ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . . 20 lei
6 luni . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
» » IV, 40 »

5 BANI

Administrația: Tipografia B. Goldner, Iași. — TELEFON No. 36 —

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul XI—No. 2318—Sîmbătă 1 Noem. 1914

VIAȚA IAȘANA

Teatru vechiu, teatru nou

Subt auspicii cu totul osebite s'au redeschis porțile teatrului iașan.

Datorită evenimentelor cunoscute, este esclus cu desăvîrșire ca să avem, în anul acesta vre o trupă străină, vr'o manifestare exotică de artă, de ori-ce natură. Între teatru național și cinematograf, iașanii, — în cazul cel mai bun, adecă în cazul unei ere de pace — vor trebui să se resigneze a-și petrece serile de iarnă, bucurîndu-se în suflet că nu se află pe... teatrul războiului, ci în pacea căminului lor.

Pentru moment, revenirea trupelor străine va fi o condițiune de succes pentru teatrul nostru. Iar ca o curiozitate, faptul ne amintește vremile de demult, cînd încercările de artă proprie — pe atunci o exercitau diletanții — erau unica distracție a iașanilor.

Cum era teatrul însu-și față de monumentala clădire de acum?

Recurgem la amintirile unui contemporan, de curînd decedatul nostru concetățean Kneazul Moruzzi:

Iată ce ne reaminteşte autorul «Instrăinaților»:

«In dosul caselor lui Roznovanu și cam pe locul unde se ridică astăzi falnicul nostru Teatru Național, se afla, chipu, un fel de șandrama în paiante, cu scenă, fotolii, parter și, de ții bine minte — și galerii. Șandramaua aceasta era singurul templu dedicat zeiței Thalia și în care venea să se desfăteze și să se lumineze intelectualitatea moldoveană. Din partea luminii, iată cam în ce fel se răspîndea.

Fie care stîlp despărțitor de loje avea de fie care etaj un trichel aurit, în care ardea trei lumînări de său, la fel cu cele de la policandrul cel mare, atîrnat în mijlocul tavanului sălii; și tot lumănari de său ardea și la rampă.

Din cînd în cînd apărea prin loji un țigan îmbrăcat într'o livrea caraghioasă, care scoțîndu-și trupul pe jumătate afară din loje, tăia mucurile luminărilor cu cogeamite mucări, cît toate zilele, fără a se s nchisi de supără vre-o cucoană, ori cade vre-un muc aprins pe chelia sau frizura vre-unui nenorocit de la Parter. De policandrul cel mare vedea dumnealui în timpul antractelor, cu ajutorul altor mucări de alt soiu, împrumutat la vre-o biserică din vecinătate; cînd nu se înțelegea cu paracliserul, apoi se suia pe o scară dublă și tot treabă făcea cu mucările cele mici. In sfîrșit dacă se întîmpla vre-o orînduială printre lumînările de la rampă chiar în timpul actului, țiganul își vedea de treabă înainte, arătînd dosul livrelei onorabilului P. T. public...»

Din partea decorurilor era mai bine încaltea:

«...Artistic lucrate de vre-un *maler* din Tîrgul Cucului, ele înfățișau de obiceiu: unul o pădure, altul—un castel, iar cel de al treilea un salon modern, care putea înfățișa și o sală de arme din evul mediu. Fudurile erau de pînză, iar ușile de lemn.

Cînd trebuia să se schimbe decorul în timpul actului, numai ce auzeai un fluer prevestitor și țurluit ca la corabie și tot ca la corabie vedeai salonul, castelul sau pădurea ridicîndu-se valătuc în sus iar ușile porneau cuminte, care la dreapta, care la stînga drept spre culise...

Toate acele mișcări le executa... pojarnicul dindărătul scenei — și e lesne de înțeles cu ce preciziune și... disciplină!»

Cînd cetim azi lucrurile aceste, nu ne vine a crede că un contemporan de ai noștri nu numai le-a scris, dar că le-a și apucat în Iașul nostru!

△

Mici Polemici

De săptămîni întregi se plimbă prin telegrame detalii despre lupta din pădurile Argonnes. O nouă expediție argonautică?

*

Adevărați războinici sunt Craiovenii. Intrunirea pentru intrare în acțiune au convocat-o la „Maiorul Mara“.

*

Rușii telegrafiază că se îndreaptă spre lacurile mazurice.

Acolo sunt ca la ei acasă...

*

Duiosul poet Anghel s'a sinucis cu revolverul lui I. Minulescu.

S'a zis mai de mult că simbolistul Minulescu e un scriitor-revolver.

*

S'a scufundat vapornl englez «Ofelia». O imprudență a fost să-și boteze vasul cu numele eroinei care se înneacă și în drama shakespeareană.

*

Un ziar ocazional vorbind de noul bloc de aur trimis de Germani pentru Turci, prin București, exclamă: „Asta nu se poate“.

Credem și noi că aurul ar putea rămînea la noi.

*

Ce e cu necontenitele blocuri de aur?

— Un mod de a reface blocul... balcanic.

OAMENI ȘI LUCRURI

Poetul toamnelor iașane

Spuneam că poetul Dimitrie Anghel este cel mai statornic cîntăreț al Iașului nostru, al unui oraș cu o anumită atmosferă sumbră, de toamnă, de agonie și de moarte.

Așa și necontenit așa, îl vede și-l zugrăvește în ale sale „Fantome“ închinate foastei Capitale.

...Și nu știu de ce Iașul, în serile de toamnă umede, cînd clopotele încep să sune de vecernie din nenumăratele turnuri, în negură, mă face să mă gîndesc la un oraș scufundat și să-mi închipui că trăesc într'un afund de apă, unde lumina de abia mai străbate și din care mă lupt cu toată dragostea mea de viață să ies, să mă ridic la suprafață ca să respir și să-mi umplu plămînii de aerul curat și binefăcător al cerului și să mă încălzesc din nou la lumina fericită a Soarelui...

...In neguri clopotele plîng, se tînguiesc, se cheamă, cum nu le-am mai auzit nicăiri în altă parte. Sunete grave pornesc coperite, călătorind par'că prin apă, se ajung cu altele, se înfrățesc, se împreună pentru ca să amuțească și să reînceapă iarăși într'o armonie surdă, într'un murmur confuz.

De multe ori mi se pare că am pus urechea la pămînt și că ascult, așa vine de departe sunetul, așa de trist plîng clopotele. Par'că e glasul unei vieți care a apus, par'că ar fi un ecou venit de cine știe unde.

...Căutătorul de amintiri pe el singur se caută, de viața lui i-a fost dor și voi toți ați trăit odată cu el la olaltă în tăcutul și liniștitul oraș al copilăriei lui.

Pentru că i-a fost dor de el, a trezit multele clopote în turnuri și le-a pus să plîngă. Pentru că i-a fost dor de voi, a ales cuvinte care dor și care vibrează și ele în felul lor în anumite ceasuri cînd sufletul își aduce aminte.

Cuvinte de vis a cîntat; vorbe ce fac drumuri de catifea, anume pentru pașii de fantomă. Tonuri crepusculare a împrăștiat, imagini îndoliate a găsit, sclipirile le-a adumbrit și voi ați venit cu drag să-i țineți tovărășie.

Cu litere cernite v'a zugrăvit apoi cum se cade morților și dacă pe unii v'a plîns iar de alții a rîs, e că așa e făcută inima omenească, aplecată spre patemi.

...Țintirimele unde dormiți m'au umplut de funebra lor întristare și paginele albe pe care am încercat să scriu istoria voastră, a fie căruia mai triste mi s'au părut de cît lespezile pe morminte.

Mîine, cum lespede lîngă lespede închipuiesc un cimitir, ele vor face o carte pe care mulți oameni trişti, ca mine, o vor deschide și se vor înduioșa de voi, fantomele mele...“

Se cuvine să recunoaștem că toată cartea consacrată Iașului respiră dragoste pentru trecutul orașului nostru,—sentiment pe care izbutește să-l comunice și cetitorului prin accentele pline de un dulce lirism.

Rodion

INFORMAȚII

In fruntea numărului de astăzi ziarul „La Politique“ anunță convocarea comitetului executiv conservator, pentru Sîmbătă 1 Noembrie.

Caracteristic e faptul, că de astă dată consfătuirea va avea loc în localul clubului, pe cînd toate întrunirile de pînă acuma se ținură acasă la d. Marghiloman.

D. M. Deșliu și-a dat demisia din partidul conservator. Credem a ști totuși că d. Desliu nu se va retrage definitiv din politică și nici nu va renunța la mandatul seu, zice L'Indépendance Roumaine.

Ședința consiliului comunal, ce urma să aibă loc eri; a fost amînată pentru mîine, Sîmbătă.

D-na *Maria C. Bușureanu* va vorbi despre marea pacifistă „barona Bertha von Suttner“, Joi 6 Noembrie la societatea „Uniunea Femeilor Romîne“, ora 4 jum. p. m.

D. G. Nestian, inspector secundar, a inspectat școlile particulare din orașul nostru.

De două zile brutarii din Ploești, neobținînd permisiunea de a urca prețul pînei, au declarat greva.

Acum se fabrică pîine la București pentru îndestularea populațiunei din Ploești.

D. dr. Slătineanu, își va redeschide cursul seu la facultatea de medicină, Joia viitoare, la orele 3 după prînz. Conferința de deschidere a distinsului profesor promite să fie de astă dată cu deosebire interesantă.

Un început de incendiu, provenit de o explozie de spirt, a izbucnit aseară în biroul otelului Binder.

Focul a fost curînd stins.

Aseară a avut loc o întrunire la clubul social democrat. S'au ținut cite-va cuvîntări.

Agresiunea de la teatru.—Confratele nostru de la «Mișcarea», d. M. Sevastos-Rinaldo, a publicat în ziarul liberal de aseară unele „Considerații teatrale“ critice, în care a scris cîteva rînduri și despre d. Cuzinschi. Rîndurile de care vorbim nu constituie de cît un drept al criticei și nu depășesc în orice caz caracterul de urbanitate față de d. Cuzinschi. Spre mai multă claritate, le reproducem:

«D. Cuzinschi, de pildă, excelent actor de comedie sălțăreață, a cercat altă dată să devie tragedian. In stagiunea actuală, începută într'un ceas bun, credem că nu se vor mai îngădui astfel de încercări bătrînești—care exasperează».

La acestea, d. Cuzinschi a găsit de cuviință să răspundă, prin a pîndi în culoarele teatrului pe d. Sevastos și să caute a-l convinge cu pumnii despre talentul d-sale dramatic.

Aseminea procedeuri sunt condemnabile și actul d-lui Cuzinschi trebue vestejit cu energie.

In special susceptibilitatea aceasta exagerată din partea d-lui Cuzinschi și agresiunea în contra unui ziarist sunt cu atît mai neexplicabile, cu cît d-lui Cuzinschi i-a plăcut pururea să aibă bune raporturi cu ziariștii și să viziteze foarte des redacțiile, atuncea cînd anumite interese, de multe ori mai puțin de folos pentru alții de cît pentru d-sa, îi cereau să facă atari vizite.

Locuitorului Gh. Nemțeanu din Fîntînele (com. Focuri) i s'au furat 130 oi.

Bănuelile cad asupra ciobanului Th. Drob, fost servitor la susnumitul.

Copilul Gh. Zară din com. Mădîrjac, în etate de 5 ani, fiind lasat singur în casă i s'au aprins hainele pe el și nefericitul a încetat din viață.

Ni se aduce la cunoștință că d. G. Pascu directorul bibliotecei centrale, a licențiat din serviciu pe curierul bibliotecei C. Țuțuianu, un vechi și harnic funcționar și care rămîne pe drumuri cu 6 copii și mai ales pe timp de iarnă.

Sperăm însă că la urma urmei va reveni, căci alt-fel ar fi un act neomenesc.

In comuna Belcești s'a declarat epidemia de difterie.

D. Samoil Goldenberg, artist de la teatrul Caragiale, căutîndu-se de o boală de dinți, înghițise o cantitate de cocaină, ce i se dăduse pentru anistiziarea durerei. Artistul apucat de dureri mari, a fost transportat la spital, unde i s'au făcut spălături. Acum el e în afară de ori-ce pericol.

Societatea romînă de sport și gimnastică, va convoca curînd pe membrii la o ședință festivă, în vederea deschiderii secțiilor de scrimă și tir.

Necunoscuți rău făcători s'au introdus în locuința d-lui Iulius Valeriu din Vișan-Buciumi, furîndu-i mai multe obiecte casnice.

Regia Monopolurilor, dispunînd ca sarea să nu fie vîndută de cît de cei cu brevete, a luat în acelaș timp măsura a nu se vinde de către deposit la particulari, ori care ar fi cantitatea de sare cerută. Aceste măsuri au adus efectul contrar. adecă o urcare a prețului sărei.

Azi aflăm că regia a revenit asupra ultimei măsuri, dispunînd a se vinde la particulari, bine înțeles în cantități mai mari.

Reprezentația de aseară cu „O frumoasă aventură“ a produs 780 franci. Piesa va fi jucată Sîmbăta viitoare pentru a treia oară.

D. Dr. P. Zosin a trimis direcției generale a serviciului sanitar superior o întîmpinare în chestiunea recomendării d-lui dr. Gane ca medic primar al ospiciului Galata.

D. C. Momuleanu, simpaticul artist și-a anunțat intenția de a se retrage din teatru în Octombrie viitor, cînd va împlini 26 ani de activitate teatrală.

Duminecă în 2 Noembrie va avea loc adunarea trimestrială a societății de bine-facere și ajutor „Cuza-Vodă“ de sub președinția d-lui D. I. Ionescu. La ordinea zile numeroase chestiuni interesante.

OBSERVAȚII TEATRALE. — La teatrul național nu-i un control serios, căci oricine poate intra în sală fără bilet și ce-i mai rău că acei cari nu plătesc ocupă stalurile cele din față. Actul I stau în picioare răzimîndu-se de bietul public care plătește și în timpul acesta observ cari staluri au rămas neocupate și în timpul antractului se reped ca lupii în locurile cele mai bune; am văzut că fac așa elevi de școale secundare, alții desmățați fără guler și cravată la gît, se lăfăesc în fotoliile de orchestră. Cele două controloare din dreapta și din stînga, nu fac nici o treabă, ba mai mult ceva, cînd se ridică cortina se așează și ele comod, în stalul I.

In teatre din străinătate și chiar în București, numai la loji sunt femei controloare, dar la toate celelalte locuri, controlul îl fac barbați, care 'și fac meseria din această însărcinare; acolo controlorul duce publicul până la no fotoliului, dar la noi nu s'a văzut așa ceva, caută lumea singură, caută locul pe care l'a cumpărat.

Să luăm cîteva articole din noua lege a Teatrelor; art. 69 al. b) *„Un controlor general al lojilor și al stalurilor“*. La noi nu există postul acesta și e foarte rău, căci acest funcționar ar ține în ordine pe controlori.

După art. 90 următoarele persoane pot intra gratuit obligator: 1) Ministerul instrucției și cultelor: o lojă și 2 staluri I; 2). Primăria o lojă; 3). Poliția orașului: 3 staluri (aceste staluri se vor încredința prefectului de poliție, care le va distribui cum va crede de cuviință în interesul polițienesc al Teatrului Național; 4). Comandantul pompierilor sau înlocuitorul său: un stal I; 5). Comandantul pieții sau inlocuitorului său: un stal I; 6). Arhitectul teatrului: un stal I; 7). Avocatul teatrului, un stal I; 8). Medicii teatrului: două staluri I; 9). Membrii Academiei, ai Ateneului și Universitatea, pot beneficia de două staluri I, în afară de se bători; 10). Directorul Conservatorului: un stal I; pentru teatrul din Iași se va rezerva un număr de 10 staluri I pentru reviste literare și ziare mai cunoscute din localitate; 11) Membrii societății „scriitorilor romîni“ și cei al „Sindicatului ziariștilor“, au intrarea liberă, *cu condițiunea dacă sunt locuri libere.* 12). (textual). «In sfîrșit, direcțiunea va pune la dispoziția *tineretului universitar* din Iași, *25 bilete de galerie*, în toate zilele săptămînii, afară de serbători și de primele reprezentații; iar un număr egal de bilete de galerie, la matineuri *elevilor de școli secundare*». (La noi studenții și elevii, după actul I, ocupă stalurile de orchestră); 13). *Membrii corpului didactic secundar* și corpului *ofițeresc inferior*, li se vor rezerva staluri I cu reducere de 50 la sută; *iar corpul didactic primar și tineretul universitar*, vor plăti 50 la sută la stalul III; *gradele inferioare*, vor plăti 50 la sută la balcoane sau galerie.

Dacă rămîn tot femeile controloare, ar trebui ca direcția să le oblige să aibă un semn distinctiv: o plachetă, o cocardă, sau o bonetă ca în străinatate, ca să fie cunoscute de public spre a fi servit.

Iată noul și interesantul program al cinematografului Pathé-Freres din sala Circului Sidoli, ce se reprezintă astă-zi Vineri:

«Lupta de la Waterloo» groaznica bătălie între armatele prusiene și engleze contra lui Napoleon I (1815).

Reconstituire uriașă din epoca napoleonică la care au luat parte 6.000 călăreți și 100.000 i fanteriști. Această miraculoasă reconstituire istorică, unică în arta cinematografiei, conține 5 părți.

Cel mai nou număr din Eclair-Journal cu modele pariziane, evenimentele săptămînii și telegramele însuflețite din lumea întreagă,

Mîne Sîmbătă 1 Nov. două matineuri (3 și 5 ore) și reprezentație serală.

Noul program viitor se reprezintă poimîne Duminică.

La via d-lui Const. Kilimoglu (comuna Copou), se află de vînzare vițe de vie din varietățile Selection Carrière, Chasselas, Bordeaux, Bourgogne, altoite pe portaltoi cei mai rezistenți.

A se adresa la Iași, str. Toma Cozma 5 bis.

Cercul de Recrutare Ștefan cel Mare Iași. Se aduce la cunoștința tuturor oamenilor de profesie șofeuri și mecanici de automobile din contigentele de complectare, rezervă, milții, scutiți, dispensați, auxiliari și reformați care fac parte din contigentele 1893 până la 1912 și care sunt recrutați de pe raza biroului de recrutare Iași și domiciliază în acest județ, să se prezinte de urgență la biroul de recrutare Iași, în localul din str. Bucșinescu No. 7 cu libretele sau certificatele ce posedă, pentru a-i înscri în contrele cu noua lor meserie.

Termenul de prezentare este pînă la data de 25 Noembrie a. c.

Doama M. Krupenski casiera societății „Ortodoxe Naționale a femeilor romîne secțiunea Iași“ roagă pe toate persoanele care posedă carnete de ale societății să le aducă Vineri de la 4—6 la Sediul Societății str. Carp no. 2 sau să le trimeată până atunci la locuința d-sale din str. Carol cu ori ce sumă. Aceste carnete sunt absolut necesare pentru darea de seamă cerută de comitetul central din Bucureşti.

Noutăți apărute.—„Versuri și Proză“ No. 15—17 cu bucăți literare semnate de M. Cruceanu, Hidalgo, I. M. Rascu, I. Laurian. V. Popa, E. Furtună, P. Dragos, etc. Recenzii, ilustrații, actualități.

—«Războiul Popoarelor» fascicola 4, cu același bogat sumar de documente și ilustrații. Redactor D. Gorun, editor Ig. Hertz.

Cu toate cercetările făcute de către siguranța locală în acest oraș nu se putuse descoperi autorii furtului de blănuri de la magazia Lazăr Herșcovici.

Dîndu-se circulări în toate orașele principale ale țărei, poliția din Huși descoperind un furt de tricotage la fabrica Tomachi din acel oraș, a dat și de un stoc de blănuri cu ocazia unei percheziţiuni într'un pod.

Telegrafiindu-se brigăzii de siguranță din Iași, s'a trimis acolo pe blănarul Lazăr Herșcovici care a recunoscut acolo parte din blănurile furate de la el, stabilindu-se și autorii. Nu dăm numele lor pentru a nu deruta cercetările și vom reveni cu amănunte.

Vasul Emden și dinastia romînă

Berlin.—Comandantul micului crucișător «Emden», von Müller, și locotenentul de marină Franz Iosef de Hohenzollern sînt rudă de aproape cu regele Ferdinand al Romînilor.

Numiții ofițeri nu sînt răniți și au fost luați prizonieri de englezi.

Amiralitatea engleză a ordonat buna tratare a prizonierilor. Ofițerilor li s'au restituit săbiile.

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Comunicat german

Telegrame oficiale din Berlin primite de consulatul german din Iaşi.

I. Marele cartier general, 12 Noembrie amiază. Duşmanul care pătrunsese prin Nieuport pînă în faubourgul Lambartside a fost respins de trupele noastre peste Yserul. Malul de est al Yserului pînă la mare a fost lăsat de duşman în părăsire. Ofensiva peste canalul Yser la sud de Dixmuiden a progresat. In totul am făcut 700 prizonieri francezi, am cucerit patru tunuri şi patru mitraliere. Atacuri duşmane la vest şi chiar în pădurea Argonilor au fost respinse.

Pe teatrul din răsărit cavaleria noastră a aruncat înapoi cavaleria rusească numeric superioară care din nou înaintase la est de Kalisch.

II. Berlin.—11 Noembrie.—După cum comunică amiralatul englez canoniera de torpile engleză „Niger" a fost scufundat astăzi dimineaţă în regiunea Dover printr'un submarin german. Toţi ofiţerii şi 37 oameni din echipament ar fi salzaţi.

Inaintarea austriacilor în Serbia

Viena.—Se anunţă oficial de pe cîmpul de război meridional, că urmărirea ariergardelor duşmane a continuat pe tot frontul dar mai ales pe linia înălţimelor de la răsărit de Osecina-Nakucani Novoselo pe Sava.

Adversarul se retrage spre Coreljeva şi Valjevo unde, după informaţiunele aviatorilor noştri, multe mii de care astupă toată comunicaţia.

In afară de prada de război semnalată ieri, mai luat 4 tunuri, 14 care cu muniţiuni şi alt material de război şi aprovizionare.

Numărul prizonierilor nu se cunoaşte încă.

Acţiunea ucranienilor

Constantinopole. — Miuiştrii otomani Talaat bey şi Enver Paşa, au primit eri o delegaţie ucraniană, care a căutat să-i intereseze pentru planul independenţei Ucraniei. Talaat bey a asigurat delegaţia că Turcia este favorabilă unui ast-fel de plan. Ucrănienii declarară că în cazul unei debarcări de trupe populaţia din Ucrania îi va primi cu simpatie. Şi în Sofia ucranienii au găsit simpatii pentru cauza lor.

Social-democraţia germană

Berlin. — La o mare întrunire patriotică din Magdeburg, deputatul social-democrat din Reichstag, Landsberg a ţinut o cuvîntare; el relevă în special iubirea întregului popor german, care voeşte să apere pînă la ultima picătură de sînge libertatea patriei, şi că toate deosebirile dintre partide sunt uitate în faţa acestei situaţii. Clasa stăpînitoare engleză e provocătoare acestui război, dînsa vrea să bată monedă engleză cu sînge german. Dacă socialiştii iau parte la acţiune pentru libertatea Germaniei, atunci ei luptă şi pentru progresul omenirii întregi; căci naţiunile sunt camerile preţioase ale culturii, fiind-că ele sunt intermediarii dintre indivizi şi omenire.

Iminent atac al Smirnei

Atena. — Vasul grecesc „Samos" mergînd la Smirna a întîlnit un cuirasat francez al cărui comandant i-a ordonat să se înapoieze la Mitilene, dat fiind că o acţiune navală engleză contra Smirnei este iminentă.

Idealul naţional bulgar
va determina intervenţia Bulgariei

Sofia.—Ziarul oficios „Narodni Prava", vorbind de curentele care circulă printre partidele politice bulgare pentru anumite grupe de beligeranţi, relevă că cea mai desăvîrşită unanimitate domneşte între toate partidele asupra unui singur punct şi anume că principala condiţiune pentru participarea activă a Bulgariei în favoarea vre-unuia din beligeranţi este garanţia completă a realizării idealurilor naţionale bulgare.

Toate partidele sînt de acord cu acel grup de puteri care aprobă dinainte realizarea idealurilor naţionale ale poporului bulgar.

Vas englez scufundat

Londra 12 | 11—Amiralitatea engleză anunţă că micul torpilor englez „Niger" a fost torpedat şi scufundat în dreptul portului Douvres, de un submarin german. Majoritatea echipagiului a fost salvat.

*

Berlin.—77 oameni din echipagiul canonierei „Niger" scufundată de germani, au scăpat.

Persanii sînt pentru războiu

Constantinopole. — O mare importanţă este atribuită fetvalelor ulemalelor din Nedief căci după aceste fetvale toţi chitzii, deci toţi persanii şi ceilalţi musulmani din Asia trebuie să participe la războiu.

Un meeting monstru se pregăteşte aici, cu participarea arabilor şi persanilor. Se va manifesta în favoarea Austro-Ungariei şi Germaniei.

Situaţia în Serbia

Constantinopole. — Corespondentul de aci al ziarului „Frankfurter Zeitung" care fusese trimes în Serbia anunţă: Sîrbii au suferit pierderi însemnate, totuşi puterea lor de rezistenţă nu e complect sfărîmată. Regele e grav bolnav la Monastirea Tapola şi a încetat cu totul să ia parte la afacerile guvernamentale. Prinţul George rînit grav în luptă, s'a restabilit; nu i se va da însă comanda armatei din cauza caracterului său dificil. Diplomaţii ruşi lucrează împreună cu aceia ai Triplei înţelegeri cu tărie la înfăptuirea unei înţelegeri sîrbo-bulgare.

Pînă acum însă au avut puţin succes. După eşuarea acestor tratative va eşi la iveală că Serbia e paralizată.

Un protest al Statelor Unite

Berlin.—„Deutsche Tageszeitung" anunţă; Statele Unite au protestat la guvernul englez contra confiscării de Unt-de-lemn şi aramă ale statelor neutre, dacă nu se poate dovedi că ele sunt destinate unui stat beligerant. America a contestat apoi Angliei dreptul de a duce vase neutrale în porturile engleze şi-i dă numai dreptul de a le perchiziţiona pe mare.

Comandantul din Tzing-Tao

Petrograd.—Imparatul Japoniei a permis comandantului şi ofiţerilor garnizoanei din Tzing-Tao să poarte sabia.

In urma disparitiei lui „Emden"

Petrograd. — Crucişătorul german „Emden" care a prins sau scufundat 50 vase franceze şi engleze, a fost scufundat de flota australiană în oceanul Indian.

200 oameni din echipagiu au pierit in luptă; 30 au fost rîniţi, Comandantul vasului a fost făcut prizonier.

Grecia nu va rupe legaturile diplomatice cu Turcia

Constantinopol. —Legaţiunea Greciei dezminţe categoric zvonul răspîndit din izvor englez că ministrul Greciei ar părăsi de asemenea Constantinopolul cu personalul legaţiunei.

Situaţia în Flandra
— Comunicat francez —

Paris.—Comunicat din 11-11 ora 23.—Inamicul a continuat în tot cursul zilei sforţările sale începute ieri, dar fără vre-un rezultat nou. A dat un contra atac împotriva localităţii Lombaertzyde dar a fost respins. A făcut mari sforţări ca din Dixmunde să treacă pe malul stâng al canalului Yser dar n'a reuşit. Pe vestul frontului nimic nou.

Luptele austro-ruse
— Comunicat austro-ungar —

Viena.—Oficial. 12 | 11.—In afară de lupta de cavalerie de lîngă Cosmin contra unui corp de cavalnrie rusă, nici o luptă serioasă n'a avut loc ieri pe teatrul de război din nord-est.

Detaşamente de recunoaşteri ale inamicului care voiau să afle mişcările noastre, au fost respinse.

COMUNICAT RUS

Petrograd 12. — Comunicat al marelui stat major:

In Prusia orientală acţiunea s'a desfăşurat pe frontul Staluponen-Kruglianken şi în regiunea Soldau.

Trupele noastre au ocupat lohanisburg.

Dincolo de Vistula s'au dat lupte de importanţă secundară.

In regiunea Kaliş. avangardele inamice au căutat să progreseze.

In Carpaţi ariergardele austriace care s'au menţinut pe trecătorile de pe Sanul superior, în regiunea Sansk, au fost atacate de trupele noastre.

Blocarea cetăţei Przemysl, care fusese suspendată în perioada de ofensivă a armatelor austro-germane, a fost restabilită.

Ora 3 d. a.

Poarta declară războiu Triplei Inţelegeri

Constantinopole. Poarta publică o iradea prin care imperiul otoman declară războiu triplei înţelegeri.

Iradeaua este semnată de sultan şi de toţi miniştri.

Războiul ruso-turc
— Comunicat rusesc —

Tiflis.—Comunicatul asupra luptelor din Caucazia spune: „Atacul trupelor turceşti la 11 | 11 a fost respins cu mari perderi pentru inamic. Trupele turceşti se retrag în dezordine şi urmărite de noi.

Trupele turceşti din Erzerum par a se întări cu trupe din Trebizondă.

La 9 | 11 pe drumul de la Azer-Bey, trupele noastre au respins pe turci, cari se retrag în grabă şi în mare dezordine.

Un ordin al d-lui Costinescu

Bucureşti. — D. Costinescu, Ministru de finanţe a dat azi o dispoziţie, după care toate vagoanele ce se găsesc încărcate cu destinaţie pentru diferitele porturi ale noastre, să fie imediat descărcate. Cerealele au a fi depositate în magazii particulare, după cererea proprietarilor cerealelor, sau chiar pe cheiuri.

Mesagiul Regelui Angliei

Londra. — Mesagiul regal spune între altele:

Rezboiul a luat o întindere şi mai mare prin participarea imperiului otoman. Cu toate dovezile date că noi nu am dorit aceste ostilităţi, imperiul otoman a pornit războiul, condus de sfaturi rele şi interesate.

Rezboiul a fost pornit contra voinţei mele — am primit însă cu plăcere dovezile de loialitate ale supuşilor mei otomani.

Armata şi flota mea continuă tradiţiile glorioase ale trecutului şi am încredere în triumful ei, care apără cauza sfîntă a dreptăţei.

Pentru nevoile armatei

Bucureşti.—Comisiunea care are ca atribuţie să achiereze la New-Jork şi Londra, medicamente şi altele pentru trebuinţele armatei, a plecat azi la Londra.

Comisiunea se compune din d-nii Danielescu, Blank, inginerul Popescu şi doi ofiţeri superiori.

In executarea operaţiunelor actuale se învederează iarăşi valoarea şi calităţile superioare ale trupelor noastre.

*

Ştirea publicată de „Daily News" cum că ruşii atacă forţele austro-germane in lucrările înaintate din Cracovia nu este exactă.

Bursa din Bordeaux

Bordeaux 11 | 11. — Bursa. — Renta franceză 72 şi jum.—73; renta spaniolă 80; renta egipteană 85; renta rusă 1906 88 şi jum. Credit lionez 1075; Saragosa 311; Panama 97; Riotinbo 1305.

Aeroplane germane deasupra Angliei

Berlin,—„Berliner Tagblatt" spune că din nou doi aviatori germani au fost observaţi deasupra coastei Angliei.

Un aeroplan a zburat peste Sierness, cellalt peste Harwish. Englezii au tras fără rezultat.

Stricaciuni de razboiu

Viena.—Se comunică din loc competent din Königsberg că pînă acum, din invazia rusească, au avut să sufere mai mult ţinuturile din Vela, Trieland, Prensischelan, Rosiseumi. Au fost distruse in tot 2142 de case din care numai la Verdauer 685.

Ultimul transport german

Bucureşti.—Din ultimul transport german, reţinut la noi, nu s'a eliberat decît un cufăr cu garderoba a unui locotenent german.

AVIS

S'a deschis pentru 2—3 zile la şcoala Profesională Sf. Sava din Iaşi

O Expoziţie de Broderie

de mînă a renumitei case

W. PESKY din Bucureşti

Intrarea liberă şi fără obligaţia de cumpărare.

Apartament *la etaj, compus din 4 odăi, un coridor cu geamlic închis, bucătărie, camară, closet, lumină electrică, curte mare etc. se închiriază de pe acum. Informaţi la proprietar strada Palat No. 4.*

Un grajd *pentru cai şi trăsură de închiriet. A se adresa strada Elena Doamna 29.*

Sanatoriul Dr. TZAICU

Iaşi, str. Carol No. 20

Direcţiunea Sanatoriului aduce la cunoştinţa publicului şi numeroasei sale clientele, că în urma experienţii făcute şi după îndemnul medicilor şi suferinzilor, a părăsit vechiul său local din strada Zmeu din regiunea cea mai joasă şi mai insalubră a oraşului nepotrivindu-se de loc cu cerinţele higienice pentru un sanatoriu, şi s'a **mutat de la 26 Octombrie a. c.** *tu casele proprii din*

Strada Carol no. 20

(lîngă Universitate)

regiunea cea mai înaltă şi mai sănătoasă a Iaşilor.

DIRECŢIUNEA

ISRAEL BROIDE

Depozit de saci, ţoluri şi sfoară.

De vînzare şi închiriat *cu preţuri reduse.*

Iaşi str. Anastasie Panu 13.

De vînzare *casă 5 odăi 2 bucătării şi atenanse str. Sf. Lazăr 48. Se admit mijlocitori.*

Casă onorabilă *primeşte elevi în gazdă, îngrijire părinţească şi pot avea preparaţii la limbele germană şi franceză. A se adresa str. Trei-Erachi 10. Loco.*

Doctorul N. Hortolomei

— Medic la Sf. Spiridon —

S'A MUTAT IN

Strada Cuza-Vodă (foastă Golia) No. 42

Consultaţii 1—3 p. m.

AVIS

Celebra cărturăreasă Lizeta Bucureşteanca sosită de curînd din Bucureşti prezice cu desăvîrşită exactitate, prezentul trecutul şi viitorul, precum şi situaţia războiului prin cărţi de ştiinţă, spiritism şi Lenormantie, totul în mod ştiinţific. Posedă certificate, autorizaţie, cărţulie ambulantă şi scrisori de mulţumire din ţară şi străinătate. Prin prezicerile sale care s'au îndeplinit exact la cei care au vizitat'o s'a atras stima şi celebritatea de care se bucură pretutindenea. Fiind sosită în Iaşi pentru un scurt timp, onor public este rugat, a nu-şi da vr'o părere pînă nu o va vizita şi se va convinge de adevăr.

Cu stimă **LIZETA,**

Stcada Oncea No. 17 casa şi zaplazul nou, luaţi tramvaiul de Tataraşi şi vă daţi jos la halta judecătoriei a II-a din str. Bulgară (Ion Creangă) trasversaţi prin str. Vasile Lupu în str. Oncea făcută cu pavajul nou de curînd.

De închiriat *două camere şi un antret Strada Cuza-Vodă No. 13. Se închiriază şi separat.*

CHIRISTIGIA „Bradul Moldovei"

Mari depozite de Cherestea

Str. Uzinelor 11—14

Asortat cu toate esenţele de lemn pentru construcţie şi tîmplărie

Societatea „Bradul Moldorei"

— Telefon —

Comptabil *dispunînd de cîte-va ore libere se oferă pentru ţinere de registre la D-nii Comercianţi. Adresa la ziar sub comptabil.*

Laboratorul de Analize Medicale şi Industriale

D-R A. RATIANU

Chimist diplomat de la Universitatea din Geneva

— IAŞI — Strada Cuza-Vodă (Golia) 46 — IAŞI —

Execută: Cele mai complecte analize de urină, din punct de vedere chimic şi microscopic; Analize chimice şi microbiologice de lapte de la doici: Analize bacteriologice de spute asupra bacilului tuberculozei; Analize de secreţiuni uretrale asupra Gonococilor Neiser; Analize alimentare de vinuri, lapte, făinuri etc. Analize de stofe din punct de vedere a compoziţiei şi a conţinutului în lînă, bumbac sau mătasă etc. etc.

Cereţi instrucţiuni pentru ori-ce analiză.

Ediţia I-a

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
» » » IV, 40 »

5 BANI

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Administraţia: Tipografia H. Goldner, Iaşi. — TELEFON No. 36 —

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul XI—No. 2319.—Duminică 2 Noem. 1914

CONFLICTUL GRECO-BULGAR

-- Exposeul primului ministru Radoslavoff --

Sofia.—Impuşcăturile semnalate la graniţa greacă, au durat 4 zile şi nu s'au terminat de cît alaltă-seară.

Bulgarii au avut în total 5 morţi şi 9 răniţi. Perderile grecilor nu se cunosc.

Atacurile neaşteptate ale grecilor şi agresiunea lor n'au fost oprite, de cît prin atitudinea hotărâtă a bravilor garzi de la frontieră, cărora au venit în ajutor şi miliţienii chemaţi de urgenţă.

Atacul acesta a şi provocat o vie indignare în întreaga Bulgarie, iar după ştirile ultime sosite Grecii ar fi ocupat două sate bulgăreşti.

*

Sofia.—Majoritatea guvernamentală a ţinut o şedinţă intimă, la care a participat şi preşedintele consiliului.

D. Radosfavoff a spus că Bulgaria va căuta să-şi menţie atitudinea ei neutrală, care, respunde cu interesele ţărei.

— „La începutul războiului ambele părţi beligerante au insistat ca Bulgaria să intre în acţiune.

Acum aceleaşi grupări insistă ca Bulgaria să rămînă neutră. Sigur însă este că Bulgaria nu va face de cît o politică naţională".

Continuând apoi ca să vorbească despre relaţiunile Bulgariei cu statele megieşe, d. Radoslavoff a spus;

— E destul că Pământul Turciei este acoperit cu mormintele soldaţilor bulgari. In ce priveşte România, Bulgaria face cele mai mari sforţări spre a evita un război care ar putea aduce rezultate neaşteptate. Cât despre Serbia este adevărat că guvernul sârbesc a încercat pe cale neoficială, să propue o înţelegere, însă guvernul bulgar preocupat de interesele ţărei n'a răspuns acestei încercări. Bulgaria nu tratează cu Serbia.

D. Radaslavoff a terminat prin a eprima credinţa, că printr'o politică chibzuită, Bulgaria ar putea recîştiga ceiace a perdut anul trecut printr'o politică nechibzuită. Bulgaria nu-şi va părăsi neutralitatea.

Răscoala în Egipt

Constantinopol.—Mişcarea antiengleză ia proporţii îngrozitoare în Egipt. O sumă de triburi, care pînă acuma erau supuse englejilor, locuind lângă Suez, la auzul că armata a pătruns pe teritoriul egiptean, s'au răsculat în potriva autorităţilor engleze.

Şedinţa de azi a Comitetului Conservator

Bucureşti.—**Comitetul care se întruneşte astăzi constitue marele comitet conservator, nu cel consultativ. Acest comitet se compune din vre-o 35 persoane. Inaintea lui d. Marghiloman va face un expozeu şi va pune chestiunea în toată plenitudinea ei.**

Şi poate ori-cine închipui importanţa acestei întruniri, din punctul de vedere al situaţiunei înlăuntrice al partidului conservator.

Scufundarea Canonierei „Nigerul"

Berlin. — Asupra scufundărei acestei Canoniere engleze, amiralitatea germană dă următoarele amănunte.

Canoniera se afla în faţa Dowerului şi la ora 12 din zi ea a fost lovită de o torpilă a unui submarin german. In acest timp echipagiul Canonierei se afla la o masă. Mai multe bărci şi vapoare au intervenit pentru salvarea echipagiului.

Acţiunea submarinului german a produs mare impresiune la Londra, întru cît vaporul se găsea la cite-va sute de metri de ţermul Dowerului.

Teribilele lupte din Flandra

Berlin.—Toate ziarele din ţerile neutre glorifică vasul „Emden" relevînd vitejia marinarilor germani şi a conducătorilor lor. Un ziar din Wasinghton pînă acum englezo-fil spune, că se constată lipsa unui Nelson în marina engleză şi spune că dacă n'ar fi bine că conducerea acestei marine să fie încredinţată conductăorului lui Emden.

Luptele din Flandra au fost înfricoşătoare. Belgienii au luptat ca nişte eroi. Perderile lor sunt la 6000 de morţi şi 8000 de răniţi. Regele lor a stat tot timpul în plin front, dînd un exemplu de curaj şi abnegaţiune. Cu toate aceste belgienii au fost nevoiţi să lase libera trecere germanilor.

Unele regimente au perdut 60 la sută din efectivul lor, iar ofiţerii belgieni fiind omorîţi, regele Albert a cerut ofiţerilor francezi să-i comande trupele.

General german prizonier

Moscova.—Ziarul „Ruskoe Slovo" află din Lidz, că s'a stabilit că în lupta de la Seratz generalul german Manege cu întregul său stat major a fost făcut prizonier. De asemenea a fost făcut prizonier generalul Liebert.

Germania anunţă victorii

Berlin.--Aci domneşte un extraordinar entuziasm din cauza comunicatului marelui cartier german, care anunţă victorii.

In Flandra malul estic al Iserului pînă la Mare este în stăpînirea germanilor. Ipres e complect înconjurat. Verdun de asemenea.

In Polonia rusă situaţia se desfăşoară în mod favorabil armatei germane. Ruşii nu mai au de cît numărul, calitatea li lipseşte. Infrângerea lor complectă poate fi considerată acum ca sigură.

CONFLICTUL GRECO-BULGAR

— Exposeul primului ministru Radoslavoff —

Ședința de azi a Comitetului Conservator

Bucureşti. Comitetul care se întrunește astăzi constitue mereu comitet conservator, nu cel consultativ. Acest comitet se compune din vre-o 35 persoane. Ieșirea lui d. Marginiloman va face un exposeu şi va pune chestiunea în toată plenitudinea ei.

Ieri poate ori-cine înțelegea importanța acestei întruniri, din punctul de vedere al situațiunei luăuntrice al partidului conservator.

Scufundarea Canonierei „Nigerul"

Berlin. — Asupra scufundarei acestei Canoniere engleze, anunțată pe-
sana da următoarele amănunte.

Canoniera se afla în faţa Ioweruini şi la ora 12 din zi ea a fost lovită de o torpilă a unei submarin german. În acest timp echipagiul Canonierei se afla la o masă. Mai multe bărci şi vapoare au intervenit pentru salvarea echipagiului.

Vrjunea submarinului german a produs mare impresiune la Londra, unde cu zăporul se ajunse la cele-va note-diplomatice de termul Dowerului.

Terifiele lupte din Flandra

Berlin — Foale mărele din jurul nostru glorifică pasul „Emden" reușind
ofițerii marinarilor germani şi a conducătorilor lor. Ca şi în din Washington
[illegible] englezo ţi spune că dacă n'ar fi fost ca conducătorul acestei marine să fie în-
vrăjmăşie conducătorului lui Emden.

Luptele din Flandra au fost înfricoşătoare. Belgienii au luptat ca nişte
eroi. Pierderile lor sunt la 6000 de morți şi 8000 de răniți. Regele lor a stat
în luptă în plin front, dînd un exemplu de curaj şi abnegațiune. Ca toate
acestea belgienii au fost nevoiți să lase fîșia de pămînt germanilor.

Unele regimente au pierdut 60 la sută din efectivul lor, iar ofițerii bel-
gieni fiind omorîți, regele Albert a cerut ofițerilor francezi să-i comande
trupe.

General german prizonier

Moscova.—Ziarul „Rusova Slovo" află din Lidz, că s'a stabilit că în luptele de la Sarat generalul german Hanoga cu intregul său stat major a fost făcut prizonier. De asemenea a fost făcut prizonier generalul Lieber.

Germania anunță victorii

Berlin.—Aci domnește un extraordinar entuziasm din cauza comunicatului marelui cartier german, care anunță victorii.

În Flandra malul estic al Iserului pînă la Mare este în stăpînirea germanilor. Ipres e complect încunjurat. Verdun de asemenea.

În Polonia rusă situația se desăvîrșeşte în mod favorabil armatei germane. Rușii nu mai au de cît numărul calitatea II lipsește. Infrîngerea lor complectă poate fi considerată acum ca sigură.

Ațacul acesta a şi provocat o vie indignare în întreaga Bulgarie, iar după ştirile ultime soste Grecii ar fi ocupat două sate bulgăreşti.

Sofia.—Impuşcăturile semnalate la granița greacă, au durat 4 zile şi nu s'au terminat decît ałaltă-seară.

Bulgarii au avut în total 5 morți şi 8 răniți. Pierderile greilor nu se cunosc.

Atacurile neastepta te ale greilor şi agresiunea lor n'au fost oprite de cît prin activitatea hotărîtă a bravilor garați de la frontieră. Căpitenii au venit în ajutor şi miliții chemați de urgență.

Răscoala în Egipt

Constantinopol.—Mișcarea antiengleză în proporții ingrozitoare în Egipt. O sumă de tîlhari, care pînă acum, era supusă englezilor locuind lângă Suez, la auzul că armata a pătrunsă pe teritoriul egiptean, s'au răsculat în potriva autorităților engleze.

Ediţie specială

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . 20 lei
6 luni . 10 lei

OPINIA

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
» » » IV, 40 »

5 BANI

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Administraţia: Tipografia H. Goldner, Iaşi. — TELEFON No. 36 —

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul XI — No 2319 — Duminică 2 Noem. 1914

Iaşul şi „Domnia regelui Carol"

— Sedinţa Consiliului Comunal —

— Consiliul comunal acceptă propunerea „Opiniei" —

Consiliul comunal s'a întrunit aseară în şedinţă publică, sub preşedinţia d-lui Gh. Mărzescu, primarul oraşului.—In mod incidental desbaterile au luat un caracter interesant. urmate de un vot pentru comemorarea în Iaşi a „domniei regelui Carol în legătură cu Iaşul".

*

D. Triandafil luînd cuvîntul aduce mulţumiri d-lui primar Mârzescu pentru frumoasa iniţiativă ce a luat de a comemora prin instituţiuni domnia glorioasă a regelui Carol în legătură cu Iaşul. — Marele rege a iubit Iaşul cu deosebire şi în toate ocaziunile şi-a manifestat sentimentele sale pentru «iubita sa a doua Capitală, pentru iubiţii săi ieşeni». Îşi exprimă dorinţa ca aceste vorbe să fie gravate pe toate plăcile comemorative.

D. Triandafil se declară mulţumit de obţinerea concursului d-lui Iorga în organizarea muzeului comemorativ şi termină exprimîndu-şi toată încrederea în d. Mârzescu, care ca bun fiu al Iaşului, va aduce la bun sfîrşit opera ce proectează.

*

D. *Mărzescu*, mişcat de inimoasele cuvinte rostite de d. Triandafil, zice că luînd iniţiativa monumentului pentru comemorarea Marelui Rege în Iaşi, şi-a îndeplinit o sfîntă datorie, căci are convingerea că domnia regelui Carol însamnă cea mai glorioasă pagină a ţerei şi a neamului, şi că regele Carol a fost cel mai bun romîn. Regele Carol n'a avut numai simpatii pentru Iaşi, dar şi-a dat perfect seamă de marele sacrificiu adus de vechea Capitală a Moldovei şi a căutat mereu să-i rădice prestigiul, să-i vie în ajutorul nevoilor sale culturale.

Pentru a imortaliza legătura între regele Carol şi Iaşul, am luat iniţiativa de a se alcătui o monografie a activităţei regelui Carol cu redactarea căreia am însărcinat pe d. N. A. Bogdan. Această importantă lucrare va fi gata pînă în cîteva luni.

A doua operă va fi crearea unui Muzeu, care să cuprindă toate actele, tablourile şi amintirele din domnia regelui Carol în legătură cu Iaşul.

Concursul d-lui Iorga l'am obţinut în mod incidental şi n'a fost de loc o pornire de a neglija Universitatea din Iaşi. D. Iorga ni s'a adresat în primul rînd, cerîndu-ne a-i pune la dispoziţie vechea arhivă a comunei, pentru a scoate din ea actele domniei regelui Carol în legătură cu Iaşul. Era deci firesc a comunica marelui nostru istoric iniţiativa luată pentru crearea unui muzeu şi să-i cer colaborarea, pe care d. Iorga s'a grăbit să ni-o promită.

E drept că a-şi fi putut să mă adresez d-lui A. D. Xenopol, istoricul iaşan. Dar socoteam că a-şi face o impietate, ştiind că d. Xenopol cu o lună de zile înainte de moartea regelui Carol, atacase pe rege cu ultima vehemenţă,—pentru a lua în urmă iniţiativa unei adrese de mulţumire regelui Ferdinand pentru opera regelui Carol, iar acum declară că-i este ruşine a face parte din universitatea de Iaşi. E o inconsequenţă ce nu se poate ratifica, cînd ai convingere că e o datorie de a glorifica pe oamenii noştri mari.

Asta însă nu însamnă că trecem peste universitatea noastră; din contra Muzeul se va realiza numai cu concursul universităţei noastre.

In ceia ce priveşte monumentul, el se va realiza prin subscripţia publică, la care bine înţeles comuna va participa.

D. primar termină, zicînd că acceptă ca pe plăci să fie gravate vorbele regelui Carol, aşa cum a formulat propunerea d. Triandafil—precum se acceptă şi inscripţiunea pe placa ce va fi aşezată la Teatrul naţional, după propunerea făcută de ziarul «Opinia».

*

In unanimitate consiliul comunal admite crearea acestor opere menite a concretiza pe veci domnia regelui Carol şi Iaşul îşi exprimă mulţumirele sale d-lui primar pentru iniţiativa luată.

INFORMAŢII

Chestii de edilitate

— Depozitele comunale pentru vînzarea lemnelor de foc.—Acţiune.—Reziliere de contracte.—Comuna şi procesele Comunale. —

In şedinţa de aseară, consiliul comunal a votat contractul încheiat între comună şi d. inginer Vasilescu pentru crearea unor deposite de lemne. Acest contract are o durată de trei ani. D. Vasilescu se obligă a avea pe timpul ernei un depode 1500 de vagoane lemne şi zilnic cel puţin o sută de vagoane. Concesionarul se obligă a vinde cu 2.65 suta de kilograme lemne tăete şi transportate la locuinţă, 2.30 suta de kilograme lemne netăete tot transportate acasă. Nu va putea urca aceste preţuri, iar lemnele au a fi de carpăn şi fag. Comuna se obligă a-i face un credit de 10.000 lei, pentru cari enzile pe care concesionarul o va înapoia treptat,—şi se mai obligă a nu permite depozitarilor particulari a vinde cu un preţ inferior celui stabilit în depositele comunale.

Contractul se votează.

*

In legătură cu aceasta, primarul cere permisiunea de a se acţiona pe d. Berman Juster, care în 1912 a mai rămas dator comunei cu 6000, în urma contractului de furnizare de lemne ce încheiase cu d. Botez, pe atunci primarul oraşului.

Tot din această vreme durează şi un proces între comună şi d. Balaiş, care avea concesiunea unor depozite comunale de lemne. D. Balaiş propune a se lichida diferendul prin arbitrat.

— „Eu — zice d. Mîrzescu — accept această propunere. de oare-ce în totdeauna procesele comunale înaintea justiţiei au un rezultat defavorabil!

Consiliul acceptă vederea primarului şi numeşte o comisiune de arbitri, compusă din d-nii D. Greceanu. Grigore Dimitrescu şi Nicu Nanu.

In şedinţa de aseară consiliul comunal a votat noile liste electorale pentru Camera de comerţ.

Iată noul şi interesantul program al cinematografului Pathé-Frères din sala Circului Sidoli, ce se reprezintă astă-zi Duminică 2 Noembrie două matineuri (3 şi 5 ore) şi reprezentaţie serală:

„Treizeci de ani din viaţa unui jucător de cărţi". Splendidă adaptare după scrierea «Trente ans ou la vie d'un joueur» a romanţierului francez Victor Ducange. Film parizian de mare artă în 3 acte mari. Cei mai de seamă artişti ai scenelor pariziane interpretează rolurile principale.

Viaţa la fermele danezе, interesante scene şi vederi după natură.

Tîndală apaş, scene foarte humoristice.

Roma antică şi ruinele ei.

Doamna M. Krupenski casiera societăţei „Ortodoxe Naţionale a femeilor romîne secţiunea Iaşi" roagă pe toate persoanele care posedă carnete de ale societăţei să le aducă Vineri de la 4—6 la Sediul Societăţei str. Carp no. 2 sau să le trimeată până atunci la locuinţa d-sale din str. Carol cu ori ce sumă. Aceste carnete sunt absolut necesare pentru darea de seamă cerută de comitetul central din Bucureşti.

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Rezboiul sfînt e declarat

Constantinopole.—Fetvalele apărute pînă acuma anunţă tuturor mahomedanilor că războiul sfînt a fost declarat cu restricţiuni în favoarea Germaniei, Austriei şi a neutralilor. Marile manifestaţii din Persia, India, Afganistan şi din Egipt precum şi solidaritatea suniţilor şi şiiţilor dovedesc atitudinea unitară a întregei lumi islamitice. Principii goniţi din Egipt, sosiţi în Italia, confirmă, că turcii au pătruns pe teritoriul egiptean. Toată răscoala din Egipt e îndreptată contra englezilor. Faţă de Italia se păstrează neutralitatea.

Campania în contra Egiptului

Viena.—Se află dintr'un izvor oficial că Kedivul Egiptului şi 50 persoane vor părăsi curînd Constantinopole spre a lua comanda campaniei în contra Egiptului.

Activitatea lumei islamitice

Berlin.—„Vossische Zeitung" află din Constantinopol că intrarea în acţiune a Turciei a găsit un ecou în toată lumea islamitică chiar pînă şi în China. Emirul Ibnreşad din Neşd a pus la dispoziţie 50,000 de oameni. Emirul din Mecca a mobilizat de asemenea. Din Bagdat se anunţă că numeroşi idieni şi afganistani musulmani se înrolează ca voluntari. In Smyrna autoritaţile au sechestrat 3 vase engleze, 3 remorchere englezeşti şi 3 franţuzeşti făcînd prizoniere echipagiile. In Neapole au sosit împreună cu austriaci şi germanii expulzaţi din Alexandria prinţul egiptean Mahomed Ali, fratele Kedivului, apoi Prinţul Hassan Azis care comanda cavaleria turcească în lupta de la Kirkilise. Prinţii fură expulzaţi din cauză că au favorizat mişcarea islamitică. Ei pleacă la Roma, Hassan Azis, care stă în fruntea partidului naţionalist, a declarat unui redactor al ziarului «Gazetta Popolo»; Cirenaica va rămînea cu totul liniştită; Anglia a comis o gravă greşeală aliindu-se cu Rusia şi Franţa, riscînd prin aceasta toate coloniile sale. Nimeni mai bine ca dînsul nu ştie că musulmanii odată revoltaţi mişcarea lor nu poate fi uşor înăbuşită.

Comunicat austriac

Viena 14 | 11.—Se anunţă în mod oficial că pe frontul din nord est nici ieri n'au fost lupte însemnate.

Serioasele conflicte greco-bulgare

Viena 14/11—Se telegrafiază din Atena că în ziua de 7/11 soldaţii bulgari au pătruns pe o zonă neutră stabilită în mod amical în regiunea Ispisa. Soldaţii greci somînd pe bulgari să se depărteze, aceştia au refuzat. Un conflict s'a ivit o zi întreagă.

In ziua de 8/11 bulgarii au deschis tranşee pe teritorul statului grec. Un ofiţer grec a cerut bulgarilor să umple tranşeele săpate. Bulgarii au refuzat şi un conflict s'a iscat unde 16 bulgari au fost capturaţi şi apoi eliberaţi.

In ziua de 9/11 o companie bulgară a atacat postul grec din Kisovo şi a fost respinsă; 2 soldaţi greci au fost răniţi.

In ziua de 10 | 11, pe cînd doi căpitani grec şi bulgar convorbiau, bulgarii au deschis focul lor în contra postului din Terlisi. Conflictul a ţinut 8 ore.

In ziua de 11 | 11, un conflict s'a ivit în districtul Lofti unde bulgarii, întăriţi şi avînd şi mitraliere, au tras până la ora 8 seara.

Totuşi nu se dă nici o importanţă acestor conflicte.

Manifestul Sultanului

Constantinopol 12 | 11. — Sultanul a adresat armatei următorul manifest:

Armatei şi flotei otomane!

In urma declaraţiunei de răsboiu între marele puteri, v'am chemat sub arme spre a apara la nevoie drepturile şi existenţa guvernului şi ţărei noastre care a fost mereu expusă la atacuri nedrepte. Pe cînd eram în stare de neutralitate, armata şi flota ruscască a eşit în Marea Neagră spre a aşeza mine în Bosfor şi a deschis deodată focul artileriei în contra unei părţi din flota noastră care manevra în marea Neagră. Am aşteptat ca Rusia să repare această agresiune contrarie dreptului ginţilor. Acest stat, precum şi aliatele sale, Franţa şi Anglia, au rupt orice relaţii cu guvernul nostru, rechemînd pe ambasadorii lor; apoi armata rusească a trecut graniţa noastră orientală, pe cînd flotele engleză şi franceză unite bombardau strîmtorile Dardanelelor, iar alte vapoare engleze bombardau portul Akaba. Faţă de asemenea acte succesive de ostilitate vicleană, am fost siliţi să părăsim pacea pe care o dorim spre a lua armele alături de Germania şi de Austro-Ungaria, în scop de a apăra drepturile noastre legitime.

De trei secole Rusia a pricinuit mari pagube ţărei noastre, încercînd mereu, fie prin răsboiu, fie prin fel de fel de intrigi, să nimicească ori ce manifestaţie de reînoire care ar fi putut spori forţa şi mărirea noastră naţională.

Rusia, Anglia şi Franţa care menţin sub administraţia tiranică a lor, milioane de mahomedani, nu au încetat nici odată a nutri gînduri ascunse în contra ilustrului nostru califat, la care mahomedanii sînt legaţi prin lege şi prin inimă. Aceste puteri au pus la cale toate nenorocirile noastre.

Prin marele razboiu sfînt pe care îl întreprindem azi, vom pune capăt, cu ajutorul lui Allah, tuturor intrigilor îndreptate în contra gloriei Califatului, precum şi contra drepturilor imperiului nostru. Cu ajutorul lui Allah şi sprijinul profetului, primele lovituri datorite duşmanilor noştri în Marea Neagră. în Dardanele, la Akaba şi la graniţa din Caucaz, au întărit convingerea noastră că în calea dreptului orice acţiune va fi încoronată de succes. Faptul că teritoriul şi armatele duşmanilor noştri se găsesc azi sub puternicul călcăiu al aliaţilor noştri, mai întăreşte încă această convingere.

Soldaţii mei viteji; nu vă depărtaţi niciodată de bărbăţia şi de statornicia otomană; în acest fericit războiu sfînt pe care îl declarăm duşmanilor noştri cari vor să atace sfînta noastră lege şi sfînta noastră patrie! Săriţi pe ei ca nişte lei!

De oare-ce ţara noastră şi existenţa viitoare a 300 de milioane de mahomedani depind de victoria voastră, urările şi rugăciunile celor 300 milioane de credincioşi nevinovaţi şi oprimaţi, care se inchin în moschee şi mosdijds precum şi în kaaba, vă însoţesc.

Soldaţi, copii mei!

Datoria voastră de azi nu a fost impusă niciodată unei armate. Arătaţi, îndeplinind această datorie, că sunteţi scoboritori demni ai armatelor otomane care odinioară au făcut să tremure lumea întreagă şi ca duşmanii noştri să nu mai îndrăznească a se atinge de teritoriul nostru sfînt, nici să turbure liniştea pămîntului binecuvîntat din Hedjaz, unde se găsesc sfînta Kaaba şi mormîntul profetului. Arătaţi într'un mod eficace duşmanilor noştri, că exlstă o armată şi o flotă otomană şi că otomanii sunt în stare să în frunte moartea spre a apăra cu armele în mîni pe Suveranul, religia, patria şi onoarea lor militară.

De oarece dreptul şi cinstea sunt de partea noastră, iar nedreptatea şi opresiunea de partea duşmanilor noştri, nu e îndoială că ajutorul lui Allah şi sprijinul profetului nu ne vor lipsi spre a nimici pe duşmanii noştri. Vom eşi din acest războiu sfînt mai glorioşi şi mai puternici. Nu uitaţi că în acest războiu sunteţi legaţi de o fraternitate de arme cu două armate dintre cele mai mari şi mai puternice din lume.

(ss.) *Mehmed Reşid*

Tratativele sîrbo-bulgare

Milano.—Primul ministru sîrb Pasici a comunicat corespondentului ziarului «Secolo» ca Bulgaria vrea să aibă o garanţie sigură că să poată fi liniştită relativ la intenţiile Serbiei. Serbia însă nu e în stare să renunţe la vre-o parte din teritoriul său; căci cît timp austriacii sunt în ţară sîrbii nu sunt siguri să poată obţine vre-o compensaţie pentru cedarea provinciilor macedonene.

Comunicat oficial englez

Teribila canonadă a artileriei germane

Londra 14 | 11.—Oficial. — Ministerul de războiu a comunicat aseară următoarele:

Un atac dintre cele mai crîncene a avut loc în ziua de 11 al corpului de gardă prusiană, în contra unei părţi din linia ţinută de primul corp de armată engleză, lîngă Ipres. Duşmanul a incercat o sforţare specială spre a rupe liniile noastre pe care le credea slăbite în urma atacurilor infanteriei germane.—Trupele noastre au stat, timp de trei ceasuri sub bombardarea cea mai violentă care s'a mai văzut pînă azi, urmat de un asalt în masă, executat de brigadele 1—4 a gărzei prusiane. Pare că trupeie aceste de eiită au fost aduse dinadins spre a deschide un drum în punctul unde încercările anterioare n'au reuşit.

Atacul a fost îndreptat cu cel mai mare curaj şi perseverenţă; dar, din cauza vitejiei şi a rezistenţei strălucite arătate de forţele noastre în contra unui duşman superior numericeşte, încercarea de a pătrunde până la Ypres a fost respinsă. Totuşi din cauza numărului lor, inamicul a rupt linia noastră în trei puncte dar mai pe urmă, duşmanul a fost respins şi nu a fost în stare să cîştige teren. Duşmanul a suferit pierderi enorme; 700 morţi germani au fost găsiţi numai pe terenul situat în faţa întăririlor noastre. Şi pierderile noastre au fost serioase. E imposibil de a lăuda îndestul purtarea trupelor noastre.

Comunicat german

Berlin 14/11—Oficial — De la marele cartier general.—Luptele mai continuă în Flandra apuseană. Mişcările au fost stînjenite în ultimile zile de timpul ploios şi furtunos Atacurile noastre continuă să progreseze încet. La sud de Ypres 700 francezi au fost capturaţi. Lîngă Beri au Bac francezii au trebuit să părăsească o poziţiune însemnată. In munţii Argonne atacul nostru a continuat cu succes. Francezii au avut pierderi simţitoare şi au lasat ieri peste 150 prizonieri în mînele noastre.

In Prusia răsăriteană luptele mai continuă lîngă Stallupoenen, 500 ruşi au fost capturaţi. Lîngă Soldau lupta nu s'a hotărît pînă acum. In regiunea Wloklov, un corp de armată rusesc a fost respins; 150 prizonieri şi 12 mitraliere au căzut în mînele noastre.

Întrunirea din Constantinopol

— Persanii cer războiu contra Rusiei —

Constantinopole 15 Noembre. Astăzi s'a ţinut în Stambul o mare întrunire înaintea fîntînei sultanului, convocată de persianii locali, în favoarea războiului contra Ruşilor.

Manifestaţia s'a întins pînă în Pera şi în faţa ambasadei Germaniei a ajuns punctul culminant.

La Atmeidan (piaţa istorică din faţa moskeei Sultanului Ahmed), Persianii au luat o rezoluţiune prin care protestează contra ocupărei de către Ruşi a Persiei de nord şi cer de la guvernul persian declararea războiului contra Ruşilor.

Comitetul conservator

Bucureşti. – Comitetul conservator continuă şedinţa ae astăzi la ora 5 după amează.

După cît se pare, în caz dacă ar fi să se ajungă la propunerea unei moţiuni, o atare moţiune, aprobînd atitudinea d-lui Al. Marghiloman va întruni majoritatea sufragiilor.

Se fac mari sforţări însă ca să nu fie nevoie de o moţiune, care ar putea fi interpretată ca o dezavuare a d-lui Filipescu.

Demisii din Ligă

Bucureşti. — D-nii dr. Stefan Bogdan, ing. Lucaci şi Gh. Ranneti, cei trei cenzori ai comitetului central al Ligei Culturale *au adresat d-lui Virgil Arion demisiile lor din comitet, întru cît, după părerea d-nealor, activitatea de astăzi a ligei nu corespunde menirei ei.*

Conferinţa d-lui N. Filipescu

Bucureşti.—Aseară d. N. Filipescu ş'-a dezvoltat la cercul analilor conferinţa d-sale, care a fost foarte mult aplaudată.

Conferenţiarul a încheiat prin a spune că nu trebuie să ne mulţumim numai cu conferinţe patriotice şi că nici d-sa nu este mulţumit numai cu aplauze.

Putem şi suntem datori să facem alt-ceva—mult mai mare şi mai bun.

Comitetul naţional bulgar

Sofia.—Comitetul naţional bulgar a adresat o proclamaţie către popor prin care se spune că politica Bulgariei trebuie să tindă la unitatea ei naţională, în senzul redobîndirei Macedoniei.

De la Turcia noi nu trebue să cerem de cît preţuri bune pentru produsele noastre şi să fim buni vecini cu ei. Acei care ne arată linia Midia—Adrianopole vor s ne împingă spre un nou desastru.

Romînia trebue lăsată să-şi îndeplinească în linişte aspiraţiile ei naţionale. Dobrogea să-i fie o garanţie a buuelor noastre sentimente. Să cerem însă ca supuşilor bulgari din Romînia să li se dea toate libertăţile cetăţeneşti.

Nu provocăm pe nimeni şi nu suntem contra nimănui. Macedonia ie a noastră şi o vom lua. Contra serbilor şi grecilor nu avem nimica.

Nu cerem însă de cît ceea ce este l nostru şi ceea ce trebuie să fie al nostru.

Raporturile romîno-maghiare

Berlin.—Parlamentul ungar, care se va întruni la începutul lui Decembrie, va avea să se ocupe de chestiuni foarte importante.

In străinătate se atribue o foarte mare importanţă lucrărilor în chestiune şi se pare că se va discuta sub formă de lege rezultatul acţiunei împăcăciuitoare, întreprinsă de contele Tisza, în ce priveşte raporturile dintre romînii din ungaria şi maghiari.

Prin acţiunea desfăşurată de contele Tisza se pare că se va ajunge la bunele rezultate în privinţa acestor raporturi şi se va influenţa foarte mult în bine raporturile dintre Romînia şi Monarhie.

CHIRISTIGIA

„Bradul Moldovei"

Mari depozite de Cherestea

Str. Uzinelor 11—14

Asortat cu toate esenţele de lemn pentru construcţie şi tîmplărie

Societatea „Bradul Moldovei"

— Telefon —

Profesoară *germană diplomată cunoscînd şi limbele franceză, romînă şi piano dă lecţiuni particulare.*

La ziar.

AVIS

S'a deschis pentru 2—3 zile la şcoala Profesională Sf. Sava din Iaşi

O Expoziţie de Broderie

de mînă a renumitei case

W. PESKY din Bucureşti

Intrarea liberă şi fără obligaţia de cumpărare.

De închiriat *două camere şi un antret Strada Cuza-Vodă No. 13. Se închiriază şi separat.*

EXPERIENŢA A DOVEDIT CĂ:

Apele Mineralizate Sinteza

Preparate cu **Lithină şi Bicarbonat de Sodă** de

Doctorul RATIANU Chimist şi farmacist, IAŞI

sunt cele mai conştiincios preparate, cele mai curate şi cele mai plăcute dintre toate produsele similare din ţară.

Cereţi dar pretutindeni, în toate debitele de băuturi şi în toate restaurantele, numai **APELE MINERALIZATE „SINTEZA" a DOCTORULUI RĂTIANU,** şi feriţi-vă de imitaţiuni care prin compoziţia lor nu se pot compara întru nimic cu excelentele produse **„SINTEZA".**

Apele Mineralizate Sinteza sunt alkaline—lithionate şi se recomandă în special ca apă de masă persoanelor ce suferă de **ACREALA EXAGERATA a STOMACULUI, GUTTA, ARTRITISM, NISIP LA FICAT, NISIP LA BEŞICĂ** sau **RINICHI, CONSTIPAŢIE** etc.

Observaţi bine **ETICHETA DE PE STICLĂ** şi **PLOMBELE DE ÎNCHIDERE** care trebue să poarte numele meu **Dr. A. RĂTIANU** şi marca **„SINTEZA".**

Refuzaţi ori ce substituţie.

La cerere se trimite trăsura fabricei la domiciliu.

— Biroul Fabricei IAŞI str. GOLIA No 46 —

AVIS

Celebra cărturăreasă Lizeta Bucureşteanca sosită de curînd din Bucureşti prezice cu desăvîrşită exactitate, prezentul trecutul şi viitorul, precum şi situaţia războiului prin cărţi de ştiinţă, spiritism şi Lenormantie, totul în mod ştiinţific. Posedă certificate, autorizaţie, cărţulie ambulantă şi scrisori de mulţumire din ţară şi străinătate. Prin prezicerile sale care s'au îndeplinit exact la cei care au vizitat'o ş a atras stima şi celebritatea de care se bucură pretutindenea. Fiind sosită în Iaşi pentru un scurt timp, onor public este rugat, a nu-şi da vr'o părere pînă nu o va vizita şi se va convinge de adevăr.

Cu stimă **LIZETA,**

Stcada Oncea No. 17 casa şi zaplazul nou, luaţi tramvaiul de Tataraşi şi vă daţi jos la halta judecătoriei a II-a din str. Bulgară (Ion Creangă) trasversaţi prin str. Vasile Lupu în str. Oncea făcută cu pavajul nou de curînd.

Doctor FISCH

Specializat la Berlin în

BOLI DE COPII

Precizarea diagnozelor prin analize microscopice

Iaşi, str. Cuza-Vodă (Golia) 42

Consult. 10—11 şi 3—5

Sanatoriul Dr. TZAICU

Iaşi, str. Carol No. 20

Direcţiunea Sanatoriului aduce la cunoştinţa publicului şi numeroasei sale clientele, că în urma experienţii făcute şi după îndemnul medicilor şi suferinzilor, a părăsit vechiul său local din strada Zmeu din regiunea cea mai joasă şi mai insalubră a oraşului nepotrivindu-se de loc cu cerinţele higienice pentru un sanatoriu, şi s'a **mutat de la 26 Octombrie a. c.** *în casele proprii din*

Strada Carol no. 20

(lîngă Universitate)

regiunea cea mai înaltă şi mai sănătoasă a Iaşilor.

DIRECŢIUNEA

Apartament *la etaj, compus din 4 odăi, un coridor cu geamlic închis, bucătărie, camară, closet, lumină electrică curte mare etc. se închiriază de pe acum.*

Informaţi la proprietar strada Palat No. 4.

Un grajd *pentru cai şi trăsură de închiriet. A se adresa strada Elena Doamna 29*

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Administrația: Tipografia B. Goldner, Iași. TELEFON No. 34

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul XI—No. 2320—Marți 4 Noem. 1914

Invățăminte din războiu

Cum și cît poate schimba un războiu mentalitatea omenească?

Așa, înante de uraganul actual, eram deprinși cu toții să considerăm că a fi popor civilizat, însamnă între altele a fi ospitalier, blînd și îndurător nu numai către ai tăi, ci mai ales pentru străini.

A fost de ajuns ca starea de războiu să se declare pentru ca toate aceste calități să dispară, iar locul lor să fie luat de ură, strășnicie, persecuție pentru străinul de ieri, vrăjmașul de astăzi.

Și din felul cum se arată împrejurările din observarea lor se vor putea trage învățăminte pentru viitor.

Noi, popoarele mici, cari am ajuns să fim astfel prin vitregia soartei, iar nu în puterea vre-unei legi a naturei, avem tot dreptul și datoria să fim pentru *principiul naționalităților și să ne dăm de partea celor mari cari au în programul lor o asemenea măsură.*

Se va pune pentru viitor întrebarea dacă nu e mai bine ca fiecare țară, care își va fi găsit limitele naturale, să *controleze mai bine așezarea străinilor în interiorul ei?*

Căci la ce folosește să ai o populațiune flotantă de străini, populațiune respectiv mare, cînd la vreme de nevoe nu poți să te sprijini pe ea, pentru că pe de o parte pleacă în țara de origine, iar de alta tu național nu poți vedea în străinul cu care te afli în conflict, de cât un spion, trădător, în definitiv un vrăjmaș.

Intru cît ar putea zice cineva că profită pe urma acestor elemente, pe care acum trebuie să le pui la carantină, să întrebuințezi o parte din forțele tale pentru paza lor, pentru privegherea lor?

Astăzi sunt țări în cari străinii mișună stau ca la ei acasă, ba mult mai bine ca acasă la ei. *De multe ori dînșii dictează iar bieții autroctoni trebue să asculte.*

Pînă acum foarte de multe ori economiștii, publiciștii au susținut că fiecare popor trebue să trăiască prin el însuși, că numai în cazuri de absolută nevoe, *deci foarte rar și în măsură cît mai mică, să se recurgă la străini.*

Am credința că răsboiul actual va da altă însemnătate acestei probleme și altfel se va considera infiltrarea streinilor în viața unei țări.

Negreșit că un popor care s'ar închide ca melcul în căsuța lui nici nu va fi socotit ca civilizat, dar este evident că nici nu va prospera. Contactul cu străinii, dînsul trebue să-l păstreze.

Altceva însă e acest fapt și alt ceva e să se deschidă granițele largi pentru oricine și de ori unde ar veni. Noi poate mai mult de cît alte popoare chiar dintre cele mai orientale, suferim mai mult de acest rău. De aceia mentalitatea orașelor noastre e o alta de cît nu este aceia a satelor.

Astăzi, cînd noi Romînii băștinași ne permitem a ne arata preferințele noastre cu privire la războiul actual, cei de altă origine manifestează contra.

Nu ne spun, de exemplu, ziarele din București că atunci cînd la un cinematograf se desfășoară o scenă militară franceză, se găsesc unii streini, cari să șuere ori să se dedea la manifestațiuni, cari știu bine că lovesc în sentimentele noastre?

E drept că și între noi romînii, părerile asupra războiului și mai ales asupra rezultatului lui, diferă, noi însă rămînem pe terenul discuțiilor, păstrăm decența, cei de o părere respectă pe cei de o alta.

Invățămintele, ce se pot trage din războiul actual, vor merge însă și mai departe.

Eu cred că în afară de ceia ce s'a consemnat în ziare, zi cu zi, ca fapt de războiu, ca tactică militară și procedare diplomatică, se va fi dat în fiecare țară însărcinarea unor oameni competenți ca să studieze toate acestea, să le examineze în fond pentru că o așa de uriașă dezvăluire de forțe fizice și intelectuale să poată servi de lecțiune în viitor.

Națiunile cari n'au intrat în războiu, dar stau cu arma la picior, gata la cel întăi semnal, au putut trage învățăminte în timpul de trei luni și jumătate de cînd el durează.

Militarii atenți asupra procedării tactice vor fi făcut observațiunile lor, și avem credința că experiența de pînă aici le va fi servit.

Dacă împrejurările ne-ar duce la războiu, socotim că începuturile noastre vor coincida cu mijlocul campaniei ce e poartă între beligeranți de astăzi. Ns vom fi siliți să facem aceleași prelimi[n]ări și începuturi cum le-au făcut aceștia, pentru că le avem din experiența lor. Vom intra în războiu de odată cu toată puterea, cu încrederea în victorie și cu calculele pentru reușită, bine făcute.

Din alt punct de vedere iarăși ne vor servi cele înfăptuite în statele beligerante. Purtarea noastră către străini, de exemplu, nu va putea fi nici mai prietenoasă nici mai dușmănoasă de cît aceea a francezilor. Francezii, astăzi abia, adică după trei luni de războiu au pus sub sechestru averea străinilor, care au părăsit țara pentru a se înrola în armatele vrăjmașe, ori măcar au părăsit Franța pentru a se refugia în alte țări.

Noi cunoaștem măsura, deci nu va trebui să lungim lucrurile și atunci cînd prin forța împrejurărilor vom declara războiu, nu vom aștepta de sigur atîta timp cît au așteptat francezii, pentru a lua aceleași măsuri!?

Dar cîte alte dispozițiuni nu le-au luat aceștia, măsuri la care nu s'au gîndit la început?! E timpul să meditām asupra lor!

V. I. Radu

Mici Polemici

«Deutsche Bank» din Constantinopole nu mai poate aduce transporturi de aur german prin ruta obișnuită Berlin-București.

— Numai de nu ar Bank... ruta din această cauză.

*

Singură Rusia nu duce lipsă de ban... knute și n'ar putea să ban... knuteze niciodată.

*

In sala teatrului național s'a distribuit o „lămurire" a d lui Cuzinscki asupra incidentului știut. Cităm un pasagiu:

...«Această insultă ce mi-o arunca ca un fel de sfidare»...

Mirosul lămuririi s'a simțit în toată sala.

*

A propos de incidentul Rinaldo-Cuzinski. Ce este comun între ambii?

— Cuzinski e Vlad *și Rinaldo este* Țepeș.

*

O anchetă școlară în curs.
Numai să nu iasă Mușa... mă.

Răspuns, pentru d. Cuzinschi

D. Vlad Cuzinschi a împărțit, la reprezentațiile Teatrului, în foi volante, ca afișele, o „lămurire" asupra atacului de dăunăzi împotriva mi,—motivînd acest mod de apărare pe faptul că „Ziarele iașene refuză ori-ce lămurire ce am voit să dau, luîndu-mi astfel dreptul de apărare".—Inexact; Cuzinschi n'a trimes ziarelor nici o lămurire, și deci nu i s'a refuzat nimic.

D. Cuzinschi socoate că, «după credința mea», eu am de vidat o chestie personală cu d-sa. Răspund punct cu punct la acuzările sale:

1. Intr'adevăr acum doi ani o rudă a mea—cer scuze cititorilor pentru aceste explicații care n'ar fi trebuit să dea subiect de articol—a cerut înscrierea în trupa iașană.—Pot eu să-mi opresc bunicele, mătușele și verele să facă teatru? D. Cuzinschi nu s'a opus la acel angajament, și d. Sadoveanu—după cum drept spune «lămurirea»—a recunoscut, față de mine, acest lucru. Atunci, pentruce să port rancună d-lui Cuzinschi, admițînd chiar că, dacă s'ar fi opus, ar fi fost loc de supărare? Puteam oare să pun la îndoială cuvîntul d-lui Sadoveanu? Deci nu pot decît să-i mulțumesc d-lui Cuzinschi pentru amabilitatea de atunci, dacă d-sa crede că acel angajament ar fi fost o chestiune de onoare pentru mine.

2. N'am primit eu vre-o subvenție de la Teatru pentru a face dările de seamă la reprezentațiile teatrale—n'am fost deci cronicar dramatic salariat de Teatru și acea subvenție nu mi s'a tăiat.—Direcțiunea Teatrului a oferit, acum doi ani, una mie lei pentru tipărirea revistei «Teatrul», care a fost condusă de mine și de d. C. Săteanu trei numere; de mine și de d. G. Topîrceanu dela numărul 4 înainte, pînă la sfîrșitul stagiunii.

Indeplinindu-se însărcinarea față de Teatru, n'am cerut în anul următor nici o subvenție: nu-mi mai trebuia revistă teatrală la Iași; n'am arătat vre-o dorință nimărui; n'am cerut nici în scris, nici verbal Direcțiunii Teatrului nimic; și deci, nerefuzîndu-mi-se nimic, n'am avut pricină de supărare.

După cît pare însă, d. Cuzinschi crede că eu îl socot pe d-sa stăpîn în teatru, capabil să oprească angajamente și să tae subvenții. Nu; eu știu cine este stăpîn, și stăpînului aș fi putut să mă adresez.

Urmez: acum trei ani, proaspăt absolvent de liceu, am crezut că d. Cuzinschi joacă bine în *Taifun* și'n *Prostul*. Despre piesa *Banii* n'am scris nici un rînd, fiindcă... nici n'am văzut-o vreodată. Astăzi însă, în unele privinți, cred altfel. Dar d. Cuzinschi a fost criticat mai ales ca director de scenă, recunoscîndu-i-se talentul pentru comedie ușoară.

In anul acesta — ca și în trecut — după cum fac dovadă articolele binevoitoare din *Mișcarea*, «n'au început să curgă injurii asupra-i».

La Teatru, dăunăzi, foarte puțin „calm", d. Cuzinschi nu mi-a adresat decît sudălmi; nu i-am răspuns nimic, nefiind pregătit de luptă: cu paltonul enorm, încheiat, și în mîni cu mănuși de lînă, englezești.

Atacul d-lui Cuzinschi a fost cam pe la spate, cu pumnii, și s'a continuat în față cu unghiile, și n'a avut acea alură virilă — ca atunci cînd tragi palme unui stîlp de telegraf, cavalerește, despre ziuă, după chef, sau cînd pălmuești un rival, pe scenă.

*

D. Cuzinschi a vrut să dovedească, că în articolele mele răzbunam o jignire personală. Nu; nu mi stă în obiceiu. In „Mișcarea", în reviste și ziare din București am combătut pe mulți care mi se păreau greșiți, și uneori nici nu le cunoșteam figura. Am avut „de vidat" chestii personale cu toți? Ar fi însemnat că mai în fiecare zi aveam cel puțin o chestiune personală. Sînt așa de ticălos, oare? Nu-l iert pe d. Cuzinschi nici după doi ani dela pretinsa ostilitate ce mi-a arătat? Eu, care chiar pentru atacul de dăunăzi l-am compătimit cu sinceritate, și l am iertat în sufletul meu.

— Domnule Cuzinschi, nu toți oamenii trăesc din intrigă. Sînt unii care au un scop mai departe de marginea mesei de sufragerie, care vor să contribue cu munca lor umilă la binele tuturora și care, trecînd prin viață, cu samarul de păcate pe umeri, se sprijină pe idealuri ca'n niște cîrje. Eu n-am ajuns încă să merg în brînci, domnule Cuzinschi.

M. Sevastos

INFORMAȚII

Comitetul societății ortodoxe „Secțiunea Iași" comemorînd în sala teatrului național împlinirea a 40 zile de la încetarea din viață a marelui nostru Rege Carol I, face cel mai călduros apel la On. public să participe în număr mare spre a slăvi memoria aceluia care ne-a îndrumat și ne-a ocrotit ca un părinte.

Poetul D. Anghei a sosit aseară în localitate, și este găzduit la fratele d-sale doctorul Anghel.

Azi dimineață un grup de 100 de bucovineni, aveau să părăsească Iașul, pentru a se întoarce în Bucovina, chemați de autoritățile militare. Unul din ei era însoțit de nevasta sa, care era pe punctul de a naște. Cu toate inzistențele personalului gării, ca femeea să fie transportată la Maternitatea, bucovinenii se opuseră și nu vroiau să părăsească vagonul. A trebuit ca la urmă vagonul să fie deslipit de tren, așa că bucovinenii s'au văzut în vagon, dar trenul plecat fără dînșii. Abia acuma au consimțit ca femeea, care se văita de dureri grozave să fie transportată la spital.

Astăzi la ora 3 p. m. s'a întrunit consiliul județean.

Direcția generală a serviciului sanitar a luat severe măsuri de prevenire a invaziei la noi în țară, a epidemiei de holeră care bântue în Rusia și Serbia.

In com. Podul-Iloae s'a declarat cu o virulență extremă epizotia de pasteuneloză.

Consiliul comunal va fi din nou convocat în cursul acestei săptămîni, spre a se ocupa de modificarea unor articole din regulamentele comunale, cu privire la vînzarea alimentelor.

Pîine populară.—D. Gh. Mîrzescu, primarul orașului, a convenit cu unii brutari să fabrice spre încercare o pîine populară, amestecată cu făină de cartofi, și care să se vîndă pe un preț mult mai redus ca pîinea fabricată esclusiv din făină de grîu.

E o încercare al cărei rezultat va face ca administrația comunală să se ocupe mai de aproape de fabricarea pîinei populare.

S'a putut vedea de toată lumea pe deosebite străzi o nenorocită căreia toți îi zic *Maria nebuna.*

Acum și-a găsit un loc pe stradela Adamache. Cine trece pe acolo vede în fiecare zi pe timpuri din cele mai urîte și friguroase, o femee învelită în cîteva zdrențe și cu o legătură lîngă ea, care îi servește de pernă.

Și ca culme, locul în care stă dînsa e vizavi de *Siguranță.*

N'ar fi oare chip ca acea nenorocită să fie internată, așa ca lumea să scape de un spectacol care o întristează.

Un furt îndrăzneț s'a comis Sîmbătă, la 11 ziua, la magazia de blănuri a d-lui Lazăr Herșcovici din strada Cuza Vodă. Un pungaș rămas încă necunoscut a smuls de pe ușă o legătură mare cu blănuri de astrahan și s'a făcut nevăzut.

Un ordin circular dela ministerul instrucțiunii a sosit la toate școlile statului, prin care se cere ca direcțiunea să răspundă imediat la întrebarea următoare: profesorii cari la 1 April 1915, vor avea etatea de 65 ani și 30 ani de serviciu, vor fi scoși din oficiu la pensie.

In urma înștiințării ce s'a primit din partea unor importante depozite de medicamente din Berlin, farmaciștii locali vor trimite un delegat să se intereseze în Capitala Germaniei de furnituri farmaceutice.

La una din școlile publice iașane se face actualmente o anchetă în urma schimbării directoriale ce a avut loc la acea școală.

Noutăți literare. — Importanta publicațiune bucureșteană „Noua Revistă Romînă" și-a reluat activitatea editorială, prin volumul „Cronici literare" de Ion Trivale, criticul revistei. Volumul trece în revistă toată activitatea literară romînă din ultimii trei-patru ani.

— „Monitorul asigurărilor muncitorești" cu data de 1 Noembrie, cuprinzînd articole de specialitate.

Propunerea făcută prin ziarul nostru cu privire la inscripția ce se va grava la teatru în amintirea M. S Regelui Carol I și care propunere s'a acceptat de către consiliul comunal, aparține colaboratorului nostru C. R. Penel.

Debitul Badareu aduce la cunoștința Onor. Public, că a redus în mod simțitor prețurile produselor alimentare vînzîndu-le sub prețul pieții și anume:

Deliciosul unt p. masă și cafea	6.00	kg
Smîntîna dulce centrifugată	2 40	„
Brînză de burduf, de munte	3.00	„
Cașcaval de Penteleu	3.00	„
Adevăratul Ghiudem de Botoșani	5 —	„
Renumitul Salam de Sibiu	7 —	„
Grăsime de porc topită	2.00	„
Brînză de Brăila	2—	„
Brînza Olanda	4.50	„
Rocfert	5.60	„
Gervais bucata	0 45	„
Schweitzer	4.80	„

De asemenea se găsește must dulce și vin nou de calități superioare.

Iată noul și interesantul program al cinematografului Pathé-Frères din sala Circului Sidoli, ce se reprezintă astă-zi Luni:

Odyssea lui Omer, adaptare după marele poem epic (3 părți).

Imboldul inimei. Film danez de mare artă în 3 acte mari. Cei mai de seamă artiști ai scenelor daneze interpretează rolurile principale.

Valea Ossola (Italia), interesante scene și vederi după natură.

O judecată solomonică, scene foarte humoristice.

Noul program viitor se reprezintă poimîne Mercuri:

Patriotizmul unei franceze, extraordinară desfășurare, epizod războinic cu d-ra Henny Porten în rolul principal.

In numărul de mîni vom publica o cronică de teatru asupra ultimei săptămîni.

Uniformele sergenților de oraș vor fi schimbate și înlocuite după noua uniformă adoptată pentru sergenții din poliția Capitalei.

Necunoscuți rău făcători s'au introdus noaptea în hambarul d-lui Gr. Rusovici din Scobîlțeni (com Podul-Iloae) furîndu-i mai multe obiecte.

OAMENI ȘI LUCRURI

Fantome iașane

Dintre „fantomele" pe care în lirica sa carte de amintiri iașane le evocă poetul D. Anghel este cu deosebire înduioșătoare fantoma lăutarului,—ca simbol al Iașului de odinioară, sentimental și artistic prin excelență.

„Pe tăpșanul întins al Copoului nu e nimeni la această oară. Purpura însîngerează frunza viilor și a copacilor. In vale ca într'o albie, cetatea veche a Iașului cu albele turnuri și turle de biserici, cu clădirile lui vechi, cu grădinele pline de flori, stă pitit și abia își trimete murmurul.

...Și în singurătatea asta a înserării, deodată o umbră de om eșit ca din pămînt, ca o arătare, a început să plîngă un cîntec trist pe vioară. Cu hainele vechi în bătaia vîntului, zgribulit, cu o bărbie violetă înțepenită de coșul uscat al vioarei, cu pletele în neorînduială peste ochi, cu un umăr mai ridicat de cît celălalt își tremură arcușul, în timp ce un glas venit ca de pe altă lume, prinde să cînte un cîntec vechiu, o romanță duioasă auzită în copilărie.

Cîntă fantoma și de-odată de pe partea de la intrarea tapșanului un șir nesfîrșit de echipajuri cu cai frumoși, în clinchet de alămuri, cu roțile strălucitoare, cu vizitii în livrele bogate se ivește și umple par'că platoul. Roată lîngă roată apoi se învecinează și risete clare încep să sune. Plecate peste marginea trăsurilor deschise, capete tinere se apropie și în bătaia evantaliurilor frumoasele zilei își împărtășesc taine, își destăinuie amorurile, pun la cale zavistiile. Călăreții își joacă bidiviii, strecurîndu-se printre trăsuri, spun o vorbă ici, aruncă un zîmbet colo, fac frumos la cucoane. Un parfum dulce se răspîndește și par'că toate aceste se petrec într'o lumină de lună, într'o atmosferă misterioasă...

...Dar cîntecul a tăcut și amintirea aceasta adusă de cîntec a dispărut cu el. Pe tapșanul pustiu se face întuneric și de vale Iașul își aprinde luminile sfioase tremurînd în ceața albăstrie. Arunc un ban fantomei de lăutar și cobor la vale, căutînd să'mi întregesc amintirile.

Da, viziunea aceasta era adevărată în vremea copilăriei mele. Era bogăție și nu era seară cu lună să nu urce trăsurile pe dealul Copoului. Iașul era un ostrov fericit, o oază de verdeață împrejmuită de vii roditoare, cu grădini fermecate în care cîntecele privighetorilor se amestecau cu ale viorilor ascunse prin boschete. Era ostrovul binecuvîntat în care se acinase boerii noștri mari, ultimii păstrători ai unei lumi ce nu mai este."

...Este figura patriarhală a cîntărețului pe care, pe rînd, l'au evocat impresioniștii diverselor epoci — amintim pe Alexandri, pe Grenier, pe A. C. Cuza, pe Moruzi, pe N. Iorga, pe S. Prasin. pe Anghel; este tovarășul lui Barbu lăutarul, ale cărui armonii furate strunelor de vioară au vibrat și vibrează de-alungul deceniilor în sufletele simțitoare ale poeților.

Rodion

Luptele de la Przemysl

— Comunicat austriac —

Viena 15 | 11.—Comunicat oficial din 15 | 11.

Apărarea fortăreței Przemysl este, ca și la prima împresurare, condusă cu cea mai mare activitate. Astfel o eșire destul de mare s'a făcut ieri spre nord, respingînd pe inamic pînă la înălțimele Rokietnika. Trupele n'au avut în această mișcare decît pierderi neînsemnate.

In Carpați, ofensivele izolate ale detașamentelor inamice au fost respinse fără greutate. Deasemenea, pe cellalt front, recunoașterea rusă e în neputință a reuși.

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Luptele de la graniţa Prusie orientale

Viena.—La graniţa Prusiei orientale, la răsărit de regiunea de pe marea Baltică, se dă acum o mare luptă. Asupra acestei lupte „Berliner Tageblatt" scrie: Sîmbăta trecută la 7 Noembrie, ruşii au încercat cu o deosebită energie să răsbată pe porţiunea de teren dintre Eydkuhnen şi marginea nord-vestică a livezii Rominten spre a pune mîna pe drumul Stallupönen —Gumbinen. Au luat naştere lupte violente, care au durat toată Dumineca şi Luni dimineaţă. In urmărirea ruşilor bătuţi şi respinşi pretutindeni care suferiseră mari pierderi s'au făcut 4000 de prizonieri şi s'au luat 10 mitraliere. Ruşii nu s'au putut menţine nicăeri. Atacul de noapte al infanteriei germane susţinut necontenit de artilerie trebue să fi avut o mare înrăuire asupra lor.

„De Tijd" publică o descriere amănunţită a colosalelor lupte pe digurile şi zăgazurile de la Dixmuiden şi Nieuport. Care parte era stăpînă pe zăgaz, stăpînea şi terenul. Focul mitralierelor a stat aici în primul plan, de oare-ce artileria grea nu putea să înainteze în această regiune băltoasă. Inamicul a putut cu o extremă îndemânare să învingă în unele părţi greutăţile cauzate de terenul inundat. In unele părţi lupta s'a dat literalmente în apă, de multe ori corp la corp. Soldaţii erau aproape cu totul epuizaţi din cauza frigului. Hainele ude li se lipeau de corp şi le impiedecau mişcările. Aliaţii cîştigară la Nieuport pas cu pas teren; între aceste linia din mijloc germană, care ţinea ocupată localitatea Dixmuiden, trebui să cedeze presiunei. Apoi lucrurile au luat o turnură favorabilă pentru germani. Pe la amiază rezistenţa aliaţilor a fost înfrîntă şi localitatea Dixmuiden atît de bombardată şi incendiată a văzut atîta şi atîta oară întrînd din nou pe germani.

Ziarul „Secolo" favorabil francezilor constată că englezii, francezii şi belgienii se găsesc într'o situaţie cu mult mai serioasă ca ori cînd până acum.

Voci din presa asupra situaţiei razboiului în nord-vest

Berlin. — Criticul militar francez Lacroix, socoteşte că este posibil pericolul unei înconjurări, iar locotenentul Rousset zice: Trebue să ne arătăm resemnaţi faţă de schimbarea situaţiei. Forţa militară germană formează acum un zid care-ţi impune respect şi care n'are nici o spărtură.

„Daily Mail" spune în articolul de fond: In lupta pentru luarea oraşului Calais germanii au înaintat, dacă nu mult, dar au înaintat totuşi. Ziarul citat atribue înaintarea pe lîngă întăririi armatei germane şi artileriei grele germane.

Corespondentul ziarului „Kölnische Volkszeitung" confirmă aceasta, scriind: In Dixmuden au fost făcuţi numeroşi prizonieri şi s'au capturat mitraliere. Garnizoana duşmană consta mai ales din oameni de culoare. In cele-lalte părţi ale aripei drepte atacul german este de asemenea într'un fericit progres. Atacurile engleze au fost aproape cu totul suspendate în ultimele zile.

Germanii continua atacurile

—Ei aduc mereu trupe noui—

Copenhaga. — 14 — „Naţional Tidende" află din Rotterdam:

Germanii continuă atacurile necontenit zi şi noapte. In direcţiunea de la sud de Roulers ei au blocat drumurile principale spre Blankenberghe, Zeebrugge şi Lissewighe spre a împiedica de a fi întorşi de liniile engleze care sînt întinse,

Intăriri sosesc mereu din Gann şi de la sud. Caii soldaţilor fac şilinţe nemăsurate spre a transporta tunurile grele la Ypres. Germanii dau continuu atacuri de noapte, fiind susţinuţi de artileria grea.

Lupte greco-bulgare

Atena.—15.—In satul Seliani, aproape de Kavalla, o bandă de comitagii turco-bulgari a atacat pe neaşteptate un detaşament grec.

După o vie luptă, comitagii au fugit fiind urmăriţi. Cinci comitagii au fost rîniţi. Ceilalţi au scăpat cu fuga. Grecii n'au avut nici o pierdere.

Imparatul Germaniei catre Sultan

Berlin, 14 — După „Lokalanzeiger", împăratul Wilhelm cu ocaziunea aflărei a trei principi turci în cartierul general, a adresat Sultanului o telegramă de salutare în termeni foarte cordiali.

Credit de rezboiu pentru Italia

Petrograd. — Consiliul de miniştrii al Italiei a votat ieri un credit extraordinar de războiu de 400 milioane.

Nou credit englez de rezboiu

Londra 13.—Se anunţă în mod oficial că guvernul va cere un credit de 225 milioane lire, pentru cheltuelile de războiu, aceasta ca adiţiune la creditul de 100 milioane deja votat.

Comunicat rus asupra luptelor din Caucaz

Petrograd 15. — Statul major al armatei din Caucaz comunică:

In seria luptelor care s'au dat la Koprikioi am stabilit graniţele forţelor duşmane.

In urma intăririlor considerabile aduse de Turci, liniile noastre de lupte au trebuit să se retragă.

Incercările turcilor de a lua trecătoarea Cnanean nu au reuşit.

Celelalte mici detaşamente ale noastre n'au avut de purtat lupte mai mari.

Razboiul ruso-turc

— Turcii anunţă victorii —

Constantinopol.—15. — Comunicat al cartierului general otoman cu data de 14 | 11:

In urma bătăliei de la Koeprikioi, la 29 şi 30 Oct. st. v. ruşii au fost învinşi şi se retrag în dezordine, lăsînd 4000 morţi şi tot atîţia răniţi. Am luat 10,000 arme, o mare cantitate de muniţiuni şi 500 prizonieri.

Trupele noastre au luat Azerbejdjan Cotur care era sub ocupaţiune rusească.

Astăzi au avut loc mici ciocniri. Ruşii fug în dezordine.

Luptele în Serbia

— Armatele sîrbeşti se retrag —

Viena, 15.—Comunicat oficial de pe teatrul războiului meridional, cu data de 15 | 11:

Spre a căştiga timp pentru plecarea trenurilor sale de echipagiu, adversarul opune o nouă rezistenţă pe înălţimele de la nord şi vest de Valjevo, în poziţiuni pregătite.

Trupeie noastre însufleţite de cel mai bun spirit, cu toate luptele necontenite şi cu mari oboseli, au izbutit deja ieri să cucerească după lupte grele cheia tactică a poziţiunei inamice, anume înălţimele de lîngă Kamenika, pe drumul de la Loznica la Valjevo.

Am făcut 580 prizonieri, am luat numeroase arme şi muniţii.

*

Niş, 15.—In faţa superioriţăţei numerice cu care inamicul a pătruns pe teritorul nostru, trupele noastre sunt retrase treptat, spre a putea duce lupta în condiţiunile cele mai favorabile. Din această cauză, trupele noastre au părăsit Peţka, Zavlaka şi Koţelivo.

Luptele în Belgia şi Franţa

— Comunicări franceze —

Petrograd 15.—Agenţia Havas comunică din Paris cu data de 14 | 11:

In Belgia atacul german contra marelui cap de pod de la Nieuport a eşuat. Diferitele încercări de ofensivă inamică în regiunea de la est şi sud-est de Ypres au fost oprite. Imprejur de Dixchote am înaintat un km, spre est. Intre canalul La Bassée şi Arras am realizat cîte-va progrese de detaliu. In regiunile Lassigny şi Aisne până la Berryau Bac, germanii au atacat în zadar St Hubert.

Imprejur de Verdun deasemenea mai multe ofensive parţiale ale inamicului au fost ţinute în loc de artileria noastră, înainte de a fi putut infanteria să se desfăşoare.

*

Paris 14.—Comunicatul oficial din 14 | 11:

De la marea Nordului la Lille, ziua a fost bună. Două atacuri inanice, unul la nord-est de Zonnerke şi altul la sud de Ypres, au fost respinse, cel din urmă cu mari pierderi pentru germani.

Intre canalul La Bassée şi Arras, şi în regiunea Lhous, inamicul a făcut două încercări fără rezultat.

In restul frontului nimic de semnalat.

Comunicat oficial german

Berlin, 15, Oficial—Comunicatul marelui cartier general din 15 | 11:

Luptele de la aripa dreaptă, influenţate ieri şi de vremea defavorabilă, n'au avut de cît progrese uşoare, Inaintînd astfel cu greutate, am făcut prizonieri mai multe sute de francezi şi englezi şi am luat 2 mitraliere.

In Argonne am reuşit să facem să sară în aer un punct tare de sprijin francez şi să-l luăm cu asalt.

Ştirea că francezii au pus un detaşament german în dezordine lîngă Moincourt, la sud de Marsal, este o născocire. Francezii au avut din contra aici pierderi importante pe când noi n'am pierdut nici un om.

La est, luptele urmează pe graniţa Prusiei orientale şi în Polonia rusă. Un rezultat decisiv încă nu a fost obţinut,

Comunicat francez

Paris. — Ieri a domnit un calm relativ pe tot frontul. Luptele au mai mult un caracter de duel de artilerie. Totuşi germanii au dat mai multe atacuri mai ales la nord-est şi sud de Ypres dar care au fost respinse cu pierderi mari pentru inamic.

In rezumat, sforţările din ultimele zile ale germanilor n au dat ca rezultat decît ocuparea de către trupele lor a satului în ruine Dixmunden, punct izolat pe malul drept al Yserului, greu de apărat.

Intre rîurile Lys şi Oise, lucrările de întărire au continuat şi ieri.

Pe restul frontului pînă în Lorena şi Vosgi, n'au avut loc decît lupte de artilerie şi mişcări de amănunt.

Razboiul în răsărit

— Comunicat rus —

Petrograd. 15—Comunicatul marelui stat major:

In Prusia de est, pe frontul Staluponeu, aproape de Amgerburg şi lângă Iohanisburg; trupele noastre luptînd mereu, au înaintat cu succes.

Acţiunea continuă în regiunea Soldau.

La Neudenburg am progresat cu toată rezistenţa crâncenă a inamicului.

Pe ţărmul stâng al Vistulei luptele merg desfăşurându-se pe frontul Plotsk şi rîul Wartha.

Pe frontul Kalisch, inamicul se retrage.

In regiunea de la sud, pe frontul Galiţiei, trupele noastre înaintează spre trecătorile Carpâţilor.

Declaraţiile d-lui Take Ionescu

— Răspuns la afirmările d-lui Marghiloman —

Bucureşti.—In legătură cu declaraţiile pe care «Viitorul» le atribuie d-lui Alex. Marghiloman, ziarul «Adevărul» publică următorul Important interview cu d. Take Ionescu.

— „Ideia unui guvern naţional, în cazul dacă Romînia ar fi să intre în războiu, este o ideie veche. In ceasul in care m'am întîlnit cu d. I. Brăteanu in privinţa luptei de dus în potriva guvernului Carp, in chestia tramvaiurilor comunale — pe care eu o consideram ca o chestiune a ordinei în Stat — examinînd împreună toate eventualităţile, am decis că numai în cazul în care Romînia ar intra în războiu vom face un guvern comun, adică un guvern fără nici o preocupare de politica internă.

Cînd s'a alcătuit guvernul de colaborare am făcut cunoscut d-lui Maiorescu şi repauzatului Gh. Gr. Cantacuzino, că, în cazul cînd am face războiu, voi cere să se facă loc în guvern şi partidului liberal, aşa ca să alcătuim un guvern naţional. Credincios acestei hotăriri, imediat ce s'a decis campania de peste Dunărea, am făcuf sforţări in senzul acestei păreri. N'am reuşit şi astăzi pot s'o spun că dacă n'am reuşit aceasta se datoreşte in principal şefului actual al partidului conservator.

In criza actuală, fără de asemănare mai importantă de cît cea din 1913, nefiind eu la guvern, n'am avut nici o ocazie, nici să sugerez nici să propun formarea unui atare guvern. Iar cum ţin să fiu drept, sunt dator să spun că încă de la începutul crizei actuale, din ajunul consiliului de coroană, d. I. Brăteanu mi-a declarat că d-sa, în caz dacă va fi să intrăm în războiu, ar voi să aibă guvern naţional, adică un guvern compus din toate partidele. Am răspuns că nici un partid nu se poate da înlături de la răspundere, deci nici partidul conservator-democrat. Bine înţeles, am adăugat, pentru mine nu se pune de cît o singură ipoteză de războiu: aceia în contra Austriei.

D. I. Brăteanu mi-a mai vorbit de un guvern naţional, după moartea regelui Carol, părere sprijinită pe necesitatea unui guvern naţional la un început de domnie. Am răspuns d-lui Brătianu că ideia unni guvern naţional la început de domnie ar fi naturală la început de domnie în vremuri normale, dar că astăzi constituirea unui guvern naţional, fără o intrare aproape imediată în acţiune, ar fi o greşală fiindcă ar descuraja şi ar enerva ţara.

Alt ceva nu ştiu despre un guvern naţional.

*

Continuînd, d. Take Ionescu spune:

—„Nădăjduesc că *Viitorul* se înşală în darea lui de seamă cînd atribue d-lui Marghiloman copilăroasa pretenţie de a stabili ocazia constituirei unui guvern destinat a lua în spinarea lui cea mai mare respundere istorică faţă de neamul romînesc şi de asemenea stabilirea unei preponderenţe a partidului conservator faţă de cel conservator democrat, preponderenţă pe care, fireşte, o resping fără discuţie.

Eu cînd în 1913 mă trudeam să transform guvernul de colaborare într'un guvern naţional şi conservatorii nu voiau să acorde liberalilor de cît trei locuri — ast-fel ca fie-care partid să aibă cîte trei portofolii — am oferit liberalilor încă un loc, din cele trei rezervate partidului meu, aceasta pentru ca chestia frontierei dobrogene şi a acţiunei noastre în Balcani, mi se părea, în prostia mea, mai importantă de cît chestia de numărul portofoliilor ministeriale.

*

«Despre o tentativă a alcătuirei unui guvern naţional, sub un alt liberal de cît d. Ionel Brătianu, nu ştiu nimica. Dar dacă prin aceasta se face o aluzie la d. Emil Costinescu ţin să declar că încă de la începutul crizei actuale am avut foarte dese întrevederi cu d. Emil Costinescu, —Intrevederi în care n'am vorbit de cît despre politică exerioară — dar nici odată nu s'a întîmplat să facă măcar aluzie la aşa ceva.

Drept răspuns la zvonurile puse în circulaţie d-sa mi-a declarat că este exclus un guvern prezidat de d-sa. Comunicînd ticăloşia omenească, d-sa a ţinut să-mi facă această declaraţie pentru a da o importanţă şi mai mare curăţenie de suflet şi grijei patriotice cu care acest discipol al lui Brăteanu şi Rosseti îşi desfăşoară activitatea sa politică, de la începutul crizei pînă'n prezent.

Sanatoriul „Sf-ta Maria"

fost Dr. TZAICU, str. Zmău No. 3, Iaşi

complect reorganizat se deschide la 15 NOEMBRIE a. c.

Secţia chirurgicală sub conducerea **profesorului Dr. Amza Jianu.**

Secţia medicală cu laborator pentru examene de urină, sînge etc.

Preţuri moderate. Ingrijirea bolnavilor nu va lăsa nimic de dorit.

Pacienţii au libertatea de a'şi alege d-nii medici curanţi.

Dr. Leon Şeptelici-Andrieş

Clinica Veterinară

Iaşi, strada Păcurari 138, Iaşi

DIRECŢIA

Dr. D. BUZENCHI

Boale interne şi externe; operaţiuni de mica şi marea chirurgie.

Se primesc animale bolnave în pensiune: **animale mari 3 lei pe zi, animale mici 2 lei pe zi.**

Se practică vaccinaţiuni contra turbării, jigodiei la cîni şi dalacului (la toate animalele).

Anexa: *Atelier special de potcovărie normală şi pathologică; aplicarea raţională a cauciucurilor franceze şi ruseşti*

Tînăr pictor absolvent al şcoalei de Bele-Arte din Iasi, fost student al Inaltei Academii de Artă din München, premiat al Expoziţiei oficiale romîne, doreşte a da lecţiuni particulare de pictură.

Ase adresa la ziar sub «Pictor».

De vînzare *casă 5 odăi 2 bucătării şi atenanse str. Sf. Lazăr 48.*

Se admit mijlocitori.

Cele mai bune

Prăjituri

sunt acele preparate cu

Laptele condensat Nestlé

Produs natural

De vînzare pretutindeni. **Preţul cutiei LEI 1.20.**

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . . 20 lei
6 luni . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Administrația: Tipografia H. Goldner, Iași. — TELEFON No. 36 —

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul XI — No. 2321 — Miercuri 5 Noem. 1914

O scrisoare a d-lui Take Ionescu

— Intențiile pacifice ale Angliei —

Ziarul La Roumanie, *sosit astăzi publică la locul de onoare următoarea scrisoare ce i adresează șeful partidului nostru, a cărei importanță desigur că nu va scapa nimănui.*

„E prea multă vreme de cînd, în viața mea politică, am făcut și primit confidențe, ca să nu-mi dau seama cît este de neobicinuit demersul meu de astăzi. Dar stăruința cu care se insistă de către germani, asupra falșei legende că războiul actual e opera imperiului britanic, mă silește să ies, în mod excepțional, din discreția mea, care, după părerea mea, a fost pînă acum impecabilă.

Nu înțeleg să refac aici opera pe care o faceți așa de bine de la începutul războiului, nici să repet argumentele cari le-ați produs și care nu se pot contrazice, pentru a dovedi de ce parte se află răspunderea acestui războiu.

Dar țin să vă comunic două fapte personale.

Cel dintâiu datează din Ianuarie 1913. In timpul șederei mele în Londra, în epoca aceea, din convorbirile avute cu ministrul de externe al imperiului britanic, și cu alți reprezentanți autorizați ai cugetărei engleze, am căpătat adînca convingere că Anglia voia pacea cu pasiune și că pentru acest motiv, relațiile sale cu Germania—care, atunci, făcea opera utilă de-a înfrîna pornirile războinice ale aliatei sale, Austro-Ungaria—deveniseră din cele mai strînse și mai cordiale.

De aceea, la 7 Ianuarie 1913, mi-am permis să scriu M. S. defunctului rege Carol, că, dată fiind hotărîrea nestrămutată a Angliei și Germaniei de a împiedeca războiul european, eram sigur că acesta nu va izbucni.

Dar, aceasta, s'ar zice, este de domeniul istoriei vechi. Ei bine, Marți, 21 Iulie trecut, două zile înainte de înmînarea ultimatului austriac Serbiei, am avut onoarea de-a fi primit în o lungă audiență de Sir Edward Grey, ministru de externe al imperiului britanic.

Voiam să-l hotărăsc să vină în ajutorul statului albanez pentru a-l scoate din impasul în care se găsea; căutam să conving pe ministru englez de necesitatea de a trimite în Albania două contingente internaționale și de-a pune o sumă ceva mai mare de bani la dispoziția principelui Wilhelm de Wied.

Am arătat lui Sir Edward Grey partea europeană a greutăților albaneze cari, îi spusei eu, riscă să aducă din nou Austro-Ungaria în starea nervoasă acută care a caracterizat-o în timpul războiului balcanic. Adăogam textual: „Știu că sunt oameni cari își închipuesc că tolerînd încurcăturile din Albania, se poate ajunge la un conflict între Austria și Italia și, în consecință la desfacerea Italiei de tripla alianță. Aceasta ar fi o politică mioapă fiind primejdioasă mi-am permis să spun.

Și Sir Eduard Grey. cu accentul celei mai adînci sincerități—acea sinceritate a oamenilor de stat englezi, care impune respectul și încrederea—și cu o emoțiune rară la acest om cu sînge rece, mă întrerupse și îmi zise:

«Dar nu voesc să despart Italia de Tripla Alianță și nici n'am încercat să o fac vre-odată. Am știut în totdeauna că dacă Italia va părăsi Tripla Alianță și va trece de partea Franței și a Rusiei, gruparea contrară Germaniei și Austriei va deveni atît de puternică încît pacea Europei, care nu se reazemă decît pe un echilibru de forțe, va fi în pericol. Or ceea ce voiu e pacea și nu lucrez decît pentru pace».

Iar pentru a ne da bine seama de importanța acestei mărturisiri voi adăoga că după cîte-va minute, Sir Eduard Grey mi-a vorbit de gravitatea situației politice, în legătură cu conflictul austro-sîrb, care îl neliniștea cu atît mai mult cu cît îi era cu neputință să afle ce anume putuse cere Austria Serbiei.

Acestea, o repet, se petreceau cu patruzeci și opt de ceasuri mai înainte de remiterea ultimatumului fatal, care a fost și va rămîne una dintre cele mai triste pete ale istoriei europene, și tot odată cea mai îngrozitoare lovitură primită de popoarele mici în cursul existenței lor așa de grele, de dureroase, dacă o comparăm cu aceia a marilor națiuni.

Primiți, vă rog d-le redactor, asigurarea înaltei mele considerațiuni.

Tache Ionescu

București 1—14 Noembrie 1914.

Jos pălăria

Unul din cei mai distinși fii ai țării și ai Iașului, îmi spunea zilele trecute că mai dăunăzi la Sinaia ori la București, într'un cerc în care se discuta chestiunea intrării noastre în acțiune, un quidam ar fi emis ideia: că dacă ni s'ar da Bucovina și Transilvania, Romînia ar putea ceda Moldova până la Siret. Quidamul în chestiune, dacă nu ie un imbecil iresponsabil, este netăgăduit o mare canalie dublată de un perfect mizerabil. Cu asemenea specimene oamenii întregi și onești nici nu stau de vorbă. Iar dacă în această țară mai sînt și alții cari gîndesc și simt la fel, o ligă de distrugere prin căi de fapt a unor atari microbi pestiferanți, ie unicul mijloc de dezinfectare și de epurare a aerului fetid și vicios pe care iei îl exală.

Cum adecă, sărmana Moldovă și bietul Iași, n'au făcut destule sacrificii pe altarul țării și al neamului? Cine a produs pe Cuza-Vodă și pe Cogălniceanu? Cine s'a umilit și s'a anihilat voit, spre a face să răsară soarele unirii, al biruinții, al independenții și al regalității, și să ne îngăduie a aspira astăzi la întregirea neamului? Cui i s'a răpit una după alta Bucovina și Basarabia? Dar Cahulul, Ismailul și Bolgradul, a cui au fost? Dar Ștefan cel Mare și Ioan Vodă cel Cumplit n'au scris cu litere de foc și sînge cea mai glorioasă pagină a trecutului nostru pe întregul mal al Nistrului din Soroca și Hotin până 'n Akerman? Și cînd? Acum după ce un Durnovo, un Casu, și acel mare moldovan dispărut mai ieri Kneazul Moruzi, au pledat cu atîta eloquență cauza Basarabiei, în felul cinstit, cuminte și politic cum au făcut'o, acum stîlpii de cafenele și vitejii de tripouri, ar dori să ne amputeze, să ne mai micșureze, să ne mai umilească încă?

Iată gîndurile amare care-mi suggerează următoarea jalbă către Rege:

SIRE,

Cînd ai depus regescul Tău jurămînt, ai rostit un cinstit și frumos cuvînt *„Ca bun romîn și ca Rege“ Te*-ai înfățișat întregului *neam romînesc*, nu numai drept păstrătorul tradițiunei scrise lapidar pe paginele istoriei acestei țări, în cei 48 ani de domnie glorioasă și înțeleaptă a unuia din cei mai mari Domnitori ai ei și a primului nostru Rege, ci și ca cel mai vrednic și autorizat reprezentant al tendințelor și aspirațiunilor acestui neam.

Nefericitului nostru Iași i-ai dovedit dragostea Ta de bun romîn dăruindu-l cu o instituțiune care Te va cinsti pe vecinicie. Fă Sire să se vadă cît prețuești Moldova și Iașii, făcînd să se respecte cuvîntul sfînt al nemuritorului Tău predecesor. Acel cuvînt n'a fost respectat de trecătorii puternici ai zilei de ieri. Astăzi el ie un cuvînt de ultimă voință a unui mare Rege și ca atare cuvine-se a fi împlinit. Îmi iau voia Sire, a Ți-l împrospăta cu temeritatea dar și cu cinstirea cu care adevărul se cuvine să fie cunoscut de oameni și de Regi.

In Mai 1912 cu ocaziunea înaugurării statuiei lui Alexandru Ioan I, Regele Carol și-a exprimat dorința ca peste un an să poată înaugura Palatul administrativ din Iași. De obiceiu o dorință regească este o poruncă.

Pentru oamenii cuminți desigur, mai ales cînd este vorba despre unul din rarele monumente de care se leagă trecutul unei țări și cu deosebire cînd este vorba despre cupola sub care în numele Legei și al Regelui se împarte Justiția. Au trecut doi ani de atunci. Marele Rege și cel mai mare iubitor și protector al artei și tradiției naționale a trecut din lumea celor vii, iar bietul Iași care așteaptă de peste opt ani. așteaptă și va aștepta mult încă, îndurarea celor din Capitală, spre a'și vedea restaurat unele din rarele lui monumente.

Regelui Carol și numai Lui, Iașul îi datorește restaurarea celor două juvaieruri artistice și istorice a bisericei sf. Neculai zidită de Ștefan cel Mare și a bisericei Trei Erarhi zidită de Vasile Vodă Lupu. Ultimei voințe a Regelui Carol Iașul îi va datori restaurarea tradiționalului său Palat administrativ, iar executarea acestei regești voinți Iașul o va datori Regelui Ferdinand I, care ca *„bun romîn“*, își împarte de-o potrivă sufletul și gîndul între toți romînii de pretutindeni, strîngînd puternic în viguroasele sale mîni toate inelele lanțului cari leagă trecutul de prezent.

SIRE,

Dumnezeu a umplut pămîntul cu ce-a putut. Sînt romîni cari socot că ai putea consimți la știrbirea sfintei și cinstitei moșteniri pe care ți-a hărăzit-o marele Tău Unchiu. Arată le Sire, cît sînt degreșit; că Regele Țării ca Regele Neamului, își iubește cu adevărat a doua a Sa Capitală, că i cinstește trecutul asigurîndu-i prezentul, potrivit și tradițiunei, dar și nevoilor și cerințelor timpului și fă să se respecte ultimul cuvînt al Primului Mare Rege romîn.

Să trăiești Sire,
Să trăiască Dinastia.

Dacă și știi că aceste rînduri pot ajunge în mînele Regelui n'și hezita a i le adresa direct și imediat, convins cum sînt că în Inalta Sa solicitudine, El va aviza imediat și că nimeni n'ar îndrăzni să i se opună; cunosc doar marfa care se chiamă: politician. Nici vorbă că nutresc gîndul că și pe calea publicității ie posibil să ajungă lucrul la auzul Suveranului, singurul în stare să ne ocrotească efectiv contra mizerabilelor agismente ale celor din Capitală. Dar ca moldovan și ca ieșan mă simt jignit și ofensat, în cele mai sfinte și curate sentimente și iluzii, cînd văd că sîntem trataţi în țară cucerită, că sîntem călcați în picioare ba că și pămîntul Moldovei poate fi considerat ca o marfă de schimb. Nu voiu încheia zicînd: *«Caveant consules“*, nu, căci consuli nu mai avem de mult, ci adresîndumă tuturor romînilor, le zic; „Jos pălăria în fața Iașului îmbătrînit; bătrînul acesta v'a făurit unirea, v'a dat sufletul și cugetarea lui, nu v'a lăsat să muriți, voi *lăsați-l să trăiască“*.

Oswald A. Teodoreanu

Mici Polemici

Comitetele conservatoare din Capitală s'au pronunțat unul pentru tripla, altul pentru dubla înțelegere.

Cea mai practică... duplicitate.

*

Vlad Cuzinski n'a reușit să cauzeze ziaristului Sevastos incapacitatea de... lucru. Ziaristul își continuă scrisul...

*

«Săriți pe ei ca niște lei» — proclamă Sultanul către soldații otomani.

Turcii să se mulțumească cu leii... vechi, leii noi n'au prea avut izbînzi în războiul balcanic.

*

Un cetitor ne scrie: „reprezentația de la teatru cu Celimar *a avut o cădere de... cele mari“.*

Simplu joc de cuvînt, ori tristă realitate?

*

Ce a reproșat Vlad Cuzinski criticului Rinaldo?

— Că nu... bate în struna lui.

*

Pînă acum Cuzinski bătea recordul... reclamelor. Acum s'a urcat pînă la obrazul, criticilor. Prea puțin obraz!

■ *Cercul de Recrutare Ștefan cel Mare Iași.* Se aduce la cunoștința tuturor oamenilor de profesie șofeuri și mecanici de automobile din contingentele de complectare, rezervă, milții, scutiți, dispensați, auxiliari și reformați care fac parte din contigentele 1893 până la 1912 și care sunt recrutați de pe raza biroului de recrutare Iași și domiciliază în acest județ, să se prezinte de urgență la biroul de recrutare Iași, în localul din str. Bucșinescu No. 7 cu libretele sau certificatele ce posedă, pentru a-i înscri în controale cu noua lor meserie.

Termenul de prezentare este pînă la data de 25 Noembrie a. c.

INFORMAȚII

D. Al. A. Badareu, fost ministru a fost primit aseară, la ora 6, într'o lungă audiență de M. S. Regele Ferdinand.

D. Al. Badareu se va reîntoarce în Iași Joi dimineață.

■ *La 15 Novembrie apare în Capitală un ziar cotidian „Steagul“, organ conservator, sub direcția vechiului ziarist C. C. Bacalbașa.*

■ *In urma consimțimîntului unora dintre brutari, administrația comunală a dispus ca de azi înainte prețul pînei să fie scoborît la 30 bani kilogramul.*

Cea mai mare părte însă dintre brutari sunt nemulțumiți de această dispoziție.

■ *Foarte caracteristic apare faptul că pe cînd restul presei n'a relevat nimica din declarația d-lui Al. Marghiloman, făcută în comitetul executiv conservator și anume: că d-sa nu putea fi pentru un guvern național, fiind-că se pretindea că acest guvern să fie prezidat de alt liberal și nu de d. Brătianu, întru cît nu voia să conspire cu un fruntaș liberal în potriva șefului liberalilor — singur presa liberală a relevat senzaționalele spuse ale d-lui Marghiloman.* Viitorul *a făcut aceasta ieri, punînd în relief faptul prin literă de o schoiapă, iar* L'Independance *de astă-zi face acelaș lucru, cu litere obicinuite însă.*

Desigur că este ceva curios că marile ziare, cărora nu le scapă nimic, au scăpat din vedere acest fapt însemnat. Dar și mai curios este faptul că ziarele liberale, singur ele, s'au grăbit să-l releve.

Se pare că se petrec unele lucruri bizare — și că a fost nevoie să se deie un avertisment d-lui Emil Costinescu.

— D. Marghiloman a avut în această privință, un anumit rol în comitetul conservator, iar presa liberală l'a secondat în public.

D. Costinescu nu va replica oare?

■ *Un ordin sosit astăzi la liceul național din partea ministerului de culte, dispune suspendarea cursurilor în școlile publice pe ziua de Joi 6 Nov. cu ocazia comemorării decedatului Rege Carol I al Romîniei.*

■ Dat fiind că anul acesta sînt chemați la recrutare și tinerii din contingentele 1916 și 1917, s'a dispus să nu se mai elibereze sau preschimbe pașapoartele tinerilor în vrîstă de 20 și 19 ani de cît dacă vor prezenta, pe lîngă celelalte acte cerute de legea pașapoartelor și un certificat al cercului de recrutare respectiv cu mențiunea că ei pot părăsi țara

■ „Unirea Educatoarelor Romîne“ își va ținea obicinuita ședință *Joi 6 Noembrie orele 4.30* la școala „Oltea Doamna“.

Prima jumătate de oră va fi consacrată afacerilor societății. La orele *5 precis* va începe conferința d nei Maria Butureanu despre Bertha von Guttner și activitatea ei pacifistă.

■ Aseară a sosit o delegație compusă din 5 membri ai sfatului negustoresc din București, în scop de a alipi asociațiunea comercianților din Iași la sfatul negustoresc din București filiala Iași.

Membrii sfatului negustoresc au fost întîmpinați la gară de întregul comitet, care le-au oferit o agapă.

Azi la orele 10 dim. are loc la sediul societății comercianților din Iași, o ședință a comitetului, iar la orele 5 p. m., va avea loc o mare întrunire publică în localul Camerei de comerț, la care va lua cuvîntul și d. președinte al Camerei de comerț și membrii sfatului negustoresc.

■ Consiliul județian s'a întrunit aseară sub președinția d-lui Andrei Badareu și în prezența d-lui Fîntînaru, prefect de județ.

Consiliul a verificat conturile județene și a rezolvit cîteva chestiuni curente.

Votarea budgetului a fost amînată pentru seziunea de Ianuarie.

■ D. I. Rotbart, delegatul farmaciștilor locali, a plecat eri seara la Berlin.

■ Ultimul număr al publicațiunii ieșane „Unirea Educatoarelor Romîne“ cuprinde un bogat material de actualități sociale în legătură cu evenimentele europene în curs.

■ D. dr. I. Simionescu secretar general al ministerului de instrucțiune, a declarat unuia dintre președinții comisiilor de examinare a elevilor particulari, că ministerul n'a avmis nici una din cererile ce i s'au adresat pentru corigență.

In acest caz circulara d lui Brătilă face lege.

■ „Rîndunica“, drăguța piesă originală a d-lui căpitan Manolachi se va juca pentru a doua oară Duminecă seara, cu d-na Braborescu în rolul eroinei.

■ In cursul săptămînei s'a declarat un caz de scarlatină în disp IV și două de difterie în disp. III.

■ D. Gh. Mîrzescu, primarul orașului a plecat aseară la București, unde va rămîne două zile.

■ Comitetul administrativ al societății pentru ajutorarea concentraților s'a întrunit aseară la primărie.

Comitetul a rezolvat mai multe cereri de ajutorare.

■ D. Stegăreșcu, titular la școala medie din Botoșani, a fost trecut la Iași.

D. G. Florea care ocupa acest post, a fost numit profesor la liceul din Silistra.

■ Cuviosul arhimandrit Evghenie Ungureanu a fost confirmat în scaunul de superior al mînăstirei Neamț.

■ Vechea firmă «Frații Polinghèr», care de mai bine de patru-zeci de ani există pe piața Iașului, a fost declarată în stare de faliment.

Faptul e întristător, pentru că el învederează decăderea profundă a comerțului ieșan.

■ Conferința anunțată pentru Sămbătă 8 Noembrie orele 8 jum. seara la sediul societății «Unirea» a lucrătorilor tipografi din Iași, va fi ținută de d. dr. L. Ghelerter, care va trata *despre bolile profesionale.*

Subiectul conferinței interesează în genere pe ori ce profesionist și în special pe meseriași. Sediul societății «Unirea» este la societatea «Funcționarilor comerciali» din str. Cuza Vodă (vis-a-vis de Banca Moldova).

■ SFATUL NEGUSTORESC IN IAȘI. La sediul societății comercianț lor a avut loc azi o ședință solemnă. Pe lîngă membrii comitetului societății au azistat d-nii Spirea Gheorghiu, Adolf Gaster, Gogu Constantinescu, Niță Popovici-Romînu și Ludovic Max, delegați ai sfatului negustoresc din București. Intrunirea a fost prezidată de d. Th. Jellea, președintele Camerei de Comerț, azistat de d. Arnold Brociner președintele activ al societății comercianților. După o discuție, comitetul a ajuns de acord și a declarat că aderează la statutele Sfatului negustoresc din București. S'a încheiat un proces verbal, prin care înregistrîndu-se această aderare, se declară transformarea societății comercianților în „Filiala Iași a sfatului negustoresc din București“, rămînînd ca numărul membrilor comitetului să fie complectat, în conformitate cu statutele Sfatului negustoresc. D. Spirea Gheorghiu, unul dintre delegații bucureșteni, propune în numele delegației de a se cinsti acest eveniment, prin proclamarea d-lui Th. Jellea, ca președinte de onoare al filialei din Iași.

Adunarea primește cu aplauze această propunere.

D. Jellea mulțumește, promițînd tot concursul său.

Intrunirea s'a terminat la ora 12, rămînînd ca o întrunire plenară a membrilor societății comercianților să ratifice votul luat de comitet în consfătuirea de azi.

La ora 12 jum un banchet a întrunit la o laltă, în restaurantul otelului Traian pe membrii societății și delegații din București. Masa era prezidata de d. Th. Jellea. S'au ridicat numeroase tunsturi. In tot timpul mesei, a domnit o căldă înfrățire.

■ Mulțumită războiului european, Iașul a ajuns un centru extraordinar de afluență de străini. Intr'adevăr, zilnic trenuri supra încărcate de pasageri aduc din Rusia populația austro-germană, expulzată de acolo și cu trenul București via Dedagaci populația rusească fugită din Austria în Germania, și care nu au alt mijloc de a se'ntoarce în țara lor.

■ Prefectura de județ a transmis la toate comunele rurale circulara d-lui ministru Morțun, prin care se invită populația de la țară de a se folosi de timpul ftumos, pentru a grăbi terminarea arăturelor de toamnă.

Scandalul dela Teatrul Național

— Intâmpinarea presei ieșane către d. ministru de instrucție —

O delegație a presei ieșane s'a prezentat d-lui I. G. Duca, ministrul instrucțiunii dublice, înmînîndu-i următoarea întîmpinare:

Domnule Ministru,

Subsemnații reprezentanți ai ziarelor *Evenimentul*, *Opinia* și *Mișcarea* din Iași venim cu onoare a vă supune la cunoștință următoarele:

In seara de 30 Oct. a. c. colegul nostru d. M. Sevastos, cronicar teatral al ziarului *Mișcarea*, găsindu-se la reprezentația Societății dramatice din Iași, în chiar culuarul Teatrului Național a fost pîndit și atacat în mod brutal de d. Wladimir Kuzinschy, societar și regizor al acestui teatru.

Motivul care a determinat agresiunea a fost o cronică prin care d. M. Sevastos a emis o părere absolut obiectivă asupra activității teatrale a d-lui W. Kuzinschy.

Cum pe de o parte faptul s'a săvîrșit de un membru al Societății dramatice și în chiar localul Teatrului, iar pe de altă parte această agresiune constitue un atentat primejdios la libertatea criticei teatrale și a opiniilor în chestiile de artă, socotim că atît pentru prestigiul instituției teatrului, cît și pentru prestigiul publicisticei, este locul la o intervenție energică a organelor superioare, care poartă răspunderea propășirii și a ordinei în instituțiile de cultură.

De aceia vă rugăm respectuos, domnule ministru, să binevoiți a rîndui o anchetă pentru a stabili răspunderile și a lua măsurile ce veți crede de cuviință.

Bine-voiți, vă rugăm, d-le Ministru, a primi asigurarea deosebitelor noastre considerațiuni.

(ss) *Rudolf Suțu, delegatul ziarului „Evenimentul"; dr. Blumenfeld, delegatul ziarului „Opinia"; N. Maxim, delegatul ziarului «Mișcarea».*

■ Iată noul și interesantul program al cinematografului Pathé-Frères din sala Circului Sidoli, ce se reprezintă astă-zi Marți:

Odyssea lui Omer, adaptare după marele poem epic (3 părți).

Imboldul inimei. Film danez de mare artă în 3 acte mari. Cei mai de seamă artiști ai scenelor daneze interpretează rolurile principale.

Valea Ossola (Italia), interesante scene și vederi după natură.

O judecată solomonică, scene foarte humoristice.

Noul program viitor se reprezintă mîne Mercuri:

Patriotizmul unei franceze, extraordinară desfășurare, epizod războinic cu d-ra Henny Porten în rolul principal.

Vineri 7 Nov. extraordinară reprezentație în beneficiul societății ortodoxe naționale a femeelor romîne.—Program nou.

Doctorul N. Hortolomei

— Medic la Sf. Spiridon —

S'A MUTAT IN

Strada Cuza-Vodă (foastă Golia)

No. 42

Consultații 1—3 p. m.

Serviciul telegrafic și telefonic al „Opiniei"

Schimb de telegrame între Imparatul Germaniei și Sultan

Constantinopole 16—Impăratul Germaniei a adresat Sultanului următoarea telegramă:

„In momentul cînd am plăcerea să primesc în cartierul meu general trei principi ai familiei imperiale otomane, țin să exprim Majestății Voastre toată încrederea pe care o am în succesul armatelor noastre care s'au reunit pentru a combate în același scop: pentru dreptate, libertate și justiție".

*

Sultanul a răspuns:

„Primirea particular de binevoitoare pe care nepoții mei au aflat-o pe lîngă M. V. la sosirea lor în cartierul general al vitezelor Voastre armate imperiale, constitue o dovadă de prețioasă prietenie față de mine precum și o dovadă a unirei armatelor noastre în aceleași sentimente de afecțiune și încredere. Mă grăbesc deci de a exprima M. V. cea mai vie a Mea admirațiune pentru faptele grandioase ale armatelor și flotelor Voastre imperiale. Am marea plăcere să aduc la cunoștința Voastră că armatele Mele viteze, după o luptă mare și sîngeroasă, au fugărit armata rusă și o urmăresc victorioasu. Imi place să văd în această primă victorie a armatelor Mele un semn de bun augur pentru izbînda finală a țintei noastre comune și sper cu tărie că, cu ajutorul atotputernicului, această victorie va fi urmată de alte victorii mari ale armatelor noastre aliate pe toate trei continentele precum și pe toate mările.

Un submarin scufundat

Petrograd.—16.—Un torpilor francez a scufundat lîngă Calais un submarin german.

Fierbere în Indii împotriva Angliei

Constantinopole.—16—Ziarul persan de aici, „Haver", află că englezii au descoperit abea azi un comitet secret musulman numit „Hizbullan" sau partidul lui Allah, constituit la Calcuta acum 8 ani.

Se crede că atentatul din Delhi contra viceregelui a fost opera acestui comitet.

Englezii se silesc să ascundă victoriile germane dar nu izbutesc. O mare fierbere se observă în toată India contra Angliei.

Viceregele ar fi amenințat să taie alocațiunea emirului din Afganistan dacă s'ar rîdica contra Angliei. Dar afganistanii nu acordă importanță acestei amenințări.

Situația în Flandra

București.—Asupra luptelor din Flandra ziarul „Adevărul" primește informațiunile de mai jos, de la corespondentul special din Italia:

Știrile sosite de pe frontul de luptă din Flandra sînt foarte defavorabile germanilor. Trupele lor sunt obosite. Sforțările automate ale germanilor sînt fără valoare față de opoziția bine chibzuită a aliaților, Acțiunea infanteriei germane la Dixmunde este aceiași cu acțiunea de acum trei săptămîni cînd au părăsit localitatea. Germanii au lăsat în oraș numai artilerie pentru a se apăra de urmărirea aliaților. Se pare că planul german a eșuat încă odată. Germanii au acoperit golurile cu recruți insuficient instruiți și mult inferiori armatei lor active. Cu tot numărul lor de 800.000 oameni, sînt slabi ca valoare.

Ostilitățile la granița ruso-persană

Petrograd.—16.—Agenția Westnik află din Urmia:

Ostilitățile din regiunile limitrofe cu granița persană au început la 8 | 11. Am gonit pe turci din satul Khanesur omorîndu-le 2 ofițeri și 72 ascari fără ca noi să fi avut perderi. La 12, inamicul a încercat o mișcare învăluitoare contra aripelor noastre dislocate dar, grație ajutoarelor ce ne-au sosit, am respins pe musulmani. Inamicul a lansat o parte din forțele sale contra partizanului nostru Kurd Simko și retrăgîndu-se la sud de Tsiarikaly a început o împușcătură care a ținut mai multe zile, pînă la sosirea de ajutoare. Atunci am gonit pe dușman. In această luptă doi kurzi partizani de ai noștri au fost rîniți.

A fost rînit și fratele lui Simko.

La 13, avangardele noastre pe drumul spre Kotura au luat contact cu forțe importante inamice, mai ales cu cavalerie curdă și artilerie care cerca să înainteze spre Khoi și defileul Kotura.

In sandjacul Baiazid, kurzii se predau trupelor noastre aproape fără rezistență. Un puternic detașament al Khanului Avadjik, prieten cu noi, a năpădit teritorul musulman unde a intrat în atingere cu Abdul Rezak a cărui influență e foarte mare. Mustafa Detsaldaran care a trecut granița, a luat Katceana.

Rezboiul sfînt declarat numai contra triplei înțelegeri

Constantinopol. — La 15 | 11 ziarul „Terdjumani Hakikat" se ridică împotriva insinuațiunei că războiul sfînt este proclamat împotriva creștinismului.

Ziarul relevă că în cursul manifestațiunelor de ieri s'au arborat și drapele austro-ungare și germane.

Lupta este îndreptată deci nu contra creștinismului ci contra forței care venea să zdrobească islamismul.

Neîndemanarea rușilor

Constantinopol 16. — Cu privire la bombardarea din Zunguldak, din 5 Noembre, un ziar dă următoarele amănunte:

Vase rusești, alese dintre cele mai repezi, temîndu-se de sosirea flotei turcești, s'au grăbit cu bombardarea și în două ore au tras 137 focuri din care puține au lovit.

Populațiunea își bătea joc de neîndemînarea rușilor.

Presa franceza asupra luptei de la Yser

Roma. — Ziarele franceze se exprimă în mod foarte pesimist asupra luptei de la Yser, care în mod vădit se apropie de punctul ei culminat. Dînsele anunță că lupta continuă cu mare înverșunare pe aripa stîngă și că e probabil că germanii au ajuns aici la desfășurarea în cea mai înaltă măsură a forțelor lor, care de zile întregi se concentrează pe această parte a frontului. Pînă acum n'a survenit nici o înfrîngere și nici o victorie de o parte sau de alta. Germanii au intenția să repurteze o adevărată victorie, care să silească aripa stîngă franceză să se retragă și să o facă să întrerupă lupta spre a se putea organiza din nou. Germanii ar lăsa aici atunci minimul de forțe necesar care ar fi suficient să ție în șah aripa înfrîntă și să le dea ast-fel posibilitatea să dea o luptă decisivă aducînd restul de trupe pe frontul din răsărit. Dacă francezii vor relua atunci ofensiva, se vor lovi în dosul liniilor ocupate actualmente de germani de poziții extrem de bine întărite, ocupate de trupe capabile să opună o foarte mare rezistență. Intenția unei retrageri a germanilor din Belgia este exclusă.

Luptele de la Cernauți

Mamornița. — Luptele între ruși și austriaci de lîngă Cernăuți au încetat ieri la ora 7 seara, fără nici un rezultat.

Scopul lor a fost să se constate forța trupelor care apără orașul. Se pare că rușii sînt superiori numericește. Zilele aceste vor începe luptele decisive pentru ocuparea orașului.

In oraș domnește mare panică. Populația fuge.

Scandalul de la teatrul din Iași

București.—O comisiune compusă din d-nii I. Maxim și M. Codreanu, însoțiți de scriitorul Galaction, a prezentat astăzi d-lui I. G. Duca, ministrul instrucțiunei și al cultelor, cererea ziarelor ieșene, al cărei cuprins îl publicăm în corpul ziarului, cu privire la agresiunea a cărei victimă a fost d. Sevastos, redactor la ziarul „Mișcarea".

D. Duca a promis că chiar astăzi la ora 4, va rezolvi cererea, în senzul instituirei unei anchete.

Pe de altă parte însă se comunică faptul că d. Haralambie Lecca, inspector teatral, a și plecat la Iași în inspecție, în urma solicitărei făcute de d. V. Cuzinschi. Această anchetă nefiind cea instituită de minister nu are rost —și o altă anchetă se va produce, pentru a stabili respunderile scandalului provocat la teatrul din Iași de către d. V. Cuzinschi.

Inaintarea austriacilor în Serbia

— O uparea localităților Valjevo și Obrenovat —

Viena 16 Oficial. — Pe teatrul de război meridional trupele noastre victorioase, urmărind pe dușman, nu i-au dat răgaz să se formeze pentru o nouă rezistență serioasă, în numeroasele sale fortificații pregătite în special lîngă Valjevo. Lîngă Valjevo s'au dat lupte cu ariergardele dușmane care, după o scurtă rezistență, au fost respinse, lăsînd prizonieri.

Trupele noastre au atins Colubara, au ocupat Valjevo și Obrennovatz.

Primirea făcută la Valjevo a fost caracteristică: întâi flori, dar numai ca să ne înșele, apoi bombe și focuri de pușcă.

Comunicat oficial German

— Germanii anunță mari succese împotriva rușilor —

Berlin 16 Noemb. — Comunicatul marelui stat major spune:

Pe teatrul războiului din apus activitatea ambelor părți, din cauza viforului ce a domnit, a fost neînsemnată. In Flandra ofensiva noastră a progresat încet, dar în pădurea Argonilor am obținut unele succese mai mari.

In răsărit luptele continuă. Ieri trupele noastre au gonit pe dușman în Prusia de est în regiunea la sud de Stallupönen. Trupele noastre, ce operau în provincia Prusia de vest au oprit înaintarea unor forțe considerabile rusești pe la Soldau și pe malul drept al Vistulei. Intr'o luptă victorioasă la Lypno, am respins pe ruși spre Plotzk. In aceste întâlniri pînă ieri am făcut 5000 prizonieri și am luat 10 mitraliere.

In luptele ce se succed de mai multe zile, de la succesul avut la Vloclawec lupta decisivă a avut loc. Mai multe corpuri de armată rusești care ni s'au opus, au fost svîrlite dincolo de Kutno. Ele au perdut după constatările de pînă acum, 23000 ostași ca prizonieri, ce puțin 70 mitraliere și un număr de tunuri, ce mai rămîne a se stabili

D. Marghiloman atacat de d-l Filipescu

— Șeful conservatorilor acuzat că falșifică adevărul —

București.—Față de comunicatul apărut în ziarele conservatoare—comunicat datorit șefului acestui partid — și prin care se tinde a se stabili adevărul despre moțiunea votată la întrunirea comitetului executiv conservator, ziarul Adevărul *a primit următoarele senzaționale declarații din partea d-lui N. Filipescu, sub formă de interviev.*

„Această informație este inexactă. Nu s'a votat o moțiune de încredere, decît după ce s'a cerut să se specifice, care sunt acele deciziuni ale comitetului consultativ, pe care comitetul executiv le aprobă. Atunci s'a precizat, conform textelor publicate de ziare, ambele puncte ale hotărîrei comitetului consultativ, adică: să se grăbească măsurile pentru ieșirea din neutralitate și să se exprime neîncrederea în guvern.

Acest text a fost dictat, în fața tuturor de d. Mișu Cantacuzino, și-a fost transcris de către secretarul comitetului, d. Paul Greceanu.

Aceasta, de altmintrelea, constitue partea capitală a hotărîrilor, de oare-ce nu era vorba la comitet de chestii personale ci de disectiva politicei partidului.

Pot să adaug că ambele puncte ale hotărîrei comitetului consultativ, departe de a exprima părerea numai a unor membri ai comitetului, au întrunit marea majoritate a comitetului consultativ și d. Marghiloman a fost însărcinat să le aducă la îndeplinire.

Nu voiu lasa cu nici un chip să se falșifice adevărul și să ni se atribue păreri, pe care nu le avem.

Hotărârea comitetului consultativ, de data aceasta aprobată și de comitetul executiv, constitue linia de purtare a partidului și la aceasta toți trebuie să se supule".

Sanatoriul Dr. TZAICU

Iași, str. Carol No. 20

Direcțiunea Sanatoriului aduce la cunoștința publicului și numeroasei sale clientele, că în urma experienții făcute și după îndemnul medicilor și suferinzilor, a părăsit vechiul său local din strada Zmeu, din regiunea cea mai joasă a orașului și insalubră pentru un sanatoriu, și s'a mutat de la 26 Octombrie a. c. *în casele proprii din*

Strada Carol no. 20

(lîngă Universitate)

regiunea cea mai înaltă și mai sănătoasă a Iașilor.

DIRECȚIUNEA

2 sau 3 odăi mobilate *în perfectă stare se închiriază de pe acum sau de la 26 Octombrie 1914.*

Informațiuni la administrația acestui ziar strada Gh. Mîrzescu, 17.

Un grajd *pentru cai și trăsură de închiriet. A se adresa strada Elena Doamna 29.*

Apartament *la etaj, compus din 4 odăi, un coridor cu geamlic închis, bucătărie, camară, closet, lumină electrică, curte mare etc. se închiriază de pe acum.*

Informați la proprietar strada Palat No. 4.

De închiriat *două camere și un antret Strada Cuza-Vodă No. 13. Se închiriază și separat.*

CHIRISTIGIA

„Bradul Moldovei"

Mari depozite de Cherestea

Str. Uzinelor 11—14

Asortat cu toate esențele de lemn pentru construcție și tîmplărie

Societatea „Bradul Moldorei"

— Telefon —

Dr. G. SAVA-GOIU

consultații pentru

Boale de ochi

Sîmbătă și Duminică dela 2—4

str. Păcurari 21

IMPORTANT

Prin aceasta aduc la cunoștință Onor Public că cu începere de la 31 Octombrie c. deschid în Bulevardul Ferdinand 27 bis un Hotel sub denumire

Hotel Național

sub firma „La Pivnița Negruți"

Construcția nouă, modernă și Higienică, mobilier nou, aranjament complect după cerințele moderne.

BIRT ROMÂN sub conducerea D-lui ILIESCU, Vinurile și Băuturile spirtoase vor fi servite dela PIVNIȚA NEGRUȚI, diferite mezeluri în fie care zi proaspăte, serviciul prompt și prețuri foarte convenabile.

Pentru d-nii VOIAJORI prețuri foarte convenabile.

Deci rog pe onor. public a mă vizita asigur deplină mulțumire.

Cu toată stimă

L. H. Moscovici

Iași Bulevardul Ferdinand 27 bis. vis-a-vis de Antrepozite lîngă gară

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . 20 lei
6 luni . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Administrația: Tipografia H. Goldner, Iași. — TELEFON No. 36 —

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul XI—No. 2322.—Joi 6 Noem. 1914

Momente mari — preocupări meschine

Dacă în unele privinți lipsește o unitate și unanimitate de păreri, în privința situației noastre față de gravele momente actuale, evident însă că cu toții suntem de acord că unele neajunsuri constatate la noi se datoresc în mare parte operei de politicianism ce s'a făcut în tot și toate.

Și ca și cum a trebuit o nouă dovadă a răului cășunat de politicianismul cel mai pur — mai bine zis cel mai impur — s'au produs acum cîte-va fapte caracteristice, cu ocazia întrunirei comitetului executiv conservator.

S'a dovedit că în momente atît de mari pot să existe la unii din politicianii noștri preocupări foarte meschine.

In primul loc modul cum a decurs discuția în zisul comitet a dovedit o stare de lucruri cît se poate de tristă.

In al doilea loc, echivocul izvorît din complectarea moțiunei cu așa zisul codicil a învederat că nici în momentele mari politicianul conservator nu se lasă de bizantinism.

Nu numai atît. Declarațiile d-lor Neniţescu și Marghiloman cu privire la modul cum urma să se alcătuiască ministerul național, dovedesc pînă la evidență, că alcătuirea unui atare minister —care trebuia să fie un mijloc nu un scop, care trebuia să insemne răspundere și nu fo osința,—urma să fie un prilej pentru eliminarea unora, sau conspirație contra altora.

Ceva mai mult. Pentru a pune în evidență aceste fapte meschine, ele au fost relevate nu de ziarele independente, mai cu seamă nu de acele ziare care își făcuseră o specialitate din a denunța opera fatală a politicianismului romîn. Aceste ziare, de sigur din considerațiuni pur patriotice, s'au ferit să releve denunțările și incriminările reciproce. Singur ziarele oficioase. «*L'Independance* și *Viitorul* s'au ocupat de denunțările de conspirațiuni. Cu ce anume scop — ie de prisos de inzistat.

Desigur că ie din cale afară de trist de a vedea ast-fel de lucruri petrecîndu-se în niște momente, de a căror gravitate pare că nu ne dăm în deajuns seamă. Atitudinea unora face să se spue, că deși trăim vremuri extră-ordinare, politicianii noștri răspund la momente mari cu preocupări meschine.

Mici Polemici

D. Al. Marghiloman va avea, grație d-lui Nicu Filipescu, un simbol drept monument: o viespe...

*

Directorul tramvaiului nostru a fost mobilizat în Germania.

...Merg lucrurile greu pe jos—pesemne

*

D. Haralamb G. Lecca vine să ancheteze scandalul de la teatrul național.

Predecesorul în regisorat al lui Vlad Cuzinski este doară inventatorul bătăii la teatru.

*

Ce-l face atît de nervos și de bătăios pe Cuzinski?

— Că publicul nu prea... bate din palme cînd joacă.

*

Telegrafia militară au vrut s'o transporte germanii în Turcia declarînd-o drept... circ.

Tragi-comedie este războiul actual și bufoneria nu lipsește sinistrului.

*

Iar s'a băgat rusul în lacurile mazurice.

— Ce-și face omul singur...

*

Nu are talent dramatic Vlad Cuzinski?

—Ași! Grație lui, săptămîna teatrală trecută a fost foarte... dramatică.

Chestiuni școlare

Un conflict de prisos

Pînă în momentul de față—după cît ni se afirmă—ministerul instrucțiunii publice n'a rezolvit conflictul provocat de directorul învățămîntului particular, d. Brătilă, cu prilejul ultimelor examene ale elevilor pregătiți în particular.

Iată despre ce este vorba.

Odată cu constituirea celor două comisiuni pentru examinarea elevilor din categoriile menționate, directorul învățămîntului particular a trimis o circulară președinților comisiilor examinatorii prin care desființează corigența.

Desființare—pur și simplu, fără nici-o rezervă, fără nici o tranziție. Ințelegem prin rezervă și tranziție—că s'ar fi putut bună-oară, reduce la un singur obiect dreptul de corigență. Dar d. Brătilă a crezut mai nimerit să abroge dintr'o trăsătură de condeiu dreptul acesta care nu s'a refuzat niciodată elevilor pantru motive pedagogice.

De remarcat este lucrul următor. In acelaș an, adecă în seziunea de Iunie și în seziunea de Septembrie avem două regimuri cu totul diferite.

Elevii pregătiți pentru examenul particular din Iunie sunt admiși a se corecta la două obiecte; pe cînd aceleași comisiuni cari examinează corigenții seziunii de Septembrie nu au autorizarea de a admite corijarea, fie măcar la un singur obiect.

Se va zice: nu face nimic! Comisiunile prevenite dinainte, pe cale de circulară pot proceda în consecință, adecă pot să se arăte indulgente la una ori două materii, așa fel ca elevii să nu fie expuși a pierde anul din pricina unui obiect, ori chiar din cauza a două obiecte. Nimic nu împiedică o comisiune ca să aibă în vedere trebuința de a fi ceva mai îngăduitoare.

Firește; în teorie. Dar lucrurile nu se petrec tot astfel în practică. Regulamentele examenelor secundare și tradiția au în vedere, credem, de a *nu* se da unui singur profesor examinator latitudinea de a sili pe elev să repete intreg cursul clasei respective. Inovația d-lui Brătilă nu ține însă seama de această intențiune și lasă astfel pe elev la discreția fiecărui examinator, fără a mai vorbi că, pentru nu se știe ce motive, crează o inferioritate elevilor examinați în Septembrie, față de acei cari au trecut examenul în Iunie.

Este vorba oare de a se menținea dispoziția nouă pentru viitor? Este o măsură provizorie? Nici într'un caz, nici în celălalt nu ne prea dăm seama pentru ce a creat d. Brătilă un conflict școlar în totul de prisos.

△

Săptămîna teatrală

Incidentul Cuzinschi — Sevastos.— O aventură frumoasă.—Toto.— Onoarea. — Rîndunica. — Celimar.

S'a sfîrșit, teatrul nostru n'are noroc! S'a început stagiunea așa de bine, cum de mulți ani n'a fost, lume multă, succes. și iată incidentul, *destul de regretabil*, între artistul Cuzinschi și ziaristul Sevastos-Rinaldo.

Joi s'a jucat a doua oară succesul stagiunei: „O aventură frumoasă", tot cu lume multă și cu aceiași reușită; Sîmbătă s'a jucat „Toto" în care reluare s'a constatat că artiștii au fost mai siguri ca la premieră și vom spune că jocul d-lor Petrone, Profir, Georgescu și a d-nelor Profir, Condurato, Castriș și Munte a plăcut foarte mult și au fost aplaudați cu frenezie, căci fiecare și-a studiat rolul și era sigur pe el. „Onoarea" piesa lui Suderman care s'a dat Duminică în matineu, s'a jucat destul de corect. Bătrînul naiv Heinicke jucat de N. Demetrescu-Radu era olog de mîna stîngă și piciorul drept și se știe că hemiplegia (jumătate de paralizie) nu ia de cît jumătate din corp; fie mîna cu piciorul drept, ori mîna și piciorul stîng; nici odată însă, în cruciș; al doilea, nu era tocmai sigur pe rol. D. Cuzinschi a jucat rolul ca totdeauna, cu prestanță. I s'ar cere un lucru ușor: ca la intonația unei fraze să nu arunce accentul pe primul cuvînt. D-nii Damira, Profir, Popovici, Georgescu, Cerchez și-au arătat munca depusă pentru crearea acestor roluri. D. Pizone a făcut un tip foarte reușit.

D-na Momuleanu a fost foarte bine în d-na Heinicke; s'a identificat cu rolul. D-na Profir în Alma a fost drăguță și naivă, căci nu știa în ce prapastie cade cu amantul ei. D-ra Cîrjă s'a relevat în rolul interpretat; de asemenea d-na Castriș știe a schița totdeauna tipuri umoristice.

Duminică seara s'a jucat *un lever de rindeau* „Rîndunica" de d. căpitan Manolache; o piesă într'un act, al cărei subiect îl vom da în curînd. Piesa este pasională și a plăcut foarte mult, mai ales că-i prima lucrare a autorului. D-na Braborescu în Marieta (Rîndunica) a atins apogeul în concepția și jocul acestui greu rol. D. Petrone din nou ne-a dat un tip, special al lui, pe locot. Jeny din roșiori. Petrone prin munca care o depune și prin talentul lui, a ajuns azi cel mai preferat și mai simpatic artist în comedie. D. Damira a jucat pe colonelul Vizureanu, cu toată amploarea, plăcînd mult publicului; d. Cuzinschi a fost acela care l'a dorit autorul, corect ca totdeauna. Pe locot. Dorian l'a jucat d. Profir; iată un artist cuun fizic și o voce admirabilă, avînd darul să învețe rolurile ușor pe de rost și să fie foarte simpatic pe scenă... Dar, îi cerem mai multă căldură, pe care o posedă, dar ne-o ascunde mai totdeauna. Că piesă finală s'a jucat „*Célimar*" de Labiche, o comedie veche de 50 ani și care azi nu mai prinde. Cu această piesă a «debutat» și d. Pella care a jucat pe Célimar. D. Pella, este unul din cei mai buni și mai simpatici artiști ai teatrului, însă... însă, nu vrea să joace.

In rolul de asară a avut verva lui obicinuită, ține publicul încordat, căci vorbește cu volubilitate; așa că de multe ori îți face impresia că ar vrea să iasă din scenă cît mai curînd. Amice Pella, te rugăm să te vedem jucînd cît mai des și cu cît o să joci mai des, cu atîta o să se strîngă *din nou* legătura dintre artist și publicul care te dorește. Tipurile redate de d. Momuleanu, Boldescu, Vernescu, au fost bine studiate și foarte bine redate; sunt tipuri din comediile vechi de cari a rîs lumea cu nesaț. Calmuțchi cu figura cu totul schimbată, a făcut o frumoasă creație dintr'un rol mic. D-nele Castriș, Profir, Popescu au făcut tot ce au putut să scoată rolurile în relief și au reușit. In general piesa aceasta este slabă și artiștii au făcut imposibilul s'o ridice; ar trebui uitate asemene piese. Au fost cîteva întîrzieri de replici și suflerul iar a început a „gramofona", tot la Célimar.

Ceva pentru regizorat: oglinda și fotografiile cu rame, cari au servit în piesa „Rîndunica" au fost puse și în actul I din „Célimar", lucru care nu făceau o impresie plăcută, de oarece publicul știe că scena are mobilă și bibelouri destule.

Ca material și această săptămînă, a treia, a dat excedent, căci reprezentația în bugetul teatrului, la venituri, este de 400 lei seral; iar Joi s'a incasat 803 lei, Sîmbătă 750 lei, matineul de Duminică 576 lei, iar seara 509 lei.

STAL

INFORMAȚII

Suntem în măsură de a anunța că între primele proiecte prezentate de guvern, imediat după deschiderea corpurilor legiuitoare, va fi și acela al înființărei unui tezaur de război.

Acest tezaur va fi alimentat între altele, și de un impozit progresiv pe venit, care va putea să meargă pînă la 30 la sută din valoarea venitului, din moment ce acest venit ar trece de o anumită sumă fixată de lege.

In conformitate cu art. 101 și pe baza cererei a 7 d-ni profesori universitari, rectorul universității din Iași a convocat Marele colegiu profesoral pentru Sîmbătă 8 Noembre ora 5 p. m.

Intre motivele convocărei este și acel al unor destăinuiri senzaționale pe care d. A. D. Xenopol urmează să le facă, în chestia externă.

Delegațiunea ziariștilor care a prezentat d-lui I. C. Duca ministrul instrucțiunei protestul presei din Iași împotriva agresiunei de la teatrul național a fost asigurată de d. ministru că se va face totul pentru a se da complectă satisfacție presei iașene.

Cassa școalelor a trimis revizoratului școlar un număr de 5000 librete pentru a fi împărțite elevilor școalelor primare.

Sfatul negustoresc în Iași

— Intrunirea de la Camera de comerț — — Telegrama către M. S. Regele —

— Comunicări importante: Moratoriul se va acorda — Zaharul se va efteni —

Membrii societății comercianților au fost convocați aseară la o mare întrunire, în localul Camerei de comerț, pentru a ratifica votul luat de comitet de a fuziona cu sfatul negustoresc din București.

Prezidează d. *Jellea*, președintele Camerei de comerț, care explică rostul întrunirei și îndeamnă pe toți la unire.

D. *Arnold Brociner*, președintele sfatului negustoresc din Iași, dă cetire procesului verbal încheiat în ședința de dimineață, în prezența delegației din București.

D. *Jellea* inzistă asupra oportunității fuziunei societății comercianților cu sfatul negustoresc din București, care va fi salutară pentru doleanțele comerțului.

Se dă cetire telegramei venite din partea d-lui Rasidescu, președintele sfatului negustoresc din București, care felicită pe comercianții iașeni de actul înfăptuit.

D. *A. Brociner*, într'o cuvîntare documentată, arată pe larg toate neajunsurile de care suferă comerțul și comercianții, taxațiunile la care sunt supuși, înjosirea la care de multe ori cad victime. Toate aceste vor înceta de acum, prin faptul că sunt constituiți într'un bloc, care va permite să se apere și să muncească pentru propășirea comerțului și prestigiul comercianților.

D-nii *Gheorghiu*, *Constantinescu* și *Popescu* arată marile foloase ce va aduce după sine fuziunea înfăptuită, pentru comerț și comercianți, și aduc elogii d-lui Brociner pentru activitatea desfășurată și mulțumesc d-lui Jellea pentru concursul dat.

După un rezumat al d-lui Jellea, adunarea votează în unanimitate fuziunea și toți membrii semnează procesul verbal.

Fuziunea societății comercianților cu sfatul negustoresc din Iași este deci fapt îndeplinit. Totul e primit cu lungi aplauze.

*

Spre a concretiza înfăptuirea acestei opere, se transmit telegramele următoare:

M. S. Regelui Ferdinand

București

— «Sfatul negustoresc secția Iași, întrunit în adunare generală supune la picioarele M. Voastre respectul, devotamentul și dragostea ce are pentru Patrie, Tron și Dinastie.

Trăiască M. S. Regele.

Trăiască Dinastia.

D-lui Ministru Radovici

București

„Asociațiunea comercianților din Iași, întrunită în sala Camerei de Comerț din Iași astăzi 4 Noembrie, sub președinția d-lui Jellea, președintele Camerei de Comerț, la care au luat parte delegații sfatului negustoresc din București, a fuzionat pentru a fi de azi înainte ramura sfatului negustoresc, secția Iași.

Rugăm pe înaltul protector al sfatului negustoresc să ne primească sub aripa sa protectoare, spre cinstea comerciului țărei noastre.

D-lui Ioan I. Rasidescu

Președintele sfatului negustoresc

București

— „Cu mîndrie și dragoste vă comunicăm că de azi suntem membrii sfatului negustoresc secția Iași.

Să trăiți, să ne apărați pentru prestigiul nostru moral, pentru cinstea comerciului și a scumpei noastre patrie».

Telegramele primite cu aplause, au fost semnate de d-nii Arnold Brociner, președintele secției din Iași și Gheorghiu delegat din București.

Moratoriul

Cu atențiunea încordată adunarea ascultă apoi lămuririle ce le dă d. *Adolf Caster* asupra demersurilor *făcute pentru obținerea unui moratoriu și spune că mulțumită d-lui ministru Radovici prima lege ce va vota parlamentul, va fi acea a moratoriului, care va fi împărțită în 3 părți și anume: cu privire la polițele externe, la polițele interne și la chirii.*

Adunarea primește cu aplauze aceste declarațiuni.

D. *Jellea* arată activitatea desfășurată de Camera de comerț din Iași în această chestiune.

Zaharul se va efteni

D. *Adolf Gaster* spune că sfatul negustoresc din București, s'a interesat de aproape de chestia zaharului, a adunat toate elementele și a *obținut promisiunea guvernului, așa că până în cîteva zile va avea o reducere a prețului zaharului, care se va vinde cu 90 bani chilogramul, în loc de 1 fr. 20 cum se vinde azi.*

Această comunicare e primită cu ovațiuni.

D-nii Brociner, Gheorghiu și Constantinescu iau cuvîntul, și arată că prin muncă unită, se vor obține succese și mai mari.

D. *Jellea* declară ședința închisă.

*

Cu trenul de 9. delegații bucureșteni s'au întors în București, însoțiți la gară de toți membrii sfatului negustoresc din Iași și aclamați. Cu același tren a plecat la București și d. Jellea, președintele Camerei de comerț, care deasemenea a fost sărbătorit de comercianți.

M. S. Regele a binevoit a acorda cuvenitul executor d-lui Jonkheer G. L. von der Maesen de Sombreff, numit consul al Țărilor de jos la Roman.

Gh. Pavloff, funcționar superior la inspecția căilor ferate din localitate a încetat eri subit din viață.

O ordonanță comunală impune brutarilor de a vinde, cu începere de azi, 30 bani chilogramul de pîne albă și 25 bani pînea neagră.

D. Gh. Mîrzescu, primarul orașului, s'a întors azi dimineață în localitate.

Joi 6 Nov. urmînd a se oficia la Mitropolie un parastas pentru adormirea sufletului marelui rege Carol, în dimineața amintitei zile, la ora 10 și jum. toate școlile statului cît și cele particulare, înțelegînd și școlile israelito-romîne, insoțite de corpul didactic, vor fi conduse la Mitropolie.

D-na M. Beiu-Palladi, inspectoară a grădinelor de copii, a aprobat numirea d-rei Elena Cătulescu ca suplinitoare la grădina de copii din Focuri.

Jandarmul brigadier Gh, Chitan de la secția Belceşti s'a sinucis trăgîndu-și un foc de revolver în partea dreaptă a abdomenului.

Nefericitul în stare gravă a fost transportat la spitalul din Tg.-Frumos unde a încetat curînd din viață.

Camera de comerț și industrie aduce la cunoștința tuturor producătorilor proprietari, arendași și mai cu seamă săteni, a nu vinde popușoii (porumbul) cu prețuri mici pe care anumiți speculatori le oferă prin surprindere, de oarece porumbul se cotează actualmente la bursele din străinătate cu prețuri foarte ridicate. De altfel este și timpul cînd cererile sînt foarte mari.

In strada Ghica Vodă s'a găsit azi un copil, în vrîstă de 3 zile, avînd la gît legată o hîrtie în care se zicea că fetița se numește Caterina.

Copilița a fost transportată la Maternitatea.

Amintim cetitorilor noștri că mîine Joi 6 crt. are loc la teatrul național comemorarea morței marelui Rege Carol I de către societatea ortodoxă națională a femeilor romîne.

Programul e foarte ales.

Biletele sunt depuse la librăria Iliescu.

Pentru motive necunoscute, sergenții de oraș au adus la cunoștința proprietarilor că, cu începere de astăzi la ora 3 p. m., apa va fi din nou oprită.

Aseară urma să aibă loc alegerea noului comitet al Asociațiunei medico-farmaceutice.

Neîntrunindu-se numărul de membri cerut de statut,e alegerea a fost amînată pentru o dată ulterioară.

D. Nicolae V. Pescariu a fost confirmat ca epitrop de guvern la biserica parohială „Sf. Imparați" din Golăești.

Printre alte însărcinări ce incumbă primăria noastră, două sunt de căpitenie; apa şi străzile.

Pentru apă, chestiune asupra căreia vom mai reveni, constatăm că tuburile refuză a ne-o transmite regulat şi în cantitate cîtă e necesară şi cîtă e prevăzută în caetul de sarcini.

Pentru moment însă străzile. De ani de zile de cînd se tot repară ele şi tot străzi nu avem. Vorbim de cele de pe la centru. Acum vre-o patru ani, un domn ajutor de primar spunea că lumea se va putea preumbla pe străzile centrale în ghete albe şi nici o picătură de praf nu se va vedea pe ele.

Au trecut de atunci peste patru ani, iar noi înotăm tot în noroiu cînd e ploae sau umezeală şi în praf cînd e secetă.

Dacă pentru apă sunt de vină tuburile, pentru stradă de vină sunt tramvaele. Toată vara s'au făcut reparaţiuni pe liniile de tramvae, dar n'a trecut o lună de atunci şi străzile au ajuns pe unele locuri aproape cum erau înainte de a se repara.

Să se vadă parte din strada Cuza-Vodă şi Elena Doamna, dar mai ales str. Gh. Mîrzescu şi ori cine se va convinge de adevărul celor ce spunem aici.

N'ar fi un chip să se găsească o soluţiune care să ne facă a ne bucura măcar pentru un anotimp dacă nu pentru un an contra acestor neajunsuri?

La urma urmei de ce nu s'ar schimba sistemul de pavaj?

Şi în Bucureşti circulă tramvaele pe străzi asfaltate, şi ce e mai mult acolo aceste vehicule sunt mai greoaie ca la noi, totuşi străzile nu se strică aşa tare. De ce? N'ar strica dacă am imita şi noi ceia ce se face acolo!

Nu e curios de altminterea că pe cînd asfaltăm unele străzi, ceia ce nu e un rău, să înnotăm în noroiu pe cele asfaltate deja?

Iată noul şi interesantul program al cinematografului Pathé-Frères din sala Circului Sidoli, ce se reprezintă astă-zi Mercuri:

Patriotizmul unei franceze, extraordinară desfăşurare, epizod războinic. In rolul principal apare d-ra Henny Porten, splendida interpretă care mişcă pînă la lacrimi, frumuseţea care fascinează, incomparabila artistă, care mai cu seamă în această desfăşurare, va lasa cele mai adinci impresii întregei azistenţe. (4 acte).

Asediul Anversului şi alte interesante vederi înregistrate de cinematograf chiar pe cîmpul de războiu.

Caii cei mai mici din lume, interesante scene şi vederi după natură.

Ghinion, scene foarte humoristice.

Noul program viitor se reprezintă poimîne Vineri 7 Nov. extraordinară reprezentaţie în beneficiul societăţei ortodoxe naţionale a femeelor romîne.—

D-nii Toma, ajutor de primar şi Peretz, consilier comunal, ai depus raportul amănunţit asupra mijloacelor de a se aduce o eftinire a pîinei.

Acest raport va fi discutat în viitoarea şedinţă a consiliului comunal.

In urma învitaţei guvernului, în astă seară delegaţii primăriei, ai consiliului judeţian şi al Camerei de Comerciu. pleacă la Curtea de Argeş, pentru a lua parte la parastasul în memoria regelui Carol.

Ministerul instrucţiei a aprobat numirea d-lui Ernest Toporăscu ca preparator la laboratorul de chimie minerală de pe lîngă facultatea de ştiinţe din Iaşi, în locul d-lui Grobnic, demisionat.

Simbătă 8 Noembrie se va serba patronul liceului naţional prin un serviciu religios.

Credem a şti că două din actualele posturi medicale ale corporaţiilor iaşane vor fi suprimate, între care şi acel ocupat actualmente de d. dr. Erbiceanu transferat la Birlad.

Ieri s'a făcut impunerea cu taxe de canal pe strada Sărăriei de către comisiunea comunală.

Percepţiile locale au cerut şcolilor particulare cîte un tablou al profesorilor cari funcţionează şi la şcolile statului, pentru impozitul de 3 la sută asupra salariilor.

La 17 Noembrie se încheie termenul de publicaţiune pentru catedra de gimnastică la seminarul Veniamin, devenită vacantă prin transferarea d-lui Bucovineanu în Capitală.

Serata societăţii „Lyra" va avea loc în sala Turn-verein Simbătă 8 Noembrie, în loc de 18 precum s'a anuţat din eroare.

Clinica Veterinară

Iaşi, strada Păcurari 138, Iaşi

DIRECŢIA

Dr. D. BUZENCHI

Boale interne şi externe; operaţiuni de mica şi marea chirurgie.

Se primesc animale bolnave în pensiune: **animale mari 3 lei pe zi, animale mici 2 lei pe zi.**

Se practică vaccinaţiuni contra turbării, jigodiei la cini şi dalacului (la toate animalele).

Anexa: *Atelier special de potcovărie normală şi pathologică; aplicarea raţională a cauciucurilor franceze şi ruseşti*

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Ingrijorări engleze

Roma. - „Corriero della Sera" anunţă din Loudra că criticii militari ai ziarelor „Times" şi „Daily Chronicle" consideră ca iminentă o acţiune energică a flotei germane, de oarece vasele germane ocupate în marea Baltică au devenit libere şi pot acuma să-şi îndrepteze activitatea în altă direcţie, mai ales că ghiaţa va închide în curînd porturile ruseşti. Colonelul Repington declară în ziarul „Times" că germanii vor încerca de sigur o debarcare de trupe pe coasta britanică, fiindcă rezultatul războiului depinde de ocuparea Angliei şi că acest atac ispiteşte în mod irezistibil pe germani.

Mare entuziasm la Viena

— pentru victoriile contra Sîrbilor —

Viena 17. — Primarul Weisskirchner a ordonat cu ocaziunea victoriilor armatei noastre în Serbia, să se arboreze drapele pe primărie şi pe toate clădirile municipale.

Primarul a adresat generalului Potiorek o telegramă exprimîndu-i bucuria oraşului Viena faţă de strălucitele succese ale armatei de sud, trimiţînd în numele Vienei salutările cele mai cordiale fiilor eroici ai Austro-Ungariei, cum şi excelenţilor lor şefi.

Decorarea generalului Potiorek

Viena 17. — Imparatul a adresat generalului Potiorek o scrisoare de felicitare, acordîndu-i cl. I a meritelor militare. Impăratul a creat acum 3 clase iar generalul Potiorek e primul purtător al cl. I-a care ţine rangul mai presus de marea cruce a ordinului Leopold.

Comunicat francez

Paris.—Oficial. — Situaţia pe întregul front e neschimbată.

Luptele austro-sîrbe

— Un comunicat austriac —

Viena.—In războiul de la sud trupele noastre au înaintat eri la Kolumbara, de şi podurile erau stricate de sîrbi.

La Valievo lupta continuă.

Asupra luptei navale din Marea Nordului

Berlin. — «Gazeta de Lipska» spune că noui lupte se dau de 3 zile lîngă Midelpierke. Engleji au cauzat mari dezagramente germanilor, dar la urmă 7 vase engleze comandate de amiralul Hogg au fost scufundate. La 11 Oct. un torpilor englez a fost avariat.

Peste bateriile germane s'au tras peste 1000 de salve, dar nu li s'au cauzat de cît uşoare stricăciuni.

O nouă armata engleza

— Votarea noului împrumut de război —

Londra.—17—Camera comunelor a adoptat după o scurtă discuţiune, în unanimitate, bilul pentru autorizarea creditului de 225 milioane lire şi a autorizat guvernul să cheme un al doilea milion de oameni sub arme.

Romînii din Ungaria

Frankfurt 17. — „Frankfurter Zeitung", vorbind despre asigurările date de Tisza romînilor, relevează că Ungaria a dat de bună voe ceea ce a putut da fără a slăbi unitatea internă.

Scufundarea unui vapor englez

Viena.—17.—„Berlinske Tidende" află din Drouthejm:

Vaporul englez Weimar, pe drumul din Arhangelsk spre Leith, a atins o mină la Beersholmen.

Pe bord se aflau 28 ofiţeri de marină şi marinari englezi sosiţi cu un vapor sfărămător de ghiaţă din Canada.—Ei au fost internaţi la Droutheim.

Bombardarea Belgradului a reinceput

B.-Pesta. —Trupele noastre continuă a bombarda Belgradul. Podul de la Semlin a fost stricat. Baterile din Belgrad au fost reduse la tăcere. Un detaşament a trecut la Serchin, la 8 kilometri de Semlin, pe teritoriul sarbesc. Un alt regiment trece Sava în Serbia.

Fraţii Buxton la Niş

Sofia.—17—Fraţii Buxton vor pleca peste 2—3 zile la Niş unde vor sta puţin şi apoi se vor înapoia în Anglia.

Statele balcanice se paralizeaza reciproc

Sofia 17.—Ziarul „Mir" organul fostului prim-ministru Gheşof, scrie:

In condiţiile de astăzi statele balcanice se paralizează reciproc.

Grecia şi Romînia nu pot ajuta pe aliaţii lor sîrbi de oarece sunt nevoite să pîndească Bulgaria pentru ca ea să nu-şi poată răpune de drepturile sale.

Această stare de lucruri este o piedică pentru apropierea statelor balcanice, atît de necesară în vremile aceste.

Un comunicat rus

Petrograd.—După o luptă de 12 ore trupele noastre au ocupat la 2 Noembrie satul Lanchtager. Lîngă Iakotoft am înfrînt un detaşament german, care a jefuit proprietatea membrului din Dumă, Bercevski.

Inamicul continuă a se retrage, ocupînd trecerea lacurilor mazuriene.

Pe frontul Vistulei continuă o mare bătălie.

Bombardarea oraşului Armentiéres

Viena.—17 — Ziarul „Politiken" află din Copenhaga şi Paris că germanii au bombardat Armentières.

Mai multe fabrici au fost prefăcute în cenuşă.

Pagubele sunt considerabile.

Oraşul şi spitalul au fost evacuate.

Romînia nu va ataca Austria

Sofia.—Un ziarist bulgar care a făcut a anchetă în Germania, publică impresiile sale şi menţionează între altele o convorbire avută cu un bărbat de stat german care a zis: «Romînia nu va ataca Austria căci altfel vor cădea asupra ei mari nenorociri».

Prohibirea exportului

Bucureşti.—D. ministru Em. Costinescu a ordonat prohibirea absolută a ori cărui export.

Situaţia politică în Bulgaria

Curentul pentru ocuparea Macedoniei.— Comunicatul de neutralitate al guvernului.

Sofia 17.—Infrîngerile suferite de Sîrbi din partea anstriecilor a mărit şi mai mult curentul pentru ocuparea Macedoniei. Presa învită guvernul să nu scape momentul şi declară că acţiunea de salvare a bulgarilor macedonieni va întîmpina bucurie din partea întregului popor bulgar.

*

Unele ziare declară că un ministru sîrb a declarat că zvonurile despre concesiuni teritoriale ale Serbiei către Bulgaria sunt false. Serbia nu poate ceda acum nimica Bulgariei. Aceasta ar fi posibil numai după războiu, cînd s'ar stabili starea de lucruri.

Din această cauză presa bulgară atacă cu violenţă pe sîrbi.

*

Pe mîine în Sobranie va începe discuţia la mesagiu. Toate partidele vor face expuneri asupra politicei externe.

Primul ministru Radoslavoff a avut o lungă audienţă la regele Ferdinand. In urmă a apărut un comunicat al guvernului afirmînd că Bulgaria va rămîne neutră.

Sanatoriul „Sf-ta Maria"

fost Dr. TZAICU, str. Zmău No. 3, Iaşi

complect reorganizat se deschide la 15 NOEMBRIE a. c.

Secţia chirurgicală sub conducerea **profesorului Dr. Amza Jianu.**

Secţia medicală cu laborator pentru examene de urină, sînge etc.

Preţuri moderate. Ingrijirea bolnavilor nu va lăsa nimic de dorit.

Pacienţii au libertatea de a'şi alege d-nii medici curanţi.

Dr. Leon Şeptelici-Andrieş

Luptele din Caucaz

— Comunicat rus —

Petrograd. 17—Comunicat al statului major al armatei din Caucaz:

„Una din coloanele noastre a atacat o parte a aripei stângi turceşti şi a înfrânt-o. O altă coloană a noastră a angajat o luptă la Iuzveran, care s'a întors în avantajul nostru. Mişcări ale trupelor turceşti au fost descoperite în valea Olzyceai. Kurzii concentraţi lângă Dajar, având forţa de 4 regimente, au fost risipiţi de cavaleria noastră. Trupele noastre operând dincolo de trecătoarea Klysgadak şi lângă Khamur, au cauzat înfrîngerea complectă a trupelor otomane şi a numeroase bande de kurzi. Avantgardele noastre au scos pe kurzi din satul Coabangak situat la sud de trecătoarea Topariz, pe drumul Bayazid.

Nici o schimbare în Azerbeidjan.

Pe litoralul mărei Negre, încercarea de ofensivă turcă contra posturilor noastre de pe drumul ţărmurean lângă Liman, a fost oprită, inamicul fiind atacat din spate şi pe flanc de focul bastimentelor noastre de războiu. Turcii au suferit grave pierderi iar rezervele lor au fost nimicite.

Răsboiul germano-rus

— Germanii înregistrează un mare succes —

— Guvernatorul Varşoviei prizioner —

Berlin. — Marele succes obţinut în contra ruşilor de către trupele germane comandate de generalul Hindenburg, a fost adus la cunoştinţa publicului prin ediţiile speciale ale ziarelor. Oraşul e pavoazat, Cursurile şcolare au fost suspendate, Domneşte un entuziasm indescriptibil.

Ziarele arată că succesul trupelor germane comandate de generalul Hindeburg a fost mare. El a bătut 2 armate ruse.

Inamicul e fugărit şi a fost alungat la 50 de chilometri peste frontieră.

Intre prizonieri se află şi guvernatorul Varşoviei.

Ziarele comentează marea bătălie şi spun că la est forţele ruse au fost rupte în două. Armata septentrională rusă aşezată lîngă Soldau a fost respinsă peste linia Blok. Germanii sunt stăpini pe porţiunile ocupate de flancul stîng al forţelor ruse.

*

Gazeta de Berlin scrie: Nu putem spune încă că am învins încă cu deăvîrşire pe ruşi. E vorba de o armată de milioane. Dar ultima lovitură dată va fi adînc resimţită. E cu bun început.

„Gazeta de Woss» spune că trupele germane au obţinut un succes extraordinar. Situaţiunea favorabilă a armatelor austro-germane este o chestie pentru succesul definitiv.

Ruşii au căzut în cursa ce li-a întins generalul Hindeburg.

(Telegrama aceasta oficială din Berlin ne este remisă de către Agenţia Română, care dă şi cuprinsul altor articole din Berlin, dar pe care, din lipsă de spaţiu, nu le putem reda. Menţionăm doar atât că din Petrograd nu vine în această privinţă nici o ştire, fie într'un senz fie într'altul. N. R.)

✝

Iutristaţii: Teodora soţie, Dimitrie, Gheorghe, Constantin, Ecaterina. Lucreţia Ioan şi Dorina, fii şi fiice; Ecaterina Pavlov, soră; M. Cojan, Alecu Gheorghiu, Alex. Ionescu, C. Gheorghiu, Sc. Loghin, cumnaţi. au durerea a aduce la cunoştinţă încetarea din viaţă a celui prea iubit care a fost

Gheorghe N. Pavlov

Funcţionar C. F. R.

Decedat în vîrstă de 56 ani, Marţi 4 Noembrie, orele 10 dim., şi roagă pe toţi cunoscuţii şi amicii să aziste la înmormîntarea care va avea loc Joi 6 Noembrie a. c., la cimitirul Eternitatea unde se află depus corpul defunctului.

Licenţiat în matematici

Predă lecţii de matematică.

A se adresa la Tipografia Goldner sau în str. Alexandri No. 4.

Tînăr pictor absolvent al şcoalei de Bele-Arte din Iasi, fost student al Inaltei Academii de Artă din München, premiat al Expoziţiei oficiale romine, doreşte a da lecţiuni particulare de pictură.

A se adresa la ziar sub «Pictor».

Doctor FISCH

Specializat la Berlin în

BOLI DE COPII

Precizarea diagnozelor prin analize microscopice

Iaşi, str. Cuza-Vodă (Golia) 42

Consult. 10—11 şi 3—5

Sanatoriul Dr. TZAICU

Iaşi, str. Carol No. 20

Direcţiunea Sanatoriului aduce la cunoştinţa publicului şi numeroasei sale clientele, că în urma experienţii făcute şi după îndemnul medicilor şi suferinzilor, a părăsit vechiul său local din strada Zmeu, din regiunea cea mai joasă a oraşului şi insalubră pentru un sanatoriu, şi **s'a mutat de la 26 Octombrie a. c.** *în casele proprii din*

Strada Carol no. 20

(lîngă Universitate)

regiunea cea mai înaltă şi mai sănătoasă a Iaşilor.

DIRECŢIUNEA

AVIS

Celebra cărturăreasă Lizeta Bucureşteanca sosită de curînd din Bucureşti prezice cu desăvîrşită exactitate, prezentul trecutul şi viitorul, precum şi situaţia războiului prin cărţi de ştiinţă. spiritism şi Lenormantie, totul în mod ştiinţific. Posedă certificate, autorizaţie, cărţulie ambulantă şi scrisori de mulţumire din ţară şi străinătate. Prin prezicerile sale care s'au indeplinit exact la cei care au vizitat'o ş a atras stima şi celebritatea de care se bucură pretutindenea. Fiind sosită în Iaşi pentru un scurt timp, onor public este rugat, a nu-şi da vr'o părere pînă nu o va vizita şi se va convinge de adevăr.

Cu stimă **LIZETA,**

Stcada Oncea No. 17 casa şi zaplazul nou, luaţi tramvaiul de Tataraşi şi vă daţi jos la halta judecătoriei a II-a din str. Bulgară (Ion Creangă) trasversaţi prin str. Vasile Lupu în str. Oncea făcută cu pavajul nou de curînd.

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . . 20 lei
6 luni . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Administrația: Tipografia H. Goldner, Iași. — TELEFON No. 36 —

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul XI—No. 2323.—Vineri 7 Noem. 1914

Politica inaltă și politica măruntă

Că nu există unanimitate de vederi *asupra marei chestiuni la ordinea zilei*, în partidul conservator, nu mai încape îndoială.

Ne o dovedește aceasta nesfîrșitele discuțiuni în presa partidului, în întrunirile comitetului consultativ ca și cele ale comitetului executiv.

Chiar dacă se pare că de-ocamdată majoritatea merge cu șeful, nu e mai puțin adevărat însă că o minoritate formată din fruntași și încă ce zic, dintre fruntașii fruntașilor, nu se sfiește a spune pe față că atitudinea aceasta a șefului partidului nu îi convine.

Și în celelalte partide pot fi divergențe de păreri în ce privește problema; în nici unul din ele însă acestea nu se manifestă cu așa tărie ca în partidul conservator.

Simte nevoia acest partid ca dintimp în timp să dea cîte un comunicat pentru a atrage atențiunea publicului că alta e conduita generală a lui și că o acțiune cum bună oară ar fi *acțiunea națională* n'ar intra în vederile sale.

Din lămuririle date acolo, se constată însă că rostul acestei acțiuni naționale n'ar fi pentru intrarea imediată în campanie, ci pentru prepararea spiritului public în acest senz.

Or, partidul conservator pare a înțelege că va trebui să eșim din neutralitate și că trebue să luăm o atitudine hotărîtă.

Nu prea se vede bine astfel în ce ar sta diferența între acțiunea „acțiunii naționale» și acea a partidului întreg.

E adevărat că șeful partidului n'ar fi contra unei neutralități care să meargă pînă la sfîrșit, dar se pare că partidul ar voi mai de grabă o declarație că va trebui să eșim din neutralitate.

Ori cum însă vor fi tălmăcite lucrurile reiese din cele spuse și scrise de conservatori, că neînțelegerea e de altă natură, că la mijloc e o preocupare de ordin mai mărunt.

Nici aceia că șeful partidului se exprimă categoric contra stradei pentru rezolvarea chestiunilor externe, nu pare a fi motivul pentru care s'a cerut să se limpezească lucrurile.

E cert că în mintea ori cui stă că faptul de a decide intrarea în campanie revine factorilor răspunzători. Socotim că nimeni nu se va da îndărăt a recunoaște că într'o țară unde ordinea domnește, într'o țară unde este o așezare serioasă, cei ce trebuesc să decidă despre viitorul ei, nu pot fi alții de cît acei cărora dînsa le-a încredințat paza ei, potrivit regulelor și principiilor stabilite.

Strada noastră a dat de multe ori exemple de cumințenie. Depinde totul de la conducători. Cînd un N. Filipescu se pune în fruntea unei asemenea mișcări, de sigur toți acei cari iau parte la ea, vor asculta de sfaturile lui. Avem exemplu în întîmplările recente, cînd d-sa a sfătuit pe cei veniți să-l primească în triumf, ei s'au supus poveților ce le a dat și au rămas liniștiți. Va fi de sigur tot așa, pe cîtă vreme d-sa va crede că mișcarea *pentru unitatea națională* trebue să rămînă în aceste limite.

Șeful partidului conservator democrat s'a pronunțat însă categoric pentru eșirea din neutralitate și intrarea cît mai neîntîrziată în acțiune.

Și aici se arată preocupările de ordin inferior, despre cari am zis.

Se știe până unde a mers o parte a partidului conservator, cînd e vorba de șeful partidului conservator democrat?!

Era de ajuns ca d. Take Ionescu să se pronunțe într'un fel asupra unei chestiuni, pentru ca conservatorii să se rostească contra, chiar atunci cînd găsiau ideia excelentă și o preocupare de asemenea natură ș'a găsit expresia și acum în cele spuse de d. Neniţescu la întrunirea comitetului consultativ conservator.

Se găsește dar un număr de conservatori cari vor fi contra unei situațiuni, contra unei acțiuni, chiar cînd sunt convinși de utilitatea și bunul rezultat al ei, numai pentru că cel pe care-l consideră ca vrajmaș în politică a fost pentru această acțiune.

Mai ieri ziarul local conservator susținea că eșirea din neutralitate și intrarea în acțiune nu e ceva care să vină de la șeful democraților. Pretindeau conservatorii, cel puțin cei de la Iași, că dînșii sunt promotorii unei asemenea idei.

Ei și! Să presupunem că dînșii au fost cei întăi care au văzut astfel lucrurile. Intru cît ar fi o pagubă pentru țară dacă o mișcare simpatică tuturor e sprijinită și de alte forțe de cît cele pur conservatoare? Noi credem că șeful nostru în mărinimia ce-l caracterizează va face această concesiune și nu se va supăra pînă a fi contra, dacă i se va spune că nu dînsul e acel care primul s'a rostit pentru eșirea din neutralitate.

Și astfel se face că o chestiune mare, care ar trebui să ne unească pe toți, pe-de din cauza micșorimei acelora cari vor ca ei și numai ei să aducă fericirea țării.

Chestiunile de partid, și de partid care nu știe să se ridice mai presus de amănunțimi, vor da o lovitură mare chestiunii naționale.

Pe cînd comunicatul conservator spune ceva de ordin general, pe atunci „conservatorul“ se năpustește asupra democraților, denunțînd că aceștia voiau să tulbure lucrurile spre a intra ei în partidul conservator.

Nu cunoaștem ca aceasta să fi fost intențiunea șefului nostru. Și dacă așa ar fi! Intru cît țara ar păgubi prin întregirea partidului conservator.

Șeful nostru d. Take Ionescu s'a rostit deseori că în momente ca acestea, lasă deoparte orice preocupare de partid, *politică înaltă;* conservatorii înțeleg a se îngriji de partid înainte de orice, *politică măruntă.*

Vir.

Mici Polemici

Șireată de tot — apa noastră de Timișești. Cum a aflat că pleacă primarul pentru două zile, a și profitat de ocazie să se oprească.

*

Pe viitor, afișul teatral va purta cîte o anexă. Bună oară ca aceasta:

«Intre actul al doilea și al treilea d. Vlad Cuzinski va bate în culise pe un critic teatral»,

Va fi una din atracțiile publicului, în lipsă de orchestră.

*

Francejii învață pe nemți să cunoască un proverb: „plus ça change, plus c'est la même chose“...

*

A doua oară se nenorocesc rușii în regiunile mazurice: din lac în puț...

*

O agenție sîrbă arată că de la Jockey-club din Viena nu s'a mobilizat măcar un servitor.

— Un jokey... sedentar e într'adevăr extraordinar.

„Jos Armele!“

Cine nu cunoaște opera care a pus bazele pacifismului în Austria și în Germania, țări în care militarismul e la atîta preț?

«*Jos Armele*» e cartea scrisă de o femee care a fost nu numai o mare scriitoare socială, dar și un adevărat apostol, căci a pus toată energia și inima ei în răspîndirea ideilor de înfrățire a oamenilor.

Baroana Bertha de Suttner și-a consacrat viața apărărei idealurilor mari umane ca: libertatea gîndirei, emanciparea morală și materială a oamenilor. A lucrat mult împreună cu bărbatul ei la distrugerea urei de rasă—izvorul atîtor nenorociri și vărsări de sînge. Lupta care au dus-o ei însă n'a fost ușoară, căci au trăit în patria militarismului unde au întîmpinat multe greutăți, multe obstacole în drumul ce voiau ei să-l deschidă oamenilor pentru mîntuirea lor.

Cu toate acestea puterea de a descrie greșalele oamenilor, lipsa lor de rațiune și de bunătate, chipul de a emoționa și o convingere al Berthei Suttner au fost așa de minunate, încît ea a căpătat și o laudă oficială, atunci cînd ministrul de finanțe în plină ședință a Camerei a zis: „D-lor consacrați cîteva ore pentru lectura cărții „Jos Armele!“ și acel care după aseastă lectură va mai pleda pentru războiu, acela va fi de plîns. Aceasta se petrece în Austria.

De altfel acest roman, în care autoarea și-a pus tot talentul și inima ei, a avut și istoricul lui. Refuzat de vre-o 20 editori și jurnale, fu luat însfîrșit de un editor care-l vîndu în 58.000 exemplare. Succesul a fost strașnic. S'a tradus în vre-o 15 limbi.

Și într'adevăr ea e o carte ce n'ar trebui să lipsească de pe masa nici unui om care se interesează de omenire în general, și mai ales să nu lipsească de pe masa nici unei femei, din dublu punct de vedere: e opera unei surori, iar al doilea e opera în care fiecare din noi își găsește răsunetul simțimintelor ei.

Tema romanului „Jos Armele“ e o temă foarte interesantă și emoționantă pentru oricare iubitor de romane. Pentru cei cari în roman caută firul ideei urmărite însă, «Jos Armele“ nu numai că e interesant, dar și instructiv, deschizînd un cîmp larg de vederi. „Jos Armele“ nu-i o operă de imaginație. E mai mult o copie a evenimentelor în care scriitoarea a trăit și despre care vom vorbi mîni încheind rezumatul.

Maria C. Buțureanu

INFORMAȚII

D. Al. A. Badareu, fost ministru, s'a reîntors astăzi dimineață din București.

Din cauza stricăciunei cauzate la conducta de la chilometrul 68, debitul apei de Timișești e suspendat pentru 3 zile.

Administrația comunală a luat cuvenitele măsuri pentru repararea urgentă a conductei.

Ni se comunică din București că din redacția ziarului Minerva *au demisionat cinci d-ni redactori.*

Parastasul de la Mitropolie.—Împlinindu-se 40 zile de la moartea regelui Carol, un parastas s'a oficiat azi dimineață la Mitropolie. Azistă consulii, reprezentanții autorităților militare și civile, d. general Pressan, trupele și un public numeros.

Serviciul religios a fost oficiat de P. S. S. Arhiereul Antim încunjurat de clerul mitropolitan. Răspunsurile au fost date de escelentul cor mitropolitan, sub conducerea d-lui Dimitriu.

La urmă P. S. S. Arhiereul Antim a rostit o predică mișcătoare, arătînd cîtă recunoștință datorește țara marelui rege dispărut.

Aseară comisiunea examinatoare a dat rezultatul general al examenului de capacitate pentru preoții cari vor fi numiți și învățători. Se știe că la probele scrise au reușit 27 candidați din 77 înscriși. La probele orale și de practică pedagogică au reușit 25 candidați. Comisiunea a constatat la unii candidați cunoștinți mulțumitoare și o destoinicie în practica pedagogică.

Cel întăiu la clasificație e preotul Parfenie.

Eri profesorii școalei normale «Vasile Lupul» s'au întrunit în conferință didactică și au procedat la alegerea diriginților pe clase. S'a hotărît a se stabili anumite norme potrivit situațiunii și chemării școalei normale pentru a spori mai mult educația voinței, cum și a privighea organizarea învățămîntului.

Față cu exodul cel mare al Romînilor din Bucovina, foarte mulți studenți romîni din Bucovina au venit în Iași spre a-și urma studiile lor la școalele noastre. In vederea găzduirii și întreținerei lor, cercul didactic din Iași a luat măsura de a întruni pe toți profesorii la cerc și a se aviza la primele măsuri de plasare ale refugiaților noștri conaționali înlesnindu-le frequentarea școlilor noastre.

Corpul didactic al școalei normale «Vasile Lupu» a luat hotărîrea să facă un pelerinaj de adîncă piozitate la mormîntul Regelui Carol I la Curtea de Argeș Vineri 21 Noembrie a. c. Vor pleca toți profesorii și un grup de elevi. Preotul școalei, Econ. I. Andriescu va oficia o mică panahidă la mormîntul marelui Rege dispărut, iar răspunsurile vor fi date de corul școalei normale. S'au luat din vreme toate măsurile pentru înlesnirea transportului.

D-na Eliza Vasiliu, institutoare la școala de fete No. 10, a fost detașată la școala No. 2 de băeți.

D. C. Haralamb a fost numit ajutor de maestru caretaș cl. III-a, la școala superioară de meserii din Iași.

Arestarea d-lui Popescu-Mușata.—In urma reclamațiunei a cîtor-va profesori de la școala comercială superioară în contra directorului școalei, ministrul instrucțiunei publice a trimis în anchetă pe inspectorul Iuga.

In urma anchetei, d. Iuga a constatat în sarcina d-lui Popescu-Mușata, directorul școalei, o sumă de abuzuri, și în principal învinuirea că și-a însușit o sumă importantă de bani colecționată de societatea elevilor pentru formarea unei biblioteci, asemenea diferite sume din bursele, din cheltueli pentru întreținere și luminat, precum și din taxele elevilor străini.

In urma anchetei, d. Popescu Mușata a fost telegrafic înlocuit prin d. V. Cocuz.

In același timp a fost sezizat parchetul, care a ordonat arestarea.

D. Popescu Mușat a fost depus la penitenciar.

La serviciul de inspecțiune din localitate, a sosit ordinul ministerial, prin care ori ce export de cereale este prohibit cu începere de la 13 Noembrie stil nou.

Astăzi dimineață ora 9 jum. s'a stins din viață în locuința sa din strada Sărăriei 79, *Gheorghe Lateș*, casier al Primei societăți de Economie din Iași (de la Palat) in urma unei grele și dureroase suferinți.

Transmitem îndureratei familii condoleanțele noasrte pentru această ireparabilă perdere.

Un articol de care podgorenii au început a simți lipsă este sulfatul de cupru, necesar pentru stropirea viilor și care se importă la noi din Anglia.

Conferința anunțată pentru Sămbătă 8 Noembrie orele 8 jum. seara la sediul societății «Unirea» a lucrătorilor tipografi din Iași, va fi ținută de d. dr. L. Ghelerter, care va trata *despre bolile profesionale.*

Subiectul conferinței interesează în genere pe ori-ce profesionist și în special pe meseriași. Sediul societății «Unirea» este la societatea «Funcționarilor comerciali» din str. Cuza Vodă (vis-a-vis de Banca Moldova).

Un caz de febră tifoidă s'a înregistrat în dispărțirea 4-a.

D. C. B. Penel ne arată că în pretinsa „propunere“ făcută de d. Dragomir prin „Evenimentul» de a se așeza o placă cu o inscripție comemorativă, nici vorbă poate fi de o întăietate căci d. Dragomir n'a știut nimic de existența plăcii despre care a vorbit, cel dintăi, d. Penel în notița din ziarul nostru cînd a făcut propunerea acceptată de consiliul comunal.

Cronica teatrală, apărută în numărul nostru de ieri, cuprinde unele aprecieri asupra chipului cum d. Radu Demetrescu a redat pe bătrînul Heinike din piesa „Onoarea“ de Suderman.

Fără a voi să ne ocupăm cît de cît de aprecierile pur artistice ale criticului nostru teatral, suntem datori să recunoaștem că el a făcut unele aprecieri medicale greșite. Paraliziile, după cît știm pot fi nu numai laterale hemiplegii — ci și încrucișate.

In afară de aceasta, din textul piesei, rezultă că Heinike nu este un hemiplegic. El este șchiop de un picior și are și un braț paralizat. Se poate dar prea bine ca el să aibă, depidă, brațul drept paralizat și să fie șchiop de piciorul stîng.

Recunoscînd dar justețea întîmpinărilor ce ni s'au făcut în această privință, facem cuvenita mențiune, fără ca, prin aceasta, să împietăm asupra drepturilor criticului nostru teatral.

In cursul săptămînei viitoare va apare de sub tipar vol. IV partea II (al 8-lea volum în serie), din publicația de documente slavo-romîne „Ispisoace și Zapise“ de Gh. Ghibănescu.

Publicația se face sub auspiciile Casei Sf. Spiridon și acest al 8-lea volum, cuprinde documente cătră sfîrșitul sec. al XVII.

Intre altele se vor găsi aici note complecte asupra înălțității uricului celui mai vechiu din Moldova, de Iuga Vodă din 1399; apoi date documentate asupra dreptului ce-l aveau domnii a confisca moșia unui stăpân ce trecea hotarul țării, cum și faptul că străinii puteau cumpăra imobile în Moldova (cazul dr. M. Terzati din 1720). Apoi note istorice asupra evoluției proprietății în satele Băcești, Berești, Borșa, Marcoviceni și Coțofănești.

In curînd se va pune sub presă vol. V p. I din aceiași publicațiune „Ispisoace și Zapise“.

A fost aprobată detașarea d-nei Natalia C. Zaharia de la școala No. 2 de băeți, la școala No. 8 de băeți.

D-ra Iulia Gheorghiu din Bărgăoani (jud. Neamț) a fost transferată la grădina de copii din mahalaua Țicău (Iași).

D-na Palladi a fost transferată la școala de fete No. 6, la caledra d-nei Alice Mănescu, aflată în concediu, revenindu-se astfei asupra numirei d-rei Constanța Jellea.

Cu trenul de aseară 9 dezertori austriaci au fost aduși în localitate și transportați la tabăra de la Șipote.

Iată noul și interesantul program al cinematografului Pathé-Frères din sala Circului Sidoli, ce se reprezintă astă-zi Joi:

Patriotizmul unei franceze, extraordinară desfășurare, epizod războinic. In rolul principal apare d-ra Henny Porten, splendida interpretă care mișcă pînă la lacrimi, frumusețea care fascinează, incomparabila artistă, care mai cu seamă în această desfășurare, va lasa cele mai adînci impresii întregei azistențe. (4 acte).

Asediul Anversului și alte interesante vederi înregistrate de cinematograf chiar pe cîmpul de războiu.

Caii cei mai mici din lume, interesante scene și vederi după natură.

Ghinion, scene foarte humoristice.

Noul program viitor se reprezintă mîne Vineri 7 Nov. extraordinară reprezentație în beneficiul societății ortodoxe naționale a femeelor romîne.—

Debitul Badareu aduce la cunoștința Onor. Public, că a redus în mod simțitor prețurile produselor alimentare vînzîndu-le sub prețul pieții și anume:

Deliciosul unt p. masă și cafea	6.00	kg
Smîntîna dulce centrifugată	2 40	„
Brînză de burduf, de munte	3.00	„
Cașcaval de Penteleu	3.00	„
Adevăratul Ghiudem de Botoșani	5 —	„
Renumitul Salam de Sibiu	7 —	„
Grăsime de porc topită	2.00	„
Brînză de Brăila	2—	„
Brînza Olanda	4.50	„
Rocfert	5.60	„
Gervais bucata	0 45	„
Schweitzer	4.80	»

De asemenea se găsește must dulce și vin nou de calități superioare.

† GHEORGHE LATEȘ

Dispare dintre noi o figură bine cunoscută, Gheorghe Lateș, casier al Primei societăți de Economie din Iași.

In organizația societății, casierul joacă rol însemnat pentru că dînsul vine în contact nemijlocit cu toți societarii: Și aceștia nu sunt tocmai puțini, pentru că numărul lor trece de 2500.

Toți aceștia păstrează o amintire plăcută despre bunul lor casier.

A avut noroc societatea că cei ce au reprezentat-o în calitate de casieri au fost oameni vrednici, cuminți, cinstiți. După Al. Nanu a venit Gheorghe Lateș. Ieșenii, din cauza acelui des contact cu casierul, cunoșteau societatea mai mult cu numele de societatea lui Al. Nanu și în urmă a lui Gheorghe Lateș.

Gheorghe Lateș, care înainte de a fi casier a fost profesor, din moment ce a fost ales în calitatea aceasta, a părăsit orice alte ocupațiuni și s'a devotat fizicește ca și cu sufletul pentru dînsa.

Timp de 16 ani cît a funcționat în slujba de casier n'a dat luc absolut la nici o nemulțumire. Toți cei ce veneau în contact cu el, chiar dacă nu li se îndeplinea cererea, duceau însă cu dînșii satisfacțiunea de a fi fost ascultați cu atenție și sfătuiți spre bine.

Dar Gheorghe Lateș a fost și un gospodar și ași putea zice părinte de familie din cei mai excelenți. Pentru soția lui a fost un bărbat model, pentru doctorii Ioan și Constantin Tănăsescu a fost mai mult ca un părinte. A înprijit cu o solicitudine, cum numai un părinte poate avea de întreaga fnmilie Tănăsescu.

De aceia înțelegem cît de mare e regretul și durerea ce încearcă acum această familie, căreia și prin publicitate, Comitetul de Administrație al Societății îi trimite condoleanțele lui.

La 62 de ani Lateș se duce dintre cei vii, lăsînd în urmă un nume frumos: a fost omul datoriei.

V. I. Radu

EXPERIENȚA A DOVEDIT CĂ:

Apele Mineralizate Sinteza

Preparate cu **Lithină și Bicarbonat de Sodă** de

Doctorul RATIANU Chimist și farmacist, IAȘI

sunt cele mai conștiincios preparate, cele mai curate și cele mai plăcute dintre toate produsele similare din țară.

Cereți dar pretutindeni, în toate debitele de băuturi și în toate restaurantele, numai **APELE MINERALIZATE „SINTEZA“ a DOCTORULUI RĂTIANU**, și feriți-vă de imitațiuni care prin compoziția lor nu se pot compara întru nimic cu excelentele produse „SINTEZA“.

Apele Mineralizate Sinteza sunt alkaline—lithionate și se recomandă în special ca apă de masă persoanelor ce suferă de **ACREALA EXAGERATA a STOMACULUI, GUTTA, ARTRITISM, NISIP LA FICAT, NISIP LA BEȘICĂ** sau **RINICHI, CONSTIPAȚIE** etc.

Observați bine **ETICHETA DE PE STICLĂ** și **PLOMBELE DE ÎNCHIDERE** care trebue să poarte numele meu **Dr. A. RĂTIANU** și marca **„SINTEZA“**.

Refuzați ori ce substituție.

La cerere se trimite trăsura fabricei la domiciliu.

— Biroul Fabricei IAȘI str. GOLIA No 46 —

Sanatoriul Dr. TZAICU

Iași, str. Carol No. 20

Direcțiunea Sanatoriului aduce la cunoștința publicului și numeroasei sale clientele, că în urma experienții făcute și după îndemnul medicilor și suferinzilor, a părăsit vechiul său local din strada Zmeu, din regiunea cea mai joasă a orașului și insalubră pentru un sanatoriu, și **s'a mutat de la 26 Octombrie a. c.** *în casele proprii din*

Strada Carol no. 20

(lîngă Universitate)

regiunea cea mai înaltă și mai sănătoasă a Iașilor.

DIRECȚIUNEA

Un grajd *pentru cai și trăsură de închiriat. A se adresa strada Elena Doamna 29.*

Serviciul telegrafic și telefonic al „Opiniei“

Luptele în Serbia

— Austro-ungurii au trecut râul Kolubara —

Viena. 18 | 11—Comunicatul oficial zice;

Pe frontul sârb au fost mai multe lupte considerabile. După ce s'au restabilit trecătorile distruse pe rîul Colubara, trupele au trecut pe malul celălalt.

In ziua de 16 am făcut o mie prizonieri și am capturat mult material de războiu.

Mari lupte în Polonia rusă

— Comunicat austriac —

Viena. 18 | 11—Comunicat oficial:

Operațiunile aliaților au silit forțele rusești din Polonia rusă la o mare bătălie care se desfășoară pe tot frontul în condițiuni favorabile nouă.

Unul din grupurile noastre a făcut ieri peste 3000 de prizonieri.

Față de astfel de lupte, mersul cavaleriei rusești spre Carpați nu are de cât o însemnătate secundară.

O forță de cavalerie dușmană eșind din Gribow a fost risipită de focul surprinzător al bateriilor noastre.

Valjevo a cazut

Viena.—Cetatea semipermanentă Valjevo a căzut. Sîrbii s'au retras la o distanță de 10 kilometri în direcția Kragujevaț. In prejurul noai poziții a sîrbilor a început o nouă luptă.

Teritorii cucerite

Viena.—Părțile cucerite din Serbia au fost puse sub administrație civilă austriacă. Un general îndeplinește funcțiunea de guvernator. Această parte cucerită e împărțită în cinci districte.

Vapor suedez scufundat

Petrograd. — Vaporul suedez „Andrea“ a lovit o mină în marea Nordului și s'a scufundat.

Echipagiul a fost salvat.

Ciocnire de trenuri

Viena.—18 | 11.—Se află din München, după știrile sosite acolo, că un tren-spital bavarez s'a ciocnit la Halle cu un tren de marfă. Ambele trenuri au fost grav stricate.

Au fost numeroși morți si 14 persoane rănite în mod grav.

O convorbire cu Șeikul Islam

Seikul Islam a primit pe corespondentul din Constantinopol al ziarului «Berliner Tageblatt» căruia i-a declarat: Hogii bătrîni și tineri populează curțile pietruite ale întinselor edificii.

Cel mai înalt demnitar al califatului, a cărui fetva e în stare chiar să detroneze pe sultan, e un om de o vrîstă mijlocie. Ochii cuminți negrii privesc de sub turbanul alb, de pe fața încadrată cu barbă. De asupra vestmîntului alb, Seikul Islam poară obicinuita manta neagră. Hairi ben Avri vorbește numai turcește, dar prin mijlocirea tălmaciului și a mușteșarifului Șeikul Islamului răspunde el la întrebările mele relative la organizarea spirituala a Islamului și a importanței războiului sfînt pentru mahomedani. Nici odată, îmi declară Hairi prin intermediul mușteșarifului, califatul în forma în care este acuma, n'a desfășurat steagul războiului sfînt și chiar războaele sfinte purtate de Islam in timpul cruciatelor nu sunt de comparat cu importanța celui de acuma. De atunci au trecut secole, dar cuvîntul scripturii care vorbește de războiul sfînt, e continuat să trăiască în inimile mahomedanilor și dacă el este declarat de fetva ori-ce credincios mahomedan și chiar fie-care femee mahomedană știe care e datoria lor.

Inamicii Islamului cari amenință califatul ne-au silit să proclamăm războiul sfînt. Sforțările lor să ne împiedice circulația modernă le vor ajuta puțin. Deja sute de mii de pelerini, cari pleacă de la Mecca la Medina, știu de lansarea fetvalei. Ca microbii vor pătrunde ei în corpurile statelor inamice și în special al Angliei și al coloniilor sale și-și vor întinde activitatea lor sugîndu-le măduva: în Oran ca și în coloniile africane, proclamarea războiului sfînt va zdruncina nervul de viață al tuturor dușmanilor noștri și al tuturor acelora care-o sprijină chiar și al caelora cari în viitor vor trece de partea lor. Copii lui Mahomed și ai profetului, nu vor pieri. Noi suntem fericiți că purtăm acest război împreună cu armatel Austro-Ungare și ale împăratului Wilhelm, al cărui cuvînt: «Sunt prietenul a 300 milioane de mahomedani.

Interzicerea de cărți postale cu caricaturi

Berlin.—In ziarele germane s'a putut observa de cîte-va săptămîni o protestare violentă contra răspîndirii de cărți postale ilustrate care conțineau batjocuri la adresa inamicilor. Astfel de cărți postale sunt socotite ca nedemne de un popor, serios nedemne de cauza sfîntă germană și se mai spune că bravii adversari nu merită ast-fel de batjocoriri.

Trebue să lăsăm popoarelor mai puțin civilizate să insulte pe adversari prin caricaturi respingătoare pe cărți poștale expuse în vitrine sau pe pînzile cinematografice. Din fericire ziarul „Norddeutache Allgemeine Zeitung“ organul oficios al guvernului german susție această sănătoasă reacțiune a poporului german contra produselor unei industrii a „glumelor“ așa de străină firii poporului german și condamnă aceste produse cu cea mai mare asprime.

Prefectura poliției din Berlin și Comandamentul suprem din provincia Brandenburg precum și autoritățile din alte părți ale imperiului au și început să confiște ast-fel de portrete și cer publicului să le dea ajutor în procedarea lor contra acestei lipsé de gust.

Manifestații pentru regele Albert

Paris. — Călduroase manifestațiuni de simpatie au avut loc în mai multe orașe din Franța, în deosebi la Marsilia și Clermont-Ferrand, pentru regele Albert al Belgiei și pentru poporul belgian.

Parlamentul francez

Petrograd.—Se telegrafiază din Paris că parlamentul francez va fi convocat între 15 și 19 Decembrie la Paris.

Lupte navale în Baltica și Marea Neagra

— Bombardarea unui port rusesc —

Petrograd.— Comunicatul statului major al marinei din 17 | 11 zice.

O escadră germană, compusă din două crucișătoare, mai multe vapoare și zece torpiloare a apărut în fața portului Libau. Germanii au bombardat iarăși portul și orașul, pricinuind mai multe incendii.

*

In aceiași zi în zori flota rusă din marea Neagră s'a apropiat de fortul Trebizondei și a bombardat fortul și căzărmile, pricinuind incendiu.

Nici un vapor otoman nu a apărut în larg.

Un ordin de zi al generalului Hindenburg

Berlin. 18 | 11.—„Berliner Tageblatt“ află din Thorn publicarea ordinei de zi următoare de către generalul Hindenburg:

„Imparatul a răspuns cum urmează, la telegrama mea de ieri:

«Pentru succesul vostru plin de eroism și de promisiuni repurtat ieri, în urma operațiunilor comandate de d-voastră, vă trimit cu mare bucurie mulțumirile mele imperiale. Gîndul merge și spre șeful statului major și auxiliarii d-voastră, cu cele mai mari complimente ale mele. Aduceți salutările mele și bravelor trupe care sînt mereu gata să făptuiască isprăvi neîntrecute, în marșuri și în lupte. Urările mele vă însoțesc și în zilele viitoare“

(ss.) *Wilhelm*

Ca urmare la telegrama Imparatului, generalul Hindenburg a adăugat în ordinul de zi:

„Aceste înalte laude trebue să fie un stimulent pentru noi spre a continua și în viitor să ne facem datoria“.

Comandantul superior al armatei de est

(ss.) Hindenburg.

Comunicat german

Telegramă oficială din Berlin, primită de consulatul german din Iași:

18 Noembrie după amiază. Luptele în Flandra de vest continuă. In general situația este neschimbată. In pădurea Argonilor atacurile dușmanului contra poziționilor noastre, împinse de noi pînă pe malul de vest al Meusei la Sf. Michel după ce păreau mai întăi a avea succes, la urmă au eșuat. Atacul nostru la sud-est de Cirey a făcut pe francezi să părăsească o parte a poziționilor lor. Castelul Chatilon a fost luat de trupele noastre cu asalt.

In Polonia, la nord de Lodz s'au încins noi lupte, al căror rezultat trebue așteptat. La sud-est de Soldau dușmanul a fost silit să se retragă spre Mlawa. Pe aripa extremă din nord, diviziile 16 și 17 rusești de cavalerie au fost bătute și asvîrlite înapoi dincolo de Pillkalen.

Bombardarea Trebizondei

Constantinopole. — Cu privire la bombardarea Trebizondei ziarul «Tanin», între alte amănunte spune că la această bombardare a luat parte aproape fntreaga flotă rusă din Marea Neagră. Bombardarea a făcut stricăciuni la primul etagiu al consulatului rus rănind grav la picior pe consulul rus. De aseminea au fost răniți secretarul consulatuluișiș fiul consulului. Stricăciuni au mai fost făcute la cîte-va magazii din port și o cafenea.

Mai multe bărci au fost scufundate.

Intrunirea membrilor „Acțiunei patriotice“

București. — Aseară s'au întrunit membrii Acțiunei patriotice acasă la d. Gh. Stroescu în str. Maria Rosetti 41.

A prezidat d. general Clandian. Au luat cuvîntul d-nii Gh. Stroescu, Barbu Păltineanu, general Frangulea, M. Sipsomo, și d. Victor Ionescu președintele asociației.

S'a făcut apel pentru o propagandă cît mai întinsă. S'a hotărît a se începe o serie de întruniri pe culori.

Subscripție pentru Belgieni

Milano.—Subscripția deschisă în favoarea belgienilor a attns pînă leri suma de una sută mii lei.

Marile lupte din Franța

— Comunicate german și francez —

Berlin. 18 —Valea rîului Aisne a devenit un adevărat loc de jale și groază. Sate întregi au fost distruse. Cu deosebire la Soissons din 15,000 locuitori cîți avea acest tîrgușor, n'au rămas de cît vre-o mie cinci sute.

Duminica trecută a fost prima zi cînd n'au căzut bombe asupra acestei nenorocite localități. Fațada și turnul catedralei, unul dintre cele mai frumoase monumente ale Franței, au fost cruțate, dar capela Des Oeuvres de lângă catedrală, a fost dărîmată.

Frontul german se întinde de la Bermericourt-Brimont-Fraisne-Vitry la Reims-Nogent-Lahese-Nauroy-Morontvillier-Vandisoncourt către rîul Suipe.

Deacolo la nord de Louaine peste Perterles Harlonsș și Ville sur Tourbes pînă la Argonne.

*

Paris.—18.—De la Nieuport pînă la Dixmuinde și mai la sud, canonada continuă c violență. Lucrările făcute de germani pentru a combate inundația, au fost distruse. Multe tranșee au fost abandonate

In regiunea Ypres, un atac german a fost respins cu succes. In Argonne situația e neschimbată. Unele succese anunțate de germani sînt inexacte.

Pe Haut de Meuse am continuat să progresăm.

Dacă *aveți o pudră bună păstrați-o; dar dacă căutați o pudră fină care să nu sulimineze, care să nu sbîrcească ori să aspreasca pielea, nu ezitați și întrebuințați*

Poudre de Beauté S. d. B.

cu care se obține idealul veloutății și transparenței. **Cutia 2.50 lei**

Depozit en gros și detail la

Postișeria D. S. Ionescu

Strada Cuza-Vodă 67, Iași

unde se găsesc și multe alte necesare pentru Toaletă și coafure.

2 sau 3 odăi mobilate *în perfectă stare se inchiriază de pe acum sau de la 26 Octombrie 1914.*

Informațiuni la administrația acestui ziar strada Gh. Mîrzescu, 17.

Licențiat în matematici

Predă lecții de matematică.

A se adresa la Tipografia Goldner sau în str. Alexandri No. 4.

Tînăr pictor absolvent al școalei **de Bele-Arte din Iasi, fost student al Inaltei Academii de Artă din München, premiat al Expoziției oficiale romîne, dorește a da lecțiuni particulare de pictură.**

A se adresa la ziar sub «Pictor».

CHIRISTIGIA

„Bradul Moldovei“

Mari depozite de Cherestea

Str. Uzinelor 11—14

Asortat cu toate esențele de lemn pentru construcție și tîmplărie

Societatea „Bradul Moldorei“

— Telefon —

Dr. G. SAVA-GOIU

consultații pentru

Boale de ochi

Sîmbătă și Duminică dela 2—4

str. Păcurari 21

IMPORTANT

Prin aceasta aduc la cunoștință Onor. Public că cu începere de la 31 Octombrie c. deschid in Bulevardul Ferdinand 27 bis un Hotel sub denumire

Hotel Național

sub firma „La Pivnița Negruți“

Construcția nouă, modernă și Higienică, mobilier nou, aranjament complect după corințele moderne.

BIRT ROMÂN sub conducerea D-lui ILIESCU, Vinurile și Băuturile spirtoase vor fi servite dela PIVNIȚA NEGRUȚI, diferite mezeluri în fie care zi proaspăte, serviciul prompt și prețuri foarte convenabile.

Pentru d-nii VOIAJORI prețuri foarte convenabile.

Deci rog pe onor. public a mă vizita asigur deplină mulțumire.

Cu toată stimă

L. H. Moscovici

Iași Bulevardul Ferdinand 27 bis. vis-a-vis de Antrepozite lîngă gară

Apartament *la etaj, compus din 4 odăi, un coridor cu geamlic închis, bucătărie, camară, closet, lumină electrică, curte mare etc. se închiriază de pe acum.*

Informați la proprietar strada Palat No. 4.

De închiriat *două camere și un antret Strada Cuza-Vodă No. 13. Se închiriază și separat.*

Cele mai bune

Prăjituri

sunt acele preparate cu

Laptele condensat Nestlé

Produs natural

De vinzare pretutindeni. **Prețul cutiei LEI 1.20.**

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . . 20 lei
6 luni . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Administraţia: Tipografia H. Goldner, Iaşi.
— TELEFON No. 36 —

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul XI—No. 2324.—Sîmbătă 8 Noem. 1914

TOT MAI TURBURE...

Speranţa, exprimată acum câtva timp, că întrarea Turciei în acţiune nu va aduce după sine conflicte în Balcani, a fost, după cum s'a văzut în urmă, pe deplin justificată. Nici un gest nu s'a produs din partea vre-unui stat balcanic, care să învedereze că participarea imperiului otoman la actualul războiu mondial, a avut vre-o repercusiune asupra balcanilor.

Cu toate aceste, însă, situaţia în această parte a Europei, atât de bogată în conflicte, nu este pe roze; ea continuă a fi turbure, tot mai turbure. Succesele ultime austriace par a fi contribuit în cel mai puternic mod la creiarea situaţiei dificile de acum.

Rezistenţa sârbilor este aproape sfârşită. Poporul acesta, plină de energie şi combativitate, este astăzi redus la o armată de vre-o 150.000 de oameni. Belgradul este ameninţat—Nişul nu-l aşteaptă o soartă mai bună.

Ocuparea Serbiei de către Austriaci are o mare importanţă, din toate punctele de vedere.

In primul loc, prin ocuparea liniei Viena-Niş-Constantinopole, comunicaţia directă între Turcia şi dubla alianţă va putea avea loc. Turcia va putea primi dar uşor tot ce va trebui să-i fie furnizat de aliatele ei centrale — iar cele două monarhii austro-germane vor avea o linie sigură de aprovizionare din Asia minoră şi Mesopotamia. Posibilitatea, apoi, de a avea o continuitate cu frontiera bulgară, are şi ea o importanţă destul de mare.

Pe de altă parte, înfrîngerea sîrbilor stărneşte poftele, pînă acum stăpînite, ale Bulgariei.

E destul să observăm că ultimele dezastre sîrbeşti au fost afişate în toată Bulgaria şi au provocat o bucurie fără de seamăn, pentru ca să se vadă fondul real al sentimentelor şi al politicei bulgăreşti,—cu toate ofertele reiterate şi mărturisite ale triplei-înţelegeri, în vederea stăbilirei unui acord sîrbo-bulgar, pe cale de concesii teritoriale.

Cum era şi de aşteptat, puterile triplei înţelegeri, şi în special Rusia, nu puteau privi, impasibile, înfrîngerea bravului şi războinicului regat sîrb. Aceasta nu numai din obligaţia puterilor triplei înţelegeri de a sări în ajutorul aliatului ameninţat; nu numai fiind-că Rusia, care s'a declarat protectorul necondiţionat al slavilor de sud şi în special al Serbiei, este datoare să facă tot ce-i stă omeneşte în putinţă spre a salva micul regat de la sudul Dunărei; ci fiindcă Serbia învinsă, ocupată de austriaci, înseamnă avantagii extra-ordinare pentru dubla-alianţă.

O acţiune a triplei înţelegeri, în această privinţă, pare a se şi fi produs. Ziarul *La Roumanie* anunţă că „Tripla înţelegere ne zoreşte să zburăm în ajutorul Serbiei", iar *Epoca*, apărută astă-zi dimineaţă în ediţie specială, vorbeşte despre o somaţiune a Rusiei, adresată Bulgariei, că va debarca trupe în această din urmă ţară, dacă Bulgaria nu va conveni să meargă cu trupele sale în ajutorut Serbilor.

Desigur, lucrurile trebuesc primite cu toată rezerva, mai cu seamă în ce priveşte afirmaţia, foarte importantă, a *Epocei*, despre debarcarea trupelor ruseşti în Bulgaria.

In ori-ce caz, însă, situaţia devine tot mai turbure, balcanii sunt tot mai ameninţaţi ca flăcările mistuitoare ale actualului războiu să se întindă tot mai mult spre această parte a Europei.

Cine ar putea spune ce va aduce ziua de mîine?

Mici Polemici

Intr'un discurs recent lordul Asquith a făcut auditorului o expunere asupra cheltuelilor ce are Anglia cu actualul războiu.

...Englezii plătesc; alţii se bat!

*

Iar este vorba la noi de apă.

In mijlocul focului european nouă de apă ne arde.

*

Două defecte are Rinaldo-Sevastos: e anti-cuzist şi anti-cuzinskist.

*

Autorul ultimei noastre cronici teatrale s'a aventurat fără succes în domeniul medicinei.

Păţania o să-l... vindice pentru viitor de atari incursiuni.

*

Ruşii se plîng de obstacolele peste care dau în lanţurile Carpaţilor.

...Iar noi de lanţurile de peste Carpaţi.

Ştiri din străinătate

Dintr'un articol datorit fostului prim ministru al Franţei, G. Clémenceau şi publicat în „L'homme enchainé" extragem:

Ce se numeşte la francezi *„un embusque"*.

„Un embusqué", spune d. Clémenceau, este un om, care pentru a concilia datoriile sale patriotice — căci este un om al datoriei, dacă-l veţi întreba — cu calităţile războinice cu cari se simte înzestrat, se instalează într'un fotoliu foarte confortabil, *de unde poate căpăta curaj pentru cei ce stau sub obuzuri şi chiar cîte odată să dea ordine celor cari conduc pe aceşti din urmă.*"

După ce stărue a spune că ar fi foarte greu să se citeze persoane, d-sa adaogă:

„Remediul cel mai simplu şi singurul eficace ar fi ca guvernul să binevoiască a revizui în total deciziunile cari fac rău apărării naţionale şi lovesc sentimentul public, căci celor mai mulţi nu le place a da pe copii lor în linia de foc, pe cînd alţii se tolănesc în frumoase automobile cari nu totdeauna sunt a lor. Dacă lucrurile vor trebui să continue ca până acum, se va sfîrşi prin a da tunului coroana tineretului activ, şi ne-ar rămîne după războiu, pentru substanţa noastră franceză, prea mediocre elemente de activitate..."

„Jos Armele!"

II

Romanul Berthei von Suttner e o biografie a Marthei Althaus care îşi pierde 2 bărbaţi din cauza războiului, iar pe tată, pe un frate şi două surori îi pierde din cauza holerei isbucnite pe urma războiului.

Lucrul nu e aşa de simplu însă. Autoarea trăeşte în timpul a 4 mari răsboae. Ea e martora multor fapte prin care se învederează lipsa de logică a oamenilor.

Afară de acest fapt Bertha Suttner se mai trăgea şi dintr'o familie veche de militari. Deci era foarte iniţiată în ale politicei externe; iar pe de altă parte era şi dintr'o familie bună. Prin urmare avea toată posibilitatea să se găsească într'un mediu de unde să-şi culeagă toate elementele necesare scopului ei.

Mai presus de toate acestea însă au fost studiul şi cultura care i-au deschis cîmpul larg al adevăratelor concepţii istorice, făcînd-o să prindă adevărul şi dreptatea în toată puritatea lor. Primul răsboiu la care e martoră ea, este războiul cu Savoia între Austriaci şi Italieni. Al doilea răsboiul contra Danemarcii în 1864. Al 3-lea războiul din 1866, teribilul răsboiu de hegemonie dintre Prusia şi Austria. Şi în sfîrşit răsboiul dela 1870 franco-german.

Autoarea a studiat cauzele adînci ale acestor 4 răsboaie şi a văzut că ceea ce alimentează ura dintre oameni este educaţia, exaltarea simţimîntului patriotic în daona celorlalte naţiuni.

Dar activitatea baroanei Suttner nu s'a mărginit numai în răspîndirea de scrieri —căci pe lîngă romane ea a mai scos şi o revistă cu numele celebrului roman. Ea a contribuit şi la fundarea *oficiului internaţional al păcii* la *reuniunea interparlamentară* a curţii de arbitraj dela Haga. Ea a cutreerat lumea pentru a-şi răspîndi ideile. In America a creat un puternic curent în favoarea păcii.

Bertha de Suttner moare în vrîstă de 71 ani, drept cu o lună înainte de isbucnirea răsboiului actual. Pare că soarta a voit s'o cruţe de o durere mai mult.

Nu putem avea cuvinte prin care să îndemnăm pe toţi iubitorii de progres şi fericire umană de a citi şi reciti această operă în care o minte omenească şi-a pus tot ce deosebeşte pe o fiinţă de elită sufletească de restul omenirei.

Maria C. Buţureanu

OAMENI ŞI LUCRURI

Cu privire la un incident

Acum cînd anchetele judecătoreşti şi administrative şi-au terminat operaţiunile şi nu mai riscăm a fi bănuiţi că am vrea să le influenţăm, ne achităm de penibila datorie de a spune un cuvînt artistului Vlad Cuzinski,—după multele cîte i s'au spus.

Recunoaştem că nu e plăcută situaţia unui artist, cînd se ştie „urmărit" de săgeţile unui critic, de asprimea unui ziarist. Ştim bine ca, personal, ar putea convinge pe cine-va, între patru ochi, că Rinaldo şi-a întrebuinţat toată vigoarea unui stil corosiv, pentru a-i smulge laurii cu care, muncitor şi stăruitor în acelaşi timp, izbutise a se impodobi—*cu ajutorul ziarelor şi al ziariştilor.*

Dar toate aceste argumente — şi ori cîte ar mai găsi, pentru susţinerea cauzei sale, ea este dinainte pierdută,—remediabil pierdută. Nici un om cu bun simţ nu va primi macar discuţiunea pe terenul acesta: dacă un actor „maltratat" de un critic, are... dreptul de a-l maltrata fiziceşte, ca să-l plictisească, ori să-l terorizeze. Iar dacă recurge la mijlocul acesta brutal, se discalifică şi ca om şi ca artist.

Intr'adevăr, ce ar fi mai primejdios şi mai anarhic de cît a se acorda o umbră de indulgenţă cuiva care îşi arogă dreptul de a răspunde cu pumnul unui atac de presă?

Ori care i-ar fi tonul, atacul scris este de esenţă intelectuală—cînd nu e vorba de calomnii, ci de aprecieri—şi nu se cuvine ca publicistul să poată fi supus, la rîndul său, altei riposte de cît tot pe calea publicităţii.

Nu există cazul vre-unui artist de merit, pe care să-l fi «asasinat» critica unui ziarist. Dar pumnul este într'adevăr ucigaş şi nu are nimic comun cu arta, căci prea e comun, ca să poată avea...

De aceia să nu se mire societarul-erou, nici acei cari din solidaritate profesională i-ar putea ierta gestul nenorocit, că n'a găsit şi nu va găsi în rîndurile publiciştilor nu numai aprobare, dar nici cruţare sau uitare.

Ar fi un simptom prea trist al unei stări de înnapoiare din care ne-am ridicat de mult, din fericire.

Rodion

INFORMAŢII

▪ *D. M. Marghiloman s'a apucat acum să facă numărătoare în sînul partidului conservator.*

Ast-fel, şi în scop lesne de ghicit, d-sa ţine să se ştie că cei mai de seamă dintre corifeii partidului conservator îl aprobă şi-i urmează politica.

Acest lucru d-sa îl face în numărul de astăzi al Conservatorului, *cînd în articolul de fond, intitulat* o lămurire definitivă, *se spune lucrul următor:*

D. Marghiloman, precum şi toţi cei care îi aprobă politica: Titu Maiorescu, Teodor Rossetti, Ion Lahovari, Arion, Cantacuzino, Greceanu, Neniţescu, Vlădescu, etc. etc., toţi cei înşiraţi de noi mai sus, sunt şi ei buni romîni, sunt şi ei oameni luminaţi şi ei îşi iubesc ţara şi neamul.

▲ Un ziar din Capitală, al cărui nume credem mai prejos de demnitatea noastră de a-l cita, anunţă că d. Al. A. Badareu ar fi declarat unde-va, după audienţa ce a avut la palat, că M. S. Regele ar fi spus că nu putem face războiu înainte de 7—8 luni, întru cît nu suntem pregătiţi.

Suntem autorizaţi a da cea mai categorică dezminţire acestei aserţiuni mincinoase.

D. Badareu n'a făcut niciodată o atare declaraţie — de a întregul inventată de foaia din Capitală.

▪ *Aseară s'a întrunit comitetul administrativ al teatrului naţional, sub preşidenţia d-lui M. Sadoveanu.*

S'a decis a se ţine o nouă apropiată întrunire cînd se va lua o decizie definitivă în chestia atacului d-lui V. Cuzinschi contra d-lui M. Sevastos.

▪ *Comitetul Ligei Culturale, secţia Iaşi, întrunindu-se Joi 6 c. şi luînd în discuţiune mişcarea Acţiunei Naţionale, a trimis d-lui N. Filipescu pentru comitetul Acţiunei Naţionale următoarea telegramă:*

„Liga Culturală, secţia Iaşi vede cu bucurie orice mişcare naţională pornită din iubirea curată de neam şi îndreptată spre ţinta aspiraţiunelor noastre. Acţiunea Dv. isvorînd în afară şi mai presus de orice spirit de partid, din dorinţa vie de a asigura şi grăbi realizarea Idealului Naţional, reprezintă în aceste timpuri pline de îngrijorare şi de speranţe gîndul curat romînesc din care s'a înfiripat însă-şi organizaţia Ligei Culturale".

Rugînd pe Dumnezeu să călăuzească acţiunea dv. patriotică, lupta noastră sfîntă a tuturora pe calea care duce la întregirea neamului, vă strigăm din tot sufletul nostru, Inainte!

✻ *Sfatul negustoresc secţia Iaşi invită pe toţi comercianţii înscrişi şi neînscrişi în sfat, să ia parte la marea întrunire ce va avea loc Duminică 9 c., oarele 2 p. m. în localul sfatului strada Elena Doamna foastă Albă no. 23.*

La această întrunire se va discuta despre marea mişcare negustorească din ţară, cît şi despre starea actuală a comerţului şi a mijloacelor de îmbunătăţire ce se vor lua.

▪ La Cassa medicală a corporaţiilor s'a distribuit serviciul pentru bolile de femei, la domiciliu şi la dispensar d-rei Dr. Severin, rămînînd trei medici pentru membrii corporaţiilor.

▪ Dl. Dim. Cădere a fost însărcinat cu suplinirea d-lui profesor V. Buţureanu care nu s'a putut reîntoarce din străinătate fiind surprins de evenimentele războinice.

▪ Incepînd de Mercurea viitoare, profesorul C. Parhon va relua consultaţiile gratuite acordate în biroul primirei al spitalului sf. Spiridon în fiecare Mercuri de la 2 jum. la 3 jum. p. m.

▪ Mai mulţi cetitori ne roagă să publicăm următoarele:

Camera de comerţ a publicat ultima decizie ministerială, cu privire la înscrierea firmelor. In legea firmelor nu se vorbeşte, însă, de cît despre comercianţi, nimica despre meseriaşi şi industriaşi.

Nu ar fi bine ca zisa Cameră să intervie pe lîngă ministerul respectiv pentru a se da din timp toate lămurirele.

❑ Mîne Sîmbătă, 8 Noembrie, orele 8 jum. seara, d. dr. L. Ghelerter, îşi va desvolta conferinţa anunţată la societatea «Unirea» a lucrătorilor-tipografi din localitate, tratînd *despre bolile profesionale.*

Subiectul conferinţei interesează în genere pe ori-ce profesionist şi în special pe meseriaşi. Sediul societăţei «Unirea» este la societatea «Funcţionarilor comerciali» din str. Cuza Vodă (vis-a-vis de Banca Moldova).

▪ Mâine se va celebra hramul bisericei Sf. Voivozi din Tataraşi.

▪ D. Ion Scripcă, şef de secţie clasa III- la administraţia financiară a fost avansat clasa II-a.

D. Gr. Gheorghiu, controlor clasa II-a la aceiaşi administraţie, a fost avansat clasa I.

▪ *In urma unei cercetări medicale făcute de d-nii prof. dr. Manicatide, Bogdan şi Parhon, s'a constatat că profesorul Ioan Popescu Muşata, — a cărui gestiune la direcţia şcoalei comerciale este acum în cercetarea parchetului — prezintă toate simptomele clasice, ale unei paralizii generale progresive. Starea în care se află astă-zi bolnavul dovedeşte, după aprecierea medicilor specialişti, că primele simptome ale acestei teribile maladii trebuie să se fi produs acum doi ani.*

▪ Cu ocazia sărbătorii religioase de mîne, P. S. Arhiereul Al. Şerban va oficia serviciul divin la biserica Buna-Vestire.

▪ Băetanul Ion Lungu din Gropniţa, umblînd cu o puşcă încărcară, a împuşcat din imprudenţă pe consăteanul I. Jugănariu.

Pacientul a fost internat la spitalul din Podul-Iloae.

▪ Siguranţa, locală în urma intervenţiunei poliţiei oraşului Bucureşti a arestat pe femeia Aneta Bahrim zisă Scorpan zisă şi Durai care fiind în gazdă la Ion Balan din str. Dulgheri 34 din acel oraş, a furat suma de 405 lei dispărînd.

Numita a fost înaintată poliţiei oraşului Bucureşti.

▪ Mîine, Sîmbătă, se va serba patronul liceului naţional. Dimineaţa se va oficia un Te-Deum la biserica sf. Mihail.

După amează va avea loc o serbare şcolară în amfiteatrul liceului. D. C. Stamboliu, profesor de istorie, va vorbi despre însemnătatea zilei.

▪ Azi urma să aibă loc o întrunire a comercianţilor de la sate. Din cauză însă a vremei rele, ce a împedecat sosirea membrilor asociaţiunei săteşti, consfătuirea a fost amînată.

▪ Eri şi azi s'au achitat la administraţia financiară pensiile pe luna Noembrie.

▪ Dl. V. Zăhărescu a fost numit profesor de partea ştiinţifică la şcoala medie din Botoşani.

▪ Din eleganta lucrare „Războiul popoarelor", bogat documentată şi ilustrată a apărut a 5-a fascicolă.

▪ In chestia sinuciderei brigadierului Gh. Chiţanu din Belceşti, despre care am vorbit la timp, s'a constatat că motivul acestui act disperat este că sinucigaşul se afla în cercetarea parchetului învinuit de maltratarea gravă a unui sătean.

▪ Ministerul de interne a intervenit din nou, în mod urgent, ordonînd să nu se acorde paşapoarte tinerilor ce urmează a fi recrutaţi cu clasele 1916 şi 1917, decît în urmă unui certificat al birourilor respective de recrutare.

▪ Iată noul şi interesantul program al cinematografului Pathé-Frères din sala Circului Sidoli, ce se reprezintă astă-zi Vineri 7 Nov. (extraordinară reprezentaţie în beneficiul societăţei ortodoxe naţionale a femeilor romîne, secţia Iaşi).

Chinurile unei mame, Film parizian de mare artă în 3 acte mari. Cei mai de seamă artişti ai scenelor pariziane interpretează rolurile principale.

Orfanii, splendidă desfăşurare cu un deosebit subiect şi cu o originală înscenare.

Pălăria fermecată, scene foarte humoristice.

Serbări în India, interesante scene şi vederi după natură.

Mîne Sîmbătă 2 matineuri la ora 3 şi 5 şi reprezentaţie serală la ora 9 seara. Noul program viitor se reprezintă poimîne Duminică 9 Noembrie două matineuri (3 şi 5 ore) şi reprezentaţie serală:

❑ *Teatrale.*—Duminică 9 Noembrie la 2 jum. oare ziua, se va juca la Teatrul Naţional pentru a 2-a oară frumoasa piesă originală *Rîndunica* a d-lui căpitan C. Manolache, care a obţinut un deplin succes la premieră.

D-na Braborescu care interpretează rolul titular a făcut din el o puternică creaţiune, dovedind înalte calităţi scenice.

▪ In cursul săptămînei viitoare va apare de sub tipar vol. IV partea II (al 8-lea volum în serie), din publicaţia de documente slavo-romîne „Ispisoace şi Zapise" de Gh. Ghibănescu.

Publicaţia se face sub auspiciile Casei Sf. Spiridon şi acest al 8-lea volum, cuprinde documente către sfîrşitul sec. al XVII.

Laboratorul de Analize Medicale şi Industriale

D-R A. RATIANU

Chimist diplomat de la Universitatea din Geneva

— IAŞI — Strada Cuza-Vodă (Golia) 46 — IAŞI —

Execută: Cele mai complecte analize de urină, din punct de vedere chimic şi microscopic; Analize chimice şi microbiologice de lapte de la doici: Analize bacteriologice de spute asupra bacilului tuberculozei; Analize de secreţiuni uretrale asupra Gonococilor Neiser; Analize alimentare de vinuri, lapte, făinuri etc. Analize de stofe din punct de vedere a compoziţiei şi a conţinutului în lână, bumbac sau mătasă etc. etc.

Cereţi instrucţiuni pentru ori-ce analiză.

AVIS

Celebra cărturăreasă Lizeta Bucureşetanca sosită de curînd din Bucureşti prezice cu desăvîrşită exactitate, prezentul trecutul şi viitorul, precum şi situaţia războiului prin cărţi de ştiinţă, spiritism şi Lenormantie, totul în mod ştiinţific. Posedă certificate, autorizaţie, cărţulie ambulantă şi scrisori de mulţumire din ţară şi străinătate. Prin prezicerile sale care s'au îndeplinit exact la cei care au vizitat'o s-a atras stima şi celebritatea de care se bucură pretutindenea. Fiind sosită în Iaşi pentru un scurt timp, onor public este rugat, a nu-şi da vr'o părere pînă nu o va vizita şi se va convinge de adevăr.

Cu stimă **LIZETA,**

Stcada Oncea No. 17 casa şi zaplazul nou, luaţi tramvaiul de Tataraşi şi vă daţi jos la halta judecătoriei a II-a din str. Bulgară (Ion Creangă) trasversaţi prin str. Vasile Lupu în str. Oncea făcută cu pavajul nou de curînd.

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Cum a fost facut prizonier guvernatorul Varşoviei

Berlin. — După o ştire a ziarului „Berliner Tageblatt" eri a fost făcut prizonier guvernatorul Varşoviei, excelenţa sa de Korff. El a plecat din Varşovia dimineaţa împreună cu aghiotantul său, căpitanul Fechner, în automobilul său particular, în spre Kutno, fără să ştie că acest oraş a fost ocupat de trupele noastre, în urma unor înverşunate lupte pe străzi. La Tarno dădu peste avantgarda cavaleriei noastre.

El încercă să se întoarcă, a fost însă prins de un detaşament de dragoni din regimentul 9 din Metz. El nu se apără şi a fost transportat cu automobilul său particular spre Germania, fiind însoţit de un locotenent şi un soldat fruntaş. Şoferul său un polonez povesteşte că în Varşovia populaţia se teme foarte mult de germani şi în special de bombele aeriene. Acestea din urmă au produs mari pagube. Armata rusă a părăsit oraşul. Azi dimineaţa guvernatorul a fost transportat mai departe.

Lupta navală ruso-turcă

Petrograd. — Un comunicat al Marinei spune că flota rusă s'a întîlnit cu flota turcească, în fruntea căreia se aflau vasele Goeben şi Breslau. Prima salvă a fost dată de pe vasul nostru amiral Efkenfi şi a lovit pe Goeben cauzînd o explozie pe vas. Celelalte vase ruseşti au lovit vasele turceşti, cauzîndu-le numeroase incendii. Inamicul nu pare a se fi aşteptat să ne întîlnească. Germanii ţinteau mai ales vasul nostru amiral, care a suferit mici stricăciuni. Lupta a ţinut 14 minute. Apoi Goeben a dispărut profitînd de ceaţă. Vasul Breslau fiind departe n'a luat parte la luptă.

Ruşii au avut un locotenent, 3 subofiţeri, 29 marinari morţi. Un locotenent şi 19 marinari grav răniţi şi 5 marinari uşor răniţi.

Arestarea unor spioni englezi

Constantinopol 19. — După un ziar de seară, poliţia a confiscat, contra supusului englez Alfred Heny, în Pera, locuinţa care dă pe Bosfor şi deci este într'o poziţie foarte favorabilă pentru radiotelegrafie.

Supusul englez Henry şi fii săi au fost arestaţi şi trimişi în faţa curţii marţiale.

Un comunicat austriac

Ruşii au pierdut 7000 prizonieri

Viena.—Lupta în Polonia rusă continuă a fi favorabilă pentru noi. La una din lupte, am făcut 700 de prizonieri şi am capturat 18 mitraliere, mai multe tunuri şi muniţiuni.

Revolta pe vasul Hamidie

Bucureşti.—„Epoca" apărută aseară în ediţie specială, anunţă că o revoltă în potriva ofiţerilor germani ar fi isbucnit pe vasul turcesc Hamidie.

Legaţiunea otomană însă desminte ştirea.

Razboiul turco-rus

Constantinopole.—Luptele noastre continuă cu succes, pe tot frontul egiptean.

La Kepnike am luat de la ruşi 15 mitraliere şi muniţiuni.

Comentarii

Berlin.—Relativ la succesul german de la Wloclavec, ziarul «Vossiche Zeitung" face observaţiunile următoare:

Trupele germane se găsesc acuma în flancul drept al armatei ruseşti, care înainta din spre Vistula către frontiera germană. Poziţia strategică favorabilă a germanilor e o garanţie pentru noui succese.

«Berliner Lokalanzeiger" scoate în relief situaţia dificilă a ruşilor dat fiind că armata de nord e despărţită de cea de sud prin Vistula.

Vistula promite să devină pentru dînşii o barieră periculoasă. Ziarul laudă măestri a manevrei lui Hindenburg, de oarece el prin mişcările a sale reuşit să mistifice pe inamic în aşa mod în cît acesta a crezut că Hindenburg se găseşte în plină retragere.

Nimeni n'a bănuit în mişcările lui Hindenburg o înconjurare a armatei adversare, pînă cînd acesta—pe care inamicul l'a crezut în plină retragere,—a căzut asupra lui ca o furtună.

Un comunicat francez

Germanii au aruncat in aer o parte din Savoncourt

Paris —Ziua de ieri arată continuarea luptelor violente pe frontul nordic.

Germanii au făcut să sară în aer partea vestică din Savoncourt, pe care o minaseră. Pe restul fronturilor nimic nou de semnalat.

Din Sobrania bulgară

— Discursul d-lui Malinoff —

— D. Malinoff cere asigurarea unităţei bulgare—şi revizuirea tratatelor din Bucureşti şi Constantinopole —

Sofia.—Discuţia în Sobranie a continuat eri prin discursurile d-lor. Malinoff, Teodoroff şi Tambilischi.

*

D. Malinoff, fost prim-ministru şi şeful partidului democrat, într'un larg discurs, a zis că poporul bulgar urmăreşte asigurarea subunităţei naţionale. Trebue ca Bulgaria să ajungă să nu aibă nimic de cerut de la vecini şi nici de dat. In acest scop trebue să obţinem revizuirea tratatelor din Bucureşti şi Constantinopole.

Trebue să se restituiască Bulgariei toate teritoriile sale. Aceasta e singura cale pentru a se restabili pacea în Balcani.

Pentru a ajunge la ţelul său, Bulgaria are două căi: răsboiul sau netralitatea leală.

Poporul e în contra războiului, dar cu condiţiunea să se dea satisfacţie aspiraţiunelor sale.

Guvernul însă e dator a chibzui lucrurile şi eventual să previe poporul că dacă interesele naţionale vor reclama, se va face războiul şi fără voia lui, pentru a asigura unitatea naţională a Bulgariei.

*

Sofia. 19 — D. Stamboliski, leader al partidului agrar, a relevat în Şobranie primejdia apropierei trupelor austro-ungare de graniţă bulgară, pe care ele ar voi poate să o treacă spre a întinde mîna armatei turce şi a face legătura între ambele fronturi ale luptei.

D. Teodorof, vice-preşedinte al partidului naţional al cărui şef este d. Gheşoff, a vorbit de existenţa unei convenţii sîrbo-greco-romîne în special îndreptată în contra Bulgariei şi care ar intra în acţiune de la primii paşi greşiţi ai guvernului bulgar, Romînia şi Grecia neaşteptînd de cît prilejul de a se arunca asupra Bulgariei. Oratorul stăruie asupra necesităţii unui cabinet naţional spre a risipi toate bănuelile înăuntru şi înafară şi a da o mai mare autoritate deciziunelor ce se vor lua.

Crîncene lupte turco-ruse

— Intinderea frontului de luptă.—Succese parţiale de ambele părţi.—Ruşii înregistrează mari pierderi.

Constantinopol.—19. Pe toate teatrele războiului operaţiunele continuă cu succes. Kaletelnahil care se afla la 120 km. de graniţă, a fost luat şi steagul otoman a fost arborat. Trupele noastre intrate în Laxistah, pe teritoriul rus, au bătut pe inamic cauzîndu-i enorme pierderi. Am făcut 100 prizonieri şi am luat 2 tunuri de munte.

*

Petrograd.—18.—Statul major din Caucaz comunică cu data de 17:

S'au relevat întăriri turceşti pe graniţa provinciei Batum unde au avut loc cîte-va ciocniri. In valea Olticeai o coloană rusă a atacat şi respins pe inamic în direcţia Erzerum. O ciocnire a avut loc în care pichetele ruse au respins pe inamic la 15 Noembre. Trupele ruse au luat cu asalt Dutal, nod important al căilor de comunicaţie din valea Eufran.

Nici o schimbare pe restul frontului

*

Lupte de importanţă secnndară s'au dat în regiunea Zaciarok şi continuă încă în valea Olticeai. In regiunea Erzerum lupta este angajată pe tot frontul dar este îngreuiată de drumurile inundate din cauza ploilor mari.

Celelalte unităţi stau inactive pînă acum,

Vase germane au intrat în portul rus Libau

Berlin 16 | 11. — Părţi din flota noastră din Baltica au închis intrarea portului Libau cu vase scufundate şi au bombardat stabilimentele de importanţă militară.

Torpiloare intrînd în portul interior au constatat că nici un vas de război inamic nu se afla în port.

Comunicat german

Telegramă oficială din Berlin către consulatul german din Iaşi.

19 Noembrie 1914. — In Flandra de vest şi în Flandra de nord situaţia neschimbată. O escadră de aeroplane germane într'un sbor de recunoaştere a silit 2 aeroplane de luptă duşmane să aterizeze; pe unul l'a făcut să cadă; din unităţile noastre una lipseşte. Un atac violent al francezilor în regiunea de la Sorun, la marginea de vest a Argonnilor a fost respins cu grave pierderi pentru duşman; ale noastre au fost neînsemnate.

Pe teatrul războiului din răsărit luptele în curs de curînd nu sunt încă terminate.

Ruşii s'au retras dinspre Prusia

Berlin.—19.--Stirile din Petersburg cu privire la o înaintare a trupelor ruseşti contra oraşelor Gumbinen şi Angerburg precum şi cu privire la ocuparea localităţei Langszargen lîngă Tourogen, au fost anticipate.

Ruşii înaintaseră într'adevăr în aceste direcţii. dar au fost respinşi înapoi.

Artiştii vienezi şi rezboiul

Viena. — Membrii Burgteatrului, care mai de mult încă sacrificaseră salariile lor în favoarea crucei roşie, au creat acuma, din propriile lor mijloace lazarete.

Azilul artiştilor din Allenheim a fost transformat în spital, iar conducerea lui a fost încredinţată artistei Hedwig Bleibtren, care şi-a dat toate bijuteriile pentru crucea roşie.

Un comunicat german

— Se anunţă pierderi franceze —

Berlin.—In Flandra occidentală şi în nordul Franţei situaţia e neschimbată.

Un violent atac francez a fost respins cu mari pierderi pentru inamic.

Pe celelalte fronturi luptele se continua.

Mari lupte ruso-germane

Petrograd 19. — Ruşii au cucerit 7 verste din tranşeele germane.

Mari lupte se dau în jurul Vistulei.

Inţelegere austro-română

Bucureşti.—Ziarul „Adevărul" publică următoarele:

Sîntem precis informaţi că prin intermediul casei Hertzog, o înţelegere s'a stabilit între guvernul nostru şi cel austro-ungar ca noi să furnizăm Austro-Ungariei 2000 vagoane grîu iar monarhia să ne ţelibereze în schimb 200.000 arme din stocul comandat şi care pînă acum nu s'au trimes.

Menţionatul ziar atrage atenţia guvernului să fie cu precauţie ca nu cumva să fim înşelaţi şi să livrăm grîul fără a primi armele.

Intrunirea din Cernăuţi

— Apel către Regele României —

Cernăuţi.- Pentru Duminică este proectat un mare meeting al ţaranilor români care au intenţia să peţionezе la suveranul României, arătând starea mulţumiloare a dominaţiei austriace şi rugându-l totodată să interzică orice amestec al românilor din regat în politica românilor bucovineni.

Trupele germane la graniţa noastră

Bucureşti. — Ziarul *Adevărul* află că ştiri venite din Tg.-Ocna relatează că numeroase trupe austro-ungare au fost concentrate la 25—30 km. de punctul de graniţă Ghimeş.

Printre aceste trupe se află şi numeroase regimente germane.

Sanatoriul Dr. TZAICU

Iaşi, str. Carol No. 20

Direcţiunea Sanatoriului aduce la cunoştinţa publicului şi numeroasei sale clientele, că în urma experienţii făcute şi după îndemnul medicilor şi suferinzilor, a părăsit vechiul său local din strada Zmeu, din regiunea cea mai joasă a oraşului şi insalubră pentru un sanatoriu, şi **s'a mutat de la 26 Octombrie a. c.** *în casele proprii din*

Strada Carol no. 20

(lîngă Universitate)

regiunea cea mai înaltă şi mai sănătoasă a laşilor.

DIRECŢIUNEA

Un grajd *pentru cai şi trăsură de închiriet. A se adresa strada Elena Doamna 29.*

Sanatoriul „Sf-ta Maria"

fost Dr. TZAICU, str. Zmău No. 3, Iaşi **complect reorganizat se deschide la 15 NOEMBRIE a. c.**

Secţia chirurgicală sub conducerea **profesorului Dr. Amza Jianu.**

Secţia medicală cu laborator pentru examene de urină, sînge etc.

Preţuri moderate. Ingrijirea bolnavilor nu va lăsa nimic de dorit.

Pacienţii au libertatea de a'şi alege d-nii medici curanţi.

Dr. Leon Şeptelici-Andrieş!

Doctorul N. Hortolomei

— Medic la Sf. Spiridon —

S'A MUTAT IN

Strada Cuza-Vodă (foastă Golia) No. 42

Consultaţii 1—3 p. m.

†

Neconsolaţii: Natalia Lateş, Soltana Tănăsescu, Neculai şi Ruxanda Drăguşeanu cu copii, Dr. Sava Atanasiu şi Aglaea cu copii, Ioan şi Maria Lechaci cu copii, Theodor şi Ecaterina Ionescu cu copii, Dr. Ioan Tănăsescu şi Ecaterina cu copii, Vasile şi Alexandrina Tănăsescu cu Gheorghe, Dr. C. Tănăsescu, Theodor Tănăsescu, Calipso Tănăsescu, Săftica Apostoleanu, Dimitrie, Theodor, Grigore Vasiliu, Vasile şi Constantin Vasiliu, Vasile Limbău, au durerea să anunţe perderea iubitului lor: soţ, ginere, cumnat, văr şi moş

Gheorghe Gr. Lateş

în etate de 62 de ani

Fost profesor şi subdirector al „Institutelor-Unite" din Iaşi, casier al primei societăţi de economie din urbea Iaşi. decorat cu Coroana României în gradul de cavaler, medaliat cu medalia avîntul ţărei.

Decedat din viaţă Joi 6 Noembrie 1914, ora 10 a. m., după o lungă suferinţă.

Inmormîntarea va avea loc Duminecă 9 Noembrie. Cortegiul funebru va pleca de la casa defunctului, din strada Sărărie 79 la ora 1 p. m.

Toţi prietenii şi cunoscuţii sunt rugaţi a considera aceasta drept invitaţie.

Licenţiat în matematică

Predă lecţii de matematică.

A se adresa la Tipografia Goldner sau în str. Alexandri No. 4.

Tînăr pictor absolvent al şcoalei **de Bele-Arte din Iasi, fost student al Inaltei Academii de Artă din München, premiat al Expoziţiei oficiale romîne, doreşte a da lecţiuni particulare de pictură. A se adresa la ziar sub «Pictor».**

Ediţie specială

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . 10 lei

OPINIA

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Administraţia: Tipografia H. Goldner, Iaşi. — TELEFON No. 36 —

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul XI—No. 2325.—Duminică 9 Noem. 1914

Intre Nistru şi Carpaţi

— Pagini de istorie —

Neînţelegerile dintre Austria şi Rusia, atingînd într'un fel ori într'altul destinele Ţărilor Romîneşti, sunt vechi; am putea spune că sunt seculare. Istoricii nu sunt nici pînă astăzi înţeleşi—nici vorba ca să fie unanimi — în interpretarea intenţiunilor diplomatice ale unei ori alteia dintre cele două împărăţii pomenite, cu privire la Moldova şi Valahia.

Pentru astăzi vom lăsa să vorbească în această chestiune pe un partizan mai vechiu al unei politici ruso-file în Romînia, profesorul Calmuschi din Galaţi, autorul cărţii: „Relaţiunile Ţărilor Romîne cu Rusia", apărută în 1911. Suntem în epoca glorioasă a Caterinei a doua, deci în plină atotputernicie rusă:

„Caterina a II-a—documentează autorul cărţii—n'a avut nici odată intenţia de a-şi anexa Ţările Romîne. Dacă dete un răspuns afirmativ cererilor de supunere făcute de deputaţii Moldovei şi Munteniei, o făcea pentru a nu-şi înstrăina înclinările şi încrederea lor. Ea nu putea pune în curent pe nişte oameni ce abia atunci îi vedea şi ale căror sentimente şi idei trebue să-i fi dat mult de gîndit, cu planurile intime ale politicei sale. *Caterina vroia să facă independente Moldova şi Muntenia unindu-le într'un singur stat sub un prinţ străin. Candidatul ce Caterina avea „inpectore" pentru noi, era Principele Gurie de Prusia, fratele lui Frederic cel Mare.*

Principele Gurie era un om înţelept cult, inteligent şi unul din cei mai mari generali ai timpului său. Două motive îi dictau aceasta: sentimentele şi mila de nişte popoare nenorocite de aceiaşi religiune cu dînsa, ce-i implorau sprijinul şi îşi puneau în ea ultima nădejde, lucru ce reese din toate manifestările Caterinei, interesul politic de a crea un stat mai puternic între ea şi Turcia, un fel de *etat-tampon*, rupt din împărăţia turcească cu gînd de a o micşora, a o slăbi, a-i pune un vrăjmaş în coastă. Probabil Caterina care-şi dădea seama de politica nesinceră şi lacomă a Austriei, mai găsea încă necesar a ridica între hotarele Rusiei şi Austriei, un stat de oarecare importanţă, menit a împiedeca tendinţele de expanziune ale Austriei spre Dunărea şi marea Neagră. Caterina a fost, cu 80 de ani înainte, premergătoarea ideilor politice de la 1856; prin ea unirea principatelor şi principele străin s'ar fi realizat cu 80 de ani mai curînd, iar pe tronul acestui principat ar fi stat, graţie Caterinei a doua, unul din cei mai însemnaţi Hohenzollerni.

O lungă perioadă de umilire şi decadenţă ar fi fost înlăturată; un lung şir de sacrificiu, lupte şi primejdii ar fi fost evitat. Ţările romîne unite ar fi putut cu 80 de ani mai înainte intra pe calea progresului; acei 80 de ani, în împrejurările de atunci, ar fi echivalal 200 de ani de viaţă nouă.

Documentele timpului sunt pline de dovezi pentru aceasta.

Primele indicaţiuni despre sus menţionatele idei ale Caterinei se văd chiar din Mai 1770, adecă la o lună după ce primise în aparenţă jurămîntul de supunere al Moldovenilor şi Muntenilor"...

„In aparenţă" — e o formulă, ca oricare alta şi nu poate da dezlegarea definitivă a intenţiunilor diplomatice, într'o epocă atît de bogată în machiavelice planuri de cotropire.

De altfel ne-ar fi uşor să culegem din alte izvoare opinii perfect contrazicătoare celor de mai sus.

△

Mici Polemici

In toate ţările beligerante — vr'o zece la număr — se internează mereu «oameni suspecţi».

— Toată Europa a înnebunit şi ar trebui internată.

*

S'a prohibit în Rusia exportul aramei, alamei, oţelului...

— Numai argintul nu. Pleacă rublele în atîtea ţări neutre...

*

In Germania exportul aurului nu e prohibit, de sigur.

— Se cară cu vagoanele în Turcia.

*

Cea mai curioasă prohibire este acea a plumbului.

— Tunurile risipesc la plumb toată ziua!

*

De ce s'a stins «Facla»?

— Unele legaţiuni nu mai eclerează.

*

Ca şi acum un secol Napoleon-ul şi-a văzut gloria întunecată de rublă

*

Departe sunt nemţii de Calais?

— Cale de cîteva poşte.

*

Fostul ministru Caillaux e trimis în misiune în Brazilia.

— Mai departe unde erau să-l trimită, ca să fie mai sigur?

Imprumutul de rezboiu austro-ungar

Viena 20.—După „Neue Freie Presse" subscripţiunile împrumutului de războiu austriac au şi atins cifra de un miliard. După evaluările persoanelor informate, se justifică speranţa că se va împinge mai departe subscripţiunea spre al doilea miliard.

De oarece subscripţiunea împrumutului de război ungar arată deja de-acum un rezultat foarte favorabil, mobilizarea economică a ambelor state ale monarhiei produce o adîncă impresie.

INFORMAŢII

Viitoarea mişcare în magistratura inamovibilă va cuprinde şi Iaşul.

In locul consilierului de Curte Toneanu este vorba să fie numit d. Julian Teodorescu, procuror de secţie, sau d. Kessim, actualul preşedinte Iaşi, s. III-a.

De la 5 pînă la 25 Noembrie a. c. se poate face apel la grefa Curţei de Apel s. I. contra ordonanţelor prin care unii au fost greşit înscrişi în listele electorale, iar alţii respinşi de la înscriere.

Cu cercetarea şi susţinerea acestor apeluri clubul conservator-democrat a însărcinat pe d-nii avocaţi Stefan Georgescu, George Dornescu şi Constantin Jornescu, cari vor sta la dispoziţia celor interesaţi în localul clubului din Piaţa Unirei în fiecare zi de lucru de la ora 5 jum. pînă la 7 p. m.

Ziarul „Galaţii" publică următoarele în numărul său sosit astăzi.

In ziarul „Dimineaţa" d. G. L. Aslan publică o dezminţire a interwievului ce l'a acordat ziarului nostru deşi recunoaşte că părerile, i s'a reprodus exact. Cine e cunoscător în ale gazetăriei, ştie ce valoare trebue dată unor astfel de dezminţiri mai ales cînd acţiunea pentru aruncarea peste bord a d-lui N. Filipescu, n'a reuşit. (In această privinţă vom publica în numărul de mîine, răspunsul nostru N.R.)

Tribunalul secţia I-a a infirmat ieri mandatul de arestare emis de judecătorul de instrucţie în contra profesorului I. Popescu-Muşata.

Procurorul a făcut opoziţie la Camera de punere sub acuzare.

D. general Presan, comandantul corpului 4 de armată a inspectat cu deamănuntul regimentul 7 de roşiori, exprimînd d-lui Colonel Catuneanu, comandantul regimentului, mulţumirile sale de cele constatate.

Cin cauza aglomeraţiei, acceleratul de azi dimineaţă a sosit cu o oră întîrziere.

Marele colegiu universitar se întruneşte azi la ora 5, după prînz. sub preşidenţia d-lui Stere, rectorul universităţii.

Liceul naţional şi-a serbat azi patronul. Dimineaţă elevii, însoţiţi de director şi profesori au azistat la un Te Deum oficiat la Mitropolie.

Faţă cu o numeroasă azistenţă a avut loc după prînz o producţie şcolară foarte reuşită şi aplaudată.

D. C. Stamboliu, profesor, a ţinut o conferinţă interesantă asupra însemnătăţei zilei.

Ziarul „Astenblatt" din Christiania anunţă din Galaţi, că Rusia a comandat în Romînia multe mii de feţe albe de paponă, care vor servi pentru acoperirea soldaţilor pe cîmp, în scop de a înşela pe Germani şi a-i face să creadă că pămîntuleste acoperit de zăpadă, dar că nu sunt trupe. Ziarul adaugă că ruşii au învăţat acest truc de la japonezi.

D-na Aglaia Atanasiu, soţia d-lui profesor Universitar Sava Atanasiu, din Bucureşti venind să vadă pe cumnatul său Gh. Lateş, decedat, s'a îmbolnăvit de scarlatină şi anghină, şi a fost imediat izolată la spitalul de izolare al Sf. Spiridon. Cercetîndu-se s'a constatat că simptomele boalei le-a avut din Bucureşti, unde s'au constatat mai multe cazuri de scarlatină, la şcoala, unde frequentează copila d-sale.

Dorim d-nei Atanasiu o grabnică însănătoşare.

La Biblioteca Centrală dela Universitatea din Iaşi s'au consultat în cursul lunei Septembrie 536 opere (volume. broşuri, reviste) de către 369 cetitori.

Biblioteca este deschisă în toate zilele de lucru de la ora 9 a. m. pînă la ora 6 p. m., fără întrerupere.

In cursul săptămînei viitoare va apare de sub tipar vol. IV partea II (al 8-lea volum în serie), din publicaţia de documente slavo-romîne „Ispisoace şi Zapise" de Gh. Ghibănescu.

Publicaţia se face sub auspiciile Casei Sf. Spiridon şi acest al 8-lea volum, cuprinde documente către sfîrşitul sec. al XVII.

Intre altele se vor găsi aici note complecte asupra înălţităţii uricului celui mai vechiu din Moldova, de luga Vodă din 1399; apoi date documentate asupra dreptului ce-l aveau domnii a confisca moşia unui stăpân ce trecea hotarul ţării, cum şi faptul că străinii puteau cumpăra imobile în Moldova (cazul dr. M. Terzati din 1720). Apoi note istorice asupra evoluţiei proprietăţii în satele Băceşti, Bereşti, Borşa, Marcoviceni şi Coţofăneşti.

In curînd se va pune sub presă vol. V p. I din aceiaşi publicaţiune „Ispisoace şi Zapise".

Astăzi Simbătă, 8 Noembrie, orele 8 jum. seara, d. dr. L. Ghelerter, îşi va desvolta conferinţa anunţată la societatea «Unirea» a lucrătorilor-tipografi din localitate, tratînd *despre bolile profesionale.*

Subiectul conferinţei interesează în genere pe ori-ce profesionist şi în special pe meseriaşi. Sediul societăţei «Unirea» este la societatea «Funcţionarilor comerciali» din str. Cuza Vodă (vis-a-vis de Banca Moldova).

Biuroul Ateneului Romîn din Bucureşti a făcut invitare şi pentru anul acesta d-lui Gh. Ghibănescu, ca să se înscrie între conferenţiarii Ateneului. D-sa a trimes biuroului răspuns că primeşte cu plăcere invitarea şi şi-a dat subiectul conferinţei sale *„Problema neamului"* în legătură cu evenimentele de astăzi.

Inmormîntarea rămăşiţelor pămînteşti ale regretatului nostru prieten Gh. Lateş se va face mîne Duminică. Cortegiul va pleca de la casa defunctului din Sărărie 79, la oarele 2 p. m.; după oficiarea prohodului, se vor strabate stradele: Muzelor, Unirea, Cuza Vodă, Stefan cel Mare spre prima Societate de economie, apoi Podul vechiu şi strada Eternităţii.

Parlamentul care se va deschide la 15 Noembrie nu va fi prorogat, cum se afirmă de unele ziare. Guvernul va prepara din vreme bugetul şi acele legi de credite în legătură cu situaţia. Chestia externă nu va preocupa parlamentul, care cu cît nu va discuta problemele zilei cu atît va servi cauza neamului.

Fondul de războiu va fi cel întâiu care va preocupa pe guvern.

Sfatul negustoresc secţia Iaşi invită pe toţi comercianţii înscrişi şi neînscrişi în sfat, să ia parte la marea întrunire ce va avea loc Duminică 9 c., oarele 2 p. m. în localul sfatului strada Elena Doamna foastă Albă no. 23.

La această întrunire se va discuta despre marea mişcare negustorească din ţară, cît şi despre starea actuală a comerţului şi a mijloacelor de îmbunătăţire ce se vor lua.

Congresul asociaţiunei comerciale de la sate, a fost amînat pentru Mercuri 3 Decembrie.

Congresul se va ţine în sala Turnverein din localitate.

D-na Elena Burlan s' plîns poliţiei, că de două zile i-a dispărut o copiliţă în vristă de 9 ani.

Poliţia a început cuvenitele cercetări.

D. Andrei Badareu, preşedietele Consiliului judeţian, va propune în apropiata seziune a Consiliului. sporirea remizei ce se acordă agenţilor fiscal ai Statului pentru încasarea veniturilor judeţului.

In strada Tataraşi s'a surpat o bucată de ieren, în urma ploaiei căzute alaltăieri.

Consiliul comunal se va întruni Marţi, la orele 4, pentru a discuta mai multe chestiuni importante.

Azi dimineaţă cărciumarul Marie Babrinschi, din strada Sărărie 28, din cauza unor certuri familiare, a încercat să se sinucidă, inghiţînd o cantitate de spirt denaturat.

El a fost transportat la spital.

Debitul Badareu aduce la cunoştinţa Onor. Public, că a redus în mod simţitor preţurile produselor alimentare vînzîndu-le sub preţul pieţii şi anume:

Deliciosul unt p. masă şi cafea	6.00	kg
Smîntîna dulce centrifugată	2 40	„
Brînză de burduf, de munte	3.00	„
Caşcaval de Penteleu	3.00	„
Adevăratul Ghiudem de Botoşani	5 —	„
Renumitul Salam de Sibiu	7 —	„
Grăsime de porc topită	2.00	„
Brînză de Brăila	2—	„
Brînza Olanda	4.50	„
Rocfert	5.60	„
Gervais bucata	0.45	„
Schweitzer	4.80	„

De asemenea se găseşte must dulce şi vin nou de calităţi superioare.

Teatrale.—Duminică 9 Noembrie la 2 jum. oare ziua, se va juca la Teatrul Naţional pentru a 2-a oară frumoasa piesă originală *Rîndunica* a d-lui căpitan C. Manolache, care a obţinut un deplin succes la premieră.

D-na Braborescu care interpretează rolul titular a făcut din el o puternică creaţiune, dovedind înalte calităţi scenice.

Iată noul şi interesantul program al cinematografului Pathé-Frères din sala Circului Sidoli, ce se reprezintă astă-zi Simbătă 2 matineuri la ora 3 şi 5 şi reprezentaţie serală la ora 9 seara.

Chinurile unei mame, Film parizian de mare artă în 3 acte mari. Cei mai de seamă artişti ai scenelor pariziane interpretează rolurile principale.

Orfanii, splendidă desfăşurare cu un deosebit subiect şi cu o originală înscenare.

Pălăria fermecată, scene foarte humoristice.

Serbări în India, interesante scene şi vederi după natură.

Noul program viitor se reprezintă mîne Duminică 9 Noembrie două matineuri (3 şi 5 ore) şi reprezentaţie serală.

Ministerul de interne a intervenit din nou, în mod urgent, ordonînd să nu se acorde paşapoarte tinerilor ce urmează a fi recrutaţi cu clasele 1916 şi 1917, decît în urma unui certificat al birourilor respective de recrutare.

La via d-lui Const. Kilimoglu (comuna Copou), se află de vînzare viţe de vie din varietăţile Selection Carrière, Chasselas, Bordeaux, Bourgogne, altoite pe portaltoi cei mai rezistenţi.

A se adresa la Iaşi, str. Toma Cozma 5 bis.

Comunicat sîrbesc

— Cum explică sîrbii înfrîngerile lor —

Niş 20. — Cincisprezece zile au trecut de cînd trupele noastre au primit ordinul de a se retrage, pentru motive strategice, pe poziţiunile pe care ele le ocupă acuma. Această retragere s'a făcut în cea mai mare ordine şi după un plan întărit mai dinainte. Nu au avut loc în timpul acestei mişcări lupte între noi şi austriaci, dar au avut loc cîteva ciocniri serioase dar limitate, precum spre Parasnitza, Kuriacitza, Miciar, Jevremovatz, Smederevo, Zaina, Haina, Basta, Stoblina etc. In toate aceste ciocniri austriacii au fost respinşi cu mari perderi pentru ei. In nici un caz, afară de la cota 708 spre Gutcevo, austriacii n'au reuşit să ne ia poziţiunile cari nu erau neluabile cum pretind rapoartele austriace, din cauza numeroaselor lucrări făcute de mulţi ani. Austriacii n'au luat poziţiunile noastre de cît cînd noi le-am evacuat. Adesea le-a trebuit chiar multă vreme spre a ocupa poziţiunile noastre evacuate.

La Valievo de pildă, patrulele lor n'au intrat de cît după 48 de ore după ce oraşul fusese pe deantregul evacuat. Din această cauză nicăeri austriacii n'au putut lua mult material de răsboiu.

Moralul trupelor noastre este excelent. Avem cea mai bună probă despre aceasta prin perderile enorme austriace din ultimele lupte. Aşa la 6 Noembre lîngă Sabatz inamicul a lasat pe cîmpul de rezboiu 1000 cadavre. La 9 Noembrie lîngă Smedrevo, mai mult de 5000 de soldaţi inamici au fost ucişi şi toţi atîţia au fost făcuţi prizonieri. La 14 | 11 la Szublina inamicul a avut 1000 de morţi sau răniţi etc. Prada noastră de războiu până în prezent e de 30 tunuri şi 40 mitraliere. Am făcut 1000 de prizonieri. Bombardarea Belgradului continuă ca şi mai înainte. Austriacii continuă acum să bombardeze oraşul, iar nu fortăreaţa care n'are nici o valoare militară. Ei nu cruţă nici chiar instituţiunile umanitare, precum spitale, biserici, şcoale, biblioteci, etc.

(pressbureau)

O scrisoare a prinţului Bülow

— In onoarea lui Hindenburg.— Glorificarea regelui Carol al României. —

Berlin, 20. — „Berliner Tageblat" publică o scrisoare a principelui de Bülow către corespondentul său de război, pentru Hindenburg. In această scrisoare se zice, între altele:

„Primeşte mulţumiri pentru salutările amicale, de pe cîmpul oriental, unde s'au luptat ai noştri cu vechea bravură şi cu înversunarea prusienilor pentru rege şi patrie. Dumnezeu să fie mereu alături cu măreţul nostru general von Hindenburg şi glorioasele lui steaguri! Sarcina e grea, prea grea, dar ea chiamă lauri şi glorie nepieritoare".

In altă ordine de idei, prinţul scrie:

„Moartea regelui Carol al României m-a atins adînc. El era un total de stăruinţă, bravură, abilitate, bunătate, fineţă, stăpînire de sine, prevedere, în scurt, era un suveran excepţional".

Rescoala Senuşilor

Londra.—19 | 11.—Se telegrafiază din Constantinopol că ziarul de seară „Turan" face comentarii despre mersul triburilor Senuşi în contra Egiptului şi priveşte această mişcare ca satisfăcătoare, nu numai fiind-că arată forţa islamului dar şi pentru că poate avea o înrîurire favorabilă în relaţiunele actuale şi viitoare între Turcia şi Italia.

EXPERIENȚA A DOVEDIT CĂ:

Apele Mineralizate Sinteza

Preparate cu **Lithină și Bicarbonat de Sodă** de

Doctorul RATIANU Chimist și farmacist, IAȘI

sunt cele mai conștiincios preparate, cele mai curate și cele mai plăcute dintre toate produsele similare din țară.

Cereți dar pretutindeni, în toate debitele de băuturi și în toate restaurantele, numai **APELE MINERALIZATE „SINTEZA“ a DOCTORULUI RĂTIANU,** și feriți-vă de imitațiuni care prin compoziția lor nu se pot compara întru nimic cu excelentele produse „SINTEZA“.

Apele Mineralizate Sinteza sunt alkaline—lithionate și se recomandă în special ca apă de masă persoanelor ce suferă de **ACREALA EXAGERATA a STOMACULUI, GUTTA, ARTRITISM, NISIP LA FICAT, NISIP LA BEȘICĂ** sau **RINICHI, CONSTIPAȚIE** etc.

Observați bine **ETICHETA DE PE STICLĂ** și **PLOMBELE DE ÎNCHIDERE** care trebue să poarte numele meu **Dr. A. RĂTIANU** și marca **„SINTEZA“.**

Refuzați ori ce substituție.

La cerere se trimite trăsura fabricei la domiciliu.

— **Biroul Fabricei IAȘI str. GOLIA No 46** —

AVIS

Celebra cărturăreasă Lizeta Bucureșeteanca sosită de curînd din București prezice cu desăvîrșită exactitate, prezentul trecutul și viitorul, precum și situația războiului prin cărți de știință, spiritism și Lenormantie, totul în mod științific. Posedă certificate, autorizație, cărțulie ambulantă și scrisori de mulțumire din țară și străinătate. Prin prezicerile sale care s'au îndeplinit exact la cei care au vizitat'o s a atras stima și celebritatea de care se bucură pretutindenea. Fiind sosită în Iași pentru un scurt timp, onor public este rugat, a nu-și da vr'o părere pînă nu o va vizita și se va convinge de adevăr.

Cu stimă **LIZETA,**

Strada Oncea No. 17 casa și zaplazul nou, luați tramvaiul de Tătărași și vă dați jos la halta judecătoriei a II-a din str. Bulgară (lon Creangă) trasversați prin str. Vasile Lupu în str. Oncea făcută cu pavajul nou de curînd.

Panica în Serbia

— Refugiarea populațiunei —

Sofia 20.—După informațiuni sigure sosite aci, Uscubul și mai multe alte orașe macedonene sînt pline de refugiații cari vin din vechea Serbie. Intreaga populațiune a țărei chiar dinprejur de Kragujevatz, fuge spre sud, căutînd refugiu în Macedonia unde cu toate acestea violențele autorităților serbești continuă cu furie crescîndă.

S'a ordonat acolo o nouă rechizițione care s'a executat în așa chip în cît populațiunea se vede lipsită chiar de obiectele de prima necesitate.

Teritorialii serbi care se affau pînă acum în Macedonia, sînt chemați de urgență în vechea Serbie probabil spre a umple golurile provocate de campanie. Știrea înfrîngerii de la Valjevo pătrunde în toate regiunile Macedoniei și provoacă o panică de nedescris printre funcționarii serbi. (agenția bulgară).

O declarație a lui Hindenburg

Berlin.—Asigurările lui Hindenburg în convorbirea lui cu corespondentul ziarului „Neue Freie Presse“ că „Rușii vor fi în curînd gata, zică ei ce vor voi“ au făcut aci o impresie adîncă.

Cuvîntul popularului comandant este crezut, căci Hindenburg nu s'ar fi exprimat astfel dacă n'ar fi sigur pe puterile sale, zice „Vossische Zeitung“. Calitățile șefului armatei von Hindenburg nu-i permit fraze mari și goale. Ceeace spune au o bază solidă.

Cînd pozițiunile de la Varșovia și Ivangorod au fost părăsite lumea aștepta cu nerăbdare știri precise și mulți credeau deja în o pierdere mare cînd cu retragerea trupelor lui Hindenburg.

Hindenburg însă și-a format apoi astfel trupele că s'a putut auzi peste cîteva zile de marea victorie de la Kutno precum și alte victorii. Șeful statului major Dudendorf secondează admirabil pe Hindenburg așa cum Gneisenau seconda pe Marschall.

(Agenția Björnson)

Dacă *aveți o pudră bună păstrați'o; dar dacă căutați o pudră fină care să nu sulimineze, care să nu sbîrcească ori să aspreasca pielea nu ezitați și întrebuințați*

Poudre de Beauté S. d. B.

cu care se obține idealul veloutăței și transparenței. **Cutia 2.50 lei**

Depozit en gros și detail la

Postișeria D. S. Ionescu

Strada Cuza-Vodă 67, Iași

unde se găsesc și multe alte necesare pentru Toaletă și coafure.

Serviciul telegrafic și telefonic al „Opiniei“

Bravura armatei austro-ungare

Praga, 20.—Ziarul „Uniunea“ publică un articol al deputatului ceh Sodlak, care spune: Soldații viteji ai tutulor popoarelor austro-ungare fără excepțiune, au probat falsitatea aserțiunilor răspîndite în străinătate că Austro-Ungaria din cauza luptelor naționale e așa de slăbită în cît nu s'ar putea împotrivi vrășmașului. Deziluziunile inamicilor Austriei cu privire la atitudinea sudslavilor noștri, pot fi numite chiar catastrofale de oare-ce nu se aduc de cît laude pentru regimentele sudslave austriace. Ziarele noastre și cele streine vorbesc despre bravura regimentetor cehe. iar afirmațiunile contrarii au fost cu totul false.

Luptele austro-sîrbe

Viena 20 | 11. — Comunicatul oficial de pe cîmpul de războiu din Serbia din 20 | 11 zice:

Lupte parțiale au avut loc pe întregul front. Atacul poziționei întărite din Lazarevac progresează fn mod favorabil. Ieri am capturat 7 ofițeri și 600 soldați.

Timpul e nefavorabil și munții sunt acoperiți de zăpadă aproape de un metru. Regiunile de șes sunt inundate.

Moartea unui general

Viena 20 | 11. — Se telegrafiază din Berlin că generalul Voits Rhotz, maistru al marelui cartier general, a murit subit în urma unei apoplexii.

Situația neschimbată

Paris 20 | 11.—Comunicatul oficial francez din 19 | 11, orele 23, zice:

Ziua de azi a fost calmă. Nu e nimic de semnalat.

Decorarea unui regiment turc

Viena 20 | 11. — Se telegrafiază din Constantinopol că Sultanul a iscălit un decret prin care se dă medalia „Liakat“ san Pentru Merit regimentului care a luptat la Koprikioi și care, după ce a pierdut cea mai mare parte din ofițeri și soldați, a reușit totuși să cucerească cota 1905.

Decorațiuni de diferite clase vor fi conferite ofițerilor și soldaților care au supravețuit.

Atitudinea Bulgariei și Tripla înțelegere

— Declarațiile d-lui Radoslavoff —

Sofia.—Ziarul „Vrennik“ află că în întrevederea avută cu reprezentanții Triplei înțelegeri, d. Radoslavoff a declarat că este gata a da cele mai solide garanții că Bulgaria nu va atinge Romînia, în caz cînd Romînia ar intra în acțiune. Reprezentanții Triplei înțelegeri s'au declarat mulțumiți de asigurările d-lui Radoslavoff.

Luptele ruso-turce

— Comunicat rusesc —

Petrograd.—20.—Comunicar al statului major al armatei Caucazului:

Vasele noastre au bombardat la 19 | 11 Sopa de unde turcii se pregăteau să ocupereze ofensiva în direcțiunea diferitelor trecători din regiunea Zatsoros. Focul artileriei noastre a distrus portul, căzărmile și a făcut să sară în aer depozitul de munițiuni.

In vzlea Olticbei turcii au foet respinși spre Bar. In direcțiunea Erzerum, una din coloanele noastre a respins pe turci lîngă Iusveran.

Pe celelalte fronturi nici o acțiune.

In oceanul Atlantic

Roma.—Ziarele află din Londra, că o luptă navală s'ar da în Oceanul Atlantic. Un încrucișător englez și un încrucișător german, s'ar fi scufundat. Incrucișătorul german scufundat ar fi „Kronprinț Wilhelm“.

In Polonia rusească

Berlin. — Marele cartier general comunică din Polonia rusească, că luptele ce se dau pe acest front sunt îmbucurătoare pentru trupele germane. Rușii au fost alungați dincolo de rîul Sana.

Consiliul de miniștri de eri

— D. Brătianu crede într'o înțelegere între țările balcanice. —

Bucuresti.—Un Consiliu de miniștri s'a ținut eri, sub președenția d-lui Brătianu.

S'a discutat despre redactarea Mesagiului, care va fi foarte scurt. Se va pomeni numai în mod foarte vag de situația externă. La interpelări d. Brătianu nu va răspunde.

După ziare, d. Brătianu s'ar fi arătat în Consiliu foarte optimist asupra situației din Balcani, crezînd într'o apropiată înțelegere între Bulgaria, Serbia și Grecia.

Lupte în Marea Neagră

— Flota rusă s'a refugiat la Sevastopol —

Constantinopol 20.—Comunicatul cartierului general:

Flota rusă compusă din 2 cuirasate, 5 crucișătoare etc., urmărită de flota noastră, s'a refugiat la Sevastopol. Flotila de torpilore a fugit într'un port rusesc.

Ciuma în armata greacă

Constantinopol 20.—Din cauză că s'au constatat două cazuri de ciumă printre trupele grece din Salonic, proveniențele din Salonic au fost puse unei inspecțiuni și observațiuni sanitare de 24 ore.

Comunicat german

Berlin 20 | 11.—Marele stat major anunță de la marele cartier general, cu data de 20 | 11 dim.

In Flandra de apus și în Franța de miazăzi nu e nici o modificare esențială de semnalat. Pămîntul moale, pe jumătate înghețat, precum și viscolul au îngreuiat mișcările noastre. Atacul francezilor lîngă Combres, la sud-est de Verdun, nu a reușit.

Pe granița Prusiei orientale situația e neschimbată. La est de platoul Lodz rușii au luat de la o poziție de campanie părăsită mici tunuri vechi și imposibil de mișcat.

Detașamentele dușmane care s'au retras prin Mlansi-Lipno, încă se tot retrag. La sud de Plock, pe Vistula, ofensiva noastră progresează.

In privința luptei de lîngă Lodz și la est de Czenstochau nici o hotărîre nu a intervenit pînă acum.

Germania și Irlanda

Comunicările lui Sir Roger.—Declarația guvernului german.w Cazul unei debarcări în Anglia.

Berlin 20.—„Gazeta Germaniei de Nord“ scrie că naționalistul irlandez bine cunoscut Sir Roger, care de curînd a venit din Statele-Unite la Berlin, a arătat că în Irlanda s'au publicat, probabil cu autorizațiunea guvernului, explicațiuni în cari se zice că o victorie germană ar cauza poporului irlandez mari pagube, de oarece țara, orașele, bisericile și preoții ei ar fi prada unei armate de năvălitori conduși numai de dorința de jaf și cuceriri. Deci ar exista printre irlandezi temeri cu privire la atitudinea Germaniei față de Irlanda, în cazul unei victorii a germanilor. Secretarul de Stat interimar de la externe a dat atunci, din ordinul cancelarului, declarațiunea oficială că guvernul nu face de cît urări pentru fericirea poporului irlandez și instituțiunile lui.

Dacă într'o zi, în cursul acestui războiu. germanii vor trebui să-și ducă trupele pe coasta Irlandei, ele ar debarca armata unui guvern însuflețit de bună-voință către țara unui popor căruia Germania nu-i dorește de cît fericirea și libertatea națională.

Ora 3 p. m.

In chestia armelor comandate în Austria

București. — Relativ la tratativele dintre d. Hertzog cu ministrul de finanțe căruia primul i-a cerut livrarea a 2700 vagoane grîu și 1000 vagoane fasole, ministrul romîn a făgăduit autorizarea acestei livrări cu condiția ca d. Hertzog, care este reprezintat al fabricei de arme Steiner, să intervină la fabrică pentru eliberarea celor 200,000 puști comandate de noi în Austria.

D. Herzog a fost la fabrică și s'a hotărît trimiterea armelor. Totuși comanda încă n'a sosit.

La o nouă intervenție a d-lui Hertzog, ministrul de finanțe a răspuns că grînele se vor livra cînd armele vor fi în țară.

In acest scop, d. Hertzog a plecat din nou la Viena.

Conflict austro-italian

Sofia. — Ziarele află că, față de tendința Austro-Ungariei de a ocupa toată Serbia, ministrul Italiei la Viena a comunicat guvernului austro ungar că dacă armatele monarhiei vor trece rîul Morava, Italia va intra în război alături de Serbia, neputînd permite ca Austro-Ungaria să se întindă pînă la marea Egee.

Situația în Franța

— Comunicat francez —

Paris (Turnul Eifel), 20.—De la marea Nordului pînă la Lys, artileria germană continuă a funcționa din ce în ce mai violent. Totuși nu s'a dat nici un atac de infanterie.

Intre Oise și Aisne operațiile în jurul localității Tracy-le-Val sunt favorabile francezilor.

In Argonne nici o modificare. Aproape de St. Michel germanii au aruncat în aer o parte din Lauvencourt. Cu privire la ciocnirea de la Thirey, unde germanii spun că a avut succese, n'a fost de fapt de cît o recunoaștere a avant-gardelor noastre. care și-au ajuns deplin scopul.

Urmărirea unui ziarist

Bucureşti.—Ziarul „Adevărul“ publică că zilele aceste d V. Stoica, fost redactor la ziarul „Românul“ din Arad, pe cînd voia să treacă prin Ciineni, unde aștepta pe părintele său și se suise în trenul unguresc, ce mergea spre satul Vadului, de și trenul se afla pe teritoriu romîn, totuși d. Stoica a fost arestat de polițistul unguresc Koenig, azistat de mai mulți agenți. Ungurii i-au astupat gura cu mîna ca să nu poată striga. Totuși d. Stoica a reușit să scape din mînile agenților amenințîndu-i cu revolverul. Mai mulți grăniceri romîni alarmați au sărit în ajutorul victimei și au oprit ca trenul să fie trecut pe teritoriu ungar.

Cazul se anchetează.

2 sau 3 odăi mobilate *în perfectă stare se închiriază de pe acum sau de la 26 Octombrie 1914.*

Informațiuni la administrația acestui ziar strada Gh. Mîrzescu, 17.

Dr. G. SAVA-GOIU

consultații pentru

Boale de ochi

Sîmbătă și Duminică dela 2—4

str. Păcurari 21

IMPORTANT

Prin aceasta aduc la cunoștință Onor Public că cu începere de la 31 Octombrie c. deschid în Bulevardul Ferdinand 27 bis un Hotel sub denumire

Hotel Național

sub firma „La Pivnița Negruți“

Construcția nouă, modernă și Higienică, mobilier nou, aranjament complect după cerințele moderne.

BIRT ROMÂN sub conducerea D-lui ILIESCU, Vinurile și Băuturile spirtoase vor fi servite dela PIVNIȚA NEGRUȚI, diferite mezeluri în fie care zi proaspăte, serviciul prompt și prețuri foarte convenabile.

Pentru d-nii VOIAJORI prețuri foarte convenabile.

Deci rog pe onor. public a mă vizita asigur deplină mulțumire.

Cu toată stimă

L. H. Moscovici

Iași Bulevardul Ferdinand 27 bis. vis-a-vis de Antrepozite lîngă gară

Apartament *la etaj, compus din 4 odăi, un coridor cu geamlîc închis, bucătărie, camară, closet, lumină electrică curte mare etc. se închiriază de pe acum*

Informați la proprietar strada Palat No. 4.

De închiriat *două camere și un antret Strada Cuza-Vodă No. 13. Se închiriază i separat.*

CHIRISTIGIA

„Bradul Moldovei“

Mari depozite de Charestea

Str. Uzinelor 11—14

Asortat cu toate esențele de lemn pentru construcție și tîmplărie

Societatea „Bradul Moldovei“

— Telefon —

Ediţie specială

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . 10 lei

OPINIA

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Administraţia: Tipografia H. Goldner, Iaşi. — TELEFON No. 36 —

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul XI—No. 2325—Luni 10 Noem. 1914

INFORMAŢII

Din toate părţile se ridică protestări din cele mai vii în privinţa celor ce se petrec cu distribuţia apei în oraş.

Ieşenii au început să socotească cîte zile pe an se distribue apa şi cîte nu—şi se pare că cele din urmă întrec pe cele dintâi.

Ceea ce revoltă de astă dată, este că oprirea distribuţiei s'a făcut aproape pe neaşteptate.

Populaţia a fost vestită pe la ora 1 d. m. că distribuţia va fi închisă la trei. Rezerve nu s'au putut face—şi deatuncea ieşenii, de atîtea zile, tot aşteaptă apa care nu mai vine.

Este în afară de ori-ce îndoială că ceea ce se petrece la noi în astă privinţă nu are egal în nici un oraş din lume. Desigur ar fi multe şi mari cauzele.

Unii se întreabă însă dacă n'o fi de vină şi cei din fruntea acestui serviciu. D. Mârzescu, care s'a interesat mult şi în deaproape de această chestiune n'ar face rău să vadă dacă nu cum-va unele lucruri *sucite* **ale celor însărcinaţi cu acest serviciu nu poartă şi ele vina acestei mari pacoste căzute pe capul ieşenilor.**

Marele colegiu universitar, convocat pentru ieri Sîmbătă 8 Noembrie ora 5 d. a., spre a asculta senzaţionalele destăinuiri pe care d. A. D. Xenopol urma să le facă în chestia externă, n'a putut ţinea şedinţă fiindcă profesorii universitari n'au răspuns în numărul suficient, cerut de regulament.

Societatea „Elena Doamna" din Tataraşi a ţinut ieri o întrunire, discutînd despre interesele societăţei.

Aseară vagonul de tramvai No. 28, ce venea din Sărărie, s'a ciocnit în faţa farmaciei Jellea, cu tramvaiul No. 52.

Manipulantul vogonului 28 a fost grav rănit şi a fost transportat la spital.

A fost deaseminea contuzionat bătrînul Iancu David, ce trecea în acel moment pe acolo.

I. P. S. S. Mitropolitul Moldovei, însoţit de directorul Casei bisericilor, a inspectat azi dimineaţă seminarul Veniamin, exprimînd părintelui Savin, rectorul seminarului, mulţumirile sale pentru starea înfloritoare în care a găsit instituţiunea.

In noul program cinematografic Pathé Frères din sala Sidoli de astă-seară Duminecă sunt intercalate ca adaos la program: Parisul în clocotul războiului—Chemarea în Franţa a contingentului viitor 1915—Viitorii apărători ai patriei la tranşee—Cum sunt îngrijiţi copiii, femeile şi mamele ostaşilor franceji şi alte multe vederi de actualitate din cele mai interesante.—Se atrage toată atenţia iaşanilor că aceste telegrame însufleţite sunt luate cu cea mai mare fidelitate de către operatorii caselor pariziene Eclair şi Pathé Frères; aceste vederi sunt de o autenticitate absolută şi tot atît de exact redate pe pînză.

De la 5 pînă la 25 Noembrie a. c. se poate face apel la grefa Curţei de Apel s. I. contra ordonanţelor prin care unii au fost greşit înscrişi în listele electorale, iar alţii respinşi de la înscriere.

Cu cercetarea şi susţinerea acestor apeluri clubul conservator-democrat a însărcinat pe d-nii avocaţi Ştefan Georgescu, George Dornescu şi Constantin Jornescu, cari vor sta la dispoziţia celor interesaţi în localul clubului din Piaţa Unirei în fiecare zi de lucru de la ora 5 jum. pînă la 7 p. m.

Inmormîntarea lui Gh. Lateş. Precum se ştie astăzi, la ora 1 d. a., a avut loc înmormîntarea regretatului Gh. Lateş, profesor şi casier la prima casă de economie din Iaşi. In numărul nostru de mîine vom publica o dare de seamă asupra acestei înmormîntări. Pentru astăzi dăm textul cuvîntărei ţinute de d. V. I. Radu, preşedintele primei societăţi de economie.

Intristată adunare,

Acel ale cărui rămăşiţe pămînteşti le ducem noi astăzi la locuinţa de veci a fost Gheorghe Lateş. De 16 ani dînsul îndeplinea sarcina de casier al acestei cetăţui romîneşti ce se numeşte prima societate de economie din Urbea Iaşi.

Chemat la vrîsta de 46 ani prin încrederea societarilor Gh. Lateş a fost purtătorul de steag al ei şi timp de 16 ani a stat straja neadormită pentru păstrarea tradiţiei ca şi pentru menţinerea renumelui de cinste şi corectitudine al societăţei.

Lateş n'a amăgit speranţele societarilor acestui aşezămînt, care îi încredinţase un loc de atîta însemnătate în viaţa lui.

Din moment ce a păşit pragul instituţiunii, profesorul Lateş a lăsat de-o parte ori ce alte îndeletniciri pentru a se identifica cu societatea însăşi. Prin purtarea lui afabilă, prin spiritul său împăciuitor, dînsul a ştiut să pue armonie între interesele societăţii şi asociaţilor şi între cele ale publicului, care avea nevoe de serviciile ei.

In preocupările lui, Societatea de Economie ţinea primul loc.

Chiar atunci cînd năpraznica boală de care a suferit, făcea ravagii în organismul său, ori de cîte ori ea îi dădea cîte un mic răgaz, tot de societate tot de starea şi dezvoltarea ei vorbia celor din prejurul său, tot de cei cu cari împreună şi cu drag a lucrat la propăşirea ei, se interesa.

Cei cari au avut norocul a sta mai de aproape în contact cu el, au putut vedea în Lateş nu numai pe bunul Casier al unei societăţi dar şi pe cetăţeanul ce se interesa de ţara lui, pe gospodarul ce se îngrija de familie şi mai presus de toate pe omul cu înalte calităţi sufleteşti.

Fiindcă înaintea D-v. mi-am propus să arăt acele însuşiri ale lui Lateş cari l-au făcut iubit şi stimat în cercurile asociaţilor Primei Societăţi de Economie, voiu spune că acelaşi spirit aşezat şi gospodăresc îl aducea şi în afacerile societăţii ca şi în ale lui.

Niciodată Lateş nu lăsa pe mîni, ceea ce avea de făcut astăzi. Considera că ori-ce amînare cît de neînsemnată e o perdere pentru societate ca şi cum ar fi fost pentru dînsul.

Atît preţuia dînsul interesele asociaţiei noastre, în cît deviza americană „timpul e ban" îi devenise familiară şi în perderi băneşti, în cifre hotărîtoare ne arăta el întârzierea ce împrejurările aduceau cîte-odată la rezolvirea vreunei afaceri.

Şi o făcea aceasta nu pentru că ar fi fost animat de un spirit hrăpăreţ, ci în toată activitatea lui, Lateş a înţeles să fie drept şi a cerut de la toţi cei legaţi prin interese deosebite de societate, să-şi respecte angajamentele.

Nu ceda nimic din dreptul societăţii, dar nici nu obijduia pe cei cari într'un timp au făcut apel la serviciile ei.

Era Lateş om de ordine şi econom. De cîte ori cei apropiaţi de dînsul nu-l invidiau pentru aceste frumoase însuşiri?! Strădania lui pentru economie a înrîurit asupra acestora. Va rămînea binecuvîntată memoria lui pentru aceste înalte învăţăminte.

In Politechnicul din Zurich pe o lespede de marmoră, care acoperea cenuşa unui cetăţean al acelui oraş, concetăţenii săi făcuse să se scrie spre lauda lui numai cuvintele: „es war ein mann". Cu dreptul putem zice şi noi despre Lateş al nostru că a fost un om.

Cînd societatea îşi va construi palatul său propriu, în galeria de tablouri cari vor înfăţişa chipurile acelor ce au contribuit la frumosul avînt al ei, Lateş va ocupa un loc de onoare şi multă vreme multe generaţii îşi vor descoperi capul cu respect înaintea imaginei celui ce a fost bunul casier Gheorghe Lateş.

In numele societăţei, aducem aici pioasa noastră închinăciune rămăşiţelor pămînteşti ale lui Gheorghe Lateş şi rugăm familia să primească expresiunea adîncilor noastre regrete pentru perderea ireparabilă, ce a încercat.

Fie-i ţărîna uşoară.

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Aprecieri ruseşti asupra înaintarei germanilor

Petrograd 21.— „Mesagerul Armatei", organ al marelui stat major, rezumă operaţiunele de război scriind:

„Germanii fac noi sforţări pentru a frange frontul nostru de la Iovaci. — Skernevitze şi spre a înainta la Varşovia. Se pare că inamicul a lansat în această direcţiune forţe foarte importante.

Tentativa germană de a înainta spre Varşovia, spărgînd frontul Thielce-Radom, n'a isbutit, şi a silit armata inamică să se retragă pe tot frontul. In cursul retragerei, Germanii au pierdut un foarte mare număr de morţi, răniţi şi prizonieri şi numeroase convoiuri de muniţiuni.

La 5 Noembrie, forţe importante austro-germane, sprijinite pe regiunea întărită Centohov-Kracovia, au luat ofensiva cu energie în contra noastră, respinşi pe tot frontul, cu perderi îngrozitoare. Germanii au încercat o nouă ofensivă, dar forţele noastre prin un contraatac, le-au respins iarăşi cu perderi enorme.

Am făcut numeroşi prizonieri. O acţiune crîncenă se anunţă în regiunea Krakoviei, unde germanii îşi dau seamă că această cetate cu forturile ei puternice, e ultima fortăreaţă pe acest front.

Austro-germanii progresează

Viena 21/11 Oficial — Atacul trupelor austro-germane în contra forţelor ruseşti principale din Polonia rusească, progresează pe tot frontul.

In lupta la nord-est de Czentoschau două batalioane duşmane s'au predat.

„Goeben" este perfect sanatos

Legaţiunea imperială otomană din Capitală ne roagă să publicăm comunicatul următor:

Contrar afirmaţiunei agenţiei Westnik, vaporul de război „Sultan Selim", fost Goeben, n'a fost atins de cît de un singur proectil care i-a pricinuit numai stricăciuni neînsemnate. Eficacitatea acestui vas nu a suferit cîtuşi de puţin. Deasemenea n'a fost nici un mort.

Refugiarea populaţiei sârbe

Sofia 21—Se află de la Niş că oraşul e plin de refugiaţi care cu greu pot găsi un adăpost.

Cursul napoleonului s'a ridicat repede până la 27 dinari (Agenţia Bulgară).

Accidentul unui prinţ german

Berlin.—Principele August Wilhelm a a avut un accident de automobil, în cursul unui serviciu.

Are o fractură complicată a piciorului şi o contuziune la bărbie.

Blocarea coastelor Asiei Mici

Roma.—Din Mitilene se face cunoscut că mai multe cuirasate franceze şi engleze au bombardat portul Smirna.

Blocarea de către escadra anglo-franceză s'a făcut pentru mai multe porturi din Asia Mică.

Revolta Burilor

— Războiul civil continuă —

Londra.—Generalul Botha anunţă noi succese în contra răzvrătiţilor din Africa de sud. Pretutindeni unde trupele guvernului au întîlnit pe răsculaţi aceştia au fost bătuţi.

(Depeşă comunicată de legaţiunea Marei Britanii).

Represalii turceşti contra Angliei

Constantinopol.—Se anunţă că guvernul turcesc a confiscat linia ferată Smirna-Aidin a cărei concesiune fusese prelungită vara trecută.

Cu acest prilej trebue să se observe că Poarta se foloseşte astfel de represalii contra Angliei pentru confiscarea de către aceasta din urmă a două dreatnoughturi, anexarea Ciprului şi violarea statului Egiptului.

Cooperarea militară austro-germana

Comentariile presei germane

Berlin 20—Ziarul „Berliner Zeitung am Mittag", vorbind de cooperarea trupelor germane şi austro-ungare în Polonia occidentală, scrie:

Un acord perfect a domnit până acum între cele două armate şi şefii lor. Cea mai bună dovadă este mersul operaţiunelor în răsărit.

Se poate zice că austriacii au dat cu totul deoparte ori ce interes personal cînd a fost în joc urmărirea marelor ţinte strategice, ori dobîndirea victoriei pe un anume punct.

Aşa de pildă ultima victorie a generalului Hindenburg n'a fost cu putinţă de cît prin intervenţia trupelor austriace pe alte fronturi ale teatrului de răsboi.

Lupte turco-engleze

Londra 19 | 11.—Oficial.— Comandantul trupelor engleze pe fluviul Şat-el-Arab telegrafiază că în ziua de 17 | 11 trupele sale au atacat 4500 turci bine întăriţi, pe malul drept al fluviului Sat-el-Arab, la 15 km. de gurile fiuviului.

Duşmanul avea 12 tunuri şi a opus o rezistenţă energică. Totuşi trupele noastre au înconjurat aripa stîngă turcă şi au înfrînt pe duşman, care s'a retras pierzînd două tunuri şi numeroşi prizonieri printre care 3 ofiţeri.

In jurul asedierei cetaţei Przemysl

Roma. — Se confirmă din Petrograd că general Dimitrieff, comandantul trupelor ruseşti, care asediază Przemysl a refuzat propunerea făcută de Austria, de a preda cetatea pentru că acestă propunere era făcută sub condiţia de a se lăsa libera trecere garnizoanei austriace cu tot armamentul şi toate muniţiile.

Situaţia în Apus

— Comunicare germană —

Berlin.—21 | 11.—Marele stat major află de la marele cartier general, cu data de 21 | 11, că pe teatrul occidental al războiului situaţia nu s'a schimbat în mod esenţial. Pe întregul front duşmanul a arătat o mare activitate cu artileria sa.

Om de stat belgian la Bucureşti

D. Lorain, cunoscutul om politic belgian, va sosi în Capitală venind din Italia.

In jurul bombardarei Trebizondei

— Cîteva aprecieri turceşti —

Constantinopole, 18. — Ştiri particulare spun că flota rusă a dat dovadă la Trebizonda de încă şi mai puţină îndemânare la tir ca la Zunguldek. Acolo a făcut stricăciuni mai ales consulatului francez. La Trebizonda bombardarea a distrus aproape în întregime etajul de sus al consulatului Rusiei. Doi funcţionari consulari şi un secretar, precum şi fiul unui servitor al consulatului au fost răniţi.

Pagubele pricinuite oraşului sunt neînsemnate. Cîteva magazii lîngă port, o casă, un grajd au fost în parte stricate.

Lupte în Caucaz

Roma.—Din Urania se anunţă că trupe de cavalerie rusă au atacat la Ducal o armată turcă.

Turcii au fost bătuţi şi s'au retras lăsînd 200 morţi.

Trupe portugheze pentru apararea Suezului

Frankfurt.—Din Atena se telegrafiază ziarului „Frankfurter Zeitung" că ziarul grec „Imbros" anunţă că trupe portugheze au debarcat la Alexandria cu rolul de a apăra canalul de Suez.

Crâncena luptă dela Valjevo

T.-Severin. — Ştiri particulare sosite aici anunţă că o crîncenă luptă s'a dat la Valjevo între sîrbi şi austro-ungari.

Ar fi căzut mulţi morţi şi răniţi din partea austriacilor, iar sîrbii ar fi luat un considerabil număr de prizonieri.

Se zice că generalul Sturm, comandantul trupelor sîrbeşti de lîngă Valievo a fost înaintat la rangul de Voevod.

Ziarul „Adevărul" publicînd această ştire, anunţă că până acum nu este nici o confirmare a menţionatei luptei.

Din Sobrania bulgară

— Apărarea atitudinei guvernului —

Sofia.—Un orator guvernamental a apărat, în Sobranie, politica fostului prim-ministru Ghenadief.

Apoi a luat cuvîntul şeful stambuloviştilor şi a amintit de soarta Belgiei respingînd teza unei alianţe balcanice. Atitudinea generică a opoziţiei constitue un pericol căci ar putea să nemulţumească pe statele vecine care la un moment dat s'ar năpusti asupra noastră.

Declaraţia de neutralitate a guvernului este garanţia unei politici solide a ţărei şi aprobată de toată ţara.

Bulgarii vor să ocupe Macedonia

Bucureşti.—Din Sofia se telegrafiază ziarului „Adevărul" că în cercurile ministeriale bulgare s'a declarat că dacă austriacii vor continua să înainteze în Serbia, bulgarii se vor vedea nevoiţi a ocupa Macedonia imediat spre a nu se vedea siliţi a se bate cu armatele monarhiei care ar intra ele mai întăi în această provincie a Serbiei.

Este expresiv faptul că ministru Germaniei la Sofia a declarat d-lui Radoslavoff că în cercurile din Berlin se priveşte cu simpatie ocuparea Macedoniei de către bulgari înaintea armatelor austro-ungare.

Cele mai bune

Prăjituri

sunt acele preparate cu

Laptele condensat Nestlé

Produs natural

De vînzare pretutindeni. **Preţul cutiei LEI 1.20.**

Intrunirile de astăzi

Intrunirea socialiştilor.—Discursurile.—Moţiunea.—Manifestaţia. — Intrunirea de după amează a acţiunei naţionale.

Bucureşti.—In sala Dacia a avut loc astăzi dimineaţă întrunirea convocată de partidul social-democrat pentru a protesta contra încercărilor de a se tîri Romînia în războiu.

Au asistat ca la trei mii de persoane.

Intrunirea a fost deschisă la ora 10 jum. d. a. sub preşidenţia d-lui Gh. Cristescu, care în primul loc protestează în potriva dispoziţiei luate de prefectul de poliţie al Capitalei, care a împiedicat afişarea manifestului partidului şi a arestat pe vînzători, întru cît la această întrunire au fost convocaţi şi rezervişti şi complectaşi.

Se dă apoi cetire unei telegrame a prefectului de poliţie prin care acesta explică motivele despoziţiei luate de a împiedeca răspîndirea manifestului partidului socialist. Se dă de aseminea cetire la numeroase telegrame şi scrisori de aderare venite din toate părţile şi prin care se atacă pe acei cari vor să împingă Romînia la războiu.

D. Moscu se ocupă în special de acei care compun acţiunea naţională şi atacă cu cea mai mare violenţă pe propăvăduitorii războiului. D-sa descrie în culori foarte vii mizeriile acestui înfricoşător război, cum n'a mai cunoscut lumea.

D. Frimu spune că socialiştii sunt contra războiului nu numai pentru motive principale, dar pentru că interesele superioare ale ţărei se opun la rezboirea noastră. In această privinţă socialiştii sunt de acord cu minţile cele mai luminate din această ţară. Romînia nu trebuie să lupte în potriva Austriei şi Germaniei, căci aceasta ar însemna lupta alăturea de autocrata Rusie, ceea ce nu trebuie să se-întîmple.

In Basarabia cultura romînească aproape nu există pe cînd în Transilvania romînii au o cultură a lor naţională foarte frumoasă. D. Trian se ocupă de fiecare membru în parte al acţiunei naţionale şi atacă cu ultima violenţă pe d. C. Mille, despre care zice că ar trebui să fie zmuls din trăsură cînd se va duce la întrunirea de după amează.

In cele din urmă şi în mijlocul unui mare entuziasm vorbeşte d. dr. C. Racowsky, care susţine tema că proletariatul romîn nu trebue să verse nici o picătură de sînge pentru apararea intereselor oligarhiei.

Se votează apoi o moţiune prin care se respinge acţiunea rezboinică. După aceea mulţimea manifestează liniştit în potriva rezboiului.

*

Pentru orele 2 d. a. este convocată marea întrunire publică, în aceiaş sală, de către comitetul acţiunei naţionale.

La ora cînd vă telefonez întrunirea de abia a început. In vederea turburărilor care s'ar putea produce s'au luat cele mai mari ordine.

De vînzare *casă 5 odăi 2 bucătării şi atenanse str. Sf. Lazăr 48. Se admit mijlocitori.*

Doctor FISCH
Specializat la Berlin în
BOLI DE COPII
Precizarea diagnozelor prin analize microscopice
Iaşi, str. Cuza-Vodă (Golia) 42
Consult. 10—11 şi 3—5

ISRAEL BROIDE
Depozit de saci, ţoluri şi sfoară.
De vînzare şi închiriat *cu preţuri reduse.*
Iaşi str. Anastasie Panu 13.

Doctorul N. Hortolomei
— Medic la Sf. Spiridon —
S'A MUTAT IN
Strada Cuza-Vodă (foastă Golia) No. 42
Consultaţii 1—3 p. m.

Clinica Veterinară
Iaşi, strada Păcurari 138, Iaşi
DIRECŢIA
Dr. D. BUZENCHI
Boale interne şi externe; operaţiuni de mica şi marea chirurgie.
Se primesc animale bolnave în pensiune: **animale mari 3 lei pe zi, animale mici 2 lei pe zi.**
Se practică vaccinaţiuni contra turbării, jigodiei la cîni şi dalacului (la toate animalele).
Anexa: *Atelier special de potcovărie normală şi pathologică; aplicarea raţională a cauciucurilor franceze şi ruseşti*

Sanatoriul Dr. TZAICU
Iaşi, str. Carol No. 20
Direcţiunea Sanatoriului aduce la cunoştinţa publicului şi numeroasei sale clientele, că în urma experienţii făcute şi după îndemnul medicilor şi suferinzilor, a părăsit vechiul său local din strada Zmeu, din regiunea cea mai joasă a oraşului şi insalubră pentru un sanatoriu, şi s'a **mutat de la 26 Octombrie a. c.** *în casele proprii din*
Strada Carol no. 20
(lîngă Universitate)
regiunea cea mai înaltă şi mai sănătoasă a Iaşilor.
DIRECŢIUNEA

2 sau 3 odăi mobilate *în perfectă stare se inchiriază de pe acum sau de la 26 Octombrie 1914.*
Informaţiuni la administraţia acestui ziar strada Gh. Mîrzescu, 17.

Dr. G. SAVA-GOIU
consultaţii pentru
Boale de ochi
Sîmbătă şi Duminică dela 2—4
str. Păcurari 21

Apartament *la etaj, compus din 4 odăi, un coridor cu geamlîc închis, bucătărie, cămară, closet, lumină electrică curte mare etc. se închiriază de pe acum*
Informaţi la proprietar strada Palat No. 4.

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . . 20 lei
6 luni . . 10 lei

OPINIA

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Administraţia: Tipografia H. Goldner, Iaşi.
— TELEFON No. 36 —

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul XI—No. 2326 —Marţi 11 Noem. 1914

Principiul naţionalităţilor

— Conferinţa d-lui Take Ionescu —

Ziarele din Capitală ne aduc următorul rezumat succint al frumoasei conferinţe, cu titlul de mai sus, ţinută de d. Take Ionescu la cercul Analelor din Capitală.

— E multă vreme, îşi începe oratorul interesanta sa conferinţă, de cînd d-ra Văcărescu m'a rugat să vorbesc la Anale. Am primit cu plăcere, considerînd de la fondarea Analelor, că ele sînt o mare legătură între Franţa şi Romînia. Voiam să vorbesc de un poet a cărui operă intitulată „Pesimism eroic“ îmi plăcuse mult. Aceasta o hotărîsem în mine înainte de evenimentele actuale. Astăzi e oare posibil să vorbim de o operă scrisă care să egaleze ca sublim cele ce se petrec pe cîmpurile de luptă ? Oare Homer a compus o epopee mai măreaţă ca acest războiu ? De-aceea în legătură cu el, am ales drept subiect al conferinţei de astă seară : «Principiul naţionalităţilor» ; e un vechiu vis al meu acest subiect, un vis de adolescent şi astăzi cînd cu toţii sîntem pătrunşi de siguranţa că vom vedea triumful acestuî principiu îmi realizez visul a vă vorbi de el.

Inainte de a intra în subiect, oratorul rezumă consecinţele războiului:

Una din cele mai teribile, spune d. Take Ionescu, e ura; ura ce nu va fi uitată ani îndelungaţi de popoarele ce se luptă. Vor trece generaţii peste generaţii şi ea totuşi va dăinui în sufletele învinşilor şi chiar ale învingătorilor. A doua consecinţă e mizeria, mizeria adîncă ce va aduce transformări însemnate în multe state.

Pe lîngă aceste rele, trebue să nu trecem cu vederea şi compensaţiile. Cea dintîi va fi surparea, distrugerea militarismului, iar a doua, triumful principiului naţionalităţilor. Descindeţi în d-v. continuă d. Take Ionescu, ascultaţi bătăile inimei şi veţi găsi legitimitatea principiului naţionalităţilor.

Pentru popoarele europene cari se luptă insă, nu e o chestie de inimă ca la noi, ci o chestie de raţiune; iar dacă pe întinsul cîmpurilor, sîngele curge în valuri, el curge pentru alţii, pentru triumful şi cauza libertăţei naţiunilor.

Astă seară, zice d. Take Ionescu mi-am propus să examinăm şi să vedem ce este acest principiu. Aduce el sau nu, o piedecă civilizaţiei ? De cercetăm în antichitate vedem că principiul naţionalităţei nu a existat. Grecii se luptau între ei iar imperiul roman e o antiteză a acestui principiu.

In Evul Mediu de asemeni nu există principiul naţionalităţei. In ţările germane forţa, zdrobirea adversarului a fost totd' una principiul ce a dictat, şi, adaogă d. Take Ionescu, nenorocirea celor cari se inspiră şi propagă acest principiu. Examinînd din punct de vedere ştiinţific statele Europei, vedem că în Austria principiul naţionalităţilor e un anacronism căci e o ţară care nu are austriaci, o ţară de diferite naţiuni supusă numai unei domnii austriace. In Elveţia, deşi lucrul pare la fel, el se deosebeşte prin faptul că e rezultatul unei agregaţii voite, unui amestec de francezi, elveţieni, germani, toţi însă prin propria lor voinţă, de naţiune elveţiană.

Mai departe d. Take Ionescu se întreabă : E oare principiul naţionalităţei un drept sau o obligaţie ?

Cînd Prusia a luat Alsacia Lorena, ea a invocat faptul că locuitorii vorbeau nemţeşte deci trebuia să fie nemţi. Ei bine, aceasta a fost o nedreptate de oarece alsacienii voiau să fie francezi şi aveau dreptul de a'şi alege naţionalitatea.

In acest drept, în dreptul emancipărei şi libertăţei popoarelor a crezut şi Belgia cînd a expiat printr'un martirolog încrederea ei. Cele suferite de ea vor rămîne ca o pată neştearsă d-a lungul secolelor.

Totuşi Belgia nu vorbia o limbă proprie, vorbea franceza şi flamanda. Comunitatea istorică însă îi dădea aceeaşi naţionalitate, deci principiul naţionalităţei e un drept şi nu o obligaţie.

O pildă e Elveţia, care la rîndul ei e compusă din mai multe popoare, unele cantoane fiind locuite de francezi, alte de nemţi. Ei bine, această Elveţie care azi e într'o oarecare cochetărie cu germanii, dacă teritoriul ei ar fi fost violat de Germania, şi-ar fi simţit imediat cum i se trezeşte principiul naţionalităţei.

Printre punctele ce formează principiul naţionalităţei, totuşi d. Take Ionescu pune în primul rînd limba comună. Cei ce vorbesc aceiaşi limbă se simt de aceeaşi naţie; al doilea punct e religia, ea însă face parte din trecut ; şi al treilea e frontiera naturală. In fine, comunitatea de istorie care a creiat naţionalităţile elveţiană belgiană.

Mai departe oratorul se întreabă dacă principiul naţionalităţei e un obstacol sau un bine pentru progresul omenirei.

D-sa conchide că e un mare bine şi aduce ca pildă Franţa şi Anglia în care domnind, de mult, acest principiu s'a putut creia o adevărată civilizaţie.

Revenind la noi, oratorul spune următoarele : Trecînd frontiera, vă întreb, care din d-v nu şi-a zis străbătînd pămîntul Ungariei : „Ce bine că nu m'am născut aci ?“ Micele mizerii, micile meschinării s'au ţinut totdeauna lanţ de capul fraţilor noştri cărora azi li se permite a purta cu ei tricolorul romîn pentru a muri alături de el.

D. Take Ionescu e convins că una din marile surse ale războaielor ar dispare dacă popoarele ar fi grupate după principiul naţionalităţei lor. Pe cîmpul de luptă sînt faţă în faţă azi două idealuri. Eu cred în victoria idealului libertăţei. Generaţia de azi termină oratorul, suferă cumplit pentru ca generaţiile de mîine să fie libere, iar printre morminte ce se dnschid în toate părţile trece triumfătoare forţa principiului naţionalităţilor.

NOTA ZILEI

Gunsbourg-Cherbourg.

Compatriotul nostru Raoul Gunsbourg, directorul Operei din Monte-Carlo, celebru compozitor francez, este autorul unei vorbe de spirit, după cum relevează gazetele franceze.

I s'a propus să-şi schimbe numele în Günsgarde, după ce Petersburg a devenit Petrograd. Se ştie că autorul operei «Ioan cel Cumplit“ după ce a plecat din Romînia, a locuit în Rusia unde a fost descoperit ca mare talent muzical.

La propunerea de mai sus compozitorul a răspuns :

„Aştept să schimbe întâiu guvernul francez oraşul Cherbourg în Chergrade şi pe urmă voi deveni şi eu Günsgrade...

Nu e rău.

OAMENI ŞI LUCRURI

Poezia păcii

Nu numai avîntul războinic înspiră. Sentimentul păcii, liniştei, armoniei şi înfrăţirii poartă în el, din toate timpurile, elementele poeticelor inspiraţii. Deşi avem mai curînd tradiţia unei literaturi războinice—de la Alexandri şi Eminescu pînă la Ştefan Iosif, putem găsi frumoase accente, puternice pagini închinate păcii.

Din imnul lui P. Cerna : „Cătră Pace“ cităm o strofă :

O zee! Dacă sceptru-ţi va fi să'ncremenească
In formele de astăzi viaţa pămîntească,
Rămăi mai bine 'n lumea visării ne'mplinite!
Ce bine-aduci tu oare mulţimii oropsite,
Cruţînd-o de popoare asupra-i ridicate
Cînd îi rămîn acasă călăi în chip de frate...
Vii prea de vreme. Omul e încă slab sau rău
Nedemn de raiul său...
Dar vor apare zeii tirani de la o vreme
Şi nu va fi pe lume nici sclav, nici Domnitor,
Ci pân'atunci pămîntul, visînd de viitor
Asemeni unui suflet ce de păcate geme,
Va trebui să-şi facă osînda'n Purgator:
Cu forţe-aprinse robii, sburînd din loc în loc,
Vor îmbrăca pămîntul într'un vestmînt de foc;
Vijelioase flăcări vor mistui palate,
Vor şterge ori ce urmă din vechea nedreptate
Şi până'n bolţi vor creşte, cercînd la cer
întrare...
Iar, cînd se va desface de-a lor îmbrăţişare,
Pămîntul, vechiul tată, va fi ca renăscut
Va scutura, c'un geamăt, robia din trecut...
Atunci de pretutindeni va curge viaţă nouă,
In ori-ce ungher
Copii cu ochii umezi de-a nădejdei rouă
Cu braţele întinse te vor cerşi din cer.

Iată acum dintr'o bucată a lui Enric Furtună dedicată «Civilizaţiei în 1914 prima strofă :

O dulce-a mea cisternă de-altă dată,
Fîntînă clară, binecuvîntată!
Ce strop amar căzu 'n cereasca-ţi spumă,
Cu sînge-acum mînjită şi cu humă!
Ce vînt de desnădejde-a prins barbar
Cu moarte să 'nciumeze valu-ţi clar!

Din nefericire din „cisterna otrăvită“ bea lumea civilizată a zilelor noastre, care pare a fi pierdut însă-şi noţiunea limpede a acelor cuvinte divine „pace vouă !“

Rodion

Mici Polemici

In sfîrşit vasul îndrăzneţ „Goeben“ ar fi fost „avariat“ spun telegramele. Fie, că prea a... variat şi dînsul explorările îndrăzneţe.

*

In urma surprizelor ce a avut din partea submarinelor germane, Rusia evita strîmtorile canalului „La Manche“. ...Şi acum mai are strîmtorile Dardanelelor!

*

Cineva, care e în măsură de a şti ne scrie că nu de mult artistul-stagiar C. a fost bătut în şcoala de repetiţie a teatrului de către artistul D. ...„Şcoală“ fără bătaie nu prea merge!

*

Incet-încet lumea o să se obişnuiască a privi scena noastră, ca un adevărat teatru... al războiului. Se vorbeşte acolo numai de bătăi.

*

Demisiile curg în sînul Ligei pentru Unitatea culturală. Păcat dacă ar deveni o Ligă a dezunirii...

*

Fericit războiu ! Fiece ţară beligerantă e victorioasă în... telegramele agenţiilor sale proprii.

*

Ca să-şi răzbune pentru amestecul parchetului, Vlad Cuzinski a montat: „procuror şi apaş“.

INFORMAŢII

D. Lucia D. Greceanu a adresat următorul apel către doamnele din Iaşi.

Soldaţii din garnizoana Iaşului, avînd nevoe de a fi pregătiţi pentru ori ce eventualitate şi fiindcă ne aflăm în ajunul unei ierni care ameninţă a fi riguroasă, fac un apel călduros la inima tuturor femeilor din Iaşi, pentru a veni în ajutorul ostaşilor noştri, trimeţîndu-mi cît mai în grabă, cel puţin cît o pereche obiele de lînă sau de barhet, în mărime de 40 cent. pe 50 cent. şi pe care le voi remite autorităţilor militare respective, publicînd tot odată numele donatoarelor.

De la 5 pînă la 25 Noembrie a. c. se poate face apel la grefa Curţei de Apel s. I. contra ordonanţelor prin care unii au fost greşit înscrişi în listele electorale, iar alţii respinşi de la înscriere.

Cu cercetarea şi susţinerea acestor apeluri clubul conservator-democrat a însărcinat pe d-nii avocaţi Stefan Georgescu, George Dornescu şi Constantin Jornescu, cari vor sta la dispoziţia celor interesaţi în localul clubului din Piaţa Unirei în fiecare zi de lucru de la ora 5 jum. pînă la 7 p. m.

Aflăm cu plăcere cu Duminecă 9 Noembrie a avut loc căsătoria religioasă a d-lui Jean Mihailov administratorul plăsei Copou-Iaşi cu distinsa d-ră Camelie Aritonovici directoara şcoalei de menaj din Tăuteşti jud. Iaşi.

La epitropia Sf. Spiridon s'au făcut numirile următoare.

D. Ion Teodoru a fost numit intendent la spitalul din Roman, în locul d-lui Mihailescu, trecut la spitalul din Botoşani, în locul d-lui Stoianovici demisionat.

D. C. Florescu a fost numit secretar al spitalului Maternitatea, loc rămas vacant prin moartea lui Gros.

Neues Wiener Journal, ocupîndu-se de atitudinea Romîniei, spune că svonul respîndit despre formarea unui guvern Carp sau a unui guvern de cualiţie, nu este întemeiat, de oare ce situaţia actualului guvern, care tinde la menţinerea neutralităţei, s'a întărit. Acelaşi ziar afirmă că guvernul pentru a pune capăt mişcărilor de stradă, va proclama starea de asediu.

Mai multe familii austriace au sosit azi din Bucovina. Ele afirmă, că se aşteaptă zilele acestea o luptă decisivă pentru ocuparea Cernăuţului.

Camera de punere sub acuzare a numit o nouă comisiune compusă din d-nii d-ri Zossin şi Bacaloglu care să cerceteze starea profesorului Popescu-Muşata.

Se ştie că în urma infirmărei mandatului emis de judele instructor parchetul a declarat apel la camera de punere sub acuzare.

Terminîndu-se reparaţiile la kilometrul 68, apa de Timişeşti a început a fi transmisă în conducta principală şi mîine dimineaţă va fi distribuită în oraş.

Eri la oarele 6 p. m. la domiciliu său din str. Cuza-Vodă, a avut loc căsătoria religioasă a d-lui Neculai Cristofor' casier al Băncei Naţionale din localitate au d-şoara Aurelie Popescu din Bacău. Ceremonia a fost oficiată de Economul Florescu.

Au azistat rudele compunînd următoarele familii : Cristofor senior şi Cristofor junior, apoi Al. Cristofor, Antoniu, V. I. Radu şi Gheorghe Radu, maior Dumbravă, Hortolomei, C. Dumbravă, Gâlcă şi d-şoara dr. Dănilă (Bucureşti).

Inmormîntarea lui Gh. Lateş leri a avut loc înmormîntarea rămăşiţelor pămînteşti ale lui Gheorghe Lateş, fost casier al primei societăţei de economie din Iaşi.

Ridicarea lor, la domiciliul defunctului din strada Sărărie No. 79, a avut loc la oara 2 p. m. în urma serviciului divin oficiat de P. S. S. Arhiereul Alexe Şerban asistat de mai mulţi preoţi.

Corul seminarului a dat răspunsurile. La ridicarea cadavrului un pluton de soldaţi a dat onorurile militare, defunctul fiind cavaler al ordinului Coroana României.

Foarte mulţi prieteni au venit să-şi iea adio de la cel pe care nu-l vor mai vedea, şi mulţi l-au condus până la locuinţa lui de veci.

Observăm în numeroasa azistenţă : întreaga familie Tănăsescu în frunte cu doctorii Ioan şi Constantin Tănăsescu, rudele cele mai apropiate ale defunctului, mai mulţi veri şi nepoţi din satul de origine a lui Gh. Lateş.

Apoi d-nele : Natalia Lateş, soţia defunctului, Econ. C. Păun, Lucia Stavilescu, Maria V. Radu, Tomida, Al. Popovici, Iulian Velciu, Tisescu, Ghibănescu etc.

D-nii reprezentanţi ai primei societăţi de economie: V. I. Radu, Ec. C. Păun, G. C. Stanilescu, Al. Velciu, Savel Grosu, G. Tissescu, avocaţii Eugen Herovanu şi P. Georgescu cum şi funcţionarii Casei, d-nii P. Ballo, Eug. Brif. N. Păun, Al. Nicolau, Trancu.

Prieteni printre cari observăm pe d-nii: Atanase Gheorghiu, Iulian Velciu, Al. Gane, X. Gheorghiu, P. Culianu, T. Motăş, Christea Neculau, Gh. Ghibănescu, inginer Protopopescu, Lascăr Teodorescu, etc.

Cortegiul a parcurs strada Ştefan cel mare, trecînd pe dinaintea societăţei de economie.

Au ţinut cuvîntări d-nii: Gh. Ghibănescu la domiciliul defunctului, V. I. Radu înaintea societăţii de economie, Xenofon Gheorghiu, P. Culianu, I. Constantinescu la cimitir.

Iată un scurt rezumat al discursurilor ţinute :

Dl. *Gh. Ghibănescu* arată rarile calităţi ale defunctului ca om de bine. Original din Bucovina, ascendenţii săi au fost preoţi; elev al şcolilor din Iaşi, Lateş a consacrat ani de a rîndul munca sa bunului mers al Institutelor-Unite ; apoi a dat munca sa în calitate de casier al primei societăţi de economie din Iaşi, cea mai mare operă a corpului didactic din Iaşi pe terenul economiei naţionale. Dar Lateş a fost un tezaur de calităţi în cercul familiei. Aici *bădia* Lateş era idolul a lor săi şi a izbutit să dea ţării energii noui, care îi fac cinste şi poate sluji de pildă.

Dl *Petre N. Culiano* a vorbit la mormînt în numele foştilor elevi ai Institutelor-Unite unde Lateş ca subdirector a dat cea mai înaltă pildă de bun educator.

Dl. *Xenofon Gheorghiu* societar al Institutelor Unite a vorbit în numele societarilor acestei şcoli particulare, care a fost o fală a Iaşilor şi a Moldovei.

Dl. *Jenică Constantinescu* al treilea vorbitor a arătat înaltele calităţi sociale ale lui Lateş.

Coroane au fost depuse din partea : soţiei, Natalia Gh. Lateş, Dr. Ioan şi Ecaterina Tănăsescu, Sava şi Aglaia Atanasiu, Calipso Tănăscscu, Maria Lehaci cu copiii, T. Ionescu, Camelia şi Iulian Velciu, familia Gh. Dumitrovici, Rozalia şi Gh. Ghibănescu etc.

La oara 5 p. m. ceremonia era terminată.

La societatea „Unirea“ a lucrătorilor tipografi, în faţa unui auditor numeros, d. dr. Ghelerter şi-a dezvoltat conferinţa despre : „Bolile profesionale“.

Conferenţiarul a fost mult aplaudat.

In numărul de eri „Le Journal des Balkans“ se ocupă de nenorocitul act al d-lui Vlad Cuzinschi într'un articol extrem de mişcător la adresa unor artişti şi pseudo-artişti care cred presa obligată să le aducă numai elogii în schimbul... stalului „gratuit“.

Despre sinuciderea la alienaţi, după observaţii făcute de d. Dr. Parhon şi dr. Popa-Radu, se ocupă în noul număr al publicaţiunei romîno-franceze „Archives de sociologie et de Criminologie“.

Noul program cinematografic Pathé Frères din sala Sidoli, de astă-seară Luni, cuprinde :

Luxemburgul pitoresc, călătorii interesante. Blonda Ivette (Frou-Frou). Din memoriile unei balerine. Roman modern în cinci părţi. Actualităţi interesante : Cum au intrat Germanii în oraşul Gand : Pentru ca frumosul şi artisticul oraş să nu aibă aceiaşi soartă ca Anvers, Luvain, etc. Armata belgiană s'a retras, după care au intrat armatele inamice, defilînd înaintea Primăriei din Gand — Federaţia Naţională Franceză — Publicul parizian aşteaptă cu miile ştirile relative la războiu Fabricarea pîinei la brutăriile din St. Cyr (Paris) şi expediată apoi spre centrele de aprovizionare—Parisul în clocotul războiului—Chemarea în Franţa a contingent. viitor 1915—Viitorii apărători ai patriei la tranşee—Cum sunt îngrijiţi copiii, femeile şi mamele ostaşilor franceji şi alte multe vederi de actualitate din cele mai interesante.—Se atrage toată atenţia iaşanilor că aceste telegrame însufleţite sunt luate cu cea mai mare fidelitate de către operatorii caselor pariziene Eclair şi Pathé Frères ; aceste vederi sunt de o autenticitate absolută şi tot atît de exact redată pe pînză.

Bucovineanul Ion Croitoru, mîncînd eri nişte macaroane, a înghiţit un ac, ce căzuse în farfurie. El a fost transportat la spitalul Central Sf. Spiridon, unde internul de serviciu i-a scos acul.

Ion Croitoru e în afară de ori ce pericol.

Comunicat oficial rus

Petrograd 22 | 11. — Statul major al generalisimului comunică următoarele :

Lupta între Vistula şi Wartha urmează foarte crîncenă. Ruşii au obţinut acolo câteva succese parţiale.

Luptele de pe frontul Czentoschau-Cracovia nu au adus până acum nici o schimbare esenţială. Am capturat 2000 prizonieri şi mai multe mitraliere.

In Galiţia austriacii au evacuat Nowy-Sandez sub presiunea trupelor noastre.

Pe frontul din Caucaz n'a fost nici o acţiune însemnată de relevat în ziua de 21 | 11.

(Westnik)

Aprecieri engleze

Berlin.—„Berliner Lokalanzeiger“ publică un articol din «Times» în care se spune că e fără nici un sens a nu se recunoaşte că trupele germane i-au mereu ofensiva cu toate pierderile mari pe care le suferă şi că dau dovadă de strălucite calităţi. Dacă germanii ar fi mai puţin destoinici, ar fi renunţat de mult la ofensivă şi s'ar fi retras în poziţii defensive. Ei sunt însă obosiţi. Nimic n'ar putea stinge entuziasmul şi curajul lor. Inamicul speră fără îndoială să ne obosească prin necontenitele atacuri spre a putea ast-fel rupe liniile noastre. Pînă acuma comandamentul armatei noastre a putut împiedeca aceste cu toate că germanii au obţinut oare-cari avantagii în Flandra.

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Operaţiile austriacilor în Serbia

Viena 22 | 11.- Oficial.—Pe frontul de sud azi, forţe austriace considerabile au trecut Colubara. Totuşi duşmanul mai opune încă o rezistenţă în mai multe poziţiuni întărite şi bine alese. Marşul nostru e astfel întârziat iar nu oprit de apele care s'au revărsat şi de zăpezile care ating la munţi o înălţime de un metru. Detaşamentele noastre de recunoaştere au capturat în aceste două zile alţi 2440 prizonieri, aşa încît numărul total al prizonierilor capturaţi de la 6 | 11 încoace se ridică la 13000. Corr. bureau

Linişte pe frontul franco-german

Paris.—21 | 11.—Ziua de azi a fos dintre cele mai calme. Nimic de semnalat afară de Voeuvre unde cinci atacuri germane, executate în mase compacte, in două ceasuri au fost oprite în mod brusc de focul artileriei noastre (Havas).

Comunicare germana

Berlin.—22 | 11, —Comunicatul cartierului general din 22 | 11 zice :

Situaţia pe frontul de vest e neschimbată.

In Polonia ne mai luptăm încă pentru victorie. La sud de Plotz, lîngă Lodz şi lîngă Czentoschau luptele mai urmeazę (Wolff),

Export rus pentru Romania

Petrograd, o2 | 11. — Comisiunea ministerului comerţului a autorizat exportul de 300,000 funzi seminţe de sfeclă în România. (Westnik).

Demisia ministrului de marina grec

Viena, 22 | 11.—Se telegraflază din Atena că ministrul marinei, d. Demerdjis şi-a dat demisia.

Comunicări sîrbe

— Mici ciocniri. — Altceva nu se semnalează nimic. —

Niş. 22 | 11.—In ziua de 19 | 11 duşmanul a atacat frontul Sopici, pînă la Lig. Acest atac a fost violent la sud vest de Lazaret şi în contra poziţiunilor satului Sopici. Atacul poziţiunei la sud-vest de Lazaret a ţinut toată ziua. Inainte de a ne ataca, duşmanul îşi desfăşurase forţele preţuite la o divizie. După această luptă în care duşmanul a fost respins cu pierderi mari, am făcut numeroşi prizonieri şi doi ofiţeri.

In satul Sopici duşmanul ne a atacat în două rînduri şi a fost respins în mod energic. Am capturat 3 ofiţeri, 2 cadeţi şi 150 soldaţi.

Pe restul frontului nu se semnalează nimic însemnat. (Biroul Presei).

*

Niş, 52 | 11.—In ziua de 20 | 11 trupele noastre au înfrînt un batalion duşman care înainta prin Mioniţa. Am capturat o ambulanţă şi 100 prizonieri. La Lazorevatz o mică coloană austriacă a atacat poziţiunile noastro, dar focul artileriei şi salvele infanteriei urmate de un contraatac din partea trupelor, au respins pe duşman şi l-au silit să se retragă.

Nimic de semnalat pe restul frontului.

Turcii au ajuns la Suez

— Englezii bătuţi la Kantara —

Constantinopole 22 | 11 (depeşă urgentă) Cartierul general otoman comunică următoarele :

Trupele turceşti au ajuns la canalul de Suez, după o luptă la Kantara unde englezii au fost bătuţi şi au fugit cu pierderi mari.

(A. R.)

Luptele la Şat-el-Arab

— Comandantul englez rănit —

Constantinopol. — In ziua de 18 | 11 o luptă s'a angajat lîngă Şat-el-Arab în care englezii au încercat pierderi enorme, socotind după numărul prizonierilor. Comandantul şef englez a fost rănit.

*

Vaporul nostru „Marmaris" a aruncat cîteva proectile în contra unui vapor englez de război, pricinuindu-i o explozie. Amănunte lipsesc (Depeşe comunicate de legaţiunea otomană).

Luptele în Caucaz

— Se anunţă victorii turceşti —

Constantinopol.—Comunicatul cartierului general otoman din 20 | 11 zice :

In ziua de 17 Noembrie detaşamentele noastre au luat cu baioneta toate anteposturile ruseşti din Arteine. Duşmanul a fugit lăsînd numeroşi morţi şi o mare cantitate de material de geniu.

Lîngă graniţa din Caucaz lupta urmează în contra forţelor ruseşti.

Ruşii cari se găseau la Liman (pe teritoriu rus) au fost complect înfrînţi de detaşamentele noastre şi au fost respinşi cu pierderi mari dincolo de fluviul Cioruc.

Italia e prietena Turciei

Viena.—Se telegrafiază din Constantinopol că ziarele relevă că războiul sfînt nu e îndreptat în contra tuturor puterilor creştine, ci exclusiv în contra puterilor cunoscute ca dorind nimicirea islamului.

„Tasviriefkiar", într'un articol de fond vorbind de mersul seauşilor în contra Egiptului, zice că Italia fiind aliata puterilor aliate Turciei e prin urmare o prietenă a Turciei.

„Hamidie" a bombardat portul rusesc Tuapse

Petrograd 22 | 11. — Comunicatul statului major al armatei din Caucaz din 20 | 11 dim. zice :

Crucişătorul „Hamidie", urmat de mai multe torpiloare, a apărut la Tuapse (între Novorosisk şi Poti), aruncînd asupra oraşului 135 proectile.

Artileria rusească a ripostat numai decît printr'un foc foarte eficace.

Pierderile noastre au fost 3 soldaţi şi o soră de caritate răniţi. Printre locuitori au fost unul ucis şi 10 răniţi. Pagubele sînt neînsemnate.

*

Se anunţă în mod oficial că ţărmul rusesc de pe marea Neagră a fost minat pe o distanţă de 20 leghe în mai multe locuri. Intrarea şi eşirea în porturile ruseşti din marea Neagră precum şi a gurilor Niprului şi Bugului, cît şi trecerea prin strîmtoarea Kerci, sînt interzise (Westnik).

*

Constantinopole. — Crucişătorul «Hamidie» a distrus ieri depozitele de petrol şi staţia de telegrafie fără fir din Tuapse, între Poti şi Novorosisk.

Ora 3 p. m.

Cazul d-lui Pîrvan

— Senzaţionala conferinţă dela Ateneu —

Bucureşti.—Ieri d. V. Pîrvan, vice-preşedintele Ligei Culturale, a ţinut o conferinţă la Ateneul Romîn vorbind despre situaţia externă.

D-sa a ajuns la concluzia că mărirea ţărei şi întregirea neamului nostru nu ar avea simpatiile Italiei care şi-ar vedea slăbită influenţa în Balcani.

După mobilizarea de anul trecut, mulţi cred că şi anul acesta am face o simplă plimbare în Ardeal, dar cu asemenea gînduri nu vom putea întregi neamul ci mai repede punem în pericol existenţa statului.

Oratorul susţine că n'avem nici o pregătire militară nici acea financiară pentru a suporta un război atît de uriaş.

In timpul şi după conferinţă d-nii inginer Popovici, general Frangulea şi Stăncescu au protestat contra părerilor d-lui Pîrvan.

Unele ziare au mai adăogat în darea de seamă că conferenţiarul ar fi zis că „acţiunea criminală a războinicilor noştri este acţiunea unor şarlatani şi secături care pun în primejdie Statul".

Dar printr'o scrisoare adresată ziarului „Adevărul" d. Pârvan contestă a se fi exprimat în astfel de termeni.

Marea întrunire a ţaranilor români din Bucovina

Burdujeni.—Ieri a avut loc la biserica Sf. Gheorghe din Suceava (Bucovina) un mare meeting al ţaranilor români bucovineni.

Autorităţile austriace au pus la dispoziţie trenurile gratuite marelui număr de participanţi.

După cuvântările mai multor notabili, s'a expediat o telegramă M. S. Regelui Ferdinand şi guvernului român, insistând asupra faptului că bucovinenii sunt foarte mulţumiţi de dominaţia austriacă şi roagă să se vegheze ca românii din regat să nu se amestece în politica bucovinenilor.

Acţiunea diplomatică romînă la Sofia

Sofia. — D. Derussi, ministrul Romîniei aci, a avut o lungă întrevedere cu d. Radoslavoff şi apoi a conferit cu ministrul Italiei de aci.

Aceste întrevederi sunt în legătură ca stăruinţa Italiei pentru formarea blocului balcanic, lucru la care guvernul bulgar nu pare dispus.

Ultimul comunicat austriac

Viena.—Comunicatul oficial zice:

Aliaţii austro-germani continuă cu energie şi cu deplin succes ofensiva lor în Polonia rusă. Aripa noastră dreaptă a ajuns în sectorul Srevlava. Cîte-va contraatacuri ale duşmanului au fost respinse. In ultimele zile armatele austro-ungare au făcut un total de 15000 de prizonieri.

Conflict sîrbo-bulgar

Sofia.- Guvernul sîrb a refuzat trecerea pe Dunărea a vapoarelor ungare, cumpărate de guvernul bulgar, din motive pur comerciale.

Din această cauză s'a produs un înverşunat curent contra sîrbilor în cercurile politice bulgare. Guvernul va face nuoi demersuri la Niş. Pe de altă parte guvernul romîn n'a dat nici un răspuns la această chestie.

Din Sobranie

Sofia. — In Sobranie vicepreşedintele Moniciloff a declarat că Bulgaria îşi menţine neutralitatea, însă trebuie să fie gata cu armata pentru ori-ce eventualitate.

In urmă a cerut închiderea discuţiei asupra politicei externe, ceea ce s'a admis, urmînd ca d. Radoslavoff, preşedintele consiliului, să-şi dezvolte apoi expozeul.

Contele Tizza în audienţă la Imparatul Wilhelm

Viena.— Se anunţă din Berlin că contele Tisza a sosit la cartierul general german şi a fost primit în audienţă de către împărat şi în urmă reţinut la dejun.

Mai apoi primul ministru ungar a avut lungi convorbiri cu d-nii Bettmann—Holweg, cancelarul imperiului şi cu von Jagow, ministru de externe.

Bulgarii în Macedonia

Sofia.—Un ziar turc scrie că află din sursă autorizată că Bulgaria este gata să intre în Macedonia, dar aşteaptă mai întăi zdrobirea sîrbilor de către armatele austro-ungare, pentru că astfel Austria să puie în imposibilitate Romînia de a se mişca. Cît despre Grecia, adaogă ziarul, că din punctul acesta de vedere cercurile politice bulgare n'au nici o teamă, de oare-ce acest stat nu conteazǎ pentru bulgari.

Turcii anunţă succese

Constantinopole.—Cartierul general comunică :

La Bartum forţele principale ruseşti au fost cu totul bătute şi duşmanul a fost respins dincolo de rîul Klomeici. Regiunea este toată în stăpînirea noastră.

Un alt detaşament al armatelor noastre a atacat pe Ruşi la Artoiu şi a luat cu asalt această localitate.

Ultimele ştiri asupra luptelor de la Şat-el-Arab menţionează că englezii au avut 750 morţi şi 1000 de rîniţi.

Sanatoriul Dr. TZAICU

Iaşi, str. Carol No. 20

Direcţiunea Sanatoriului aduce la cunoştinţa publicului şi numeroasei sale clientele, că în urma experienţii făcute şi după îndemnul medicilor şi suferinzilor, a părăsit vechiul său local din strada Zmeu, din regiunea joasă a oraşului şi **s'a mutat de la 26 Octombrie a. c.** *în casele proprii din*

Strada Carol no. 20

(lîngă Universitate)

regiunea cea mai înaltă şi mai sănătoasă a Iaşilor.

DIRECŢIUNEA

IMPORTANT

Prin aceasta aduc la cunoştinţă Onor Public că cu începere de la 31 Octombrie c. deschid in Bulevardul Ferdinand 27 bis un Hotel sub denumire

Hotel Naţional

sub firma „La Pivniţa Negruţi"

Construcţia nouă, modernă şi Higienică, mobilier nou, aranjament complect după corinţele moderne.

BIRT ROMÂN sub conducerea D-lui ILIESCU, Vinurile şi Băuturile spirtoase vor fi servite dela PIVNIŢA NEGRUŢI, diferite mezeluri în fie care zi proaspăte, serviciul prompt şi preţuri foarte convenabile.

Pentru d-nii VOIAJORI preţuri foarte convenabile.

Deci rog pe onor. public a mă vizita asigur deplină mulţumire.

Cu toată stimă

L. H. Moscovici

Iaşi Bulevardul Ferdinand 27 bis. vis-a-vis de Antrepozite lîngă gară

Tînăr pictor absolvent al şcoalei de Bele-Arte din Iasi, fost student al Inaltei Academii de Artă din München, premiat al Expoziţiei oficiale romîne, doreşte a da lecţiuni particulare de pictură. A se adresa la ziar sub «Pictor».

2 sau 3 odăi mobilate *în perfectă stare se inchiriază de pe acum sau de la 26 Octombrie 1914.*

Informaţiuni la administraţia acestui ziar strada Gh. Mîrzescu, 17.

Doctorul N. Hortolomei

— Medic la Sf. Spiridon —

S'A MUTAT IN

Strada Cuza-Vodă (foastă Golia) No. 42

Consultaţii 1—3 p. m.

Laboratorul de Analize Medicale şi Industriale

D-R A. RATIANU

Chimist diplomat de la Universitatea din Geneva

— IAŞI — Strada Cuza-Vodă (Golia) 46 — IAŞI —

Execută: Cele mai complecte analize de urină, din punct de vedere chimic şi microscopic; Analize chimice şi microbiologice de lapte de la doici: Analize bacteriologice de spute asupra bacilului tuberculozei; Analize de secreţiuni uretrale asupra Gonococilor Neiser; Analize alimentare de vinuri, lapte, făinuri etc. Analize de stofe din punct de vedere a compoziţiei şi a conţinutului în lînă, bumbac sau mătasă etc. etc.

Cereţi instrucţiuni pentru ori-ce analiză.

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . 20 lei
6 luni . 10 lei

OPINIA

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Administrația: Tipografia H. Goldner, Iași. — TELEFON No. 36 —

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul XI—No. 2327.—Mercuri 12 Noem. 1914

Deschiderea parlamentului

Cîteva zile încă și reprezentanții națiunei se vor întruni în prima seziune ordinară, sub domnia regelui Ferdinand I.

Desigur, nici cînd țara aceasta n'a cunoscut momente mai importante ca acele în care urmează să se întrunească de astă dată reprezentațiunea națională. La tristul eveniment al deschiderei seziunei fără ca să mai răsune glasul regelui Carol, se adaugă grija vremurilor excesiv de grele prin care trecem.

Se pare, judecînd după spusa ziarelor, că dezbateri asupra raporturilor noastre externe nu se vor produce. Nu știm întrucît faptul este adevărat și nici nu știm întru cît lucrul va fi cu putință, de oarece faptele sunt mai puternice de cît voințele cele mai oțelite și nimenea n'ar putea spune că și neprevăzutul n'are partea sa de importanță. Se prea poate dar să fie așa cum s'a pus la cale — după cum se prea poate să se producă lucruri, care să răstoarne tot ce se consideră astăzi ca definitiv stabilit.

In împrejurările grele de acum trebuie să recunoaștem că o discuție asupra politicei noastre externe nu se poate și că guvernul, care afirmă că are aprobarea șefilor opoziției, nu este prea pretențios cînd cere încredere în politica factorilor responzabili de astăzi, fără a da vr'o lămurire, într'o discuție publică.

Dacă suntem de acord în astă privință, credem însă util de a releva faptul important că deschiderea seziunei actuale ordinare, coincide cu însemnate fapte, care se produc în peninsula balcanică, aproape de hotarele noastre și care ne interesează în gradul extrem.

Cu intuiția sa perfect sănătoasă publicul nostru urmărește cu o atenție deosebită atitudinea Bulgariei dela începutul războiului european, dar mai cu seamă, acum în urmă, de cînd se anunță victorii austriace în Serbia și se vorbește de istovirea micului popor slav de la sudul Dunărei.

Intr'adevăr, multe, foarte multe depind de atitudinea Bulgariei. Nu e momentul acum, și mai cu seamă aci, să cercetăm de ce și căror fapte se datorește complexul de împrejurări astfel alcătuit în cît atitudinea Bulgariei să fie o chestie într'atît de importantă. Constatăm și cu noi toată lumea, această importanță și trecem mai departe.

Din amalgamul de știri sosite din Sofia se poate deduce trei fapte mai de seamă și anume: bunele raporturi cu Turcia, o antipatie pronunțată pentru constituirea unui bloc balcanic și dorința fierbinte a ocupărei Macedoniei, Toate aceste, Bulgaria afirmă că le va realiza printr'o strictă neutralitate.

Orice s'ar spune, este ceva nedefinit și în ori-ce caz neprecis în această atît de bizară atitudine. Este ceva care dă de bănuit și care trebue să provoace mari puncte de întrebare,

Faptul mare, important și nou pentru noi este ceea ce se petrece acum în Serbia. In fața acestui nou fapt stă acțiunea noastră diplomatică, liberă de ori-ce influență și preocupată numai de interesele superioare romînești. De la rezultatul acestor tratative depinde foarte mult în ce ne privește și rolul pe care va urma să-l îndeplinim.

Iată pentru ce am spus că seziunea ordinară începe la unul din momentele cele mai importante ale acțiunei noastre diplomatice și cu tot mutismul guvernului, se prea poate ca zilele aceste să se producă fapte care vor însemna lucruri din cele mai însemnate pentru Romînia.

Mici Polemici

Diverse ziare anunță:

«Cu începere de la 15 Noembrie ziarul «Conservatorul» își încetează apariția».

E și acesta un mijloc de a se spune publicului mare că există un ziar cu acest nume.

*

„Intre d-nii N. Filipescu și Al. Marghiloman există numai o diferență de oportunitate“ — scrie un oficios conservator.

...Diferență pe care d. Marghiloman o găsește, de sigur puțin oportună.

*

Un cîrciumar iașan a fost dus la spital în urma încercării de sinucidere prin o cantitate de spirt.

— Vinovată e administrația comunală care oprise apa în acea zi.

*

Un comunicat sîrb scrie textual:

«Austriacii n'au ocupat pozițiile noastre decît după ce le-am evacuat noi...»

E și acesta un mod de a se lăuda?

*

Turcii au trimes Germanilor cantități de opium:

— Ca să simtă mai puțin durerile războiului?

*

Dacă l'ar putea prinde Rușii pe generalul Hindenburg, l'ar boteză în vr'un loc mazuric și l'ar numi Hinden... grad.

Academia și situația externă

O coincidență interesantă a făcut ca exact în ziua cînd s'a adus înaintea Academiei Romîne discuțiunea evenimentelor externe, să cetim în excelenta publicațiune a d-lui Rădulescu Motru, „Noua Revistă Romînă“ o energică provocare la adresa înaltei instituțiuni:

...„Academia Romînă nu are ea oare nici un cuvînt de zis în împrejurările actuale? Nu are ea nici o tradițiune de apărat?

Toată suflarea romînească discută astăzi chestiunea națională. Teama că idealul național poate fi trădat sau îndepărtat pe vecie, este motivată pe fapte cu mult mai importante de cît a fost apariția unui Mangra pe străzile Bucureștilor... Cînd a apărut Mangra, Academia s'a mișcat; pe cînd astăzi, cînd armatele rusești își dispută cu cele ungurești ținuturile locuite de Romîni, este liniște la Academie!... Acei academiciani romîni cari sunt originari din ținuturile bîntuite de război, vin așa dar la Academie cu mintea senină ca și mai înainte sau dacă nu vin, colegii lor din București nu le duc grija și nu le trimit nici un cuvînt de îmbărbătare...

Surprinzătoare liniște! Presa se agită! Universitățile trimit memorii; lumea politică ia hotărîri; toți discută de idealul neamului, numai Academia păstrează o imperturbabilă tăcere. Bine înțeles, nu aștéptăm dela academicianii noștri sgomot și agitație,—academicianii sunt doar nemuritori!; nici nu voim ca ei să participe direct la realizarea speranțelor noastre, fiindcă lor li sunt date în sarcină prea multe fonduri pe cari trebue să le întrebuințeze în publicațiuni și în alte scopuri lăudabile, așa că timpul lor este ocupat; dar în tot cazul, o mică atențiune din partea lor pentru aceea ce constitue idealul nostru național, ni s'ar cuveni“.

Cetitorii cunosc din ziarele bucureștene cuvîntările rostite acum două zile de academicianii Duiliu Zamfirescu și N. Iorga asupra importantelor evenimente. Conferențiarii, firește ne uitînd calitatea lor de academiciani, au păstrat tonul obiectiv și convingător,—o cumințenie care nu excludea logica și prevederea în ocupațiunea cea mai bună.

△

Săptămîna teatrală

Toto. — Procurorul Hallers (Procuror și Apaș). — Rîndunica. — Celimar. — O aventură frumoasă.

Despre piesele de cari am vorbit și cari s'au jucat, *Toto* de trei ori; *O aventură frumoasă* de trei ori; *Celimar* de două ori și *Rîndunica* iar de două ori, nu vom aminti de cît că o piesă cu cît se joacă mai mult, cu atît se joacă mai sigur și mai bine. Joi cu Toto a fost rețeta mai mică decît celelalte, dar tot a trecut de 350 lei.

Voim să vorbim de premiera *„Procurorul Hallers“* piesă în 4 acte. Deși pe afiș nu era numele autorului, și nu știm de ce s'a evitat, autorul adevărat este renumitul Paul Lindau. Piesa e adoptată în franțuzește, de unde s'a tradus în romînește. Toată piesa se învîrte în jurul procurorului care cum reiesă din piesă, dintr'un accident a căpătat o boală nervoasă, avînd *două euri*. De și suntem opriți să mai reîntrăm în domeniul „medicinii“, vom spune numai că Hallers are 2 conștiinți, fără să știe una de alta: ziua este procuror, iar noaptea apaș.

Piesa s'a știut foarte bine și a impresionat mult lumea prin jocul sombru al d-lui Cuzinschi care a interpretat aceste două tipuri diferite cu totul unul de altul; a avut succes și aplauze multe. Acest rol l'a creiat, la Paris, artistul Gémier. Este un rol de forță, de studiu, de muncă multă.

Trecerea de la procuror la apaș și viceversa, au avut mult efect și a ținut lumea încordată. D. Georgescu este un tînăr cu talent și care se desvoltă din ce în ce. Este foarte simpatic, vorbirea clară de tot și a plăcut mult în rolul lui Arnoldy. D. Damira în doctorul Feldeman a făcut o schiță destul de reușită, dar în actul al patrulea, cînd face suggestie cu Hallers, trebuia să fie mai atent, mai insinuant. Apașii jucați de d-nii Boldescu, Guțulescu, Calmuțchi, Pizone, etc. au arătat că au studiat bine filmele lui Pathé și a lui Gaumont, căci au reușit foarte bine. Boldescu se știe că are talent și place lumii, dar cu puțină muncă și cu multă voință ar putea să se scape de pelticeala ușoară care o are la vorbă; îi recomandăm un volumaș care este în biblioteca teatrului: *„la Déclamation de Gravollet“* care carte corectează ori ce defect de vorbire. D-nii Momuleanu și Vernescu ne-au redat cu mult humor rolurile lor. Comisarul Weigart a avut un bun interpret în d. Cerchez, iar un tînăr care promite.

Deși rolurile de femei sunt cu totul secundare, cu toate aceste d-na Momuleanu a fost perfectă în Emy, iar d-ra Cîrjă a arătat cu totul starea sufletului fetelor decăzute din cauza mizeriilor, din occident. A cîntat o arie drăguță și cu multă gingășie.

Calmuțchi cu d-na Botez, o nouă apariție, au jucat dansul apașilor cu mult brio.

Piesa o să facă serie, căci a mulțumit pe toată lumea. Sala a fost plină.

BOBS

P. S.—In *Săptămîna teatrală* trecută, cînd s'a vorbit de rolul Heinecke din „Onoarea“ d. zețar a binevoit a omite cuvintele următoare care erau în manuscript: *„Acest rol greu a fost interpretat de d. Radu-Demetrescu în un mod ireproșabil, făcînd din el aceea ce a visat autorul“*. Iar „aventura noastră în domeniul medicinei“ (vezi Mici Polemici), cu chestia paraliziei lui Heinecke, mi-a fost suggerată de un d. d-r în Medicină, M. B. care îmi este prieten și vecin de stal.

Revolta în Albania

Durazzo 21 (Depeșă întîrziată).— La Tirana a izbucnit o revoltă contra lui Essad Pașa, în urma atitudinei sale sîrbofile. Șeful poliției din Durazzo a fost trimis la Tirana unde a proclamat starea de asediu și a arestat mai mulți adversari de ai lui Essad.

INFORMAȚII

Cu privire la cele publicate în „Opinia“ despre chestia destribuției apei și a rolului ce-l au cei din fruntea acestui serviciu, aflăm că administrația comunală, care, din primul moment, n'a prea avut încredere în competința d-lui inginer Bălănescu, deși îi s'a recunoscut pururea buna-voința și excesul de muncă, a reușit să angajeze încă un inginer hidraulic, pe d. Vasile Nicolescu, pentru ca astfel acest serviciu să fie îndeplinit în condiții mai bune.

In afară de d. Nicolescu au mai fost angajați niște conductori, considerați ca foarte buni.

In urma acestor numiri serviciul apelor va fi din nou organizat și pe baze cu totul altele.

Cu chipul acesta se speră că conducta nu va mai fi pe seama cantonierilor și distribuția se va face în condiții mai bune.

Ziarul „La Politique“ publică următoarele cu privire la deschiderea corpurilor legiuitoare:

Seziunea ordinară a corpurilor legiuitoare va fi deschisă Sîmbătă 15 Noembrie, cu ceremonialul obicinuit.

Credem a ști că mesagiul de deschidere va fi foarte scurt și că seziunea nu va dura de cît cîteva zile.

Șeful guvernului ie pe punctul de a stabili un acord cu șefii opoziției în vederea suprimărei dezbaterei la adresă, în conformitate cu precedentul din 1913.

După toate probabilitățile seziunea parlamentară va fi închisă în cursul săptămînei viitoare chiar.

D-nii d-ri Bacaloglu și Zosin, însărcinați de camera de punere sub acuzare pentru a examina starea profesorului Popescu-Mușata, au depus ieri legiuitul jurămînt, iar astăzi au procedat la examinarea bolnavului.

Conferințele preoților.—Azi au continuat conferințele preoților. Azista un foarte mare număr de preoți.

In ședința de dimineață, părintele Stavrofor Savin, directorul Seminarului, delegat al Mitropolitului, a desvoltat o prea interesantă conferință cu privire la îndatorirele preoților, ascultată cu multă atențiune.

In ședința de după amiază se va proceda la dezvoltarea celui de al doilea subiect din programul conferințelor.

D-na Lucia D. Greceanu a adresat următorul apel către doamnele din Iași:

Soldații din garnizoana Iașului, avînd nevoe de a fi pregătiți pentru orice eventualitate și fiindcă ne aflăm în ajunul unei ierni care amenință a fi friguroasă, fac un apel călduros la inima tuturor femeilor din Iași, pentru a veni în ajutorul ostașilor noștri, trimițîndu-mi cît mai în grabă, cel puțin cît o pereche obiele de lînă sau de barhet, în mărime de 40 cent. pe 50 cent. pe care le voi remite autorităților militare respective, publicînd tot odată numele donatoarelor.

Cu adîncă durere anunțăm cititorilor noștri încetarea din viață, în ziua de 8 Noembrie la Tecuci, a prietenului nostru Scarlat Popovici institutor și fost inspector școlar.

Defunctul era un vechi și devotat membru al partidului conservator-democrat.

Regretînd din inimă pierderea iubitului nostru prieten, rugăm îndurerata familie să primescă condoleanțele noastre.

De la 5 pînă la 25 Noembrie a. c. se poate face apel la grefa Curții de Apel s. I. contra ordonanțelor prin care unii au fost greșit înscriși în listele electorale, iar alții respinși de la înscriere.

Cu cercetarea și susținerea acestor apeluri clubul conservator-democrat a însărcinat pe d-nii avocați Ștefan Georgescu, George Dornescu și Constantin Jornescu cari vor sta la dispoziția celor interesați în localul clubului din Piața Unirei în fiecare zi de lucru de la ora 5 jum. pînă la 7 p. m.

Sergentul de stradă Cozma Petrach sărind din tramvai, și-a cauzat contuziuni destul de serioase.

Duminecă 30 Noembre, d. profesor universitar D. Gusti va ține o conferință în aula universității, tratînd despre Sociologia Războiului.

Produsul material e destinat a se afecta pentru membrii societății „Moldova“ care eventual ar fi mobilizați.

Duminecă, la ora 10 dimineață va avea loc la societatea romînă de sport și gimnastică, o ședință a comitetului căreia vor urma secțiile de tir și scrimă, organizate la perfecțiune.

In satul Bădeni (com. Scobinți), s'a declarat epidemia de scarlatină și tusă convulsivă.

Prin o adresă a ministerului de industrie Camera de Comerț a fost înștiințată că amenzile aplicate pentru călcarea repaosului duminical sunt amnestiate prin Decretul Regal, ca și celelalte amenzi și nu au a fi urmărite.

Astăzi are loc alegerea de comitet la societatea medico-farmaceutică.

Joi seara se va juca la teatrul național ca „lever de rideau“ piesa într'un act „Mănușa“ de P. Bilhaud, tradusă de Gordon. Se zice că e o piesetă foarte spirituală.

Aseară a sosit în localitate prințul Trubețkoi, ministru plenipotențiar rus în Serbia. Cu trenul de 9 seara, d. Trubețkoi a plecat spre București, unde se va opri o zi.

In numărul său de eri, ziarul «Neue Freie Presse» recunoaște că în primul său articol, ocupîndu-se de vederile d-lui Take Ionescu, a înțeles că reproduce unele articole scrise de d. Take Ionescu acum 20 de ani, și că n'a vrut să insinueze că ar fi vederi exprimate recent de d. Take Ionescu.

Noul program cinematografic Pathé Frères din sala Sidoli, de astă-seară Marți, cuprinde:

Luxemburgul pitoresc, călătorii interesante. Blonda Ivette (Frou-Frou). Din memoriile unei balerine. Roman modern în cinci părți. Actualități interesante: Cum au intrat Germanii în orașul Gand: Pentru ca frumosul și artisticul oraș să nu aibă aceiași soartă ca Anvers, Luvain, etc. Armata belgiană s'a retras, după care au intrat armatele inamice, defilînd înaintea Primăriei din Gand — Federația Națională Franceză — Publicul parizian așteaptă cu miile știrile relative la războiu Fabricarea pîinei la brutăriile din St. Cyr (Paris) și expediată apoi spre centrele de aprovizionare—Parisul în clocotul războiului—Chemarea în Franța a contingent. viitor 1915—Viitorii apărători ai patriei la tranșee—Cum sunt îngrijiți copiii, femeile și mamele ostașilor franceji și alte multe vederi de actualitate din cele mai interesante.—Se atrage toată atenția iașanilor că aceste telegrame însuflețite sunt luate cu cea mai mare fidelitate de către operatorii caselor pariziene Eclair și Pathé Frères; aceste vederi sunt de o autenticitate absolută și tot atît de exact redată pe pînză.

Debitul Badareu aduce la cunoștința Onor. Public, că a redus în mod simțitor prețurile produselor alimentare vînzîndu-le sub prețul pieții și anume:

Delicioșul unt p. masă și cafea	6.00	kg
Smîntîna dulce centrifugată	2 40	„
Brînză de burduf, de munte	3.00	„
Cașcaval de Penteleu	3.00	„
Adevăratul Ghiudem de Botoșani	5 —	„
Renumitul Salam de Sibiu	7 —	„
Grăsime de porc topită	2.00	„
Brînză de Brăila	2—	„
Brînza Olanda	4.50	„
Rocfert	5.60	„
Gervais bucata	0.45	„
Schweitzer	4.80	„

De asemenea se găsește must dulce și vin nou de calități superioare.

La via d-lui Const. Kilimoglu (comuna Copou), se află de vînzare vițe de vie din varietățile Selection Carrière, Chasselas, Bordeaux, Bourgogne, altoite pe portaltoi cei mai rezistenți.

A se adresa la Iași, str. Toma Cozma 5 bis.

EXPERIENȚA A DOVEDIT CĂ:

Apele Mineralizate Sinteza

Preparate cu **Lithină și Bicarbonat de Sodă** de

Doctorul RATIANU Chimist și farmacist, IAȘI

sunt cele mai conștiincios preparate, cele mai curate și cele mai plăcute dintre toate produsele similare din țară.

Cereți dar pretutindeni, în toate debitele de băuturi și în toate restaurantele, numai **APELE MINERALIZATE „SINTEZA“ a DOCTORULUI RĂTIANU**, și feriți-vă de imitațiuni care prin compoziția lor nu se pot compara întru nimic cu excelentele produse „SINTEZA“.

Apele Mineralizate Sinteza sunt alkaline—lithionate și se recomandă în special ca apă de masă persoanelor ce suferă de **ACREALA EXAGERATA a STOMACULUI, GUTTA, ARTRITISM, NISIP LA FICAT, NISIP LA BEȘICĂ** sau **RINICHI, CONSTIPAȚIE** etc.

Observați bine **ETICHETA DE PE STICLĂ** și **PLOMBELE DE ÎNCHIDERE** care trebue să poarte numele meu **Dr. A. RĂTIANU** și marca **„SINTEZA“**.

Refuzați ori ce substituție.

La cerere se trimite trăsura fabricei la domiciliu.

— **Biroul Fabricei IAȘI str. GOLIA No 46** —

AVIS

Celebra cărturăreasă Lizeta Bucureșteanca sosită de curînd din București prezice cu desăvîrșită exactitate, prezentul trecutul și viitorul, precum și situația războiului prin cărți de știință, spiritism și Lenormantie, totul în mod științific. Posedă certificate, autorizație, cărțulie ambulantă și scrisori de mulțumire din țară și străinătate. Prin prezicerile sale care s'au îndeplinit exact la cei care au vizitat'o s-a atras stima și celebritatea de care se bucură pretutindenea. Fiind sosită în Iași pentru un scurt timp, onor public este rugat, a nu-și da vr'o părere pînă nu o va vizita și se va convinge de adevăr.

Cu stimă **LIZETA,**

Stcada Oncea No. 17 casa și zaplazul nou, luați tramvaiul de Tatarași și vă dați jos la halta judecătoriei a II-a din str. Bulgară (lon Creangă) trasversați prin str. Vasile Lupu în str. Oncea făcută cu pavajul nou de curînd.

Serviciul telegrafic și telefonic al „Opiniei“

Francezii împiedică navigațiunea neutra

Viena.— Correspondenz-bureau află din Milano că excitarea cercurilor comerciale din Genwa crește din cauza piedicilor aduse navigațiunei neutre de către francezi.

Așa alaltăeri, vasul englez „Harovani“ avînd pe bord 7 mii de tone grîu pentru Genua, a fost confiscat la Toulon. Vasul „Ascot“ a fost condus la Gibraltar. Vasul „Nitor“, încărcat cu cărbuni pentru Genua, a fost condus la Villa-Franca.

Luptele în Caucaz

Constantinopol 22. — In urma ofensivei contra trupelor rusești care voiau să înainteze pe fluviul Nurad, inamicul a fugit cu pierderi enorme.

Am luat trei tunuri de cîmp. (Comunicat al legațiunei otomane).

Acțiunea germana satisfacatoare

Berlin.-„Koelnische Zeitung“ spune că știrile ziarului „Daily News“ afirmînd că germanii sînt doritori de pace. sînt stupide.

Ziarul adaogă că poziția germanilor nu e critică nici la apus nici la răsărit și că acțiunea germană este satisfăcătoare pe toate teatrele de război.

Nici situația militară, nici politica continentală, nici nimic altceva, n'ar putea determina pe Germania să dorească pacea.

Comunicat austriac

Viena. — Oficial 23 | 11. — In Polonia rusă n'a intervenit încă nici o deciziune.

Cîteva trecători ale Carpaților au fost evacuate în fața unui inamic superior numericește.

In fața cetății Przemysl inamicul stă dincolo de bătaia tunurilor.

Impotriva Angliei

Roma.—Ziarul „Mesagero“ află din Londra, că după știri venite din Zaarbrug, Germania ar fi izbutit să construiască niște motoare speciale, care pot trece peste mine fără să exploadeze. Cu ajutorul acestor noi vase, Germania proectează să invadeze Anglia.

*

Londra.—Ziarul „Times“ comentînd această știre, spune că prea bine sunt apărate coastele Angliei și prea e superioară flota engleză, pentru ca să existe vre-o teamă de o invadare germană.

Comunicat german

Telegramă oficială din Berlin adresată consulatului german din Iași.

Luptele de la Nieuport și Ypres continuă. Escadra engleză care de două ori a voit să se apropie de coastă, a fost isgonită de focul artileriei noastre, pe când focul de artilerie al marinei engleze a fost ineficace.

In pădurea Argonilor căștigăm teren. Diverse încercări de recunoaștere forțată a pozițiunilor noastre la est de Mosela, au fost zădărnicite de contra atacurile noastre.

In Prusia de est, situația este neschimbată. In Polonia decisiunea trăgănează din cauza sosirei de noui trupe rusești din direcția Varșovia. La est de Czenstochau și la nord-est de Krakovia ofensiva trupeior aliate continuă.

Comunicare sîrba

Niș. — In cursul zilei de 21 Noembrie o luptă s'a dat pe frontul Lazarev-Mironița. Lupta continuă.

Mari manifestații patriotice în Turcia

Constantinopol.—22.—Manifestațiunile patriotice continuă în provincie pentru declararea războiului sfînt. La Ierusalim s'au zis rugăciuni în marea moschee a lui Omar, pentru victoria Turciei, Austro-Ungariei și Germaniei. La Galipoli s'au făcut ovațiuni consulilor austro-ungar și german.

O întrunire s'a ținut sub prețidența șeicului islamului la care au participat trei foști șeic-islami și mai mulți demnitari religioși și ulemale. S'a primit în unanimitate textul proclamațiunei pe care corpul ulemalelor o va adresa, pe baza fetvalei cunoscute, națiunelor musulmane cu privire la războiul sfînt.

Ieri, după cetirea fetvalei proclamînd războiul sfînt, tinerimea școlară a distrus coloana comemorativă a tratatului turcorus de la Unkiar-Skelesi.

Rezumat al operațiunelor ruse

Petrograd.—Mesagerul armatei publică următorul rezumat al operațiunilor în perioada de la 19 la 22 Noembrie :

La nord, rușii bătînd forțele germane la Virballen, le-au respins pe frontul Gumbien—Angerburg și înaintează victorios gonind ariergardele inamice din pozițiuni puternic întărite.

In regiunea Czentochowo—Cracovia, trupele noastre au atacat forțe importante austriace, fugărindu-le.

Pe frontul Galiției trupele urmăresc de aproape inamicul care se retrage înspre Cracovia și trecătorile Carpaților puternic apărate. Austriacii în retragerea lor spre Cracovia fac mari sforțări spre a întîrzia înaintarea noastră irezistibilă contra orașului.

Expozeul d-lui Radoslavoff

— Bulgaria și-a asigurat integritatea teritorială —

Sofia. — Primul ministru Radoslavoff a făcut eri în Sobranie un expozeu asupra situației.

Tribunele sunt ticsite. Primul ministru este ascultat cu o atențiune încordată.

D. Radoslavoff spune că de la începutul răsboiului european, Bulgaria și-a menținut atitudinea adoptată la început, aceia a neutralității leale, pe care a păstrat-o. Toate imputările nejustificate ale opoziției le respinge cu energie. Guvernul a păstrat cu Puterile străine relațiunile cele mai satisfăcătoare. Azi toate marile Puteri aprobă atitudinea Bulgarei. Cele mai prietenești legături le menținem cu România, Grecia și chiar cu Serbia beligerantă. Cu Turcia menținem cele mai sincere relațiuni. Guvernul este fericit să anunțe națiunei, că a asigurat integritarea teritorială a Bulgariei.

D. Radoslavoff a adaugat, că în ceia ce privește tratativele pentru mărirea patriei, o va face cu deplina înțelegere a întregului concert european.

Cuvîntarea primului ministru a fost viu aplaudată.

*

Sofia.—Inainte de a pleca, ministrul Turciei a avut o intrevedere cu primul ministru, care i-a declarat din nou, că Bulgaria își va menține neutralitatea, nelăsîndu-se influențată de tripla înțelege.

*

Sofia. — Ziarul „Utro“ reproduce părerea unui ministru, care a zis că în cazul cînd Serbia va fi ocupată de austriaci, chestia macedoneană se va rezolvi în favoarea Bulgariei.

Ora 3 p. m.

Deschiderea parlamului

București — Monitorul Oficial apărut astăzi publică decretul cu programul deschiderei parlamentului.

Rînirea unui general romîn

București.—Un ziar vienez sosit aici anunță că în ultima listă a rîniților figurează și generalul Victor Megovan, comandantul diviziei 35 de infanterie.

Un ordin al ministerului de razboi

București. — Ministerul de război, avînd în vedere că cu ocazia controlului taxelor militare s'au constatat numeroase omisiuni în luna trecută, la diferite birouri de recrutare a hotărît să fie din nou chemate toate contingentele de la 1893 pînă la 1912 inclusiv.

Această chemare, repetăm, este datorită cauzelor spuse mai sus.

Articole oprite la export

București. — M S. Regele a semnat decretul prin care se aprobă prohibirea la export a următoarelor articole :

Rogojinele, semințile de floarea soarelui, sacii, mușamalele și pînza ce ar putea servi la confecționarea sacilor.

CHIRISTIGIA

„Bradul Moldovei“

Mari depozite de Cherastea

Str. Uzinelor 11—14

Asortat cu toate esențele de lemn pentru construcție și tîmplărie

Societatea „Bradul Moldovei“

— Telefon —

Comunicări franceze

Bordeaux. — Oficial.— Ziua de ieri a fost caracterizată prin o violentă canonadă pe tot frontul. Inamicul a îndreptat tirul artileriei cu deosebire asupra orașului Ypes ale cărui frumoase monumente au fost distruse. Deasemenea au fost bombardate orașele Soissons și Reims.

In Argonne, inamicul a dat mai multe atacuri foarte vii, dar au fost respinse cu mari pierderi pentru germani.

In Voeuvre și Vosgi situația e neschimbată.

*

Paris 23 (Prin telegrafie fără fir din turnul Eifel).

In ziua de 21 st. n. a fost liniște pe tot frontul.

Ieri însă, la aripa noastră stîngă pînă la Oise, a urmat o canonadă intermitentă, mai activă și cu rezultatul mai fericit de partea noastră, de cît de partea germanilor.

Mai multe linii de tranșee ale inamicului au fost distruse de artileria franceză așa că germanii sînt azi ocupați cu săparea de noui tranșee, cu cîteva sute de metri mai înapoi.

La aripa dreaptă în Voeuvre, la Epargnai, nu departe de Combrai, am rezistat cu succes la 5 atacuri pe care infanteria germană le-a dat în formațiuni compacte și în interval de 2 ore. Toate atacurile însă au fost oprite și împrăștiate cu ajutorul artileriei, fără a fi intervenit și infanteria.

Doctorul **N. Hortolomei**

— Medic la Sf. Spiridon —

S'A MUTAT IN

Strada Cuza-Vodă (foastă Golia)

No. 42

Consultații 1—3 p. m.

Sanatoriul „Sf-ta Maria“

fost Dr. TZAICU, str. Zmău No. 3, Iași

complect reorganizat se deschide la 15 NOEMBRIE a. c.

Secția chirurgicală sub conducerea **profesorului Dr. Amza Jianu.**

Secția medicală cu laborator pentru examene de urină, sînge etc.

Prețuri moderate. Ingrijirea bolnavilor nu va lăsa nimic de dorit.

Pacienții au libertatea de a'și alege d-nii medici curanți.

Dr. Leon Șeptelici-Andrieșl

Licențiat în matematici

Predă lecții de matematică.

A se adresa la Tipografia Goldner sau în str. Alexandri No. 4.

Clinica Veterinară

Iași, strada Păcurari 138, Iași

DIRECȚIA

Dr. D. BUZENCHI

Boale interne și externe ; operațiuni de mica și marea chirurgie.

Se primesc animale bolnave în pensiune: **animale mari 3 lei pe zi, animale mici 2 lei pe zi.**

Se practică vaccinațiuni contra turbării, jigodiei la cîni și dalacului (la toate animalele).

Anexa: *Atelier special de potcovărie normală și pathologică ; aplicarea rațională a cauciucurilor franceze și rusești*

2 odăi confortabil mobilate *se inchiriază de pe acum.*

Informațiuni la administrația acestui ziar strada Gh. Mîrzescu, 17.

Un grajd *pentru cai și trăsură de inchiriet.*

A se adresa strada Elena Doamna 29.

Sanatoriul Dr. TZAICU

Iași, str. Carol No. 20

Direcțiunea Sanatoriului aduce la cunoștința publicului și numeroasei sale clientele, că în urma experienții făcute și după îndemnul medicilor și suferinzilor, a părăsit vechiul său local din strada Zmeu, din regiunea joasă a orașului și **s'a mutat de la 26 Octombrie a. c.** *în casele proprii din*

Strada Carol no. 20

(lîngă Universitate)

regiunea cea mai înaltă și mai sănătoasă a Iașilor.

DIRECȚIUNEA

De închiriat *două camere și un antret Strada Cuza-Vodă No. 13. Se închiriază i separat.*

Apartament *la etaj, compus din 4 odăi, un coridor cu geamlîc închis, bucătărie, camară, closet, lumină electrică curte mare etc. se închiriază de pe acum*

Informați la proprietar strada Palat No. 4.

Dacă *aveți o pudră bună păstrat'o ; dar dacă căutați o pudră fină care să nu sulimineze, care să nu sbîrcească ori să aspreasca pielea, nu ezitați și întrebuințați*

Poudre de Beauté S. d. B.

cu care se obține idealul veloutăței și transparenței. **Cutia 2.50 lei**

Depozit en gros și detail la

Postișeria D. S. Ionescu

Strada Cuza-Vodă 67, Iași

unde se găsesc și multe alte necesare pentru Toaletă și coafure.

Doctor FISCH

Specializat la Berlin în

BOLI DE COPII

Precizarea diagnozelor prin analize microscopice

Iași, str. Cuza-Vodă (Golia) 42

Consult. 10—11 și 3—5

Cele mai bune

Prăjituri

sunt acele preparate cu

Laptele condensat Nestlé

Produs natural

De vînzare pretutindeni. **Prețul cutiei LEI 1.20.**

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . . 20 lei
6 luni . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Administrația: Tipografia H. Goldner, Iași.
— TELEFON No. 36 —

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul XI—No. 2328 —Joi 13 Noem. 1914

CRIZA ECONOMICA

Priuăriile noastre, înțeleg adică nu numai pe aceia a Lașului, au avut să lupte mult contra tradiției de scumpire a alimentelor de prima necesitate. Până acum această intervențiune a lor s'a arătat a fi folositoare și la locul ei. Care însă să fie cauza de se cere o sporire a prețului tuturor produselor, fără deosebire dacă ele sunt un produs național ori se importă din alte țeri si regiuni?!

Pentru cele ce se aduc din alte părți se știe că mijloacele de transport joacă rol de prima ordine. Cîte produse cari la locul lor de origine aproape n'au preț, însă noi le cumpărăm scump, numai pentru aceia că le aducem de departe.

Negustorii romani dinainte de Christos, pentru ca se justifice prețurile exorbitante ale unor articole, cum în special erau produsele aromate, pe lîngă că le aduceau de departe, dar spuneau consumatorilor din Roma, că pentru a și le procura trebue să se lupte cu zmei și alte ființe legendare.

Nouă, cari nu mai credem în zmei și alte drăcovenii, ni se debitează altele, ca o secetă, o criză, o părăsire a unui fel de cultură și înclinarea către o alta, timpurile nepriincioase, exportul greu, taxele vamale etc.

Dacă romanii plătiau prețuri mari pe produsele Orientului pentru motivul că negustorii trebuiau să lupte cu zmeii, noi plătim scump multe articole, cari fac parte din strictul nostru necesar, sau sunt de acele cu cari de cînd ne-am născut ne-am deprins a le avea, pentru motive cu meșteșug spuse.

Astăzi se adaogă la toate acestea și starea de războiu în care se găsește peste o jumătate din Europa, care împedică tocmai libera circulare a mărfurilor.

Va părea de sigur curios oricui, că pe timp de războiu se declară o criză generală; nu mai sunt nici bani, nici mărfuri.

Banii și produsele cari până ieri erau în cantitate suficientă și satisfăcăceau toate nevoile, astăzi lipsesc. Și lipsesc nu numai din țările cari se bat, dar și din cele ce stau de o parte.

Un filosof și economist mare din veacul trecut, *John Stuart Mill*, propagă în scrierile lui că „fluviul industriei omenești trebue să ajungă în definitiv a fi o mare stătătoare". Atunci, zicea el, oamenii nu vor mai munci ca acum, le va fi de ajuns o oră de lucru în loc de 8 ori 9, ba chiar munca va deveni o adevarată plăcere, pentru că se va exercita un sport și alte îndeletniciri.

Vorbindu-se astfel se punea mare preț pe aceia că fiecare individ produce mai mult de cît consumă. Și în generalitatea cazurilor așa e, pentru că nu se poate ține socoteală în producțiunea mondială de cei cîți-va cari muncesc mai puțin, ori de loc. Cît suntem însă noi de departe de prezicerile lui Stuart Mill o dovidește plîngerea generală a oamenilor contra scumpirei vieței, plîngere pe care războiul a venit s'o agraveze!?

In scrierile cele mai vechi se susținea că numai un stat cu organizare comunistă va da mare procadere statisticei. In un asemenea stat, toți vor avea ca mijloace de traiu atît cît le trebue și nimic mai mult. Prin urmare acolo era absotută nevoe să se știe și cifra populațiunii și cantitatea producțiunii.

Dacă într'un moment dat și prin o împrejurare fără voia omului, erau unul ori două suflete mai mult, aceștea n'aveau cu ce trăi. De aceia una din grijile de căpitenie ale acelui stat trebue să fie de-a hotărî ca populațiunea să nu se înmulțească.

Astăzi lucrurile s-au schimbat. De statistică se simte nevoe și în statele cu organizare alta decît comunistă. Mai ieri de exemplu, se putea citi prin ziare un studiu, în care cu cifra se dovedea că Germania nu poate avea decît atîtea vagoane de grîu și că în timp pe trei luni, cel mult, trebue să depună armele pentru că nu va mai avea cu ce trăi populațiunea. De sigur asemenea studiu s'ar fi putut face și pentru Franța ca și pentru ori care țară aflătoare astăzi în războiu. Dar tot cu cifre se dovedește că țara aceasta, Germania, a perdut în războiu peste un milion de oameni. Prin urmare numărul consumatorilor e redus cu atita.

De altă parte ar fi de știut cît poate rezista o țară cu producțiunea ei obișnuiiă, presupunînd că într'un moment dat producțiunea a încetat cu desăvîrșire.

Aceasta însă nu va putea fi de cît ipoteză, pentru că în nici o țară producțiunea nu poate înceta cu totul. Se va micșora pentru că mulți la sate vor pleca la războiu dar nu va înceta.

Apoi țările producătoare de unele articole și producătoare în cantități extrem de mari nu vor reacționa cînd nu vor putea să-și desfacă produsele? Ce vor face statele cari nu sunt angajate în războiu și cari se vor găsi în posesiunea unor stocuri de mărfuri pe cari nu le vor putea vinde?

De sigur că ele vor căuta toate mijloacele să iasă din impas și cu ori ce risc vor fi silite să declare că cutare articol nu poate fi considerat ca contrabandă de războiu.

De aceia chestiunea economică, chestiunea pînă cînd o poate duce o țară cu mijloacele ei de traiu, nu poate fi așa de simplă nici de o ușoară rezolvare.

Criza economică are multe laturi, cari trebuese toate luate în considerațiune cînd e vorba a i se găsi locul.

V. I. Radu

Mici Polemici

Deputatul francez Denys Cochin propune ca să dee regelui Albert al Belgiei titlul de Rege al Ierusalimului. Ar fi putut adăuga ca, pentru locuință provizorie, să se dee simpaticului Rege în exil — un castel în Spania.

*

Ați băgat de seamă un lucru?

Deși soldați aprigi, Germanii—cari nu mai înaintează — au devenit cam... sedentari.

*

Bulgaria intenționează, ci-că, să trimită Serbiei un „ultimatum".

Pentru aceasta, se'nțelege, așteaptă scadența s'ajungă la ultimo: cînd Sîrbii vor fi istoviți complect.

*

Instalați-vă fără grije telefoane în locuințe. Vă garantăm că nu prea veți fi... deranjați. Nici d-nii și d-rele de la oficiu nu se prea deranjează.

*

Se anunță în unele comunicate o luptă de lichidare pe frontul de vest.

— Inundațiile sunt mari...

*

Foștii redactori ai „Faclei" sunt în mare nedumerire: să scoată o nouă gazetă ruso-filă, să devină austro-fili?

...Chestie de profesie și de rente.

*

«Adevărul» speră un războiu fără sfîrșit.

Dovadă că la «Săptămîna războiului» a deschis un abonament... anual!

OAMENI ȘI LUCRURI

Poezia războiului

Dacă într'adevăr întreaga noastră producțiune literară a anului 1913 se reduce la ceea ce, în rezumat, ne arată autorul „Cronicelor literare"—d. Ion Trivale,—atunci încheierea la care ajunge d-sa e firească și logică.

„...Marele eveniment al acțiunii noastre din 1913 a surprins poezia romînească nepregătită pentru a lui înțelegere tot așa precum a găsit întreaga conștiință populară aflată încă în făgașul atitudinei ei tradiționale—în neputință de a-i prețui imensa lui însemnătate".

Intr'adevăr, după colecția de strofe ocazionale, fără a excepta imnul „La arme!" al regretatului St. O. Iosif—care apare vlăguit pe lîngă poezia „La arme!„ a lui Eminesca—rămînem doară cu cîteva strofe semi-lapidare ale d-lui Mircea Rădulescu, cu cîte-va spirituale pasagii din balada lui Badea Pletea—„1913"—despre care nu vedem măcar o mențiune în cronica incompletă a criticului Trivale și, fără îndoială, cu energica bucată a d-lui Zaharia Bărsan: «Ca mîni va bate ceasul».

Aceasta din urmă, recitată pe aproape toate scenele noastre în cursul unui turneu memorabil—memorabil fiindcă a dat loc unor conflicte diplomatice, ori era pe cale să dee—a lăsat oarecare impresiune, prin ecourile suggestive ce aduce din relațiunile trans-carpatine:

Aud par'că fâlfâituri de steaguri
Și cântice spărgându-se de zări,
Văd suflete 'nălțându-se la ceruri
Topite 'n furtunoase îmbrățișări
Și plânsete de bucurie mare
Și... toate câte 'n minte pot s'adun
Scăldate'n tropote de cai și care
Și botezate 'n trăznete de tun!...

Veniți viteji la marea sărbătoare
Să chiuim în ploaia de săgeți...
Ne-om face vifor, sabie și pară
Și fulger ne vom face dacă vreți.
S'o repezi din cîrji voios mușneagul
Simțind că 'n viață tot mai are un țel...
Ah, să ne aduceți dela Plevna steagul
Să ne 'nălțăm și noi odat' sub el!...

Prin cuprinsul ei, bucata d-lui Bîrsan aparține însă mai puțin anului 1913—al campaniei de peste Dunăre, ci mai curînd emoționantelor frămîntări ale anului 1914 care e al războiului tuturor popoarelor,—chiar al acelor cari nu se luptă,—cari nu se luptă *încă*.

Rodion

INFORMAȚII

Eri ziarul nostru anunța cu un oare care lux de detalii reorganizarea serviciului apelor la Primărie. Se vede însă că n'a fost a bine. Apa a încetat din nou să curgă și termen nu se dă pînă cînd să se aștepte.

Primăria pare a se fi săturat să mai dea înștiințări despre întrerupierea serviciului de apă, mai ales cînd s'a dovedit că ele nu concordă cu realitatea. Noi am încetat un moment a ehema atențiunea cetățenilor asupra nenorocitului fapt.

Dar acum ne întrebăm: sunt sătui cetățenii Lașului de atîta răbdare? Nu se vor mișca să ceară mai cu insistență incetarea scandalului? Nu sunt autorități la care să se reclame, pentru că impozite ni se cer, dar serviciu nu ni se dă?

Am auzit de altă parte că chiar atunci cînd apa nu curge, totuși se găsesc chipuri de a face să curgă pe ici colea la cișmeaua vre-unui locuitor. Dacă e așa, întrebăm: ce sunt privilegiile acestea? Am înțelege poate un astfel de hatîr pentru unul care ar fi dăruit comunei Iași în scop de aducere a apei cîte-va sute de mii de lei. Dar așa cînd nimeni n'a auzit de vre-o astfel de dărnicie?...

Un funcționar de la legația romînă din Petrograd a trecut aseară prin Iași, ducîndu-se la București. D-sa aduce primului ministru o voluminoasă corespondență, trimisă special de către d. Diamandi, ministrul României din Petrograd.

Orarul pentru lucrările practice și cursul de zoologie al d-lui profesor I. Borcea, la Facultatea de științe e stabilit astfel:

Curs: Marți 5—6 jum. p. m., Sîmbătă 2 jum.—4 p.m. *Lucrări practice:* Luni 1 jum.—6 pentru studenții în șt. Naturale; Vineri 9—12 pentru studenții în farmacie.

Cursul începe Sîmbătă 15 Noembre; lucrările practice Luni 17 Noembre. Cursul din primele două luni e comun pentru studenții de la științe naturale, dela secția agricolă și farmacie.

Aseară a avut loc alegerea noului comitet al societății medico-farmaceutice. Desbaterea ce a precedat alegerea a fost foarte furtunoasă.

D. dr. Bogdan a inzistat să se modifice statutele, în senzul ca nouii înscriși să aibă drept la vot, chiar în seara alegerei, ceia ce a adus o replică violentă a d-lui Jellea, care a amintit că în anul trecut d. dr. Bogdan a fost acela care s'a opus a recunoaște ca bună alegerea făcută în persoana d-lui dr. Flor, tocmai pentru că se înscrisese în ajunul alegerei.

D. dr. Parhon președintele asociațiunei declară, că d-sa nu poate de cît să respecte statutele și să procedeze la discuția chestiunelor, după ordinea de zi stabilită.

Retrăgîndu-se d. dr. Bogdan, se procede la alegerea noului comitet.

Au fost aleși d-nii: dr. Parhon, dr. Flor, dr Tudor, dr. Boghen, dr. Căpățînă, farmaciștii: Verner, Konya senior, Th. Jellea, Konya junior și Herțenberg și d. medic veterinar Stoicescu.

Din cauza numărului mic de candidați admiși a urma cursurile școalelor de notari din Tg.-Jiu și Panciu, ministerul instrucției publice a hotărît închiderea acestor școli pe anul 1914—1915.

D. Filipescu exasperat

— EPOCA tratează de insolent ziarul d-lui Marghiloman —

Ceea ce era ușor de prevăzut s'a întîmplat. D. Filipescu atacă cu ultima violență ziarul personal al d-lui Marghiloman. Proza *Epocei* de astă-zi constitue cea mai bună dovadă a fondului de sentimente pe care d. Filipescu le nutrește pentru d. Al. Marghiloman, pe lîngă că constitue începutul luptei prin publicitate asupra unei chestiuni care pînă acum nu formase de cît obiectul discuțiilor, în sînul unor comitete consultative sau executive.

*

Motivul atacului *Epocei* îl constituie un antrefileu apărut aseară în *La Politique* și prin care se semnala că s'a recurs la o invenție — acea a pretinsului succes sîrb de la Valjevo, astă zi dovedit ca inexistent — doar se va mai spori cu ceva entuziasmul maselor și se va obține o agitație pe tema războinică — agitație, care, după părerea ziarului d-lui Marghiloman, nu corespune cu fondul sentimentelor și interesele poporului romîn.

*

La aceste spuse *Epoca*, în numărul său de astă-zi replică precum urmează—reproducem textual:

«Ziarul „La Politique", frate de cruce cu jurnalul „Ziua", își permite unele insinuări și unele impertinențe ce trebuesc relevate.

El vorbește de «știri de-a întregul neexacte și inventate, despre o mare victorie a unuia din beligeranți care luase un număr mare de prizonieri. Acest svon răspîndit într'un scop bine determinat de un pretins corespondent de la T.-Severin, n'a fost confirmat și a intrat de eri în domeniul știrilor de senzație, menite să sporească entuziasmul mulțimei". Adică se acuză „Acțiunea Națională" că a uzat de un mijloc neleal

Suntem la largul nostru să vorbim de această știre pe care noi n'o căpătasem și deci n'o publicasem. Dar cel ce scrie aceste rînduri a auzit știrea aceasta comunicată de un membru al corpului diplomatic. Iar pretinsul corespondent din T.-Severin nu numai nu este pretins, dar e întregul oraș Severin, care Sîmbătă a auzit o gălăgie enormă la Cladova, cu chiote și bătăi de tobă. Trimițîndu-se persoane la Cladova și venind persoane din Cladova s'a aflat că se sărbătorea o mare victorie sîrbească.

E drept că nici pînă azi nu se știe exact ce s'a petrecut la Valjevo. Pare că după o retragere a sîrbilor, fără luptă și fără victorie din partea austriacilor, cum au anunțat depeșile austriace, a fost de partea sîrbilor un succes, în proporții însă modeste.

Oare aceasta, fiind date mai ales izvoarele pe care le-am arătat, îngăduie obrăzniciile ziarului «La Politique»?

Noi cestia de la «Epoca» știm — și martori erau o sumă de persoane cu greutate — că unul din inspiratorii ziarului „La Politique" ne-a comunicat acum cîtva timp prin telefon o știre senzațională despre o victorie germană care n'a existat, stăruind ca să se facă cît mai multă reclamă în jurul acestei în adevăr pretinse victorii.

Acel care uzează de asemenea mijloace în favoarea unei cauze care e aceia a vrăjmașilor noștri, deși în public n'are curajul opiniunilor sale și pretinde că face aceiași politică ca și noi, o fi bine inspirat dacă ne-ar cruța lecțiunile sale de lealitate.

*

Rămîne de văzut ce va răspunde ziarul *La Politique*, care, pînă'n prezent, n'a prea lăsat fără replică nici un atac de asemenea natură.

In legătură cu informația dată în altă parte a ziarului despre noua întrerupere a distribuției apei, ni se comunică de la administrația comunală că un tub, de mică dimensiune, de la conducta mamă, s'a spart în dreptul barierei Păcurari.

Reparațiile se fac cu mare grabă și se crede că pînă diseară apa va putea fi din nou distribuită.

Peronul gărei locale are azi din nou aspectul unei tabere, mulțumită numeroaselor familii ruse, venite din diferitele orașe din Austria și Germania. Aceste familii după cîte-va ore petrecute în oraș, s'au întors cu trenul de 12 în Rusia.

Primul concert de muzică de cameră din anul acesta va avea loc la teatrul național în seara zilei de 18 Decembrie.

Concertiștii depun de pe acum o muncă stăruitoare în repetirea unor bucăți selecționate din cei mai de seamă autori muzicali clasici și moderni.

Actorii-ofițeri. — Anul trecut, stagiarul Gh. Slavnicu a fost chemat subloct. în activitate la Vaslui. Vinerea aceasta ne lasă alt stagiar mai de samă, d. St. Guțulescu care renunță la teatru, fiind chemat ca ofițer activ la T.-Vești. Pe artistul Guțulescu l'a adus d. H. Lecca în 1908 și de atunci, a intrat în repertorul teatrului ieșan. Succes a avut în Pristanda, Nae Ipingescu, Iordache, din piesele lui Caragiale; apoi în Triucă din „Vagmistru"; Glutto din „Fontaina"; Filias Tog din „Ocolul pămîntului"; Salomon din „Kean"; Prof. Bramkuer din „Taifun"; Dickert apaș din „Procurorul Hallus", etc... Teatru pentru un element bun de comedii.

Și acuma al treilea activ care a cerut să fie în activitate, Kalmuțchi, și așteaptă ordinul din zi în zi. A cerut însă, să nu fie «combatant» ci cei „de ață" căci neavînd înălțime de cît 1 m. 20, nu poate să facă marșuri.

In urma încetărei din viață a casierului Primei Societăți de Economie din Iași, Gh. Lateș, comitetul a delegat pe d. Gh. C. Stănilescu cu îndeplinirea acestei însărcinări pînă la 15 din luna curentă, iar de la această dată pînă la alegerea unui casier pe Sf. Sa Economul C. Păun, ambii membri ai comitetului.

S'a fixat ziua de 7 Decembrie pentru întrunirea unei adunări generale extraordinare a tuturor societarilor cu misiunea de a alege un nou casier, conform statutelor.

D. prof. Neculcea va deschide cursul său de *electrotechnie generală*, pentru studenții Institutului Electrotechnic Vineri 14 | 27 Noembrie 1914 și'l va continua în modul următor,

Sîmbătă dela 10 jum. pînă la 12 a. m. va trata despre *studiul curenților continui* cu studenții primului an.

Vineri dela 10 jum. pînă 12 a. m. va trata despre *studiul curenților alternativi*, cu studenții anului de specializare (secția inginerilor electriciani).

D. prof. Neculcea, va mai face și o serie de 10 conferinți suplimentare asupra *telegrafiei fără fir* cu studenții din secția inginerilor electriciani. Data acestor conferinți se va fixa ulterior, avînd loc odată pe săptămînă, în orele disponib le.

Patru romîni, dezertori din armata austriacă, au fost aduși azi în localitate. Tot azi ei vor fi transportați la tabăra de la Șipote.

D-na Eufrosina Popescu, din comuna Galata, s'a plîns poliției că eri pe strada I. C. Brătianu un anume Neculai Chitic i-a smuls punga in care avea 30 lei.

Camera de comerț din localitate a făcut intervenție la ministerul de Comerț și pe lîngă toate camerele de comerț, ca la oboarele oficiale cîntărirea cerealelor să fie obligatoare, atît .pentru cumpărători cît și pentru vînzători.

Noul program cinematografic Pathé Frères din sala Sidoli, de astă-seară Mercuri 12 Noembrie cuprinde:

FAUST splendidă și feerică înscenare după opera cu acelaș nume. Fantastice scene, montări extraordinare, imense bogății și ingeniozități scenarice. Două acte mari.

Deasemenea sunt cuprinse în nou program: Lupta între Liliputani cu Gigas cel mare, admirabilă desfășurare în două părți. Alhambra, celebrul palat al regilor Mauri din Grenada (Spania). Interesante vederi de călătorie, etc.

In pauza mare va apare artistul JITA-NO imitator și cupletist, care a fost că duros aplaudat de publicul bucureștean. Jita-No în genul artistului Gyp, imitează la perfecție pe celebra Nita Jo, steaua pariziană; el ne-o redă în cîntecele, gesturile, costumele identice și alurele celebrității pariziane.

Artistul JITA-NO apare în persoană pe scena din sala Circului Sidoli.

— Gustaţi —

Ciocolata NESTLÉ

FABRICATĂ CU LAPTE

Neîntrecută în calitate

— De vînzare pretutindeni. —

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Comunicat sârb

Niş 24.—In noaptea de 21|11 pe la 11 noaptea inamicul a încercat să treacă peste Colubara pe frontul Dragevatz-Voldenița-Staroselor. Trupele noastre au lăsat pe inâmic să-şi treacă pe ţărmul drept o parte din forţele sale; în urmă l'am atacat. Am făcut 7 ofiţeri, 57 ăubofiţeri şi 268 prizonieri. Inamicul surprins n'a mai avut vreme să se desfăşoare. Totuşi el a opus o rezistenţă puternică, dar totul a fost inutil.

O parte a totuşi a reuşit să scape fără ca să poata totuşi trece rîul Colubara şi aceşti rămaşi în viaţă se predau încetul cu încetul în grupe.

Luptele pe liniile Lazanvatz-Miomitza mai la suo de linia precedentă se continuă deja de mai multe zile şi durează şi acum. Am obţinut unele succeăe parţiale pe această linie.

Neutralitatea Persiei.

Petrograd 24 | 12. — Sahul Persiei a informat guvernul francez de ferma sa hotărîre de a observa cea mai strictă neutralitate, La sud de rălul sopici ai noştri printr'un atac pe neaşteptate au respins pe inamic. Am luat inamicului 3 ofiţeri, 136 soldaţi şi 2 mitraliere.

Pe restul frontului nimic de semnalat.

Situaţia pe frontul de rasarit

Londra.—Situaţia strategică a germanilor şi austriacilor în Polonia rusească pare să fie cu mu t mai favorabilă ca la prima înaintare în Polonia, scrie colaboratorul militar al ziarului londonez „Morning Post" Germanii se luptă acuma mult mai aproape de graniţa lor şi n'au avut nevoe să învingă mari greutăţi, pe cînd ruşii au în spatele lor linii de legătură pustiite, care numai în parte au fost restaurate. Din această cauză ruşilor le va fi imposibil să aducă pe front artileria grea. Afară de aceasta ruşii sunt despărţiţi cu mult de armatele lor care luptă la Cracovia şi în Galiţia.

Pierderea luptei de la sudul Vistulei ar putea să aibă urmări importante pentru ruşi.

Numire în diplomaţie

Berlin.—Ziarul parizian „Le Figaro" vorbeşte despre pretinsa numire a prinţului Bulow ca ambasador al Germaniei la Roma. E cert că ambasadorul german din Roma, de Flotow e bolnav de mai mult timp. „Vossische Zeitung" declară relativ la aceasta că prinţul Bulow va lua acest post în primire dacă va fi numit. E probabil că el va primi acest post ca o însărcinare specială pe timpul războiului dar trebue relevat faptul că ambasadorul de Flotow n'a cerut până acuma retragerea sa din postul ce-l ocupa.

Comunicat german

Berlin—Comunicatul de azi al marelui stat major constată situaţia neschimbată în apus şi victoriosul progres al operaţiunilor germane în răsărit. Situaţia celor doi aliaţi pe acest din urmă teatru de război, este extraordinar de favorabilă. De o deosebită importanţă e faptul că atacurile pe ambele flancuri contra principalei armate ruse, continuă cu succes. In nord trupele germane au continuat în mod victorios urmărirea inamicului bătut la Soldau şi Lipno. Continuarea acţiunei caută să împingă pe ruşi spre centru şi să le tae liniile lor naturale de retragere. La sud germanii şi austriacii împreună au ajuns pînă la regiunea de pe San, la răsărit de Czentochau şi au cîştigat şi aici regiunea Lodz şi atacul a făcut şi aici progrese. Ruşii sunt prin urmare atacaţi din trei părţi. Ei au pierdut de acum cu totul libertatea de mişcare şi sunt expuşi atacurilor concentrice din mijloc şi din ambele flancuri. După ultimele ştiri s'a adăogat la situaţia strategică foarte favorabilă şi un succes tactic în toate părţile cîmpului de luptă, ast-fel că e de aşteptat un succes complect. E foarte posibil ca ruşilor să li se tae cu totul liniile de retragere. Campania de iarnă a început pe ambele teatre de război. In cercurile competente germane, aceasta se socoteşte ca o uşurare a situaţiei de oarece întăriturile pe cîmp nu mai sunt posibile şi nivelarea terenului s'a şi îmbunătăţit în răsărit.

Trupele germane sunt bogat înzestrate cu îmbrăcăminte de lînă şi cu corturi.

Comunicat austriac

Viena.—24. Oficial.—Bătălia în Polonia rusă continuă cu energie de ambele părţi sub un frig aspru.

Trupele noastre au cucerit mai multe puncte de sprijin şi au cîştigat teren mai ales în direcţiunea Wolbrom şi de ambele părţi ale satului Pilica. Ele au făcut numeroşi prizonieri.

Incolo situaţia e neschimbată.

In interiorul monarhiei se află 110.000 prizonieri de război, între care cam o mie ofiţeri.

Comunicat Francez

Paris 23 | 11. — Comunicatul francez din 23 | 11 orele 23 zice: Azi ca şi ieri au fost lupte de artilerie în nordul Franţei lîngă Soisons şi Reims: In Argonnes au fost violente atacuri din ambele părţi dar fără nici un rezultat.

Perderile Germanilor

Londra 23 | 11. — O persoană ataşată la cartierul general englez în Belgia, face să reiasă în rapoartele ei perderile îngrozitoare pe care germanii au avut să le sufere în împrejurimile oraşului Ypres. După un atac german 1200 cadavre de soldaţi germani au fost găsite în faţa unei întăriri engleze de o lungime de numai 800 metri. Deşi germanii au făcut aceste jertfe enorme, ei n'au putut pînă acum să se apropie de oraşul Ypres.

Raportul publicat de Wolfbureau în care se pretindea că 15.000 soldaţi englezi s'ar fi înecat în canalul Ypres e o simplă născocire.

De la 5 pînă la 25 Noembrie a. c. se poate face apel la grefa Curţii de Apel s. I. contra ordonanţelor prin care unii au fost greşit înscrişi în listele electorale, iar alţii respinşi de la înscriere.

Cu cercetarea şi susţinerea acestor apeluri clubul conservator-democrat a însărcinat pe d-nii avocaţi Ştefan Georgescu, George Dornescu şi Constantin Jornescu cari vor sta la dispoziţia celor interesaţi în localul clubului din Piaţa Unirei în fiecare zi de lucru de la ora 5 jum. pînă la 7 p. m.

Dezmintire

Petrograd.—Răspunzînd învenţiunelor germane care pretind că s'ar fi ivit neînţelegeri între puterile triplei înţelegeri „Daily-Chronicle" declară că nici odată înţelegerea dintre ele n'a fost mai strînsă şi mai armonioasă.

Acum englezii înţeleg mai clar cît de scumpe sunt pentru Franţa provinciile Alsacia şi Lorena.

Ora 3 p. m.

Comunicat rus

Petrograd. — 12 Noembrie ora 1. — Comunicatul marelui stat major spune:

Bătălia de la Lodz continuă. Intr'un loc cavaleria noastră a şarjat infanteria germană în retragere, cauzîndu-i mari pierderi. Am capturat mai multe tunuri de calibru mare. Pe frontul de la Centosau-Cracovia lupta se desfăşoară în favoarea noastră. In ziua de 11 Noembrie am luat peste 6000 de prizonieri. Incercările duşmanului de a opera cîte-va contra atacuri au dat greş.

In Caucaz, în regiunea riului Ciorok acţiunea s'a desfăşurat în ziua de 10 Noembrie în direcţia Erzerum. Duşmanul a fost bătut pe tot frontul şi silit la o retragere grăbită. Trupele noastre îl urmăresc. Pe restul frontului nici o schimbare.

Intrunirea comitetului „Acţiunei naţionale"

— Se decide ţinerea unei noui întruniri publice —

Bucureşti.—Eri la orele 3 după prînz comitetul «Acţiunei Naţionale» s'a întrunit la locuinţa d-lui N. Filipescu.

S'a hotărît a se ţine o nouă întrunire publică, în sala Dacia, Duminică 16 Noembrie, orele 3 după prînz. Vor lua cuvîntul d-nii Toma Ionescu, Em. Antonescu, Ion Grădişteanu, N. Filipescu şi N. Fleva.

S'a făcut o colectă de 240 lei pentru facerea unui nou drapel al ligei ardelene sfîşiat de poliţie Duminica trecută.

Comunicat oficial

Petrograd.—Comunicatul oficial francez din 24 | 11 zice:

Situaţia generală nu a încercat ieri nici o schimbare. Pe tot frontul duşmanului s'au produs atacuri de artilerie intermitente, dar mai puţin vii de cît ieri şi alaltăeri. Cîteva atacuri ale infanteriei germane au fost toate respinse. Ca de obiceiu ele au fost mai violente în Argonnes. Nimic de semnalat între Argonnes şi Vosgi, afară de o ceaţă deasă care îngreuiază mult operaţiile.

Starea sanitară a trupelor noastre ie bună.

Veşti grave din Maramureş.

Bucureşti.—Sub acest titlu, ziarul «Adevărul» publică următoarele:

«Veşti grozave ne vin din Maramureş. Elementul romînesc este pur şi simplu trecut prin foc şi sabie. Intre alte victime se găseşte şi veneratul preot Ion Bîrlea din Dragomireşti, care a fost spînzurat îndată după retragerea ruşilor.

Contele Tiza, cum a vizitat ţinutul Maramureşului, constatînd toate aceste grozăvii, nu numai că nu le-a desaprobat, dar a cerut cenzurei să împedece presa de a le da în vileag.

Un nou transport de aur pentru Turcia

Bucureşti.—Aseară, trenul de Predeal care soseşte în Capitală la orele 7 jum. seara, a adus un nou transport de aur de la Berlin cu destinaţie pentru Constantinopol.

Aurul, care avea 4 insoţitori, a fost expediat cu un tren special, la orele 11 şi 40 noaptea spre Ramadan, de unde pe bărci va fi transportat la Rusciuc şi de aci la Constantinopol.

Libertate de navigaţie

Paris.—Agenţia Stefani află că guvernul otoman, imediat ce Turcia a intrat în stare de război a făcut cunoscut guvernului italian că libertatea de navigaţiune pe canalul Suez nu va fi nici un moment intreruptă.

Medicamente

Bucureşti. — Eri au fost expediate din Viena, prin mijlocirea unei case de expediţie din Capitală, două vagoane cu medicamente pentru armata romînă valoarea medicamentelor din cele două vagoane ie de 60.000 lei.

In cîteva zile vagoanele aceste vor fi în ţară.

LOTERIA

Bucureşti. — Azi a avut loc tragerea cl. VI-a a loteriei Regatului Romîn.

Au cîştigat:

— Ziua a II-a —

15,000 lei No. 0714.
10,000 lei N. 50,794.
5,000 lei No. 9821.
1,000 lei No. 13531, 52421, 59403 49992, 11085, 22095, 22528, 24862, 26416.
2,000 lei No. 26919, 28351, 32333
3,000 lei No. 43381, 2219, 34991. 41711, 59421.

In colectura „PROVIDENŢA" a căzut azi un căştig de trei mii lei, asupra lozului No. 2219.

De vînzare *casă 5 odăi 2 bucătării şi atenanse str. Sf. Lazăr 48. Se admit mijlocitori.*

Doctorul **N. Hortolomei**
— Medic la Sf. Spiridon —
S'A MUTAT IN
Strada Cuza-Vodă (foastă Golia No. 42
Consultaţii 1—3 p. m.

IMPORTANT

Prin aceasta aduc la cunoştinţă Onor Public că cu începere de la 31 Octombrie c. deschid in Bulevardul Ferdinand 27 bis un Hotel sub denumire

Hotel Naţional
sub firma „La Pivniţa Negruţi"

Construcţia nouă, modernă şi Higienică, mobilier nou, aranjament complect după corinţele moderne.

BIRT ROMÂN sub conducerea D-lui ILIESCU, Vinurile şi Băuturile spirtoase vor fi servite dela PIVNIŢA NEGRUŢI, diferite mezeluri în fie care zi proaspăte, serviciul prompt şi preţuri foarte convenabile.

Pentru d-nii VOIAJORI preţuri foarte convenabile.

Deci rog pe onor. public a mă vizita asigur deplină mulţumire.

Cu toată stimă
L. H. Moscovici
Iaşi Bulevardul Ferdinand 27 bis. vis-a-vis de Antrepozite lîngă gară

Tînăr pictor absolvent al şcoalei de Bele-Arte din Iasi, fost student al Inaltei Academii de Artă din München, premiat al Expoziţiei oficiale romine, doreşte a da lecţiuni particulare de pictură. A se adresa la ziar sub «Pictor».

Sanatoriul Dr. TZAICU
Iaşi, str. Carol No. 20

Direcţiunea Sanatoriului aduce la cunoştinţa publicului şi numeroasei sale clientele, că în urma experienţii făcute şi după îndemnul medicilor şi suferinzilor, a părăsit vechiul său local din strada Zmeu, din regiunea joasă a oraşului şi **s'a mutat de la 26 Octombrie a. c.** *în casele proprii din*

Strada Carol no. 20
(lîngă Universitate)

regiunea cea mai înaltă şi mai sănătoasă a laşilor.

DIRECŢIUNEA

De închiriat *două camere şi un antret Strada Cuza-Vodă No. 13. Se închiriază i separat.*

ISRAEL BROIDE
Depozit de saci, ţoluri şi sfoară.
De vînzare şi închiriat *cu preţuri reduse.*
Iaşi str. Anastasie Panu 13.

Apartament *la etaj, compus din 4 odăi, un coridor cu geamlîc închis, bucătărie, camară, closet, lumină electrică, curte mare etc. se închiriază de pe acum. Informaţi la proprietar strada Palat No. 4.*

Dacă *aveţi o pudră bună păstraţ'o; dar dacă căutaţi o pudră fină care să nu sulimineze, care să nu sbîrcească ori să aspreasca pielea, nu ezitaţi şi întrebuinţaţi*

Poudre de Beauté S. d. B.
cu care se obţine idealul veloutăţei şi transparenţei. **Cutia 2.50 lei**
Depozit en gros şi detail la
Postişeria D. S. Ionescu
Strada Cuza-Vodă 67, Iaşi
unde se găsesc şi multe alte necesare pentru Toaletă şi coafure.

Doctor FISCH
Specializat la Berlin în
BOLI DE COPII
Precizarea diagnozelor prin analize microscopice
Iaşi, str. Cuza-Vodă (Golia) 42
Consult. 10—11 şi 3—5

Un grajd *pentru cai şi trăsură de închiriet. A se adresa strada Elena Doamna 29.*

Mulţumire Publica

Aduc cele mai recunoscătoare mulţumiri d-lor d-ri Moţoc şi Ghelerter care graţie ştiinţei şi devotamentului ce au pus cu abnegaţiune m'au scapat de o grea boală de care suferam.

Nu voi uita nici odată recunoştinţa ce le o datorez.

D. SENTIVEANU
Tipograf

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . . 20 lei
6 luni . . 10 lei

OPINIA

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
» » » IV, 40 »

5 BANI

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Administrația: Tipografia H. Goldner, Iași.
TELEFON No. 36

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul XI—No. 2329.—Vineri 14 Noem. 1914

Nehotărîrea noastră

Foarte adeseori se întîmplă că o situație văzută *„a vol d'oiseau"* ni se pare a fi cît se poate de simplă și limpede, și ne facem convingerea că, cu cît timpul va trece, cu atît ea se va clarifica.

Dacă însă stai și examinezi lucrurile în fond, dar mai ales dacă lași să treacă timp, te pomenești că în loc de lumină și limpezire dai peste întuneric și încurcătură.

Cam așa ceva ni se întîmplă nouă cu situațiunea politicei noastre externe.

Dacă o luăm de la Consiliul de Coroană, este evident din cele ce s'au spus că au fost atunci cîți-va cari altfel au văzut clarificarea acestei politici, de cît cum s'a decis.

Acum aceștia cînd văd încurcăturile în cari dintr'o zi în alta intrăm, se găsesc la largul lor, cînd ne spun:

„Nu era mai bine ca chiar de atunci să fi fixat atitudinea țării noastre potrivit idealului național ?!" Dacă încă de atunci am fi stabilit o legătură cu unii sau cu alții din cei ce se luptă, lucrurile n'ar fi ajuns acolo unde se găsesc astăzi ?

In adevăr, timpul trecînd situațiile s'au schimbat și ceia ce e mai mult, s'au schimbat și oamenii. Despre cîți, de exemplu, din cei ce au luat parte la Consiliul de Coroană n'am auzit că de unde atunci erau de partea triplei înțelegeri au trecut apoi de partea triplei alianțe și vice-versa ?! De altfel starea aceasta de îndoială stă în natura lucrurilor. Dacă la început ne hotărîsem să mergem alături de unii sau alții din cei ce s'au încăerat, am fi avut alte norme decît cele ce le avem astăzi.

Căci este evident că în afară de simpatiile, ce nu le avem de comandă, în deciziunea ce vom lua, joacă mare rol și stadiul în care a ajuns astăzi războiul european. Pe cîți, de exemplu, din cei cu simpatii franco-file nu-i zgudue vestea uni mari victorii germane, și pe cîți dintre filo-germani nu-i turbură victoriile franceze ?

Cînd germanii sunt victorioși francofilii spun să mai așteptăm și vice-versa la împrejurări identice o spun filo-germanii.

Și așa ascultînd astăzi de unii, iar mîne de alții, noi rămînem în nemișcare, și simțim acum eă ne-am atîrnat de picioare o ghiulea de care nu putem scăpa.

Armonia sau unitatea de vederi, pe cari eram fericiți a o constata la început, adică la Consiliul de Coroană, o căutăm astăzi cu microscopul. Înțelegerea dintre oamenii politici și partide pirîe pe fiecare zi.

Imi aduc aminte că cineva spunea acum vre-o trei săptămîni, vorbind de fostul nostru rege Carol I, că între alte bunuri dînsul ne-a lăsat o armată care impune respect, și o pleiadă de oameni politici de mîna întâia, pleiadă care nu ușor se poate găsi într'o țară de mărimea celei a noastre și cu gradul de dezvoltare în care ne găsim. Și atunci scoborîndu-mă la situațiunea de astăzi îmi explic în mare parte starea de nehotărîre în care ne zbuciumăm.

Francofilii sunt mulți la număr, au cu dînșii o sumă de oameni politici dintre cei întâi, și e de ajuns cred să cităm pentru aceasta pe d-nii Take Ionescu și N. Filipescu. Mai au apoi cu ei cea mai mare parte din intelectualitatea romînească. Și dacă ne-am scoborî mai jos ei au și din păturile populare, cari nu merg așa de departe ca să aprecieze că ar pierde lumea, cînd s'ar nimici Franța, dar nu le sunt antipatici Rușii cu cari ei au venit foarte deseori în contact. Aceștia toți reprezintă necontestabil o forță.

De partea cealaltă stă iarăși un număr de oameni politici dintre cei întâi. Numele lor stă pe buzele tuturor, așa că nu e nevoe să-i mai spun aici. Dacă dînșii sunt mulți relativ, în schimb nu sunt urmați în ideile lor de mulți intelectuali și de mult popor. Ei dovedesc însă cu calitatea. Înțeleg a zice că oamenii politici dintr'o tabără ca și din cealaltă se contrabalansează prin știința și vederile ce au cum și prin teoria argumentelor ce aduc în favoarea ideilor lor.

De aceia e greu să ieșim din situațiunea în care de fapt ne găsim.

Poate că potrivit celor ce ni se spuneau despre Regele Carol I faptul că avem prea mulți și mari oameni politici, e cauza că trebue multă trudă, multă zvîrcolire ca să schimbăm o situațiune pentru o alta.

E cert, după cum spunea unul din acești oameni politici de seamă, că suntem în preziua unei alte orientări în politica noastră externă.

Am fost și toată lumea o recunoaște, infeodați timp de peste 40 de ani politicei triplei alianțe. Avem un tratat de alianță cu ea, care ori cum s'ar tălmăci din punct de vedere politic, nu e mai puțin adevărat ca din punct de vedere juridic că există.

Voim acum să dăm altă directivă acelei politici externe, și anume s'o orientăm către politica triplei înțelegeri. Zicea omul politic, cu care vorbiam: «e bine, e prudent să schimbi stăpînul» ?!

S'ar înțelege, adaoga el, o politică națională independentă, ori cine ar pricepe să putem trage toate foloasele de situațiunea actuală, să înghebăm blocul balcanic, dar s'o facem noi prin noi. Am forma atunci a șaptea Putere, care la momente ș'ar spune cuvîntul său ferm.

In fine e drept să constatăm că lucrurile se îndrumează spre schimbarea directivei politicei noastre externe. Și atunci să ne explicăm starea noastră de nehotărîre a țării, rezultată din cele două concepții ale oamenilor noștri politici.

Sunt, cari vor această schimbare cu orice preț, după cum sunt alții cari văd altfel lucrurile.

V. I. Radu

Mici Polemici

Rușii au ocupat orașul turcesc Van. Cum s'ar zice turcii cam se mișcă în.. van.

*

Afișul teatrului național anunță „Criza" ...De repertor ?

*

«Daily Mail» știe că 42 trenuri germane au trecut prin Liege ducînd trupe spre frontul estic.

Nu se poate pomeni de germani fără cifra... 42 !

*

Poliția caută pe pungașul Necșlai Chitic.

...Care e prudent și tace chitic.

*

„Epoca" s'a încăierat cu „La Politique" din cauza unui comunicat sîrb.

Nu e chiar un război, ci „mici ciocniri" cum spun de o vreme încoace comunicatele sîrbești.

*

Șahul Persiei a trimis veste că rămîne neutru.

Un fel de... șah la adresa Turciei.

*

Gazeta «Ziua» a obținut 40 000 franci de la guvernul romîn pentru pagubele ce i-au făcut dăunăzi manifestanții rusofili.

Iată o gazetă fără tiraj, pe care or s'o invidieze unele ziare cu mare tiragiu.

Biblioteca Universității

A apărut de curînd un „Proect de lege pentru biblioteca Universității din Iași" publicat de d. dr. G. Pascu, directorul bibliotecei centrale.

Este locul să amintim că d. Pascu, în două rînduri conducător al bibliotecei noastre, și-a pus multă rîvnă pentru propășirea acestei instituții culturale de-o incomparabilă însemnătate. In special de la relativ recenta d-sale numire în postul ce ocupă astă-zi, a intervenit prin d. rector al Universității pentru mărirea personalului administrativ și pentru stabilirea de garanții culturale suficiente a celor ce se ocupă cu conducerea și administrarea bibliotecei.

In proectul de lege pe care-l semnalăm, se observă aceiași tendință ca biblioteca centrală universitară să cadă sub o cît mai nemerit posibilă conducere pentru a-și îndeplini cît mai mult cu putință rolul de cea mai superioară instituție culturală.

Tendințele lăudabile ale d-lui Pascu se vor vădi din următorul citat scos din prefața scrisă de d-sa, la menționatul proect de lege:

„O bibliotecă universitară romînească va ocupa totuși un loc onorabil printre celelalte biblioteci universitare europene numai atunci cînd se va admite că idealul unei biblioteci universitare romîne nu poate fi altul de cît acela de a fi în primul rînd o bibliotecă națională.

„O bibliotecă universitară romînă trebue firește să poseadă tot ce este mai important în oricare dintre disciplinele intelectuale, potrivit cu cerințele profesorilor și studenților de orice specialitate, dar în primul rînd, și mai ales la Iași, unde ne lipsește biblioteca Academiei, ea trebue să fie o imagină a activității romînești de pe orice teren».

Față de cîștigul mare ce va urma să-l aibă Iașul odată cu reorganizarea temeinică a bibliotecei noastre, ne simțim datori a atrage atenția tuturor asupra încercărilor concrete de a da oropsitului nostru oraș putința a rămîne centrul cultural al țării.

INFORMAȚII

Ziarul „La Politique", revenind asupra știrei tendențioase venite din Turnu-Severin și dată ca sosită din Cladova, prin care se vestea un mare succes sârb în potriva austriacilor—lucru inexact în fapt — afirmă că știrile acestea se „fabrică în țară și în anume scop".

Majoritățile parlamentare se vor intruni Sîmbătă după ameaza, în chiar ziua deschiderei Corpurilor legiuitoare.

D. M. Ferechyde va asigura guvernul de sprijinul necondiționat al acestor majorități.

De la societatea de medici și naturaliști.—Asară a avut loc o ședință științifică a societății de medici și naturaliști sub președinția d-lui Prof. Dr. Tănăsescu președintele societății.

Au luat parte la ședință d-nii d-ri: Bacaloglu, Bazgan, Botez, Demetriade, Imervol, Konya sen., Mironescu, Moțoc, Nimereanu, Sărățeanu, Stenner și Țaicu.

Ordinea de zi a fost: Prezintări de bolnavi, 1) Din clinica dermatologică: d. prof. dr. Demetriade, 2) Gastrostomie la un copil de 3 ani, pentru o stenoză cicatricială a esofagului, d-l dr. Anghel și d. dr. Țaicu, 3) Un caz de atropatie sifilitică cu gomă ulcerată pe coapsă.

Comunicări: 4) Astm esențial tratat prin autoseroterapie, d. prof, dr. Bacaloglu și d. dr. Nimereanu.

Sindicatul Presei pariziane a votat 100,000 lei pentru ajutorarea soldaților și răniților. La această sumă se mai adaugă subscripțiile ziarelor: le Matin, le Journal, Le Petit Journal și Petit Parisien fiecare cu 20,000 lei și Agenția Havas cu 50,000 franci, ceia ce formează un total de 185,000 lei.

Iată în ce termeni răspunde „La Politique" notei agresive din „Epoca" pe care am reprodus-o în numărul nostru de ieri:

„Inflăcăratul nostru confrate „Epoca" ne caută gîlceavă cu o delicatețe de expresii din cele mai savuroase. E o chestie de gust.

Să luăm totuși act că „Epoca" n'a găsit suficient de a culege povestirile unui diplomat sau spusele unui oraș întreg pentru a se face astfel ecoul unei versiuni care circula pretutindeni.

Cît privește convorbirea de la telefon, constatăm cu regret că memoria lipsește totalmente redactorului care a denaturat cu desăvîrșire faptele.

Adăugăm că, după părerea noastră, drapelul nu acopere totdeauna marfa în materie de puritate a sentimentelor naționale.

D. Cotescu, directorul general al căilor ferate a sosit azi dimineață în localitate. D. Cotescu a inspectat atelierele de la Frumoasa.

In astă seară directorul general al căilor ferate se'ntoarce în Capitală.

Din cauza unui defect de mașină, acceleratul de București a sosit azi dimineață cu o întîrziere de o oră.

Astă noapte a încetat din viață Gh Cărlănescu, maistru la școala de arte și meserii.

Generalul rus Vladislav, care a organizat împreună cu d-na Hartnij ambulanța rusă din Serbia, s'a întors eri în Rusia. Generalul a petrecut cîteva ore în Iași.

Comitetul teatrului național se'ntrunește în astă seară, sub președinția d-lui Sadoveanu. Comitetul urmează să se pronunțe azi cu privire la situația d-lui Cuzinschi, în urma celor petrecute și cunoscute pe cetitorii noștri.

Un nou transport de dezertori din armata austriacă, romîni și austriaci, au fost aduși aseară în Iași. Dezertorii au fost azi dimineață îndreptați spre tabăra de la Șipote.

D. Mardari a fost confirmat ca epitrop numit de guvern la biserica parohială Sf. Nicolae din Mînzătești (com. Unghenii),

In ziua de 10 Decembre va avea loc licitație publică, in localul prefecturei de județ, pentru vinderea unei considerabile cantități de vinuri de la pepiniera Paraclis (jud. Iași), din rocolta 1910 și 1914.

PENTRU FAMILIILE CONCENTRAȚILOR.—Duminică 9 Noembrie a. c., orele 3 p. m., s'a întrunit în localul cercului „Jockey-Club" în ședință plenară, comitetul Disp. I pentru ajutorarea familiilor ostașilor mobilizați din orașul Iași, spre a-și încheia lucrările și a face bilanțul activității sale de până acum.

D-na Zoe Gh. Mărzescu a prezentat o dare de samă amănunțită despre rezultatul material al reprezentației de cinematograf dată din inițiativa d-sale pentru familiile ostașilor concentrați, din care dare de samă a rezultat că, după scăderea tuturor cheltuelilor, a ramas un beneficiu net de 2100 lei. Pentru marea muncă depusă și rezultatul excepțional de favorabil al reprezentației, comitetul și-a exprimat toată gratitudinea sa neobositei d-ne Mîrzescu precum și tuturor persoanelor binevoitoare care prin colaborarea și obolul lor, au contribuit la adunarea menționatei sume.

Din cei 2100 lei s'au acordat, în ședință, ajutoare în sumă de 140 lei, așa că au rămas neto *1960 lei.*

Președintele comitetului a prezentat de asemenea o dare de samă amănunțită asupra sumelor colectate cu listele de subscripție date pentru acest scop, de către Primarul orașului nostru. Din aceasta a doua dare de seamă a rezultat că s'a colectat până în ziua de 9 Noembre, cu listele de subscripție, mulțumită rîvnei membrilor acelui comitet și tuturor persoanelor care au subscris, suma de 2572.40 lei; că s'au acordat, în vederea nevoilor urgente, ajutoare de cîte 15, 20 și 30 lei la 7 familii de ostași, în valoare totală de 155 lei; că au rămas prin urmare, din liste, neto *2417.40 lei.*

Aceste sume se vor depune de către președintele comitetului Disp. I, Casieriei comunei Iași.

Luîndu-se apoi în discuție propunerea făcută de d-nul I. V. Praja, membru în comitet, de a se da o întinsă publicitate, de către comitetul central de ajutorare a familiilor ostașilor mobilizați, chipului cum se distribuesc sumele colectate s'a ajuns la hotărîrea de a se propune zisului comitet central transformarea actualelor comitete de ajutorare într'o societate *permanent*, analoagă societății „Crucea Roșie", care societate să aibă menirea de a aduna continuu, deci și în vremuri de liniște și pace, fonduri pentru ajutorarea familiilor ostașilor în timp de războiu. Organizîndu-se o asemenea societate permanent în ființă, pe de o parte s'ar adună treptat și cu mai multă ușurință sumele necesare pentru îndestularea nevoilor, pe de alta s'ar stabili un complex de măsuri și norme precise, după care să se facă distribuirea banilor colectați de la public.

Camera de comerț a intervenit la ministerul de industrie, cerînd modificarea legei monopolului de băuturi, în senzul de a se permite liberul debit al vinului și al berei, așa cum era înainte de legea din 1911.

Ziarul «Münchener Zeitung» din 15 Noembrie se ocupă de arestarea unui oarecare Iosef Iosefsohn din Iași în orașul Ulm unde a fost găsit vagabondînd în tovărășia unei fete de 16 ani, sedusă de dînsul.

D. Vlad Cuzinski a înaintat la 10 Noembrie demisia definitivă și irevocabilă din teatrul național, atît ca societar cît și ca regisor.

Comitetul de administrație al teatrului care se întrunește astă seară va discuta și această chestiune, despre care d. Sadoveanu a fost informat la timp, telegrafic. D-sa a sosit azi din Fălticeni.

Cei mai mulți dintre deputații Iașului vor pleca mîne seara la București în vederea deschiderei parlamentului.

Doi curieri speciali din Petrograd au trecut aseară prin Iași, ducînd ambasadei ruse din Roma o voluminoasă corespondență specială.

Conferința d-nei Maria C. Butureanu despre *activitatea pacifistă a Berthei von Suttner*, care n'a putut avea loc la data anunțată se va ținea în ziua de 20 Noembrie orele 5 p. m. în localul școlii Oltea Doamna.

D-na Lucia D. Greceanu a adresat următorul apel către doamnele din Iași.

Soldații din garnizoana Iașului, avînd nevoe de a fi pregătiți pentru orice eventualitate și fiindcă ne aflăm în ajunul unei ierni care amenință a fi friguroasă, fac un apel călduros la inima tuturor femeilor din Iași, pentru a veni în ajutorul ostașilor noștri, trimițîndu-mi cît mai în grabă, cel puțin cît o pereche obiele de lînă sau de barhet, în mărime de 40 cent. pe 50 cent. pe care le voi remite autorităților militare respective publicînd tot odată numele donatoarelor.

Situația razboiului în rasarit

Berlin.—Un personagiu cu autoritate a făcut asupra luptelor din răsărit, unui colaborator al ziarului „Berliner Lokalanzeiger" declarația următoare:

Superioritatea strategică a lui Hindenburg față de ruși a oprit înaintarea rușilor spre granița prusiană. Generalul Hindenburg a procedat cu energia sa cunoscută la dezvăluirea aripei lui drepte, astfel că comandantul rus a trebuit să ordone retragerea. In acelaș timp armata austro-ungară a provocat armatei ruse la aripa opusă o așa de gravă înfrîngere în cît și aici retragerea trupelor ruse și evacuarea Lembergului e numai o chestie de timp. Cooperarea armatelor aliate sărbătoresc prin urmare din nou triumfuri. Tăcutele întîlniri ale celor doi comandanți de armată aa avut ca rezultat un acord complect. Armata rusă a dovedit de data aceasta tocmai contrariul acestei cooperări intelectuale și fizice căci întreaga ei activitate în situația schimbată a războiului în Polonia este mărginită mai mult la improvizație de cît la o activitate conform unui plan stabilit. Tactica artistică a comandamentelor germane și austriace a reușit să zădărnicească prin contra-operații geniale primul plan de războiu al armatei ruse, ale cărui calități au fost recunoscute chiar de austro-germani. Rușii au fost nevoiți să-și concentreze atenția asupra situației cu totul schimbate. Insuccesul lor se datorește repeziciunei uimitoare a armatelor aliate și activității greoaie a comandamentului rus și a armatei lui de milioane.

De asemenea armatei ruse îi lipsesc și bogatele mijloace technice de care dispun adversarii ei, în special linii ferate, șosele și alte mijloace de transport. Se simte mai ales lipsă mare de artilerie și de puști în armata rusă, care a fost nevoită să cumpere stocurile vechi de tunuri ale Japoniei, ale aceleași puteri care a repurtat acum zece ani pe cîmpiile Manciurei însemnate victorii contra Rusiei. E de la sine înțeles că acest material de artilerie nu mai e nici nou, nici de prima calitate, de asemenea că artileristul, rus nu știe cum să le mănuiască. Cum că rușii nu au nici numărul de puști de care are nevoe infanteria lor reese și din faptul că soldații ruși cari, precum se știe se predau bucuroși prizonieri, sunt lipsiți în mare parte în momentul cînd se predau de puști. La întrebarea unde și-au lăsat armele, mărturisesc cu sinceritate că superiorii lor le porunciseră să le arunce în momentele critice de mai înainte sau să le dea camarazilor lor cari pot să scape spre a le înapoia trupelor. In mai mare măsură se simte lipsa aceasta de material in dosul frontului rus. După știri sigure, regimentele de infanterie care se formează acuma în provincie nu an în medie de regiment, de cît ceva peste o sută de puști. Același lucru se petrece și la celelalte trupe din altă armă. Rușii au adus toate armele pe care le posedă la front și fie-care tun sau mitralieră pierdută nu mai poate fi înlocuită.

EXPERIENȚA A DOVEDIT CĂ:

Apele Mineralizate Sinteza

Preparate cu **Lithină și Bicarbonat de Sodă** de

Doctorul RATIANU Chimist și farmacist, IAȘI

sunt cele mai conștiincios preparate, cele mai curate și cele mai plăcute dintre toate produsele similare din țară.

Cereți dar pretutindeni, în toate debitele de băuturi și în toate restaurantele, numai **APELE MINERALIZATE „SINTEZA“** a **DOCTORULUI RĂTIANU**, și feriți-vă de imitațiuni care prin compoziția lor nu se pot compara întru nimic cu excelentele produse „SINTEZA“.

Apele Mineralizate Sinteza sunt alkaline—lithionate și se recomandă în special ca apă de masă persoanelor ce suferă de **ACREALA EXAGERATA a STOMACULUI, GUTTA, ARTRITISM, NISIP LA FICAT, NISIP LA BEȘICĂ** sau **RINICHI, CONSTIPAȚIE** etc.

Observați bine **ETICHETA DE PE STICLĂ** și **PLOMBELE DE ÎNCHIDERE** care trebue să poarte numele meu **Dr. A. RĂTIANU** și marca **„SINTEZA“**.

Refuzați ori ce substituție.

La cerere se trimite trăsura fabricei la domiciliu.

— **Biroul Fabricei IAȘI str. GOLIA No 46** —

Un succes deosebit a obținut artistul Jita-No, la reprezentația de eri seara din sala Circului Sidoli. Viu aplaudat și rechemat în nenumărate rînduri de către numeroasa asistență. Jita-No a fost de o o reușită extraordinară imitînd pe cîntareața pariziană Nito-Jo și în variatele sale cuplete.

Jita-No artist adevarat în imitațiuni în genul lui Gyp a redat aseară la perfecție pe celebra Nita-Jo în cîntecele, gesturile, costumele identice și alurele stelei pariziane. Artistul-imitator care apare și astăzi posedă scrisori de admirație din partea celebrei cîntărețe pr'n care-i mărturisește că este cel mai bun imitator al ei și merită cu drept cuvînt să poarte numele asemănător. Jita-no apare în persoană pe scena Circului Sidoli.

Programul cinematografic cuprinde: FAUST splendidă și feerică inscenare după opera cu acelaș nume. Fantastice scene, montări extraordinare, imense bogății și ingeniozități scenarice. Două acte mari.

Miine Vineri se aduce după inzistențe numeroase „Mizerabilii“ operă monumentală a lui Victor Hugo.

Serviciul telegrafic și telefonic al „Opiniei“

Luptele în Serbia

Viena, 25 | 11. – Oficial.—Se anunță de pe teatrul de război din Serbia că trupele noastre au trecut pretutindeni locurile mlăștinoase din valea rîului Colubara, căștigînd teren.

In luptele desfășurate pe înălțimele orientale, mai multe contra-atacuri făcute de rezervele dușmanului au fost respinse cu pierderi mari pentru sîrbi.

La sud-est de Valjevo, trupele noastre au trecut înălțimile munților Malven și Suvobori acoperite de zăpadă, de unde au făcut ieri prizonieri 10 ofițeri și 30 soldați, capturînd de asemenea 3 mitraliere.

Scufundarea unui dreadnought

Londra.—Ziarul „Times“ află din New-York că dreadnoughtul englez Andacius s'a lovit de o mină germană și s'a scufundat. Deplasamentul marelui vas era de 27,000 tone și era în serviciu de la 1912. Era un vas modern și avea un echipagiu de 1100 marinari.

Vaporul Olimpia a reușit să salveze 250 oameni.

Ziariști italieni în Germania

Munich.—Primul ministru al Bavariei contele Hertling, cu ocazia primirii reprezentanților celor mai de seamă ziare italiene, a declarat următoarele: Trebue să accentuez mai întăi că Bavaria și-a concentrat în acest război forțele sale cu un entuziasm fără exemplu, împreună cu întregul popor german. Toate afirmările contrare sunt născociri ale adversarilor noștri. Noi germanii știm cu toții că patria noastră trebue să-și pue în mișcare toată puterea ei în acest război prin care Anglia a vrut să nimicească avîntul nostru economic și în care scop abuzează de Franța, Belgia și Rusia. Statele neutre vor înțelege din ce în ce mai mult adevăratele cauze ale acestui război, chiar din faptul că Anglia nu socotește drepturile sfinte ale acestor state. Statele neutre și în special Italia, au prin urmare un viu interes ca războiul să fie încununat de succes pentru Germania. O victorie a Angliei nu poate fi avantagioasă pentru statele neutre și mai puțin încă pentru Italia, dacă se ține seama de situația Italiei în Marea Mediterană. Un succes al Germaniei, din contra va da Italiei o complectă libertate pentru activitatea sa politică. In cursul călătoriilor voastre veți putea să vedeți că Germania dispune de toate mijloacele ca să poată duce multă vreme războiul.

Rușii respinși în Ungaria

Buda-Pesta 25 | 11. — Se confirmă că rușii au fost respinși din comitatul Ung. Funcționarii căilor ferate, care părăsiseră stațiunele lor, au primit ordinul să se rcîntoarcă spre a relua serviciul în mod normal.

In comitatul Zemplin o luptă s'a angajat între ruși și trupele austro-ungare care au silit pe năvălitori să se îndrepteze spre graniță. (Cor-bureau).

Acțiunea triplei înțelegeri la Sofia

Sofia 25 | 11. — Aseară, reprezentanții puterilor triplei înțelegeri au făcut o vizită președintelui consiliului, d. Radoslavof, spre a-i exprima satisfacția lor pentru declarațiile sale în Sobrania, declarațiuni despre care au înștiințat guvernele lor.

Buletin francez

Petrograd. — Buletinul armatelor franceze care e publicat la Paris scrie că în ultimele 6 săptămini, germanii au făcut sforțări de neînchipuit spre a înconjura sau a rupe aripa stîngă franceză, dar toate încercările lor au dat greș (Westnik).

Desmințire

Berlin—Știrea despre luarea ca prizonieri a generalilor von Pannevitz și von Liebert este inexactă și se dezminte din loc competent Generalul von Liebert ie la Berlin și von Pannevitz continuă comanda trupelor sale.

Comunicat oficial german

Berlin.—Comunicatul cartierului general german din 25 | 11 dim. zice:

Ieri vapoarele engleze au reînoit încercările lor în contra țărmului.

Situația pe frontul occidental e neschimbată. Lîngă Arras am făcut progrese ușoare.

In Prusia orientală rușii au fost respinși de trupele noastre. Contra ofensiva rușilor din direcția Varșoviei a fost sfărîmată in regiunea Lowicz-Strikow-Brzezini. De asemenea la est de Czentoschau toate atacurile rușilor au dat greș. (s. m. Comandantul superior al armatelor).

Luptele în Caucaz

— Din izvor rus —

Petrograd, 25 | 11. | Comunicatul statului major al armatei din Caucaz zice:

In direcția orașului Erzerum, trupele rusești continuă să urmărească grosul forțelor turcești care a fost înfrînt. Am capturat numeroși prizonieri chesoane și munițiuni de război. Drumurife urmate de trupele turcești în retragere sunt presărate de cadavre înghețate de soldați turci. După spusele prizonierilor turci, trupele otomane se grăbesc să se retragă in dosul forturilor din Erzerum.

In celelalte ținuturi din Caucaz nu e nici o schimbare.

Situația în apus

Zürich.

Ziarul „Times“ anunță din Calais: lîngă la Bassée luptele au fost foarte violente. Mai multe divizii indiene au avut de suportat groaznice atacuri din partea germanilor. Rîndurile lor au fost zilnic din ce în ce mai rărite de focul ucigător al tunurilor și mitralierelor germane. Cîte odată ambulanțele de campanie se întorceau în lazaret pline cu soldați indieni.

„Messagero“ anunță: Armata franceză sufere în mod grozav de frig. Toate spitalele sunt pline de bolnavi și de muribunzi. Există temerea că iarna va fi tot așa de aspră ca și în 1870. De oare-ce din cauza timpului rău, șosele sunt impracticabile și fac aproape imposibilă circularea coloanelor de munițiuni, războiul devine după părerea cercurilor militare din ce în ce mai greu.

Deschiderea Camerei Ungare

—Omagiu pentru regele Carol—

Buda-Pesta.—25 | 11 — Azi s'a ținut prima ședință a Camerei de cînd s'a ivit războiul actual.

La începutul ședinței președintele a spus cîteva cuvinte mișcătoare despre Regele Carol, lăudînd înaltele calități ale suveranului defunct. Președintele a adăugat:

„Acest mare rege a făurit forța și splendoarea regatului său. Inalta sa înțelepciune și dragostea sa nobilă pentru regele și patria noastră au cîștigat regelui Carol respectul de care era obiectul în întreaga Ungarie“.

Președintele Camerei magnaților a făcut și el mari laude despre memoria regelui Carol al României.

Acțiunea pentru liberarea Ukrainei

— Trimisul Ukrainei la Constantinopol —

Viena.—25 | 11—Se telegrafiază din Constantinopol că ministrul de interne Talaat a primit alaltăeri pe reprezentantul pentru Constantinopol al uniunei pentru liberarea Ukrainei.

Talaat a declarat că Poarta recunoaște necesitatea liberării Ukrainei de sub stăpînirea rusească și a mai adăugat:

„Cînd Rusia va fi învinsă, guvernul turcesc va da concursul său poporului Ukrainei pentru alcătuirea unui stat independent“.

Lupta colosala în Polonia

— Rușii au pierdut 29,000 prizionieri —

Viena.—25 | 11 Oficial—O luptă colosală mai continuă în Polonia rusească. Până în momentul de față, trupele noastre au făcut în această bătălie 29,000 prizonieri. Au mai capturat 49 mitraliere și mai mult material de război (Corbureau).

Comunicat rus

Petrograd 25 | 11. — Statul major al generalismului comunică următoarele:

Luptele de la Lodz mai continuă. Coloanele enorme germane care au făcut, în ziua de 20 | 11 o ofensivă în ținutul Strikow-Brezin-Koluski-Pzgov-Tuszin, încearcă acum în direcția nordului. La sud de gara Colmeti rătăcesc diferite unități risipite ale dușmanului. Am capturat mulți prizonieri precum și tunuri de calibru mare și de campanie.

Rezultatul luptei din Loviez, în ziua de 24 | 11, se arată în favoarea noastră. De asemenea lupta de pe frontul Czentoshau-Cracovia se desemnează tot pentru noi.

Dincolo de trecătorile Carpaților trupele noastre au înconjurat forțe considerabile austriace. Numai în apropiere de gara Mezo-Laborez am capturat un general, 40 ofițeri și peste 3500 soldați, precum și 3 tunuri și mai multe mitraliere. Lîngă eșirea unei trecătoare în regtunea de șes a Ungariei am ocupat vila Comanna. (Westnik).

Comunicat Sârb

Niș. 25.—In lupta de la 23/11 la pozițiunile la est de Rogacița am respins mai multe detașamente austriace.

Pe frontul Lazarewat-Mivnița, la aripa stîngă, ne-am menținut în pozițiile noastre.

In urma luptei de la 23, mai multe contraatacuri dușmane au fost respinse. Am făcut un număr oarecare de prizonieri.

La sud-vest de Lazarewat dușmanul a încercat să ne atace dar a fost respins. Lupta ne este favorabilă.

La îmbucătura rîurilor Marița și Poștane o coloană dușmană a atacat pozițiile noastre. Lupta a ținut toată ziua și a rămas fără rezultat.

Agresiunea din Piatra-Neamț

Piatra Neamț.—Astă noapte pe cînd casierul de la gara de mărfuri din P. Neamț venea acasă, a fost atacat de 5 necunoscuți care i-au astupat gura și l-au dus pe malul Bistriței unde l-au legat de un copac și i-au luat cheea de la casa de bani.

Abia la ora 3 noaptea un sergent de oraș a dat de victimă aproape leșinată. Fiind dus în gară, s'a dat alarma și a fost sigilată casa de bani.

Casierul susține că avea în casă suma de 20,000 lei.

Luptele turco-engleze

Viena 25 | 11. — Din Constantinopol se comunică de la cartierul general:

După luptele de la 19 | 11, pe țărmul de la Pas-Rah, englezii s'au retras cu pierderi mari.

In urmă, dușmanul întărit cu noi trupe a început a înainta încet sub protecția canonierelor, de-alungul fluviului.

Trupele otomane așteaptă pe englezi în nuoi poziții.

*

Vaporul otoman Milufer a suferit un accident lîngă Chilia.

Nici o știre nu s'a primit din nici o altă parte.

Bilete de tren falsificate la Buzeu

Buzeu.—Controlorul Horacec, din serviciul c. f. r. însoțit de un agent special de la siguranță, a făcut o inspecție pe neașteptate la stația de bilete din localitate. Casier este d. Bogdan Gongo.

In ghișeu, între biletele bune, s'au găsit și 14 pachete a cîte 100 de bilete de cl. I și II, falșificate în valoare de 25,000 lei.

Ancheta a continuat pînă noaptea tîrziu. Casierul Gongo susține că biletele falșificate le a primit de la direcție și că nici n'a avut timp să le pue în circulație.

Fiind indicii că acest caz ar fi în legătură cu acel descoperit în Capitală, Gongo a fost pornit la București pentru a se continua ancheta.

Portugalia declară război Germaniei

— Miine se va ordona mobilizarea —

Viena, 25 | 11.—Agenția Reuter află din Lisabona că, în urma declarațiilor făcute de primul-ministru în congres, s'a optat în unanimitate proectul de lege, prin care se autoriză guvernul să intervie în războiul actual cum va găsi de cuviință, pe baza tratatului cu Anglia.

In acelaș timp guvernul a autorizat să se ia măsurile trebuincioase.

Ziarele, în măsură a ști, afirmă că deeretul de mobilizare parțială se va publica miine.

De asemenea ministrul de război va da un apel către țară.

Consulatul I. R. al Austro-Ungariei, Iași

Iași, în 25 Noembrie 1914

Publicațiune

Toți supușii austro-ungari născuți în anii 1878 pînă inclusiv 1890, domiciliați durabil în județele Dorohoi, Botoșani, Suceava, Neamț, Bacău, Roman, Iași, Vaslui și Fălciu de asemenea și acei cari au servit și din ori și care cauze an fost ulterior scutiți de armata (exceptîndu-se acele persoane care au fost declarate în decursul anului 1914 neapți pentru serviciul militar) sunt prin aceasta învitați a se prezenta neapărat în decursul lunei Decembrie stil nou 1914 prevăzuți cu documentele lor de identitate (pașaport, livret de muncă, libret militar sau fotografie legalizată) la acest Consulat Imp. și Reg. austro-ungar, spre a fi examinați asupra aptitudinei lor pentru serviciul de milițieni.

Toți acei cu domiciliul mai aproape de frontiera austro-ungară decît la acest Consulat, se pot prezenta la autoritățile respective din Austro-Ungaria spre examinarea medicală.

Toți acei cari nu se vor supune susmenționatelor dispozlțiuni, vor fi urmăriți conform legilor existente.

Consulatul Imp. și Reg. austro-ungar

2 odăi confortabil mobilate *se inchiriază de pe acum.*

Informațiuni la administrația acestui ziar strada Gh. Mîrzescu, 17.

Publicațiune

Notificare făcută d-lui Director al Băncei Agricole București

strada Lipscani No. 1

In conformitate cu dispozițiunile legii pentru titlurile la purtător, pierdute, distruse, furate, etc., subscrisul M. M. Frănkel domiciliat în Iași strada Anastasie Panu No. 28, am onoare a face cunoscut d-lui director al Băncei Agricole București, cum că cupoanele cu No. 15 a acțiunilor Băncei Agricole București notate mai jos le-am perdut și că le declar nule în mîinele oricărei persoane s'ar găsi. Cupoanele pierdute sunt: No. 401, 558, 559, 560, 1 405, 1.406, 7.386, 7.387, 7.388, 7.389, 7.390, 7.391, 7.392, 7.393, 15.065, 17.666, 17.667, 17.806, 17.807, 18.922, 18.923, 18.924, 18.925, 18.926, 19 496, 19.506, 19.507, 19.508, 19.509, 19.893, 20.486, 20.487, 20.597, 21.725, 21.819, 21.820, 21.938, 23.106, 23.592, 23.593.

Acestea fiind cupoanele pierdute, cu onoare vă rog d-le director, că ori-ce cupoane vi s'ar prezenta din cele arătate mai sus, să nu fie achitate de cît numai mie singurul în drept.

Pentru aceasta îmi aleg domiciliul în Iași str. Anastasie Panu No. 28.

Această notificare se va publica în Monitorul Oficial.

M. M. Frănkel

Notificarea de mai sus este publicată și în Monitorul Oficial No. 215 din 22 Decembrie 1909.

HOTEL ROMANIA

— FOST HOTEL NAȚIONAL —

IAȘI—PIAȚA UNIREI

Renovat în totul. Mobilier nou în toate camerele.

La orice oră se găsesc camere bine îngrijite și încălzite

SERVICIU PROMPT

Deasemenea s'a aranjat în parterul hotelului cu intrarea în str. Seulescu 2, renumitul

Restaurant HERMAN EHRLICH

Hotelul Romania este pus sub conducerea D-lor **H. Ehrlich și Elie Frenchel**

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . 20 lei
6 luni . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Administrația: Tipografia H. Goldner, Iași.
— TELEFON No. 36 —

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul XI—No. 2330—Sîmbătă 15 Noem. 1914

Sub ocupație rusească

— Pagini de istorie —

Dl. Titu Maiorescu este singurul barbat de stat al țării despre care nu se pomenește în actualele împrejurări grave. Poate că au contribuit la aceasta și circumstanțele personale dureroase prin care a trecut.

Acum 35 de ani, în 1879, glasul tînărului parlamentar Maiorescu—reprezentant al Iașului—a răsunat în Camera Romînă și cele spuse de d-sa merită a fi cunoscute pentru variate rațiuni.

Se discută arzătoarea chestiune a tratatului din Berlin și condițiunile impuse Romîniei.

„...Tratatul de Berlin s'a subsemnat la 1 | 13 Iulie. Va să zică trei luni înainte de 1 Iulie anul viitor va trebui să fie deșertată țara de-a-dreapta Dunărei și la 1 Iulie viitor va veni ziua fericită cînd va trebui să fie evacuată și Romînia de armata rusească.

D-lor, nu știu dacă mulți din dv. erați aci cînd în anul trecut au venit primii soldați ruși în apropierea Capitalei; erau însă mulți alții din public cari s'au dus să-i vază și mulți dintre aceia, cari împărtășau în totul politica guvernului inaugurată prin convenția dela 4 Aprilie. Ei bine, domnilor, am văzut pe unii din aceștia chiar, cari la apropierea primilor soldați ruși au isbucnit în lacrimi atît le venea de greu de a vedea semnul unei armate străine pe pămîntul Romîniei. D-lor, cea dintâiu reîntrare a noastră în noi înșine, cea dintâiu siguranță de pace pe teritorul nostru va fi atunci, cînd nu va mai fi soldat străin pe acest pămînt cu dreptul de a fi pe el. Mai înainte, d-lor, dela 1828 pănă la 1835 ne-au ținut rușii ocupați în timp de aproape 7 ani și apoi la 1865 austriacii au stat mult și le venea greu să iasă de aici, o știți bine aceasta. Cînd Franța în urma războiului dela 1870, a rămas încă ocupată de germani și s'au ținut în această stare cîteva departamente pănă cînd va plăti colosala sumă de miliarde, ce-i se impusese prin tratatul de pace, cea mai mare năzuință a ei a fost de a scăpa cu o zi înainte de soldatul dușman și Thiers, dacă e astăzi binecuvîntat de mai toată Franța, e mai ales pentru silințele patriotice ce și-a dat, ca înaintea termenului prevăzut să scape Franța de ocupația străină. Și noi, d-lor, am putea oare să nu voim a scăpa cu o zi mai înainte de armata străină, de armata unui imperiu care în secolul acesta ne-a mai ținut ocupați vre-o 6 ani? De sigur, cu toții voim. Dar, vă întreb: care e titlul cu care veți cere Rusiei să ne părăsească la 1 Iulie anul viitor?

Tratatul de Berlin nu a numit nici o comisie executivă pentru totalitatea dispozițiilor sale; aceasta e lăsată la inițiativa și hotărîrea puterilor pe cari le privește, ca să-și execute ele tratatul.

Ei bine, cine va executa clausa 22 din tratatul de Berlin? Rusia și cu noi.

Apoi credeți d-v că Rusia va fi generoasă cu noi la 1 Iulie anul viitor? Ne va servi în aceasta, de dovadă modul cum ea a interpretat convențiunea la 4 Aprilie. E sigur, dacă nu ne supunem tratatului dela Berlin, ne lipsește ori ce titlu de a cere evacuarea Romîniei la 1 Iulie anul viitor.

Voci: „Așa e".

D. Maiorescu: Apoi dacă este așa, eu vă întreb: care va fi pozițiunea noastră, dacă nu vom primi tratatul de la Berlin? Ei! d-lor am văzut că Rusia s'a grăbit a numi la noi un ministru-președinte, deși nu ne-a făcut onoarea a numi la noi un ministru plenipotențiar; nu putem totuși, de sigur, decît a fi recunoscători guvernului imperial rus pentru această bună voință, ce s'a grăbit a ne arăta. Am auzit chiar că și guvernul austro-ungar a numit la noi un ministru-plenipotențiar E curios lucru acesta, e curios a vedea graba cu care cele două puteri vecine numesc miniștri președinți în țara noastră, fără să aștepte să vază, dacă noi executăm tratatul din Berlin sau nu; și cum puterile mari indepărtate, care și ele sunt scutul nostru și poate apărătorii mai firești, ai noștri, Italia, Franța Englitera, Germania—după cum am aflat refuză de a ne recunoaște independența, pînă ce nu vom executa în întregul său tratatul.

Apoi dacă, pînă ce nu vom executa în totul tractatul, acele puteri protectoare naturale, nu ne vor recunoaște indedența nu ne vor susține drepturile noastre, la cine ne vom adresa oare la 1 Iulie spre a cere ca să efectueze slobozirea teritorului nostru.

Nu pot adăuga nici un cuvînt mai mult pe acest țărîm. Cu toții ne înțelegem. Trag numai concluziunea, că este *neserios* a se zice că putem să nu executăm tratatul de Berlin, fiind-că situația țării s'ar lămuri foarte bine și fără aceasta. Nu, situația țării va fi compromisă fără aceasta și neexecutînd complect tratatul, țara e în pericol.

Acea gravitate abstractă anunțată mai înainte are dar o primă realitate, are o întrupare pipăită și acest corp real este îmbrăcat în uniforma soldatului rus, care ne stă pe teritorul nostru".

Astfel motivat, votul oratorului era dinainte asigurat guvernului, căruia Titu Maiorescu îi făcea, de altfel, o crîncenă opozițiune. Dar în afară de ironia fină a pasagiului de mai sus, mai sunt foarte interesanți și instructive documentări în acel discurs istoric, și vom mai utiliza unele din ele.

△

Mici Polemici

Se va înființa în curînd o fabrică de arme în București.

— Deviza va fi de acum dublă: acțiune și... acțiuni.

*

Cetim în ziarul ocazional „Trăiască Franța" din Capitală:

„Un guvern bun ar trage chiar foloase și din geamuri sparte".

— Cum însă avem un guvern rău, trag foloase numai geamgii.

*

S'a publicat știrea că în București e-xistă propriu zis o fabrică de știri false.

...Și pentru aceste produse guvernul n'a prohibit măcar exportul.

*

Se afirmă că Duminica trecută, după manifestație, s'a strigat din balconul ambasadei ruse: „Trăiască Romînia Mare".

...Nu s'au gîndit cei de la Ambasadă la Nistru, garantăm!

*

Un nou transport de dezertori austriaci a venit la Șipote.

...Nu mai e șipot, ci fluviu de dezertori.

*

22 vagoane de arme ne-au sosit din Germania. Se mai așteaptă 20. Dacă adunați, găsiți iar cifra germană 42,

*

O nouă broșură în chestia bibliotecei de Iași.

— Se alimentează... biblioteca,

Școala primara și eroismul belgienilor

S'au scris prin ziare și reviste multe articole relativ la starea actuală a nenorocitei *Belgii*, țară atît de dureros încercată în războiul european.

S'a admirat și se admiră cu drept cuvînt conștiința națională a bravului popor belgian.

Forța lui morală de care se miră lumea întreagă este rezultatul bunei organizări a școalei primare belgiene.

Cred interesantă o scurtă dare de seamă asupra situației învățămîntului primar din Belgia dupa ultimele date statistice prezentate de d. M. P. Poullet, ministru științelor și al artelor, în raportul său trienal prezentat Camerilor legislative la 24 Ianuarie 1913.

Raportul acesta documentat cuprinde 762 pagini și din studierea lui se poate constata cîtă grijă și cîte sforțări materiale a făcut poporul belgian pentru buna organizare a școalei primare.

In ultimul an de existență, Belgia avea 3180 școli începătoare cu 215,911 elevi și 5,130 institutori.

Avea 7,590 școli primare cu 934,830 elevi și 21,783 institutori și institutoare.

Avea 4,940 școli de adulți cu 246,292 elevi și 9,055 institutori,

Numărul elevilor școalelor primare cari depun economii ie 510,343, iar economiile se rîdică în anul 1913 la suma de 14.545.856 lei.

Societățile școlare de cumpătare se rîdică la 7048 cu 181.468 elevi societari.

Ca efect al activității acestor Societăți, consumația alcoolului care în 1895 era de 10 litri de cap de locuitor, scade la 5 litri în 1913.

Numărul mutualităților școlare stabilite la școală ie de 3358 cu 158.979 elevi asociați avînd suma de 1.831.367 lei.

Iată pe scurt cum școala primară a pregătit în Belgia eroismul clasic al belgienilor.

(Va urma)

Victor Munteanu

Cronica teatrală

Criza piesă în 3 acte de Marco Praga.

O căsnicie cu o valoare individual-pură pentru bărbat și individual-socială pentru femee. Nicoletta își înșală barbatul, lucru despre care el (Piero) avea indicii dar evita o explicație din prea multă iubire și teama a nu o pierde. Dar într'un sfîrșit explicația vine și *criza* se abate de la un curs fatal datorită virtuții latente din Nicolleta și consolidarea căsătoriei pe o bază solidă de adevăr și o veridică iubire.

Defectul mare al piesei este a ni se înfățișa pe o verigă extrem de simplistă un complex de fapte care sînt țesute în preajma unei probleme atît de complicate a mobilului uman cu dublu aspect: individual și social. Alte defecte pot fi numeros semnalate din punct de vedere tehnic. In privința primului defect ni s'ar putea obiecta că piesa conține un crîmpei omenesc mînuit de sufletele oamenilor obișnuiți, adică o piesă *naturală*. Aceasta nu poate fi adevarat întrucît autorul tinde a ne înfățișa titani sufletești, cu vorbele impresioniste ca sunet, dar încolo manechini purtați pe o scenă de teatru și spectatorul nu poate uita o clipă că se află la un spectacol dramatic. In analiză ar urma să ne ocupăm în principal de Nicolleta. O femee cu mofturi de *spleen* provocat în mod ciudat de un amestec de virtute cu... cochetărie—să zicem. Totuși nu afirmăm nimic fiindcă de la actul întâi pănă la ultimul autorul reușește să-și pue eroina într'o contrazicere aproape totală. De la femeea cinică (ori satanică) din primul moment, ajungem la sentimentalismul și abnegația atît de bogat dăruite femeilor, în majoritatea operilor literare.

Avînd în vedere spațiul restrîns, remarcăm că ceia ce real rămîne din piesă ne putea fi servit în 10 minute la cinematograf. Mai aveam avantajul a fi fost lipsiți de discuțiile snobiste ale personajelor și am fi putut adăuga polilogurile din imaginația noastră. Ceia ce ne mîhnește este a fi pierdut 3 (trei) ore.

Pentru a spune o vorbă despre interpretare, amintim că piesa este italienească.

C. R. G.

Știri din străinătate

Parisul în timp de războiu.—Un colaborator al ziarului *Svenska Dagbladet*, ziar care apare la Copenhaga, întors dintr'o călătorie făcută în Franța și Anglia, spune următoarele despre Capitalele celor două state aliate:

Londra și Parisul sunt azi mai deosebite ca pînă acum. Ele și-au schimbat rolurile. Londra e mai veselă și Parisul sobru. La Londra lumea petrece, este mai veselă în timpul războiului, de cum era înaintea războiului.

In schimb însă, Parisul, Capitala veseliei și a petrecerei,—Parisul e posomorît.

Tristeța și-a întins ghiarele ei peste oameni și lucruri.

Nu se mai văd automobile numeroase care să amenințe circulația publică. Trăsuri izolate, ale căror cai slabi lovind pavajul cu copitele, pare că vor să trezească orașul din somn.

Luptele în Caucaz

Petrograd 26. — Comunicat al statului major din Caucaz:

In direcțiunea Erzerum, urmărirea inamicului înfrînt s'a terminat.

In ultimele zile, o serie de încăerări au avut loc la valea Laskert unde am dispus de forțe considerabile Kurde întărite de astă dată cu trupe regulate.

Pe restul frontului nici o schimbare importantă.

† D. C. ANGHEL

Poetul, despre a cărui infinită dragoste pentru Iași, pentru tot ce alcătuește originalitatea și particularitatea Iașului patriarhal, și-a dat obștescul sfîrșit în mijlocul nostru, între zidurile Iașului care i-a fost atît de drag.

Duiosul poet, din ale cărui „Fantome" iașane am citat dăunăzi unele admirabile pagini, nu era născut în orașul nostru, ci în Cornești, jud. Iași. Cu orașul nostru a avut însă din copilărie și pînă la sfîrșitul vieței—e abia de 42 de ani—cele mai strînse legături familiare.

In Cornești se găsește parcul pe care l'a celebrat în volumul său intitulat: „In grădină" și aci s'a dezvoltat talentul poetic care avea să iee atîta desfășurare.

A moștenit din partea mamei un germen de temperament poetic. In volumul „Fantome" poetul a evocat figura mamei sale, de origine exotică, într'o inspirație dintre cele mai însuflețite.

Tatăl poetului a fost un agricultor de seamă. Studiile liceale le-a făcut în Institutele Unite din Iași. Gustul artistic l'a desvoltat în cursul lungilor călătorii din Italia și Franța. De altfel era autodidact.

Posedă decorațiile: *Bene-Merenti*, *Coroana României* pentru merite literare. A obținut pe vremuri un premiu academic; a fost președinte al Societății Scriitorilor Romîni; membrn de onoare al a societăței „Romînia Jună" din Viena. Intre manuscrisele regretatului poet s'au găsit: o traducere din „On ne badine pas avec l'amour" de Musset și scenariul unei piese în versuri: „Ludovic II al Bavariei".

Înmormîntarea decedatului are loc mîne' Sămbătă, oarele 2 p. m. Din partea familiei se găsesc în Iași d-nul dr. P. Anghel—la locuința căruia în str, Lascar Catargiu 20, se află depus corpul regretatului poet—d-na comandor Teodorescu-Brăila, C. D. Anghel fost prefect.

D-nii miniștrii Duca și Morțun au cerut eri informații telegrafice despre starea poetului.

Luînd parte vie la durerea ce lovește familia eminentului scriitor, îi exprimăm condoleanțele noastre cele mai sincere.

INFORMAȚII

▪ PARTID NOROCOS.—Ziarul „Evenimentul" se ocupă, în numărul său de aseară, de conflictul din lăuntrul partidului coservator. După ce își exprimă mîhnirea că armonia mult așteptată nu se mai produce, scrie:

„Numai că noi cestia din fundul Moldovei nu pricepem cum s'ar putea ajunge la reîntregirea Neamului, *cînd noi nu suntem în stare să păstrăm* întreg *un biet partid politic?*

Zidarul care nu știe să pună ciment între cărămizi nu poate face zid temeinic, iar înfrățirea tuturor romînilor de pretutindeni nu se poate face începînd cu învrăjbirea celor din țara liberă.

Spunem aceste vorbe cu amărăciunea ce ne toarnă în suflet împrejurările prin care trece partidul nostru, norocosul nostru partid *și nici nu ne gîndim să mai ascundem deziluzia ce încercăm. A tăcea acum cînd și orbii își pot da seamă de ce se petrece, ar fi să ne băgăm capul în nesip ca struțul. La ce să mai acoperim acum aceia ce toată lumea vede?"*

▪ *Administrația comunală, față de situația precară economică generală, e hotărîtă a reveni asupra exproprierilor hotărîte de foastele administrațiuni comunale.*

In așteptare, administrația comunală a numit o comisiune, care făcînd o evaluare exactă, să arăte cam la ce sumă s'ar urca acele expropieri.

▪ CAZUL CUZINSCHI.—Cu privire la incidentul Cuzinschi-Sevastos, direcțiunea teatrului național, ne comunică, prin adresa No. 426 din 14 Noembrie 1914 copia următoare a procesului verbal încheiat de consiliul de administrație al teatrului din Iași.

Acel proces-verbal sună precum urmează:

«Consiliul judecînd faptul că d. V. Cuzinschi, a maltratat în interiorul Teatrului Național pe cronicarul ziarului «Mișcarea», găsește că fapta d-lui Cuzinschi e o vină gravă, a cărei penalitate nu poate fi îndulcită, de cît de faptul că, d-sa exprimă sincere regrete pentru gestul său săvîrșit în interiorul instituției noastre și de faptul că îndepărtarea temporară a acestui artist din teatru—d-sa fiind și regisor,—ar aduce o împiedecare mersului instituției. Bazat pe aceste considerații, Consiliul se referă la d. Director ca să-i dea pedeapsa maximă pe care d-sa poate s'o aplice după lege. In același timp, Consiliul mai roagă pe d. Director, să arate ziarului „Mișcarea" regrete pentru incidentul întîmplat, garantînd că aceasta este prima și ultima dată cînd asemenea faptă găsește circumstanțe ușurătoare în ochii Consiliului".

▪ Eleganta și documentata lucrare a d-lui Ion Gorun „Războiul popoarelor" a ajuns la a 6-a fascicolă în editura Ignatz Herz.

▪ In cursul săptămînei s'au înregistrat două cazuri de febră tifoidă în strada V. Conta și unul de difterie în strada Alexandri.

▪ Prețul peștelui din depozitele statului a scăzut simțitor. Administrația Comunală invită publicul a consulta tarifele afișate, înainte de a face cumpărătura.

▪ In cercurile liberale se afirmă că guvernul este hotărît a reduce la jumătate din taxele vamale pentru importul de zahar, ceia ce ar da putința comercianților să desfacă zaharul străin cu 90 bani chilogramul.

▪ Un număr de 10 membrii ai societății medico-farmaceutice va cere o nouă adunare generală și o nouă alegere, întemeiați și pe faptul că în comitetul ales se găsesc 6 farmaciști și numai 4 medici.

▪ DIN PODUL-ILOAIEI. — Duminică 9 Noembrie ora 4 p. m. a avut loc în casele S. S. părintelui Lăzărescu nunta drăgălașei sale fiice, Clara Lăzărescu cu d. Gheorghiță Florescu casierul Băncei din Fălticeni. Nuni au fost d-na și d. Mihai Isăcescu.

Din numeroasa azistență remarc:

Doamnele: Veturia Isăcescu, (nuna) Florescu, E. Florescu, Tincuța Vestale, Munteanu, Popazu (profesoară), Dogaru, Rotta (profesoară), Dimitriu, Giosanu, Zăhărescu, Munteanu, Ionescu, Neculau, Teodor etc.

D-rele: Eugenia Dimitriu (o drăguță și neobosită dansatoare), E. Popescu, Lina Popescu, N. Teodor, Elena Siriteanu. Amelia Teodorescu, Elena și Maria Corataru Lucia și Atilia Dimitriu, Carmen Stroescu, Aura Vlad.

Domnii: S. S. Preot Lăzărescu, Mihai Lăzărescu, (elev școala militară), Mihai Isăcescu (Nunu) Gheorghiță Florescu, L-nt. Laurențiu Neculau, Marcu (Avocat) Bazgan (Doctor) Bozian (elev școala Militară) Lazăr, V. Teodorescu, Lăzărescu, (Direct. Băncei din P.-Iloaei), Mitică Vestale, Preot G. Munteanu, C. Vuza, C. Minca, Camil Dimitriu, Neculau, P. Sandu, Vasile Teodorescu și Cărlutz.

Cadrilul a fost condus cu mult gust de simpaticul locotenent Laurențiu Neculau. Nu a lipsit nici frumosul dans: Tango, jucat cu multă fineță de d. lct. Neculau cu drăgălașa d-ra Eugenia Dimitriu.

S'a petrecut de minune pînă a doua-zi la ora 10 jum. mulțumită muncei depuse de S. S. Părintele Lăzărescu cît și a nunilor d-na și d. M. Isăcescu; apoi în sunetul lăutarilor întreaga azistență a fost condusă la gară, ducînd fie care o amintire plăcută.

▪ Joi 20 Noembre va avea loc în sala Sidoli o frumoasă reprezentație cinematografică pentru fondul de menținere a bibliotecei publice din cartierul Nicolina.

▪ Al patrulea congres anual al societății ortodoxe naționale a femeilor romîne se va ține la București în sala Ateneului Romîn, în zilele de 22 și 23 Noembre. Congresul va fi prezidat de I. P. S. S. Conon Arămescu-Donici, Mitropolitul Primat. Cu această ocazie se vor inaugura și 2 grădini de copii.

Direcția căilor ferate a acordat o reducere de 50 la sută tuturor participanților la congres.

▪ D. Gh. Gheorghiade a fost numit conductor la serviciul apelor.

▪ Frații Rameder, an intentat proces de reziliarea contractului, în ceia ce privește antrepriza construirei palatului administrativ.

In comuna Movileni s'a declarat epizootia dn variolă ovină.
In Golăeşti s'a stins epizootia de febră aftoasă.

D. Vespasian Pe la, s'a plîns poliţiei, că ieri sosind cu trenul a pierdut un mic geamandan cu mai multe bijuterii.

Din partea d-lui Ioan Popescu-Berca, student în medicină primim următoarele cu rugămintea de a le da publicităţei :

Una din comunele cele mai nenorocite din punct de vedere sanitar a ajuns să fie în timpul din urmă comuna Ciurea din apropierea Iaşului. Se ştie că de mulţi ani institutul „Gregorian" din Iaşi dă în creştere sătenilor din acea comună copii cei mai debili şi atinşi de boli incurabile care şezînd în institut ar putea periclita viaţa celorlalţi. Acei copii însă venind în comună infectează pe cei ai sătenilor, aducînd jalea în familiile acestora.

De aseminea contactul des pe care îl au copii din institut cu oraşul, de oarece crescătorii sunt obligaţi a-i aduce în fie-care lună pentru a-i cîntări, face ca chiar şi copii pretinşi sănătoşi să vie infectaţi cu fel de fel de boli. Aşa în timpul din urmă mai ales : scarlatina, difteria şi coriul au făcut ravagii la vreme în rîndul copiilor sătenilor.

In repetatele plîngeri ale acestor din urmă către direcţia institutului şi medicul primar al judeţului, aceştia n'au luat nici o măsură, ba chiar medicul plăşei neglijează după spusa tutulor, această comună.

Rugăm deci direcţia institutului să suprime măsura luată de a se aduce copii spre cîntărire în oraş, trimiţînd mai bine un om special care să-i cîntărească în comună, iar pe d. dr. primar şi în special pe d. dr. al plăşei, să viziteze mai des această comună care este veşnic în stare de epidemie.

După numeroase inzistenţe, cinematograful Pathè Frères din sala Circului Sidoli readuce pontru astă-seară Vineri „Mizerabilii" monumentala scriere a celebrului poet şi romantier francez Victor Hugo. Intreaga desfăşurare cuprinzînd nouă părţi se reprezintă complect.

In pauza cea mare apare cupletistul şi imitatorul Jita-No care obţine şi în oraşul nostru imense succese.

Jita-No artist desăvîrşit în imitaţiuni în genul parizianului Gyp redă la perfecţie pe celebra Nita-Jo în cîntecele, gesturile, costumele identice şi alurele stelei pariziane. Artistul-imitator care apare şi astăzi posedă scrisori de admiraţie din partea celebrei cîntăreţe pr'n care-i mărturiseşte că este cel mai bun imitator al ei şi merită cu drept cuvînt să poarte numele asemănător. Jita-no apare în persoană pe scena Circului Sidoli.

Mîine Sîmbătă un singur matineu (3 ore) şi reprezentaţie serală. — La ambele reprezentaţii pentru ultima oară Mizerabilii. La reprezentaţia serală apare imitatoru Jita-No.

Pestd cîteva zile : «Războiul European» de pe toate cîmpiile de luptă, de la izbucnirea lui pînă acum. Relaţiuni autentice de la Corespondenţii Casei Pathé-Frères din Paris. Desfăşurările cuprind 50 scene autentice de actualitate luate cu cele mai mari sacrificii, film care obţine actualminte mari succese la Bucureşti la Cinema-Lux.

Luni 11 Noembrie s'a pierdut în str. Uzinelor între uziua electrică şi fabrica de scaune, un plic oficial cu No. 8746, conţinînd acte fără valoare în mîna celui ce le va găsi.

Cel ce va prezenta plicul la redacţie va primi o bună recompensă.

Sanatoriul Dr. TZAICU

Iaşi, str. Carol No. 20

Direcţiunea Sanatoriului aduce la cunoştinţa publicului şi numeroasei sale clientele, că în urma experienţii făcute şi după îndemnul medicilor şi suferinzilor, a părăsit vechiul său local din strada Zmeu, din regiunea joasă a oraşului şi **s'a mutat de la 26 Octombrie a. c.** *în casele proprii din*

Strada Carol no. 20

(lîngă Universitate)

regiunea cea mai înaltă şi mai sănătoasă a Iaşilor.

DIRECŢIUNEA

Clinica Veterinară

Iaşi, strada Păcurari 138, Iaşi

DIRECŢIA

Dr. D. BUZENCHI

Boale interne şi externe ; operaţiuni de mica şi marea chirurgie.

Se primesc animale bolnave în pensiune : **animale mari 3 lei pe zi, animale mici 2 lei pe zi.**

Se practică vaccinaţiuni contra turbării, jigodiei la cîni şi dalacului (la toate animalele).

Anexa : *Atelier special de potcovărie normală şi pathologică ; aplicarea raţională a cauciucurilor franceze şi ruseşti.*

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Marile lupte de la Lodz

— Un comunicat rus şi unul german. —

Petrograd 26.—Comunicat al marelui stat major :

In lupta de la Lodz care continuă încă, avantajul a rămas dobîndit de trupele noastre. Sforţările germane tind să înlesnească retragerea corpurilor lor care, pătrunzînd în direcţia Brezini, se retrag acum în regiunea Strikof, în condiţiuni foarte defavorabile pentru dînşii.

Pe frontul austriac acţiunea noastră este urmată de izbîndă. In lupta de la 25 Noembrie am făcut până la 8000 prizonieri cu ofiţeri cu tot.

Berlin.—Comunicat din 16 | 11 :

Situaţia în Prusia orientală este neschimbată.

In luptele date de trupele generalului von Marckensen lîngă Lodz-Lerviez, prima şi a doua armată rusă şi părţi din a cincea armată au avut pierderi grave.

In afară de numeroşi morţi şi rîniţi, ruşii au pierdut 40,000 prizonieri neraniţi, 70 tunuri, 160 chesoane, 156 mitraliere. Au fost demontate 30 tunuri.

In aceste lupte, trupele noastre tinere au dat dovadă de mare avînt, deşi pierderile au fost mari.

Dacă, cu tot succesul, nu s'a ajuns încă la un rezultat definitiv este din cauza continuelor forţe noui ce intră în foc.

Se adaugă că generalul Marckensen este acela despre care ziarele franceze spuneau că s'a sinucis în August trecut.

Luptele în Serbia

— Austriacii annnţă succese —

Viena.—Comunicat oficial din 26.—In luptele din Serbia, la Colubara, se constată de ieri progrese însemnate contra frontului inamic. Anume, puternica poziţiune de lîngă Lazarewatz a fost luată cu asalt de regimentele 11, 73 şi 102. Opt ofiţeri şi 120 oameni au fost făcuţi prizonieri. Trei tunuri, 4 chesoane şi 3 mitraliere au fost luate.

Şi la sud de satul Lijig am izbutit să luăm înălţimile situate la est de apa Lijig, făcînd 300 prizonieri.

Coloanele înaintate plecate din Valjevo se află la Kosjevici.

*

Niş, 26.—In ziua de 24, luptele pe frontul Lazarevatz-Mioniţa au continuat. Luptele la aripa stîngă a acestui front şi pe poziţiunile de la sud-est de Lazarewatz au fost cu deosebire crîncene. Aceste lupte n'au dat pînă acum vreun rezultat definitiv

In aceiaşi zi, o luptă cu succes s'a dat lîngă Rogacica cu o coloană inamică, pe malul drept al Drinei, la vest de Mokragera.

Mari lupte în Flandra

Amsterdam.—„Handelsband" află din Londra că armata franco-engleză a fost atacată de mari forţe germane, de două zile, pe frontul Ypres-La Bassé. Germanii au primit întăriri noui şi tunuri.

Armatele engleză şi franceză au pus în batae tunurile lor cele mari şi în special graţie artileriei engleze, fiecare acţiune germană a dat greş până acum.

Situaţia la Apus

Paris.—Comunicat oficial din 25 Noembre ora 23 ; Ziua de astăzi a fost calmă. Nici o modificare nu se semnalează pe amsamblu frontului.

*

Berlin.—Comunicat din 26 | 11.

Situaţia pe teatrul occidental este neschimbată. In regiunea Saint Hilaires-Sourain un atac francez a avut loc cu forţe importante dar a fost respins cu mari pierderi pentru duşman. Am înaintat lîngă Apremont.

Comunicat turc

Constantinopol.—Cartierul general comunică :

In genere e nici o schimbare pe teatrul de război.

Acum s'a constatat că în lupta pe care am cîştigat-o la Mobul am luat inamicului 4 tunuri.

Luptele austro-ruse

Viena 26 oficial. — Bătălia în Polonia rusească urmează pe cea mai mare parte a frontului cu un caracter de luptă staţionară.

In Galiţia occidentală trupele noastre continuă a respinge pe ruşii ce înaintaseră dincolo de Dunaecul de jos.

Deasemenea luptele în Carpaţi continuă favorabile nouă.

Ora 3 p. m.

Decorarea d-nei Mavrocordat

Viena.—Imparatul a conferit d-nei Mavrocordat, soţia ministrului Romîniei la Viena, cl. I a ordinului Elisabeta.

„Neues Wiener Abendblatt" anunţînd aceasta, spune că decorarea va produce o satisfacţie cordială în societatea vieneză unde d-na Mavrocordat se bucură de o mare popularitate în cercurile ştiinţifice şi artistice din Viena.

Declaraţiile lordului Asquith

Londra. — Vorbind în camera comunelor primul ministru Lord Asquith a spus:

Am intrat într'o luptă fără precedent dar imperiul britanic nu se îndoieşte de dreptatea cauzei noastre se poate ca războiul să dureze mult, dar cu cît va dura mai mult cu atît se vor dezvolta resursele de care dispune imperiul pentru a compensa pierderile şi a şi menţine poziţia. Acest imperiu este pus la încercări, decisive dar evenimentele desfăşurate pînă acum nu inspiră convingerea că, cu cît războiul se va prelungi cu atît vom eşi campioni ai unei cauze drepte. In ce mă priveşte mă îndoesc că războiul va dura atît de mult cum s'a prezis de către unii, totuşi, am convingerea că va fi de o durată destul de lungă.

LOTERIA

Bucureşti. — Azi a avut loc tragerea cl. VI-a a loteriei Regatului Romîn.

— Ziua IV-a —

Au cîştigat:

10.000 lei No. 56263.
5,000 „ „ 20178.
3,000 „ „ 21340, 31623.
2,000 „ „ 5867, 37487, 0871, 11462, 37654.

1,000 lei No. 7348, 13410. 15910, 18758, 35056, 38456, 40257, 1706, 6426, 11705, 21733, 25870, 26039, 28626, 30825, 30390 şi 57790.

500 lei No. 980, 3378, 14624, 21237, 26673, 31692, 39732, 40607, 40855, 41189, 42318, 43249, 54012, 543, 1627, 6856, 14536, 19233, 20,856, 20,371, 20,806, 25,038, 28,556 31,893, 33,398, 35,405, 36,253, 37,399 38,297, 46,322, 50,978, 51,235, 53,160, 56,911 şi 59,845.

Entuziasm la Berlin. Ştiri de pe cîmpul de luptă

Berlin 26.—«Lokalanzeiger» află din Geneva că încercările de ieri ale generalului Foch, comandantul francejilor între Ypres şi Marea Nordului, de a angaja trupele germane în o mare acţiune defavorabilă, au fost infructuoase.

Terenul între Langhemarke şi Zelbruke, pe care francezii au comunicat că-l stăpînesc, n'are nici o insemnătate.

Progresele germanilor în împrejurimile Verdunului au silit pe comandantul francez să ia noi măsuri de aparare împotriva armatelor germane care se apropie dinspre nord-est.

Presa militară militară bănueşte că după luptele de la Betancourt vor urma în curînd noi lupte.

Pentru a proba eficacitatea noilor tunuri grele, francejii au bombardat Armaville, lîngă Pont a Mousson.

Criticul militar francez, colonelul Rousset, printr'o scrisoare adresată ziarului „Le Temps" face să reiasă spiritul de ofensivă şi curagiul soldaţilor germani.

*

Berlinul este din nou pavoazat în urma marei bătălii cîştigată împotriva ruşilor.

Aci s'au primit cărţi poştale trimise prin postă de aviatori plecaţi din Przemysl. In ele se scrie că austriacii sunt cu toţii bine.

*

Tendinţele războinice ale Portugaliei nu produc nici cea mai mică impresie la Berlin.

Consiliul de miniştri

Bucureşti.—Aseară a avut loc un Consiliu de miniştri, care a ţinut două ore şi jumătate, şi la care au azistat şi preşedinţii Corpurilor legiuitoare. D. Brăteanu a cetit textul mesagiului,—care, după cît se afirmă, va fi foarte scurt.

In mesagiu, după ce se vorbeşte de moartea regelui, se relevă pe scurt situaţia externă, fără nici un fel de apreciere. La sfîrşit cuprinde un apel către naţiune, prin care o îndeamnă la unire şi încredere în conducătorii ţerei, în aceste grele împrejurări. Mesagiul spune că niminea să nu aibă nici o teamă, de oare ce armata este gata pentru ori ce eventualitate.

Nu se enumără nici un proect de lege Se afirmă că proiecte vor fi depuse de ministrul finanţelor şi al justiţiei.

Primul va depune un proect pentru legitimarea trecerei creanţelor străine ale Băncei Naţionale asupra stocului metalic ; un proiect pentru legitimarea sumelor avansate statului de către Banca Naţională. Un proect cu despoziţii pentru avansuri în viitor ale Băncei Naţionale şi în sfîrşit un proect pentru legitimarea biletelor de 5 lei emise.

Ministrut justiţiei va depune un proiect prin care se acorda guvernului dreptul de a fixa un maximu de preţuri pentru alimenţele de prima necesitate şi combustibil.

*

Sîmbătă la ora 2 va avea loc, în sala Senatului, o întrunire a majorităţilor parlamentare.

D. Brăteanu va cere majorităţei o încredere necondiţionată în acţiunea guvernului.

Doctorul N. Hortolomei

— Medic la Sf. Spiridon —

S'A MUTAT IN

Strada Cuza-Vodă (foastă Golia No. 42

Consultaţii 1—3 p. m.

IMPORTANT

Prin aceasta aduc la cunoştinţă Onor Public că cu începere de la 31 Octombrie c. deschid in Bulevardul Ferdinand 27 bis un Hotel sub denumire

Hotel Naţional

sub firma „La Pivniţa Negruţi"

Construcţia nouă, modernă şi Higienică, mobilier nou, aranjament complect după corinţele moderne.

BIRT ROMÂN sub conducerea D-lui ILIESCU, Vinurile şi Băuturile spirtoase vor fi servite dela PIVNIŢA NEGRUŢI, diferite mezeluri în fie care zi proaspăte, serviciul prompt şi preţuri foarte convenabile.

Pentru d-nii VOIAJORI preţuri foarte convenabile.

Deci rog pe onor. public a mă vizita asigur deplină mulţumire.

Cu toată stimă

L. H. Moscovici

Iaşi Bulevardul Ferdinand 27 bis. vis-a-vis de Antrepozite lîngă gară

CHIRISTIGIA

„Bradul Moldovei"

Mari depozite de Cherestea

Str. Uzinelor 11—14

Asortat cu toate esenţele de lemn pentru construcţie şi tîmplărie

Societatea „Bradul Moldorei"

— Telefon —

Sanatoriul „Sf-ta Maria"

fost Dr. TZAICU, str. Zmău No. 3, Iaşi **complect reorganizat se deschide la 15 NOEMBRIE a. c.**

Secţia chirurgicală sub conducerea **profesorului Dr. Amza Jianu.**

Secţia medicală cu laborator pentru examene de urină, sînge etc.

Preţuri moderate. Ingrijirea bolnavilor nu va lăsa nimic de dorit.

Pacienţii au libertatea de a'şi alege d-nii medici curanţi.

Dr. Leon Şeptelici-Andrieşi

ISRAEL BROIDE

Depozit de saci, ţoluri şi sfoară.

De vînzare şi închiriat *cu preţuri reduse.*

Iaşi str. Anastasie Panu 13.

Apartament *la etaj, compus din 4 odăi, un coridor cu geamlic închis, bucătărie, camară, closet, lumină electrică, curte mare etc. se închiriază de pe acum.*

Informaţi la proprietar strada Palat No. 4.

Dacă *aveţi o pudră bună păstraţ'o ; dar dacă căutaţi o pudră fină care să nu sulimineze, care să nu sbîrcească ori să asprească pielea, nu ezitaţi şi întrebuinţaţi*

Poudre de Beauté S. d. B.

cu care se obţine idealul veloutăţei şi transparenţei. **Cutia 2.50 lei**

Depozit en gros şi detail la

Postişeria D. S. Ionescu

Strada Cuza-Vodă 67, Iaşi

unde se găsesc şi multe alte necesare pentru Toaletă şi coafure.

Doctor FISCH

Specializat la Berlin în

BOLI DE COPII

Precizarea diagnozelor prin analize microscopice

Iaşi, str. Cuza-Vodă (Golia) 42

Consult. 10—11 şi 3—5

HOTEL ROMANIA

— FOST HOTEL NAŢIONAL —

IAŞI—PIAŢA UNIREI

Renovat în totul Mobilier nou în toate camerele.

La orice oră se găsesc camere bine îngrijite şi încălzite

SERVICIU PROMPT

Deasemenea s'a aranjat în parterul hotelului cu intrarea în str .Seulescu 2, renumitul

Restaurant HERMAN EHRLICH

Hotelul Romania este pus sub conducerea D-lor **H. Ehrlich şi Elie Frenchel**

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Administraţia: Tipografia B. Goldner, Iaşi. — TELEFON No. 36 —

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul XII—N. 2331.—Duminică 16 Noem. 1914

Aniversarea „OPINIEI“

„Opinia“ împlineşte astăzi al optulea an de existenţă în a doua serie. In adevăr, în această a doua fază ea a apărut pentru prima dată la 16 Noembrie 1906. Aruncînd acum o privire asupra acestei epoci ne dăm seama ce mult înseamnă timpul strecurat de la această noua manifestare a „Opiniei“ pînă în ziua de astăzi ?!

Cîtă muncă, cîtă strădanie, cîtă cheltuială de energii şi toate puse în slujba democraţiei ?!

Căci nu mai încape îndoială, că mai presus de ori-ce, mai presus chiar de cît partidul pe care-l serveşte „Opinia‘ a fost un organ de publicitate prin excelenţă democratic.

Cînd ne uităm la cei ce stau astăzi împrejurul „Opiniei“ şi vedem tot pe aceiaşi luptători, dar mai înălbiţi ca acum opt ani în urmă, pe lîngă cari s'a alipit un tineret cu porniri frumoase, partizan şi dînsul al democraţiei, nu ne rămîne de cît regretul că cei cîţi-va prieteni de altă dată, purtaţi de valurile frămîntate ale vieţii civile şi politice, au trecut în alte cîmpuri.

Avem însă credinţa că ori unde se vor găsi ei, tot slujitori ai democraţiei vor rămînea. Căci nu se poate ca din o viaţă de luptă dusă prin „Opinia“ şi alături cu ea să nu fi rămas în sufletele lor un colţişor cît de mic pentru ceia ce a fost mai presus de ori ce raţiune de a fi a acestui ziar: *democraţia.*

Iar dacă „Opinia“ a răspuns chemării sale atît din punct de vedere politic cît şi de organ al democraţiei ne-o atestează prezenţa împrejurul ei a celor mai mulţi, a marei majorităţi a muncitorilor de altă dată cît şi cititorii al căror număr din an în an a sporit. Nu fără oarecare mîndrie putem spune că dintre organele de publicitate din provincie şi chiar faţă de unele din Capitală „Opinia“ numără cei mai mulţi cititori.

Şi aceasta este spre lauda ei. S'a muncit la „Opinia“ iar rezultatele acelor încordări se traduc în sporirea curentului democratic.

Iar cei ce aici au muncit, cei ce acum muncesc întrecîndu-se a da idei, în ale îmbrăca în forme potrivite sentimentelor celor mulţi, rămîn cu mulţumirea sufletească de a vedea că truda lor n'a tost în zadar.

Opt ani de zile !? Cîte lupte n'a dat „Opinia“ în acest interval ?! Cîte prefaceri în acest spaţiu de timp asupra cărora „Opinia“ ş'a spus cuvîntul său ?!

Deşi într'un cerc mai mic, cerc de provincie, dar ideile al căror apostol s'a făcut „Opinia“ au răzbătut mai sus, căci după logica faptelor, din complexul de lumini, idei, ştiute de mai la marginea ţării se formează ceia ce numim lumina, civilizaţia centrului.

Iată un interval de timp în care minţile s'au mai ascuţit, învăţătura şi cunoştinţele s'au mai generalizat, „Opinia a ştiut să fie la înălţimea vremurilor.

V. I. Radu

Mici Polemici

Apa de Timişeşti nu e rece, nici iarna·
De aceea auzim mereu: «Rău ne-am..·
fript cu aducerea apei».

*

Cum e apa Iaşului?
— Sedentară, nu curgătoare.

*

Crîşmarul care s'a otrăvit dăunăzi cu spirt va chema în judecată administraţia comunală. Din cauza ei n'a putut pune, în acea zi, apă în spirt.

*

De teama unei nuoi opriri a apei, un individ a băut, mai eri, atîta de multă, încît a căpătat apă la... cap.

*

In parlament va fi ca şi cu apa noastră. Robinetul eloquenţei, de-abia deschis, se va închide!

*

Norocos, în adevăr, partidul asanării iaşane. Dăunăzi gazeta lor anunţa:
„D. P. M. s'a retras din partidul nostru“.
— Exact în ziua cînd fu... depus.

*

Generalul german Marckensen ar fi avut o mare victorie la Lodz. Ştirea că s'a sinucis acum 2 luni e neadevărată.
Ruşii se gîndesc de sigur la proverbul francez: „Sunt morţi pe care de-abia trebue să-i ucizi“...

NOTA ZILEI

Reclamă

Corespondentul provincial al unui ziar matinal relatează:

— D. dr. Ciobotaru, din circ. . . . . a fost ales spre a urma cursurile benevoie deschise pe lîngă Universitatea din Iaşi, pentru perfecţionarea carierei de doctor.

Provincialul crezînd că face medicului o... reclamă c'a fost „ales“, îl prezintă cetitorilor cam... ciobotar în aie medicinei.

Să-şi tempereze puţin zelul!

OAMENI ŞI LUCRURI

1906 — 1914

De cîte ori paginatorul ziarului reînoeşte data calendaristică de 16 Noembrie, aniversăm ziua cînd în a doua serie, a reapărut „Opinia“.

Sunt 7 ani. Şi, prin coincidenţă. cifra unităţilor s'a dedublat. Ziarul apărut în 1897 pentru întâia dată, reapare în 1906 pentru a doua oară şi iată-l fără întrerupere în 1914, cu speranţa că nu se va mai opri nici odată, aşa cum însu-şi cursul timpului şi al istoriei nu cunoaşte oprire. Nu sunt oare ziarele bucăţi din istoria însă-şi, din istoria lumei, a gîndirii, a activităţii omeneşti?

De sigur: în atîţia ani seschimbă multe; se prefac şi oameni şi lucruri; se reînnoesc grupări; se deslipesc, ca dintr'un bloc, frînturi ce se depărtează; se înnoadă legături noue; se transformă şi convingeri şi temperamente şi credinţe. Dar ziarul rămîne organizmul viu, susceptibil de nenumarate prefaceri, capabil de a adaptà la mediul său alte forţe şi păstrînd în juru-i numai pe acei indisolubil legaţi de existenţa lui.

Fireşte; statornicia însă-şi îndură schimbări. Noi în de noi nu rămînem invariabil aceiaşi, ca fel de a cugeta, de a ne manifesta, de a lucra şi de a crede. In fond, este aci numai o aparenţă, îndărătul căreia suferim transformări profunde.

E atît de scurtă viaţa fiecăruia dintre noi, încît ar fi, poate, o absurdă nenorocire, dacă natura nu ne-ar fi creat în funcţiune de variaţiuni şi mlădieri. Ne uzează, clipă, cu clipă vremea etern făuritoare de vechiu şi nou... Plăcerile şi decepţiile; nerăbdările şi plictiselile; graba şi încetineala; vîntul şi intemperiile; frigul şi căldurile; totul, totul ne supune la continuă prefacere—a ideilor, a gîndurilor, a speranţelor, a dorinţelor, a puterei de creare, a simţului de originalitate, a criteriului de judecată, a seriozităţii şi a vanităţii...

Printre toate aceste însă ne stăpîneşte şi ne încîntă iluzia statorniciei şi ne consolăm că e o virtute socială: „quand même!“

... Iluzie? Fie!

Dar e sigur că în anumite zile — cum e acea de azi — ne place să ne regăsim cu vechii tovarăşi, începînd cu tovarăşii de gînd pînă la acei de muncă fizică — tipografii — şi nu ne putem reţinea nevinovata plăcere de a face cu mulţumire constatarea că vremea vremueşte de-asupra-ne, în timp ce noi

Pururi locului ne ţinem
Cum am fost, aşa rămînem...

Rodion

Poetul Anghel

Toate întristătoarele detalii ce putem cunoaşte despre sfîrşitul duiosului cîntăreţ al Iaşului de eri — am dat nu de mult emoţionante extrase din proza lui sugestivă — concordă în acest punct dureros: Dim. C. Anghel a vrut să moară, după dramaticul act al sinuciderei.

Obsedat de o adîncă stare de depresiune şi neurastenie, poetul — iremediabil îndurerat după pierderea preţioaselor manuscrise distruse de incendiu, acum cîţi-va ani — ar fi putut spune despre el însu-şi ceea ce a scris în „Fantazii“ despre „Moartea Narcisului“:

In liniştea odăii s'a stins încet-încet...
Nu şi-a sfărmat viaţa petală cu petală,
Ci a murit cu faţa din ce în ce mai pală,
Ca un bolnav ce'ngroapă cu dînsul un secret
Aşa s'a stins în taină şi nimeni n'a ştiut,
Căci în minuta asta de grea melancolie,
Eu singur stam de faţă la muta-i agonie
Şi singur mi-am dat seamă atunci ce s'a perdut.

In „Paradoxele unui muribund“, poetul spunea, după lunga convalescenţă din sanatorul „Elisabeta“:

„...Ori cum, bun sau rău, scînteea vie a minţii care mişeşte şi luptă înainte de a se stînge, sufere simţind că se va face întuneric; bun sau rău, miel sau şarpe, la olaltă vom dormi cu paradiziacele ori infernalele noastre legende. Fiecare însă din lume cum socoate şi marea draperie cu funebrele ei falduri recade tot atît de rigidă şi nepăsătoare şi asupra unora şi a celorlalţi...“

Resignat şi hotărît, ai vroit să adormi, la rîndul tău, poet al duioşiei şi al părerilor de rău!

Dormi de-apururea în tăcutul ţintirim al oraşului pe care l'ai înfrumuseţat cu imaginaţia ta, cu simţirea ta, cu puterea ta de evocare.

Dormi între florile care ţi-au fost atît de prietene, atîta de dragi!

As.

INFORMAŢII

D. Teodor Beloff, Curier special din Sofia, a trecut aseară prin Iaşi, ducînd o voluminoasă corespondenţa specială la legaţia rusă din Sofia.

E vorba a se proceda zilele aceste la reînvierea comitetului bursei din localitate.

Biurourile Parlamentului. — Credem a şti că biurourile Senatului şi Camerei nu vor suferi nici o modificare în formarea lor.

In urma unei conferinţe pe care şeful guvernului a avut-o cu d. V. Missir, preşedintele Senatului, şi d. M. Pherekyde, preşedintele Camerei, s'a decis ca membrii biurourilor precedentei sesiuni parlamentare, să se prezinte sufragiilor colegilor lor.

Costică Grigoriu din strada Paşcanu 6 s'a plîns poliţiei, că astă noapte i-a dispărut nevasta, după ce i-a luat mai multe lucruri din casă.

Mîne Duminică 16 Noembre. la orele 10 a. m. va avea loc în localul Societăţii de gimnastică, sport şi muzică, deschiderea secţiunei tirului in noua sală special amenajată.

Această solemnitate se va face cu tot fastul cuvenit unei asemeni întreprinderi.

Consulatul german din Iaşi ne roagă a publica următoarea declaraţiune:

După ştiri din sursă sigură, marele Dreadnought „Aodacious“ s'a lovit la 28 sau la 29 Octombrie st. n. pe coasta de nord a Irlandei de o mină, scufundîndu-se. Amiralitatea engleză ţine acest eveniment în secret de oare-ce se teme de iritaţiunea ce s'ar produce în ţară. Sunt indicii că flota engleză a mai suferit şi alte pierderi pe care guvernul englez le ţi e în secret.

Proiectele guvernului

pentru cazul unei mobilizări

— Moratoriul pentru plăţile în streinătate.—Situaţia mobilizaţilor.—Preţul maximal al alimentelor.—Legi diferite —

Iată cîte-va amănunte privitoare la proectele de legi care vor fi depuse pe biurourile Corpurilor legiuitoare zice „Viitorul“:

Aceste proiecte de legi vor purta titlul generic de: „Proecte de legi în vederea împrejurărilor excepţionale“ ceia ce înseamnă că odată cu incetarea acestor împrejurări excepţionale, va înceta şi fiinţa legilor respective,

*

Unul din aceste proecte va prevede moratoriul plăţilor în străinătate, de care se vor folosi societăţile comerciale, comercianţii şi iventatorii, cari vor plăti însă, pe tot timpul moratoriului, o dobîndă ceva mai urcată de cît a Băncei Naţionale.

Moratoriul va fi acordat pentru un termen fixat de Corpurile Legiuitoare, care termen însă, după împrejurări, va putea fi prelungit.

Tot prin acest proect de lege se va prevede suspendarea termenelor de plată în caz de mobilizare, pentru cei mobilizaţi, încetînd în acelaşi timp şi urmărirea acestora pe tot timpul cît va ţine eventuala chemare sub arme. Amînarea termenelor de plată va mai privi şi chiriile mai mici de 1000 lei, de îndată ce cei chemaţi sub arme vor face dovada că nu le pot plăti.

*

Printr'un alt proect de lege se va cere Parlamentului să autorize pe ministrul de justiţie ca, în anumite cazuri, să întrunească două sau mai multe circumscripţiuni judecătoreşti sau, în lipsă de judecători, să institue instanţa judecătorului unic.

*

Pe baza unui alt proect de lege guvernul va fi autorizat de a institui comisiuni care să fixeze preţul max.mal al articolelor — în deosebi alimentelor — de prima necesitate. Fixarea preţului se va face după regiuni.

*

Ministerul finanţelor va depune o serie de proecte de legi financiare şi anume: un proect de lege pentru ratificarea convenţiunei Statului cu Banca Naţională în ce priveşte emisiunea biletelor de 5 lei; un altul referitor la împrumutul contractat de Stat pentru nevoile armatei; un proect de lege prin care Banca Naţională e autorizată să treacă tratele din străinătate în stocul metalic al Băncei.

In fine un proect de lege cu privire la ajutorarea familiilor celor mobilizaţi. Prin acest proect de lege se va asigura apărarea intereselor funcţionarilor particulari mobilizaţi, iar în ce priveşte pe funcţionarii publici, li se va lăsa facultatea de a opta între leafa militară şi cea civilă, avînd adică dreptul de a alege leafa mai mare.

*

Cu această ocaziune putem adăuga că este inexactă ştirea că guvernul ar plănui scăderea lefurilor funcţionarilor publici.

*

Mai suntem informaţi că din iniţiativă parlamentară se va depune un proect de lege pe baza căruia scutiţii şi reformaţii vor fi supuşi unui examen nou medical.

Moartea poetului D. Anghel.—La locuinţa defunctului poet, continuă a fi un pelerinagiu de tot ce laşul are mai distins.

Dintre numeroasele telegrame de condoleanţe primite de către d. dr. Anghel, relevăm,

Din partea d-lui Morţun:

Ştii cît preţuiam pe fratele vostru atît ca prieten cît şi ca om de inimă şi scriitor de mare talent. De acela uşor veţi crede în durerea ce mă copleşeşte, făcindu-mă să împărtăşesc tot amarul suferinţei voastre.

V. G. Morţun

Din partea d-lui C. Diamandi:

„In numele Teatrului naţional, al societăţei scriitorilor romîni, şi al meu vă rog să primiţi expresia sincerilor noastre condoleanţe pentru ireparabila perdere suferită de arta romînă în sfîrşitul gingaşului poet, al scriitorului desăvîrşit şi a bunului prieten.

G. Diamandi.

Din partea d-lui ministru Duca:

„Regret că din cauza deschiderei parlamentului nu pot lua parte la înmormîntare. Mă gîndesc la d-ta în crudele momente prin care treci şi care ne-au covîrşit pe toţi.

Duca

In afară de telegrame, s'au trimis şi numeroase coroane, ce acopăr sicriul atît demult regretatului poet.

Din partea presei din Iaşi s'a depus o coroană cu inscripţia: *Lui D. Anghel, ziariştii din Iaşi.*

De asemenea s'au depus coroane din partea teatrului naţional din Iaşi, soc. scriitorilor romîni şi din partea primăriei comunei Iaşi.

De la 5 pînă la 25 Noembrie a. c. se poate face apel la grefa Curţii de Apel s. l. contra ordonanţelor prin care unii au fost greşit înscrişi în listele electorale, iar alţii respinşi de la înscriere.

Cu cercetarea şi susţinerea acestor apeluri clubul conservator-democrat a însărcinat pe d-nii avocaţi Ştefan Georgescu, George Dornescu şi Constantin Jornescu cari vor sta la dispoziţia celor interesaţi în localul clubului din Piaţa Unirei în fiecare zi de lucru de la ora 5 jum. pînă la 7 p. m.

Din partea d-nei Lucia D. Greceanu primim lista de mai jos a persoanelor care au trimis obiele pentru soldaţii noştri pe care cu plăcere o dăm publicităţei:

D-ra Maria Pascu 3 părechi obiele, d-na Maria Tafrali 4, Principesa Maria Moruzi 25, Prinţul Dimitrie Moruzi 5, d-l Gheorghe Brătianu 5, d-na Raşela Fingherhut 3, d-na Lucreţia Borcea 6, d-na Maria Climescu 9, d-na Emilia Brudea 10, d-na dr. Bacaloglu 6 părechi ciorapi, d-na Maria Zamfirescn 18 părechi obiele, d-na Elena C. Meissner 15, Magazinul manufactură din str. Ştefan cel Mare 3, d-na Elena şi A. Theodoreanu 10, d-na Thecla Gattel 5, d-na H. Drosso 180, d-l şi d-na A. M. Diamant 27, d-na Constanţa Ghyka 4, d-na E. Conduratu Boldur Lăţescu 14, d-na colonel P. Grecianu 24, d-na Căpitan Baldovin 40, d-na Iulia T. Motaş 12, d-na Elisa Văleanu 12, Percepţia comunală d-nii: Gh. Davidescu, C. Botez, Sever N. Hulubei, C. Văscu, P. Teod. D. Lucescu, Em. Frunză, Gh. Zamfirescu, Maria Popovici, Gh. Duca, V. Christescu, D. Beliş, Lazăr Mihăilescu, Gh. Gălin, Gă. Stingaciu, Alex, Irimescu, Jean Popovici, N. Botez, I. Bajura, D. Bălănescu, P. Frunză, 18, doamna Profira Ciocoiu 4. doamna Sofia Georges Baldovin 40, doamna Elena Em. Sihni 6, doamna Costin Sturdza 25, d-na Eliza V. Erbiceanu 2, d-na Matei Cantacuzino 24. d-nii S. Kahanes şi Machffolger 12, d-na Maria Prassa 20, d-na Rachel Pettigrew 25, Sf. Sa părintele Ştiubei 25, d-na dr. S. Socor 30, d-na Maria Leatris 25, d-na Aneta dr. Ţaranu 20, d-na Natalia A. Lohman 22, d-na Hélène D. A. Cautacuzino Başotă 10, d-na Déa Bogonos 9.

Regretatul poet Anghel a fost pe vremuri elev al şcoalei de Belearte din Iaşi.

In anii din urmă ocupă demnitatea de inspector ai artelor pe lîngă Cassa Şcoalelor.

S'a luat dispoziţia ca în judeţ carnea de vacă să se vîndă cu preţul de 60 bani kgr.

La via d-lui Const. Kilimoglu (comuna Copou), se află de vînzare viţe de vie din varietăţile Selection Carrière, Chasselas, Bordeaux, Bourgogne, altoite pe portaltoi cei mai rezistenţi.

A se adresa la Iaşi, str. Toma Cozma 5 bis.

După numeroase inzistenţe, cinematograful Pathè Frères din sala Circului Sidoli readuce pentru astă-seară Sîmbătă „Mizerabilii“ monumentala scriere a celebrului poet şi romantier francez Victor Hugo. Intreaga desfăşurare cuprinzînd nouă părţi se reprezintă complect.

In pauza cea mare apare cupletistul şi imitatorul Jita-No care obţine şi în oraşul nostru imense succese.

Jita-No artist desăvîrşit în imitaţiuni în genul parizianului Gyp redă la perfecţie pe celebra Nita-Jo în cîntecele, gesturile, costumele identice şi alurele stelei pariziane. Artistul-imitator care apare şi astăzi posedă scrisori de admiraţie din partea celebrei cîntăreţe pr'n care-i mărturiseşte că este cel mai bun imitator al ei şi merită cu drept cuvînt să poarte numele asemănător. Jita-no apare în persoană pe scena Circului Sidoli.

Duminică 16 Noembrie două matineuri cu program nou Duminical şi reprezentaţie serală la oarele 9 seara, cînd va apare pentru ultima oară cupletistul şi imitatorul Jita-No.

Luni 17 Noembre «Războiul European» de pe toate cîmpiile de luptă, de la izbucnirea lui pînă acum. Relaţiuni autentice de la Corespondenţii Casei Pathé-Frères din Paris. Desfăşurările cuprind 50 scene autentice de actualitate luate cu cele mai mari sacrificii, film care obţine actualminte mari succese la Bucureşti la Cinema-Lux.

Laboratorul de Analize Medicale şi Industriale

D-R A. RATIANU

Chimist diplomat de la Universitatea din Geneva

— IAŞI — Strada Cuza-Vodă (Golia) 46 — IAŞI —

Execută: Cele mai complecte analize de urină, din punct de vedere chimic şi microscopic; Analize chimice şi microbiologice de lapte de la doici: Analize bacteriologice de spute asupra bacilului tuberculozei; Analize de secreţiuni uretrale asupra Gonococilor Neiser; Analize alimentare de vinuri, lapte, făinuri etc. Analize de stofe din punct de vedere a compoziţiei şi a conţinutului în lână, bumbac sau mătasă etc. etc.

Cereţi instrucţiuni pentru ori-ce analiză.

Comunicat rus

Petrograd.—Comunicatul marelui stat major zice:

Pe maluî stâng al Nistrului trupele noastre au ajuns la Gumbinen.

La centru am cucerit Berenzy şi satele din împrejurime, unde au izgonit pe germani în lupte cu baioneta. Ofensiva noastră pe acest front mai continuă. Tot aci au avut loc mai multe sarje fericite ale cavalerici noastre în potriva infanteriei duşmană.

In regiunea de la Lodz germanii se mai menţin cu tranşeele lor.

Desmintire

Berlin.—Ştirea dată de „Daily News“ cum că Dixmunden ar fi fost recucerit de aliaţi, este absolut minciunoasă.

Diximunden se află în stăpînirea noastră.

Deschiderea Parlamentului

-- Textul mesagiului regal --

Bucureşti.—Astăzi la orele 11 dim, s'a oficiat un Te-Deum la Mitropolie de catră Mitropolitul Primat asistat de arhiereul Teofil Ploeşteanu şi întreg clerul metropolitan. Au azistat membrii guvernului, preşedinţii corpurilor legiuitoare. membrii parlamentului, corpul diplomatic, mai mulţi reprezentanţi ru autorităţilor etc.

După Te-Deum, asistenţa a trecut în localul Camerei deputaţilor.

La orele 11 şi trei sferturi s'au tras lovituri de tun anunţînd plecarea cortegiului regal de la Palat.

Străzile erau pavoazate şi o lume imensă staţiona.

In fruntea cortegiului se afla prefectul poliţiei apoi un excadron al gărzei regale urmat de trăsura în care se aflau M. S. Regele şi Principele moştenitor, în urmă venea un pluton de excortă. Publicul a ovaţionat pe Suveran.

Incinta Camerei era arhiplină. Parlamentarii toţi erau în gală. La ora 12 precis a apărut Suveranul şi a dat cetire mesagiului regal.

Mesagiul

Domnilor Senatori,

Domnilor Deputaţi,

Deschizînd pentru prima oară sesiunea ordinară a corpurilor legiuitoare, gîndul meu se îndreaptă către iubitul meu unchiu a cărui încetare din viaţă o plîngem cu toţii.

Prin înţelepciunea, prin virtuţile, prin munca lui neobosită şi închinată toată binelui obştesc, regele Carol a înscris în istoria neamului nostru una din paginele cele mai glorioase.

In timp de războiu el a dus viteaza noastră oştire la izbîndă, iar în timp de pace el a veghiat neobosit şi a fost călăuza pentru dezvoltarea statului, ceeă ce ne-a îngăduit ca în mai puţin de jumătate secol, sub binecuvîntarea Domnului să întemeiem un regat care păşeşte cu încredere spre îudeplinirea ursitei sale.

Resimţim astăzi cu atît mai dureros pierderea acestui mare rege cu cît situaţia internaţională prezintă o neobişnuită gravitate.

Ca să putem trece aceste vremuri grele avem nevoe neapărată de concursul sincer şi patriotismul luminat al tuturor forţelor naţiunei precum şi de unirea sufletească a tuturor.

Domnilor Senatori,
Domnilor Deputaţi,

Sunt convins că pătrunşi de însemnătatea evenimentelor actuale nu veţi pregeta să daţi guvernului meu tot sprijinul cuvenit, ca el să poată aduce la îndeplinire diferitele proiecte de legi, cerute de împrejurări sau menite să îndestuleze trebuinţele armatei, pe care naţiunea întreagă o înconjoară de dragoste şi încredere.

Domnilor Senatori,
Domnilor Deputaţi,

Inalţ către Cel a Tot Puternic rugile mele ca să binecuvînteze lucrările Domniilor-Voastre şi să ocrotească scumpa noastră patrie.

Seziunea ordinară a corpurilor legiuitoare este deschisă.

FERDINAND

(Urmează semnăturile miniştrilor.)

Parlamentul a subliniat cu vii aplauze în special partea privitoare la armată.

Cu ceremonialul obicinuit suveranul şi principele moştenitor s'au reîntors la Palat.

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei“

Artileria germana

Geneva.—Din Geneva se confirmă ziarului «Berlinier Lokalanzeiger» succesele artileriei germane la Ypres şi Arras. Tunuri grele au fost aşezate în poziţii favorabile şi de aici s'a bombardat cu eficacitate Ipres şi împrejurimile şi s'au distrus importante poziţii inamice de artilerie la Arras. Presa militară franceză se teme de o puternică impresie asupra apărării deja slăbite a englezilor.

Bombardarea oraşului Ypres s'a întins cu eficacitate şi asupra localităţilor Bosiugton şi Elverdinghe. Magistratul oraşului Betnume a somat populaţia să părăsească oraşul.

Agitaţia în India

Amsterdam.—Cînd maiorul englez Anderson a vrut să îmbarce regimentul său spre Europa, a fost atacat, după ştirea ziarului «Naţionaltidende», de un spahiu fanatic, care-l străpunse cu baioneta şi-l ucise. Ucigaşul a fost imediat împuşcat. După ştiri din San Francisco ale ziarelor din Copenhaga, comitetul revoluţionar indian de acolo face mari sforţări să provoace o revoluţie în India. Acest comitet împarte în mii de exemplare un manifest, care conţine o enumerare a ororilor comise de englezi în India.

Cernăuţul reocupat de ruşi

Mamorniţa.—Oraşul Cernăuţi a fost eri la orele 2 după prînz reocupat de ruşi.

In urma unui duel de artilerie care a durat 24 de ore, ruşii au intrat din nou în stăpînirea oraşului, reparînd podurile şi pontoanele stricate. Armata austriacă faţă de superioritatea numerică a ruşilor a trebuit să evacueze oraşul.

Populaţia fuge înspăimîntată în spre frontiera romînă.

Sunt iminente şi ocuparea altor oraşe din Bucovina.

*

Viena.—Correspondenzbureau anunţă evacuarea Cernăuţului de către trupele austriace.

Rezistenţa cetăţii Przemysl

Viena 27. — „Fremdenblatt“ scrie:

Ni se comunică dintr'un cerc competent o depeşă a înaltului comandament al armatei spunînd că al doilea asediu al cetăţei Przemysl n'a adus inamicului nici un folos. Forturile n'au suferit nici o stricăciune însemnată, cu tot asaltul violent al ruşilor.

Raportul unui ofiţer superior din Przemysl, trimis înaltului comandament, zice că situaţia apărătorilor e aşa în cît nu trebue să se neliniştească nimeni în ce priveşte soarta fortăreţii.

Situaţia în Apus

Paris. | 26 | Comunicat oficial din 26 11 ora 23:

In Belgia liniştea este complectă. La centru au loc împuşcături fără atac de infanterie. Nimic de semnalat în Argonne. O mică luptă a avut loc la est de Verdun.

*

Berlin.—27 | 11—Marele stat major anunţă de la cartierul general, cu data de 27 | 11:

Nici în dimineaţa de ieri n'a avut loc nici o bombardare a localităţilor de pe coasta Flandrei, de către vasele engleze.

Pe frontul teatrului occidental nici o schimbare esenţială. La nord-vest de Langemark am luat prima grupă de case şi am făcut un număr de prizonieri. In pădurea Argonne ofensiva noastră a făcut noui progrese. Atacurile franceze, în regiunea Apremont şi la est de St. Michiel. au fost respinse.

Distrugerea unui cuirasat englez

Viena 27.—Se telegrafiază din Londra că la Camera comunelor lordul Churchill a comunicat că vasul de linie „Bulvark“ a explodat la Sherness, în dimineaţa zilei de 25—11.

7—800 oameni din echipagiu au pierit. Numai 12 marinari au scăpat.

Amiralii care au fost de faţă la catastrofă raportează că ei sunt încredinţaţi cum că cauza catastrofei trebue atribuită unei magazii interioare de iarbă, de oarece nu s'a observat nici o zguduire a apei.

Vasul s'a scufundat în trei minute.

*

Londra 26 | 11. — Cuirasatul englez „Bulvark“ a fost distrus de o explozie la Shrness. Dintr'un echipagiu de 700 până la 800 de marinari numai 12 au fost salvaţi.

Această catastrofă e atribuită exploziunei interioare a unui depozit de pnlbere.

Comunicat rus

Petrograd.—27.—Comunicatul statului major al armatei:

Trupele noastre au avut la 27 | 11 o luptă cu o însemnată coloană la Turpur, la vest de Juzveran.

In celelalte regiuni, numai împuşcături fără însemnătate.

Atentate la Calcutta

Calcutta 27.—In biroul anchetelor criminale o bombă a făcut explozie, rănind grav pe doi inspectori. Autorii atentatului fiind urmăriţi au aruncat o altă bombă care a ucis un agent de poliţie şi a rănit doi.

Marea victorie germană

— La cît se evaluiază numărul prizonierilor ruşi —

Berlin. — Marea victorie repurtată de trupele germane la Lodz şi Lovitz a provocat o mare bucurie în toate straturile societăţei.

«Vossische Zeitung» zice: judecînd după prada de războiu capturată în luptele dela Lodz şi Lovitz, se poate aprecia şi marea victorie repurtată de trupele noastra. Numărul prizonierilor neraniţi e de 40,000, la care se adaugă cel puţin un număr tot atât de mare de morţi şi răniţi. Cu alte cuvinte se poate spune că a fost distrus efectivul unui corp de armată.

Adăugîndu-se cei 29,000 de prizonieri făcuţi de armatele austriace, numărul prizonierilor ruşi trece de 100,000. In afară de aceasta are o mare însemnătate capturarea numeroaselor tunuri pe care Rusia nu le poate înlocui. Din toate aceste se vede că puterea de războiu a Rusiei a slăbit. Insuşi ruşii par a fi recunoscut aceasta, căci ei în Polonia rusească de vest au adus toate întăririle de care mai dispun, punîndu-şi astfel în joc toate forţele. Dar n'au reuşit întru nimic, căci toate întările lor au fost bătute şi atacurile lor respinse. Totuşi aceste întăriri au amânat decisiva, — care însă se va arăta în scurt timp în favoarea noastră.

(Această ştire are nevoe a fi confirmată oficial). (N. R.)

Audienţe

Bucureşti. — D. Take Ionescu a fost primit eri într'o lungă audienţă de M. S. Regele Ferdinand.

Aseară Suveranul a primit pe d. Al. Marghiloman.

Lefile funcţionarilor

Bucureşti. — Se dezminte ştirea că guvernul pregăteşte o lege prin care să se scadă lefile funcţionarilor.

Dr. G. SAVA-GOIU

consultaţii pentru

Boale de ochi

Simbătă şi Duminică dela 2—4
str Păcurari 21

HOTEL ROMANIA

— FOST HOTEL NAŢIONAL —

IAŞI—PIAŢA UNIREI

Renovat în totul Mobilier nou în toate camerele.

La orice oră se găsesc camere bine îngrijite şi încălzite

SERVICIU PROMPT

Deasemenea s'a aranjat în parterul hotelului cu intrarea în str .Seulescu 2, renumitul

Restaurant HERMAN EHRLICH

Hotelul Romania este pus sub conducerea D-lor **H. Ehrlich şi Elie Frenchel**

Doctor FISCH

Specializat la Berlin în

BOLI DE COPII

Precizarea diagnozelor prin analize microscopice

Iaşi, str. Cuza-Vodă (Golia) 42

Consult. 10—11 şi 3—5

Sanatoriul Dr. TZAICU

Iaşi, str. Carol No. 20

Direcţiunea Sanatoriului aduce la cunoştinţa publicului şi numeroasei sale clientele, că în urma experienţii făcute şi după îndemnul medicilor şi suferinzilor, a părăsit vechiul său local din strada Zmeu, din regiunea joasă a oraşului şi s'a **mutat de la 26 Octombrie a. c.** *în casele proprii din*

Strada Carol no. 20

(lîngă Universitate)

regiunea cea mai înaltă şi mai sănătoasă a Iaşilor.

DIRECŢIUNEA

2 odăi confortabil mobilate *se inchiriază de pe acum.*

Informaţiuni la administraţia acestui ziar strada Gh. Mîrzescu, 17.

Un căţeluş mic *(Pudel) alb, creţ, răspunde la numele de „Pufi“ s'a pierdut.*

Găsitorul este rugat să'l aducă d-lui Calmuschi artist, Hotel Buch, unde va primi o recompensă.

Un grajd *pentru cai şi trăsură de inchiriet.*

A se adresa strada Elena Doamna 29

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . . 20 lei
6 luni . 10 lei

OPINIA

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Administraţiunea: Tipografia M. Goldner, Iaşi. TELEFON No. 36

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul XII—No 2332.—Marţi 18 Noem. 1914

LEGILE RAZBOIULUI

Nu e aşa, că e curioasă această împerechere de cuvinte?

Dacă considerăm lucrurile din anumit punct de vedere, să i zicem juridic, se pare că am ajuns pînă astăzi la stabilirea a două sau trei principii, pentru călcarea cărora auzim veşnic protestări, pentru că veşnic se nesocotesc. Să se respecte, de exemplu, ambulanţele crucei roşii, să nu se tragă în monumente, să nu se facă rău populaţiunii nearmate, care stă liniştită şi altele la fel, ar fi unele regule de respectat în timp de războiu.

Dacă toate ţările au interes ca războiul să fie legiferat, de sigur însă că cele mici stau în frunte.

In adevăr, astăzi numai ele dacă-şi mai aduc aminte de convenţiile internaţionale, numai ele dacă mai reclamă contra călcărei celei de la Haga. Cît despre cei mari?! Dînşii par a fi redus tot codicele războiului la comodul principiu *„nécessité fait loi»*.

Şi cu toate acestea, cîtă trudă istovitoare nu s'a depus în decursul vremilor fie pentru a împuţina motivele de neînţelegeri între ţări, fie pentru a umaniza războaele?

Incepînd de la celebra controversă pentru libertatea mărilor şi pînă astăzi, cîţi învăţaţi, cîţi potentaţi dintre cei întăi, n'au intervenit cu intenţiunile cele mai bune?

In veacul al 17-lea, cînd Olanda se afla în apogeul puterii sale, *Hugo Grobins* susţinea că marea nu trebue să fie altfel de cît liberă pentru toată lumea.

Vrăjmaşul neîmpăcat al ei de atunci, Englitera, susţinea prin pana învăţatului *Seldenus* că un popor poate să-şi însuşească o anumită suprafaţă maritimă.

Scrierea acestuia, apreciată mult de Engleji, a fost ddpusă în trei exemplare: unul la Tunelul Londrei, altul la visterie şi al treilea la Amiralitate.

Dar de atunci şi pănă astăzi? Dacă lăsăm de-oparte statele cu organizare democratică, cari prin însuşi acest fapt sunt înclinate către pace, cine putea crede că cei doi monarchi mai puternici din Europa vor dezlănţui formidabilul războiu la care azistăm astă-zi?

Cînd împaratul actual al Germaniei, convocă în 1890 la o conferinţă internaţională în Berlin pe toate ţările, la care luau parte între alţii şi Francejii, pentru a studia chestiunile privitoare la muncă, cine putea să gîndească că încă de atunci spiritul lui era pentru războiu?

Acestă conferinţă a fost convocată în primii ani ai domniei lui şi cît a lăudat lumea întreagă pe împaratul *amic al păcii?!*

Astă-zi cei ce mai trăesc dintre lăudătorii de atunci, îşi muşcă mînile de necaz că n'au cunoscut *omul*. Un alt potentat, actualul imparat al Rusiei, inaugurează primii anî ai suirei sale pe Tron prin conferinţa de pace din Haga. Dar astăzi?

Toată lumea însă stă în picioare pentru a recunoaşte că vina pentru furioasele lupte la cari azistăm, nu o poartă acest din urmă.

Despre aceste două capete încoronate se poate esclama: „quantum mutatus ab illo".

Legile războiului...? Dar ce trebue să gîndească statele mici, cînd reprezentantul unei mari împărăţii ca Germania spune că războiul n'are nici o lege, ca el nu respectă nici un angajament chiar dacă el îţi poartă iscălitura?

Cînd citim detalii despre ororile ce se comit acum, măcelurile de oameni, distrugerile de bogăţii, ne ducem cu mintea la cele ce am învăţat la cursul de Istorie, despre razboiul de 30 de ani. Dar atunci nu se lăuda nimeni că războiul poate fi alt ceva decît ceia ce era.

Insă de la pacea din Westfalia la 1648, care a încheiat acel războiu, pace în care pe de-o parte diplomaţia a început a juca un rol de cea mai mare însemnătate iar pe de alta a servit drept temeiu al dreptului internaţional public, cîte progrese nu s'au făcut?..

Se pare totuşi că războiul a rămas tot ceia ce a fost şi înainte. Şi astăzi pentru aprovizionarea armatelor năvălitoare se confiscă averile oamenilor, se cer contribuţiuni şi se iau ostateci; şi astăzi se împuşcă oamenii nearmaţi sub pretextele cele mai mărunte, şi astăzi se jăfuesc casele, se omoară femeile şi bătrînii, se violează fetele.

Intru cît am progresat de la veacul 17-lea pînă acum?!... O fi cîştigat tactica militară, s'o fi făcut invenţii de arme mai omorîtoare ca altă dată, dar aceştea nu schimbă nimic.

In faţa acestei stării de lucruri nu putem decît să aprobăm pe cei cari zic: *voim să fim ai ţării, însă forţa noastră vrem s'o punem în serviciul dreptului.*

Aceasta o spun Francezii şi nu cred să existe cineva care să nu aprobe aceste zise.

Noi mai cu seamă, cei mici, ne vom bucura cînd principiile de drept internaţional în materie de războiu, se vor fi stabilit aşa cum dreapta judecată o cere şi cînd în realitate forţa va fi în slujbă pentru apărarea lor.

Va rămînea atunci numai lupta paşnică între indivizi ca şi între popoare, fie-care căutînd a întrece pe celalt pe teren artistic, literar, industrial, comercial etc.

Dar pînă a ajunge acolo? Azistăm la cele mai teribile ecatombe de oameni, la un desfriu şi o orgie de sînge cum nu s'a mai văzut.

Să sperăm că excesele acestea ne vor aduce cîştigurile celelalte.

Este o justeţă imanentă a lucrurilor. Ea singură va şti să deosebească în haosul de contraziceri actuale, ea va face să triumfe adevărul şi dreptatea.

In ea îşi pun nădejdea popoarele mici,

V. I. Radu

Mici Polemici

Ziarele europene vorbesc mereu de un „razboiu de iarnă".

Nu e de mirat că fie-ce beligerant caută ac de... cojocul adversarului.

*

Vlad Cuzinschi a maltratat pe cronicarul „Mişcării", iar comitetul a decis ca d. Sadoveanu să ceară scuze.

— Inţelegeţi cum devine cazul?

*

Cu o sinceritate proletară „Lupta" ziarul socialist, arată că numărul abonaţilor i-a scăzut de tot.

— Tocmai Lupta să piardă de pe urma Războiului?

*

A propos de ziare.

Anunţatul nou ziar al d-lui Cocea nu a apărut. E greu să nas-cocea-scă ceva pe vremurile aceste?

*

Dl. Em. Manoliu face critică dramatică.

Garantăm că va fi f. f. indulgent: „charité bien ordonnée commence par soi-même."

*

Incuragiat de hotărîrea timidă a comitetului d. Cuzinshci a aruncat numai decît publicului „mănuşa".

...Totdeauna provocător!

Şcoala primară şi eroismul belgienilor

II

In afară de numărul mare de şcoli primare de toate gradele pe care le posedă Belgia, număr care satisface întreaga populaţie, organizarea învăţămintului primar pregăteşte o complectă şi solidă instrucţie şi educaţie tinerilor generaţiuni.

Invăţămîntul ocazional a noţiunilor de economie socială, contribuie să deştepte şi să dezvolte în elevi respectul pentru proprietate. In cele 18 centre de inspectorate principate ale şcolilor primare sunt 5285 de cercuri ale micilor protectori de animale cu 430972 elevi societari.

Sunt 4981 de cercuri ale micilor protectori de arbori şi monumente publice cu 398.091 elevi societari în societatea de protecţie a arborilor şi 379.969 elevi în societatea de protecţie a monumentelor publice.

Ca ironie a soartei, centrul *Louvain* avea 385 de societăţi şcolare pentru *protecţia monumentelor publice*, cu 15098 elevi societari şi 30.470 elevi societari în protecţia arborilor şi plantaţiilor. Şi tocmai bietul *Louvain* a fost cel mai lovit în monumentele sale publice, în crîncenul şi sălbaticul războiu din apusul Europei.

Plantaţiunile din grădinele şi curţile şcoalelor, ornamentaţiunile florile din salele de recreaţie şi din clase constitue un mijloc foarte eficace pentru a reuşi ca elevii să contracteze obiceiul de a vedea fructele şi florile sub ochii lor fără a cădea în ispita de a se atinge de ele

Plimbările şi excursiunile şcolare în toate anotimpurile sunt foarte mult practicate în Belgia.

Numărul comunelor cari organizează plimbări şi excursiuni pentru elevii şcoalelor primare creşte din an în an. 3485 şcoli primare s'au distins în ultimii trei ani prin frumoase excursiuni cari produc rezultate excelente în educaţia generală a elevilor.

In anii din urmă şi în special d. G. Lascar, fostul secretar general al ministerului instrucţiunii, s'a ocupat de organizarea excursiunelor şcolare şi în şcoalele noastre primare.

(Va urma)

Victor Munteanu

NOTA ZILEI

Apei noastre.

Intr'o zi de sete

Apă, cînd — din Timişeşti —
Spre 'nsetatul Iaşi porneşti
Cîmpii baţi? Ori pribigeşti?
Pe la crîşme te opreşti?
...Că la noi nu mai soseşti!

OAMENI ŞI LUCRURI

Omagiul poetului

...Nu, nu!...

Preferăm să nu stăruim asupra lipsei de măreţie cu care oraşul nostru—centru al intelectualităţii!—a înţeles să conducă la locaşul din urmă pe cel mai duios cîntăreţ. Am fi crezut mai curînd c'a vrut să dea poetului Anghel o nouă dovadă că într'adevăr a apus pentru totdeauna în foasta Capitală sentimentul egoist dar lăudabil al propriei sale slăvi, al propriei sale mîndrii.

De aceia preferim încă odată să evocăm figura bunului scriitor într'o pagină de volum, ca într'un decor parfumat de exotice flori nemuritoare. E pagina în care învie un moment mişcător, şi un chip cu deosebire drag, acel al mamei sale:

«Mamă! Ce puţin am rostit numele tău şi cît de vag îmi aduc aminte de tine.. O negură te învăluie şi par'că din neguri e urzit şi conturul tău.

In faţa mărei, unde am stat, privind neîntrerupta goană a talazurilor, acolo m'am apropiat mai mult de tine şi am căutat să te rechem. Din fundul orizontului aceluia ce-l hotărăşte linia curbă a mărei, de acolo ai venit tu. Pe o noapte dulce, cum e aceasta, un vas legănat ce şi-a scris pieritoarea dungă pe cer, te-a adus desigur. Şi pe cheiul acesta singuratic, unde întărzii eu, visînd uneori, au coborît paşii tăi, de bunăseamă.

După marginea curbă a mărei, unde se închide orizontul, acolo unde încep apele albastre ale Bosforului, e o altă lume şi tu de acolo ai venit. Multele lucruri ciudate ce dorm în sufletul meu, de acolo mi le-ai adus.

Nostalgia ce o resimt în faţa marilor ape, cînd văd o pînză albă, fâlfăind ca o aripă de albatros, de la tine trebuie să-mi vie îngustele caice, cu şirul lor de văslaşi, plecaţi pe rame, de aceia mă farmecă.

De după marginea curbă a mărei, unde palatele de marmoră coboară cu treptele lor pîn' în valuri, de acolo, ca valurile aceste ce călătoresc şi murmură necurmat, îmi vin amintirile.

...Ca o odaliscă, cu faţa acoperită, vine trecutul şi mă cheamă. De multe ori, tot cîmpul infinit al mărei se acoperă par'că cu dănţuitoare ca-şi flutură vălurile diafane în lună şi joacă.

Dantele albe îmi par spumele, talazurilo şi cîntări line de harfă, mîni de vis, ce trec visătoare pe strune, eternele cîntări ale apei...

...Şi tu erai duioasă, mamă... Puţinele cărţi ce au rămas de la tine, cu pagini însemnate pe margini, spun că ţi-era drag să visezi, povestesc ca te-au încîntat şi pe tine vorbele sonore şi ritmata cîntare a versurilor.

...Ai visat şi tu, şi mi-ai lăsat partea asta şi mie, hărăzindu-mi putinţa de a mă înduioşa şi de a-mi aduce aminte de toate. Aci însă am fost mai aproape de tine. Muezinul ce este în cerdacul minaretului cînd se face corul violet spre seară, mi s'a părut firesc şi cunoscut de cînd e lumea, şi nu ştiu de ce, mînile lui întinse spre cer mi-au spus în totdeauna mai mult de cît semnul crucei.

Albele moschee m'au fermecat şi m'au atras la pragul lor; tristele şi neîngrăditele cimitire, cu norodul lor de pietre îngropate în pămînt, mi-au povestit mai multe de cît lespezile noastre...

Cu ochii tăi le văd eu, desigur, toate acestea, cu sufletul tău le simt, fără îndoială; de aceia nu mi-e dragă luna, decît cînd se ridică în crai nou.

...Şi totuşi, abia dacă pot să-mi aduc aminte cum era faţa ta, căci o negură te învălue şi par'că din neguri e făcut şi conturul tău..."

Ne pare rău că, din lipsă de spaţiu, am trunchiat această înduioşătoare pagină de lirism filial şi de proză minunată.

Rodion

ANONIMEI. Ne veţi da voie să *nu* facem uz de comunicările dv. triste. «N'insultez jamais une femme qui... tue». R.

INFORMAŢII

La invitaţia făcută A. S. R. Principelui Carol de a lua preşidenţia de onoare a asociaţiei cercetaşilor de pe lîngă Societatea de sport, muzică şi gimnastică din Iaşi, A. S. R. a trimis următoarea telegramă:

Bucureşti (Palatul Regal)—Sunt fericit că asociaţia cercetaşilor din Iaşi a prins rădăcini adînci. E o coincidenţă fericită că au depus jurămîntul în aceiaşi zi cu cei din Bucureşti.

Ca imbold la muncă şi cu urările mele de propăşire glorioasă, primesc cu dragoste preşidenţia de onoare a comitetului-Iaşi.

CAROL
Principe al Romîniei
Comandantul marei legiuni
a Cercetaşilor.

Astă seară sunt convocaţi la d. Take Ionescu acasă toţi parlamentarii partidului conservator-democrat.

Prin viitorul budget al ministerului de instrucţiune se va înfiinţa o catedră de dicţiune pe lîngă facultatea de drept din Iaşi. Ea fi încredinţată d-lui M. Codreanu.

Simbătă a avut loc înmormîntarea fostului maestru al şcoalei de arte şi meserii din localitate, Cărlănescu.

Un nou transport de dezertori din armata austriacă a fost adus aseară în localitate. Ei au fost azi îndreptaţi spre tabăra de la Şipote.

Comitetul administrativ al societăţii pentru ajutorarea mobilizaţilor se va întruni în cursul acestei săptămîni, pentru a regula diferite chestiuni importante.

Pentru azi sînt convocaţi la ministerul instrucţiei revizorii şcolari din întreaga ţară.

Dl. dr. Erbiceanu a plecat la Bîrlad pentru a-şi lua în primire noul post pentru care a concurat.

A apărut în editura „Libràriei Nouă" o traducere excelentă a romanului de actualitate: „Dezamăgitele", din viaţa sentimentală a Turciei în deşteptare.

De asemenea volumul: „Vorbe, vorbe, vorbe!" a d-lui V. Eftimiu, totdeauna de actualitate.

La parchetul general din Iaşi s'a primit din Răducăneni o reclamaţiune contra şefului de jandarmi Drugă, pentru arestare ilegală şi maltratare a locuitorului Ştirbu şi încă a altora din aceeaşi localitate. Cazul se cercetează.

Aflăm că prin o dispoziţiune a ministerului de justiţie, un număr de condamnaţi cari şi-au retras recursurile în cassaţie după decretarea amnistiei regale nu vor beneficia de ea, ci vor fi chemaţi a-şi face pedepsele.

In acest senz s'au primit ordine la parchet.

Crîşmarul Mendel Sin Iţic din str. Morilor No. 17, s'a plîns poliţiei, că astă noapte nişte hoţi pătrunzînd în dugheană au spart tejgheaua, de unde au furat bani şi bijuterii.

Poliţia a început cuvenitele cercetări.

D. Tomida, ajutor de primar; a dat ordine pentru ca serviciul tehnic să supravegheze cu miuuţiozitate ca diferiţii antreprenori să se folosească de timpul frumos şi să continue cu pavarea diferitelor străzi.

INAUGURAREA DE LA SOCIETATEA DE GIMNASTICA.—Eri a avut loc la societatea romînă de sport şi gimnastică inaugurarea secţiilor de tir şi scrimă, cu care prilej a avut loc şi constituirea societăţei cercetaşilor.

Solemnitatea a început prin un serviciu religios, oficiat de părintele Ţincoca, care a rostit apoi o scurtă predică asupra importanţei societaţei cercetaşilor.

A urmat apoi o conferinţă interesantă a d lui profesor Bogrea, care a ştiut să captiveze auditorul. D. Bogrea în culori vii a amintit vitejia strămoşească, ilustrînd zisele sale prin numeroase exemple din istoria ţărei. A arătat apoi rolul cercetaşului, în vreme de pace, ca şi în vreme de războiu, accentuînd asupra datoriilor acestora, pentru a da pildă generaţiilor viitoare, şi a le arăta că au ştiut să-şi facă datoria, după cum şi-au făcut-o predecesorii noştrii. Aminteşte de situaţia grea în care se găseşte azi ţara, de marea răspundere ce incumbă, — dar şi fericirea ce poate isvorî, căci se apropie ora de dreptate şi de unitate naţională.

Conferenţiarul a fost mult aplaudat.

*

Numeroasa azistenţă vizitează apoi sălile de tir şi scrimă, organizate după sistemul cel mai modern şi înzestrate cu toate aparatele necesare. Toată lumea recunoaşte munca depusă de comitetul care a ştiut a face din societatea de gimnastică şi sport o instituţiune naţională ce face onoare Iaşului.

Lumea se adună apoi la un aperitiv. D. *Praja* închină pentru d. Vasile Teodoreanu, care a ştiut prin munca şi abnegarea depusă, sa complecteze instituţiunea prin nouile secţii create şi care răspund unei adevarate nevoi.

D. *Osvald Racoviţă*, ajutor de primar şi membru în comitetul societăţei, închină pentru d-nii Bujor şi Praja şi spune că mulţumită d-lui Praja, societatea obţinînd un local propriu a putut progresa.

Părintele *Ţincoca*, închină pentru toţi făuritorii de opere naţionale.

D. *Osvald Racoviţă* mai ia o dată cuvîntul şi închină pentru d. Bogrea, care s'a distins atîta în activitate pentru societate şi care a ştiut să emoţioneze pe toţi prin conferinţa sa de azi.

După ce părintele Ţincoca a mai luat jurămîntul cercetaşilor, se expediază o telegramă prinţului Carol, preşedintele de onoare al societăţei cercetaşilor.

La moşia Rediu a încetat din viaţă d-na Corjescu, mama d-lui căpitan Corjescu. Corpul defunctei va fi adus mîine în Iaşi.

De la 5 pînă la 25 Noembrie a. c. se poate face apel la grefa Curţii de Apel s. I. contra ordonanţelor prin care unii au fost greşit înscrişi în listele electorale, iar alţii respinşi de la înscriere.

Cu cercetarea şi susţinerea acestor apeluri clubul conservator-democrat a însărcinat pe d-nii avocaţi Ştefan Georgescu, George Dornescu şi Constantin Jornescu cari vor sta la dispoziţia celor interesaţi în localul clubului din Piaţa Unirei în fiecare zi de lucru de la ora 5 jum. pînă la 7 p. m.

Războiul pe film. — Filmul înregistrează de astă dată faptele de războiu care în apusul şi răsăritul Europei, însîngerează pămîntul, Pe toate fronturile de luptă, corespondenţi de războiu al caselor cinematografice, îndrăzneţi şi curagioşi, azistă în focul gloanţelor la luptele cele mai teribile. Ameninţaţi din clipă în clipă, să cadă jertfa curagiului lor, ei continuă totuşi a sta la postul datoriei lor, ca să satisfacă publicul doritor de a vedea cum se desfăşoară o luptă şi cum decurg bătăliile sîngeroase cari hotărăsc de soarta popoarelor. Corespondenţii de războiu ai Casei „Pathé-Fréres" s'au distins cu deosebire prin activitatea lor, care este un eroic record în arta cinematografică. Filmul „Războiul european" care este o înlănţuire de momente războinice prinse de aparatele cinematografice pe cîmpul de luptă, se va reprezinta în astă seară Luni şi la noi cu un succes bine meritat, la cinematograful din Sala Circului Sidoli. Este un film care adaogă la faima casei Pathé-Fréres şi evidenţiază odată mai mult meritul acestui cinematograf de-a da publicului ieşan prilejul de a cunoaşte cele mai noui, mai interesante şi mai reuşite filme cinematografice.

La via d-lui Const. Kilimoglu (comuna Copou), se află de vînzare viţe de vie din varietăţile Selection Carrière, Chasselas, Bordeaux, Bourgogne, altoite pe portaltoi cei mai rezistenţi.

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Documente diplomatice

Berlin.—Cu privire la încercările de a micşora sau de a pune în altă lumină importanţa destăinuirilor referitoare la convenţia militară anglo-belgiană, descoperită la ministetul de războiu belgian, „Norddeusche| Allgemeine Zeitung" publică în facsimile raportul generalului Ducarme din 10 Aprilie 1905 adresat ministerului de războiu belgian.

Acest raport a fost păstrat la ministerul de războiu într'un plic pe care era scris „Convenţiunea Anglo-belgiană". Pe manuscript se afla următoarea notiţă făcută la margine: „Englezii vor intra în Belgia abia după ce germanii vor viola neutralitatea noastră". Ceia ce însemnează aceasta în realitate, reiese mai cu seamă dintr'o notiţă care s'a găsit la ministerul de externe belgian.

Aceasta se referă la o convorbire între succesorul locotenentului colonel Bernardisten, ca ataşat militar englez la Bruxelles. loc.-colonel Bridge şi şeful statului major belgian, generalul Jungblut. Acest document, datat din 23 Aprilie,—probabil din anul 1913—a eşit din pana contelui Van der Straaten, director la ministerul de externe belgian.

Conţinutul e următorul: Ataşatul militar englez a căutat să aibă o convorbire cu generalul Jungbluth. Aceşti domni s'au intîlnit la 23 Aprilie. Loc.-col. Bridge spuse generalului că Anglia dispune de o armată compusă din 6 divizii de infanterie, în total 160.000 soldaţi, pe care i-ar putea debarca pe continent. Ea dispune de tot ce trebue pentru a-şi apăra teritoriul.

Totul este gata. Cu ocazia ultimelor evenimente guvernul englez ar fi debarcat imediat trupe noui, chiar dacă n'am fi cerut ajutor. Generalul obiectă, că consimţimîntul nostru la aceasta ar fi necesar; la care ataşatul militar răspunse, că el ştie asta, dar de oarece noi nu suntem în stare să împiedecăm trecerea germanilor, Anglia va debarca trupe în orice caz.

In ce priveşte locul de debarcare, ataşatul militar nu l'a indicat precis, spunea că coasta e destul de largă. Generalul ştia însă că în timpul sărbătorilor de Paşti, d. Bridge a făcut vizite de la Ostende la Belbrugge.

Generalul a mai adăugat că, suntem destul de tari ca să împiedecăm trecerea germanilor. De aici reese că guvernul englez a avut intenţia ca în cazul unui războiu germano-francez să pătrundă imediat cu trupe în Belgia, prin urmare să violeze neutralitatea Belgiei.

Guvernul englez a mers şi mai departe. S'a folosit de faptul că Germania a violat neutralitatea Belgiei pentru a aţiţa contra noastră opinia publică a lumei întregi, iar el să se prezinte ca protectorul statelor mici şi slabe.

Nuoi mari lupte

Zürich. — Ziare pariziene anunţă că în Flandra şi în Franţa nordică se fac pregătiri pentru lupta decisivă. Poziţiile sunt întărite prin noui concentrări de trupe.

„Daily Mail" anunţă, că din Essen au pornit spre frontul din nord, 80 de mortiere din cele uriaşe. Mai multe regimente de pionieri au fost trimese de la Liége la Dixmuiden şi aduc cu dinsele un enorm material pentru poduri, probabil ca să se servească la înlăturarea greutăţilor produse de inundaţii. Din aceasta „Daily Mail" trage concluzia că e iminentă încercarea germanilor de a înainta spre Calais.

D-na Mavrocordat în audienţa la Frantz Iosef

Viena 29 | 11—La Schoenbrun împăratul a primit azi dimineaţă pe soţia ministrului. Romîniei D-na Mavrocordat, a mulţumit suveranului pentru ordinul Elisabeta cl. I ce i s'a acordat,

Cojuraţie în Egipt contra Angliei

Bale.—„Baseler Nachrichen" află din izvor grecesc că printre notabilii egipteni există o conjuraţie contra Angliei al cărei şef este Mahmud Ali, fratele Kedivului.

Kaiserul pe teatru rusariteau

Viena 29.—Din Berlin se anunţă că împăratul Wilhem se află acum pe teatrul de război oriental.

Comunicat austriac

Viena.—Oficial 29.—Ziua de ieri a fost foarte liniştită pe tot frotul, în Polonia rusă şi în Galiţia occidentală.

In Carpaţi forţele ruse înaintate spre Homonna au fost bătute şi respinse. Trupele noaste au făcut 1500 prizonieri.

Armenii sunt credincioşi Turciei

Constantinopol. — Manifestaţiunile de lealizm ale armenilor continuă.

Episcopul armean din Erzerum a telegrafiat Porţei că armenii nu se vor da îndărăt de la nici un sacrificiu pentru apărarea patriei. Telegrame analoage au fost trimise de arhiepiscopul de Van şi ceilalţi şefi religioşi armeni.

Somalul împotriva Angliei

Constantinopol.—Musulmanii din Somal aflînd că trupele musulmane se bat cu englezii la graniţa Egiptului, mai multe mii de cavaleri somali înaintează contra Egiptului.

Comunicat german

Berlin.—Se anunţă dela marele cartier general al armatei că pe data de ieri 28 n'a fost semnalat decît încercări de atacuri inamice în regiunea de la sud est de Ypres şi de la vest de Lens, care însă au eşuat.

La răsărit situaţiunea pe dreapta Vistulei e neschimbată. Inaintările ruşilor în regiunea Lodz au fost respinse. Contra atacurile intreprinse apoi au tost încununate de succes. In Polonia meridională nimic important de menţionat.

Holera printre prizonierii ruşi

Würtenburg.—Printre prizonierii ruşi s'au ivit 11 cazuri suspecte de holeră din care 4 urmate de moarte. O anchetă bacteriologică a fost ordonată. Toate măsurile de precauţiune au fost luate.

Hotarîrea îndîrjită a Turciei

— Zvonurile de pace sînt minciunoase —

Constantinopol 28 | 11. — Protestînd contra zvonurilor de pace, ziarul „Tanin" zice:

„Nici un om cu mintea întreagă nu poate da crezare unor asemenea zvonuri". Apoi adaugă: „De la începutul războiului iluştrii aliaţi ai Turciei au să lupte contra unei a opta puteri care este Minciuna? Profitînd de faptul că au în stăpînire cablurile, Anglia şi Franţa lansează constant ştiri false şi numai graţie lor mai pot trăi francezii în Maroc şi indienii nu sînt răzvrătiţi.

Pot deci duşmanii noştri să răspîndească ştiri că cerem pace. Le răspundem învingîndu-i şi nici o forţă nu ne va putea opri în acest război, până ce nu vom învinge».

Pierderile mari engleze

Berlin.—Presa germană comentează scufundarea vasului de linie englez „Bulwark" şi constată că Anglia a pierdut până acum 5 crucişătoare cuirasate şi două vase de linie, iar în total 19 vase de război. Afară de acestea o serie de vase engleze au fost grav avariate de lovituri de tun.

Crucişătoarele „Otranto" şi „Canopus" n'au fost încă găsite. Pierderile totale de soldaţi şi ofiţeri se ridică în cifră rotundă la 6.000. Pierderile flotei engleze sunt atît de mari, încît afară de marea influenţă morală. chiar forţa ei de luptă s'a micşorat foarte mult.

Increderea poporului englez şi a străinătăţii în activitatea flotei engleze este grav sdruncinată. Presa germană se îndoeşte de declaraţia engleză că „Bulwark" a fost nimicit de o explozie, se crede că o mină sau un submarin german a fost adevărata cauză a nimicirii acestui vas de linie.

Un submarin german a scufundat vaporul „Malichita" aparţinînd societăţe englexe „Cnmardlinie" la cîte-va mile marine distanţă de Havre, Comandantul submarinului a acordat mai întăi căpitanului şi echipagiului 10 minute timp ca să părăsască vaporul, apoi submarinul scufundă vaporul cu lovituri de tun. Tot echipagiul vasului „Malichita" a sosit în Havre. In toate porturile franceze îndrăzneaţa acţiune a submarinului german a produs o mare consternare. Circulaţia pe Canalul Mânecei fiind periclitată toată inaviga ţia maritimă va fi influenţată în mod nefavorabil.

Faptul că submarinele germane îndrăznesc să meargă atît de departe, produce o surprindere penibilă. Echipagiul vaporului „Malichita" recunoaşte complecta corectitudine a comandantului submarinului german, care a aşteptat cu scufundarea vasului până cînd şalupele vaporului care se îndreptau spre Havre. nu mai puteau fi atinse de sfărămituri.

«Deutsche Tageszeitung» declară că e de o importanţă simptomatică faptul că un submarin german poate se apără în Canalul Mânicii aproape închis de porturile de război engleze şi franceze şi să scufunde în linişte un vapor englez. Submarinele germane fac dovada că închiderea Mării Nordului, nu însemnează o închidere pentrn dînsele. Puterile maritime neutre pot vedea deci că închiderea Mării Norduui serveşte numai la controlarea navigaţiei puterilor neutre.

Masuri pentru evreii din Turcia

Constantinopole.—In urma tratativelor dintre marele rabin diu Turcia şi ministrul de interne, guvernul turcesc a primit ca israeliţii străini rezidînd în Turcia, şi în special ruşii, care cu miile au cerut naţionalitatea otomană, să fie admişi să adonte aceasă naţionalitate dar cu condiţiunea să nu o părăsescă după război. 100,000 de aceştia evrei stau în Ierusalim.

Distrugerea unui cablu

Berlin. — Cablu telegrafic ruso-francez a fost tăiat.

Pe această cale funcţiona cea mai mare parte a serviciului telegrafic dintre Rusia, Franţa şi Anglia.

Refugiaţi din Bucovina

Bucureşti. — Din Suceava şi Iţcani vine ştirea că acolo se află 10,000 refugiaţi din Cernăuţi şi Bucovina. Exodul continuă. O mare parte din refugiaţi fac drumul pe jos. Cărăuşii iau cîte 200 coroane de la Cernăuţi până la graniţa romînească.

Cum exportul este oprit la noi, această populaţie este în mare parte muritoare de foame.

Comunicat rusesc

Petrograd.—29.—Comunicat al statului major:

Intre Vistula şi Warta inamicul continuă a păstra poziţiunea întărită de dînsul. La Strakov-Zgier-Sadek-Zdunska-Volia s'au dat lupte foarte crîncene. In regiunea Strakov-Sgierz am luat tunuri, mitraliere şi am făcut mai multe sute de prizonieri. Pe malul stîng al Vistulei germanii dau contra atacuri. Prizonierii spun că pierderile germanilor sînt enorme. Multe batalioane au rămas absolut fără ofiţeri. Contingentele companiilor sînt reduse pînă la 60 şi 80 oameni.

Pe frontul Czentohovo-Cracovia s'au dat lupte importante. Armata austriacă care a apărat regiunea de la răsărit de Cracovia a fost înfrîntă la 26, urmărită şi respinsă înspre fortăreţe.

In Carpaţi am făcut prizonieri la 27 Noembrie, 1200 austriaci. Trupele inamice din Bucovina se retrag cu grabă. Am reocupat Cernăuţii.

In regiunea lacurilor Mazuriene şi a fluviului Angerap am respins pe germani în mai multe districte din poziţiile lor fortificate (Vestnic).

Zvonurile de pace sînt zadarnice

Berlin. — „Kolnische Zeitung" publică o telegramă din Berlin, cu caracter oficios, în care se repetă că ori ce dorinţă de pace este zadarnică.

Situaţia economică, financiară şi militară a statelor centrale nu motivează de loc zvonurile de pace.

Presa bulgară despre România

Sofia.—Ziarul oficios «Volia» scrie:

„In Romînia este o mişcare războinică pe care nici guvernul, nici poporul n'o aprobă.

Şi anul trecut lucrul se prezenta la fel, dar politicianii au comis o crimă în contra intereselor romîneşti.

Unde e garanţia că Romînia nu se va lăsa tîrtită de mişcările străzii şi nu va face războiu?

Pericolul e foarte grav.".

In lagărul liberal

Bucureşti.—In cercurile parlamentare liberale se comentează mult faptul că fruntaşi că d-nii Th. Stelian, M. Orleanu, N. N. Săveanu şi Chirculescu au lipsit de la consfătuirea majorităţilor.

LOTERIA

Bucureşti. — Azi a avut loc tragerea cl. VI-a a loteriei Regatului Romîn.

Au cîştigat:

20,000 lei No, 15,711.

3 000 lei No. 39,930.

2 000 lei No. 307, 3706, 25526, 54445 8963, 42169, 53434, 54439.

1.000 lei No. 9236, 24307, 35824 37215, 38897, 47509, 49308, 688, 2889 18953, 23422, 23122, 38714.

500 lei No. 2805, 4931, 6504, 9136 10469, 28138, 38772, 43642, 44510, 59240 2785, 3311, 6699, 9340, 14615, 17227 21734, 23572, 24559, 34434, 44655, 46644 51316, 58649:

Tragerea va continua şi mîne.

Grecia rămîne neutra

Constantinopol. — In cercurile competente se afirmă că Grecia e ferm decisă a rămîne neutră.

Sanatoriul „Sf-ta Maria"

fost Dr. TZAICU, str. Zmău No. 3, Iaşi

complect reorganizat se deschide la 15 NOEMBRIE a. c.

Secţia chirurgicală sub conducerea **profesorului Dr. Amza Jianu.**

Secţia medicală cu laborator pentru examene de urină, sînge etc.

Preţuri moderate. Ingrijirea bolnavilor nu va lăsa nimic de dorit.

Pacienţii au libertatea de a'şi alege d-nii medici curanţi.

Dr. Leon Şeptelici-Andrieşi

ISRAEL BROIDE

Depozit de saci, ţoluri şi sfoară.

De vînzare şi închiriat *cu preţuri reduse.*

Iaşi str. Anastasie Panu 13.

Un grajd *pentru cai şi trăsură de închiriet. A se adresa strada Elena Doamna 29*

✝

Jean şi Victorina Corjescu, Georges şi Eleonora Vârnav-Liteanu, Căpitanul şi Emma Corjescu, Niculae Corjescu, Elena, Constantin şi Ionel Corjescu, Teodor şi Marguerite Negruzzi cu copila, Alfred şi Madeleine Vincler cu copiii, Constantin, Miltiade şi Alexandru Tzony, Elena Racovitză, Neculae şi Eugenia Ionescu, Alexandru Gh. Vârnav-Liteanu. Gheorghe şi Maria Stroici cu copiii, Constantin Gribincea, Gheorghe şi Eleonora-Vesbianu, Theonie Bogdan cu copiii, familiile Hasnaş, General Bengescu-Dabija, Stamati, Enăşescu şi Tacu

Au adînca durere de a anunţa moartea prea iubitei lor, mamă, bunică, străbunică, mătuşă şi vară

Elena C. Corjescu

în vrîstă de 80 de ani

săvîrşită din viaţă la moşia Rediu după o lungă suferinţă în ziua de 15 Noembrie, şi vă roagă să bine-voiţi a lua parte la înmomîntare care va avea loc Marţi 18 Noembre în cimitirul Eternitatea.

Cortegiul va porni din Gara Iaşi la ora 2 p. m.

Iaşi, 15 Noembrie 1914

ANUNCIU

Maistru cârnaţar

FRANTZ LEIBEL Str. Dragoş 25

Vin la domiciliu pentru lucrat mascuri, primesc şi marfă la afumat.

IMPORTANT

Prin aceasta aduc la cunoştinţă Onor Public că cu începere de la 31 Octom brie c. deschid in Bulevardul Ferdinand 27 bis un Hotel sub denumire

Hotel Naţional

sub firma „La Pivniţa Negruţi"

Construcţia nouă, modernă şi Higienică, mobilier nou, aranjamen complect după corinţele moderne.

BIRT ROMÂN sub conducerea D-lui ILIESCU, Vinurile şi Băuturile spirtoase vor fi servite dela PIVNIŢA NEGRUŢI, diferite mezeluri în fie care zi proaspăte, serviciul prompt şi preţuri foarte convenabile.

Pentru d-nii VOIAJORI preţuri foarte convenabile.

Deci rog pe onor. public a mă vizita asigur deplină mulţumire.

Cu toată stimă

L. H. Moscovici

Iaşi Bulevardul Ferdinand 27 bis. vis-a-vis de Antrepozite lîngă gară

Un căţeluş mic *(Pudel) alb, creţ, răspunde la numele de „Pufi" s'a pierdut.*

Găsitorul este rugat să'l aducă d-lui Calmuschi artist, Hotel Buch, unde va primi o recompensă.

CHIRISTIGIA

„Bradul Moldovei"

Mari depozite de Cherastea

Str. Uzinelor 11—14

Asortat cu toate esenţele de lemn pentru construcţie şi tîmplărie

Societatea „Bradul Moldorei"

— Telefon —

Tînăr pictor absolvent al şcoalei de Bele-Arte din Iasi, fost student al Inaltei Academii de Artă din München, premiat al Expoziţiei oficiale romîne, doreşte a da lecţiuni particulare de pictură.

Ase adresa la ziar sub «Pictor»

EXPERIENŢA A DOVEDIT CĂ:

Apele Mineralizate Sinteza

Preparate cu **Lithină şi Bicarbonat de Sodă** de

Doctorul RATIANU Chimist şi farmacist, IAŞI

sunt cele mai conştiincios preparate, cele mai curate şi cele mai plăcute dintre toate produsele similare din ţară.

Cereţi dar pretutindeni, în toate debitele de băuturi şi în toate restaurantele, numai **APELE MINERALIZATE „SINTEZA" a DOCTORULUI RĂTIANU,** şi feriţi-vă de imitaţiuni care prin compoziţia lor nu se pot compara intru nimic cu excelentele produse „SINTEZA".

Apele Mineralizate Sinteza sunt alkaline—lithionate şi se recomandă în special ca apă de masă persoanelor ce suferă de **ACREALA EXAGERATA a STOMACULUI, GUTTA, ARTRITISM, NISIP LA FICAT, NISIP LA BEŞICĂ** sau **RINICHI, CONSTIPAŢIE** etc.

Observaţi bine **ETICHETA DE PE STICLĂ** şi **PLOMBELE DE ÎNCHIDERE** care trebue să poarte numele meu **Dr. A. RĂTIANU** şi marca **„SINTEZA".**

Refuzaţi ori ce substituţie.

La cerere se trimite trăsura fabricei la domiciliu.

— Biroul Fabricei IAŞI str. GOLIA No 46 —

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . . 20 lei
6 luni . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Administraţia: Tipografia H. Goldner, Iaşi.
— TELEFON No. 36 —

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul XII—No 2333.—Mercuri 19 Noem. 1914

Senatorii şi deputaţii conservatori democraţi s'au întrunit aseară la d. Take Ionescu. După expunerea făcută de d Take Ionescu asupra acţiunei partidului în cele patru luni din urmă, de când s'a ivit criza politică europeană şi în urma discuţiunilor ce s'au urmat, în unanimitate s'a aprobat acţiunea partidului rezumată în formula: Romînia trebue să se alieze cu tripla înţelegere pentru îndeplinirea idealului naţional.

Examinînd chestiunea discuţiei la Mesagiu. s'a decis că, de care-ce guvernul a anunţat că nu va vorbi în chestia externă, partidul conservator-democrat nu va lua cuvîntul în această desbatere.

GEAMURI SPARTE....

Un fapt regretabil s'a petrecut în Capitală Duminecă, după întrunirea de la Dacia, organizată de comitetul acţiunei naţionale. Un grup de manifestanţi a crezut de cuviinţă să manifesteze ostil la locuinţa şefului partidului conservator şi un număr de geamuri au sărit în ţandări.

Faptul este reprobabil în genere, e mai mult de cît regretabil în împrejurări ca cele de astăzi.

Intreaga presă din Capitală se ocupă de acest incident—şi unele ziare caută să stabilească răspunderile. Ast-fel amicii domnului Filipescu susţin că devastarea a fost făcută cu concursul poliţiei, pentru a săpa şi mai adînc abizul lăuntric conservator. Liberalii la rîndul lor acuză pe amicii d-lui Filipescu, care au ţinut să dea un avertisment d-lui Marghiloman

Credinţa noastră este că şi unii şi alţii sunt vinovaţi nu numai pentru faptul în sine şi nu numai faţă de d. Marghiloman, dar sunt vinovaţi, şi foarte tare, faţă de ţară.

In genere în condiţii normale, lupta politică civilizată repudiază astfel de mijloace. Mijloacele de represiune în potriva credinţelor oamenilor politici nu trebuie să conziste în forţa brutală—şi cînd sus ţinem aceasta suntem la largul nostru, întru cît pururea ne-am ridicat în potriva violenţelor, de ori-ce natură, în luptele politice.

Dacă lucrul este adevărat, în genere, cu atît mai mult el este adevărat în împrejurări ca cele de astă-zi.

Niciodată poate ţara n'a trecut prin momente de o gravitate atît de extra-ordinară şi nici odată poate ea n'a avut mai mult ca astă-zi nevoia unităţei sufleteşti. Realizarea aspiraţiilor unui neam, îndeplinirea unui ideal naţional, nu se poate făuri numai prin acţiunea unora, ci prin puterea tuturora: nu numai prin forţa exterioritată ci prin unitatea de suflet şi cuget, al întregului neam.

Se apropie ceasul cînd d-zeu ştie dacă toţi la olaltă vom fi destul de cuminţi pentru a face ca patria să tragă toate foloasele. Nu dar acum ie momentul excitaţiilor la ură şi a propăvăduirei discordiei. Atari fapte nu sunt îndreptate împotriva oamenilor, ci înpotriva ţărei, pe care, toţi o iubesc cu înflăcărare, de asta nu ne îndoim.

Mai mult de cît or cînd dar fapte ca cele petrecute duminică în capitală trebuesc înregistrate cu adîncă mîhnire şi dezavuate cu toată energie.

NOTA ZILEI

Acord perfect.

La întrunirea conservatorilor—acasă la d. Marghiloman—şeful partidului s'a plîns că a fost atacat de „Epoca".

Recunoscînd faptul, d. N. Filipescu a arătat că a fost atacat şi d-sa în «La Politique» şi «Inainte».

Acordul dară e perfect.

Singurul ziar conservator care *nu* ataca pe nici unul din şefi era „Conservatorul". S'a dispus, în consecinţă, să-şi suspende apariţia, căci n'avea nici un rost anodina lui atitudine...

Mici Polemici

Cronicarul nostru teatral constată că publicul iaşan n'a gustat piesa „Criza". I-e lehamete de atîta „criză" !

*

Comunicatul austriacilor spune că au „evacuat" Cernăuţul.

Mai ieri glumeau pe seama Sîrbilor cari scriau că au „evacuat" Valjevo. Fiecare la rîndul lui...

*

Mereu se dau lupte în jurul Cernăuţului între Rus şi Austriac.

N'ar fi vreme să cîştige... al treilea ?.

*

De ce e atît de colosal afişul cinematografului Pathé, „Războiul" !

...Pentru că şi războiul e al dracului de lung !

*

Iar a fost încăierare la teatru.

Cuzinski a fost bun de saftea şi avem teatrul... războiului în Iaşi.

*

De cîteva zile apa curge în oraş.

— Ssst!.. N'o deochiaţi...

*

La Răducăneni jandarmul Drugă a stîlcit pe Ştirbu.

...Cu drugul e lesne să ştirbeşti pe cineva.

*

Ruşii au dat un mare banchet în Bucovina.

Băutura le e permisă numai pe pămînt străin.

Săptămîna teatrală

Mănuşa. Criza. Toto. Procurorul Halers. (a doua bătae la teatru).

Joi 13 şi Sîmbătă 15 curent au avut loc două premiere la teatrul naţional:

Mănuşa comedie într'un act de Bilhaud şi Hennequin şi *Criza* piesă în 3 acte de Praga, tradusă de Gordon. «Mănuşa» fiind o comedie de ambii de mai sus, cunoscuţi ca scriitori umoristici şi cari totdeauna plac, a avut un succes ilariant şi cînd te gîndeşti că un subiect aşa de uşor, căci toată intriga se învîrteşte în jurul unui duel provocat cu o mănuşă de... damă. Artistul Pella a fost în largul lui şi s'a lăfăit aşa cum îşi avea rolul, să fie ghiduş, şi lumea a rîs mult de situaţia în care se găsia. D. Momuleanu a fost în vervă, încă prea multă; acest actor este unul care a muncit şi munceşte din greu şi azi, joacă tot ce i se dă, căci el este prea modest să ceară să joace. Fostul director de scenă Borelli zicea de Momuleanu; a-i o *mare utilitate* în teatru; de sigur că de atunci numai este numai utilitate, ci un artist de valoare. Are însă un cusur, *încarcă* rolul, multe cuvinte le spune dela el şi aceste improvizaţii, de multe ori nu prind cu cuvintele autorului. D-nele Marcelian şi Profir s'au achitat destul de bine de rolurile incredinţate; trebue să amintim că au avut toalete foarte elegante.

După „Mănuşa" s'a jucat „Criza" o piesă de care nu poţi să scrii nici de bine, nîci de rău şi asta nu din cauza piesei, dar din cauza publicului nostru, căruia nu-i plac piese decît prea dramatice, ori prea comice. *Criza* a fost o piesă subţire la care nu s'a rîs, nici nu s'a plîns. Dialogurile prelungite nu-s gustate de publicul nostru, şi le mistue cu greutate chiar dela trupele străine.

Cu toate că teatrul naţional care este o şcoală, este dator să joace şi piese subţiri, dar atunci sufere cassa teatrului şi... publicul; de asta ar trebui ca piese ca *Celimari* şi *Criza*, deşi ca literatură este departe ca cerul de pămînt una de alta, dar n'ar trebui să le joace din cauzele de mai sus. Artiştii au făcut tot posibilul ca să arăte ce a voit autorul cu această piesă; a fost jucată în general, cu seriozitate, ştiută destul de bine, cu puţinele repetiţii cari se dă şi a avut un merit de lăudat că a ţinut incordată atenţia publicului puţin, care a azistat.

Duminică în matineu s'a jucat *Toto*, mai cu elan şi cu mai mulţi bani la cassă; seara pentru a doua oară: *Procurorul Hallers*, s'a jucat înaintea unui public numeros. Despre jocul artiştilor s'a scris în cronica trecută.

Sămbătă seară la finele piesei Criza, cînd lumea se îngrămădea la garderobă, s'a petrecut al doilea incident penibil, atît numai că agresorul nu era artist, ci ofiţer. D. Lt. Renescu, din 7 Roşiori, a lovit cu cruzime pe corespondentul ziarului „Minerva". Motivul nu se ştie, dar se ştie că lovitul a ripostat d. Lt. aşa că o eşire pe teren, este inevitabilă.

O observaţie: mai în toate afişele teatrului naţional, nu se pune numele autorului nici al traducătorului. De ce? Nu se cunoaşte numele lor? este teamă de plata tantiemei?

Bobs.

ECOURI

Varşovia. — Se ştie că în planul de operaţiuni al armatei Germane, Varşovia reprezintă un punct de o importanţă strategică foarte mare.

Iată cîteva date interesante asupra acestui oraş:

Varşovia (în limba poloná: Varşova) e un oraş vechi, pe malul rîului Vistula. In secolul al XVI-lea şi-au stabilit aici scaunul domnesc regii Poloniei, şi Varşovia a rămas Capitala Poloniei pînă la dizolvarea ei definitivă, cînd Varşovia a trecut la Rusia. S'au dat aici odinioară multe lupte sîngeroase între Poloni, Ruşi şi alte popoare şi acum se ivesc iarăşi luptători pe plaiurile acestea.

Varşovia de azi e un oraş mare, cu peste 700 mii locuitori, ruşi, poloni, nemţi şi mulţi evrei. Varşovia ocupă locul al treilea între oraşele Rusiei. Fortificaţii are puţine. Are o citadelă şi 15 forturi împrăştiate pe malurile Vistulei. Aceste din urmă au fost ridicate de la 1883 încoace.

De Varşovia se poate spune deci că e un oraş deschis, ne fortificat. Drumurile ei se ramifică din oraş. In jurul Varşoviei nu se află fortificaţii şi cele ce se ticluesc acum sunt improvizate. Acum se sapă şanţuri uriaşe mai în apropiere şi mai departe de oraş. Munca aceasta o săvîrşesc glotaşii şi muncitorii plătiţi. Intîiu a fost vorba să se întrebuinţeze la lucru prizonierii din războiu, dar s'a abandonat această ideie.

INFORMAŢII

Intru cît unele dispoziţiuni ale ministerului de războiu au produs oare-cari nedumeriri în public, suntem în măsură, după comunicările primite de la depozitul de recrutare, de a anunţa următoarele:

In ce priveşte viza libretelor scutiţilor, reformaţilor şi dispensaţilor — în scopul de a se stabili dacă s'au achitat taxele militare — întru cît rîndul trecut s'au făcut oare-cari omisiuni aceştia sunt din nou chemaţi la viza libretelor, pînă la 25 Noembrie a. c. Este bine înţeles că acei cari au trecut vrîsta de 30 de ani nu au a se prezenta la o atare viză.

In afară de aceasta, depozitul de recrutare lucrează actualmente la întocmirea tabloului scutiţilor şi reformaţilor — nu şi a dispensaţilor — pentru clasele de la 1909 încoace.

Toţi aceştia vor primi ordine individuale de a se prezenta din nou înaintea consiliului de recrutare. Ei vor fi examinaţi, în ce priveşte Iaşul, între 16 şi 22 Ianuarie 1915.

Pînă în momentul de faţă d. M. Sadoveanu n'a fixat amenda pe care comitetul teatral l-a obligat s'o aplice d-lui Vlad Cuzinski. Maximul amenzei ce poate aplica este de 200 lei, credem, adecă salarul unei chenzine.

Adăogăm, cu acest prilej, că iucidentul Cuzinski nu era departe ca să provoace o criză directorială la teatrul iaşan după declaraţiile intransigente ale d-lui G. Ibrăileanu.

Se şi vorbia de candidatura d-lui I. Peretz la această demnitate.

Numai în urma acestei constatări d. Ibrăileanu a renunţat la propunerea de suspendare a d-lui Cuzinski.

Legaţiunea germană ne roagă a publica următoarea declaraţiune:

De vre-o cîte-va zile, ştirea despre o mare victorie rusească în Polonia, e răspîndită cu mare emfază în străinătate.

Faţă de acest fapt trebue constatat, că luptele de lîngă Lodoz continuă, neproducîndu-se încă decizia definitivă. Dela trecerea graniţei trupele noastre au capturat 65.000 — 70.000 prizoneri neamţi, 150 tunuri şi 200 mitraliere. Armata noastră a perdut numai 2 tunuri de cîmp şi 2 obuziere.

Este semnificativ pentru situaţie că însuşi statul major rusesc anunţă prin presă, să nu se pună mare bază pe ştirile victorioase răspîndite.

Prima Societate de Economie din urbea Iaşi (de la palat) va distribui societarilor săi pentru anul social ce s'a încheiat la 1 Septembrie 1914 un dividend de 7 lei şi 13 bani, adică cu 10 bani mai mic ca cel din anul trecut.

Va fi de notat că în întervalul de la 15 Septembrie 1913 la 1 Septembrie 1914 capitalul social a sporit la aproape 8 milioane faţă cu 7 milioane şi jumătate din anul trecut.

„Unirea Educatoarelor Romîne" îşi va ţine obicinuita şedinţă Joi, 10 Nov. oarele *4.30* la şcoala secundară «Oltea Doamna». De oare-ce şedinţa trecută nu s'a putut ţinea din pricina vremei, d-na Maria Buţureanu îşi va ţine acum conferinţa D-sale despre Bertha von Guttner şi activitatea ei pacifistă,

NOI LICENŢIAŢI IN DREPT.—D-ra Praporgescu Cornelia, d-nii: Const. V. C. Faur, Locot. Codreanu Silviu, Locot. Olmescu Gh., Elisevici Traian, Cicherschi Mircea, Jellea T. Emil, Pastia Gh., Poclitariu G. Vasile, Barcan Eugen, Chiriţă Candid, Constantinescu Victor, Dragomirescu Toma, Ghel Albert, Grasian N., Krämer I., Saphir Artur, Stefănescu Traian şi Vlădoianu I. Dumitru.

SUFERINŢELE ROMÎNILOR DIN BUCOVINA.—Din cercetările oficiale orînduite la timp şi care se fac şi în prezent încă de către autorităţile competinte rezultă din nou că în deosebi populaţia romînă din Bucovina a format ţinta vandalismelor ruseşti. Se citează următoarele cazuri tipice:

Moşia Carapţin proprietatea fruntaşului romîn Iancu Cavaler de Grigorcea, fiind invadată de un detaşament de cazaci, comandantul acelui detaşament şi-a însuşit mai mulţi cai de lux ai numitului proprietar în valoare de peste 20,000 coroane. Locuinţa proprietarului a fost în prezenţa comandantului jefuită, personalul moşiei scotocit şi prădat, iar o cantitate de spirt (vre-o 34 hectolitri) în valoare de 8000 coroane vărsat pe jos. Obiecţiunea referitoare la naţionalitatea şi religia celui prădat a fost luată de ruşi în rîs şi batjoceră.

Un alt romîn fruntaş dr. Alexandru baron de Hurmuzaki a avut de suferit pe moşia sa Ropce o pagubă de 50,000 coroane. Toate atenansele de pe moşie cît şi hambarele unde era depozitată recolta au fost incendiate de ruşi. Pagubele cauzate de ruşi marelui proprietar romîn dr. Iancu cavaler de Flondor să urcă la suma de 135,000 de coroane.

Nu mai puţin teribilă a fost purtarea ruşilor faţă de proprietăţile ţărăneşti ale locuitorilor romîni din acele părţi. Cea mai mare parte a proviziunilor a fost nimicită, vitele luate cu forţa fără nici o despăgubire, iar casele incendiate fără rost.

JEFUIRE.—In seara de Duminică 2 Noembrie, sergentul de poliţie Vasile a Vadanei fiind învoit, a cumpărat 10 litri de rachiu şi 25 litri de vin, în două damigene şi plecă apoi cu un car la nunta unui fiu al său din comuna Aroneanu. După eşirea din oraş, pe la bariera Moara de vînt, a fost întîmpinat de doi indivizi, cari ameninţîndu-l l'au jefuit, după care au dispărut.

Făcîndu-se cercetări de către brigada de siguranţă s'a stabilit că cei doi jefuitori sunt cunoscuţii pungaşi, Gheorghe Iosub şi Dumitru Grigoriu zis Toşfichi, soldat desertor din regimentul 13 Ştefan cel Mare. Ei au fost prinşi şi înaintaţi parchetului. Ambii au fost depuşi. Dumitru Grigoriu a fost dat judecăţei şi pentru lovirea caporalului Hagiac de la comenduirea pieţei, pe cînd acesta voia să-l aresteze.

Comitetul de acţiune pentru ridicarea unui monument „Eroilor căzuţi în campania din 1877 şi 1913" din Regimentul Ştefan cel Mare No. 13, aduce călduroase mulţumiri persoanelor ce au binevoit a ne trimite listele de subscripţie cu sumele subscrise după cum urmează, precum şi acelor persoane care au binevoit a ne trimite sumele de mai jos:

Creditul Urban suma de 200 lei, Externatul de fete „Oltea Doamna" 100 lei, spitalul militar Iaşi 24 lei, manufactura de tutun Iaşi 175 lei, şcoala normală „Vasile Lupu" 157 lei, d. avocat Efrem Mazlîm 85 lei, d. farmacist I. Werner 25 lei, d. C. Climescu profesor universitar 50 lei, d. lt. colonel C. Langa 100 lei, institutul „Notre Dame" 20 lei, d. G. Misirliu profesor Galaţi 25 lei, d. I. Popovici veteran 20 lei, d. Alex. Străjescu avocat 20 lei, Ioan Borcea profesor universitar 230 lei, d. Vladimir Netter avocat 100 lei, Ioan Friedman comerciant 40 lei, Pandele Zamfirescu avocat 100 lei, d. Călărăşanu doctor 100 lei, d. Ioan Ciurea 20 lei, d-na Maria G. Irimescu 20 lei, d. Lazăr Iosef bijutier 15 lei, dr. Al. Căpăţină 5 lei.

La Conservatorul de muzică şi declamaţiuni va avea loc la 30 Noembrie, o producţie, la care vor participa toate clasele.

La inspectoratul căei ferate a sosit înştiinţarea că ministrul de finanţe a revenit asupra unui ordin anterior şi a admis din nou exportul de păr de cal, de bou şi de capră.

La prima casă de economie s'a hotărît a se acorda şi anul acesta o dividendă de 7 şi 13 la sută.

Războiul pe film. — Filmul înregistrează de astă dată faptele de războiu care în apusul şi răsăritul Europei, însîngerează pămîntul, Pe toate fronturile de luptă, corespondenţi de războiu al caselor cinematografice, îndrăzneţi şi curagioşi, azistă în focul gloanţelor la luptele cele mai teribile. Ameninţaţi din clipă în clipă, să cadă jertfa curagiului lor, ei continuă totuşi a sta la postul datoriei lor, ca să satisfacă publicul doritor de a vedea cum se desfăşoară o luptă şi cum decurg bătăliile sîngeroase cari hotărăsc de soarta popoarelor. Corespondenţii de războiu ai Casei „Pathé-Fréres" s'au distins cu deosebire prin activitatea lor, care este un eroic record în arta cinematografică. Filmul „Războiul european" care este o înlănţuire de momente războinice prinse de aparatele cinematografice pe cîmpul de luptă, se va reprezinta în astă seară Marţi şi la noi cu un succes bine meritat, la cinematograful din Sala Circului Sidoli. Este un film care adaogă la faima casei Pathé-Fréres şi evidenţiază odată mai mult meritul acestui cinematograf de-a da publicului ieşan prilejul de a cunoaşte cele mai noi, mai interesante şi mai reuşite filme cinematografice.

Programul cnprinde apoi: Ingeraşul splendidă piesă cu celebra artistă daneză d-ra Asta Nielsen în rolul principal. Patru părţi.

Mâne Mercuri program nou.

La via d-lui Const. Kilimoglu (comuna Copou), se află de vînzare viţe de vie din varietăţile Selection Carrière, Chasselas, Bordeaux, Bourgogne, altoite pe portaltoi cei mai rezistenţi.

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei“

Schimb de telegrame între Kaiser şi Cancelar

Berlin 30.—Imparatul a adresat cancelarului imperiului, cu prilejul aniversării sale, următoarea telegramă:

„Vin astăzi, ca şef al imperiului german, către d-stră cu felicitări de un caracter special Pentru a couduce vasul statului în mijlocul furtunelor actuale cu fericire spre port, trebue să ai noroc şi de aceea providenţa se slujeşte de oameni cari ştiu să combată cu tărie nezdruncinată, avînd de ţintă salvarea patriei, până ce această mare ţintă să fie atinsă. Printre aceştia excelenţa voastră ocupă primul loc şi aceasta o ştie poporul german, o ştiu Eu însu-mi. Dumnezeu să binecuvinteze opera voastră“.

(ss.) Wilhelm

Cancelarul a răspuns:

„Rog pe Majestatea Voastră să-mi permită, pentru marea bucurie ce mi-a pricinuit prin telegrama Sa, să-I exprim din adîncul Inimei gratitudinea mea cea mai respectoasă. Impresia mea la Berlin îmi arată din nou că poporul german se ştie unit cu Imparatul său în încrederea, în puterea noastră şi victoria finală a dreptei noastre cauze şi în ferma hotărîre să reziste până ce victoria aceasta va fi dobîndită.

Fie ca Dumnezeu să asculte rugăciunea mea şi să pot din parte-mi ajuta mult stăpînul meu imperial şi naţiunea mea pentru această victorie.

Sînt credinciosul servitor al Majestăţii Voastre.

(ss.) Bethmann Holweg

Lupta uriaşă din răsărit

Berlin.—Lupta uriaşă continuă. Deciziva pare că va trebui să cadă pe aripa cea tare din nord, pe cînd luptele din Galiţia de vest şi din Carpaţi sunt de o importanţă relativ mai mică. Lupta a luat de cîte-va zile un caracter staţionar, ca şi celelalte chestiuni mari ale războiului de mai înainte, atît în apus cît şi în răsărit. Ambele părţi s'au întărit prin tranşee în poziţiile lor de luptă. Atacurile se întrerup. Loviturile ofensive se mărginesc la mici porţiuni ale liniei, ele se dau numai ca să egaleze ici şi colo o situaţie nefavorabilă locală, precum de exemplu unghiurile intrate în linia frontului să fie împinse cel puţin pînă la nivelul acestui front. Lupta staţionară cere cea mai îndîrjită rezistenţă şi cea mai mare putere morală a trupelor. Prin faptul că fie-care parte caută să moaie această putere, ea pregăteşte deciziva. Pînă acum aliaţii au provocat ruşilor grave pierderi, mai ales prin focul tunuriior noastre de 30.5 centimetri. Ruşii numesc aceste mortiere „diavolul“ Inamicul pare la moment să piardă gustul aventurilor. Avem dreptul să socotim că luptele vor avea un sfîrşit favorabil pentru noi, dar cînd se vor sfîrşi nu se poate prevedea nici cu aproximaţie.

Lupte crîncine în Serbia

Niş.—30.—Inamicul a îndreptat atacuri violente pe frontul coprins între rîui Lig şi Lazarewatz. Aceste atacuri au fost mai cu deosebire înverşunate contra poziţiunelor noastre din satele Gukos şi Ducovetz. Inamicul a fost respins pe tot frontul. El ne-a atacat de trei ori la Gukos şi de trei ori a fost respins. In acest punct ai noştri trecînd la contra atacuri au respins pe inamic spre Lig.

Atacurile spre Ducoveţ an început la 26 seara. Inamicul reuşi a se face stăpîn pe un punct pe ţărmul drept al rîului Lig. Insă la 27 | 11 ai noştri trecînd la un contra atac, au înfrînt pe inamic şi l'a respins peste Lig. Am făcut atunci 3 ofiţeri şi 589 soldaţi inamici prizonieri. Pe poziţiile ocupate de inamic pe ţărmul drept al Ligului s'au găsit 100 morţi şi rîniţi inamici şi tot atîţia spre Lig şi chiar spre Lazarevatz.

Inamicul a încercat un atac în contra înălţimei de la Stubliska, dar trupele noastre au respins pe inamic şi i-au luat 6 ofiţeri şi 267 soldaţi. In micile ciocniri dinspre Obrenovatz, pe ţărmul drept al Colubarei, am făcut 75 soldaţi inamici prizonieri. In timpul zilei de 27 | 11 am făcut în total, pe toate punctele frontului unde au avut loc lupte şi ciocniri, 20 ofiţeri şi 1500 soldaţi inamici prizonieri.

*

Viena Oficial 30 | 11. — Pe frontul meridional luptele continuă. Ieri, după lupte violente, am luat Subovar, punct culminant şi aparat cu îndîrjire al drumului Valjevo — Caciak.

Batalionul 70 s'a distins mult în luptă şi tot astfel regimentele 16 infanterie şi 23 landwehr.

Ieri în total am făcut 1254 prizonieri şi am capturat 14 mitraliere.

Intenţiile germanilor

Viena. — Ziarul „Times“ din Londra crede a şti că germanii se pregătesc să dea viitoarea mare luptă la Arass unde au concentrat 700000 oameni.

Voesc evident să atingă coasta pe linia Arass-Lille.

Comunicare rusească

Petrograd 30.—Mesagiul armatei scrie:

Pe frontul ruso-prusian luptele urmează cu un avantagiu care se întoarce în folosul nostru. Elementele noastre de urmărire împiedică energic pe germani de a lua în stăpânire poziţiunile ce întîlnesc în retragerea lor.

Pe frontul Galiţiei toate operaţiunile s'au sfârşit în mod fericit pentru noi. Continuăm a urmări armata austriacă spre Cracovia şi peste Carpaţi. Cu tot frigul cel mare care împiedică ofensiva noastră victorioasă, moralul trupelor noastre e excelent.

Ştiri din sursa germana

Berlin.—Ziarului „Tägliche Rundschau“ i se scrie de către iniţiaţi în politica rusească că Hindenburg trece în ochii comandanţilor armatei ruseşti ca un viteaz şi poporul rusesc ar fi fericit să aibă asemenea comandanţi. Nu acelaş lucru se vorbeşte despre comandanţii de tristă memorie din războiul ruso-japonez cu Generalul Kuropatkin, admiralul Rosdjewenski şi alţii. Poporul rusesc are un deosebit respect pentru comandantul japonez Kuroki cu toate că'l urăsc iar de Hindenburg se spune că-i cel mai tare om din lume, dovadă că a fost în stare să rupă cu mînele o monedă de aur.

*

Gazeta socialistă „La bo r Leader“ publică un articol al deputatului Luttrel în care arată că dacă Anglia rămînea neutră, s'ar fi înlăturat Belgienilor suferinţele războiului şi independenţa i-ar fi fost asigurată; asemenea şi-ar fi păstrat şi Franţa integritatea.

Intr'un alt articol relativ la declaraţiunea guvernului englez că Anglia a pornit războiul numai în favoarea Belgiei se arată că dacă Germania ar fi violat sau nu neutralitatea Belgiei, Anglia în ori-ce caz ar fi fost atrasă în războiu de către Franţa după cum Franţa a fost silită de Rusia să meargă alături cu ea. (Agenţia Björnsoen).

Ruşii înfrînţi în Ungaria

Buda-Pesta 30.—Se constată de ziare că înfrîngerea ruşilor la Hommona (comitatul Zemplen) e mai mare de cît se credea. Trupele noastre au atacat pe ruşi pe două flancuri, silindu-i la retragere. Am făcut 1500 prizoneri.

In comitatul Ung ruşii au fost respinşi la graniţă.

Turcoşii au aflat despre războiul sfînt

— Ostilităţi între soldaţii armatei franceze —

Berlin.—„Berliner Tagblatt“ spune că în lagărul prizonierilor de război din Zossen, lîngă Bulin, turcoşii au trebuit să fie izolaţi de prizonierii de război francezi de oare-ce, aflînd de proclamarea războiului sfînt o mare ostilitate a izbucnit între mahomedani şi foştii lor camarazi de arme.

Germania nu e ameninţata de foamete

Berlin.—Agenţia Wolff află: Ziarul „Le Matin“ din Paris arată publicului că nu trebue să creadă că Germania ar putea fi înfometată. E contra raţiunei sănătoase a putea crede că o ţară atît de bine organizată încă la finele lui Iulie, să poată dintr'odata fi ameninţată de foamete.

Intrevederi diplomatice

Sofiat—D. Derussi ministrul României aci a avut o intrevedere cu şefii partidelor, informindu-se cum privesc dînşii chestiunile la ordinea zilei.

Eri a avut o lungă intrevedere cu d. Ghenadief şeful stambuloviştilor.

Declaraţiile d-lui Bethman-Holveg

Berlin.—Eri, cancelarul a avut o consfătuire cu şefii partidelor politice în vederea convocărei Reichsrathului, fixată pentru 2 Decembrie.

Cu privire la această consfătuire, „Lokalanzeiger“ spune:

— „Făcînd un expozeu, cancelarul a spus, că situaţia, la vest e cu siguranţă bună şi că este cu neputinţă ca războiul să fie transferat pe teritoriul german.

Şi la răsărit situaţia e deasemenea bună.

Ziarul spune că s'a ajuns la concluziunea că pacea nu poate fi realizată, de cît cu condiţia ca să aibă o lungă durată, şi obţinîndu-se compensaţii pentru toate sacrificiile făcute.

LOTERIA

Bucureşti. — Azi a avut loc tragerea cl. VI-a a loteriei Regatului Romîn.

Au cîştigat:

100,000 lei No. *46985.*
50,000 lei No. 2,067.
10,000 lei No. 34,739.
5 000 lei No. 59,977.
3,000 lei No. 10161, 26017, 885 1 22099
2 000 lei No. 16830, 19521, 35683, 42627, 2.708, 4.149, 42.249, 44933, 48267, 49641, 59385.
1,000 lei No. 4058, 13208, 21727, 30534, 55616, 40059, 7484, 25535, 28949, 35202, 39791 şi 50469.

De la Cameră

Bucureşti.—In şedinţa de azi a Camerei s'a ales comisiunea de răspuns la mesagiu şi comisiunea budgetară.

D. C. C. Arion, singurul couservator care era membru în comisiunea budgetară şi-a dat demisia. Pusă la vot ea a fost respinsă.

D. Arion perzistînd în demisie, d. Phereckyde a propus ca, în conformitate cu un precedent, să se mai aleagă pe lîngă d. Arion, d-nii I. Lahovary, P. P. Carp şi D. Grecianu.

Camera a admis şi apoi s'a rîdicat şedinţa.

HOTEL ROMANIA

— FOST HOTEL NAŢIONAL —

IAŞI—PIAŢA UNIREI

Renovat în totul Mobilier nou în toate camerele.

La orice oră se găsesc camere bine îngrijite şi încălzite

SERVICIU PROMPT

Deasemenea s'a aranjat în parterul hotelului cu intrarea în str .Seulescu 2, renumitul

Restaurant HERMAN EHRLICH

Hotelul Romania este pus sub conducerea D-lor **II. Ehrlich şi Elie Frenchel**

CHIRISTIGIA

„Bradul Moldovei“

Mari depozite de Cherestea

Str. Uzinelor 11—14

Asortat cu toate esenţele de lemn pentru construcţie şi tîmplărie

Societatea „Bradul Moldorei“

— Telefon —

Luptele pe frontul de răsărit

— Un comunicat rus şi unul german —

Petrograd. - Statul major al generalismului comunică:

Lupte crîncene continuă la Lowietz. Incercarea germanilor de a înainta în regiunea Schenersof a fost respinsă cu mari pierderi pentru ei. Pe frontul malului stâng al Vistulei în ziua de 17 Noembrie a avut loc numai luptă de artilerie.

Trupele ruse, după o luptă de 10 zile, au luat în ziua de 16, poziţiunile austriacilor ce apărau trecătorile Carpaţilor, pe o întindere de 50 de verste de la Conecic la nord de Barkfeld. Pe Jidosk şi la Jiloranonk pînă la Zozur, la sud de Mezep-Laboreuz, ruşii au capturat tunuri, mitraliere şi prizonieri.

De la 1 la 15 Noembrie ăm capturat în total 50,000 soldaţi şi 600 ofiţeri austro-ungari.

La Plock am capturat 4 şlepuri încărcate cu arme şi muniţiuni.

In Prusia orientală mici lupte continuă.

Pe Marea Neagră nici un vapor turcesc nu s'a arătat de la 9 Noembrie încoace.

Berlin.—Marele stat major comunică: pe frontul occidental nimic de semnalat.

In Prusia orientală tentativa de atac a forţelor ruseşti contra noastră la est Darckemel a eşuat cu mari pierderi pentru ruşi.

Un număr de ofiţeri şi 700 oameni au fost făcuţi prizonieri.

La sud de Vistula un contraatac al nostru a avut succes.

Am capturat 18 tunuri şi am făcut 4500 prizonieri.

In Polonia sudică nimic nou.

Sanatoriul Dr. TZAICU

Iaşi, str. Carol No. 20

Direcţiunea Sanatoriului aduce la cunoştinţa publicului şi numeroasei sale clientele, că în urma experienţii făcute şi după îndemnul medicilor şi suferinzilor, a părăsit vechiul său local din strada Zmeu, din regiunea joasă a oraşului şi **s'a mutat de la 26 Octombrie a. c.** *în casele proprii din*

Strada Carol no. 20

(lîngă Universitate)

regiunea cea mai înaltă şi mai sănătoasă a laşilor.

DIRECŢIUNEA

Un căţeluş mic *(Pudel) alb, creţ, răspunde la numele de „Pufi“ s'a pierdut.*

Găsitorul este rugat să'l aducă d-lui Calmuschi artist, Hotel Buch, unde va primi o recompensă.

Dr. G. SAVA-GOIU

consultaţii pentru

Boale de ochi

Sîmbătă şi Duminică dela 2—4
str. Păcurari 21

Clinica Veterinară

Iaşi, strada Păcurari 138, Iaşi

DIRECŢIA

Dr. D. BUZENCHI

Boale interne şi externe; operaţiuni de mica şi marea chirurgie.

Se primesc animale bolnave în pensiune: **animale mari 3 lei pe zi, animale mici 2 lei pe zi.**

Se practică vaccinaţiuni contra turbării, jigodiei la cîni şi dalacului (la toate animalele).

Anexa: *Atelier special de potcovărie normală şi pathologică; aplicarea raţională a cauciucurilor franceze şi ruseşti.*

Doctor FISCH

Specializat la Berlin în

BOLI DE COPII

Precizarea diagnozelor prin analize microscopice

Iaşi, str. Cuza-Vodă (Golia) 42

Consult. 10—11 şi 3—5

ANUNCIU

Maistru cârnaţar

FRANTZ LEIBEL Str. Dragoş 25

Vin'la domiciliu pentru lucrat mascuri, primesc şi marfă la afumat.

2 odăi confortabil mobilate *se inchiriază de pe acum.*

Informaţiuni la administraţia acestui ziar strada Gh. Mîrzescu, 17.

Cur'a cu Untur'ă de Peşte

nu se face cu folos decît cu:

„Emulsia-Racovitza“

300 de atestaţiuni medicale, cît şi 150,000 flacoane vîndute pînă acum dovedesc puterea ei curativă neîntrecută!.:

Adoptată de toate spitalele din ţară pentru tratamentul.

Rachitismului, Scr'ofulelor, Oaselor moi, Anemia şi Poale albe a Femeilor. Inofţigă sau Tuber'culoză, în Br'onchite şi Tuse învechite pentr'u a Ajuta Hr'ăniri'ea Anevoioasă a Copiilor slabi şi Sur'menaţi şi pentr'u Cur'ăţir'ea Sîngelui Str'icat

Modul de intrebuinţare se află la fie-care flacon.

De vînzare în toate farmaciile şi drogueriile din România. Preţul flaconului 3 Lei 70 b.

Feriţi-vă de contrafaceri şi substituţiuni!

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Administrația: Tipografia H. Goldner, Iași. — TELEFON No. 36 —

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul XII—No. 2334 —Joi 20 Noem. 1914

In momente grave

— Pagini de istorie —

Din aceiași cuvîntare a d-lui Titu Maiorescu—din 1870 Septembrie 30—reproducem încă unele pasagii, pentru cuprinsul lor instructiv.

Cităm anume părțile, în care parlamentarul inzistă asupra insuficientelor precauțiuni luate de guvernul liberal de atunci față cu gravitatea consecințelor. In special, fără măsuri preventive pentru o eventuală pierdere a Basarabiei:

„Dl. Kogălniceanu a mărturisit astăzi că în Iunie, prințul Gorciacoff i-a vorbit de cedarea Basarabiei și că d-sa a rămas înmărmurit. Este destul că la Iunie, în Ploești, principele Gorciacoff, cîtva timp după subscrierea convențiunei de la 4 Aprilie, pe care noi o credeam sfîntă, să fi deschis vorba cu ministrul de externe al Romîniei în privința Basarabiei și să fi manifestat dorința Rusiei să ne-o ia înapoi, pentru ca d. ministru de externe al Romîniei să aibă datoria... la ce? După părerea mea, datoria simplă și elementară *de a vă fi spus și dv. această vorbire a principelui Gorciacoff.* Atîta și nimic mai mult. Inainte de a vă îndemna ca să autorizați trecerea peste Dunăre... (Intreruperi).

In adevăr, d-lor, aveți drept a mă întrerupe. Nu era autorizare pentru trecerea Dunărei, se zicea atunci numai ca să apărăm hotarele; dar guvernul a interpretat că are drept să treacă Dunărea cu votul d-voastră, acest guvern „anihilat".

Dar în fine, atunci cînd s'a hotărît numai apărarea hotarelor la Dunăre, trebuia să vă spună d. ministru de externe într'o ședință secretă (și aici avea loc secretul), să vă spună: „D-lor deputați, să facem ce vom face, să apărăm hotarele sau să mergem în ajutorul Rusiei peste Dunăre; dar să știți un lucru: chestiunea Basarabiei este din nou pusă pe tapet de aceiași Rusie care a încheiat convențiunea."

...Numai un lucru să-l luăm în băgare de seamă: să nu confundăm meritele, să nu exploatăm pentru noi, pentru un interes de partid, bravura armatei care este a tuturor. Una este bravura armatei și alta este politica guvernului de azi, căci s'au văzut țări cu armate rele, dar cu politică bună, făcînd isbînde strălucite și s'au văzut țări cu armată bună și cu politică rea, ajungînd la... tratatul de Berlin.

Așa dar onoare armatei! Dar ce-a făcut guvernul ca să asigure armatei și țării roadele jertfelor aduse pe cîmpul de războiu? D-lor, este un lucru trist, cînd dela gloria armatei ne coborîm la politica guvernului. Nu știu, dacă nu vi se va părea și d-voastre la toți că a fost o mare greșală a guvernului următoarea conduită.

Guvernul în urma acelei declarări a principelui Gorciacoff dela Iunie în Ploești, *insistă* pe lîngă Rusia, ca să ne ia armata. Ați mai auzit, d-lor, despre vre-un alt guvern imbiind pe un stat care nu vrea, să ne ia numai decît armata, ca să-și verse și ea sîngele său fără a stabili condițiile?

Domnilor,—era nu zic de demnitatea noastră, dar de era o elementară prudență politică de a menaja această glorioasă armată pînă la momentul oportun de a nu îmbia pe Rusia, ca să ne ia, și de a nu se expune la nota d-lui Nelicloff dela Iulie anul trecut, care ne spunea că Rusia n'are trebuință de ajutorul Romîniei. In ce poziție ne pusese politica guvernului în acel moment? Din nenorocire, d-lor, soarta a fost mai bună decît guvernul nostru, soarta ne-a răzbunat: căci s'a văzut mai pe urmă, dacă a avut sau nu trebuință Austria de armata romînă.

La 6 August s'a *cerut* în fine ajutorul armatei romîne. A! atunci venise momentul... momentul la ce? Rusia cerea ajutorul nostru. Ei și? Soldații romîni se grăbesc să vină în ajutorul ei. Dară pentru ce? Și vedeți d-lor urmarea nefericită a acelei politici de îmbiare,—că după ce guvernul nostru a îmbiat în timp inoportun, Rusia, primind acum, avea aerul că ne face o concesie de a ne primi să intrăm și noi în foc, Se poate o greșală mai mare ca aceasta?! A scăpa momentul, cînd erai în drept să-ți pui și condițiile tale.

Ei, d-lor deputați, gloria armatei, da! Dar încă odată; ce ați făcut dv, d-lor miniștri, cînd ați trecut armata peste Dunăre, ca să-i asigurați jertfele? Nimic!

...Iertați-mi, sunt mai tînăr și îmi vine foarte greu de a vorbi în contra unor oameni mai bătrîni, de o mie de ori mai superiori mie prin experiența lor: îmi fac scuzele încă odată, dar n'am ce face, sunt lucruri cari trebue odată spuse înnaintea țării... Apoi bine, d-lor, s'a mai văzut odată un guvern trimițînd armata țării să-și verse sîngele, fără nimic? Fără o convenție? Pără un act ca să ne arăte pentru ce? Și dacă ne declarăm independența, cum a zis domnul Fleva, atît măcar n'am dobîndit, să facem o încheere față cu puternicul imperiul tuturor Rușiilor și să-l vedem pe el punînd iscălitura sa alături cu iscălitura prințului de Hohenzollern, astăzi victoriosul domn al Romîniei? Nici atît! Trecem armata peste Dunăre cu ordin ministerial. Atîta tot! Numai cu o hîrtie ministerială se trece armata unui stat Constituțional? Ei bine, învățați-mă să vă spun: în momentul trecerii țara a fost anihilată. Nu se trece armata țării peste Dunăre, fără ca să știe țara, cum și pentru ce anume, cu ce condiții și sub ce stipulațiuni. Dar a trecut... și acum ne întreabă guvernul, ce să facem cu tratatul dela Berlin!"

Din fericire lucrurile au ieșit mai bine de cum puteau să iasă. Nu în ce privește Basarabia—„retrocedată" Rusiei, dar cel puțin în privința recunoașterei Romîniei independente. Căci această recunoaștere nu ne fusese încă acordată în ziua memorabilei cuvîntări a d-lui Maiorescu.

△

NOTA ZILEI

Războiul bănesc.

Dintr'un singur număr al unui ziar... ocazional, cităm următoarea bogată poștă a revistei:

D-lui G. F. Sinaia.—S'au primit ambele mandate. Mulțumiri.

Felicitări pentru azi.

D-lui St. G. Petrescu Craiova. Am primit scrisoarea, dar nu conținea cele două bilete de cîte „cinci" de care era vorba.

D-nei „E. Gh." Loco.—Scrisoarea, da. Suma, nu. Poate că ați trimes cu vre-o persoană de încredere, care a avut „nevoe".

„Pentru abonați și cititori".—Rugăm a nu trimete bani în plic, de oare-ce pot să dispara înnainte de a sosi. Trimeteți mandate. Se primesc și mandate anonime.

Suntem în epoca mandatelor, precum se vede și chiar a mandatelor anonime.

Nu e de mirat că apar atîtea gazete de ocazie și mai cu seamă... anonime.

Școala primară și eroismul belgienilor

III

Deosebită atențiune s'a dat în Belgia educațiunei fizice. Pe lîngă mijloacele expuse în articolele precedente, un mijloc foarte practic și eficace constă în organizarea unui serviciu higienic pe lîngă fiecare școală, unde se găsește și o cutie de ajutor (mică farmacie).

După ultima statistică, în tot regatul Belgiei erau organizate în 2998 școli primare servicii higienice și se găseau cutii de ajutor în 2090 școli.

In schimbul sumei de lei 16,25 comunele și-au putut procura pentru fiecare școală primară, o colecție elementară din principalele produse a regatului și din Colonie (Congo).

Școalele primare, mai cu seamă cele rurale, iau parte la concursuri agricole; iar învățămîntul agricol face progrese însemnate în Belgia.

Mulțumită sfaturilor și concursului dat de agronomi speciali și bunei voinți a institutorilor, cultura demonstrativă se face cu multă rigoare științifică, familiarizîndu-se elevii cu experiențele agricole și contribuind astfel puternic la pregătirea profesională a viitorilor cultivatori. — Astfel, la ultimul concurs agricol, 639 elevi ai școalelor primare au luat diploma de oncare și 589 institutori au obținut recompense bănești.

Ar fi timpul ca și la noi țara agricolă să se îndrumeze și să se organizeze învățămîntul agricol în școalele rurale după modelul celui din Belgia.

In Belgia erau în ultimul an 37 de muzee școlare cantonale, la cari s'au ținut 646 conferinți.

Aceste muzee au fost vizitate de 1535 institutori și institutoare; iar 18189 elevi însoțiți de profesori au vizitat muzeele.

Numărul bibliotecelor școalelor primare este de 197 cu 195,289 volume.

Au împrumutat pentru cetit 36702 cetitori, în afară de 8260 membri ai corpului didactic primar.

In general, activitatea extrașcolară a institutorilor din Belgia este îndrumat asupra chestiunelor de ordin economic și social, întru cît aceste chestiuni stau în strînsă legătură cu necesitatea *progresului școalei* și *progresului civilizației* și *binelui obștesc.*

Societățile de pe lîngă școalele primare, despre care am vorbit, deșteaptă inițiativa privată, deșteaptă interesul ce locuitorii și mai cu seamă sătenii trebue să-l poarte pentru viața lor economică și socială, căutînd ca prin ei însuși, după exemplul luat din școala primară, să rezolve nenumăratele probleme ale nevoilor vieței, neașteptînd numai dela stat, mură in gură, toate de-a gata.

(Va urma)

Victor Munteanu

Mici Polemici

De foamete nu sunt amenințate numai țările beligerante. Toată lumea e flămîndă de... știri războinice.

*

Cum sunt comunicatele oficiale ale adversarilor despre unul și același fapt?

— Totdeauna perfect... contrazicătoare.

*

In Bucovina, anunță Rușii, au ajuns pînă la Tătărășeni.

— Au noroc, că n'au dat acolo peste... Tătărășenii noștri.

*

O necunoscută s'a aruncat înaintea trenului în gara X.

...Să știți că e la mijloc un Necunoscut.

*

Dragi le erau odinioară englezilor minele.

De cînd se găsesc așa de multe mine în Marea Nordului, le-au devenit nesuferite.

*

Prințul moștenitor al Greciei a montat la teatrul național din Atena o piesă.

...De tun?

*

La teatrul nostru național se va placardá un afipt:

Bătaia oprită!

INFORMAȚII

Cronicarul nostru teatral se ocupă în numărul de ieri al Opiniei *despre un incident petrecut Sîmbătă seara la teatru — incident despre care de altfel, pînă acum, noi n'am pomenit nici un cuvînt.*

Partea nostimă ie că se spune că victima agresiunei ar fi corespondentul ziarului Minerva — *lucru inexact întru cît corespondentul zisului ziar este d. Nuțescu, redactor la* Evenimentul. *Or, d. Nuțescu n'a avut nici un incident cu nimenea și deci, dacă cine-va a fost victima unei agresiuni, acel cine-va nu poate fi și nu este corespondentul* Minervei.

Legațiunea austro-ungară ne roagă să publicăm următoarele:

Știrea publicată de ziarul «Dreptatea» la 12 | 25 Noembrie, după care trupele austro-ungare și autoritățile ungare ar fi comis cruzimi în contra populațiunei romîne din Maramureș, este o născocire.

Mai mulți ofițeri sîrbi au sosit azi dimineață în localitate. După o plimbare prin oraș, la ora 12 au plecat în Rusia.

Eri a fost găsit pe linia ferată între Cucuteni Movileni, la km. 505, cadavrul unui om tăiat de tren.

Identitatea încă nu s'a putut stabili.

D-na Z. C. Penel profesoară de desemn la școala profesională „Sf. Sava" din localitate, a obținut un concediu de la 10 Noembrie până la 8 Ianuarie 1915.

Aseară a părăsit orașul d. St. Guțulescu fost stagiar al teatrului nostru, plecînd la Tîrgoviște, fiind chemat ca sublocot. în activitate. Teatrul perde un element destoinic.

Un fruntaș liberal a comunicat eri, că în urma hotărîrei luate de guvern, parlamentul se va închide negreșit Joia viitoare.

O FAPTA FRUMOASĂ.—Mai mulți studenți romîni din Cernăuți fugiți la Iași, au fost puși ca pedagogi la liceul internat, direcțiunea dîndu-le voe să urmeze și cursurile universitare.

Revista „Momentul", despre a cărei apariție se vorbia nu mai apare.

Publicațiunea urma să fie sub direcțiunea d-lui M. Sadoveanu, dar o parte dintre colaboratori au cerut ca să se asocieze și o direcțiune cu activitate politică. Asupra acestui punct nu s'a putut cădea de acord și de aci renunțarea la revista proiectată.

D. general Popovici a inspectat eri regimentul 7 de roșiori, declarîndu-se foarte mulțumit de cele constatate.

Războiul pe film. — Filmul înregistrează de astă dată faptele de războiu care în apusul și răsăritul Europei, însîngerează pămîntul. Pe toate fronturile de luptă, corespondenți de războiu ai caselor cinematografice, îndrăzneți și curagioși, azistă în focul gloanțelor la luptele cele mai teribile. Amenințați din clipă în clipă, să cadă jertfa curagiului lor, ei continuă totuși a sta la postul datoriei lor, ca să satisfacă publicul doritor de a vedea cum se desfășoară o luptă și cum decurg bătăliile sîngeroase cari hotărăsc de soarta popoarelor. Corespondenții de războiu ai Casei „Pathé-Fréres" s'au distins cu deosebire prin activitatea lor, care este un eroic record în arta cinematografică. Filmul „Războiul european" care este o înlănțuire de momente războinice prinse de aparatele cinematografice pe cîmpul de luptă, se va reprezinta în astă seară Mercuri și la noi cu un succes bine meritat, la cinematograful din Sala Circului Sidoli.

Restul programului e complect nou cuprinzînd între altele: Pe coastele Bengaliei. Interesante călătorii în Asia. Umbra trecutului sau două-zeci ani de ură. Măreață dramă modernă în cinci părți.

Mîne Joi matineu la 4 jum. ore, pentru ultima oră: Războiul european.

Mîne Joi seara reprezentație extraordinară în beneficiul Casei de cetire din orașul nostru.

Societatea Crucea Roșie a Doamnelor din Romînia, filiala Iași, aduce viile sale mulțumiri d-lui dr. G. Botez, prin a cărui inițiativă și blîndețe, bolnavele ospiciului Socola, au lucrat cu banii muncei lor, și au trimes Societății, pentru ostașii țărei 24 cămăși, 24 p. pantaloni, 20 metri pînză țesută, 25 perechi ciorapi lucrați cu mîna, și 12 benzi a 4 metrii.

Societatea mulțumește asemenea d-lui director D. Crudu, care a pus la dispoziție personalul școalei, ce cu mare pricepere dirigează, și a lucrat 44 halate de flanelă.

S'a mai dăruit societății decătre d-na d-r Ușurelu 2 cămăși foarte practice pentru răniți.

Tribunalul în ședința de astăzi, a pronunțat desfăcută căsătoria între soții State și Victoria Dragomir.

De la 5 pînă la 25 Noembrie a. c. se poate face apel la grefa Curții de Apel s. l. contra ordonanțelor prin care unii au fost greșit înscriși în listele electorale, iar alții respinși de la înscriere.

Cu cercetarea și susținerea acestor apeluri clubul conservator-democrat a însărcinat pe d-nii avocați Ștefan Georgescu, George Dornescu și Constantin Jornescu cari vor sta la dispoziția celor interesați în localul clubului din Piața Unirei în fiecare zi de lucru de la ora 9 jum. pînă la 7 p. m.

„Unirea Educatoarelor Romîne" își va ține obicinuita ședință Joi, 10 Nov. oarele *4.30* la școala secundară «Oltea Doamna». De oare-ce ședința trecută nu s'a putut ținea din pricina vremei, d-na Maria Buțureanu își va ține acum conferința D-sale despre Bertha von Guttner și activitatea ei pacifistă,

La via d-lui Const. Kilimoglu (comuna Copou), se află de vînzare vițe de vie din varietățile Selection Carrière, Chasselas, Bordeaux, Bourgogne, altoite pe portaltoi cei mai rezistenți.

D-na Lucia D. Greceanu a adresat următorul apel către doamnele din Iași.

Soldații din garnizoana Iașului, avînd nevoe de a fi pregătiți pentru orice eventualitate și fiindcă ne aflăm în ajunul unei ierni care amenință a fi frigaroasă, fac un apel călduros la inima tuturor femeilor din Iași, pentru a veni în ajutorul ostașilor noștri, trimițîndu-mi cît mai în grabă, cel puțin cît o pereche obiele de lînă sau de barhet, în mărime de 40 cent. pe 50 cent. pe care le voi remite autorităților militare respective, publicînd tot odată numele donatoarelor.

Debitul Badareu aduce la cunoștința Onor. Public, că a redus în mod simțitor prețurile produselor alimentare vînzîndu-le sub prețul pieții și anume:

Delicioșul unt p. masă și cafea	6.00	kg
Smîntîna dulce centrifugată	2 40	„
Brînză de burduf, de munte	3.00	„
Caşcaval de Penteleu	3.00	„
Adevăratul Ghiudem de Botoșani	5 —	„
Renumitul Salam de Sibiu	7 —	„
Grăsime de porc topită	2.00	„
Brînză de Brăila	2—	„
Brînza Olanda	4.50	„
Rocfert	5.60	„
Gervais bucata	0.45	„
Schweitzer	4.80	»

De asemenea se găsește must dulce și vin nou de calități superioare.

Luptele în Serbia

— Armatele sârbe se retrag —

Viena 1.—Pe teatrul de miază-zi al răsboiului, cea din urmă parte a operațiunelor s'a stârșit în mod victorios.

Adversarul care, în cele din urmă, ne-a opus o împotrivire crâncenă cu toate forțele lui, la est de Kuoara și de Lijg, timp de mai multe zile, și a încercat în mai multe rînduri să reia el însuși ofensiva a fost scos de pe toată linia și se află în retragere, după ce a suferit pierderi simțitoare. Trupele noastre au găsit pe un singur câmp de bătae lângă Konatie vre-o 800 cadavre neîngropate.

Numeroșii prizonieri ce le-am luat și pierderile materiale ce sârbii au suferit, constitue o slăbire însemnată, de oare ce de la începutul ultimei ofensive mai mult de 19,000 prizonieri au fost capturați, leam luat 47 mitraliere, 46 tunuri și mult material.

*

Niș.—Față de situația generală de pe teatrul războiului de la nord, armata noastră de la Ujite a părăsit zilele trecute localitatea Ujite și Kocierci. Această retragere s'a făcut în bună ordine în decursul zilei de 29 | 11.

Nimic de semnalat pe restut frontului.

Onoruri austriace pentru generalul Hindenburg

Posen. — Impăratul Francisc Iosef a adresat generalului Hindenburg o telegramă în care îl felicită călduros pentru înaintarea sa și l'a numit colonel onorar al regimentului 69 de infanterie austriac.

Marele Concurs al Făinei Lactate

„NESTLE"

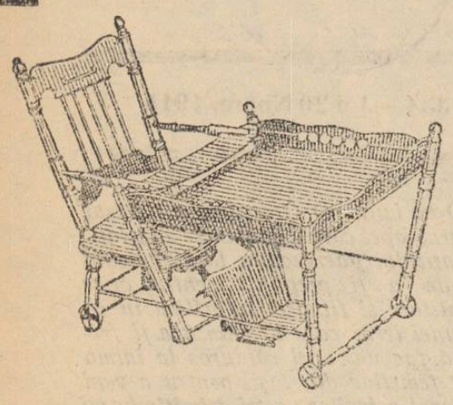

Pentru fiecare 25 capace de cutii de făină lactată NESTLE, trimise casei „NESTLE", strada Mîntuleasa No. 6 Bucuresti, se trimite în schimb un bon.

Aceste bonuri dau dreptul a lua parte la marele concurs, care va avea loc la 1 Noembrie st. n 1914.

Cele dintăi 10 premii vor primi cîte un scaun mare pentru copii. (a se vedea ilustrațiunea).

Cele 20 premii următoare, vor primi cîte un scaun mic.

Aceste premii vor fi expediate de către „Casa NESTLE", franco fiecărui cîștigător.

Sanatoriul „Sf-ta Maria"

fost Dr. TZAICU, str. Zmău No. 3, Iași

complect reorganizat se deschide la 15 NOEMBRIE a. c.

Secția chirurgicală sub conducerea **profesorului Dr. Amza Jianu.**

Secția medicală cu laborator pentru examene de urină, sînge etc.

Prețuri moderate. Îngrijirea bolnavilor nu va lăsa nimic de dorit.

Pacienții au libertatea de a'și alege d-nii medici curanți.

Dr. Leon Șeptelici-Andrieșl

Dacă *aveți o pudră bună păstrat'o; dar dacă căutați o pudră fină care să nu sulimineze, care să nu sbîrcească ori să aspreasca pielea, nu ezitați și întrebuințați*

Poudre de Beauté S. d. B.

cu care se obține idealul velouțăței și transparenței. **Cutia 2.**

Depozit en gros și detail la

Postișeria D. S. Ionescu

Strada Cuza-Vodă 67, Ia

unde se găsesc și multe alte articole pentru Toaletă și coafure.

Serviciul telegrafic și telefonic al „Opiniei"

Regele Angliei pe cîmpul de luptă

Londra.—Oficial.—Regele a plecat ieri seara în Franța spre a vizita cartierul general al armatei britanice.

Comunicat francez

Paris.—Situația e lin știută pe tot frontul. In regiunea Soissons canonadă intermitentă din partea inamicului. In Argonne atacurile infanteriei germane au fost respinse. La Voevre germanii au suferit mari pierderi.

Deliberarile comisiunei Reichstagului

Berlin.—Inainte de a se începe deliberările comisiunei libere a Reichstagului, cancelarul a exprimat într'o scurtă alocațiune bucuria sa de a putea din nou să intre în contact personal cu reprezentanții poporului.

A lăudat în urmă, în termeni entuziaști, spiritul excelent al armatei și flotei cum și unitatea poporului german.

Cancelarul a rezervat a face mîne declarații importante asupra situației politice.

Generalul Joffre vizitat de ziariști

Paris.—30 | 11.—Un trimis special al agenției Havas a fost primit ieri la marele cartier general împreună cu diferiți ziariști parizieni, de către generalul Joffre a cărui înfățișare nu le-a părut de loc îmbătrînită iar atletica lui statură nici decum slăbită de cele 4 luni de războiu. Din înfățișarea intreagă a generalisimului se degajează impresia de vigoare fizică și morală.

Dînsul a formulat speranța că ziariștii vor corecta unele greșeli pe care germanii se silesc să le împrăștie și vor duce cu dînșii, din această vizită, o bună impresie despre armată.

Generalul Joffre nu primește să fie felicitat pentru medalia sa militară, spunînd: Un singur lucru e cel mai important: să salvăm patria". Iar accentul său avea confiența că o va salva.

Rușii în Bucovina

Mamorniță.—Din Cernăuți se anunță următorul comunicat rusesc:

„Trupele noastre au trecut azi Siretul, înaintînd spre sudul Bucovinei, spre Dorna și peste Carpați.

Guvernatorul Bucovinei a fugit la Cluj.

La Cernăuți este o lipsă de alimente și de apă. In primele momente prăvăliile au fost jefuite de populație. Acum liniștea s'a restabilit.

Lupte sîrbo-bulgare

— Distrugerea podului de peste Strumița —

Niș 1 | 12. — O bandă destul de puternică de comitagii bulgari, cu două mitraliere și cu bombe, voind să facă să sară în aer podul căei ferate lîngă Strumița, a fost surprinsă de paznicii podului. Comitagii bulgari au tăiat nasul și urechile paznicilor și au făcut să sară podul în aer.

Trupe sîrbești au alergat îndată și au respins banda. Reparațiile podului merg activ.

Luptele ruso-germane

— Alți 9000 prizonieri ruși —

Berlin 1.—Marele stat major anunță de la cartierul general, cu data de 1 | 12 dimineața:

Pe teatrul apusean al războiului nimica nou.

Deasemenea, în Prusia de răsărit și în Polonia meridională a domnit în genere liniștea.

In Polonia de miază noapte, la sudul Vistulei, prada noastră a crescut prin punerea la profit a succeselor anunțate ieri. Numărul prizonierilor a crescut cam cu 9000, al tunurilor cu 18, al mitralierelor cu 26. Pe lîngă acestea, numeroase trăsuri și munițiuni au căzut în mînele noastre.

Presa bulgară atacă violent Rusia

— „Rusia compromite existența Bulgariei" —

Sofia 1 | 12.—Cu privire la sforțările triplei înțelegeri și mai ales ale Rusiei, de a provoca formarea unui nou bloc balcanic, ziarul „Dnevnik" scrie:

„Rusia fălindu-se cu rolul ei de liberatoare, vrea să silească astăzi pe Bulgaria la o procedare care contrazice fățiș interesele noastre. Diplomația rusă care a făcut bancrută anul trecut, vrea azi să suggereze Bulgariei că interesele acesteia ar fi asigurate printr'un nou bloc balcanic care tinde la salvarea Serbiei în agonie. Nu este oare prea plicticos pentru Rusia să repete mereu aceeași fabulă, cînd realitatea a probat în destul că tocmai alianța balcanică a pricinuit ruina bulgară?

Făgăduelile că Bulgaria, în alianță cu sîrbii, grecii și romînii, va putea realiza idealurile ei, sînt curate înșelăciuni. Mulțumim pentru asemenea solicitudine slavă.

Lăsați Bulgaria cel puțin să se reculeagă din urmările sfaturilor voastre „părintești". Voi ați voi să desăvîrșiți ruina Bulgariei prin sentimentele voastre pretinse slave, și să profanați cele mai sfinte sentimente ale Bulgariei, prin ideile voastre platonice slave.

Așa zisul slavism al diplomației ruse a compromis existența Bulgariei. Bulgaria își așteaptă justificarea de la istorie și de la Dumnezeu."

In chestia condamnarei medicilor germani

Colonia. — „Koelnische Zeitung" află din Berlin: Demersurile făcute pe lîngă guvernul francez prin mijlocirea ambasadorilor americani la Berlin și Paris, cu privire la condamnarea medicilor militari germani, tind la anularea verdictului.

Este acum rîndul guvernului francez să vorbească. El trebue să știe, sau va afla în mod oficial, că sentința consiliului de război francez e bazată pe o eroare. Guvernul francez are ocaziunea de a interveni din oficiu pentru a anula o sentință emisă prin eroare.

In cazul contrar, germanii vor ști să tragă consecințele.

Mari pierderi de ofițeri ruși

Viena. — Se telegrafiază din Berlin că ziarul „Lokalanzeiger" află din Zürich că după indicările ziarului rus „Ruski Invalid", până în ziua de 20 | 11 rușii au pierdut 9702 ofițeri morți, 19511 răniți și 3679 dispăruți.

Pe frontul apusan

— Comunicări franceze —

Roma. — Se telegrafiază din Paris că între Sommes și Volnay aliații au înaintat simțitor.

In regiunea Aisne, între Vailly si Bery au Bac, francezii au distrus un grup de mitraliere și baterii germane.

*

Roma. — Se comunică din Paris: Continuă bombardarea orașelor Reims, Soissons și Arass.

Se pare că activitatea germanilor se va desfășura de acum în regiunea Champagne.

Declarațiile președintelui Elveției

Viena.—Se telegrafiază din Bernaca că corespondentul ziarului italian „Corriere de la Sera» a avut o convorbire cu președintele confederației elvețiene care a dezmințit zvonurile că ar exista o convenție austro elvețiană.

Poporul evețian s'a identificat cu neutralitatea și independența și spre asigurare a votat reorganizarea armatei în 1907.

Elveția este gata și acum să facă sacrificii noui.

LOTERIA

Bucureşti. — Azi a avut loc tragerea cl. VI-a a loteriei Regatului Romîn.

Au cîștigat:

2 000 lei No. 34258, 37346, 41984 59541, 14707, 39378, 46115, 57263.

1.000 lei No. 1790, 16979, 26307 7841, 8187.

500 lei No. 86, 1433, 4198, 11463 11634, 29046, 34114, 34668, 41472, 42141 47793, 49332, 50534, 1507, 3943, 4905 13838, 30713, 32366, 35597, 35818, 46304 49812, 56986, 59738.

— In colectura „Providența" a căzut eri cîștigul de 3000 lei asupra No. 10161, și 2000 lei pe No. 19525.

Cartea galbena franceza

Roma. — Se află din Paris că guvernul francez a făcut să apară o Carte Galbenă conținînd acte asupra obîrșiei războiului.

Intrunirea parlamentarilor conservatori

Bucureşti.—Pentru astăzi dimineață au fost convocați de d. Marghiloman parlamentarii conservatori, în urma cererei d-lui N. Filipescu, spre a se lămuri chestia manifestațiilor de la locuința d-lui Al. Marghiloman.

Ședința s'a deschis la ora 11 a. m. fiind prezenți aproape toți parlamentarii conservatori, senatori și deputați.

In chestia devastărilor s'a stabilit prin date și fapte că poliția a provocat scandalul.

In ce privește interpelarea guvernului asupra acestor fapte, s'a hotărît că parlamentarii conservatori care sunt și membri ai Acțiunei Naționale, pot s'o facă. Dar nu în numele partidului, ci în numele Acțiunei Naționale

Din Parlament

Bucureşti.—La Cameră s'a procedat la alegerea comisiei financiare și comisiei de petițiuni.

La Senat deasemenea se procedează la alegerea diferitelor comisiuni.

Doctorul N. Hortolomei

— Medic la Sf. Spiridon —

S'A MUTAT IN

Strada Cuza-Vodă (foastă Golia No. 42

Consultații 1—3 p. m.

Tînăr pictor **absolvent al școalei de Bele-Arte din Iasi, fost student al Inaltei Academii de Artă din München, premiat al Expoziției oficiale romîne, dorește a da lecțiuni particulare de pictură.**

A se adresa la ziar sub «Pictor»

De vînzare *casă 5 odăi și bucătării și 2 tenanse str. Sf. Lazăr 48.*

Se admit mijlocitori.

IMPORTANT

Prin aceasta aduc la cunoștință Onor Public că cu începere de la 31 Octombrie c. deschid in Bulevardul Ferdinand 27 bis un Hotel sub denumire

Hotel Național

sub firma „La Pivnița Negruți"

Construcția nouă, modernă și Higienică, mobilier nou, aranjamem complect după corințele moderne.

BIRT ROMÂN sub conducerea D-lui ILIESCU, Vinurile și Băuturile spirtoase vor fi servite dela PIVNIȚA NEGRUȚI, diferite mezeluri în fie care zi proaspăte, serviciul prompt și prețuri foarte convenabile.

Pentru d-nii VOIAJORI prețuri foarte convenabile.

Deci rog pe onor. public a mă vizita asigur deplină mulțumire.

Cu toată stimă

L. H. Moscovici

Iași Bulevardul Ferdinand 27 bis. vis-a-vis de Antrepozite lîngă gară

D-ră germană *diplomată cunoscînd și franceza, romîna și piano dă lecțiuni particulare, la un institut în provincie sau la un copil.*

ISRAEL BROIDE

Depozit de saci, țoluri și sfoară.

De vînzare și închiriat *cu prețuri reduse.*

Iași str. Anastasie Panu 13.

Un grajd *pentru cai și trăsură de închiriet. A se adresa strada Elena Doamna 29.*

Sanatoriul Dr. TZAICU

Iași, str. Carol No. 20

Direcțiunea Sanatoriului aduce la cunoștința publicului și numeroasei sale clientele, că în urma experienții făcute și după îndemnul medicilor și suferinzilor, a părăsit vechiul său local din strada Zmeu, din regiunea joasă a orașului și **s'a mutat de la 26 Octombrie a. c.** *în casele proprii din*

Strada Carol no. 20

(lîngă Universitate)

regiunea cea mai înaltă și mai sănătoasă a Iașilor.

DIRECȚIUNEA

HOTEL ROMANIA

— FOST HOTEL NAȚIONAL —

IAȘI—PIAȚA UNIREI

Renovat în totul Mobilier nou în toate camerele.

La orice oră se găsesc camere bine îngrijite și încălzite

SERVICIU PROMPT

Deasemenea s'a aranjat în parterul hotelului cu intrarea în str .Seulescu 2, renumitul

Restaurant HERMAN EHRLICH

Hotelul Romania este pus sub conducerea D-lor **H. Ehrlich și Elie Frenchel**

2 odăi confortabil mobilate *se inchiriază de pe acum.*

Informațiuni la administrația acestui ziar strada Gh. Mîrzescu, 17.

EXPERIENȚA A DOVEDIT CĂ:

Apele Mineralizate Sinteza

Preparate cu **Lithină și Bicarbonat de Sodă** de

Doctorul RATIANU Chimist și farmacist, IAȘI

sunt cele mai conștiincios preparate, cele mai curate și cele mai plăcute dintre toate produsele similare din țară.

Cereți dar pretutindeni, în toate debitele de băuturi și în toate restaurantele, numai **APELE MINERALIZATE „SINTEZA" a DOCTORULUI RĂTIANU,** și feriți-vă de imitațiuni care prin compoziția lor nu se pot compara intru nimic cu excelentele produse **„SINTEZA".**

Apele Mineralizate Sinteza sunt alkaline—lithionate și se recomandă în special ca apă de masă persoanelor ce sufera de **ACREALA EXAGERATA a STOMACULUI, GUTTA, ARTRITISM, NISIP LA FICAT, NISIP LA BEȘICĂ** sau **RINICHI, CONSTIPAȚIE** etc.

Observați bine **ETICHETA DE PE STICLĂ** și **PLOMBELE DE ÎNCHIDERE** care trebue să poarte numele meu **Dr. A. RĂTIANU** și marca **„SINTEZA".**

Refuzați ori ce substituție.

La cerere se trimite trăsura fabricei la domiciliu.

— Biroul Fabricei IAȘI str. GOLIA No 46 —

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . . 20 lei
6 luni . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
» » » IV, 40 »

5 BANI

Administrația: Tipografia H. Goldner, Iași.
— TELEFON No. 36 —

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul XII—No. 2335—Vineri 21 Noem. 1914

SITUAȚIA

In timp ce tot interesul zilei pare a se fi concentrat asupra marilor lupte ce se dau în Polonia rusească, telegraful vestește căderea Belgradului.

Desigur că cei de la Berlin, Viena și Buda-Pesta au motive să se bucure și să se dedea la manifestații—dar nu este mai puțin adevărat că această cădere era de așteptat, în urma celor petrecute în ultimele săptămîni pe cîmpul de luptă dela sud

Din moment ce se făcuse dovada că puterea de rezistență a sîrbilor a scăzut mult și că aceștia se retrag peste rîul Kolubara, era imposibil să-și închipue cine-va că Belgradul va scăpa neocupat de austriaci. Ocuparea Sabatzului, Semendriei și Valjevului trebuia să aducă după sine și în mod fatal capitularea Capitalei micului și războinicului regat sîrbesc.

Mai mult de cît un act militar, stăpînirea Belgradului de către austriaci constitue însă un act politic de o vădită însemnătate. El înseamnă o lovitură adusă în inima însă-și a panserbismului și mai înseamnă o lovitură politicei slavice de peste Dunărea.

Desigur că faptul nu va rămînea fără o anumită repercuțiune și fără o anumită reacțiune. Ocuparea Belgradului face parte din planul austriacilor de a crea o linie directă de comunicațiune cu Turcia, prin mijlocirea Bulgariei. Planul acesta, care s'a desemnat clar în ultimul timp, a fost urmărit cu tenacitate. Mai mult chiar de cît dorința de a zdrobi pe sîrbi, nevoia unei comunicațiuni directe cu Turcia a adus după sine campania de la sud, plină de jertfe și dusă cu mari și însemnate trupe austriace, atunci cînd aceste trupe ar fi fost necesare poate pentru a fi opuse dușmanului, care a ajuns la trecătorile Carpaților.

Oricît de mare ar fi ura austriacilor în potriva sîrbilor, care prin agitațiile lor au constituit cauza directă și imediată a războiului, singură dorința de răzbunare n'ar justifica acțiunea energică austriacă de la sud, dacă ea n'ar avea o însemnătate mare și n'ar urmări scopuri mai importante.

Belgradul a căzut — rămîne acum să așteptăm reacțiunea pe care acest fapt militar o va produce, atît în ce privește faptele de arme cît și în ce privește evenimentele politice.

De sigur că'n ce privește Romînia acest ultim fapt militar constitue un act din cele mai însemnate. Ziua de mîine trebuie privită si cu mai multă îngrijorare.

*

Luptele din Polonia constitue, în acest moment, lucrul cel mai însemnat în actualul războiu mondial. Fără a fi decisive, rezultatul lor va avea desigur o importanță deosebită. Și că așa este dovedește faptul că și Țarul și Kaiserul au plecat spre acest cîmp de luptă.

Nu poate fi vorba de lupte decisive căci, or-care ar fi învinsul ambele armate vor rămînea și mai departe cu arma la picior. Pierderile de oameni nu contează pentru ruși în schimb germanii au colosale muniții.

Succesele germane în Polonia de nord și marele număr de prizonieri luați de ei, n'au putut impiedica succesele rușilor spre Kracovia și Carpați. Cheia luptelor o constitue, însă, desigur, regiunea Lodz — Lowicz. Aici germanii au evident avantagii și dacă ei au succesul în sectorul dintre Vistula și Warta, este sigur că ofensiva germană va sili aripa stîngă rusă să se retragă și vom vedea retrase trupele rusești de la Kracovia, cum le-am văzut dăună-zi retrăgîndu-se de la Przmysl. Contrariul ar însemna retragerea armatelor germane spre frontieră și a trupelor austriace dincolo de Kracovia spre Silezia.

Iată explicația importanței ce se atribue acestor lupte — fără ca pînă 'n acest moment cineva să poată să spue de partea cui este avantajul, de partea cui înclină balanța.

*

Criticii militari străini și criticul ziarului *L'Independance Roumaine* se întreabă, și cu drept cuvînt, cum se explică ușurința cu care trupele rusești se predau. Faptul frapează— și aceiași critici se întreabă dacă lucrul nu se datorește cumva chipului rău cum sunt aprovizionate aceste trupe de către serviciul de intendență rus, acum mai ales cînd trupele sunt departe de linia de aprovizionare Varșovia—Iwangorod.

Mici Polemici

Curios lucru: Rușii și Austriacii se bat la hotar, iar noi avem... prizonierii.

*

La Șipote este sălașul nostru pentru prizonieri.

...De cîte ori însetați de lupță, vor fi dus dorul unui șipot.

*

Beligeranții nu prea înaintează pe frontari.

Nu-i de mirat: ar fi vremea s'ajungă războiul la punctul... mort.

*

Rușii se îndreaptă spre Dorna.

— Acolo sunt bune băi de... fier.

*

Un falsificator de monede a fost condamnat la o mare sumă de despăgubiri în Turnu Măgurele.

..Și nu-i s'a permis măcar să plătească daunele în monede fabricate de el.

*

Ca să-și sprijine una din minciunile zilnice „Dreptatea“ invoacă un martor din... Gogoși.

— Apoi de gogoși știam că este vorba!

Știri din străinătate

Circulația vaselor de comerț.—Iată măsurile luate de statele beligerante pentru a asigura circulația vaselor de comerț în apele lor. In Franța guvernul a publicat un decret prin care se institue un proect de asigurări a vaselor și mărfurilor, în contra riscului de războiu, de către stat.

In ce privește asigurarea vaselor, ea se referă numai la vase sub pavilion francez și este limitată la 80 la sută din valoarea lor fixată în poliță obicinuită de asigurare.

In privința mărfurilor importate, riscurile de războiu vor fi acceptate și asupra mărfurilor transportate în vase sub pavilionul francez, pavilionul statelor aliate sau neutrale, dar în cazul mărfurilor exportate din Franța ele trebuesc să fie pe bordul vaselor franceze și înregistrate într'un port francez.

In amîndouă cazurile mărfurile trebuesc să fie asigurate și în contra riscurilor obicinuite ale navigațiunei. Prima de asigurare în contra riscurilor de războiu nu va trece în nici un caz peste 5 la sută din suma asigurată.

NOTA ZILEI

Zăpadă neagră.

O mică întîmplare din Capitală este astfel relatată de un ziar:

Greva continuînd la fabrica „Zăpada“ și cum trebuiau a se trimite unele comenzi la clienți—administrația a pus pe funcționarele din biurou să calce, dar acestea au ars rufele.

Dintre toți și dintre toate, cei mai de plîns sunt numai... clienții. Rufele au fost arse, dar ei au fost... fripți.

Culmea însă, într'adevăr, este să-ți dai rufăria la „Zăpada“ și să o scoți închisă ca pămîntul, adecă bună de trecut la... negre.

Rău cu grevistele, dar mai rău cu funcționarele!

Situația în Egipt

Roma. — Publicistul italian, Cupinini, care a făcut o călătorie în Egipt, scrie în „Corriere della Sera“: Din populația europeană care locuește în Egipt, 90 la sută rîd de pericolul amenințător, dar 10 la sută știu ce e iminent. Ei știu că Turcia e hotărîtă să isprăvească cu domnia englezilor în Egipt și că armata turcească se găsește în ori-ce privință perfect organizată. Ei știu că Anglia nu poate opune celor 100.000 de soldați regulați turci și cetelor de beduini decît abia 25.000—30.000 de oameni, în care sunt cuprinși indienii, australienii trupele teritoriale și cercetașii, cea ce e o dovadă că Anglia nu se va putea opune înaintării armatei otomane.

Asupra perspectivelor Turciei la Canalul de Suez, corespondentul ziarului „Kölnische Zeitung, care în 1882 era singurul corespondent de război al flotei engleze care a ocupat Canalul de Suez, se exprimă că e ușor chiar pentru mici forțe militare să închidă navigația prin canal. Sunt suficiente numai cîte-va cartușe de dinamită ca să se prăbușească nisipul ușor al dunelor innalte de pe maluri. Astăzi forța trupelor engleze e insuficientă ca să poată apăra toată lungimea canalului, afară de aceasta trebue să se țină în considerație și posibilitatea răsculării felahilor egipteni.

OAMENI ȘI LUCRURI

Doi morți și un al treilea

Amîndoi tovarășii — odinioară tovarăși de vis, de gîndire si de muncă — au dispărut, fiecare în cîte un alt cimitir: Ștefan Iosif și Dim. Anghel.

Intăiul devenise cîndva iașan; celălalt devenise în anii din urmă bucureștean și numai fatalitatea ultimei suferinți l-a readus în orașul natal.

Cu ani în urmă amîndoi poeții au tipărit un volumaș de «Portrete», care se deschide cu o schiță despre poetul N. Beldiceanu.

Iată întăile două pagini:

„..Pe la anul 1890, într'o mahala a Iașului, se mutase doi tineri, cari visau cu ori-ce preț să cucerească Olimpul.

Casa în care locuiau era ferită de sgomotul trecătorilor și făcută par'că anume pe gustul lor. Din lăuntrul ei tihnit și patriarhal dădeai într'un cerdac bătrînesc, ștreșinit și umbros, de unde puteai zări amestecul pitoresc de case și grădini a Tătărașilor, cu drumul alb ce urca pieptiș și la capătul căruia scînteia crucea aurită a bisericei din țintirimul *Eternitatea.*

Serile, cînd umbra ștergea conturul zărilor, una după alta luminile se aprindeau licărind sfioase, amestecîndu-se până sus și continuîndu-se cu stelele cerului.

In ceardacul acesta sau iarna cînd troienele urcate pînă la ferești îi strîngea pe acasă la gura sobii, stăteau până tărziu, urzind întăiele lor versuri, sau depănînd planuri fantastice pentru viitor, cei doi tovarăși de atunci, — dintre cari unul azi nu mai cunoaște altă muză decît pe Ceres, iar celălalt își urmează bohema, urcînd cu îndărătnicie coastele Olimpului.

Era o liniște în interiorul acesta alb, cum n'a mai aflat-o în veșnicele lui peregrinări ireductibilul bohem. Rămășițele unei mobile vechi părintești îmbrăcau încăperea, dîndu-i un aspect de statornicie și ce fericiți erau cei doi ucenici poeți în Pebanda lor. Singurătatea aceasta impoporată de visuri juvenile, arar doar de-o tulbura u n sunet clar de clopoțel și un zîmbet de mulțumire le ilumina fața amîndurora.

Atunci intra „Bădița Culai“.

Cu un alt *Atlas*, redus la proporții moderne intra pe ușă puțin încovoiat, ca de greutatea sarcinei, purtînd „Pămîntul“ subsuoară.

„Bădița Culai“ era poetul Neculai Beldiceanu, care locuia în vecinătate, iar „Pămîntul“ acela era manuscrisul fantasticului poem la care lucra atunci...“

Am arătat în alte ocaziuni cît de nedrept a fost — și cîte e încă — lașul cu Niculai Beldiceanu, autorul „Pămîntului.“

Dim. Anghel s'ar fi putut consola, prin anticipare, de sărăcăcioasa înmormîntare ce i-a făcut intelectualitatea iașană, dacă ar fi azistat, în acea tristă zi de Decembrie, la convoiul minim de intelectuali care l'a petrecut pe cîntărețul „Doinelor“.

Rodion

INFORMAȚII

D. Al. A. Badareu s'a reîntors astăzi din Capitală.

D. P. P. Carp a fost primit aseară într'o lungă audiență de către M. S. Regele.

Viitoarea mișcare în magistratură, va cuprinde, în ce privește lașul, următoarele numiri:

D. Iulian Teodorescu, actual procuror de Curte, consilier în locul d-lui Toneanu, demisionat.

D. Gr. Kessim, actualul președinte al secției a III-a, procuror de Curte, în locul d-lui Iulian Teodorescu.

D. Hipolit Mirzescu, actual prim-procuror, președinte la secția III-a în locul d-lui Keșsim.

D. Wincler, actualmente judecător de ședință, prim procuror în locul d-lui Hipolit Mărzescu.

D. Scripcă, judecător la Vaslui, în locul d-lui Wincler.

Directorii de Bancă din București au fost convocați aseară la direcția Băncei Naționale în vederea subscriirilor pentru tezaurul de războiu.

Domnii membri ai Ligei Culturale, secția Iași sunt rugați a se întruni Joi 4 Decembre ora 3 d. a. la sediul Ligei, curtea bisericei Bărboi, pentru următoarele chestiuni:

a). Alegerea noului comitet al secției locale.

b). Discuție asupra atitudinei secției locale în chestiunea evenimentelor mari actuale.

c). Cum și alte chestiuni privitoare la Ligă.

O telegramă din Odesa anunță că prințul Trubețkoi, pierzînd coincidența trenului, va sosi abia azi în Iași.

Camerile luînd vacanță, cei mai mulți dintre senatorii și deputații Iașului, s'au întors azi în localitate.

Inalta Curte de Casație a amînat pentru 24 Noembrie pronunțarea în procesul trusturilor.

Dl. Deker, din poliția locală, a fost înaintat la gradul de subcomisar cl. I-a.

D. St. Vlădescu, publicist din Iași, s'a prezentat astă-zi redacțiunei noastre și ne-a rugat să luăm notă, în chestia incidentului care a avut loc Sîmbătă seară la teatrul național, că d sa se afla atuncea la teatrul în calitate de reprezentant al ziarului „Fulgerul“ și nici de cum în calitate de corespondent al ziarului „Minerva“.

In ce privește susținerea ziarului „Evenimentul“ cum că d-sa n'ar fi ziarist și n'ar fi scris niciodată la ziarul „Minerva“ d. Vlădescu amintește articolul publicat de d-sa în ziarul în chestiuee, în numărul din 1 Decembrie 1913, în prima pagină, pe 2 coloane și întitulat „Flori Alese“.

De alt-fel d-sa a scris la foarte multe gazete și chiar la „Evenimentul“.

Ministerul agriculturei și domeniilor a însărcinat și pe d-nii inspectori agricoli să controleze dacă vînzarea peștelui provenit de la stat se face în condițiunele și cu prețurile stabilite.

In privința individului tăiat de tren între Podul-Iloae—Cucuteni, se crede că nefericitul fiind beat ar fi căzut din tren și ar fi fost prins sub roate.

Identitatea încă nu s'a stabilit.

S'a dat ordin de urmărirra contra indivizilor Const. Zlat și N. Linguraru din Botoșani, care au dispărut fără a vărsa sumele din vînzarea icoanelor aprobate de sf. Sinod și încredințate lor pentru desfacere.

Incendiul a mistuit o șură și mai multe vite cornute, proprietatea Nataliei Vlădoianu din Băiceni.

Noutăți apărute: «Andrei Braniște» piesă originală de d. Simionescu-Rîmniceanu, anunțată spre a se reprezenta la Teatrul Național din București.

—„Unirea Educatoarelor Romîne“ pe Septembrie-Octombrie avînd un sumar bogat.

„Unirea Educatoarelor Romîne“ își va ține obicinuita ședință Joi, 10 Nov. oarele *4.30* la școala secundară «Oltea Doamna». De oare-ce ședința trecută nu s'a putut ținea din pricina vremei, d-na Maria Butureanu își va ține acum conferința D-sale despre Bertha von Guttner și activitatea ei pacifistă,

Școala Elena Doamna va fi închisă pentru cîteva zile, din cauză că s'au ivit între elevele clasei a III-a cîteva cazuri de pojar.

Există la serviciul telefonic local o d-nă Dăncinescu care înțelege pur și simplu să-și bată joc de lume și în special de noi ceștia de la Opinia.

Aceasta impiegată uită că este pusă acolo să servească publicul și nu să fie agresivă cu cei care au nefericirea de a încerca să se servească de telefonul din Iași.

In ce ne privește însă o prevenim că noi nu vom tolera ast-fel de procedeuri și am făcut astăzi toate demersurile ca să nu fim victima capriciilor nimănui.

D-na Lucia D. Greceanu a adresat următorul apel către doamnele din Iași.

Soldații din garnizoana Iașului, avînd nevoe de a fi pregătiți pentru orice eventualitate și fiindcă ne aflăm în ajunul unei ierni care amenință a fi friguroasă, fac un apel călduros la inima tuturor femeilor din Iași, pentru a veni în ajutorul ostașilor noștri, trimițîndu-mi cît mai în grabă, cel puțin cît o pereche obiele de lînă sau de barhet, în mărime de 40 cent. pe 50 cent. pe care le voi remite autorităților militare respective, publicînd tot odată numele donatoarelor.

Debitul Badareu aduce la cunoștința Onor. Public, că a redus în mod simțitor prețurile produselor alimentare vînzîndu-le sub prețul pieții și anume:

Deliciosul unt p. masă și cafea	6.00	kg
Smîntîna dulce centrifugată	2 40	»
Brînză de burduf, de munte	3.00	»
Cașcaval de Penteleu	3.00	»
Adevăratul Ghludem de Botoșani	5 —	»
Renumitul Salam de Sibiu	7 —	»
Grăsime de porc topită	2.00	»
Brînză de Brăila	2—	»
Brînza Olanda	4.50	»
Rocfert	5.60	»
Gervais bucata	0.45	»
Schweitzer	4.80	»

De asemenea se găsește must dulce și vin nou de calități superioare.

De la 5 pînă la 25 Noembrie a. c. se poate face apel la grefa Curții de Apel s. I. contra ordonanțelor prin care unii au fost greșit înscriși în listele electorale, iar alții respinși de la înscriere.

Cu cercetarea și susținerea acestor apeluri clubul conservator-democrat a însărcinat pe d-nii avocați Ștefan Georgescu, George Dornescu și Constantin Jornescu cari vor sta la dispoziția celor interesați în localul clubului din Piața Unirei în fiecare zi de lucru de la ora 5 jum. pînă la 7 p. m.

Astă seară Joi are loc o reprezentație a cinematografului Pathé Frères în sala Circ Sidoli, în beneficiul casei școalelelor. Programul cuprinde între altele: Pe coastele Bengaliei. Interesante călătorii în Asia. Umbra trecutului sau douăzeci ani de ură. Măreață dramă modernă în cinci părți. Pățaniile lui Nicu, comedie, etc.

Noul program viitor se va reprezenta Vineri 21 Noembrie. Matineu la ora 4 și reprezentație serală.

La via d-lui Const. Kilimoglu (comuna Copou), se află de vînzare vițe de vie din varietățile Selection Carrière, Chasselas, Bordeaux, Bourgogne, altoite pe portaltoi cei mai rezistenți.

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Raport englez

Londra.—Oficial, 1 | 12.—Un raport al generalului French zice că vitejia şi tenacitatea trupelor engleze, în împrejurările actuale, a fost fără pereche şi mai presus de ori-ce laudă. Apararea crîncenă a oraşului Ypres din partea lor, faţă de enorma superioritate a forţelor duşmane, va rămîne ca unul dintre cele mai mari fapte de arme din timpurile moderne. Regimentele teritoriale care au luptat acolo au dat probe de calitate care îndreptăţesc cele mai înalte speranţe.

Trupele indiene au arătat un spirit, de iniţiativă şi de adaptare minunat şi prin nişte şiretlicuri îndemânatice au zăpăcit nişte forţe duşmane cu mult superioare în număr.

Cooperarea între englezi francezi a arătat bunăvoinţa şi stima reciprocă care există între cele două armate.

Persecuţii ruseşti în Caucaz

Viena.— 2 | 12, —Se telegrafiază din Constantinopol cu data de 2 | 12 că „Terdjumani Hakîkat" află că ruşii au rînoit în ultimele zile persecuţiunile în Caucaz.

In urma înfrîngerilor lor din Polonia ei au început să înroleze şi pe mahomedani şi chiar pe scutiţi.

Un dezertor mahomedan a sosit aici şi a declarat că tribul Kaborta, stabilit în Kuban, a trebuit să dea 3000 de soldaţi. Triburile Usai, Hosur şi Besne au trebuit de asemenea să dea oameni.

In chestia medicilor germani

Copenhaga. — Ziarul „Politiken" scrie că chiar cu cea mai mare prevedere şi cu păstrarea celei mai stricte neutralităţi trebue să înclini să nu dai crezare deciziei tribunalului de război francez. Este foarte probabil că decizia a fost dictată mai mult de patima şi de dorinţa momentană de a păta moraliceşte pe inamicul pe care-l urăşti, decît de dragostea pentru adevăr şi dreptate. Ceiace e mai rău, e ura care se seamănă şi invitarea la represalii care se poate fără îndoială ivi după o judecată aşa de contestabilă. Dacă puterile care duc războiul au început un războiu contra medicilor şi infirmierilor, cum am putea pretinde medicilor ca să-şi facă serviciul adeseori în împrejurări foarte periculoase, fără să se gîndească la ei însă-şi.

Comunicat austriac

Viena, oficial 2 | 12 — Pe frontul nostru din Galiţia occidentală şi din Polonia rusească calmul de ieri a mai urmat şi azi.

Atacul ruşilor încercat noaptea trecută la nord-vest de Wolbrom a fost respins. Luptele la vest de Novo-Radomsk şi lîngă Lodz se desvoltă în mod favorabil.

In faţa cetăţei Prezmysl ruşii, în urma unei ieşiri a garnizoanei, au rămas pasivi. Mai mulţi aviatori duşmani au aruncat bombe dar fără succes. Operaţiunile în Carpaţi nu sunt încă terminate.

Ştirea despre intrarea trupelor noastre în Belgrad a pricinuit pe teatrul de război de la nord o bucurie de nedescris.

Dezmintire

Berlin. 29 | 11—„Gazeta Germaniei de Nord" a publicat un articol în care s'au dezmintit în modul cel mai categoric svonurile absurde care au fost publicate în mai multe ziare din străinătate şi reproduse şi de presa romînă, după care—Germania ar avea intenţia să năvălească în regiunile petrolifere ale Romîniei.

Sus zisul ziar adaugă că această ştire e atît de puţin serioasă în cît e de prisos să mai stăruim pentru a o dezminţi.

Căderea Belgradului

— Manifestul primarului Buda-Pestei.— Entuziasmul în Austro-Ungaria. —

Viena 2 | 12, ora 3,55.—Depeşă urgentă.—In mod oficial se comunică de pe teatrul de război din Serbia, cu data de 2 | 12:

De oarece duşmanul se retrage, nu a fost ieri nici o luptă însemnată. Detaşamente de cercetaşi au întâlnit ariergardele duşmane, făcând mai multe sute de prizonieri.

Oraşul Belgrad a fost ocupat azi de trupele din armata a 5-a sub ordinele generalului de infanterie Frank.

*

Buda-Pesta. 2 | 12.—„Maghiar Hirlap" află că eri trupele noastre au luat Belgradul cu asalt prin vest. Azi dimineaţă restul oraşului a fost ocupat.

Trupele austriace au intrat în Belgrad cu un entuziasm indescriptibil.

La Buda-Pesta toate casele sunt împodobite cu drapele şi iluminate. Clopotele sună în toate bisericele. Manifestaţii cu muzica au fost în oraş.

*

Ora 5 şi jum. seara.—Primarul din Buda-Pesta a anunţat cucerirea Belgradului prin aifşe spunând:

„Se conspiră în contra drepturilor noastre. Moştenitorul tronului nostru a fost asasinat. Dar soldaţii noştri viteji au arătat că nu ne lăsăm a fi insultaţi. Cu ajutorul lui Dumnezeu trupele noastre au arborat steagul nostru glorios pe focarul conspiraţiunei urzită în contra noastră.

Buda-Pasta a fost iluminată.

Ora 3 p. m

Consiliul de miniştri de aseară

Bucureşti.—Aseară a avut loc un consiliu de miniştri. S'a discutat numai asupra evenimentelor din Serbia şi o eventuală intervenţie a Rusiei în ajutorul Serbiei.

D. I. Brătianu a stat puţin în consiliu şi a comunicat că Belgradul a fost evacuat Marţi de sîrbi, iar Mercuri armatele austro-germane au intrat în oraş.

Părăsind consiliul, d. Brătianu a avut intrevederi cu mai mulţi miniştri streini.

Amănunte asupra ocupărei Belgradului

Bucureşti.—In privinţa ocupărei Belgradului de către austro-ungari în cercurile bine informate de la noi se aştepta aceasta de 3 zile.

Trupele sârbe au evacuat Belgradul Marţi la ora 4 p. m. iar Mercuri după prânz au ocupat oraşul 60,000 de soldaţi austriaci din landwehr.

In cercurile oficiale sârbe pare a nu fi mare surprinderea şi că se aşteptau mai curând sau mai târziu la acest eveniment.

Pentru situaţia în Balcani şi în special situaţia României, căderea capitalei Serbiei e de o extraordinar de mare însemnătate.

Avem în faţă o primejdie mai mult.

Presa berlineza şi ocuparea Belgradului

Berlin.—Presa berlineză vorbind despre ocuparea Belgradului, spune că prin acest fapt de arme se pune capăt ori-cărei încercări de a se pune un acord între Serbia şi Bulgaria. Bulgaria nu are nici un interes astăzi de a se alia cu Serbia, istovită în potriva Puterelor Centrale.

Planurile unei confederaţiuni balcanice au primit de aseminea o grea lovitură prin cucerirea Belgradului.

Teribil cutremur de pamînt

Viena 2 | 12. — Se telegrafiază din Atena cu data de 29 | 11 că un cutremur de pămînt a pricinuit în insula Lencade pagube înspăimîntătoare. Muntele Pejcula s'a prăbuşit în Marea Ionică pe o întindere de 3 km. acoperind deasemenea o parte din valea Kalamiţi pe o suprafaţă de 30 km.

In mai multe părţi în această insulă s'au format dealuri noi, 25 persoane au fost omorîte şi 50 rănite. Numai în oraş pagubele se urcă la un milion.

Aniversarea urcarei pe tron a imparatului Francisc-Iosef

Viena 2 | 12.—Aniversarea urcărei pe tron a împăratului Francisc-Iosef a fost sărbătorită la Viena şi în întreaga monarhie într'un mod solemn, dînd loc la manifestaţii entuziaste pentru împărat şi armată.

La Viena, precum şi în oraşele de provincie, a fost organizată „ziua soldaţilor" în care s'a făcut o colectă pentru soldaţii care sînt în luptă.

Manifestaţii patriotice au fost organizate cînd s'a aflat spre seară că Belgradul a fost ocupat de trupele austro-ungare.

Efectele submarinelor germane

Viena.—După rapoartele amiralităţei germane, în cele patru luni de la declararea războiului submarinele germane au distrus 7 vase de război şi 3 vase de comerţ engleze. Alte 3 vase de război şi 50 vase englezeşti de comerţ au fost distruse în alt mod.

Pobul Peste Vardare

Viena. — Se confirmă din Salonic că marele pod peste Vardare a fost svîrlit în aer. Restabilirea va necesita multă vreme. O luptă sîngeroasă a avut loc între sîrbi şi comitagii bulgari.

LOTERIA

Bucureşti. — Azi a avut loc tragerea cl. VI-a a loteriei Regatului Romîn.

Au cîştigat:

10,000 lei No. 3465
5 000 lei No. 43368, 32203
3,000 lei No. 40191
2,000 lei No. 8454. 10943, 19403 40846, 41901
1.000 lei No. 1525, 11652, 13985 18737, 17532, 53857, 4361, 19332, 23396 25937, 51836 şi 56235.

— In colectura „Providenţa" a căzut azi:
3000 lei pe No. 40191.
2000 pe numerile 40146, 41901, 41984 şi 1000 pe No. 13985.

S'A DESCHIS
Marele Magazin de Manufactură
SI GALANTERIE
LA „KAHANE"
— Palatul Braunştein—Str. Cuza-Vodă 83 (fost Golia) —

Bine asortat în: Ştofe pentru rochii, *calităţi superioare şi utimele noutăţi,* Pluşuri pentru jachete şi Linoleum Pînzărie de Olanda şi Belgia, Chifonuri *în toate lăţimele şi calităţi,* Atlasuri, Pistră de saltele şi Zephiruri, cămăşi bărbăteşti, Napajuri şi feţe de mese de Olandă şi de bumbac, Inlet, Satinuri pentru plăpomi, ratinuri, flanele, moltoane *şi în general tot ce e mai nou în această branşă.*
Asortiment complect în articole de galanterie
— Serviciul conştiincios şi cu Preţuri modeste —
Onorata clientelă este rugată a vizita magazinul spre a se convinge.

Cherche maison française ou allemande, bonne famille, professeur du Lycée, pension pour fille.
Au journal sous 1000 H. H.

Clinica Veterinară
Iaşi, strada Păcurari 138, Iaşi
DIRECŢIA
Dr. D. BUZENCHI
Boale interne şi externe; operaţiuni de mica şi marea chirurgie.
Se primesc animale bolnave în pensiune: **animale mari 3 lei pe zi, animale mici 2 lei pe zi.**
Se practică vaccinaţiuni contra turbării, jigodiei la cîni şi dalacului (la toate animalele).
Anexa: *Atelier special de potcovărie normală şi pathologică; aplicarea raţională a cauciucurilor franceze şi ruseşti.*

ANUNCIU
Maistru cârnaţar
FRANTZ LEIBEL Str. Dragoş 25
Vin la domiciliu pentru lucrat mascuri, primesc şi marfă la afumat.

Dr. G. SAVA-GOIU
consultaţii pentru
Boale de ochi
Sîmbătă şi Duminică dela 2—4 str. Păcurari 21

Sanatoriul Dr. TZAICU
Iaşi, str. Carol No. 20
Direcţiunea Sanatoriului aduce la cunoştinţa publicului şi numeroasei sale clientele, că în urma experienţii făcute şi după îndemnul medicilor şi suferinzilor, a părăsit vechiul său local din strada Zmeu, din regiunea joasă a oraşului şi s'a mutat de la 26 Octombrie a. c. în casele proprii din
Strada Carol no. 20
(lîngă Universitate)
regiunea cea mai înaltă şi mai sănătoasă a Iaşilor.
DIRECŢIUNEA

HOTEL ROMANIA
— FOST HOTEL NAŢIONAL —
IAŞI—PIAŢA UNIREI
Renovat în totul Mobilier nou în toate camerele.
La orice oră se găsesc camere bine îngrijite şi încălzite
SERVICIU PROMPT
Deasemenea s'a aranjat în parterul hotelului cu intrarea în str .Seulescu 2, renumitul
Restaurant HERMAN EHRLICH
Hotelul Romania este pus sub conducerea D-lor **II. Ehrlich şi Elie Frenchel**

CHIRISTIGIA
„Bradul Moldovei"
Mari depozite de Cherestea
Str. Uzinelor 11—14
Asortat cu toate esenţele de lemn pentru construcţie şi tîmplărie
Societatea „Bradul Moldorei"
— Telefon —

Un căţeluş mic *(Pudel) alb, creţ, răspunde la numele de „Pufi" s'a pierdut.*
Găsitorul este rugat să'l aducă d-lui Calmuschi artist, Hotel Buch, unde va primi o recompensă.

2 odăi confortabil mobilate *se inchiriază de pe acum.*
Informaţiuni la administraţia acestui ziar strada Gh. Mîrzescu, 17.

Cura cu Untură de Peşte
nu se face cu folos decît cu:
„Emulsia-Racovitza"
300 de atestaţiuni medicale, cît şi 150,000 flacoane vîndute pînă acum dovedesc puterea ei curativă neîntrecută!.:
Adoptată de toate spitalele din ţară pentru tratamentul
Rachitismului, Scrofulelor, Oaselor moi, Anemia şi Poale albe a Femeilor. Inoftigă sau Tuberculoză, în Bronchite şi Tuse învechite pentru a Ajuta Hrănirea Anevoioasă a Copiilor slabi şi Surmenaţi şi pentru Curăţirea Sîngelui Stricat
Modul de întrebuinţare se află la fie-care flacon.
De vînzare în toate farmaciile şi drogueriile din România. Preţul flaconului 3 Lei 70 b
Feriţi-vă de contrafaceri şi substituţiuni!

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . 10 lei

5 BANI

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
» » » IV, 40 »

5 BANI

Administrația: Tipografia H. Goldner, Iași.
TELEFON No. 36 —

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul XII—No. 2336.—Sîmbătă 22 Noem. 1914

Evenimentele se precipită

Căderea Belgradului. — Ajutorul Rusiei.—Demersul pe lîngă Romînia.—Situația

Față de zvonurile alarmante, care circulă cu privire la situație, credem util a înregistra, fără nici un comentariu, tot ce se afirmă, din izvor oarecum serios. Bine înțeles că înregistrăm aceste lucruri ca simple zvonuri, lăsînd împrejurărilor sarcina de a dovedi întru cât ele sunt sau nu exacte.

*

Ast-fel se spune că în urma căderei Belgradului—fapt foarte important și pentru România, întrucît ne închide singura cale ce ne-a rămas pentru comunicația cu occidentul—Rusia, care voiește negreșit să dea un sprijin sîrbilor și să împiedice stabilirea unei comunicațiuni directe între Turcia și puterile centrale, prin mijlocirea Bulgariei, ne-ar fi cerut autorizarea tranzitărei unor trupe și material de războiu pentru Serbia.

Unii afirmă că guvernul nostru ar fi în posesia unor propuneri concrete din partea Rusiei; alții că ar fi vorba numai despre simple discuțiuni diplomatice, care s'ar face simultan cu alte intervenții ale triplei înțelegeri pe lîngă Sofia și Atena.

*

Evident că chestia ar fi mult mai gravă, dacă ar exista într'adevăr propuneri concrete. Aceasta întru cît este natural că Rusia n'ar fi făcut un atare demers dacă n'ar fi știut mai dinainte că guvernul romîn nutrește anume sentimente în această chestie. Lucrul ar fi mai puțin grav, dacă ar fi vorba numai de simple discuțiuni diplomatice.

*

Este evident că o atare autorizare ar aduce după sine o imediată mobilizare—căci prin admiterea propunerei guvernului rus, neutralitatea noastră ar fi sfîrșită.

Bine înțeles că o decizie de asemenea natură presupune, pe lîngă o sumă de chestiuni de formă, și o nouă și complectă examinare a situației, care ar urma să fie făcută și stabilită prin acordul tuturor factorilor responzabili.

*

Sunt însă și unii care susțin că ajutorul ce ar urma să fie dat acum serbilor e tardiv—și că propunerer Rusiei tinde, în principal, pentru a face ca Romînia să iasă din neutralitate. Desigur că nimenea nu poate cunoaște fondul real al intențiilor,—după cum, repetăm, este de văzut dacă toate stirile care circulă nu sunt de cît simple zvonuri, care se bazează mai mult pe dorinți de cît pe realitate.

Noi le-am înregistrat, mai cu seemă că știrile în chestie formează obiectul discuțiilor tuturor. Cît adevăr cuprind ele se va vedea curînd.

Mișcarea pacifistă

Mulți cred că ideia pacifistă a dat faliment în fața ororilor de care se arată capabilă omenirea.

Ceea ce a contribuit la această credință este faptul că societățile pacifiste din Germania și Austria n'au protestat contra războiului ofensiv, nici contra violării neutralității belgiene.

Alt motiv pentru credința în moartea pacifismului a fost și manifestul intelectualilor germani, care făcea să se înțeleagă că poporul și elita se solidarizează cu imperialismul prusian.

Cu toate acestea pacifismul n'a murit. Ideia pacifistă există, se menține în chip tacit—ce-i dreptul, iar lupta contra militarismului prusian pentru substituirea unui regim de drept în locul regimului de forță militară, s'a suspendat numai; ea nu a încetat. Și de bună samă că în urma teribilului războiu. armata pacifistă va căpăta mulți recruți.

Dacă societățile pacifiste n'au făcut nici o mișcare, cauza a fost starea de asediu, censura militară și surexcitarea opiniei publice.

Dar după vîrtejul acesta sîngeros, pacifiștii vor lucra din răsputeri contra unei păci care în loc să potolească spiritele, ar învenina mai mult raporturile viitoare dintre națiuni, cum ar fi de ex. anexarea Belgiei cerută ca preț al victoriei ce ar avea pangermaniștii. Visul anexionist ar aduce noi înarmări și prin urmare noi vărsări de sînge. Aceasta însă, nu se va întîmpla, căci pacifiștii vor lupta cu tot sufletul pentru respectarea dreptului naționalităților.

Afară de aceasta e greu de crezut că și poporul german la urmă nu va recunoaște că o îndărjire prea mare i-ar atrage ura tuturor națiunilor și unirea lor pentru a-l distruge într'adevăr.

Se speră că pacifiștii din toată lumea, dar mai cu seamă cei germani, își vor găsi toate energiile morale pentru a servi nu numai cauza umanității în general, dar pentru a servi națiunea germană scăpînd-o de un mare pericol. Atunci pacifiștii germani vor fi în același timp buni patrioți și buni umanitari.

Cum că ideea pacifistă va prinde rădăcini puternice făcînd din ce în ce mai mulți aderenți, e și faptul că există în lume o asociație puternică de 12 milioane de suflete care cu o tărie neînchipuită luptă pentru înfrățirea oamenilor, pentru stîngerea urei și întronarea iubirei.

E unirea celor 12 milioane de femei, conștiente, în ligă mondială, femei care luptă pentru drepturile omului în general

Ele au și făcut un protest pe lîngă ambasadori și pe lîngă ministrul englez al afacerilor străine, sir Edward Grey, contra vărsărilor de sînge dintre oameni pe care numai dragostea ar trebui să-i lege.

Maria C. Buțureanu

NOTA ZILEI

S'a turcit...

Nu e numai război în univers,— dar și Babilonie!

Un amestec al limbilor preste tot. Invaziile silesc pe cele mai multe popoare să învețe graiul adversarilor.

Austriacii învață rusește, belgienii—nemțește, sîrbii—ungurește și așa mai departe.

Soldații francezi și germani, plictisiți în tranșee, fac schimb de gazete,

Acum se anunță cu Turcii cari au închis școlile anglo-franceze, deschid cursuri de germană.

Numai turcește nu are nimene nevoe să învețe. Și a trecut vremea *lor*, cînd lă noi se spunea despre unii și alții că „s'a turcit". Așa, din contra, turcii se.... nemțesc, dacă putem zice așa.

Mici Polemici

In Belgrad armatele de ocupațiune au intrat sub conducerea generalului Frank.

...Unul care, de sigur, nu e de loc franko-fil.

*

Berlinejilor li s'a interzis consumația de prăjituri.

...Ca să nu uite de amărăciunile vremei de azi.

*

Care e marfa cea mai căutată în librăriile din Balcani?

— Blocul.

*

Evacuarea complectă a Belgradului nu e un cîștig, ci o pagubă pentru Austriaci.

— Pentru că ar fi putut lua de acolo ostateci pentru noile arestări din... Cernăuți.

*

Un ziar constată că Impăratul Wilhelm ar fi întinerit.

— Se poate. Transfuziile de sînge fac uneori minuni.

*

Nu-i de mirat că războiul nu aduce nimic tranșant.

— Dacă soldații stau numai în... tranșee!

OAMENI ȘI LUCRURI

André Faure

In lipsa de figuri originale, ori dacă vreți, de „tipuri"—de care sufere orașul nostru, a fost o surpriză apariția tînărului francez André Faure, primit cu o situația modestă în corpul profesoral al liceului militar, acum cîțiva ani.

Dispunînd de un temperament plin de expanziune și înzestrat cu o frumoasă cultură literară, Faure nu s'a resignat. Ci, în scurt timp, a izbutit a-și cuceri un loc în opinia publică a Iașului intelectual și să atragă luarea aminte prin cîteva conferințe de actualitate, ținute fie în aula școalei militare, fie în aula universității noastre.

După un scurt timp a avut mulțumirea să se poată asocia unei adevărate opere de cultură franceze, prin instituirea conferințelor revistei „Les Annales" și societății „Le Foyer",

De fapt—azi secretul este al lui Pollichinelle și-l putem divulga—conferințele literare, ori sociale, aveau un substrat politico-militar și erau premergătoate unei acțiuni diplomatice. Fără conferențiarii francezi, atît de bine primiți în București și în Iași, n'am fi avut, probabil, vizita la Constanța a Țarului tuturor Rusiilor.

André Faure, cu glasul lui de stentor, cu expansiunea lui neobosită, cu voiciunea lui de atlet, era oare cum impresariul neastîmpărat al acelei febrile activități si putea spune cu oare care satisfacție și mîndrie că și-a îndeplinit o misiune în acest colț al latinității.

Cînd a părăsit Iașul, odată cu apariția ziarului „Le Journal de Balkans" în Capitală, a lăsat aci simpatii și regrete, căci muncise pe un teren plăcut iașanilor și dase reale dovezi de utilă energie culturală.

A revenit apoi, pentru puține zile, cu ocazia conferenței profesorului Dumeny asupra Educației fizice. Profesorul venise, precum se știe, însoțit de d-ra Karl, o minunată și tînără profesoară de gimnastică; iar André Faure venise în Iași atras de grațiile acelei cunoștinți pariziane mai vechi.

Cînd veni să ne mulțumească de buna primire și de elogille ce adresasem tinerei maestre, ne întrebă, vădit emoționat:

— Comment la trouvez-vous?

— Délicieuse.

...Se poate că termenul i s'a părut prea afectuos. Căci ținu să adaoge:

— Alors, sachez: je vais l'épouser.

— ?

— A bientôt...

După această sentimentală spovedire nu l'am mai revăzut.

Dacă știrea morții lui, în împrejurări aproape eroice, sunt adevarate — și de ce nu ar fi? — atunci a răscumpărat, fără îndoială, cu un act suprem și măreț, visul pe care nu și l'a îndeplinit,—de a stăpîni pe acea delicioasă compatriotă pe care părea s'o iubească cu un orgoliu nemărginit.

Rodion

EPITROPIA GENERALA

a

Casei spitalelor și ospiciilor sft. Spiridon Iași

Face cunoscut că, în ziua de 4 Decembrie a. c., oarele 2—4 p. m., se va ține în camera acestei Epitropii licitație publică prin oferte sigilate pentru închirierea caselor din str, Nemțească No. 4 din Iași foaste Gh. Dima, în etajul de sus, proprietatea acestei Case, pe termin de 5 ani, cu începere de la data aprobărei definitive.

Licitația se va ține conform art. 72—83 din legea contabilității generale a statului.

Concurenții pentru a fi admiși la licitație vor trebui mai întăi să depue o garanție provizorie în sumă de 200 lei în efecte publice sau numerar.

Condițiunele și ori ce informațiuni se pot vedea și lua în ori ce zi de lucru în cancelaria Epitropiei serviciul administrativ.

INFORMAȚII

Deputații și senatorii liberali, sosiți ieri și astăzi dimineață din Capitală, asigură că situația este din cele mai serioase și că guvernul este în ajun de a lua deciziuni importante.

Cu începere de eri, depozitarea cerealelor prin gări a fost din nou admisă; încărcarea lor se va face pe măsură ce vor fi vagoane disponibile.

Bine înțeles că pentru export nu se vor primi decît numai speciile neprohibite.

In legătură cu aceasta, este măsura prin care se oprește de acum încolo exportul cu carele pe șosele prin punctele vamale Vîrciorova, Lainici, Ctineni, Predeal și Palanca. Exportul și prin aceste puncte se va face numai cu calea ferată.

Această măsură s'a luat spre a evita scumpirea alimentelor într'o rază de 30—40 kilometri în jurul acelor puncte de frontieră, de unde mărfurile se transportau cu carele peste graniță, plătindu-se prețuri foarte mari.

Domnii membri ai Ligei Culturale, secția Iași sunt rugați a se întruni Joi 4 Decembre ora 3 d. a. la sediul Ligei, curtea bisericei Bărboi, pentru următoarele chestiuni:

a). Alegerea noului comitet al secției locale.

b). Discuție asupra atitudinei secției locale în chestiunea evenimentelor mari actuale.

c). Cum și alte chestiuni privitoare la Ligă.

Primim la redacție o scrisoare deschisă pe care un spectator o adresează d-lui M. Sadoveanu, directorul teatrului național. Se atrage atenția d-lui director asupra neregulei ce domnește în timpul spectacolului, ușe izbite, persoane ce intră și ieșe înainte de vreme etc, făcînd în mare parte imposibil a privi și asculta cele ce se petrec pe scenă.

Din parte-ne, înregistăm acestea și atragem și noi atenția asupra inconvenientelor ce le întîmpină spectatorii în timpul spectacolului.

Legațiunea austro-ungară ne roagă să publicăm următoarele:

Știrea ziarului „Dimineața" din 30 Noembrie, după care romînii din Transilvania sînt omorîți în masă și că în Bucovina toți oamenii între 17 și 50 ani sunt înrolați în armată așa încît un singur sat a trebuit să dea 700 oameni, este inventată.

Un grup de 50 de oameni, supuși persani, fugiți din Constantinopol au sosit azi în localitate. Ei se vor întoarce în Persia, prin Rusia.

Prințul Trubețkoi a trecut astă noapte cu un tren special prin Iași și și-a continuat imediat drumul spre Niș.

A fost întîmpinat la gară de d. Mendelieff consulul rus din Iași.

Eri la spitalul central a încetat din viață colonelul rus Cavalcinec, originar din Basarabia și rănit în luptele din Prusia orientală.

Corpul defunctului va fi transportat în Rusia.

D. Gh. Mărzescu, primarul orașului, s'a întors azi în localitate.

Astă seară Vineri 21 Noembrie, are loc o reprezentație a cinematografului Pathé Frères în sala Circ Sidoli, cu următorul program:

Bandiții din Pegomas, mare dramă polițistă care cuprinde aventuri nouă ale detectivului iscusit Nat Pinkerton. Două acte mari. Noul program cuprinde apoi: Fericire perdută, comedie dramatică de Daniel Riche, interpretată de somitățile artistice ale teatrelor parjziane cu d-ra Cécile Guyon în rolul principal al Celestinei. Șiretenia pădurarului, scene comice. Matineu la orele 4 jum. și reprezentație serală.

Mîne Sîmbătă 22 Noembrie, două matineuri la 3 și 5 ore și reprezentație serală. Pentru ultima oară: bandiții din Pegomas.

Ministerul agriculturei și domeniilor a însărcinat și pe d-nii inspectori agricoli să controleze dacă vînzarea peștelui provenit de la stat se face în condițiunele și cu prețurile stabilite.

De la 5 pînă la 25 Noembrie a. c. se poate face apel la grefa Curții de Apel s. I. contra ordonanțelor prin care unii au fost greșit înscriși în listele electorale, iar alții respinși de la înscriere.

Cu cercetarea și susținerea acestor apeluri clubul conservator-democrat a însărcinat pe d-nii avocați Ștefan Georgescu, George Dornescu și Constantin Jornescu cari vor sta la dispoziția celor interesați în localul clubului din Piața Unirei în fiecare zi de lucru de la ora 5 jum. pînă la 7 p. m.

Noutăți apărute: «Andrei Braniște» piesă originală de d. Simionescu-Rîmniceanu, anunțată spre a se reprezenta la Teatrul Național din București.

—„Unirea Educatoarelor Romîne" pe Septembrie-Octombrie avînd un sumar bogat.

La via d-lui Const. Kilimoglu (comuna Copou), se află de vînzare vițe de vie din varietățile Selection Carrière, Chasselas, Bordeaux, Bourgogne, altoite pe portaltoi cei mai rezistenți.

D-na Lucia D. Greceanu a adresat următorul apel către doamnele din Iași.

Soldații din garnizoana Iașului, avînd nevoe de a fi pregătiți pentru orice eventualitate și fiindcă ne aflăm în ajunul unei ierni care amenință a fi friguroasă, fac un apel călduros la inima tuturor femeilor din Iași, pentru a veni în ajutorul ostașilor noștri, trimițîndu-mi cît mai în grabă, cel puțin cît o pereche obiele de lînă sau de barhet, în mărime de 40 cent. pe 50 cent. pe care le voi remite autorităților militare respective, publicînd tot odată numele donatoarelor.

De pe câmpul de râzboiu din rasarit

Berlin.—Pătrunderea victorioasă a forțelor germane, spre est de Lodz, prin cercul trupelor rusești, pe care cartierul general o desemnează ca una din cele mai frumoase isprăvi ale campaniei, o apreciază „Lokalanzeiger" astfel: Rușii se află înaintea rezultatului foarte neplăcut de a fi trîmbițat prea de vreme o victorie, care s'a prefăcut într'o înfrîngere și care are o influență cât se poate de deprimantă asupra aliaților foarte strîmtorați din vest, cari și-au pus toată nădejdea în această victorie. Ceiace e mai de admirat în reușita planului german, conceput cu o îndrăzneală ne mai pomenită, e că rușii cari la început au stat în fața noastră, stau acum la spatele sau la flancul nostru, par a fi rămas în absolută inacțiune. Astfel ajută soarta adeseori pe cel curajos. Urmările acestei victorii sunt foarte îmbucurătoare. Pe aripa dreaptă rusească o amenință din nou pericolul de a fi înconjurată sau cel puțin respinsă, pe lîngă Varșovia mult mai spre sud, pe cînd aripa stîngă a rușilor e ținută în loc la Pilitza de forțele unite ale aliaților. Lovitura de maistru a strategiei germane a transformat astfel o situație foarte dificilă într'una cît mai favorabilă.

„Vossische Zeitung" face socoteala că germanii și austriacii au făcut în ultimele lupte peste 110.000 prizonieri, ceia ce corespunde unui efectiv de luptă de trei corpuri de armată.

„Vossische Zeitung" mai relevează că înaintarea trupelor germane contra aripei drepte a rușilor a fost plină de succes în tot timpul și nicăeri n'a intervenit o respingere a lor. Arătările contrare ale statului major rus nu corespund faptelor.

Foaia militară rusă „Ruski Invalid" comunică oficial, că pierderile rusești de ofițeri însumează pînă la 20 Noembrie, 9702 morți, 19.5111 răniți și 3779 dispăruți, pierderea totală se ridică deci la 33000 ofițeri. O astfel de pierdere nici nu mai poate fi înlocuită. In toată armata rusească trebue să se resimtă mult această lipsă de ofițeri și activitatea ei trebue să fie micșorată. Autorîtățile mititare germane au luat măsuri pentru diminuarea foametei în populația părții ocupate din Polonia rusă.

„Times" anunță din Petersburg: E stabilit că membrii fracțiunii social democrate din Dumă, puțin timp înainte de arestarea lor, au votat o rezoluțiune cum că înfrîngerea țarismului este cel mai mic dintre două rele. O propagandă foarte răspîndită se va introduce în toate armatele de pe teatrele de război și se va predica acolo revoluția,

Făina Lactată NESTLÉ

Unicul aliment complect pentru copii şi bolnavi

— Cutia leĭ 2. —

De vînzare pretutindeni. —

„NESTLÉ" strada Mântuleasa No. 6, Bucureşti.

A se se referi la anunţul acestui jurnal.

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Comunicat rusesc

— Germanii au luat ofensiva —

Petrograd 3.—Statul major comunică :

Luptele continuă în diferite puncte pe frontul Lowitz. Forţele considerabile inamice, în special trupe aduse în Noembrie pe frontul de vest, au deschis la 2 Decembrie ofensiva în regiunea frontului Lintzomersk-Scerzow

Pe restul frontului, pe malul stîng al Vistulei nici o schimbare da seamă.

Dincolo de Carpaţi trupele noastre au luat Bertfeld şi au prins 8 ofiţeri, 1200 soldaţi şi 7 mitraliere. (Westnik)

O declaraţie senzaţionala

Viena.—Corrbureau spune că ziarul „Morning Post" află din Waschington că preşedintele societăţilor irlandeze, întrunite la Chicago, d. Glarke, a anunţat că împaratul Germaniei va fi învingătorul.

Serbia ar vrea sa închee separat pacea

Viena 3 | 12.—Aci se afirmă că fostul ministru al Serbiei la Viena, d. Simici, va fi trimis la Petersburg în cazul cînd şi a doua linie de aparare a Serbiei va fi înfrîntă, spre a obţine de la Ţar permisia de a încheia pacea separat.

Dezminţirea victoriilor ruse

Vienu.—3 Ştirea statului major rus spunînd că armata rusă ar ţi făcut, de la 1 la 15 Noembrie, 600 ofiţeri şi 50, 000 prizoneri austro ungari, este tot aşa de exactă ca şi ştirea din acelaşi izvor afirmînd că generalul Hindenburg ar fi fost făcut prizonier cu tot statul său major.

Intîlnirea între d. Poincaré şi regele Angliei

Petrograd 3.—D. Poincaré a vizitat pe regele George la cartierul general eeglez,

Preşedintele republicei şi regele Angliei au trecut in revistă trupele aliate care au aclamat cu entuziasm pe cei doi şefi de state.

Regele a vizitat spitalele unde s'a întreţinut cu răniţii.

Razboiul sfînt al mahomedanilor

Berlin.—Din Constantinopol se anunţă că Duminecă a avut loc o extraordinară manifestaţie pentru „Gihad" la Medina, în faţa a 30,000 de mahomedani, printre care se găseau numeroşi şeici arabi şi membri ai familiei lui Mahomed, desfăşurîndu-se şi steagul sfînt al profetului. Mii de mahomedani s'au înrolat ca voluntari; chiar şi muftiul din Medra în vrîstă de 65 de ani, cel mai înalt prelat al localităţii, s'a înscris ca voluntar de război.

In Maroc şi în Tunis Abdul-Malek, fiul celebrului Abdul-Kader, organizează războiul sfînt contra francejilor.

Tratativele engleze, cu şeful tribului Senussi sunt considerate, după concepţia cercurilor politice din Berlin, ca fără şansă de răuşită, şeicul fiind cu totul de partea Califului. Şeicul Mehmed Senussi a asigurat pe reprezentantul din Constantinopol al ziarului „Vossische Zeitung" că acuma e exclusă ori-ce îndoială asupra solidarităţei întregului Islam, după ce steagul sfînt a fost desfăşurat în Medina. Acum este o datorie sfîntă pentru toţi mahomedanii între 17 şi 75 ani să ia parte la lupta contra inimicilor Islamului. Şeicul a accentuat cu tărie că acesta e cazul şi cu şeicul Kuveit, pe care englezii obicinuesc să-l dea drept partizan credincios al lor. Şeicul Kuveit întreţinea în adevăr strînse legături cu Anglia dar aceasta numai până cînd a ajuns în stăpînirea armelor de care avea nevoe. Şeicul Mehmed are o neclintită încredere în luptele pentru Egipt. Şenussi împreună cu triburile aliate dispun de 450,000 de oameni de luptă, 50 de tunuri şi 19 mitraliere. Toate triburile care pot fi socotite ca partizane sunt pline de o ură înflăcărată contra Angliei, din cauza purtării sale brutale faţă de statele mahomedane. Şeicul a povestit mai departe că pretutindeni în drumul său spre Constantinopol, în Egipt, în Siria şi Anatolia a observat o mare admiraţie şi veneraţie a mahomedanilor pentru împaratul Germaniei şi pentru armata germană. Mulei Hafid, fostul sultan al Marocului, care se află acum la Paris, a rugat guvernul francez ca fiind date evenimentele din Maroc, să-l lase să plece acolo ca să aducă la dreapta judecată pe compatrioţii săi. Rezultatul acestei cereri a fost că Hulei Hafid a fost transportat sub o puternică escortă într'o fortăreaţă.

Terminarea discursului cancelarului Germaniei

Berlin.—3.—D. Bethman Holveg şi-a terminvt discursul cu următoarele fraze :

«Repet încă odată cuvîntul pe care l'a pronunţat împaratul atunci cînd a izbucnit războiul : Nu cunosc partide. De aici înainte nu mai cunosc de cît germani. Cînd războiul va fi sfîrşit, partidele vor reapare căci fără partide, fără luptă politică nu există viaţă politică pentru poporul cel mai liber şi cel mai unit.

Domnilor, ora nu este pentru discursuri. Voi adăuga deci numai atîta : Cu credinţă şi călduroasă recunoştinţă salutăm memoria fiilor Germaniei care şi-au dat viaţa pentru onoarea patriei. In faţa eroismului lor stins astăzi ne unim în hotărîrea de a ţine pînă la ultima suflare pentru ca fii şi nepoţii să poată continua munca într'o Germanie mai puternică, liberă şi asigurată contra ori cărei ameninţări sau forţe streine, împotriva marinei imperiului.

Fie ca acest angajament să fie auzit de fii şi fraţii noştri care continuă să eombată».

Comentarii asupra politicei Greciei

Constantinopol.—Vorbind despre vapoarele de război ale Greciei, comandate în Anglia, ziarul „Tanin" scrie că din cauza jenei financiare a Greciei, vapoarele în chestiune au fost eliberate pe credit.

Aceasta e o dovată că Grecia perzistă în politica ei de simpatie pentru tripla înţelegere.

Kaiserul vizitează trupele

Viena.—Se comunică din Berlin că împaratul Wilhelm a vizitat trupele austro-germane care operează la Czentochan.

Arestarea unui casier

Braila —Casierul din gara docurilor din localitate, d. Th. Glodeanu, a fost arestat ieri şi transportat în Capitală, fiind implicat în falşificarea biletelor de tren.

Razboiul franco-german

Berlin.—„Vossiche Zeitunp" affă din Basel :

Ciocnirile de luni şi marţi de la Snndgan n'au avut numai caracter de lupte de avantposturi,

In noaptea de marţi, proecţiuni luminoase au fost văzute înspre Padurea Neagră, Mase mari de trupe germane se îndreaptă de la Rin înspre Vosgi. Situaţta trupelor germane e foarte bună.

In valea Muen:t·n şi Weselingen au avut loc încăerări în care francezii au fost respinşi. Than este din nou în mînile germanilor. In valea[rîului Larg are loc o luptă indecisă de artilerie.

Prinţul Trubeţkoi în Capitală

Bucureşti. Astăzi dimineaţă la ora 8 şi jum. cu trenul de Iaşi a sosit în Capitală prinţul Trubeţkoi însoţit de 3 secretari.

Inaltul personaj a fost întîmpinat la gară de d. Poklewski Coziel ministrul Rusiei, şi primul secretar al legaţiunei ruse.

Prinţul este găzguit la ambasada rusă.

Accidentul din gara Mizil

Buc.—Aseară la orele d. Gr. Colescu, controlor financiar secţia Buzeu, aflîndu-se în gara Mizil şi vroind să se urce în trenul accelerat, din greşală a lunecat şi a fost prins sub roatele trenului.

Ambele picioare i-au fost tăiate mai sus de genunchi. Ffiind dus la spital, d. Colescu a încetat curînd din viaţă.

Austro-Ungarii înaintează în Serbia

Viena.—Comunicat oficial din 3 | 12.—Inaintarea victorioasă a trupelor noastre peste Colubara, a silit pe duşman să evacueze Belgradul ale cărui fortificaţii de apărare erau îndreptate spre nord.

Inamicul se retrage pretutindeni iar coloanele noastre înaintează pe drumuri desfundate. S'au dat lupte doar cu ariergarda inamicului, făcînd 200 prizonieri.

Situaţia critică la Reims

— Germanii la porţile oraşului —

Berlin. — Se telegrafiază din Paris că situaţia la Reims este îngrijitoare. Tranşeele germanilor sînt numai la 800 metri de mahalalele oraşului.

Nici o parte a oraşului n'a fost cruţată de bombardare.

Industria textilă a oraşului a fost nimicită pertru multă vreme.

Pagubele se evaluează la 350 milioane franci.

Ora 4

Atitudinea Romîniei

Bucureşti.—Persoane în măsură de a cunoaşte sentimentele şefului guvernului afirmă, că, d. Brătianu este de credinţă, că, în conformitate cu mandatul dat de consiliul de coroană, starea actuală de expectativă nu ar putea fi schimbată, de cît în cazul în care graniţele noastre ar fi atacate, lucru a cărui probabilitate n'o întrevede.

In ce priveşte ieşirea din această expectativă, din propria noastră impulsie, d. Brătianu consideră războiul mai mult un lucru legat de fapte de arme decît de o acţiune diplomatică, şi d-sa este de părere că Romînia nu trebuie să-şi schimbe atitudinea înainte ca un fapt grav să se fi produs pe cîmpiile de luptă.

Cherche maison française ou allemande, bonne famille, professeur du Lycée, pension pour fille.

Au journal sous 1000 H. H.

„ANCORA"

(ANKER)

Societatea de asig. asupra vieţei şi de rente în Viena

Aprobată prin decretul Ministerului de Interne şi No. 10141 din 1 Decembrie 1858.

Concesionată pentru Romînia prin înaltul decret domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1912 Lei 215 Milioane

Rezerve de premii şi de fond. asociaţilor Lei 190 Milioane

Asigurări liehidate Lei 478 Milioane

Situaţia asigurărllor la 31 Dec. 1912 *Lei 632 Milioane*

Cauţiunile depuse la Casa de depuneri din Bucureşti, pentru asiguraţii din România . . . . . *Lei 7.781.500*

Avantagii deosebite societatea „Ancora" (Anker) acordă asiguraţilor săi :

Inatacabilitatea poliţei.
Prelungirea automatică.
Reducţiunea asigurărei.
Drept de împrumut.
Poliţa universală.
Plata imediată a capitalului asigurat.
Preţ mare de răscumpărare.
Schimbarea ocupaţiunei fără importanţă etc.

Societatea «Ancora» încheie :

Asigurări pe caz de viaţă şi deces în combinaţiune cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate şi oferirea unei repte de 10 la sută din suma asigurată, precum şi riscul de războiu contra plăţei unei taxe unica de evidentă de 2 la mie din suma asigurată.

Asemenea toate celelalte combinaţiuni moderne—cu şi fără examen medical.

Direcţiunea pentru Romînla
BUCUREŞTI
Agentul general pentru Iaşi
IOSEPH POPPER
Str. I. C. Brătianu No. 106
(Foastă strada de Sus)

D-ră germană *diplomată cunoscînd şi franceza, romîna şi piano dă lecţiuni particulare, la un institut în provincie sau la un copil.*

ISRAEL BROIDE

Depozit de saci, ţoluri şi sfoară.

De vînzare şi închiriat *cu preţuri reduse.*

Iaşi str. Anastasie Panu 13.

Un grajd *pentru cai şi trăsură de închiriet. A se adresa strada Elena Doamna 29.*

IMPORTANT

Prin aceasta aduc la cunoştinţă Onor Public că cu începere de la 31 Octombrie c. deschid in Bulevardul Ferdinand 27 bis un Hotel sub denumire

Hotel Naţional

sub firma „La Pivniţa Negruţi"

Construcţia nouă, modernă şi Higienică, mobilier nou, aranjamem complect după corinţele moderne.

BIRT ROMÂN sub conducerea D-lui ILIESCU, Vinurile şi Băuturile spirtoase vor fi servite dela PIVNIŢA NEGRUŢI, diferite mezeluri în fie care zi proaspăte, serviciul prompt şi preţuri foarte convenabile.

Pentru d-nii VOIAJORI preţuri foarte convenabile.

Deci rog pe onor. public a mă vizita asigur deplină mulţumire.

Cu toată stimă
L. H. Moscovici
Iaşi Bulevardul Ferdinand 27 bis vis-a-vis de Antrepozite lîngă gar

Dacă *aveţi o pudră bună păstraţ'o ; dar dacă căutaţi o pudră fină care să nu sulimineze, care să nu sbîrcească ori să aspreasca pielea, nu ezitaţi şi întrebuinţaţi*

Poudre de Beauté S. d. B.

cu care se obţine idealul veloutătei si transparenţei. **Cutia 2.50 lei**

Depozit en gros şi detail la

Postişeria D. S. Ionescu
Strada Cuza-Vodă 67, Iaşi

unde se găsesc şi multe alte necesare pentru Toaletă şi coafure.

Doctor FISCH

Specializat la Berlin în

BOLI DE COPII

Precizarea diagnozelor prin analize microscopice

Iaşi, str Cuza-Vodă (Golia) 42

Consult. 10—11 şi 3—5

Sanatoriul Dr. TZAICU

Iaşi, str. Carol No. 20

Direcţiunea Sanatoriului aduce la cunoştinţa publicului şi numeroasei sale clientele, că în urma experienţii făcute şi după îndemnul medicilor şi suferinzilor, a părăsit vechiul său local din strada Zmeu, din regiunea joasă a oraşului şi s'a mutat de la 26 Octombrie a. c. în casele proprii din

Strada Carol no. 20

(lîngă Universitate)

regiunea cea mai înaltă şi mai sănătoasă a laşilor.

DIRECŢIUNEA

2 odăi confortabil mobilate *se inchiriază de pe acum.*

Informaţiuni la administraţia acestui ziar strada Gh. Mîrzescu, 17.

Laboratorul de Analize Medicale şi Industriale

D-R A. RATIANU

Chimist diplomat de la Universitatea din Geneva

— IAŞI — Strada Cuza-Vodă (Golia) 46 — IAŞI —

Execută : Cele mai complecte analize de urină, din punct de vedere chimic şi microscopic ; Analize chimice şi microbiologice de lapte de la doici : Analize bacteriologice de spute asupra bacilului tuberculozei ; Analize de secreţiuni uretrale asupra Gonococilor Neiser ; Analize alimentare de vinuri, lapte, făinuri etc. Analize de stofe din punct de vedere a compoziţiei şi a conţinutului în lână, bumbac sau mătasă etc. etc.

Cereţi instrucţiuni pentru ori-ce analiză.

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Administrația: Tipografia H. Goldner, Iași.
TELEFON No. 36 —

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul XII—N. 2337.—Duminică 23 Noem. 1914

DESPRE SITUAȚIUNE

Este evident că situațiunea noastră devine pe zi ce merge mai critică.

Ne aflăm acum în momente de grea cumpănă, și nu cred să se găsească profet, care să ne spună cu siguranță și exact cum vom putea eși din ele.

Cercul de foc de care suntem înconjurați se strînge mereu. La cele două extremități ale țării se dau lupte crîncene, ici cu succes pentru unul din beligeranți, dincolo pentru altul.

Căderea Belgradului în mînele Austriacilor, face ca situațiunea noastră să fie revizuită și cercetată cu alți ochi decît pănă acum.

Un domn deputat afirma ieri în tren, că a auzit singur cum d. ministru de lucrări publice, Anghelescu, fiind întrebat de un reprezentant al Doljului despre unele zvonuri, i-a spus categoric cum că rușii au cerut voe să treacă pe la noi două corpuri de armată către Serbia.

Și acesta e încă un fapt care pentru moment, mai mult încurcă decît limpezește, dar în definitiv va contribui la o clarificare a stării lucrurilor.

Or, cum stăm noi față de aceste evenimente? Ce am cîștigat prin starea de neutralitate sau expectativă pe care am păstrat'o pănă acum?

Am cîștigat cu dușmănia care exista mai înainte între noi și unguri, dar oare cum latentă, să devină astăzi acută și să se manifeste și împotriva aliaților lor. Nu ne mai putem aștepta la bună voință din partea Austro-Ungariei și Germaniei, ori ce am face pentru aceasta. Am credința că chiar de am merge alături cu dînșii încă nu-i vom putea convinge despre lealitatea noastră.

Dar de partea cealaltă, ce am dobîndit pănă acum?

A spus'o foarte bine șeful partidului nostru. d. Take Ionescu: „am reușit a ne face suspecți, am reușit a stîrni neîncredere și aici".

Se vede deci ca bilanțul *activității noastre neutrale* se prezintă sub culori destul de urîte, pentru noi.

Față cu nouile împrejurări, trebue să schimbăm atitudinea noastră? Negreșit cînd punem întrebarea, ne referim la ceia ce vor decide partidele politice, la hotărîrea *factorilor răspunzători*. Căci dacă e vorba de factori nerăspunzători lucrul e știut. *Acțiunea națională* prin mișcările de stradă, corpurile organizate ca acel al *profesorilor universitari*, mare parte din cei ce alcătuesc *liga culturală* au arătat încotro își îndreaptă privirile.

Dintre partidele politice singur partidul conservator democrat ș'a fixat linia de conduită.

Partidul acesta a făcut prin felul de a se manifesta, atît cît putea să facă ca partid de opoziațiune. Este evident pentru toată lumea că o asemenea procedare n'ar fi putut'o face partidul de la guvern.

Dacă acest partid ar fi luat o atitudine era obligat ca imediat să declare mobilizarea și intrarea în campanie.

Este evident deci, că atunci cînd tu partid ce te afli la putere spui că trebue să eșim din neutralitate și să mergem alături cu unii ori cu alții, trebue să fii și gata în același timp, trebue să stai cu arma la picior un moment, și imediat să trimeți ostașii încotro ai hotărît. Căci nu se poate închipui, că dacă ai admis, de exemplu, ca să mergi cu puterile centrale să nu fii imediat atacat de Ruși, după cum probabil este că din moment ce ai decis a fi alături de Tripla Înțelegere, vei fi atacat de forțele germane.

Prin urmare codirea partidului liberal, are explicația sa. Cel puțin, epoca cînd va trebui să ieșim din starea de astăzi rămîne a lui și fiindcă de aceasta depinde și declararea încotro și cu cine mergem, de aceia nu se poate cere dela el ca partid care astăzi deține puterea, o declarațiune categorică, decît sub condițiunea spusă.

Rămîne însă cel al treilea partid, care e tot partid de opoziațiune. Pe dînsul nu l'ar lega așa de mult și puternic starea de astăzi în cît să stea în nehotărîre, cum face partidul liberal.

Și atunci de ce nu ar lua o atitudine precisă?

Nu e suficient astăzi să se zică, de exemplu, că voim întregirea neamului, ci trebue mers mai departe și arătată modalitatea prin care se poate ajunge la realizarea acestui postulat!

Să fie, cum zic adversarii, că în sînul acestui partid, se duce o luptă desperată de personalitate? Eu unul nu o cred și nu mă îndoesc că în fața împrejurărilor amenințătoare, nu numai pentru realizarea idealului nostru național, dar pentru ființa noastră ca Stat, acest partid va lua și el o hotărîre energică și la înălțimea situațiunei.

Se va fi făcut un pas mare, pas ale cărui consecințe nu le putem calcula acum, dar desigur foarte important, cînd cele două partide din opoziațiune vor fi arătat preciz cum înțeleg înfăptuirea idealului nostru național.

Va rămînea guvernului și partidului a cărei expresiune este grija de a se pronunța și a proceda imediat la luarea măsurilor necesare. Lui îi va reveni dreptul de a preciza timpul intrării noastre în acțiune.

V. I. Radu

Mici Polemici

Mult ne este teamă acum de ceia ce ni se părea o favoare altă dată: să devenim o „Belgie a Orientului".

*

Striviți cu dragostea și cu inzistențele a doi vecini mari, le-am spune doară atît: „entre vous deux mon coeur balance...
Adecă să ne dee bună... pace.

*

Despre o Triplă Alianță și despre o Triplă Înțelegere nu se mai vorbește în Europa de astăzi. In schimb se poate vorbi de Triple Neînțelegeri...

*

De ce atîtea zgomotoase demonstrații în strada Mercur din București?

— Pentru că barometrul dispoziției publice este variabil acum și mercurul... saltă,

*

La ordinea zilei sunt scutiții și dispensații.

— Incaltea dac'am fi scutiți de războiu și dispensați de mizerii!

*

Un simplu anunciu în „Opinia" și iaiă împăcarea franco-germană s'a făcut.

„Cherche maison française ou alle mande..."—anunță una și aceiași persoană.

*

Ocuparea Belgradului ar fi fost un dar de aniversarea împăratului Frantz Ioseph.

— De ce nu i-au oferit... reocuparea Cernăuțului, Lembergului etc?

Fortificațiile de astăzi și de mîine

Am reamintit, nu de mult, o discuțiune care a avut loc în Camera deputaților, acum 25 de ani și în cari dezbateri a vorbit și d. Take Ionescu. S'a vorbit atunci de fortificațiile din jurul Bucureștilor — executate sub privigherea generalului Brialmont, autorul planurilor de fortificare a Liejului și Anversului.

Pe atunci, de sigur, nimeni nu putea pune în discuțiune principiul însu-și al fortificațiilor, necesitatea și valoarea lor. Se discută numai orientarea lor, în vederea unor viitoare evenimente și în legătură cu intențiunile diplomatice.

Dar iată că războiul actual, atît de straniu prin imensitatea lui, prin proporțiile lui, prin constelațiunile și grupările de puteri la cari a dat naștere, vine să dărîme nu numai uriașe fortificații reputate drept inexpugnabile, dar dărîmă și doctrina însă-și a rezistenței lungi, prin urmare și a folosului ce pot aduce fortificațiile militare.

Găsim în penultimul număr al „Democrației" — revista cercului de studii al partidului liberal-național — unele reflecții interesante și instructive, datorite negreșit unui specialist în materie și privitoare la problema modernă a fortificațiilor.

„Pînă astăzi toate statele au cheltuit sume considerabile ca să construiască numeroase fortificații permanente pentru înlesnirea apărarei lor.

Majoritatea statelor europene au construit fortificațiile spre frontierele cele mai expuse atacurilor. Unele însă, acordînd fortificațiilor o valoare prea mare, au fortificat și orașe în interiorul țării și chiar Capitala. Printre acestea figurează în primul rînd: Franța, Belgia și Romînia".

După ce expune rolul fortificațiilor permanente, autorul articolului spune:

„...Lupta între fortificație și tun s'a continuat pănă acum, mărind continuu puterea de rezistență a fortificațiilor în raport cu sporirea puterei de distrugere a tunului. Nu s'a schimbat însă nimic important din principiile strategice ale fortificațiilor.

Cunoștințele ce avem pînă acum asupra desfășurării războiului actual ne îndrituesc a spune că în viitor vor trebui să se modifice chiar principiile cari au călăuzit la constituirea fortificațiilor.

Virtutea ce se acorda pînă acum cetăților fortificate pentru o rezistență îndelungată a dispărut acum față de puterea distrugătoare a tunurilor actuale. In special puterea de distrugere a mortierului de 42 cm. german e așa de mare, în cît cele mai puternice forturi au fost ușor nimicite în cîte-va zile.

«...Față de această putere distrugătoare nu se poate concepe ca să se continue pe calea de acum, adică de a întări în același raport fortificația. Nu, căci asemenea întăriri nu se pot face decît cuirasei cupolelor. Nu însă aceste cuirase au fost așa de zdrobite de motierele germane, cît mai ales masa de pămînt și beton a forturilor.

...«Ar fi așa dară, o greșală enormă ca să se asvîrle nuoi miliarde în construcții de fortificații încă mai mari și mai cuirasate, pentru a rezista nouilor mortiere.

Și nu trebuie să se uite că o fortificație nu se poate schimba des, pentru a o pune la nivelul perfecționării tunului. Nu se poate,—pe de o parte din cauza chltuelilor considerabile, iar pe de alta, din cauza timpului îndelungat ce necesită fortificarea unui oraș.

Apoi,—perfecționările continue ale tunurilor care le însutesc puterile, fac să se piardă încrederea garnizoanelor cetăților fortificate, știindu-se că tot eroismul lor va rămînea fără efect, dacă nu găsesc suficientă putere de rezistență în fortificațiile pe care le apără.

Așa că pe viitor, fortificațiile nu vor mai putea apăra orașele decît foarte puțin timp în contra ocupărei lor de către forțele inamice..»

Cu deosebire în ce privește Capitalele bombardarea lor îndelungată primejduește nespus de mult cele mai prețioase monumente. Apoi considerația că guvernele se adăpostesc în Capitale cade și ea, în zilele noastre, față de exemplul ce a dat guvernul francez mutat la Bordeaux și acel belgian mutat la Havre. Două guverne în Franța—și nici o Capitală?

Invățămîntul cu privire la fortificații este unul din acele multe pe care, din nenorocire, le aduce Europei de astăzi războiul de acum, cu dureroasele lui surprize și peripeții.

△

NOTA ZILEI

Ce nu se cade.

In vremi tulburi ca aceste e un noroc — parol? — că se mai întîmpină în gazete cîte o notă veselă.

Bună oară într'o corespondență artistică din Italia a unui ziar bucureștean, cetim:

«Aci este fearte mult îmbrățișată și o altă romîncă, naționalistă aprinsă, d-na X, căsătorită de vreo 5 ani cu tînărul...»

In cinci ani «tînărul» soț ar fi putut căpătă peri albi, sărmanul, dacă, prin vr'o indiscreție, ar fi aflat ceea ce știe ziaristul filo-romîn, că soțioara lui are un temperament atît de... aprins, încît se lasă foarte mult... îmbrățișată.

Noi — compatrioții — mulțumim de asemenea reclamă!

INFORMAȚII

■ *Domnii membri ai Ligei Culturale, secția Iași sunt rugați a se întruni Joi 4 Decembre ora 3 d. a. la sediul Ligei, curtea bisericei Bărboi, pentru următoarele chestiuni:*

a). Alegerea noului comitet al secției locale.

b). Discuție asupra atitudinei secției locale în chestiunea evenimentelor mari actuale.

c). Cum și alte chestiuni privitoare la Ligă.

Rusia în ajutorul Serbiei

Demersurile pe lîngă Romînia

Cum ar putea trece pe la noi ajutoarele rusești pentru Serbia

S'a spus că Rusia a făcut demersuri pe lîngă guvernul nostru pentru a admite trecerea pe teritoriul Romîniei a două corpuri de armată în Serbia, zice ziarul *Epoca*,

Credem a ști că sub această formă, faptul nu este exact.

O asemenea cerere a Rusiei nu s'a produs și în condițiunile arătate nici nu se va produce.

*

Faptul cert însă este că situația Serbiei fiind din zi în zi mai critică, Rusia vroește a-i veni în ajutor.

Rusia, în perfect acord cu aliații săi, nu poate admite ca Serbia să fie zdrobită,

Incercările de-a o ajuta prin restabilirea acordului balcanic, n'au reușit, cu toate marile insistențe făcute la Sofia, din cauza pretențiunei bulgarilor de a li se acorda prin anticipație compensațiuni pe care nici Serbia nici Grecia nu le pot admite.

Neputînd ști ce soartă-i rezervă actualul războiu, Serbia nu se putea mutila singură de pe acum, și nici Rusia nu putea să-i pretindă aceasta.

*

Rămîne dar ajutorul pe calea armelor.

O călduroasă intervenție s'a făcut pe lîngă Romînia ca acest ajutor să poată trece pe la noi.

De sigur, dorința noastră cea mai vie este să putem fi de folos sîrbilor.

Și pentru noi, chiar dintr'un egoist punct de privire judecînd lucrurile, este de o importanță capitală ca Serbia să nu fie înfrîntă.

Am arătat pe larg motivele de diferite ordine care comandă ca acest fapt să nu se întîmple.

Dar la îndeplinirea dorinței guvernului rus se opun și dificultăți de ordin material. Se știe că liniile ferate rusești sunt mai largi decît ale noastre. Astfel trenurile rusești n'ar putea circula pe la noi.

In acelaș timp noi nu le putem pune la dispoziție vagoane.

Vremurile și circumstanțele grave prin care trecem pot face ca dintr'un moment într'altul să avem noi înși-ne nevoe de vagoane.

*

Rămîne însă calea Dunărei. După informațiunile noastre credem a ști că guvernul romîn nu va face nici o dificultate ca armatorii noștri să pue la dispoziția guvernului rus șlepurile și vasele lor de transport pe Dunăre.

■ *Lista No. 2, a persoanelor care au răspuns la apelul doamnei Lucia D. Grecianu.* — D-na Cavaler de Zotta 16 perechi obiele, d-na Sofia V. Sculy 10 p., O anonimă 6 p., d-na și d. C. Praja și d. I. Praja 50, d-na Maria Dudescu 8, d-na colonel I. Isvoranu 11, d-na Leonescu 12, d-na colonel Petrovanu 16, d-na Anette Werner 50, d-na V. Tufli (Brăila) 23, d. Dimitriu Bogonos 12, d-na Elena Botez 4, O anonimă 6, familia E. Caudella 6, d-na Rachelle Klepper 50, d-na Maria dr. V. Negel 27, d-na Eroto Văsescu 12, d-ra Maria Terenzi 5, d-na A. Kogălniceanu (șeful gărei Pașcani) 9. d. Pandele Mavromati 6, d-na Antoinette dr. Russ 3 părechi mănuși și 12 p. obiele. D-na M. Hurmuzescu 12, d-na Grig. Kessim 20, d-na Nat. Alexandrescu 6, d-na și d-l Gh. Roiu 6, magazinul Fridman 6, d-l Anton Duduica 6, d-na Any Scheiner 2 perechi ciorapi și 2 perechi obiele. Magazinul Globul Verde 12 p. obiele, d-na Elena dr. Riegler 52, d-na Aglaia Dimitriu 9, d-ra Eufrosina Caton 10, d-ra Jeaneta Laeovska 12, d-na Rosalia Wechsler 12, d-na Agripina Buțureanu 12, Școala normală de fete „Mihai Sturdza" 120, o anonimă 41, o anonimă 20, Albert Daniil 25 metri stofă de lînă, d-na Lucia O. Erbiceanu 15 p. obele, d-na Aspasia Culianu 16, d-na Natalia Culianu 16, d-na Elisa G. Sturdza 16, d-na Charles Sturdza și d-na Gh. Sturdza 12 m. stofă de lînă. D-na Clementine Konya 10, d-na Mitzi Konya 10, d-na Catherina Crivătz o bandă pentru piept, două plastoane croșetate și 12 p. obiele, d-na și economul P. Savin 16 m. stofă de barhet, d-na Maria Carp și d-na Margareta Carp 6, d-na Elisa maior Văleanu 16, d-na general Pascu 24, d-na Maria Soroceanu 6, d-na Lucia C. Militeanu 6, d-na Ida ing. Cazaban 3 perechi ciorapi și 10, d-na Elena Rudolf Suțu 3 p. ciorapi și 10. d-na Alice A. Mănescu 8, d-na Ana Nether 7, d-na Anefa V. Purcherie 5 p. colțuni, două bande pentru piept și 5.

■ Poliția, a arestat pe pungașul Iosub Șmilovici, asupra căruia s'au găsit numeroase obiecte de aur.

■ Pînă în acest moment n'a sosit nici o știre din Odesa cu privire la transportarea corpului defunctului colonel Cavalciuc, mort la spitalul Central din Iași.

■ D C. Stere se'ntoarce în astă seară în Capitală.

■ La revizoratul școlar au sosit lefile învățătorilor pe luna Noembre.

■ Comitetul fălticinian pentru ajutorarea incendiaților din Fălticeni a împărțit ajutoare de subsistență și ajutoare definitive 22,849 lei 35 bani.

Intre cei care au contribuit cu sume mai mari sunt: Banca Națională 1500 lei, d. I. I. Brătianu 1000 lei, Guvernul 5000 lei, o colecță făcută în București 5149 lei și băncile private din Fălticeni.

■ Sîmbătă 22 Noembre a. c. ora 9, se redeschide „Toynbehalle" în sala cantinei Gheltzer.

■ D. dr. Bogdan și-a desvoltat aseară în aula Universității conferința anunțată, vorbind despre „Femeia în războiu".

■ D. Ed. Caudella va pleca in cursul săptămînei viitoare la București pentru a conduce personal orchestra ministerului de instrucțiune în executarea uverturei „Moldova" scrisă de d. Caudella cu motto Alexandrian: „Scumpă țară și frumoasă!..."

Doamnele și domnii doctori în medicină, farmaciștii, dentiștii, precum și domnișoarele și domnii studenți în medicină, cari nu fac parte din nici un element al armatei, sînt cu stăruință rugați a trimite serviciului sanitar al orașului (medicului șef) adresele lor exacte (strada și No.), pînă în 24 ore.

Pentru doctorii în medicină e nevoe a se preciza și specialitatea.

■ **Misiunea italiană în Iași.**—*Cu trenul de 5 și 20 sosește astăzi prin via Ungheni, o importantă misiune științifică italiană, care se reîntoarce prin Rusia, din exploararea Asiei centrale.*

Misiunea este condusă de d. dr. Filipi, fiul marelui scriitor italian, el însuși un om de mare valoare științifică. D-rul de Filipi, a întovărășit pe ducele Abruzilor, în cunoscuta sa exploarare a polului nordic.

Misiunea științifică italiană, în afară de dr. Filipi, mai cuprinde următoarele somități italiene: Comandantul Alexio, profesorii Dainelli, marchizul Mello Vanturi Lenovi, profesorul Marinelle și este întovărășită de celebra călăuză, de o reputație europeană, Petegajsk, care a făcut parte și din campania ducelui Abruzilor.

Misiunea aceasta a părăsit Italia în vara anului 1913 și a exploarat regiunea munților Himalia și a Cașemirului, făcîad și ascensiunea punctului Kara Corum, cel mai înalt pisc din lume.

*

Misiunea italiană va fi obiectul unei foarte călduroase recepții atît din partea lumei noastre oficiale cît și din partea publicului ieșan, care vede cu multă bucurie, mai cu seamă în aceste momente, pe reprezentanții științei surorei mai mari și ai țărei prietene.

«Opinia» se asociază cu dragă inimă la manifestația de dragoste frățească pe care Iașul o face misiunei italiene și salută cu bucurie pe savanții adăpostiți astă-zi între zidurile Iași.

✻ Astă seară Sîmbătă 22 Noembrie, are loc o reprezentaţie a cinematografului Pathé Frères în sala Circ Sidoli, cu următorul program:

Bandiţii din Pegomas, mare dramă poliţistă care cuprinde aventuri nouă ale detectivului iscusit Nat Pinkerton. Două acte mari. Noul program cuprinde apoi: Fericire perdută, comedie dramatică de Daniel Riche, interpretată de somităţile artistice ale teatrelor pariziane cu d-ra Cécile Guyon în rolul principal al Celestinei. Şiretenia pădurarului, scene comice.

Două matineuri la orele 3 şi 5 şi reprezentaţie serală.

Mîine Duminică 23 Noembrie, două matineuri la 3 şi 5 ore şi reprezentaţie serală. Program nou duminical.

De la 5 pînă la 25 Noembrie a c. se poate face apel la grefa Curţii de Apel s. I. contra ordonanţelor prin care unii au fost greşit înscrişi în listele electorale, iar alţii respinşi de la înscriere.

Cu cercetarea şi susţinerea acestor apeluri clubul conservator-democrat a însărcinat pe d-nii avocaţi Ştefan Georgescu, George Dornescu şi Constantin Jornescu cari vor sta la dispoziţia celor interesaţi în localul clubului din Piaţa Unirei în fiecare zi de lucru de la ora 5 jum. pînă la 7 p. m.

D-na Lucia D. Greceanu a adresat următorul apel către doamnele din Iaşi.

Soldaţii din garnizoana Iaşului, avînd nevoe de a fi pregătiţi pentru orice eventualitate şi fiindcă ne aflăm în ajunul unei ierni care ameninţă a fi friguroasă, fac un apel călduros la inima tuturor femeilor din Iaşi, pentru a veni în ajutorul ostaşilor noştri, trimiţîndu-mi cît mai în grabă, cel puţin cît o pereche obiele de lînă sau de barhet, în mărime de 40 cent. pe 50 cent. pe care le voi remite autorităţilor militare respective publicînd tot odată numele donatoarelor'.

Debitul Badareu aduce la cunoştinţa Onor. Public, că a redus în mod simţitor preţurile produselor alimentare vînzîndu-le sub preţul pieţii şi anume:

Delicios unt p. masă şi cafea	6.00	kg
Smîntîna dulce centrifugată	2 40	„
Brînză de burduf, de munte	3.00	„
Caşcaval de Penteleu	3.00	„
Adevăratul Ghiudem de Botoşani	5 —	„
Renumitul Salam de Sibiu	7 —	„
Grăsime de porc topită	2.00	„
Brînză de Brăila	2—	„
Brînza Olanda	4.50	„
Rocfert	5.60	„
Gervais bucata	0.45	„
Schweitzer	4.80	„

De asemenea se găseşte must dulce şi vin nou de calităţi superioare.

La via d-lui Const. Kilimoglu (comuna Copou), se află de vînzare viţe de vie din varietăţile Selection Carrière, Chasselas, Bordeaux, Bourgogne, altoite pe portaltoi cei mai rezistenţi.

EPITROPIA GENERALA

a

Casei spitalelor şi ospiciilor sft. Spiridon Iaşi

Face cunoscut că, în ziua de 4 Decembrie a. c., oarele 2—4 p. m., se va ţine în camera acestei Epitropii licitaţie publică prin oferte sigilate pentru închirierea caselor din str, Nemţească No. 4 din Iaşi foaste Gh. Dima, în etajul de sus, proprietatea acestei Case, pe termin de 5 ani, cu începere de la data aprobărei definitive.

Licitaţia se va ţine conform art. 72—83 din legea contabilităţei generale a statului.

Concurenţii pentru a fi admişi la licitaţie vor trebui mai întăi să depue o garanţie provizorie în sumă de 200 lei în efecte publice sau numerar.

Condiţiunele şi ori ce informaţiuni se pot vedea şi lua în ori ce zi de lucru în cancelaria Epitropiei serviciul administrativ.

Doctorul **N. Hortolomei**

— Medic la Sf. Spiridon —

S'A MUTAT IN

Strada Cuza-Vodă (foastă Golia No. 42

Consultaţii 1—3 p. m.

Dr. G. SAVA-GOIU

consultaţii pentru

Boale de ochi

Sîmbătă şi Duminică dela 2—4 str Păcurari 21

CHIRISTIGIA

„Bradul Moldovei"

Mari depozite de Cherestea

Str. Uzinelor II—14

Asortat cu toate esenţele de lemn pentru construcţie şi tîmplărie

Societatea „Bradul Moldovei"

— Telefon —

EXPERIENŢA A DOVEDIT CĂ:

Apele Mineralizate Sinteza

Preparate cu **Lithină şi Bicarbonat de Sodă** de

Doctorul RATIANU Chimist şi farmacist, IAŞI

sunt cele mai conştiincios preparate, cele mai curate şi cele mai plăcute dintre toate produsele similare din ţară.

Cereţi dar pretutindeni, în toate debitele de băuturi şi în toate restaurantele, numai **APELE MINERALIZATE „SINTEZA" a DOCTORULUI RĂTIANU,** şi feriţi-vă de imitaţiuni care prin compoziţia lor nu se pot compara întru nimic cu excelentele produse **„SINTEZA".**

Apele Mineralizate Sinteza sunt alkaline—lithionate şi se recomandă în special ca apă de masă persoanelor ce suferă de **ACREALA EXAGERATA a STOMACULUI, GUTTA, ARTRITISM, NISIP LA FICAT, NISIP LA BEŞICĂ** sau **RINICHI, CONSTIPAŢIE** etc.

Observaţi bine **ETICHETA DE PE STICLĂ** şi **PLOMBELE DE ÎNCHIDERE** care trebue să poarte numele meu **Dr. A. RĂTIANU** şi marca **„SINTEZA".**

Refuzaţi ori ce substituţie.

La cerere se trimite trăsura fabricei la domiciliu.

— Biroul Fabricei IAŞI str. GOLIA No 46 —

VIZITAŢI NOUL ŞI

Marele Magazin de Manufactură

SI GALANTERIE

LA „KAHANE"

— Palatul Braunştein—Str. Cuza-Vodă 83 (fost Golia) —

Bine asortat în: Ştofe pentru rochii, *calităţi superioare şi utimele noutăţi,* Pluşuri pentru jachete şi Linoleum Pînzărie de Olanda şi Belgia, Chifonuri *în toate lăţimele şi calităţi,* Atlasuri, Pistră de saltele şi Zephiruri, cămăşi bărbăteşti, Napajuri şl feţe de mese de Olandă şi de bumbac, Inlet, Satinuri pentru plăpomi, ratinuri, flanele, moltoane *şi în general tot ce e mai nou în această branşă.*

Asortiment complect în articole de galanterie

— Serviciul conştiincios şi cu Preţuri modeste —

Onorata clientelă este rugată a vizita magazinul spre a se convinge.

Clinica Veterinară

Iaşi, strada Păcurari 138, Iaşi

DIRECŢIA

Dr. D. BUZENCHI

Boale interne şi externe; operaţiuni de mica şi marea chirurgie.

Se primesc animale bolnave în pensiune: **animale mari 3 lei pe zi, animale mici 2 lei pe zi.**

Se practică vaccinaţiuni contra turbării, jigodiei la cîni şi dalacului (la toate animalele).

Anexa: *Atelier special de potcovărie normală şi pathologică; aplicarea raţională a cauciucurilor franceze şi ruseşti.*

HOTEL ROMANIA

— FOST HOTEL NAŢIONAL —

IAŞI—PIAŢA UNIREI

Renovat în totul Mobilier nou în toate camerele.

La orice oră se găsesc camere bine îngrijite şi încălzite

SERVICIU PROMPT

Deasemenea s'a aranjat în parterul hotelului cu intrarea în str .Seulescu 2, renumitul

Restaurant HERMAN EHRLICH

Hotelul Romania este pus sub conducerea D-lor **H. Ehrlich şi Elic Frenchel**

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Un comunicat german

Berlin.—Marele cartier general anunţă:

„Pe teatrul occidental atacurile franceze din Flandra au fost respinse. In spre Altkirch am făcut progrese. Pe teatrul oriental în lupta de la lacurile mazuriene am respins atacurile ruşilor, care au avut mari pierderi.

Ofensiva noastră în Polonia continuă în mod normal.

Războiul chino-japonez

Berlin. — Ziarul „Vossische Zeitung" află indirect din Petrograd, că în localitatea Iantung japonezii sunt hărţuiţi de revoluţionarii chinezi.

Preşedintele republicei chineze face sforţări zice ziarul „Rieci" de a tempera sentimentul răsboinic al chinezilor, dar fără şanse de reuşită. Chinezii cer evacuarea localităţilor ocupate de japooezi şi luate de germani.

Se pare că răsboiul chino-japonez va fi inevitabil.

Luptele de la Dixmunden

Berlin. — Ziarul „Lokalanzeiger" află că fortificaţiile aliaţilor la sud de Dixmunden au devenit imposibile atît din cauza terenurilor innndate, cît şi din pricina focului artileriei noastre grele. Artileria noastră a cîştigat teren.

Nou ambasador

Berlin. — D. Bulow a fost numit ambasador la Roma.

Submarin englez scufundat

Berlin. — „Frankfurter Zeitung" comunică scufundarea unui submarin englez în faţa Dardanelelor.

Intrevedere diplomatica

Bucureşti. — D. I. Brăteanu, preşedintele consiliului, a avut o lungă întrevedere cu d. Blondel ministrul Franţiei şi Sir Barclay ministrul Angliei.

Inaintarea austriacilor în Serbia

Viena. — Ocuparea Belgradului a avut loc în mod solemn.

Inaintarea trupelor noastre continuă, cu toată rezistenţa disperată a serbilor. In ultima luptă au luat 300 prizonieri. Luptele ce dau serbii pentru a acoperi retragerea lor sunt toate respiese.

Luptele în Bucovina

Mihăileni.—Marţi la ora 9 dim. s'a început o vie luptă între ruşi şi austriaci. Lupta s'a desfăşurat între Siret şi Terebecea şi a ţinut pînă la ora 12 din zi. Ruşii în cele din urmă s'au retras faţă de superioritatea austro-ungarilor.

Se aşteaptă nuoi lupte. Austriacii s'au întărit la Siret.

Condemnarea unui ziarist

Petrograd. — Redactorul ziarului reacţionar „Russki Znaniaj", numitul Pogatov, a fost condamnat de consiliul de război la 6 luni închisoare pentru că a afirmat omorul ritual din Fastof este fapt real dar a fost volatilizat de pledoariile avocaţilor.

Ce cred englezii asupra razboiului

Viena. — „Daily Nail" află din New-York că ziarul american „Saturday Evening Post" publică o convorbire a publicistului american Irving Kopp cu ministrul de războiu al Angliei, lord Kitchener.

Acesta din urmă a zis că războiul nu va putea dura mai puţin de 3 ani dar că desigur se va termina deabea în 6 ani, cînd germanii vor fi înfrînţi şi pe mare şi pe uscat.

O profeţie a lui Crispi

Roma. — Ziarul „Concordia", apărut astă-zi sub direcţiunea lui Crispi fiul, publică în fac-simile scrisoarea lui Francesco Crispi din 1892, în care marele om de stat, amicul lui Bismark, profetizează răsboiul european ca o consecinţă a alianţei franco-ruse şi zice că această alianţă va fi mormîntul libertăţei europene. Franţa a cerşit această alianţă nu în favoarea principiului naţionalităţei ci numai şi numai de ură şi răzbunare.

Dacă Europa (Crispi înţelege Tripla Alianţă) e învinsă echilibrul vechiului continent va fi distrus şi popoarele nu vor mai avea linişte. Nouă războae se vor declara pentru a salvgarda civilizaţiunea. Franţa, acest nou Essan, şi-a vîndut dreptul de primogenitură pentru a redobîndi provincille pierdute în 1870. Franţa a mai dat mările Adriatica şi Mediterana cazacilor. Eu sper că cazacul nu va învinge; întîmplîndu-se însă ca Rusia să învingă va fi silită Franţa să iee iarăşi armele contra aliatului său de astăzi (Agenţia Bjöornson).

Doctor FISCH

Specializat la Berlin în

BOLI DE COPII

Precizarea diagnozelor prin analize microscopice

Iaşi, str. Cuza-Vodă (Golia) 42

Consult. 10—11 şi 3—5

Comunicat francez

Paris.—(prin turnul Eifel).—In Belgia germanii continuă o canonadă destul de violentă în contra localităţii Nieuport şi poziţiilor aliaţilor lîngă Dixmunde şi la sud de Ypres.

Pe frontul de la Somme pînă la Aisne şi în Champagne este linişte,

In Alsacia francezii au cucerit 2 sate nuoi în regiunea Thann.

S'a stabilit că şefii germani înşeală trupele, căci soldaţii făcuţi prizonieri în ultimul timp credeau că Verdunul a fost luat de germani.

In Tunis, Algeria şi Maroc este linişte.

D. Filipescu părăseşte partidul conservator

Bucureşti.—D-nii N. Filipescu şi dr. Istrati au cerut să vază pe d. Ionel Brătianu. Ambii fruntaşi se vor întălni apoi cu ceilalţi şefi de partide.

Ziarul „Dimineaţa" crede a ştie, că în cazul cînd răspunsurile ce vor obţine de la şefii partidelor nu vor fi satisfăcătoare, membrii din Acţiunea Naţională se vor retrage din partidele politice din care fac parte,

Vagoane germane pentru aprovizionare

Bucureşti, — In decursul zilei de ieri au sosit la Palanca 300 vagoane germane goale, pentru a servi la exportul cerealelor de la noi.

Aceste vagoane vor fi dirijate spre diferite staţii din ţară.

Revolta pe un vapor grec

Constanţa.—Vaporul „Chios cu pavilion elin, care venise din Constantinopol spre a încărca cărbuni pentru flota turcă din Zvogulzae, a ancorat în port.

Insă aci echipagiul s'a revoltat şi a refuzat să se reîntoarcă la Constantinopol. Vasul a trebuit să rămie în port.

Un căţeluş mic *(Pudel) alb, creţ, răspunde la numele de „Pufi" s'a pierdut.*

Găsitorul este rugat să'l aducă d-lui Calmuschi artist, Hotel Buch, unde va primi o recompensă.

ANUNCIU

Maistru cârnaţar

FRANTZ LEIBEL Str. Dragoş 25

Vin la domiciliu pentru lucrat mascuri, primesc şi marfă la afumat.

Un grajd *pentru cai şi trăsură de închiriet. A se adresa strada Elena Doamna 29.*

Sanatoriul „Sf-ta Maria"

ost Dr. TZAICU, str. Zmău No. 3, Iaşi

complect reorganizat se deschide la 15 NOEMBRIE a. c.

Secţia chirurgicală sub conducerea **profesorului Dr. Amza Jianu.**

Secţia medicală cu laborator pentru examene de urină, sînge etc.

Preţuri moderate. Ingrijirea bolnavilor nu va lăsa nimic de dorit.

Pacienţii au libertatea de a'şi alege d-nii medici curanţi.

Dr. Leon Şeptelici-Andrieşi

IMPORTANT

Prin aceasta aduc la cunoştinţă Onor Public că cu începere de la 31 Octombrie c. deschid in Bulevardul Ferdinand 27 bis un Hotel sub denumire

Hotel Naţional

sub firma „La Pivniţa Negruţi"

Construcţia nouă, modernă şi Higienică, mobilier nou, aranjament complect după corinţele moderne.

BIRT ROMÂN sub conducerea D-lui ILIESCU, Vinurile şi Băuturile spirtoase vor fi servite dela PIVNIŢA NEGRUŢI, diferite mezeluri în fie care zi proaspăte, serviciul prompt şi preţuri foarte convenabile.

Pentru d-nii VOIAJORI preţuri foarte convenabile.

Deci rog pe onor. public a mă vizita asigur deplină mulţumire.

Cu toată stimă

L. H. Moscovici

Iaşi Bulevardul Ferdinand 27 bis vis-a-vis de Antrepozite lîngă gar

D-ră germană *diplomată cunoscînd şi franceza, romîna şi piano dă lecţiuni particulare, la un institut în provincie sau la un copil.*

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . . 20 lei
6 luni . . 10 lei

OPINIA

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Administrația: Tipografia H. Goldner, Iași.
— TELEFON No. 36 —

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul XII—No. 2338.—Marți 25 Noem. 1914

O chestiune economică

Francezii, pentru cari toată latinitatea, iar printre latini și umilul țăran de la Dunărea, are cele mai adînci simpatii și le urează din toată inima să iasă triumfători din grelele încercări la cari sunt supuși, recîștigînd sceptrul de conducători ai civilizațiunii, găsesc mereu la vrăjmașii lor procedeuri, pe cari și le recomandă lor.

Așa, de exemplu, scriitorul francez Lucien Descaves arată că o broșură foarte răspîndită în Germania, acum vre-o zece ani, formula astfel *cele zece porunci* ale comerțului german:

1) In cheltuelile tale cele mai mici, nu perde nici odată din vedere interesele compatrioților tăi și ale țării tale.

2) Nu uita că tu micșorezi averea țării tale, dacă cumperi fie măcar pentru *un pfening*, un produs străin.

3) Banul tău nu trebue să profite de cît negustorilor și muncitorilor germani.

4) Nu profana pămîntul german, casa germană, atelierul german prin prezența și întrebuințarea de mașini sau lucrători străini.

5) Nu lăsa nici odată să se servească la masa ta, carne sau grăsime străină, cari ar face rău creșterii de vite germane, și apoi ar compromite sănătatea ta, pentru că cărnurile străine n'au fost vizitate de poliția sanitară germană.

6) Scrie pe hîrtie germană, cu peniță germană și usucă cerneala cu *buvard* german.

7) Nu te îmbrăca de cît cu stofe germane și pe cap poartă pălării germane.

8) Făina germană, fructele germane, berea germană dau singure forța germană.

9) Dacă nu-ți place cafeaua de malt german, bea cafea provenind din coloniile germane și chiar dacă preferi cacao ori chocolala caută ca aceste produse să fie exclusiv germane.

10). Laudele străinilor să nu te facă a uita aceste precepte; ori ce s'ar zice, rămîi convins că cele mai bune produse, singurele demne de un cetățean al marii Germanii, sunt cele germane.

„Se găsesc, adaogă Lucien Descaves, în aceste 10 porunci ale comerțului german, recomandațiuni de cari ar trebui să profităm. Și o vom face".

„Cînd victoria va încorona silințele noastre, continua el, vom reciti aceste 10 porunci și vom răsturna, în profitul nostru, pe cea de a patra, adică: nu profana pămîntul francez, casa franceză, atelierul francez, prin întrebuințarea și prezența mașinelor, directorilor, și lucrătorilor germani".

Este, după cum se vede, la mijloc, o interesantă chestiune de ordin economic, și anume vașnicul proces între ceia ce se cheamă *liber schimb și protecțiune.*

Germanii aplică astăzi măsurile economice, pe cari puternicii lor vrăjmași, Englejii, le-au aplicat altă dată. E de ajuns a aminti un edict englez din 1666 care prescria, sub pedeapsa *unei amenzi de cinci livre sterline, a se îngropa cei răposați în stofe de lînă*, măsură luată pentru a protegui arta linei indigene.

Acum, cu dezlănțuirea celui mai formidabil războiu, se pot trage cu folos multe învățăminte pentru viitor. Se vede acum, că o politică liber schimbistă, cam în felul cum am practicat'o noi, are multe și mari neajunsuri.

Va deveni de aici înainte un fel de axiom, învățămîntul economic după care „o țară trebue să-și dea osteneală a trăi în primul loc din produsele ei". O țară nu va facerău dacă se va conduce ca un moșier care are din moșia lui tot ce-i trebue pentru trai și numai din cînd în cînd cumpără cîte ceva din tîrg. Noi în deosebi, facem în vremurile actuale o tristă experiență.

Băncile noastre n'au bani pentru timpuri grele, de aceia nu pot veni în ajutorul muncei naționale.

Pentru industriile de apărare națională cari se impuneau în primul loc, n'au făcut aproape nimic. De aceia suntem avizați tot la străini.

De sigur că o țară mică, cum e a noastră, dar cu pretenții mari, a trebuit să facă foarte deseori și în mare măsură apel la străini.

Nu pierdem însă nădejdea că în curînd *la pretențiile acestea mari, vom avea și o țară mare* și atunci de sigur altfel vom vorbi.

Nu e mai puțin adevărat însă, să constatăm că traiul nostru de pînă acum ca stat și ca pătură cultă și civilizată, de străini a fost alimentat.

Și acum cînd interesele noastre naționale nu se mai potrivesc cu cele ale lor, ne zbatem într'un cerc ca de fier.

Războiul actual va face ca fiecare țară să-și revizuiască situațiunea economică și să lupte pentru a depinde cît se poate mai puțin de straini.

O cere aceasta existența națională, o cere civilizația națională.

V. I. Radu

Mici Polemici

O misiune italiană a trecut pe la noi întorcîndu-se din vîrful muntelui Himalaia.

— Acolo, de sigur, aerul e mult mai... curat ca în Europa.

*

Kaiserul a sosit la Berlin — spune o telegramă—pentru o foarte scurtă ședere,

— Iată unul care nu e...sedentar.

*

Asquith afirmă că germanii au declarat războiul cu sînge rece; Bethman Holweg, zice că englezii—veșnic flegmatici—au vrut războiu cu sînge rece.

— Și acum ce mai de-a sînge cald se varsă!

*

Trecerea Rușilor pe la noi e jenată prin faptul că liniile noastre ferate nu-s destul de largi pentru vagoanele lor.

— O singură dată ne putem felicita că nu suntem destul de... largi cu vecinii.

*

Nu se mai numără statele cari sunt în războiu. Ci, spre simplificare, se enumără acele cari nu *sunt...*

*

Ultimul număr al Flacărei *are două coperți,*

Idee foarte nimerită, ca să acopere hîrtia excerabilă pe care s'a tipărit acest număr al revistei.

*

Un ziar „laudă" pe poetul Victor Eftimiu anunțînd astfel o nouă piesă a d-sale:

Se zice că de astă data *ne va da o lucrare serioasă.*

*

Clinica d-rului Buzenchi anunță că aplică la trăsuri cauciucuri franceze și rusești.

— Cu așa fel de trăsuri ne-ar fi moale de tot, dacă mergem cu Tripla Înțelegere.

OAMENI ȘI LUCRURI

Romantizmul Războiului

Un ziar a trecut, nu de mult, în rîndurile intelectualilor europeni: un fior de uimire, de groază și de admirație în acelaș timp. Anatole France a cerut—și a fost învoit—să se înroleze în armata franceză.

Uimire—pentru gestul unui socialist generos; groază pentru primejdia pe care o înfruntă; admirație pentru cugetătorul care dă exemplul—trist, dar admirabil—al sacrificiului suprem pentru că nu a fost cerut de nimeni.

In filosoficul său roman; „La Révolte des anges", Anatole France scria, acum 2—3 ani, la pagina 251:

„..In timp ce petrecerile lui Napoleon răsturnau Europa, noi ne felicitam de cumințenia noastră, puțintel cam triste, de a vedea era filosofiei deschizîndu-se prin masacre, prin supplicii și prin războaie. Răul e că copiii secolului, căzuți în prostia cea mai supărătoare,—concepură un creștinism pitoresc și literar—care dovedește o slăbiciune de spirit într'adevăr de necrezut și, la urmă, căzură în romantism. Războiul și romantizmul, flagele spăimîntătoare! Și ce milă de a vedea oameni hrănind o dragoste copilăroasă și furioasă pentru puști și dobe!

Ei nu pricep că războiul care a făurit inimele și a întemeiat cetățile oamenilor înapoiați și cruzi, n'aduce nici biruitorului nimic afară de ruină și mizerie și nu este de cît o crimă grozavă și stupidă în ziua de astăzi cînd popoarele sunt legate între ele prin comunitatea de arte, de științi și de schimb. Europenii smintiți care chibzuesc cum să se măcelărească în de ei, atunci cînd una și aceiași civilizație îi învălue și îi unește.

Am refuzat de a mai convorbi cu acești nebuni, m'am retras în satul acesta unde m'am făcut grădinar..."

Iar la pag. 297 unde serafimul filosof înlocuește pe Alcor la tribună:

...„Războiul nu fu nici odată o știință sigură, nici o artă precisă. Dar, ori-cum, geniul unei rase, ori gîndirea unui om se puteau încă simți. Dar cum să definim însușirile cerute unui general șef în războiul viitor cînd va trebui să aibă în vedere mai multe masse și mai mari mișcări decît poate cuprinde inteligența unui om? Cîtimea tot mai mare a mijloacelor tecnice, înmulțind la infinit cauzele erorilor, paralizează geniul șefilor. La un oarecare grad de expanz une militară, pe care Europenii—modelele noastre—sunt pe punctul de a-l atinge, șeful cel mai inteligent și cel mai tîmpit devin egali prin lipsurile lor. Un alt efect al înarmărilor moderne, este că legea numărului tinde a se impune cu o inflexibilă rigoare. Intr'adevăr, marile cîtimi de oameni, în războiu ca și aiurea, nimicesc inteligența și superioritățile individuale în folosul unui fel de suflet colectiv foarte închircit..."

Dar vuetul „îngerilor revoltați"—a plebei se urcă la tribună, cerea „războiul", „victoria". Și atunci:

—„Tovarăși, vroiți victoria? Vă cred. Dar trebuie să fiți putregăiți de literatură și de poezie ca să cereți războiul. Ideea de a face războiul nu mai intră azi decît în creerii unor burghezi abrutizați ori a unor romantici întîrziați... Ce este războiul? O mascaradă caraghioasă înaintea căreia tresare în chip stupid, lirizmul ghitariștilor patrioți. Dacă Napoleon ar fi avut o inteligență practică, n'ar fi făcut războiul: dar era un visător, beat de cîntările lui Ossian. Voi răcniți: „trăiască războiul!" Sunteți niște secături. Cînd veți deveni intelectuali?

Iată intelectualii nn cer forța, stăpînirea tuturor visăriilor artei militare: tactică, strategie, fortificații și alte nimicuri. Ei nu cred în fantazia războiului—ci în știința chimiei. Ei închid victoria într'o formulă algebrică.

Și scoțînd din buzunarul său, un mic flacon pe care-l arată adunării, prințul strigă surizînd:

— Victoria? Iat'o!"

Și iată că „prințul intelectualilor", Anatole France, autorul paginelor de mai sus, înverșunatul batjocoritor al romantizmului războinic—se înrolează la 70 de ani!

Rodion

NOTA ZILEI

Stil balcanic.

Intr'o importantă corespondență pe care o publică un important ziar bucureștean, asupra situației în Sofia, cetim următoarele:

...„Noi împiedecăm indirect și pe Romîni de a intra în Transilvania, precum și pe greci de a alerga în ajutorul Serbiei. Și apărăm asemenea dosul Turciei

Asta e clar ca ziua..."

Găsim cam prea... clar ca ziua să vorbească balcanicii de „dosul Turciei", dar credem că nu trebue dat un înțeles... turcesc acestei mostre de stil și—limbă, dacă nu ni se iartă expresia.

Principele Bülow la Roma

Berlin. — Trimiterea principelui Bülow la Roma este privită de poporul german pretutindeni cu mulțumire. Ziarul „Berliner Lokalanzeiger" scrie: De a scoate politica italiană din egoismul ei sănătos, pronunțat de abia acum, nu poate fi problema principelui Bülow. In orice caz omul acesta extraordinar de capabil, va reuși, de a întîmpina manopera uneltirilor diplomaților inamici acreditați la Roma. Ziarul „Berliner Tageblatt" se exprimă: Principele Bülow posedă fără îndoială pentru rolul omului de stat mijlocitor, mai cu seamă însă pentru problema sa din Roma, cele mai excelente însușiri. Principele Bülow mai știe că regeie, guvernul și păturile largi a poporului italian nu doresc o politică de aventură; ei voesc a păstra atitudinea pacinică a Italiei de pînă acum. Aci este punctul unde arta de compensare a principelui Bülow se poate pune în evidență.

INFORMAȚII

După știri particulare, misiunea italiană a fost reținută la Chișinău, unde e sărbătorită. Se crede că misiunea va sosi azi în Iași.

UN NEAJUNS RUSESC. — Trenul din Ungheni sosește zilnic cu întîrziere de ore. Cauza acestor întîrzieri stă în faptul că autoritățile rusești din Unghenii ruși, nici nu vor să știe de raporturi internaționale și felul cum cercetează pe călători durează ore întregi.

Pentru a pune o ordine în mersul trenurilor, direcția căilor ferate romîne a luat dispoziția ca trenul românesc să nu aștepte pe călătorii ruși mai mult de 60 de minute. Dispoziția aceasta se aplică de cîte-va zile, dar iată ce se 'ntîmplă, Autoritățile rusești, fără a se sinchisi, după ce își termină operațiile, dau drumul călătorilor pe jos până la Unghenii romîni. Aci călătorii aflînd că au a rămîne pănă a doua zi dau telegrame disperate, așa că inspecția din Iași se vede nevoită ca în timpul nopței, să dispue formarea de trenuri speciale, care să aducă pe călători la Iași.

E un neajuns,—căruia factorii în drept ar trebui să-i pue capăt.

D-na Natalia Zaharia, institutoare la școala de băeți no. 2 „Carol I" a fost transferată la școala de băeți no. 8, în locul d-nei Stănescu, transferată la București.

In locul d-nei Zaharia a fost transferată d-na Elisa Vasiliu de la școala de fete no. 1.

Ministerul de instrucție a aproba transferarea d-lui C. Pogor de la școala din Budești (R.-Sarat) la școala din Gănești (Iași), în locul d-lui N. Georgescu considerat ca demisionat, neprezentîndu-se la post.

D. Gh. Th. Dimitriu este avansat pe ziua de 1 Decembrie 1914 ca șef al atelierelor de lemnărie aplicație cu gradul de maistru cl. II la școala superioară de Arte și Meserii.

Un grup de 50 de dezertori din armata austro-ungară, reținuți la Șipote, au fost eri puși în libertate și lăsați a se împrăștia prin țară, pentru a-și găsi de lucru.

Aseară soldatul Ștefan Sava, diu regimentul 13 Ștefan cel Mare a încercat să se sinucidă, trăgîndu-și 2 focuri de revolver în piept. In stare gravă el a fost transportat la spitalul Central.

Ștefan Sava venise de două zile și închiriase o cameră la otelul Dembinschi din strada Uzinei pe care o ocupase cu un camarad al său.

Aseară profitînd de lipsa tovarășului a căutat să realizeze dorința ce-l stăpînea de a-și curma firul vieței.

Colonelul rus Arlisberg a trecut aseară prin Iași și la ora 9 a plecat spre București.

Un număr de amatori organizaseră pe ziua de eri o vînătoare în pădurea de la Boroșești.

Intre spectatori se găsea și băetanul Vasile a Varvarei, care din imprudență trase un foc de pușcă, nimerind pe pușcașul Constantin Săcăleanu, care lovit în spate, căzu jos.

In gara Scînteia, Săcăleanu a fost bandajat, și apoi transportat la Iași..

Victima a fost adusă în stare muribundă.

Intr'o editură din Milano a apărut, în traducere italiană, interesanta broșură asupra „Neo-latinilor" publicată de d. Ioan Botez în limba engleză.

Noutăți literare.—Ultimul număr din „La Revue Roumaine" este consacrat Franței, în mare parte.

Foarte interesante actualități politice, literare și externe se găsesc în „Noua Revistă Romînă" între cari și un articol semnat de d. Rădulescu-Motru.

Domnii membri ai Ligei Culturale, secția Iași sunt rugați a se întruni Joi 4 Decembre ora 3 d. a. la sediul Ligei, curtea bisericei Bărboi, pentru următoarele chestiuni:

a). Alegerea noului comitet al secției locale.

b). Discuție asupra atitudinei secției locale în chestiunea evenimentelor mari actuale.

c). Cum și alte chestiuni privitoare la Ligă.

Cu un deosebit succes a susținut teza de Doctor în Medicină și Chirurgie, domnișoara Eleonora Radu, în fața juriului Facultății de Medicină din Iași compus din d-nii profesori, Fr. I. Rainer, președinte și d-rii Negel, Parhon, Pușcariu. Em Riegler, membrii, iar d. dr. Tănăsecu. membru suplinitor.

Subiectul tezei *„Contribuțiuni la studiul modificărilor histologice ale Hipofizei în timpul gravidității".*

Domnișoara Eleonora Radu este nepoata Directorului nostru, d. V. I. Radu.

De la 5 pînă la 25 Noembrie a. c. se poate face apel la grefa Curții de Apel s. I. contra ordonanțelor prin care unii au fost greșit înscriși în listele electorale, iar alții respinși de la înscriere.

Cu cercetarea și susținerea acestor apeluri clubul conservator-democrat a însărcinat pe d-nii avocați Ștefan Georgescu, George Dornescu și Constantin Jornescu cari vor sta la dispoziția celor interesați în localul clubului din Piața Unirei în fiecare zi de lucru de la ora 5 jum. pînă la 7 p. m.

In astă seară Luni 24 Noembrie, are loc o reprezentație a cinematografului Pathé Frères în sala Circ Sidoli, cu următorul program:

Amor vinovat, roman modern în 3 părți. Oglinzi fidele din luptele sufletului omenesc, fiind redate de maiștrii gîndirei și ai scenelor moderne.

Frumoasa pensionară, scene foarte comice.

In Orestnna (Italia), interesante vederi după natură.

Actualități interesaute: O alarmă într'un lagăr enlez—Catedrala din Reims înainte de bombardare—Inmormîntarea a doi aviatori francezi: căpitanii Remy și Faure, victimele unui accident—Generalul Garieni trece în revistă tinerii contingentului 1915 și cercetașii (boy-scouts)—Spital american la Versailes—Avant-garda și artileria rusă înaintea orașului Ivangorod—Artileria rusă trece frontiera germană etc. etc.

Noul program viitor se reprezintă Mercuri: Taina unei iubiri, după romanul lui Björnson, 3 părți—Max Linder face ski, (readucere), etc.

Pentru Duminică ziua, se anunță o conferință a d-lui profesor Dim. Gusti: «Sociologia Războiului» în scop filantropic.

D-na Lucia D. Greceanu a adresat următorul apel către doamnele din Iași.

Soldații din garnizoana Iașului, avînd nevoe de a fi pregătiți pentru orice eventualitate și fiindcă ne aflăm în ajunul unei ierni care amenință a fi friguroasă, fac un apel călduros la inima tuturor femeilor din Iași, pentru a veni în ajutorul ostașilor noștri, trimițîndu-mi cît mai în grabă, cel puțin cît o pereche obiele de lînă sau de barhet, în mărime de 40 cent. pe 50 cent. pe care le voi remite autorităților militare respective, publicînd tot odată numele donatoarelor.

La via d-lui Const. Kilimoglu (comuna Copou), se află de vînzare vițe de vie din varietățile Selection Carrière, Chasselas, Bordeaux, Bourgogne, altoite pe portaltoi cei mai rezistenți.

Comunicat austriac

Viena 6.—Comunicat oficial din 6 | 12:

Bătălia în Polonia continuă în mod favorabil pentru armele aliaților austro-germani.

Forțele ruse cari au pătruns în Galiția orientală au fost atacate ieri de la sud. Aliații au făcut prizonieri 2200 ruși și au capturat cîteva trenuri de echipagii inamice.

In Carpați au avut loc lupte parțiale.

Inamicul pătrunzînd în poziția Beskades, a pierdut 500 prizonieri.

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Lupte crîncene în Polonia

— Comunicat rus —

Petrograd 6. — Comunicat al marelui stat major :

Lupte crîncene continuă pe frontul Lovici, mai ales în regiunea Lodz şi la vest de Petrokof.

In ziua de 4 | 12 pe şoseaua Pabianiţa-Lask, automobilele noastre, blindate folosindu-se de întuneric, au intrat într'o coloană inamică pe care au risipit-o, focul mitralierelor şi loviturile tunurilor cauzîndu-i mari pierderi.

Restul frontului fără schimbări esenţiale.

Luptele în Caucaz

— Turcii aproape de Batum —

Constantinopole.—6.—Cartierul general comunică :

Am ocupat Gueda, localitatea destul de importantă situată la 20 km. de Batum. Trupele noastre, printr'un raid îndrăzneţ, au distrus instalaţiunile electrice din Batum şi au făcut cîţi-va prizonieri. Un detaşament de 300 ruşi trimis de la Batum spre a relua podul ocupat de noi, a căzut într'o cursă şi a fost cu totul nimicit.

Amiciţia italo-turca

Viena 6, — Vorbind despre relaţiunile turco-italiene, „Tanin" zice :

Constatăm cu mulţumire că silinţele inamicilor de a turbura relaţiunile amicale dintre Constantinopol şi Roma, au făcut şi mai intime aceste relaţii.

Poarta a decis să uite trecutul atîta vreme cît Italia rămîne amica şi aliata aliaţilor noştri.

Germanii trec Iserul

Berlin. — Din Londra vine ştirea că germanii, în grupuri compacte, au început să treacă Iserul, pe punţi pregătite pentru acest scop.

Noile declaraţii ale d-lui Radoslavoff

Sofia.—D. Radoslavoff primeşte telegrame numeroase din toate părţile ţărei, prin care e felicitat pentru declaraţiile sale anterioare şi rugat a menţine Bulgaria în stare de neutralitate.

De faţă cu un grup de deputaţi, d. Radoslavoff a zis că Bulgaria îşi va putea menţine neutralitatea pînă în primavară. Că pînă în acest moment, nu se vede nici un obstacol, care să silească Bulgaria a-şi schimba atitudinea.

Presa bulgară şi misiunea prinţului Trubeţkoi

Sofia.—Presa bulgară, ocupîndu-se de apropiata sosire a prinţului Trubeţkoi, zice că misiunea sa va rămînea fără nici un rezultat, căci Bulgaria e sătulă de promisiuni.

Austriacii reorganizează Serbia

Viena. — Sudslawische Correspondenz spune că drumurile şi căile ferate din regiunea cucerită au fost redate circulaţiunei şi că în oraşele mari sîrbeşti viaţa, normală a fost restabilită.

Comandamentul armatei anunţă cu înaltă satisfacţiune că măsurile luate pentru alimentarea armatei în campanie s'au dovedit exemplare. Alimentul esenţial de hrană al trupelor este carnea. Consumaţia alcoolului a scăzut considerabil şi e înlocuită prin ciai, cafea, ciocolată etc. Holera şi dizenteria au dispărut aproape complet.

Războiul turco-englez

Constantinopole. — 5.—Agenţia otomană publică următorul comunicat al cartierului general :

Ieri trupele engleze de debarcare au încercat să atace poziţiunea ocupată de trupele noastre între Tigru şi canalul Suvaya. In lupta care a urmat englezii au fost învinşi cu mari pierderi.

Am luat o mitralieră şi o cantitate de muniţiuni.

Noul minister sîrbesc

Niş.—Noul minister compus din toate partidele, afară de cel liberal, este format astfel :

Pasici preşidenţia şi externele, Paciu finanţele, Liuba Ivanovici internele, Giursici justiţia, toţi patru vechi radicali.

Drascovici lucrările publice, Davidovici instrucţiunea, amîndoi radicali independenţi, Boiovici războiul. Acesta din urmă fiind în străinătate, d. Pasici va lua pînă la înapoierea sa interimatul războiului.

Lupta aeriană

— Aeroplan rus doborît —

Viena 6.—Se comunică de la cartierul presei de război că ofiţerii aviatori Losonczy şi Wierzcjski au observat, cu ocaziunea unui sbor de recunoaştere, un aeroplan inamic ce voia să se înalţe lîngă Miechov. Aviatorii au aşteptat, circulînd pe sub nori, ascensiunea aparatului inamic şi în urmă au îndreptat un foc viu asupra lui. Aeroplanul rusesc se înclină şi deodată căzu.

O cerere rusească respinsă de Bulgaria

Constantinopole.—Se vorbeşte că Rusia a cerut Bulgariei să lase să treacă 300 tunuri şi 300 mitraieze, expediate din Franţa pentru Rusia.

Guvernul bulgar, afirmînd neutralitatea Bulgariei, a respins cererea. Rusia a răspuns prin ameninţări. Tunurile au fost retrimise în Franţa.

Luptele în Serbia

Viena.—Comunicat oficial. — La sud de Belgrad trupele noastre continuă a cîştiga teren. La vest de Arangjelovak şi Korminalovak duşmanii au adus întăriri considerabile şi continuă a da atacuri violente.

In ţinuturile din Serbia ocupate şi găsite aproape pustii, locuitorii încep a se reîntoarce treptat. In Belgrad a rămas o populaţie de 15.000 oameni. Administraţia comunală de curînd instituită, a început a-şi exercita funcţiunile.

Exportul Romîniei în Apus

Bucureşti.—Sîmbătă s'au întrunit la Banca Naţională toţi directorii de bancă spre a discuta asupra remisurilor, cecurilor şi în genere a oricărui schimb cu străinătatea.

Directorul Băncei Naţionale a adus la cunoştinţă faptul extrem de important că Romînia va continua exportul tot aşa de intens cu întreg occidentul.

LOTERIA

Bucureşti. — Azi a avut loc tragerea cl. VI-a a loteriei Regatului Romîn.

Au cîştigat :

60000 lei—21569.

20000 lei—23804.

2000 lei—47533, 57958, 7600, 9802 42546, 54367.

1000 lei—14977, 38143, 42878, 43500 47996, 52777, 52462, 10949, 13719, 18608 29099, 41406, 56872, 56067.

Cherche

maison française ou allemande, bonne famille, professeur du Lycée, pension pour fille.

Au journal sous 1000 H. H.

Atitudinea Italiei

Roma. — Ziarul „Popolo Romano" scrie : Declaraţiunile lui Salandra dovedesc că guvernul italian, mai consideră tratatul cu tripla alianţă ca în deplină valabilitate. D'abia după ce s'a convins, că Italia nu era obligată la o intervenţiune, a proclamat neutralitatea. A făcut uz de dreptul ei, nu a comis însă o lealitate. Interesele Italiei nu permit nici ca marea Adriatică să devie o mare slavă, nici ca situaţia Italiei în marea Mediterană să fie vătămată.

Războiul în apus

— Comunicat german —

Berlin. — Statul major anunţă de la marele cartier general cu data de 23 Noembrie dimineaţă :

Astăzi, localitatea Vermelle, situată la sud-est de Bethem, fiind sub focul necontenit al artileriei franceze, a fost părăsită în mod voluntar de trupele noastre. Păstrarea acestei poziţiuni ar fi necesitat sacrificii zadarnice. Trupele noastre au ocupat alte poziţii la est de Vermelle fără a fi fost urmărite de inamic.

La vest şi sud est de Altkirch francezii au reînoit atacurile cu forţe considerabile dar fără succes şi cu pierderi mari pentru dînşii.

In general pe tot frontul de vest nu s'a produs nici un eveniment însemnat.

Germanii au ocupat localitatea Lodz

Bucureşti.—O telegramă sosită aici la ora 2 p. m. anunţă că germanii au ocupat Lodz.

Situaţia Romîniei şi evenimentele externe

-- Romînia va continua statul-quo actual --

— Guvernul romîn continuă să fie informat de ambele grupări beligerante —

Bucureşti.—In ultimele zile guvernul romîn n'a urmat nici o tratativă—ceva mai mult a refuzat chiar să urmeze or-ce tratative. El continuă însă să fie informat, atît de dubla alianţă cît şi de puterile centrale despre tot ce interesează Romînia, în privinţa faptelor în legătură cu mersul evenimentelor de pe cîmpurile de lupă.

*

Astfel puterile centrale aflînd că atît Romînia cît şi Grecia ar fi alarmate de progresul armatelor austro-ungare în Serbia, s'au grăbit să comunice acestor două state lămuririle necesare.

Intr'adevăr Austria s'a grăbit să asigure guvernul nostru că nimica nu va fi înfăptuit care ar putea fi în defavoarea Romîniei, şi că, or-ce s'ar întîmpla, ea garantează comunicaţia noastră cu apusul, via Niş-Salonic.

Greciei Austria i-a dat asigurări că nu urmăreşte cuceriri teritoriale, că nu voieşte anexări, care ar putea aduce după sine oare care schimbări în echilibrul balcanic, ci voeşte numai să ocupe unele puncte, pentru a face în viitor cu neputinţă neajunsurile suferite pînă acum.

Ca o dovadă a bunelor sale sentimente Austria a declarat Serbiei, că este gata să încheie cu ea pace seperată, care n'ar aduce după sine pierderi mari teritoriale din partea Serbiei,

In Capitală se vorbeşte chiar că constituirea unui guvern naţional sîrb n'ar fi străină de această chestie.

*

Tripla înţelegere continuă şi ea să ne informeze, despre demersurile făcute la Sofia, Belgrad şi Atena, în vederea aplanării diferendelor din Balcani. Se pare însă, că lucrul ie imposibil. Grecii se arată intransigenţi, iar Bulgarii extrem de pretenţioşi.

Ast-fel, aceştia din urmă, cer, în prealabil, să li se dea compensaţii şi anume : dela serbi Macedonia cu Monastirul ; de la greci, Cavala cu tot hinterlandul ; dela Turci linia Enos-Midia şi dela noi, Cadrilaterul pînă la punctul conceudat prin arbitragiul de la Petersburg.

*

Grecia însă, care nu vrea să admită o Bulgarie tare, declară că destul sacrificiu a făcut cînd a concedat, în scopul echilibrului, Macedonia serbilor, sub nici un chip n'ar admite ca Macedonia să fie dată Bulgarilor. Cît despre Cavala, nici nu voieşte să audă.

*

Toate aceste informaţii şi comunicări au făcut guvernul să decidă că atitudinea Romîniei, în împrejurările de astă-zi, trebuie să continue a fi aceiaş ca pînă acum.

*

Se vorbeşte aci că ministrul Constantinescu a fost ieri la legaţia sîrbă pentru oare-care tratative — despre care se păstrează încă secretul.

Isidor şi Rosa Horowitz cu copii, Marie şi Lupu Mendelovici cu copii, Belina şi Arnold Schneider cu copila, Rebeca şi Isidor Grün cu copii, Louisa şi Leon Schwartz cu copila, Rosa şi Micu Zentler, d-ra Sophie Horowitz, copii

Au nemîngăiata durere de a anunţa perderea ce au suferit, prin încetarea din viaţă a prea iubitei lor mamă, soacră şi bunică

Golda Horowitz

decedată, după o grea suferinţă, în vrîstă de 65 ani Luni 24 Noembrie dimineaţa şi roagă pe toţi cunoscuţii să asiste la înmormîntarea care va avea loc Marţi 25 Noembrie a. c.

Cortegiul va pleca la orele 10 a. m. de la locuinţa defunctei str. C. A. Rosetti 39.

Aceasta ţine loc de orice altă înştiinţare.

PERDUT

Subscrisa Maria Popovici, din strada Muzelor 16, pierzînd trei polite, una de 1000 lei, una de 2000 lei şi una de 80 de lei, iscălită de firma P. et D. Iliescu în ordinul meu, le declar nule în mîna ori cărui s'ar găsi.

In acelaş timp, voiu da o bună recompensă, aceluia care le va aduce împreună cu o geantă în care se afla pe lîngă aceste poliţi şi o chee, şi un contract de locaţie.

De arendat *viile d-lui Gh. Poroineanu din comuna Tomeşti, chiar de acum cu tot ce se află pe dînsele. Via e pusă în pămînt.*

Amatorii se vor adresa la d. Vasile Speranţă, str. Fătu No. 5.

ISRAEL BROIDE

Depozit de saci, ţoluri şi sfoară.

De vînzare şi închiriat *cu preţuri reduse.*

Iaşi str. Anastasie Panu 13.

VIZITAŢI NOUL ŞI

Marele Magazin de Manufactură

SI GALANTERIE

LA „KAHANE"

— Palatul Braunştein—Str. Cuza-Vodă 83 (fost Goli) —

Bine asortat în : Ştofe pentru rochii, *calităţi superioare şi utimele noutăţi,* Pluşuri pentru jachete şi Linoleum Pînzărie de Olanda şi Belgia, Chifonuri *în toate lăţimele şi calităţi,* Atlasuri, Pistră de saltele şi Zephiruri, cămăşi bărbăteşti, Napajuri şi feţe de mese de Olandă şi de bumbac, Inlet, Satinuri pentru plăpomi, ratinuri, flanele, moltoane *şi în general tot ce e mai nou în această branşă.*

Asortiment complect în articole de galanterie

— Serviciul conştiincios şi cu Preţuri modeste —

Onorata clientelă este rugată a vizita magazinul spre a se convinge.

Sanatoriul Dr. TZAICU

Iaşi, str. Carol No. 20

Direcţiunea Sanatoriului aduce la cunoştinţa publicului şi numeroasei sale clientele, că în urma experienţii făcute şi după îndemnul medicilor şi suferinzilor, a părăsit vechiul său local din strada Zmeu, din regiunea joasă a oraşului şi **s'a mutat de la 26 Octombrie a. c.** *în casele proprii din*

Strada Carol no. 20

(lîngă Universitate)

regiunea cea mai înaltă şi mai sănătoasă a laşilor.

DIRECŢIUNEA

ANUNCIU

Maistru cârnaţar

FRANTZ LEIBEL Str. Dragoş 25

Vin la domiciliu pentru lucrat mascuri, primesc şi marfă la afumat.

La Magazinul Englez HERMAN POLLAK str. Lăpuşneanu 39 se caută un comptabil. Doritorii se vor adresa la magazin.

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . . 20 lei
6 luni . . 10 lei

OPINIA

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
» » » IV, 1 »

5 BANI

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Administrația: Tipografia H. Goldner, Iași. — TELEFON No. 36 —

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul XII—No. 2339.—Mercuri 26 Noem. 1914

Acțiunea diplomatică - fapte de război

Este evident că trecem prin unul din cele mai paroxistice momente, în ce privește acțiunea diplomatică în Balcani.

Informațiile date de ziarul nostru cu privire la modul cum guvernul nostru apreciază situația și cum a răspuns el acelora care căutau să ieșim în mod pripit din neutralitate, se confirmă pe deplin.

Romînia nu vede vr'un interes pentru ea în provocarea unui nou război balcanic. Ea ar privi cu ochi buni o confederație balcanică, menită să aducă după sine pacea, în această de Dumnezeu oropsită parte a Europei.

In or-ce caz, Romînia, de ar fi să intre în acțiune, nu ar înțelege să facă acest lucru de cît pentru apărarea intereselor sale. Or, aceste interese nu sunt la sud, ci la nord.

Din moment ce se cunoaște răspunsul guvernului nostru, ori-ce tentative nuoi fiind de prisos, toată acțiunnea diplomatică s'a concentrat acum la Sofia.

Ce va fi? Ce rezultate se vor obține? Va devia Bulgaria de la politica ei? Se va stabili o înțelegere sîrbo-bulgară? Iată atîtea chestiuni, la care un viitor apropiat va trebui să dea răspunsul.

*

Faptul de arme cel mai important pe ziua de eri, a fost ocuparea orașului Lodz, din Polonia rusească, de către trupele germane.

In momentul cînd scriem aceste rînduri nu avem nici un amănunt asupra modului cum au decurs luptele și deci nu putem ști dacă a fost victorie și cît de mare a fost această victorie. Credem, însă, interesant a reda părerea criticului militar al ziarului oficios *L'Indépendance Roumaine*, cu privire la luptele din această localitate—părere exprimată în numărul de astăzi al zisului ziar, care nu aduce încă știrea ocupărei Lodz-ului de către germani.

„In ce privește marea acțiune din Polonia, zice criticul în chestiune, comunicatele ruse și germane sunt de o remarcabilă sobrietate. Astăzi dimineața Petrogradul declara că „lupte violente continuă în regiunea Lodz și Petrikow" comunicatul german, mai afirmativ, zice că „lupta din Polonia decurge după prevederile noastre". Aceasta ar însemna că înaltul comandament militar este satisfăcut de turnura lucrurilor. E temerar, se înțelege, de a trage vre-o concluzie din date atît de vagi, atît de intenționat neprecise. Repetăm deci, în această privință, că toate operațiunile pe cele două flancuri ruse, la nord în Prusia orientală, la sud în Galiția și în Carpați, sunt în relațiuni strînse în rezultatul luptei de la Lodz. Dacă germanii, care sunt astăzi între 60 și 90 kilometri de Varșovia, sunt respinși puseul rus în Galiția și în Carpați, spre Buda-Pesta, va deveni irezistibil. Dacă, din contra, acțiunea lui Hindenburg reușește, trupele ruse vor trebui să se replieze pe toată linia: de vor reveni la linia Varșovia—Ivangorod".

Ce va fi din toate aceste — iarăși viitorul ne va lămuri.

O dilemă istorică

Istoria viitoare — foarte apropiată de noi cu toate aceste — se va documenta, fără îndoială, din publicistica zilei și va rămînea nedumerită asupra asupra multora din manifestările intelectuale, multora din contrazicerile și șovăielile ce se găsesc la tot pasul în discuțiunea problemelor zilei și în urmărirea soluțiunei celei mai bune, celei mai patriotice, celei mai sigure.

Reflecțiile aceste ni le inspiră cetirea unui și aceluiași număr — cel mai nou — al excelentei publicațiuni „Noua Revistă Romînă" unde, ca de obiceiu, se pune în discuțiune chestiunea unicei preocupări: „intrăm ori nu intrăm"? Chestiune care — din nefericire — a ajuns atît de „populară", încît au început s'o acapareze pînă și libretiștii de operetă pentru parodii ușoare și reviste... teatrale.

Directorul „Nouei Reviste", după analiza ce face situațiunii și împrejurărilor în curs, ajunge la următoarea încheere:

„...Teza Triplei Ințelegeri vorbește de umanitate, pe cînd cea germană de nedreptatea care se face Germaniei în împărțirea bunurilor pămîntului... Care dintre ele va căpătă aprobarea istoriei? Evident este greu de anticipat, căci faptul material al victoriei va influența judecata viitorimei mai mult decît toate argumentele academice. Este însă o întrebare mai importantă pentru noi, deși mai puțin academică, anume: care dintre cele două teze convine mai bine intereselor noastre romînești? Răspundem la această întrebare fără înconjur: indiferente ne sunt amîndouă. Umanitatea cu care se laudă Tripla Ințelegere ca și nedreptatea de care se plînge Germania, ne sunt prea îndepărtate ca să ne angajeze istoricește. Este însă altceva care nu ne este indiferent: este schimbarea de echilibru care se va produce în Europa în urma victoriei Triplei Ințelegeri, sau în urma victoriei Germaniei. In urma victoriei Triplei Ințelegeri, noi Romînii vom simți, nu întărirea umanității, ci întărirea Rusiei; iar în urma victoriei germane, noi Romînii vom simți, nu expansiunea Germanilor, ci expansiunea Maghiarilor, aliații Germanilor. Acestea sunt realitățile de care ne vom izbi istoricește și între care avem să alegem, fără să ținem seama de frumoasele argumente pe care le-am auzit mai sus, dintr'o parte și din alta.

Prin urmare: nu cu Tripla Ințelegere fiindcă ne vorbește frumos, ci cu Tripla Ințelegere fiind că întărirea Rusiei, destul de tare și acum, este o primejdie mai mică de cît expansiunea Maghiarilor, care ne avînd în ei forța de expansiune, vor trebui să și-o facă de acum înainte în paguba noastră. Umanitarismul sau monstruozitatea Angliei, ne lasă indiferenți; singurul lucru care ne interesează este că prin ciocnirea marilor puteri beligerante de astăzi, se dislocă un bloc greu de piatră care ne apăsa pe umeri și ne împiedica să trăim. Nu vrem să știm cine îl dislocă și cu ce intențiune o face; fapt este că blocul se dislocă, și prin el întrezărim lumina".

Deși timidă, concluzia profesorului Motru este precisă. D-sa nu ar fi contra unui procedeu energic în înțelesul unei acțiuni anti-austriace.

Dar directorul publicațiunii face loc, imediat, unui articol al d-lui Ioan D. Filoti—al patrulea articol în serie—asupra aceloraşi evenimente și în care ajunge la încheieri... perfect opuse. Adecă opuse —nu, întrucît nu ne propagă doară o intrare în acțiune în potriva Rusiei, ci numai neutralitatea.

Ca și d. Rădulescu-Motru, d. Filoti supune unei analize critice împrejurările externe, șansele unei grupări europene și ale celeilalte, pentru a ajunge a propaga cumințenia:

„...Pentru ce nu am păstra, mai bine, neutralitatea și de ce Tripla înțelegere victorioasă ne-ar împedeca să realizăm unirea cu provinciile romîne subjugate? Se pretinde că puterile Triplei înțelegeri ne vor înlătura de la împărțirea Austro-Ungariei, fiindcă n'am avea dreptul la nimic fără sacrificii, și se mai adaogă argumentul că pentru Romînia va fi mai greu să tulbure congresul păcei prin redeschiderea luptei ce am porni pentru cucerirea și ocuparea Transilvaniei de la Unguri. Cu toate acestea menținerea neutralității mai ales după renunțarea la tratatul militar secret cu Austria (a cărui existență se afirmă), nu poate forma o piedică la revendicarea drepturilor naționale ale Romîniei.

S'au subliniat îndestul pasagiile din discursul Primului ministru englez: „Nu vom repune sabia în teacă pînă cînd Belgia nu-și va relua într'o largă măsură tot și chiar mai mult decît a sacrificat; pînă cînd Franța nu va fi pe deplin asigurată contra oricărei amenințări de agresiune; *pînă cînd drepturile micelor naționalități din Europa nu vor fi așezate pe baze inatacabile*". Ei bine Franța patria dreptului și a justiției; Anglia, patria libertăților individuale și a popoarelor, nu vor contesta aceste drepturi Romîniei, dacă ele le'au proclamat cu lealitate. Un punct de onoare pentru două națiuni așa de civilizate, le va dicta obligațiunea să realizeze principiul naționalităților ca o regulă a dreptului public internațional european. Prin urmare, din două una: sau există declarațiunea solemnă a Puterilor occidentale ca să lupte și pentru triumful principiului naționalităților și atunci, după victorie, îl vor executa încît nu mai poate exista pentru Romînia o necesitate ineluctabilă ca să se arunce în lupta celor mari; sau nu există declarațiunea ori este bănuită sinceritatea ei, și atunci Romînia pornind la cucerire se va găsi tîrîtă într'o aventură foarte primejdioasă"...

Și acum, ca și în tot timpul de cînd trăim în agitația știută, opiniile intelectualilor — nu mai vorbim de oameni politici — rămîn dară așa de diferite, în cît în fiece revistă ori publicațiune mai importantă (amintim între altele: „Revista cercului de studii a partidului conservator") dilema persistă, obsedantă, dar ne rezolvită: „intrăm ori nu intrăm".

△

NOTA ZILEI

Economie.

Ziarul *Times* a trimis un corespondent la Monte-Carlo, ca să aziste la deschiderea celebrului casino mondial. Această deschidere are loc, în toți anii, la 15 Noembrie. Dar în anul acesta, roșu, d. Blanc — antreprenorul — a întors și va mai întoarce multe foi de calendar. Poate chiar că o să amîne deschiderea la... calendele grecești.

Clienți? Yok!

Cine să-și mai bată capul cu jocuri de hazard, cînd atîtea popoare s'au hazardat în războaie și joacă numai cu pierderi?

Un lucru însă trebuie să constatăm cu mulțumire. Rămînînd închis Monte Carlo din economie de parale, Europa face și o altă mare economie,—de sinucideri.

Are atîția morți acum, încît nu mai e nevoie, într'adevăr de sinucișii tradiționali de la Monte-Carlo!

Mici Polemici

Se zvonise că generalul Hindenburg ar fi suferind de ficat.

O simplă confuzie: e un om cu... calcule.

*

Necontenit vedem pe poetul Radu Rosetti anunțînd prin ziare că nu *e Radu Rosetti autorul unei broșuri anti-rusești.*

Curios că celalalt n'a anunțat nici odată că nu dînsul a scris... poeziile omonimului său.

*

Agenția telegrafică a adăugat cuvintele „la Nord"—în discursul primului ministru italian Salandra. O mică imitație a gestului bismarckian, cu depeșa de la Ems.

*

Un ziar săptămînal iașan cere ca administrația să nu mai ceară lucrătorilor serviciului barometric să muncească sărbătorile.

...Nu cumva vrea ziarul ca lucrătorii barometrici să devină—pardon de expresie—niște... putori?

*

Un cinematograf anunță: „Dama blondă—dramă palpitantă".

De la damă la dramă trecem de multe ori de-adreptul.

*

S'a tipărit o broșură: „Cu nici un chip cu Rușii!"

Ca să fie mai în nota zilei, autorul trebuia să spună: „Cu nici un... preț cu Rușii!"

*

Pe cînd amînă guvernul grec răspunsul cerut de Tripla Ințelegere?

— La calendele grecești...

Mobilizarea în Grecia

Constantinopol.—Se anunță că mobilizarea în Grecia se urmează cu febrilitate. La Ianina s'au concentrat 30000 de oameni.

Important consiliu de miniștri

— Explicațiunile d-lui Ionel Brătianu —

— Propunerile Triplei Înțelegeri—Declarația scrisă a d-lui Venizelos —

— Romînia nu va provoca Bulgaria și își rezervă momentul de a interveni —

Bucureşti.—Eri s'a ținut un consiliu de miniștri, de o importanță extraordinară.

Consiliul s'a ocupat exclusiv cu situația externă.

*

Iată, după ziare, explicațiunile date de d. Ionel Brătianu.

Primul ministru a arătat demersurile făcute, pentru a se stabili o înțelegere între Grecia, Bulgaria și Serbia, dar aceste demersuri făcute n'au dat nici un rezultat.

In acest interval, situația în Serbia s'a agravat, iar atitudinea Bulgariei a devenit din nou bănuitoare.

Tripla înțelegere a intervenit atunci direct la Atena, pentru ca să vie în ajutorul Serbiei, dar despre aceasta guvernul romîn n'a avut nici un fel de comunicare.

*

Acum cîte-va zile reprezentanții triplei înțelegeri din București, au arătat d-lui Brătianu, că Grecia e gata să trimeată 80.000 de oameni în ajutorul Serbiei, dar cu condițiunea ca Romînia să-i vie în ajutor dacă va fi atacată de Bulgaria. Cît pentru Bulgaria, reprezentanții triplei înțelegeri afirmau că ea va rămînea neutră și nu va interveni, nici după o intervenție a Romîniei.

D. Brătianu a rămas să avizeze asupra acestor afirmări.

*

Pentru a se informa mai exact, d. Brătianu a însărcinat pe ministrul nostru din Atena, să ceară cuvenitele lămuriri de la d. Venizelos.

D. Filodor a cerut ca d. Venizelos să dicteze răspunsul, dorință pe care primul ministru al Greciei s'a grăbit s'o satisfacă.

D. Venizelos, în răspunsul său scris, spune *că abia* în *acest moment* a primit propunerea din partea triplei înțelegeri, și a declarat că trebue mai întâi să ceară avizul regelui. Crede însă că ar trebui obținută și cooperarea Bulgariei.

*

Răspunsul d-lui Venizelos a surprins pe d. Brătianu, — care fusese lăsat să creadă că înțelegerea cu Grecia ar fi fapt îndeplinit, —și a adăugat în consiliul de eri, că Romînia nu poate accepta intrarea în acțiune în acest moment, ci rămîne liberă a-și alege momentul și a nu intra într'o combinație ce ar însemna o provocare directă a Bulgariei. Romînia care nu va merge cu Austria, ar mai fi spus primul ministru, va cerceta adînc situația, pentru a-și alege clipa de acțiune.

INFORMAȚII

Aseară d. A. D. Xenopol s'a simțit în mod subit, grav bolnav.

Medicii au constatat un focar hemoragic la partea dreaptă a creerului, avînd paralizate mîna și piciorul stâng. In urmă simptomele paralitice au cedat, totuși starea generală lasă de dorit.

Dorim din inimă eminentului profesor o grabnică însănătoșire.

Al. Musteață avocat, a fost găsit mort astăzi dimineață la locuința sa din str. Paladi No. 6.

Cauza se crede a fi o veche boală de inimă de care suferea decedatul.

Mult așteptatul concert de muzică de cameră ce se va da la teatrul național, va avea loc în seara zilei de 19 Decembrie.

Biletele s'au depus spre vînzare la agenția «Thalia» (Maximovici).

Se prevede o mare aglomerație de tot ce Iașul are mai select.

Producția elevelor și elevilor Conservatorului de muzică, ce era să aibă loc la 30 Noembrie, s'a amînat pentru 6 Decembrie.

Astăzi s'au constatat 3 cazuri noui de scarlatină, în oraș.

Zilele trecute și-a trecut cu un deosebit succes licența în litere, secția istorică, d-ra Clemența Grecea, una din eminentele studente a facultății noastre, fiind viu felicitată de comisiunea prezidată de d. A. D. Xenopol.

Ministerul instrucțiunei publice va prezenta în curînd o lege în baza căreia tablourile cu maestrele de la școlile profesionale reușite la examenul de capacitate să aibă o valabilitate de 4 ani în loc de 3 cum au astăzi. Această valabilitate de 4 ani e prevăzută de mai înainte pentru maistrele din învățămîntul secundar.

Consiliul comunal s'a întrunit aseară sub președenția d-lui Mirzescu. Consiliul s'a ocupat cu votarea de credite.

Eri au fost înmormîntate laicimitirul Eternitatea rămășițele pămîntești ale colonelului rus Capalbovici, încetat din viață la spitalul Central din localitate.

Ieri pe platoul de la Copou a avut loc prezentarea d-lui maior Stroe Belloiu batalionului de vînători din localitate.

D. maior nu e un străin pentru Iași căci acum vre-o cinci ani a plecat căpitan de aici și acum revine ca maior ajutor al batalionului de vînători.

Cu ocazia prezentărei sale în fața trupei, s'au făcut cîte-va exerciții, cari s'au terminat prin o mică defilare.

D. colonel Lecca, comandantul batalionului, cu grația și delicateța ce-l caracterizează, a ținut să facă o primire frumoasă noului său camarad.

In astă seară Marți 25 Noembrie, are loc o reprezentație a cinematografului Pathé Frères în sala Circ Sidoli, cu următorul program:

Amor vinovat, roman modern în 3 părți. Oglindiri fidele din luptele sufletului omenesc, redate fiind de maiștrii gîndirei și ai scenelor moderne.

Frumoasa pensionară, scene foarte comice.

In Orestano (Italia), interesante vederi după natură și călătorii în Franța.

Actualități interesaute: O alarmă într'un lagăr englez—Catedrala din Reims înainte de bombardare—Inmormîntarea a doi aviatori francezi: căpitanii Remy și Faure, victimele unui accident—Generalul Galieni trece în revistă tinerii contingentului 1915 și cercetașii (boy-scouts)—Spital american la Versailles—Avant-garda și artileria rusă înaintea orașului Ivangorod—Artileria rusă trece frontiera germană etc. etc.

Noul program viitor se reprezintă mîne Mercuri:

„Taina unei iubiri", după romanul lui Björnson, 3 părți—Max Linder face ski, (readucere), etc.

Vineri 28 Nov. „Suferințele unei Regine", film extraordinar cu d-ra Gabrielle Robine, de la Comedia Franceză, în rolul principal.

■ Senatorii şi deputaţii liberali au plecat aseară la Bucureşti pentru a lua parte la şedinţele parlamentului.

■ Mîne seară Mercuri, are loc la societatea de gimnastică, sport şi muzică, obişnuita şezătoare muzicală, la care pot participa toţi membrii societăţei, precum şi invitaţii ei.

■ *Domnii membri ai Ligei Culturale, secţia Iaşi sunt rugaţi a se întruni Joi 4 Decembre ora 3 d. a. la sediul Ligei, curtea bisericei Bărboi, pentru următoarele chestiuni:*

a). Alegerea noului comitet al secţiei locale.

b). Discuţie asupra atitudinei secţiei locale în chestiunea evenimentelor mari actuale.

c). Cum şi alte chestiuni privitoare la Ligă.

Cele mai bune

Prăjituri

sunt acele preparate cu

Laptele condensat Nestlé

Produs natural

De vînzare pretutindeni. Preţul cutiei LEI 1.20.

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Luptele de la Lodz

— Comunicatul german —

Berlin.—Comunicat oficial din 7 Decembrie:

In polonia de nord, după o luptă crîncenă în jurul oraşului Lodz, am obţinut un succes definitiv, gonind puternice forţe ruseşti de la nord-vest şi sud-vest.

Oraşul Lodz este în stăpînirea noastră.

Rezultatul bătăliei nu poate fi încă exact cîntărit din cauza marei întinderi a cîmpului de luptă. Pierderile ruseşti sînt, în tot cazul, foarte mari.

Incercările ruşilor în Polonia de sud de a veni în ajutorul armatelor lor, operînd la nord, n'au izbutit, graţie intervenţiei de forţe austro-ungare şi germane în regiunea de la sud-vest de Pietrokow. (Semnat comandantul superior al armatei).

Comunicat oficial austriac

— Ruşii respinşi la Pietrokow —

Viena Oficial 7 | 12. — Lupta intensivă, spre a se ajunge la un rezultat hotărîtor pe teatrul de războiu rusesc, continuă.

Trupele austro-ungare şi germane atacînd, au respins la sud-vest de Pietrokow forţele ruseşti care înaintau spre nord dincolo de Nowo-Radomsk, în vreme ce trupele germane sileau pe duşman să cedeze.

Şi în Galiţia occidentală se dau mari lupte, fără rezultat decisiv pînă'n prezent.

In această regiune trupele austro-germane au făcut ieri 1500 nuoi prizonieri.

In Carpaţi lupta continuă. In multe puncte duşmanul s'a retras dincolo de crestele munţilor.

Un comunicat francez

Paris. - In Belgia germanii au încercat fără succes să recucerească unele poziţiuni ocupate de trupele aliate. In Champagne artileria noastră a redus la tăcere bateriile germane.

Aviatorii francezi au aruncat bombe asupra parcului de aviaţiune din Friburg.

Anglia şi Franţa au cerut scuze Elveţiei

Berna.—Răspunzînd la reprezentaţiunea consiliului federal pe lîngă guvernele francez şi englez, din cauză că avioane engleze au trecut de-asupra teritorului elveţian, ambasadorul Franţei a remis o declaraţiune a cabinetului francez regretînd sincer incidentul.

Guvernul francez preţuieşte mai mult ca oricînd neutralitatea Elveţiei şi voeşte ca neutralitatea să fie respectată de trupele franceze, fie că e vorba de teritorul elveţian ori de spaţiul deasupra solului elveţian.

Guvernul englez a remis o notă zicînd că aviatorii care au participat la atacul contra şantierelor de zeppelinuri au primit instrucţiuni să nu sboare deasupra teritorului elveţian.

Guvernul regretă mult că incidentul s'a produs contrar intenţiilor sale, dar constată că nu trebuie să se deducă din instrucţiile date aviatorilor şi din părerea de rău manifestată faţă de consiliul federal, concluziunea generală că guvernul englez recunoaşte principiul controversat al suveranităţii asupra spaţiului aerului.

Consiliul federal a mulţumit ambelor guverne dar a profitat de ocazie spre a comunica din nou guvernului englez că trebuie să se prevaleze Elveţia de plenitudinea suveranităţii sale.

Situaţia în Caucaz

Petrograd. — Comunicatul statului major din Caucaz spune că nici o acţiune importantă nu s'a dat pe ansamblul frontului, la 5 Decembrie.

Revolte în Rusia

Berlin.—Rapoarte sosite la Constantinopol spun că între Batum şi Suhun georgienii au început să se răsvrătească contra ruşilor şi că în Ukrania toate pregătirile sunt gata pentru o revoltă.

Ziarul Cambana şi atitudinea Romîniei

Sofia. — Ziarul „Cambana" publică un articol, în care arată că Bulgaria a scăpat azi de lanţul de izolare ce o ameninţa.

Dar acum e întrebarea ce va face Romînia, care e azi izolată.

Conducătorii Romîniei ar trebui să înţeleagă că numai o înţelegere cu Austria şi Bulgaria poate să-i asigure viitorul, căci altfel Romînia e ameninţată să aibă soarta Belgiei şi a Serbiei.

Vase suedeze scufundate

Stokholm. — Vasele suedeze „Luna" şi „Everylda" au ciocnit mine lîngă Maentylnoto în Finlanda şi s'au scufundat. Echipagiul vasului „Luna" a fost salvat dar de pe „Everylda" n'a scăpat decît un singur om.

N'au căzut bombe asupra uzinelor Krupp

Berlin.—Ştirile despre pagube aduse fabricelor Krupp de aviatori duşmani sînt născocite.

De altfel măsuri au fost luate pentru ca aviatorii care ar voi să ajungă la Essen să fie primiţi cum trebue. Până acum nici unul n'a izbutit să lovească uzinele Krupp cu bombe.

Dezmînţire

Berlin.—Ziarele din Petrograd publică ştirea cum că la 10 Noembre s'ar fi produs în Berlin agitaţiuni serioase şi din împrejurimi ar fi sosit mii de oameni pentru a protesta contra războiului, apoi că poliţia şi geandarmii berlinezi ar fi şarjat mulţimea.

Aceste ştiri sunt absolut inventate şi de domeniul fanteziei.

Adevărul este că populaţiunea arată o ţinută exemplară în manifestaţiunile ei patriotice. (Agenţia Bjoernson)

Nou conflict greco-bulgar

Atena.—6.—Iată amănunte despre noul conflict greco-bulgar de la graniţă.

Soldaţii bulgari au deschis focul contra a doi soldaţi greci postaţi la Stragatz şi care mergeau să aducă apă. Grecii au ripostat. Impuşcăturile începute la 5 dimineaţa au continuat pînă la amiază. Un grec a fost omorît, şi doi răniţi dintre care unul grav.

Conflictul a avut loc pe teritor grecesc. Un caporal comanda pe bulgari. Ofiţeri au fost trimişi la faţa locului.

Incordarea sîrbo-bulgară

Sofia. — Tonul ziarului oficios sîrbesc „Samuprava" care îndreaptă atacuri din ce în ce mai violente contra Bulgariei, a provocat o indignare adîncă în publicul bulgar care-şi dă seamă că Serbia, acuzînd Bulgaria de acte de ostilitate faţă de Serbia, voeşte să mascheze regimul neomenesc la care este supusă populaţia bulgară din Macedonia.

Ora 3 p. m.

Politica în loc de strategie

Buda-Pesta.—In analiza situaţiei de către criticii militari, se relevă faptul că faţă de situaţia critică a ruşilor în Polonia, n'are absolut nici un rost strategic încercarea acestora de a trece Carpaţii. Din potrivă astfel armatele ruse se pericliteză din ce în ce mai mult. Dar probabil că această înaintare rusească este menită să mîngîe pe sîrbi şi mai ales să facă presiune asupra Romîniei. Astfel armata rusă e condusă de interese politice în loc de nevoi strategice.

Un protest al presei bulgare

Sofia. — Mai toate ziarele protestează în mod energic în contra Romîniei pentru că aceasta din urmă opreşte tranzitul destinat Bulgariei.

Comunicare turcă

Constantinopole.—Marele cartier general comunică faptul că oraşul persan Sancibulak a fost ocupat de către turci.

Demisia cabinetului portughez

— Ofiţerii portughezi refuză a combate pentru Anglia —

Lisabona.—Cabinetul a demisionat. Se afirmă că se va constitui un guvern naţional din membrii aparţinînd tuturor partidelor.

*

Berlin.—Intre ofiţerii portughezi se observă nemulţumire contra guvernului care a provocat o criză de cabinet.

Ofiţerii spun că voesc să combată pentru patrie dacă ar fi în pericol, dar nu voesc să fie mercenari ai Angliei.

Luptele de la Lodz

— Nuoi amănunte —

Berlin. — Trupele germane au intrat Duminică după prînz în Lodz, după ce au înfrînt trupele ruseşti, care s'au retras, lăsînd în urma lor o mare pradă de războiu.

Populaţia poloneză a primit trupele germane cu entuziasm. Intenţia ruşilor de a rupe lanţul german a eşuat cu desăvîrşire. Ruşii cari puseseră mare preţ pe Lodz, s'au luptat cu îndîrjire.

In Polonia de nord, succesul german de la Lodz este desăvîrşit.

Pierderile ruşilor sunt considerabile. Incercarea ruşilor din Polonia de sud, spre a veni în ajutorul trupelor de lîngă Lodz, a eşuat faţă de rezistenţa trupelor austro-germane.

Oraşul pavoazat sărbătoreşte cu entuziasm victoria de la Lodz. Numărul prizonierilor şi a tunurilor capturate nu se poate încă evalua.

*

Roma. — Din Petrograd se anunţă că în lupta de la Lodz, germanii aveau concentrate 15 până la 20 corpuri de armată.

Camera

Bucureşti.—După ce s'au făcut formalităţile obicinuite şedinţa a fost ridicată întru cît miniştri şi deputaţii au plecat la Senat pentru a participa la şedinţa festivă a recepţiei principelui Carol.

Anchetă

Bucureşti. — S'a stabilit, în urma unei anchete că modificarea textului discursului d-lui Salandra a fost opera celor de la agenţia romînă.

Probabil că faptul va avea urmări.

— In colectura principală Mayer I. Duff („Mare Speranţă)" din str. Ghica-Vodă 32, a căzut eri cîştigul cel mare de lei 20.000 pe No. 23804 (8/8).

Solemnitatea de la Senat

Bucureşti.—Precum se ştie principele Carol a asistat astăzi pentru prima oară la şedinţa Senatului, în calitate de senator. Acest lucru a constituit o adevărată sărbătoare pentru maturul corp.

Inainte de şedinţă preşedintele Senatului a ales o comisiune compusă de 7 d-ni senatori care să primească pe principele Carol şi 5 d-ni senatori care să primească pe Regina Maria.

Principele a sosit la 3 fără 5 şi a fost primit cu vii aplauze. El a luat loc la capătul băncei prelaţilor. M. S. Regina, care a fost primită cu mari ovaţii, a luat loc, împreună cu suita, în loja deasupra băncei prelaţilor.

Pe banca ministerială se aflau toţi miniştri, afară de d. Antonescu.

Imediat după ce principele a ocupat locul, preşedintele Senatului, d. Missir, a salutat într'o scurtă alocaţie pe principele, care vine, după 25 ani, să ia locul în Senat al părintelui său, spre mai mare întărire a legăturilor dintre ţară şi tron.

Principele a răspuns cetind un discurs, pronunţat în cea mai frumoasă şi arhaică limbă romînească. Dicţiunea a fost minunată, iar accentul pur romînesc.

Principele Carol a adus prinosul său de recunoştintă Senatului, pentru călduroasa primire ce o face celui mai tînăr senator.

Luînd locul printre senatori, a zis principele Carol, spune că îndeplinind dispoziţiile art. 76 din Constituţie, dă cele mai formale asigurări că va depune toată munca pentru binele iubitului popor şi ţară.

După terminarea discursului principele şi Regina părăsesc Senatul cu acelaş ceremonial şi şedinţa este apoi rădicată.

Mare victorie sîrbă

Bucureşti.—Ziarele din Capitală, apărute după amează anunţă o mare victorie a sîrbilor împotriva austriacilor.

Comunicat rus

asupra luptelor din Polonia

Petrograd.—Marele stat major comunică:

Pe ţărmul stîng al Vistulei operaţiile de războiu în perioada primei jumătăţi a lunei Noembrie, au decurs cum urmează: La finele lunei Oct. armatele noastre ce urmăreau trupele austro-germane în retragere, la sud-vest, au atins frontul rîului Wartha şi Pilitza cu o puternică acoperire la aripa dreaptă. Restabilirea căilor stricate şi organizarea părţilor dindărăt, încurca considerabil ofensiva noastră, fapt de care inamicul a profitat. Astfel germanii şi-au putut deplasa armata spre nord şi şi-au desconcentrat forţele de la Thorn, fapt ce constituia o serioasă ameninţare a aripei noastre drepte şi compromitea legătura ei cu armatele dinnapoi.

Pe de altă parte, drumurile Sileziei erau strîns bazate de forţele austriace aduse din Galiţia şi sprijinite de forţele germane, totodată inamicul făcînd un front puternic pe linia Czentochau—Cracovia. Toate acestea au necesitat modificări parţiale pe frontul nostru de nord. Atunci au urmat atacuri viguroase, germane la Wlacloveck, Kutno etc. Intr'o situaţie critică ce o făcusem germanilor, aceştia au făcut mari sforţări şi la 19 Noembrie au rupt frontul nostru, apoi avalanşa germană a năvălit spre Strikov.

La Lodz, germanii au dat mai multe atacuri pe care le-am respins de mai multe ori Concomitant făcuserăm cîteva progrese spre Cracovia, pînă cînd apoi am fost forţaţi de mişcarea debordantă a austriacilor.

Cherche maison française ou allemande, bonne famille, professeur du Lycée, pension pour fille.

Au journal sous 1000 H. H.

La Magazinul Englez HERMAN POLLAK str. Lăpuşneanu 39 se caută un comptabil. Doritorii se vor adresa la magazin.

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . . 20 lei
6 luni . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
" " " IV, 40 "

5 BANI

Administraţia: Tipografia H. Goldner, Iaşi.
— TELEFON No. 36 —

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul XII — No. 2340. — Joi 27 Noem. 1914

Războaele de informaţiuni

S'ar părea că nimic nu poate fi mai uşor de înţeles de cît ce e războiul. In adevăr, războiul, e un fapt, şi ca atare cade sub simţirile noastre.

Pentru explicarea lui deci, nu va fi nevoe să alergăm la discreţii subtile, ci va fi de ajuns să privim lucrul în faţă. Cînd un număr dintre noi sunt chemaţi prin sunete de trîmbiţe, clopote, tobe, etc. să plece la graniţă, cînd îi vedem noi înşine îmbrăcaţi în uniforme noui, cu raniţa în spinare, cu puşca la umăr, plecînd în şiruri mai mult sau mai puţin mari, ne dăm seama ce e războiul.

Şi apoi mulţi au... *onoarea* de a sta în foc, iar cîţiva au *privilegiul* de a privi lupta de la distanţă.

Nimic deci mai uşor de cît a şti ce e războiul.

Şi cu toate acestea dacă observăm lucrurile mai de aproape, dacă despicăm, cum se zice, firul de păr în patru, atunci ne dăm seama că noţiunea aceasta de război nu e tocmai aşa simplă.

Astfel pe de o parte sunt mai multe feluri de lupte; unii au zis că sunt şi lupte paşnice spre deosebire de luptele violente, corp la corp sau cu arme perfecţionate mai mult sau mai puţin, care e ultima raţiune în materie de război.

Dar înainte de a începe adevărata luptă, ea a fost precedată de un război diplomatic, care continuă, dar mai slab şi pe timpul acţiunii.

Insă ceia ce joacă rol mare, şi poate avea eficacitate tot aşa de însemnată, dacă nu şi mai puternică de cît însuşi războiul, este întrecerea, lupta prin informaţiuni.

In adevăr, dacă 10 la sută din populaţiune e plecată la frontieră şi ţinută în necunoştinţă, din cauza împrejurărilor, despre cele ce se petrec în războiul ai cărui factori sunt chiar ei, rămîn însă acasă 90 la sută cari sunt avizi de cunoştinţe, şi pe care părţile beligerante se găsesc în nevoe de a-i atrage de partea lor.

Şi războiul acesta de informaţiuni şi cîte odată de intimidări, merge aşa de departe, în cît după cum spun ziarele franceze, germanii, de exemplu, nu se sfiesc a trimite populaţiunii liniştite din Franţa, scrisori cari pe lîngă detalii de lupte, conţin şi ameninţarea că ţara lor va fi distrusă, dacă nu se închee o pace onorabilă, adică tot cu pierderi pentru Franţa.

Şi negreşit aceasta e una din feţele cele mai caracteristice ale războiului modern. Prin astfel de mijloace se speră a se face curente în ţara vrăjmaşă, aşa în cît populaţiunea înebunită şi ameninţată să facă presiune pentru încetarea războiului, sau dacă el tot continuă, cel puţin să fie defavorabil acesteia.

Acest război de informaţiuni are cîmpul său principal în ţările neutre.

Este în natura lucrurilor că atunci cînd vrei să te baţi cu cineva să ai cît mai mulţi sprijinitori ai acţiunei tale. Ţi se pare că, vorba poetului: *unde-s doi puterea creşte*, şi deci te arăţi mai îndrăzneţ, mai curajos.

Germanii şi cu austriacii au fost pînă ieri numai doi, şi de cîtă îndrăzneală n'au dat dovadă ?!

Aliaţii fiind mai mulţi, la îndrăzneala germană au opus alta mai energică, în proporţie cu numărul, ei fiind cel puţin trei.

Şi fiindcă vorbim de acest război de informaţiuni, război care cîştigă pe nesimţite teren, înţelegem de cîtă prudenţă şi tact trebue să fie înzestrate ţările neutre spre a putea rezista în anumite împrejurări.

Precum calomnia, după frumoasa definiţie dată de don Basilio în piesa „Barbierul de Sevilla" străbate pe negîndite şi ajunge de nimiceşte pe un om, tot aşa şi cu războiul acesta de informaţiuni.

Deşi proverbul e francez *„calomniez, calomniez toujours il en restera quelque chose"* însă cei cari fac cel mai întins uz de dînsul în împrejurările actuale, nu sunt Francezii.

Aşa se explică eşitările şi reticenţele ţărilor neutrale.

Cînd, de exemplu, ni se spunea nouă că Grecia ar fi dat deja adeziunea ei, sub anumite condiţiuni, ca să dea ajutor Serbiei, iar în urmă ni se spune că primul ministru grec a răspuns la întrebarea ce i s'a făcut în această privinţă că deabia a primit intervenţia şi că n'a decis nimic, ce preţ mai putem pune noi pe informaţiuni?

Cînd asupra aceluiaşi fapt de arme petrecut în anumite localităţi şi în anumit timp, ni se spune că a învins cutare beligerant, iar din partea adversă se neagă cu încăpăţînare aceasta, ba se susţine contrariul, cum putem face alegere chiar în momentul primirei informaţiilor?

După ce trece oare care timp, începe a se desemna fără mare preciziune nici atunci, de ce parte informaţiunea a fost mai aproape de adevăr, dar evident este că la început ea trebue primită sub toate rezervele.

In zilele noastre, informaţiuniie *chiar netendenţioase*, ci numai *greşite*, au explicaţia lor. Fronturile de luptă sunt aşa de mari, încît nu e de mirare că ici să învingă un beligerant, dincoace altul.

Sunt tendenţioase însă acelea cari ne vorbesc de acelaşi fapt, dar dau explicaţiuni deosebite, şi contra lor nu vom şti să spunem tuturora cît de mult trebue să se păzească. Starea de nehotărîre a ţării noastre depinde în mare parte de aceste împrejurări.

V. I. Radu

Mici Polemici

Italia este ţara cumineniei europene. E de mirat chiar că Sofia nu este Capitala ei în loc să fie a Bulgariei...

*

A apărut o nouă revistă la chioşcuri: „Spiritismul".

...Poate acolo s'o fi prevăzînd sfîrşitul războiului!

*

Imprudentă gazetă «Evenimentul». Afişează în vitrină cel puţin de două ori cît e în gazetă. Cine s'o mai cumpere?

*

— De ce sunt simpatici rusofilii?
— Pentru că-şi zic francofili.
— De ce sunt acuzaţi rusofilii?
— C'ar fi... francofili.

*

Putem fi mulţumiţi că directorul teatrului nostru şade la Fălticeni.

— Directorul general al teatrelor, d. Diamandy, e şi în permanenţă la... Roma.

*

Persoana care anunţă de cîte-va zile „Cherche maison française ou allemande" — este întruparea... neutralităţii.

Şcoala primară şi eroismul belgienilor

IV

Personalul didactic al şcoalelor primare din Belgia se pregăteşte în 13 şcoli normale ale statului şi în 44 şcoli normale particulare recunoscute de stat, dintre care 13 şcoli de institutori şi 31 de institutoare. Pe lîngă şcolile normale funcţionează şcoli de aplicaţie conduse de institutorii cei mai distinşi şi cu experienţă, lucru ce la noi lasă mult de dorit la multe şcoli normale şcoalele de aplicaţie fiind conduse de tineri normalişti.

Pentru indrumarea pedagogiei către studiile psihologiei experimentale, s'a organizat încă din 1909 Octombrie, pe lîngă şcolile normale, o serie de coferinţi pedologice de către *M. Von Biervliet*, profesor la universitatea din *Gand*, după un program repartizat în 3 ani consecutivi. Aceste conferinţi sunt de preferinţă demonstrative.

Lecţiunile acestea foarte interesante avură ca urmare, că s'a dat învăţămîntului psihologic o formă mai concretă, iar metodologiei o bază mai sigură asupra raporturilor strînse între fizic şi moral. Noile metode adoptate în Belgia înlesnesc institutorilor determinarea cauzelor care întăresc sau slăbesc aptitudinele elevilor.

Populaţia celor treisprezece şcoli normale ale statului, în ultimul an şcolar, a fost de 1182 elevi. La examenele de capacitate, în cei din urmă trei ani, au căpătat diplome 749 institutori şi institutoare.

In şcoalele normale particulare, recunoscute şi ajutate de stat, în ultimul an şcolar au fost 3785 elevi şi eleve.

In ultima perioadă trienală s'au eliberat 924 diplome de institutori şi 1296 diplome de institutoare; în total 2220 diplome.

Pregătirea serioasă a elevilor din şcoalele normale şi belşugul diplomaţilor, fac ca şcoalele primare din Belgia să fie bine conduse şi lipsite de suplinitori nechemaţi, care au adus şi aduc încă la noi atît de mult rău învăţămîntului primar la sate.

Baza învăţămîntului primar sunt grădinele de copii.

In Belgia erau 3186 grădini de copii în ultimul an şcolar, cu o populaţie de 308015 elevi şi eleve. Numărul institutoarelor dela grădinele de copii era de 5310. Pregătirea personalului conducătoarelor de grădini de copii se face sistematic pe lîngă 27 şcoale normale şi în special se fac cursuri normale froebeliene în Anvers, Charleroi, Gand, Liége Lambusart şi Morlanwelz — Mariemont.

In ultimii ani s'a început şi la noi a se da atenţiune grădinelor de copii — Organizarea serioasă şi cît de întinsă a acestor institute de educaţie va asigura şi la noi o bază solidă şcoalei primare şi va ridica mai mult nivelul învăţămîntului primar.

(Va urma)

Victor Munteanu

NOTA ZILEI

Inconsolabilă...

Intr'un articol liric,—plîngător de liric, mişcător de liric, al ziarului „Dreptatea" cetiam, mai eri:

„...Pentru cinstea acestei ţări presa—ca în nici o altă parte—a rezistat ispitelor cari veneau tocmai în vremea cînd împrejurările îngreunau atît de împovărător viaţa materială a ziarelor..

...Intr'adevăr, ţi se rupe inima cetind! „Dreptatea"—mai e vorba?—a rezistat ispitei şi n'a primit parale în ruptul capului.

Zîmbiţi? Cred şi eu... Dar nu cunoaşteţi secretul durerei; „Dreptatea" ar fi putut—şi mai ales ar fi vrut—să iee din *amîndouă* părţile şi nu i-a mers.

Sunt lacrimae rerum!..

OAMENI ŞI LUCRURI

Glossa curagiului

Din seria de scrisori pe care le publică marele ziar francez „Le Temps" sub titlul «Lettres de combattants" cităm următorul fragment, din numărul ziarului citat cu data de 19 Noembrie:

„...Războiul nu e frumos; războiul e groaznic. Insuşi curagiul nu e strălucit, pentru că e pasiv. Din ziua în care am văzut (şi cum l'am văzut!) focul pentru întăiaşi dată, am luat parte la operaţiile cele mai felurite.

Am fost bombardat îngrozitor; am participat la atacul unui sat încîntător, într'una din frumoasele cîmpii belgiene care formează nişte terenuri de luptă à la Van der Meulen; am atacat—în fine—nişte tranşee duşmane şi regimentul meu a suferit mari pierderi. Ei bine, într'o singură împrejurare am văzut—pe cînd comandam o patrulă—acele umbre cenuşii îndărătul unor despărţituri, poate numai ca o sută de metri şi cari căutau să ne surprindă şi au fost puse pe fugă de către noi. E moartea invizibilă... Gloanţe care-ţi şuieră încetişor cîntecul lor ucigător în jurul capului; ghiulele cari străbat cu vuet aerul, făcînd în trupuri găuri oribile. Cine îşi stăpîneşte nervii, o duce bine; dar este un curagiu pasiv.

O lovitură, încă o lovitură... Apoi, atacurile cu baioneta sunt numai rare; ele se pot produce numai în cazuri de surprindere.

„Intr'o noapte, bună oară, înaintezi tăriş—grăpiş în noroiu, printre nişte cîmpii de sfeclă şi dacă se întîmplă minunea să nu fii surprins pînă n'ai ajuns la 30 ori 40 de metri de inamic,—dacă nu eşti surprins de o ploaie de gloanţe care nimiceşte o companie de 250 de oameni în cîte-va minute, atunci, da, poţi să te arunci asupra duşmanului cenuşiu. Din fericire, nu mi-a fost frică, nici chiar acum patru zile, cînd o şrapnea a curmat capul unei sălcii la piciorul căruia mă aruncase, culcat pe burtă şi ţinîndu-mă de dînsa cu o mînă (ştii, salcea nu e înaltă). Nu mă laud, căci — o spun încă o dată — e o chestiune de temperament şi de echilibru acel curagiu pasiv şi — poate — întrucîtva o chestiune de voinţă..."

Psihologia curajului e negreşit, foarte complexă şi complicată. De aceea, în afară de psihologii de carieră — ca să nu zicem de profesie — se cuvine să urmărim cu luare aminte părerile acelora cari au experimentat în anul acesta sîngeros, prin ei înşi-şi problema extraordinară a curagiului, în formele lui active, conştiente şi în acele pasive, izvorînd doară dintr'un instinct de conservare care aparţine sub-conştientului omenesc.

Rodion

INFORMAŢII

Starea distinsului nostru profesor universitar, d. A. D. Xenopol, pare a fi ceva mai bună pe ziua de astăzi de cît pe ziua de eri. Un consult medical, la care vor participa cei mai eminenţi practiciani din Iaşi are loc astăzi la orele 4 pentru stabilirea unei diagnoze precise.

Familia a primit înştiinţarea, că fruntaşul nostru d. N. Xenopol, fost ministru şi actual senator, fratele bolnavului, soseşte mîine în Iaşi.

Judecătorul de instrucţie a admis eliberarea pe cauţie a profesorului I. Popescu-Muşata.

Familia va supune pe zisul profesor la o cătutare specială medicală.

Negutitorii de combustibil au ridicat preţul cocksului la 12 lei iar a antracitului la 15 lei suta de kilograme; adică la aproape îndoit cum se vindea anul trecut. Şi cei din Bucureşti au căutat să rîdice preţurile la aceste combustibile, dar primăria a intervenit imediat închizînd magazinele de vînzarea cocksului şi antracitului ale lui Löwenbact cel mai mare comerciant de acest combistibil.

Ar fi bine ca primăria de Iaşi să intervie la timp ca şi cea din Capitală, stipulînd preţul maxim de vînzare.

Parchetul bănuind că moartea avocatului Alexandru Musteaţă n'ar fi naturală, a dispus facerea autopsiei.

In comuna Ţiganaşi a fost arestat individul Al. Brustureanu, autor al mai multor furturi.

Consiliul comunal s'a întrunit aseară, sub preşidenţia d-lui Tomida, ajutor de primar.

Consiliul a votat rectificarea budgetului.

Azi dimineaţă au fost aduşi în localitate doi dezertori din armata austro-ungară. Sub escortă ei au fost conduşi la tabăra de la Şipote.

In împrejurimea teatrului naţional s'a găsit astă noapte un copil, de sex masculin, în vrîstă de cîte-va luni.

Copilaşul a fost transportat la Maternitate.

De la consiliul de război.—Astăzi se judecă în faţa consiliului de război prezidat de d. colonel Petrescu, procesul căpitanului Miclescu din Dorohoi care e acuzat că, împreună cu plutonierii Ştefan şi Lascu şi cu casapii Haim Avram şi I. Şloim, au sustras mai multe vite de la locuitorii bulgari, în retragerea din Bulgaria în 1913.

Apărarea e susţinută de d-nii avocaţi Vespasian Pella, Osvald Teodoreanu, X. Eraclide şi căpitan Stroja.

Astăzi dimineaţă pînă la 12 s'a luat interogatorul acuzaţilor. In urmă s'a suspendat şedinţa pînă la 2 p. m. cînd a început ascultarea martorilor care sînt în număr de vre-o 30.

E probabil că procesul va dura şi mîne.

Duminică 30 Noembrie a. c. ora 2 p. m. va avea loc în Aula Universităţii conferinţa d-lui profesor Dimitrie Gusti, vorbind despre „Sociologia Războiului".

Produsul acestei conferinţi este destinat societăţei de bine facere «Moldova» din Iaşi.

Astă-seară Mercuri, are loc la societatea de gimnastică, sport şi muzică, obişnuita şezătoare muzicală, la care pot participa toţi membrii societăţei, precum şi invitaţii ei.

La via d-lui Const. Kilimoglu (comuna Copou), se află de vînzare viţe de vie din varietăţile Selection Carrière, Chasselas, Bordeaux, Bourgogne, altoite pe portaltoi cei mai rezistenţi.

In astă seară Mercuri 26 Noembrie, are loc o reprezentaţie a cinematografului Pathé Frères în sala Circ Sidoli, cu următorul program:

„Taina unei iubiri", mare dramă modernă în 4 părţi. Adaptare splendidă după scrierea cu acelaşi nume a lui Björnson.

Taina unei iubiri, una din cele mai duioase desfăşurări, va impresiona şi captiva azistenţa de la începutul dramei pînă la ultima scenă.

Max Linder face ski, splendidă comedie interpretată de simpaticul şi originalul humorist, (readucere).

Lupte greco-romane, scene şi vederi sportive, etc.

Noul program viitor se reprezintă poimîne Vineri 28 Noembrie „Suferinţele unei Regine", film extraordinar cu d-ra Gabrielle Robine, de la Comedia Franceză, în rolul principal.

Prince şi mortul înviat, scene foarte comice.

Luptele în Serbia

— Ştiri contrazicătoare —

Viena.—8.—Comunicat oficial de pe teatrul războiului meridional:

Noua grupare s'a efectuat după program. Cîteva încercări adversarului de a ne turbura au fost respinse. Cu această ocaziune inamicul a încercat pierderi simţitoare.

Ofensiva noastră la sud de Belgrad înaintează în mod favorabil. Au fost capturaţi 14 ofiţeri şi 400 de oameni.

*

Niş—8.—Ofensiva fulgerătoare a armatei sîrbe a isbutit pe deplin pe întreg frontul. Pretutindeni inamicul se retrage în cea mai mare dezordine, lăsînd în mînele noastre un foarte mare număr de prizonieri, guri de tun şi material de război. Se asigură că pe unul din fronturi am făcut 2000 de prizonieri, cu muzica şi drapelul regimentului 22.

Germania şi Uniunea sud-africană

— Intervenţia burilor. — Răspunsul guvernului german

Berlin 7. (Oficial). — Guvernul imperial a fost rugat de către buri să facă o declaraţie asupra atitudinei Germaniei faţă de uniunea sud-africană, în timpul războiului actual. Secretarul de stat la colonii, d. Solf, a făcut declaraţiile următoare:

Ca să scuzeze agresiunea engleză care n'a fost provocată, în colonia germană a Africei de sud şi a justifica acest act în ochii populaţiunei olandeze din Africa de sud, din care marea majoritate era în contra unei asemenea întreprinderi, membrii ministerului şi ai parlamentului Africei de sud au pretins că guvernul german intenţiona în secret să ia în stăpînire Africa de sud, că trupele germane ar fi violat teritorul uniunei înainte de a fi fost începute ostilităţile de către guvernul uniunei sud-africane.

Faţă de aceste ştiri false, d. Solf declară că guvernul german n'a avut nici odată intenţia să ocupe provizoriu ori definitiv teritorul uniunei sud-africane, nici să impue în vre-un mod dominaţiunea germană asupra uniune, ori vre unei părţi din ea. După cît ştie guvernul imperial teritoriul uniunei n'a fost atacat nici pe apă nici pe uscat înainte ca guvernul sud-african să fi ordonat atacul în contra Africei de sud-vest germane. Din potrivă Germania doreşte să înceteze ostilităţile care au fost impuse de uniunea sud-africană, dacă — bine înţeles — tot aşa guvernul uniunei se va abţine de la ori ce acţiuni militare în contra teritorului german.

Dacă sud-africanii ar izbuti să se ridice ca stat independent, guvernul german l'ar recunoaşte şi ar respecta independenţa şi integritatea.

A apărut

ROMÂNII şi Austro-Ungaria

de

A. D. XENOPOL

Profesor la Universitatea de Iaşi. Membru al Academiei Romîne şi al Institutului din Franţa.

O broşură de 150 pagini **1 leu**

De vînzare la librăria Socec

De arendat *viile d-lui Gh. Poroineanu din comuna Tomeşti, chiar de acum cu tot ce se află pe dînsele. Via e pusă în pămînt.*

Amatorii se vor adresa la d. Vasile Speranţă, str. Fătu No. 5.

EXPERIENŢA A DOVEDIT CĂ:

Apele Mineralizate Sinteza

Preparate cu **Lithină şi Bicarbonat de Sodă** de

Doctorul RATIANU Chimist şi farmacist, IAŞI

sunt cele mai conştiincios preparate, cele mai curate şi cele mai plăcute dintre toate produsele similare din ţară.

Cereţi dar pretutindeni, în toate debitele de băuturi şi în toate restaurantele, numai **APELE MINERALIZATE „SINTEZA" a DOCTORULUI RĂTIANU**, şi feriţi-vă de imitaţiuni care prin compoziţia lor nu se pot compara intru nimic cu excelentele produse **„SINTEZA"**.

Apele Mineralizate Sinteza sunt alkaline—lithionate şi se recomandă în special ca apă de masă persoanelor ce suferă de **ACREALA EXAGERATA a STOMACULUI, GUTTA, ARTRITISM, NISIP LA FICAT, NISIP LA BEŞICĂ** sau **RINICHI, CONSTIPAŢIE** etc.

Observaţi bine **ETICHETA DE PE STICLĂ** şi **PLOMBELE DE ÎNCHIDERE** care trebue să poarte numele meu **Dr. A. RĂTIANU** şi marca **„SINTEZA"**.

Refuzaţi ori ce substituţie.

La cerere se trimite trăsura fabricei la domiciliu.

— Biroul Fabricei IAŞI str. GOLIA No 46 —

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Situaţia în apus

Paris.—Comunicatul oficial din 6 Decembrie, ora 23: „Nimic de semnalat pe tot frontul, azi".

*

Berlin 8—Marele stat major anunţă de la cartierul general, cu data de 6 Decembrie dimineaţa:

Pe frontul din Flandra, condiţiunele terenului devenit rău din cauza ultimelor ploi, cauzează mari dificultăţi mişcărilor trupelor. La nord de Arras am făcut uşoare progrese. Spitalul militar german din Lille a fost distrus eri de un incendiu pus probabil de o mînă răufăcătoare. Nu sînt a se deplînge pierderi de vieţi umane.

Afirmaţiunele franceze despre înaintări în pădurea Argone nu corespund faptelor. De multă vreme nici un atac n'a mai avut loc acolo. Din potrivă, noi cîştigăm necontenit teren.

Lîngă Melancourt, la est de Varennes, un punct de sprijin francez a fost luat alaltăeri. Cea mai mare parte din trupele care îl apărau au fost ucise. Restul de cîţiva ofiţeri şi cam la 150 soldaţi a fost prins.

Atacurile franceze contra poziţiunelor noastre la nord de Nancy pe ziua de eri au fost respinse.

Imparatul Wilhelm bolnav

Berlin 8.—Impăratul a trebuit să amîne pentru cîteva zile plecarea sa spre front, de oarece a căzut bolnav de catar bronhial cu febră.

Totuşi ieri a putut asculta raportul şefului stat majorului general asupra situaţiei războiului.

Distincţii pentru regele Belgiei

Petrograd 8.—Universitatea din Petrograd a ales pe regele Belgiei ca membru onorific. In aceiaşi şedinţă Universitatea a şters din lista membrilor onorifici pe germanul Francisc List care a iscălit cunoscutul apel al savanţilor germani către lumea civilizată.

Turcii spre Suez

Roma.—Deputatul italian Belvione anunţă despre vizita sa la canalul de Suez că turcii au concentrat la graniţa Egiptului un sfert de milion de trupe alese cu sute de ofiţeri germani.

Anotimpul e cu totul ideal pentru acţiune, iarna deschizîndu-le turcilor trecerea prin peninsula Sinai, de oare-ce ploaia face practicabil, terenul nisipos, umple cisternele cu apă şi clima devine mai răcoroasă şi mai suportabilă. Afară de aceasta turcii au terminat linia ferată spre canal şi în Arabia se găsesc zeci de mii de cămile alese pentru transport. Belvione în hee că turcii vor ajunge la canal cu ajutorul căilor ferate, al drumurilor pentru caravane şi prin drumurile mai lungi din munţi de la Acaba spre Suez şi anume cu o armată regulată comandată europeneşte cu o artilerie puternică şi cu o avantgardă îndrăzneaţă de beduini din pustiu. Ceia ce se va petrece atunci la canal, va fi ceva îngrozitor.

Tarul la Ecaterinodar

Petrograd 8. — Imparatul a vizitat Ecaterinodar unde a primit pe reprezentanţii trupelor căzăceşti din Luban, o altă delegaţiune, şi pe englezii rezidînd în acea regiune. Doi proprietari funciari din localitate au oferit ţarului un dar de 14.000 ruble pentru trebuinţele războiului şi pe care împăratul le-a oferit pentru răniţi.

In Ecaterinodar ţarul a azistat, lîngă catedrală, la vechea ceremonie a cazacilor militari pentru care s'au adus anţicele insemne ale vechilor Zaporogi.

In urmă ţarul a vizitat spitalele.

In urma luptelor de la Lodz

— Retragerea ruşilor —

Berlin.—8—Statul major anunţă că în Polonia septentrională trupele germane urmăresc foarte de aproape inamicul care se retrage repede.

La vest şi sud-est de Lodz, ruşii —în afară de sîngeroasele pierderi extraordinar de mari anunţate deja—au pierdut pînă acum 5000 prizonieri, 16 tunuri cu chesoanele lor etc.

In Polonia de miază-zi nimic deosebit.

D. Derussi în audienţa la regele Bulgariei

Sofia 8. — Azi dimineaţă la orele 11, ministrul Romîniei, d. Derussi, a fost primit de rege în audienţă solemnă, pentru remiterea noilor sale scrisori de acreditare.

Ora 3 p. m.

Ostenda în flăcări

Roterdam.—După ştirile ziarelor engleze Ostenda ar fi în flăcări.

Pînă acum, nu se ştie dacă incendiul se datoreşte bombardărei flotei aliaţilor sau dacă incendiul a fost pus de cineva.

In chestia pacei

Geneva. Se comunică că preşedintele Poincare a primit pe noul ministru al statelor unite. Acesta a exprimat via simpaţie pe care preşedintele Statelor Unite o nutreşte pentru poporul francez şi speranţa că din grelele împrejurări de astă-zi va izvorî o epocă de pace îndelungată.

La aceasta a răspuns preşedintele Poincare spunînd că la un atac brutal Franţa a răspuns viteşeşte şi cu un mare avînt patriotic. Ea îşi va face datoria pînă la capăt iar pacea nu va putea fi încheiată pînă ce nu vor fi satisfăcute toate drepturile jignite.

Exodul populaţiei din Bucovina

Buda-Peste.—Ziarul *„Pester Löyd"* **află din Cimpulung, că noua invazie a ruşilor în Bucovina a provocat de astădată o mare panică în toate popoarele din locurile ameninţate. Fug polonii, rutenii, romînii şi evreii. Din satul Sturojenetz 150 familii de ţărani romîni, care au suferit şi la prima invazie rusă, s'au refugiat acum într'un sat de la graniţa romînă, spre a nu mai suferi din nou barbariile ruşilor.**

Tulburari în Portugalia

Berlin.—8. —Arestarea monarhiştilor în Portugalia continuă în mod energic.

In parlament mari turburări au avut loc. Guvernul demisionat şi a retras demisia pentru că formarea cabinetului naţional n'a reuşit.

*

Berlin. — Ziarele află că preşedintele republicei portugheze a primit demisia guvernului.

LOTERIA

Bucureşti. — Azi a avut loc tragerea cl. VI-a a loteriei Regatului Romîn.

Au cîştigat:

2000 lei — 2647, 57054, 1084, 2319 5046, 8528, 15475, 45233, 49853.

1000 lei—9672, 15787, 21769, 22314 55335, 5419, 19279, 22762, 28877, 34556.

Interview cu mareşalul von der Golz

— Mareşalul afirmă că germanii vor cîştiga o victorie definitivă —

Bucureşti.—Ieri, un redactor al ziarului „Adevărul" a fost primit, la hotel Bulevard, de către mareşalul von der Golz de la care a obţinut un lung interview. Conversaţia a început a rula în jurul luptelor din Belgia.

Mareşalul german a declarat că poate spune exact cele ce s'au petrecut acolo ca unul ce a cercetat faptele la faţa locului.

«Cît am fost guvernator în Belgia—a continuat mareşalul—parcurgeam zilnic, la ora 5 dim., cei 140 km. de la Bruxelles, pînă la cîmpul de luptă din Flandra unde rămîneam pînă ce insera. După părerea mea, aliaţii au poziţiuni bune şi bine întărite. Acelaşi lucru e de spus şi despre germani.

Acest fapt a dat loc pe teatrul de vest la o nouă formă a războiului. După această formă, victoria finală va fi a aceluia care va avea mai multă răbdare. E adevărat că aliaţii sînt foarte tenaci, dar forţa de rezistenţă a germanilor ne va da nouă victoria"

Redactorul «Adevărului» a observat că s'ar putea ca rezultatul luptelor să rămîe nedecis. La aceasta von der Golz a răspuns:

„Nu numai că această părere nu e întemeiată, dar afirm că şi în Franţa războiul se va sfîrşi prin o desăvîrşită victorie a armatelor noastre. Pentru a argumenta ar trebui să vorbesc despre *ceia ce proectăm deacum înainte*, **lucru ce nu-l pot face".**

In urmă discuţia a trecut la situaţia din Belgia, comerţul şi industria belgiană şi germană, asupra luptelor cu ruşii şi în special lupta de la Lodz despre care mareşalul a spus că prezintă o mare importanţă.

Vorbind despre misiunea sa în Turcia, von der Golz a declarat;

„Mă bucur că la 72 ani pot realiza făgăduinţa dată de a răspunde la chemarea Turciei la nevoe, cu toate puterile mele şi după ingăduinţa patriei".

Mareşalul a terminat exprimîndu-şi siguranţa, bazat pe fapte şi realităţi, că armele germane vor repurta peste tot o victorie complectă.

Doctorul **N. Hortolomei**

— Medic la Sf. Spiridon —

S'A MUTAT ÎN

Strada Cuza-Vodă (foastă Golia No. 42

Consultaţii 1—3 p. m.

IMPORTANT

Prin aceasta aduc la cunoştinţă Onor Public că cu începere de la 31 Octombrie c. deschid în Bulevardul Ferdinand 27 bis un Hotel sub denumire

Hotel Naţional

sub firma „La Pivniţa Negruţi"

Construcţia nouă, modernă şi Higienică, mobilier nou, aranjament complect după cerinţele moderne.

BIRT ROMÂN sub conducerea D-lui ILIESCU, Vinurile şi Băuturile spirtoase vor fi servite dela PIVNIŢA NEGRUŢI, diferite mezeluri în fie care zi proaspăte, serviciul prompt şi preţuri foarte convenabile.

Pentru d-nii VOIAJORI preţuri foarte convenabile.

Deci rog pe onor. public a mă vizita asigur deplină mulţumire.

Cu toată stimă

L. H. Mosoviei

Iaşi Bulevardul Ferdinand 27 bis vis-a-vis de Antrepozite lîngă gară

HOTEL ROMANIA

— FOST HOTEL NAŢIONAL —

IAŞI—PIAŢA UNIREI

Renovat în totul Mobilier nou în toate camerele.

La orice oră se găsesc camere bine îngrijite şi încălzite

SERVICIU PROMPT

Deasemenea s'a aranjat în parterul hotelului cu intrarea în str. Seulescu 2, renumitul

Restaurant HERMAN EHRLICH

Hotelul Romania este pus sub conducerea D-lor **H. Ehrlich şi Elie Franchel**

D-ră germană *diplomată cunoscînd şi franceza, romîna şi piano dă lecţiuni particulare, la un institut în provincie sau la un copil.*

VIZITAŢI NOUL

Magazin de Manufactură, Galantarie şi LINGERIE

LA „KAHANE"

— Palatul Braunştein—Str. Cuza-Vodă 83 (fost Golia) —

Bine asortat în: Ştofe pentru rochii, *calităţi superioare şi utimele noutăţi*, Pluşuri pentru jachete şi Linoleum Pînzărie de Olanda şi Belgia, Chifonuri *în toate lăţimele şi calităţi*, Atlasuri, Pistră de saltele şi Zephiruri, cămăşi bărbăteşti, Napajuri şi feţe de mese de Olandă şi de bumbac, Inlet, Satinuri pentru plăpomi, ratinuri, flanele, moltoane *şi în general tot ce e mai nou în această branşă.*

Mare asortiment complect în lingerie de dame

— Serviciul conştiincios şi cu Preţuri modeste —

Onorata clientelă este rugată a vizita magazinul spre a se convinge.

Dr. G. SAVA-GOIU

consultaţii pentru

Boale de ochi

Simbătă şi Duminică dela 2—4 str Păcurari 21

Clinica Veterinară

Iaşi, strada Păcurari 138, Iaşi

DIRECŢIA

Dr. D. BUZENCHI

Boale interne şi externe; operaţiuni de mica şi marea chirurgie.

Se primesc animale bolnave în pensiune: **animale mari 3 lei pe zi, animale mici 2 lei pe zi.**

Se practică vaccinaţiuni contra turbării, jigodiei la cîni şi dalacului (la toate animalele).

Anexa: *Atelier special de potcovărie normală şi pathologică; aplicarea raţională a cauciucurilor franceze şi ruseşti.*

Cura cu Untură de Peşte

nu se face cu folos decît cu

„Emulsia-Racovitza"

300 de atestaţiuni medicale, cît şi 150.000 flacoane vîndute pînă acum

dovedesc puterea ei curativă neîntrecută!

Adoptată de toate spitalele din ţară pentru tratamentul

Rachitismului, Scrofulelor, Oaselor moi, Anemia şi Poale albe a Femeilor. Inoftigă sau Tuberculoză, în Bronchite şi Tuse învechite pentru a Ajuta Hrănirea Anevoioasă a Copiilor slabi şi Surmenaţi şi pentru Curăţirea Sîngelui Stricat

Modul de întrebuinţare se află la fie care flacon

De vînzare în toate farmaciile şi drogueriile din România. Preţul flaconului: 3 Lei 70 b

Feriţi-vă de contrafaceri şi substituţiuni!

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
» » » IV, 40 »

5 BANI

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Administrația: Tipografia H. Goldner, Iași. TELEFON No. 36

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul XII—No. 2341.—Vineri 28 Noem. 1914

Luptele de la Lodz - - Victoriile sîrbești

Spuneam dăunăzi, că, nefiind în posesia unor amănunte asupra modului cum au decurs luptele de la Lodz, nu putem ști dacă a fost victorie și cît de mare a fost această victorie.

Este drept că Petrogradul a publicat un lung comunicat asupra luptelor din Polonia—dar el se oprește just la ziua în care germanii au ocupat Lodzul. Din acest moment nici un amănunt, nici o confirmare, nici o dezminţire.

Germanii, în schimb, contrar celor ce erau de aşteptat, nu prea trîmbiţează acest succes, ba sunt foarte laconici în pomenirea ocupărei Lodzului, deşi criticii lor militari—ca şi criticii militari italieni şi englezi,—socoteau de o mare importanţă rezultatul luptelor care fuseseră angajate în jurul sus zisului oraş.

Cum se explică tăcerea unora şi laconizmul celorlalţi? In această privinţă criticul militar al ziarului *L'Independance Roumaine* caută să dea o explicaţie.

După ce relevă că raportul statului major rus, vorbeşte mereu de forţe superioare germane, ca şi cum ruşii nu erau suficienţi numericeşte, în sectorul dintre Vistula şi Warta, zisul critic spune:

„Or-cum ar fi, situaţia generală din Polonia a încercat o schimbare importantă în raport cu acea de la sfîrşitul lui Octombrie, înainte de ofensiva rusă din Varşovia.

Astăzi frontul de luptă al germanilor se întinde de la îmbucătura Bzurei—60 kilometri de Varşovia la est—prin Lowiez-Lodz între Sieradz pe malul oriental ai Vistulei, pînă la Centoschau şi Cracovia. O privire aruncată asupra hărţei arată că ruşii trebuie să socotească din nou cu investitura Varşoviei şi că operaţia va îmbraca acum alt caracter decît în Octombrie. La acea epocă Ruşii dispuneau de mari mase pe terenul oriental al Vistulei şi aveau îndărătul lor o bună reţea ferată, aşa că erau în măsură de a se grupa în fiece moment, după circumstanţe. Astăzi toate aceste forţe ruseşti au fost avansate spre est şi au intrat în foc. Totuşi ele n'au putut împiedica încovoierea centrului rus.

Rămîne de văzut dacă trupele lui Hindenburg sunt în stare, prin o urmărire energică, să tragă profit din ultimul lor succes. Comunicatul de astăzi dimineaţă vorbeşte numai de 5000 de prizonieri, cifră infimă, în raport cu un fapt de arme atât de important ca cel de la Lodz. Fără o urmărire întovărăşită de o promptă înaintare asupra Varşoviei, luarea Lodzului riscă să nu fie de cât un simplu epizod local, ale cărui efecte pot fi anulate la prima ocazie, prin o reluare a ofensivei ruse".

*

Ştirile cu privire la reluarea ofensivei sîrbeşti şi la marile înfrîngeri suferite de austriaci continuă să circule.

Telegrame de astădată din Niş vorbesc de capturarea a 95 ofiţeri, 15.000 soldaţi, 28 tunuri, 36 mitraliere şi o mare cantitate, trenuri sanitare şi arme.

Desigur că faptele constituie cea mai vie şi—pentru mulţi—îmbucurătoare surpriză. In momentul cînd se vorbea de zdrobirea definitivă a sîrbilor, ei reiau o ofensivă viguroasă şi au succese care constitue adevărate victorii.

Pentru Romînia în special reluarea cu succes a ofensivei sîrbe are o importanţă deosebită căci dispare acel motiv de îngrijorare, în ce priveşte inconjurarea noastră „într'un lanţ de fier".

Mici Polemici

Tînărul nostru Principe a fost proclamat senator.

— Ceea ce dovedeşte că nu ori ce senator trebuie să poată... dormi în şedinţă.

*

De bucuria căderei Belgradului şcolarii austriaci au căpătat vacanţă.

— De n'ar... cădea la examene!

*

Un ziar ocazional purta eri un titlu: «Să fie Romînia lasă»?

— Dar pe cine oare am „lăsat" noi ca să merităm acel epitet?

*

Ostanda e în flăcări.

— Şi noi ne duceam acolo pentru... apă.

*

Ci-că germanii întrebuinţează un tun numai de 8 kilograme şi care nu face zgomot.

— În schimb o să facă zgomot invenţia.

*

Comunicat din Roma:

„Ceea ce se va petrece cînd vor ajunge Turcii la Suez va fi îngrozitor".

O spunem noi: va fi încă odată Marea... Roşie!

*

În preajma teatrului naţional a fost găsit un copil lepădat.

— Iată ce s'ar putea chema un copil de... trupă.

*

A fost pedepsit generalul rus Rennenkampf pentru negligenţe în una din luptele poloneze.

— Şi doară „Kampf" — înseamnă luptă!

OAMENI ŞI LUCRURI

Războiul animalelor

S'ar putea părea unora prea brutală această alăturare...

Războiul—ori cîtă „animalitate" ar cuprinde prin violenţa formelor adoptate de conflictele ultra-moderne, este şi rămîne o „înaltă" manifestare de însuşiri omeneşti.

E vorba, prin urmare, nu de o alăturare de cuvinte, nici de un joc de cuvinte, ci în înţelesul propriu, de suferinţele pe care le îndură regnul animal în împrejurările sîngeroase ale războiului.

In notele „intelectualului" despre cari am amintit în articolul trecut, găsim rîndurile aceste:

«...Pe aici, de o lună de zile—nici un singur ziar. O regiune cu totul pustiită; ici-colo o fermă incendiată; animalele rătăcind care 'ncotro pe şesuri (am văzut trecînd, nevinovată şi însingerată, o biată vacă înnaintea tranşeei noastre,—sărmana nu înţelegea de unde-i venise acea rană căzută din cer şi fugea mereu între două focuri);—urme de paşi, fie de oameni, fie de vite pe cîmpii, urme proaspete în fie-ce noapte; un iad de ghiulele...»

Cuvintele simple consacrate bietei vite evocă un tablou groaznic al suferinţelor pe cari un asemenea război le rezervă speciilor animale.

In fruntea trupelor—vitele sunt puse să încerce puterea focului, prezenţa duşmanului, ori surprizele încărcărilor electrice din sîrme.

Tot ele servesc drept convenţionale semne de spionagiu.

A mai vorbi de participarea directă a animalelor la războaie—ar fi prea banal: cavaleria înfruntă marile pericole şi suportă greutăţile esenţiale ale focului.

Tovărăşia omului şi a calului e strînsă e îndisolubilă—şi tragicele epizoade—cum fu în actualul război tragedia lacurilor mazuriene — înregistrează înnecarea, la olaltă, a zeci de mii de călăreţi ruşi, surprinşi în gonna entuziasmului lor...

Un economist romîn, discutînd în „Noua Revistă Romînă" problema alimentării Germaniei în actualul război, reproduce următoarele cifre:

„.. Germania consumă 1 miliard 273 milioane kgr. de *carne* în şase luni, ceia ce face 7.035.260 kgr. pe zi. Această consumaţie este repartizată la 65 milioane de guri. Statisticele germane şi rapoartele consulare stabilesc că animalele de tăiat existente acum în Germania, reprezintă aproape 6 miliarde de kgr. de carne. Din partea aceasta deci proviziunea este mai mult decît suficientă."

Fireşte; nici în timp de pace animalele nu sunt cruţate şi destinul lor este acelaşi: să hrănească pe om.

Dar, ori-cum, hecatomba e mai puţin generală şi distrugerea mai puţin... calculată, decît în vremile aceste de febrile pregătiri şi socoteli războinice.

„Gloria" regnului animal rămîne însă tovărăşia efectivă, participarea la marile şi grelele încercări prin care trece omul războinic. Aduceţi-vă aminte de poemul eminescian:

Călăreţii umplu cîmpul şi roesc după un semn
Şi în caii lor sălbateci bat cu scările de lemn,
Pe copite iau în fugă faţa negrului pămînt,
Lănci scînteie lungi în soare, arcuri se întind în vînt
Şi ca nouri de aramă şi ca ropotul de grindeni
Orizontu 'ntunecîndu-l, vin săgeţi de pretutindeni
Văjăind ca vijelia şi ca plesnetul de ploaie,
Urlă cîmpul şi de tropot şi de strigăt de bătae.

...Glorie? Nu. Ci numai la partea de suferinţe şi de tortură se întovărăşeşte animalul de-apururea mort, deapururea victimă a dorinţelor şi deşertăciunei omeneşti.

Rodion

INFORMAŢII

Siguranţa continuă cu asiduitate cercetările, cu privire la oseminte găsite în subteranele otelului Traian.

Părerea siguranţei este că aceste oseminte nu datează din epoca construirei otelului, ci sunt de dată mai recentă.

Bănuelile de crimă se accentuiază din ce în ce mai mult.

Mîine Vineri oara 11 a. m. va avea loc pe platoul de la Copou, depunerea jurămîntului de către recruţii intraţi cu începere de la 1 a acestei luni în diferitele unităţi de armată aflătoare în Iaşi.

Depunerea jurămîntului se va face cu solemnitate deosebită în faţa generalului comandant de Corp de armată, Pressan şi a comandanţilor acelor unităţi.

Inainte se va oficia un serviciu solemn, după care vor urma cîte-va cuvîntări ocazionale.

La această solemnitate vor lua parte recruţii de la toate armele din localitate.

Sămbătă 29 Noembrie orele 10—11 dim. va avea loc la seminarul pedagogic universitar lecţia de probă la limba franceză, cu clasa III-a, a d-lui C. Alexandrescu. Critic va fi d. Mihai Bantăş, raportor d. Emil Ceicovschi.

Consiliul de războiu a continuat eri în şedinţa de după amiazi, procesul căpitanului Miclescu din Dorohoiu.

Căpitanul Miclescu susţine că vitele vîndute îi aparţineau, aşa că nu a frustrat statul.

A continuat apoi interogatorul martorilor, pînă la ora 7, cînd şedinţa s'a ridicat.

In şedinţa de azi va lua cuvîntul comisarul regal. Pledoariile vor începe în şedinţa de după amiază.

Mîne seară are loc a doua adunare generală a societăţii studenţilor evrei, pentru alegerea comitetului.

Cassa medicală din Iaşi, cu autorizarea Cassei Centrale a meseriilor, a cerut prefecturei de poliţie închiderea unui însemnat număr de ateliere pentru neplata cotizaţiunilor la corporaţiile respective.

In stradela Sărăriei s'a înregistrat un caz de scarlatină.

Din iniţiativa d-lui D. Herzenberg, directorul şcoalilor „Steaua", un cor de eleve mici între 8—9 ani, sub conducerea unui dirigent oficiază serviciul religios în templul Beth-Iacob. Incercarea aceasta artistică a avut un succes deplin.

Aseară a avut loc un consiliu medical la patul d-lui A. D. Xenopol. Au participat d-nii doctori Riegler, Bacaloglu, Parhon şi Gaulca.

Starea ilustrului bolnav s'a ameliorat ceva, totuşi continuă a fi serioasă.

D. N. Xenopol, fost ministru şi actual senator, va sosi în astăseară în localitate.

Administraţia centrală a fondului pentru ajutorarea familiilor sărace ale ostaşilor concentraţi sau mobilizaţi din Iaşi a comunicat membrilor comitetelor respective situaţia colectelor şi cheltuelilor făcute pînă în momentul de faţă.

D. Malcoci, activul subcomisar al gărei, a izbutit să pue capăt operaţiunilor unei bande, care avea ca specialitate să jefuiască pe elevi de şcoală prin jocuri de noroc.

La Biblioteca Centrală de la Universitatea din Iaşi s'au instalat trei dulapuri speciale pentru revistele intrate în cursul anului 1914.

Primul dulap cuprinde 79 reviste străine, aranjate pe specialităţi. Celelalte două cuprind 144 reviste romîne, aranjate în ordine alfabetică.

In dulapul revistelor străine se mai cuprinde şi un număr de publicaţii străine, privitoare la războiul european.

In comunele Focuri, Cropniţa şi Poeni s'a declarat epidemia de anghină difterică.

Astăzi iarăşi un mare număr de familii ruseşti, venind din Austria şi Germania, au trecut prin localitate.

Cu trenul de 12, aceste persoane s'au întors în Rusia.

Eri s'a făcut autopsia cadavrului avocatului Alexandru Musteaţă. Autopsia a dovedit că moartea a provenit dintr'o veche boală de cord şi nu prin otrăvire, cum se bănuia.

Brigada de siguranţă locală a arestat pe individul Anania Pompărău, cunoscut hoţ de vite, recidivist, originar din Hîrlău, care pînă în prezent a suferit şase condamnări şi care în complicitate cu Dumitru Manole zis Manolescu din şoseaua Ţuţora, a furat în ultimul timp 3 cai, vînzîndu-i.

Înaintaţi fiind parchetului i-a depus în penitenciar.

E de notat că Pompărău e în etate de peste 75 ani, şi pînă în prezent şi-a petrecut 17 ani în puşcărie.

Mulţumita stăruinţei şi muncei depuse de d. diriginte Moţoc, oficiul telegrafo-poştal de la gară a fost transformat într'un local modern şi serviciul aşa organizat încît răspunde la toate cerinţele publicului.

Astăzi a sosit în localitate d. V. Ghidionescu, membru şi delegat al comitetului central al cercetaşilor din Bucureşti, însărcinat special şi de A. S. R. Principele Carol comandantul marei legiuni a cercetaşilor din întreaga ţară, cu ţinerea unei conferinţi asupra instituţiei cercetaşilor.

D-sa luînd înţelegere cu comitetul din localitate, s'a hotărît ca Duminică 30 Noembrie ora 5 p. m. să aibă loc conferinţă în sala societăţei de gimnastică din str. Şcoalei de arte. Conferinţa va fi însoţită de proecţiuni.

Comitetul din Iaşi face un călduros apel la sentimentele publicului ieşan, care va şti şi de astă dată să dea tot concursul pentru progresul legiunei cercetaşilor din localitate.

In astă seară Joi 27 Noembrie, are loc o reprezentaţie a cinematografului Pathé Frères în sala Circ Sidoli, cu următorul program:

„Taina unei iubiri", mare dramă modernă în 4 părţi. Adaptare splendidă după scrierea cu acelaşi nume a lui Björnson.

Taina unei iubiri, una din cele mai duioase desfăşurări, va impresiona şi captiva azistenţa de la începutul dramei pînă la ultima scenă.

Max Linder face ski, splendidă comedie interpretată de simpaticul şi originalul humorist, (readucere).

Lupte greco-romane, scene şi vederi sportive, etc.

Noul program viitor se reprezintă mîne Vineri 28 Noembrie „Suferinţele unei Regine", film extraordinar cu d-ra Gabrielle Robine, de la Comedia Franceză, în rolul principal.

Prince şi mortul înviat, scene foarte comice.

La Cinema Modern se va reprezenta un program amuzant, cu următoarele sujete: Dragoste după Barometru comedie în trei acte. Apoi: frumoasa pescăriţă, dramă. Totul pentru patrie, comedie, şi vederi după natură.

Va fi un matineu astăzi Joi la oara 4 p. m. şi reprezentaţie serală.

D-na Lucia D. Greceanu a adresat următorul apel către doamnele din Iaşi.

Soldaţii din garnizoana Iaşului, avînd nevoe de a fi pregătiţi pentru orice eventualitate şi fiindcă ne aflăm în ajunul unei ierni care ameninţă a fi friguroasă, fac un apel călduros la inima tuturor femeilor din Iaşi, pentru a veni în ajutorul ostaşilor noştri, trimiţîndu-mi cît mai în grabă, cel puţin cît o pereche obiele de lînă sau de barhet, în mărime de 40 cent. pe 50 cent. pe care le voi remite autorităţilor militare respective, publicînd tot odată numele donatoarelor.

Elevii şcoalei normale de învăţători însoţiţi de d. profesor G. Ghibănescu au vizitat astăzi atelierul Tipografiei H. Goldner, interesîndu-se fie-care de modul cum funcţionează maşinele, motoarele, sala de zaţ, etc.

O ÎNTIMPINARE

Din partea d-lui Jean Rothbard, cunoscutul farmacist din localitate, primim următoarele, cu rugăminte de a le da publicităţei, ceea ce facem cu plăcere:

Domnule Redactor,

In ziarele „Evenimentul", „Seara" şi „Minerva" au apărut diverse informaţiuni relative la un caz de intoxicaţie întîmplat femeiei Maria Zvorişteanu şi care intoxicaţie în mod gratuit, cu sau fără voinţă se atribue farmaciei mele.

In fapt iată cum stau lucrurile: femeia Maria Zvorişteanu, în ziua de 20 curent a înghiţit un praf oare care în urma căreia a sucombat.

Nu se ştie dacă acel praf a fost luat de la vre-o farmacie şi *cu atît mai puţin dacă a fost luat din farmacia mea.*

Parchetul fiind sezisat de moartea suspectă a unei persoane, a început investigaţiile.

A luat diverse interogatorii persoanelor din casă, a făcut cercetări dacă defuncta a consumat ceva medicamente şi aşa mai departe.

Nimic din toate cercetările făcute nu au dovedit, că acea femeie, a înghiţit în loc de sare amară, o otravă.

De altfel la primele cercetări, nici nu se poate preciza nimic, până nu se va cunoaşte rezultatul analizei, care va stabili ce anume fel de otravă a înghiţit.

La cercetările făcute însă de parchet, o cumătră a defunctei a declarat că în urmă cu 2 săptămîni, defuncta a fost la farmacia mea şi a cumpărat diverse lucruri.

Se poate oare deduce din această declaraţiune că praful înghiţit e luat tocmai din farmacia mea? Nu!

Căci se pote ca această femeie în intervalul acestor 2 săptămîni să fi cumpărat şi alte prafuri din alte farmacii şi în ziua fatală să fi inghiţit tocmai un praf luat din a lă farmacie sau un praf luat din altă parte de cît dintr'o farmacie.

De alt-fel se şi spune că defuncta a fost spălătoreasă la un fotograf din localitate de unde foarte uşor şi-ar fi putut procura una din otrăvurile întrebuinţate în fotografie.

Dar din declaraţia de mai sus se mai poate oare deduce ca la farmacia mea s'a făcut o greşală?

Iarăşi nu!

Căci nu este nici o afirmaţie, nici o dovadă şi nici măcar un indiciu în această privinţă.

De alt-fel farmacia mea, prin clientela numeroasă şi de elită ce posedă, a dat întodeauna dovadă, de o expediţie legală si corectă.

Parchetul după ce va avea rezultatul analizei, după ce va cunoaşte felul otrăvei consumate, va căuta probabil să stabilească de unde şi-a procurat defuncta acea otravă şi dacă şi-a procurat'o la una din farmaciile din localitate.

Până atunci rămîne stabilit că din cercetările *făcute de parchet până acum nu rezultă de nicăeri*, nici că femeia Maria Zvorăşteanu ş'a procurat praful înghiţit din farmacia mea şi cu atît mai puţin că s'a făcut vre-o greşală din partea azistentului meu.

Primiţi vă rog osebita mea stimă.

Ioan Rotbard
farmacist

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Generalul Lacroix despre Hindenburg

Paris.—Generalul francez Lacroix apublicat în „Le Temps" o amănunţită apreciere asupra lui Hindenburg: „Generalul-feldmareşal posedă fără îndoială însuşirile unui mare strateg. El a urmat regulele principale ale lui Napoleon relativ la mişcările repezi, la legăturile între masele armatelor, la unitatea de acţiune şi la ofensiva violentă.

El a ştiut să se folosească în mod excelent de reţeaua de căi ferate. Planul său de luptă a fost în mod evident o ofensivă dublă. Scopul lui înconjurarea complectă a armatei ruse. Dacă aceasta i-a reuşit nu se poate spune. Ştirile din Petersburg sunt neclare şi bomastice. Probabil că lupta continuă însă şi sfirşitul ei e de aşteptat abia peste o săptămînă".

Pierderile armatei engleze

Londra. — Corespondentul militar al ziarului „Times" preţueşte pierderile armatei engleze la 84.000 de oameni, cea ce corespunde aproximativ cu forţele de la început ale armatei engleze. Pierderile engleze în luptele de la Ypres—Amentiéres au fost vre-o 50.000 de oameni, din care vre-o 5.500 de soldaţi indieni. Corespondentul scrie mai departe: Trebue să recunoaştem că, cu toate pierderile grozave, trupele germane sunt încă cu mult mai numeroase ca ale noastre şi că ocupă poziţii tari. Ei dispun de o artilerie formidabilă, care e împărţită pe tot cîmpul de luptă şi e bine adăpostită. Tunurile lor îşi păstrează încă superioritatea şi îngroapă literalmente pe soldaţii noştri. Unele părţi ale tranşeelor noastre sunt complect distruse de dînsele. Liniile lor de trăgători sunt foarte îndrăzneţe. Mortierele lor din tranşee şi proectilele lor ne produc pierderi importante. Deşi recunoaşterile cu aeroplanele au devenit mai rare, aeroplanele lor „Taube" şi „Albatros" apar totuşi de-asupra noastră şi observă trupele noastre. Corpul ofiţerilor şi acela al subofiţerilor englezi e înspăimîntător de slăbit. Noi am aruncat pe linia frontului aproape toată rezerva din trupele regulate.

Multe părţi din rezerva specială a unor numeroase corpuri şi depozite nu mai sunt de mult în stare să trimeată la front rezerve bune şi înarmate în regulă. O nouă armată care să slujească ca rezervă ar fi salutată cu bucurie. Noi avem necesitate de fie-care om pe care-l putem găsi şi vom fi în curînd siliţi să examinăm cum se pot întrebuinţa mai bine formaţiunile noi de trupe pe linia frontului, adică în unităţi, ca armate, divizii brigade sau ca rezervă.

Ziar suspendat

Viena.—Ziarul cadeţilor „Rieci" din Petersburg a fost suspendat după cît se pare pe un timp nedeterminat, sub pretextul că ziarul a descris armata turcească din Caucaz ca un adversar demn de luat în seamă din punct de vedere militar. «Frankfurter Zeitung» observă relativ la aceasta, că adevăratul motiv al acestei măsuri, care e egală cu o probabilă suspendare a ziarului pe tot timpul războiului, este mai ales atitudinea şefului partidului cadeţilor, a deputatului Miljukov, care conduce în realitate ziarul „Rieci". Miljukov a publicat acum cîteva zile într'un ziar italian un interview în care a declarat că după încheerea păcii lupta pentru cerinţele democratice va trebui reluată în Rusia cu mult mai mare tărie ca înainte. Elementele reacţionare nu se puteau atinge de persoana lui Miljukov din cauza imunităţii lui parlamentare; de aceia au interzis apariţia organului lui şi l'au redus la tăcere.

O parere asupra germanilor

Petrograd 9 | 12. — In ziarul „Times" lordul Sydenham expune că germanii au comis o greşală mare neretrăgîndu-se pînă la Rhin spre a arunca mai toate efectivele lor pe frontul de est.

Romania şi ajutorarea Serbiei

Sofia.— Ziarul oficial „Volia" scrie:

„Ziarele romîneşti vorbesc de necesitatea reconstituirei blocului balcanic pentru ajutorarea Serbiei. Dacă România are nevoe de o Serbie mare, n'are de cît să pornească s'o apere. Interesul nostru este o Serbie slabă şi acel bulgar care ar înţelege altfel, va fi considerat ca un trădător de neam.

Comunicat oficial german

Berlin.—9 | 12.—Marele stat major anunţă de la marele cartier general, în ziua de 9 | 12 dim. următoarele:

La vest de Reims o fermă a trebuit să fie bombardată de noi, deşi crucea de Geneva fusese arborată pe ea, de oare-ce s'a stabilit într'un mod neîndoios, prin nişte fotografii luate de un aviator, că în dosul acestei ferme era ascunsă o baterie franceză de calibru mare.

Atacurile franceze în regiunea Souhain şi în localităţile Varennes şi Vanquois, la marginea pădurei Argonne, au fost respinse cu pierderi pentru francezi. In pădurea Argonne am cîştigat teren în mai multe locuri şi am făcut mulţi prizonieri.

In lupta care a avut loc la nord de Nancy, care a mai fost anunţată ieri, francezii au avut pierderi mari.

*

Din Prusia de răsărit nu avem nici o ştire proaspătă. In Polonia de nord trupele noastre se ţin într'un contact strîns cu ruşii care s'au oprit pe nişte poziţiuni puternic întărite, situate lîngă albia rîului largu.

Luptele în Serbia

— Sîrbii anunţă o mare victorie —

Niş 9 | 12. — Ofensiva noastră continuă într'un mod victorios pe tot frontul. Duşmanul continuă să fugă în cea mai mare dezordine. In zilele de 3, 4, 5, 6 şi 7 | 12 am capturat 95 ofiţeri, 15742 soldaţi prizonieri, am mai luat 28 tunuri de munte, 7 afete de obuziere de munte, 36 mitralierr, 10.000 puşti, 46 trăsuri pline cu muniţiuni, 19 trăsuri încărcate cu material de război, 10 trăsuri mari ale serviciului sanitar, 4 ambulanţe, 600 căruţe, un mare număr de cai, boi, cuptoare de cîmp, material telegrafic etc. Prada făcută azi nici nu s'a putut inventaria toată. Prizonierii sosesc mereu la Niş. In acest oraş s'nt 15.000 prizonieri austriaci.

*

Viena 9 | 12 ora 9 şi 29.—In ziua de 7 | 12 armata din Ujitze, care urmăreşte pe duşman fără nici un răgaz a ocupat Pogoga şi înaintează.

Pe frontul de nord vest urmărirea duşmanului continuă cu succes pe întreaga linie; mai ales pe aripa noastră stîngă şi la centru.

Propunerile triplei înţelegeri către Bulgaria

-- Comentariile presei bulgare --

Sofia. 9 — Făcând comentarii despre informaţiunile răspîndite de ziarele ruseşti privitor la compensaţiunile oferite Bulgariei, presa bulgară relevă, pe baza informaţiunelor culese din loc competent, eă puterile triplei înţelegeri au vorbit pînă acum în termeni generali, fără a preciza nimic, cerînd numai menţinerea neutralităţii în eventualitatea unei acţiuni romîne sau greceşti, asigurînd în schimb anumite foloase teritoriale pe care promite să le mai lărgească într'o măsură mai însemnată în caz de o intervenţiune a armatei bulgare în contra Austro-Ungariei sau Turciei.

Totuşi, nici o propunere fermă nu s'a făcut şi nu s'a vorbit nici odată de ocupaţiunea imediată sau chiar parţială a teritoriilor promise şi despre care stăpînitorii actuali păstrează un mutism enigmatic.

Bombe franceze la Freiburg

Londra 9 | 12. — Se telegrafiază că mai mulţi aviatori francezi au aruncat bombe de-asupra adăposturilor dirijabilelor germane din Freiburg în Brisgan (marele ducat de Baden).

Ora 3 p. m.

JAPONIA

a ameninţat Franţa cu luarea Indo-Chinei

Berlin.—„Cri de Genéve" află din sorginte sigură din Paris că Japonia s'a oferit la începutul lunei Septembre să trimită 10 corpuri de armată ca să combată în Europa, dacă în schimb Franţa îi va ceda Indo-China.

Franţa a respins această propunere.

Guvernul japonez a comunicat atunci că Indo-China tot va aparţine Japoniei peste un număr oare-care de ani. D. Pichon face o vie propagandă pentru a se satisface propunerea japoneză.

LOTERIA

Bucureşti. — Azi a avut loc tragerea cl. VI-a a loteriei Regatului Romîn.

Au cîştigat:

5000 lei No. 30605.
1000 „ „ 34655, 46483, 50952, 59900, 11327, 23026.
1000 „ „ 8846, 33327, 37512, 45508, 56795, 59149, 6476, 39682, 51948.

Un miliard pentru armata italiana

Roma.—Parlamentul a votat un miliard pentru armată.

Camera otomana

Constantinopol.—O iradea autoriză deschiderea Camerei pe ziua de 1 Decembre st. n.

Inchiderea Camerei ungare

Buda-Pesta.—9 | 12— Seziunea parlamentară a fost închisă printr'nn scrisoare regală.

Preşedintele Camerei a rostit o cuvîntare spunînd că seziunea actuală va fi menţionată în istorie ca un triumf naţional întărit încă de eroica armată austro-ungară pe cîmpul de luptă.

Atacul senuşilor

Constantinopole.—Ziarele ailă că marele Şeik al senuşilor a înştiinţat că rezboiul sfînt să fie îndreptat exclusiv în potriva englezilor şi să se renunţe a se ataca Italienii din Libia.

Acţiune mediatorie

Wasington. — Preşedintele Wilson a trimis congresului un mesagiu în care, între altele, a zis, că rezboiul actual distruge nu numai un înspăimîntător număr de vieţi omeneşti dar şi un mare număr de resurse economice. Popoarele europene vor trebui să se bizuie pe industria şi comerţul Statelor-Unite.

Apoi preşedintele urează ca America să poată impune pace într'o acţiune mediatorie.

Minarea mărei Negre

Petrograd.—Guvernul imperial aduce la cunoştinţa navigaţiei neutre că s'a văzut nevoit a ordona minarea coastelor şi porturilor ruse şi turceşti din marea Neagră.

Guvernul imperial, avînd în vedere că acest fapt ar putea periclita navigaţiunea neutră, declară că îşi declină orice responsabilitate pentru accidentele ce s'ar întîmpla vaselor care ar lovi mine.

Şef de stat major

Berlin. — Generalul von Moltke şi-a terminat cura la Homburg şi s'a reîntors la Berlin. Starea lui este considerabil îmbunătăţită — dar totuş nu va putea pleca pe cîmpul de luptă. Pentru aceasta îi se va da o altă funcţiune iar şef al statului major va fi numit ministrul de războiu, general Falkenheim, care îndeplinea ad-interim această funcţie. Generalul va păstra şi portofoliul rezboiului.

Premeiu pentru pace

Cristiania.—Comitetul pentru acordarea preminlui Nobel a hotărît ca anul acesta să nu se deie nici un premiu pentru pace.

Victorie sârbă

Bucureşti. - Un lung comunicat oficial sosit din Niş confirmă telegramele despre infrângerile austriacilor în Serbia, dînd detalii asupra modului cum au decurs luptele.

Din comunicat rezultă că austriecii au pierdut 20,000 prizonieri, peste o sută mitraliere, numeroase tunuri şi muniţiuni. Şi sârbii au avut mari pierderi, dar în schimbul unei victorii atât de strălucite.

A apărut

ROMÂNII şi Austro-Ungaria

de

A. D. XENOPOL

Profesor la Universitatea de Iaşi. Membru al Academiei Romîne şi al Institutului din Franţa.

O broşură de 150 pagini **1 leu**

De vînzare la libraria Socec

La Magazinul Englez HERMAN POLLAK str. Lăpuşneanu 39 se caută un comptabil. Doritorii se vor adresa la magazin.

Doctor FISCH

Specializat la Berlin în

BOLI DE COPII

Precizarea diagnozelor prin analize microscopice

Iaşi, str. Cuza-Vodă (Golia) 42

Consult. 10—11 şi 3—5

De arendat *viile d-lui Gh. Poroineanu din comuna Tomeşti, chiar de acum cu tot ce se află pe dînsele. Via e pusă în pămînt.*

Amatorii se vor adresa la d. Vasile Speranţă, str. Fătu No. 5.

Sarah Weiss, fiică; noră, nepoţii şi strănepoţii au durerea a anunţa încetarea din viaţă a prea iubitei lor mame, soacre, bunică şi străbunică

Rebeca Weiss

soţia defunctului Marcu Weiss

decedată în vrîstă de 92 ani Mercuri 26 Noembrie a. c. şi roagă rudele şi prietenii să asiste la înmormîntarea care va avea loc Vineri 28 Noembrie a. c.

Cortegiul va pleca la orele 2 p. m. dela locuinţa defunctei strada Săulescu 11 spre cimitirul Israelit.

Iaşi 27 Noembrie 1914

Un vechiu *şi renumit Contabil se angajează pentru ţinere de registre, verificare de conturi-curente, bilanţuri, facere de inventare pentru orice branşă.*

A se adresa la Tipografia H. Goldner sub CONTABIL.

ISRAEL BROIDE

Depozit de saci, ţoinel şi sfoară

De vînzare şi închiriat *cu preţuri reduse.*

Iaşi str. Anastasie Panu 13.

CHIRISTIGA

„Bradul Moldovei"

Mari depozite de Cherestea

Str. Uzinelor 11—14

Asortat cu toate esenţele de lemn pentru construcţie şi tîmplărie

Societatea „Bradul Moldovei"

— Telefon —

Cherche maison française ou allemande, bonne famille, professeur du Lycée, pension pour fille.

Au journal sous 1000 H. H.

Sanatoriul Dr. TZAICU

Iaşi, str. Carol No. 20

Direcţiunea Sanatoriului aduce la cunoştinţa publicului şi numeroasei sale clientele, că în urma experienţii făcute şi după îndemnul medicilor şi suferinzilor, a părăsit vechiul său local din strada Zmeu, din regiunea joasă a oraşului şi s'a **mutat de la 26 Octombrie a. c.** *în casele proprii din*

Strada Carol no. 20

(lîngă Universitate)

regiunea cea mai înaltă şi mai sănătoasă a Iaşilor.

DIRECŢIUNEA

ANUNCIU

Maistru cârnaţar

FRANTZ LEIBEL Str. Dragoş 25

Vin la domiciliu pentru lucrat mascuri, primesc şi marfă la afumat.

2 odăi confortabil mobilate *se inchiriază de pe acum.*

Informaţiuni la administraţia acestui ziar strada Gh. Mîrzescu, 17.

Apartament *la etaj, compus din 4 odăi, un coridor cu geamlic închis, bucătărie, camară, closet, lumină electrică, curte mare etc. se inchiriază de pe acum.*

Informaţi la proprietar strada Palat No. 4.

Laboratorul de Analize Medicale şi Industriale

D-R A. RATIANU

Chimist diplomat de la Universitatea din Geneva

— IAŞI — Strada Cuza-Vodă (Golia) 46 — IAŞI —

Execută: Cele mai complecte analize de urină, din punct de vedere chimic şi microscopic; Analize chimice şi microbiologice de lapte de la doici: Analize bacteriologice de spute asupra bacilului tuberculozei; Analize de secreţiuni uretrale asupra Gonococilor Neiser; Analize alimentare de vinuri, lapte, făinuri etc. Analize de stofe din punct de vedere a compoziţiei şi a conţinutului în lînă, bumbac sau mătasă etc. etc.

Cereţi instrucţiuni pentru ori-ce analiză.

ABONAMENTE

5 Un an . . . 20 lei
6 luni . . 10 lei
BANI

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „
5 BANI

Administraţia: Tipografia B. Goldner, Iaşi.
— TELEFON No. 36 —

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul XII—No. 2342.—Sîmbătă 29 Noem. 1914

Tratatele viitoare de alianţă

Marele războiu european, ce acum se poartă, va avea între alte consecinţe şi pe aceia de a schimba directiva politicei externe a tuturor statelor în genere.

Cu această ocaziune se va pune, după cum credem, în discuţiune problema dacă *statele mici* pot avea o politică externă proprie a lor?

Negreşit n'o să ne întindem la discuţiuni mai mari decît ne permite timpul şi spaţiul de cari dispunem la ziar, dar nu fără oare cari priviri asupra celor până azi întîmplate se poate zice ceva în materie.

Apriorie se poate spune că o politică externă absolut independentă, — nu convine nici unui stat, fie el cît de mare. Dar tot aşa se poate susţinea de altă parte că altfel se manifestă această politică în timp de pace şi altfel în timp de războiu. Examinînd punctul întâi, putem vedea că sunt multe motivele cari ne fac să considerăm ca o imposibilitate pentru un stat de a nu avea relaţiuni de nici un fel cu alte state.

Istoria ne arată că din timpurile cele mai vechi fie care stat a avut prietenii ca şi vrăjmaşii săi.

De cînd însă interesele, mai ales cele de ordin economic, au sporit de atunci se încep legături mai strînse nu numai între unele state creştine, ci între acestea şi păgîni.

Republicele italiene, Veneţia, Genova, Amalfi au încheiat tratate de alianţă şi comerţ cu Maurii din nordul Africei încă de prin veacul al 12-lea după Cristos. La această dată se aşază originea tratatelor de comerţ.

Negociarea acestor tratate, cari de alt fel erau convenţiuni comerciale dar şi consulare, era una din lucrările cele mai dificile şi noi cei din generaţia mai în vrîstă cari trăim zilele de acum, am putut vedea cu cîtă trudă se pregătesc alianţele, dar şi cît de uşor dispar toate cînd vine vremea războiului!?

Tot ce diplomaţia a lucrat ani de zile şi cu o muncă aproape titanică, se năruşeşte într'un moment.

Charta iscălită cu peceţile mari ale statelor, ajunge a fi considerată ca un petec de hîrtie fără valoare.

Este evident apoi că alte consideraţiuni se au în vedere la alcătuirea unei alianţe în timp de pace şi altele cînd e vorba de războiu.

Chiar un tratat de alianţă încheiat în timp de pace, dar în prevederea războiului, încă se resimte de starea de lucruri din epoca formării lui. E de ajuns să privim cele petrecute împrejurul nostru cu ocaziunea formidabilului războiu de astăzi, pentru a face învederat adevărul că alte necesităţi s'au avut în vedere la întocmirea alianţelor şi alte necesităţi şi aspiraţiuni au provocat războiul.

Dar despre respectarea iscăliturii pentru garantarea neutralităţei statelor mici, ce să mai zicem, cînd vedem ce a suferit Belgia?!

Pentru mulţime de capete luminate se pare că pînă în zilele noastre prinsese rădăcini principiul *solidarităţii*.

Acest principiu modest la început, pentru că nu-şi găsise aplicare de cît în micile asociaţiuni corporative şi cooperative, a cîştigat amploare cu timpul. De la micile societăţi, solidarîtatea s'a recunoscut ca fiind de esenţa statelor. In sînul fiecărui stat cetăţenii sunt solidari.

I s'a recunoscut mai apoi un rost şi mai mare, că adică toate ţările sunt solidare între ele.

Şi această solidaritate între state o găsiam noi atît în ce priveşte ideile, cît şi din punct de vedere moral ca şi material.

Se ivea o criză economică, de exemplu, în Statele Unite din America, o simţiam noi cei din Europa, Asia şi alte continente!

Cît trebuie să dăm îndărăt astăzi de la aceste idei faţă cu evenimentele la cari azistăm? Principiul solidarităţii între state, principiul solidarităţii sociale, primeşte o lovitură de moarte prin războiul actual. Va fi dat înapoi cu decenii şi va fi nevoe de lupte încordate, lupte paşnice, pînă să revină la ceia ce era pînă astăzi, necum să păşiască înainte.

Ni se spunea că numai în societăţile primitive original barbare s'au putut şi se pot vedea indivizi absolut independenţi unii de alţii. In antichitate forţa individului, mai ales cea fizică, era totul. De aceia puţini erau cei tari. Ca *Achile* nu erau mulţi în Grecia.

Astăzi numărul celor tari e mare, e impunător, dar tăria lor vine din solidaritatea cu concetăţenii lor, nu numai de la ei înşişi, cum era cazul cu cei din vechime.

Războiul de astăzi pare că ne-ar readuce la aceste din urmă vremuri, dacă nu chiar aşa cum erau atunci, dar foarte aproape.

Cum va rămînea pe viitor cu tratatele de alianţă, că înţelegerile pentru garantarea neutralităţii popoarelor? Tratate se vor încheia negreşit, *dar socotesc că baza lor viitoare va fi schimbată.*

Se va cere unui asemenea tratat atît cît poate el să dea. Se va considera convenţiunea între state ca şi o convenţiune între indivizi. Or, se ştie că o convenţiune între aceştia produce efecte, pe cîtă vreme cei ce au iscălit-o sunt de bună credinţă, se înţeleg a-i da ascultare. De aceia se şi zice: „convenţiile, angajamentele scrise sunt pentru oamenii de treabă, oamenii sinceri".

In civil însă ai cel puţin şansa a face să ţi se respecte dreptul, dar în legăturile internaţionale?!...

Eu cred că tratatele viitoare se vor face pe termene şi mai scurte ca pînă acum. Fiecare ţară va voi să rămînă liberă la intervale cît mai mici. Clasele tratatatelor mai ales cele în vederea revendicărilor naţionale şi războaelor, vor fi mai bine revizuite, ori vor fi *foarte vagi, aşa că momentul să decidă, pentru că evident este, că atunci cînd războiul bate la uşă altfel se văd lucrurile.*

V. I. Radu

Mici Polemici

Bulgarii au întors în Franţa o comandă de 300 tunuri şi alte materiale războinice trimise Rusiei.

...La urma urmei şi-o fi zis Bulgaria, pe un drum ori pe celalt—merg tunurile tot contra Germaniei. Atunci?...

*

Scriitoarea italiană care a tipărit în Milano traducerea lucrării concetăţeanului nostru I. Botez, semnează „Camina del Soldato".

— In neutra Italie, pînă şi scriitoarele se militarizează.

*

Esteticul obiceiu al corurilor mixte ci-că a pătruns pînă şi în sinagogile mozaice.

— Nici acolo nu se mai păzeşte dictonul; „taceat mucier în eclesia..."

*

Dacă ştirile din Niş sunt autentice şi nu niş-te scornituri, atunci Austriacii au cam pornit pe povîr-niş...

*

Facultatea noastră de litere e vorba să capete dela Aprilie înainte o catedră de englezeşte.

— Toate ţările beligerante pierd în actualul războiu. Singură Anglia cîştigă debuşeuri de tot felul.

*

După lămuririle date de farmacistul Rotbard, ne rămîne să publicăm în... Evenimentul următorul mic anunciu:

„Se caută un farmacist conservator pur care să fi otrăvit o spălătoreasă cu un purgativ de zece bani..."

Aşteptăm amatorii să-şi facă ofertele.

*

A murit eminentul chirurg, d-rul Leonte.

— Cel mai abil operator şi n'a fost în stare să opereze... moartea!

„Control democratic"

Acum de curînd s'a constituit în Anglia un partid cu numele de *„Control democratic"* care cere ca acţiunea diplomatică să fie supusă controlului efectiv şi imediat al poporului.

Noul partid îşi are tendinţele strict pacifiste; iar controlul direct al poporului asupra acţiunei diplomatice e cerut tocmai în vederea unei păci durabile.

Numai aşa cred ei că se vor înlătura alianţele secrete care stăruesc pe un popor contra altuia.

Acest partid ştie că militarismul german constitue un pericol permanent pentru pacea Europei şi că regularea tuturor conflictelor prin dreptul celui mai tare este o politică nenorocită.

Şi pentru aceasta se propune regularea pacifică a conflictelor. In acest scop statele Europei vor trebui să se reunească într'o confederaţie mare cu un consiliu superior—pentru a delibera asupra intereselor comune—şi o curte judiciară pentru a regula conflictele ce ar interveni.

Ideile noului partid şi-au găsit multe simpatii şi mulţi prieteni în partidul liberal care guvernează în Anglia. Ei speră ca după acest războiu să se stabilească o pace durabilă prin distrugerea militarismului prusian. Pe de altă parte se ştie că înfrîngerea poporului german n'ar putea garanta o pace durabilă. Deci va trebui să se împace naţiunea germană cu noua stare de lucruri. Aceasta ar însemna admiterea Germaniei în cadrul nou al puterilor independente şi egale în drept, care ar forma confederaţia viitoare.

In Germania vestea constituirei unui nou partid a avut o primire ironică. nevoind nimeni să iee în consideraţie ideile emise.

Şi cu toate acestea s'ar putea întîmpla foarte bine ca în cazul unei sleiri generale, acest partid să aibă rolul lui împăciuitor şi salutar.

Iniţiatorii acestei mişcări sunt: d. Treveligan, ministrul instrucţiei publice pînă mai dăunăzi în partidul liberal actual; d. Ramsau Mac Donald, vechiul preşedinte al partidului uvrier şi d. Norman Angell, care într'o scriere a lui *„Marea iluzie"* a căutat să probeze că orice războiu, din cauza înlănţuirei intereselor economice, nu poate fi decît dăunător pentru cel învingător ca şi pentru cel învins.

Revendicările acestor oameni de Stat ar putea deveni odată revendicările Marei Britanii, iar ţărilor vecine nu le-ar rămînea de cît să imite această frumoasă iniţiativă.

Maria C. Buţureanu

OAMENI ŞI LUCRURI

PUBLICISTICA ŞI RĂZBOIUL

Pe toate tărîmurile activităţii şi gîndirii omeneşti se resimte — în senz negativ — influenţa marelui eveniment european: războiul.

Repercusiunea e stranie. Ar fi fost de aşteptat, bună oară, ca scăderea stocului de noutăţi, regresul publicisticei europene în general să mărească în ţară la noi numărul publicaţiilor, succesul cărţilor, tiragiul revistelor. De fapt însă, nimic din toate aceste nu s'ar putea constata. Din potrivă. Ecoul crizei obşteşti pe tărîmul publicisticei s'a repercutat şi în ţările... neutre şi librăriile noastre pot informă pe ori şi cine despre stagnaţiunea ce bîntue comerţul librăriei şi despre indiferenţa marelui public faţă de puţinele noutăţi cari apar în vitrine: vorbim de lucrări originale, literare, în afară de febrilele actualităţi privitoare la războiu.

Problema publicisticei în legătură cu evenimentele sîngeroase ar comporta—şi ar merită, negreşit — un studiu serios. Dar cine se preocupă de atari pedante chestiuni în timpuri de palpitante senzaţii?

Un atare studiu ar constata nu numai lipsa de producţiuni în statele beligerante — urmare firească a unei anormale stări de lucruri — dar, pe de altă parte ar arătă ce scrieri, ce genuri de publicaţiuni sunt preferate de acei cari pleacă în campanie.

Bună oară, o revistă străină a notat faptul că la Metz n'a mai putut fi găsit nici un exemplar din ediţia mică — de buzunar — din „Faust", după plecarea contigentelor în războiu. Care să fi fost autorul cel mai cetit în rîndurile ostaşilor franceji, engleji, austriaci, ruşi, japonezi?

Faust are poate o tradiţie... napoleoniană, dacă e adevărată legenda că marele Impărat ducea cu sine cărţile lui Goethe, pe care — aci suntem în domeniul istoriei autentice — l'a vizitat la Weimar.

Noi însă nu suntem în războiu. De cetit însă — şi de scris — se ceteşte şi se scrie tot aşa de puţin ca şi cum am fi în plină campanie.

La ce s'ar reduce producţiunea noastră de şase luni încoace?

Cîte-va comunicări ale d-lui Iorga alcătuiesc şi de astă dată contribuţia Academiei Romîne.

Dintre Biblioteci—recordul continuităţii îl ţine tot mica întreprindere serioasă — Biblioteca pentru toţi — care ar putea să dea, de sigur, picante detalii asupra contingentului de cetitori, aci şi peste munţi. Foarte rare şi puţine volume în librării. Nici «Minerva» nu mai comptează. Mai curînd «Librăria Nouă» s'a încumetat să ne dee cîte ceva: o traducere din Loti, un volumaş din Eftimiu, obişnuitul autor al bibliotecelor „Flacărei".

Iaşul? Are ca literatură propriu zisă volumele d-lor M. Codreanu şi C. Hogaş iar ca lucrare de succes—se zice—volumul d-lui I. Botez: „Studii şi Observaţiuni". E adevărat că pentru un adevărat succes de librărie, d-sa a trebuit să facă cunoştinţă cu vitrinele engleze unde 6000 de exemplare din „Neolatinii" s'au consumat ca în... războiu. Dar la noi miile se numără mai încet ca prizonierii în bătăliile actuale.

Şi, în totului tot avem un sezon mort al cărţilor, dar ne mîngăiem că n'avem oameni morţi.

Rodion

INFORMAŢII

Starea d-lui A. D. Xenopol continuă să fie aceiaşi. Aseară un nou consiliu de medici a avut loc.

Bolnavul a petrecut noaptea mai liniştit.

Cele mai multe şcoli particulare, cu deosebire acele filantropice, au făcut întîmpinare la Ministerul instrucţiunii publice în contra obligaţiunii impuse de Casa şcoalelor în ce priveşte livretele elevilor. Se ştie că preţul acestora e relativ foarte mare fără ca livretele în chestiune să fie de vr'o utilitate. Faţă de criza generală e de dorit a nu se mai impune atari contribuţiuni sărăcimei.

In astăseară 28 Noemvrie are loc o întrunire extra-ordinară generală la centrul studenţesc, pentru a se lua măsuri urgente de ajutorarea romînilor refugiaţi din Transilvania.

Studenţimea e rugată să ia parte în număr cît mai mare.

Duminică dimineaţă la ora 9 jumătate, va avea loc în sala Pastia. o mare întrunire publică ţinută de Studenţimea Universitară ieşană în unire cu un grup de domni profesori. Se va vorbi în chestia externă.

In urma ordinului parchetului s'a făcut eri autopsia cadavrului lui Gh. Ionescu, decedat acum trei săptămîni, fiind bănueli că moartea a provenit din bătaie. Autopsia a dovedit că moartea a tost consecinţa unei pneumonii.

I. P. S. S. Mitropolitul Pimen s'a întors aseară în localitate.

Inchiderea multor facultăţi străine— şi greutatea comunicaţiilor în acelaşi timp — a mărit numărul înscrierilor în unele din facultăţile noastre. Aşa la facultatea de medicină din Iaşi s'au înscris 45 studenţi nuoi, între care numeroase domnişoare. In anul trecut înscrierile au fost mult mai puţin numeroase.

Noutăţi apărute: „Revista cercului de studii a partidului conservator" no. 8—9 cu articolele de actualitate.

„Războiul popoarelor" fascicola 8 cu reproduceri de tablouri celebre, şi descripţii obiective de Ion Gorun. Editura Ig. Hertz.

Consiliul de răsboiu a achitat aseră pe căpitanul Miclescu din Dorohoi şi pe cei doi plutonieri aduşi în faţa consiliului, sub învinuirea că şi-ar fi însuşit banii din vînzarea unor vite, în timpul campaniei din Bulgaria.

In urma numeroaselor mărturii, s'a ajuns la convingerea că învinuirea nu era întemeiată.

Astăzi a avut loc cu o deosebită solemnitate o dublă serbare: aniversarea luărei Plevnei şi depunerea jurămîntului recruţilor.

Dimineaţa s'a oficiet un serviciu religios la Mitropolie de către I. P. S. S. Mitropolitul Pimen înconjurat de toţi preoţii catedralei.

Răspunsurile au tost date de excelentul cor mitropolitan de sub măiastra conducere a d-lui Dimitriu.

După săvîrşirea serviciului I. P. S. S. Mitropolitul Moldovei ţine o caldă cuvîntare în care aminteşte recruţilor de datoriile către ţară şi tron.

In urmă recruţii au depus jurămîntul şi defilează în faţa d-lui general Pressan comandantul corpului IV de armată.

Sămbătă 29 Noembrie orele 10—11 dim. va avea loc la seminarul pedagogic universitar lecţia de probă la limba franceză, cu clasa III-a, a d-lui C. Alexandrescu. Critic va fi d. Mihai Bantăş, raportor d. Emil Ceicovschi.

In astă seară Vineri 28 Noembrie, are loc o reprezentaţie a cinematografului Pathé Frères în sala Circ Sidoli, cu următorul program:

„Suferinţele unei Regine", dramă senzaţională în 3 părţi. Montare cu un lux şi bogăţii extraordinare de către casa Pathé-Frères din Paris. Intreaga desfăşurare este filmenată în culori naturale (Pathécolor).—Viaţa luxoasă din palate—Intrigile şi gelozia—Splendide serbări—Incendiul palatului—Abdicarea reginei etc. In rolul principal apare d-ra Gabrielle Robine, de la Comedia Franceză.

Dansuri ruseşti, executate de trupa pitică Maracovski din Finlanda scene şi vederi sportive, etc.

Prince şi mortul înviat, scene foarte comice.

Helgolanda, insulă în Marea Nordului, interesante vederi după natură.

Mîne Sîmbătă două matineuri la orele 3 şi 5 şi reprezentaţie serală.

Noul program viitor se reprezintă poimîine Duminică 30 Noembrie, două matineuri la 3 şi 5 ore şi reprezentaţie serală. Program nou duminical.

La via d-lui Const. Kilimoglu (comuna Copou), se află de vînzare viţe de vie din varietăţile Selection Carrière, Chasselas, Bordeaux, Bourgogne, altoite pe portaltoi cei mai rezistenţi.

Mizeria în Polonia

Cristiania. — Ziarele norvegiene recunosc fără nici o rezervă marea importanţă a victoriei de la Lodz. „Morgenbladet" scrie că părăsirea oraşului Lodz va fi simţită în toată lumea slavă ca o lovitură cu atît mai grea cu cît împrejurul poziţiei de la Lodz s'au concentrat cele mai groaznice lupte ale bătăliei ruseşti din Polonia de nord. Ziarul „Perseverenza" din Milano spune că victoria de la Lodz e o nouă dovadă a talentului strategic al lui Hindemburg, e un mare succes al armelor germane, care va trebui să producă o mare zăpăceală în rîndurile aliaţilor. Asupra mizeriei din Polonia rusească, Magrini scrie din Varşovia ziarului „Secolo" că necontenit sosesc trenuri cu răniţi de pe cîmpurile de luptă, că se declară multe cazuri de tifos, că unii soldaţi au picioarele şi mîinile îngheţate şi că un mare număr au înebunit: — 27 de spitale ridicate de Crucea Roşie polonă sunt archii-pline.

Extraordinar de mulţi refugiaţi se îmbulzesc spre Varşovia. Războiul care se deslănţueşte de peste patru luni pe teritoriul polonez a produs pustiiri de nedescris. Mii de case zac în ruine. Rechiziţiile şi jafurile au adus ţara în cea mai mare sărăcie. Activitatea a patru cincimi din fabricile industriale e paralizată; populaţia se găseşte în cea mai neagră mizerie.

In jurul unor declaraţii ale împăratului Wilhelm

Viena.—10.—Comentînd alocaţiunea pe care împăratul Wilhelm a ţinut-o de curînd delegaţiunei trupelor germane şi austo-ungare, „Fremdenblat" zice:

«In felul său aşa de personal şi eloc-vent, împaratul a exprimat ceea ce este o realitate cînd a zis că este încredinţat că Germania şi Austro-Ungaria vor trebui să învingă, de oare-ce luptă pentru libertate, pentru dreptul la existenţă şi o pace trainică.

Ultimele evenimente de pe teatrul occidental al războiului par a îndreptăţi pe de-a 'ntregul încrederea împăratului de oare-ce, faţă de superioritatea comandamentului şi vitejia neasemănată a armatelor austro-germane, atacul maselor ruseşti s'a sfărîmat.

Se va recunoaşte puţin cîte puţin la Londra şi Paris că pactul cu Ţarul n'a avut rezultatul dorit.

Cuvintele împăratului dovedesc spiritul de curaj şi de tărie. Opera începută trebue dusă pînă la capăt. Eventualitatea unui război îndelungat nu ne descurajează, Germania şi Austro-Ungaria privesc viitorul cu încredere şi linişte. Războiul poate fi lung, dar se va încheia cu o pace lungă care va pune capăt unei stări de lucruri nesănătoasă de care a suferit Europa în ultimele decade.

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Războiul în apus

Paris. — Comunicat Oficial din 9 Decembrie, ora 23:
In Belgia, un atac violent german contra localităţii Saint-Eloi, la sud de Ypres, a fost respins. Lupta continuă foarte dîrză în pădurile şi la est de Argonne. Nici un alt fapt important nu e de semnalat pe restul frontului.

*

Berlin. — Comunicat al marelui stat major, pe ziua de 10:
In regiunea Souain francezii se mărginiră ieri la o luptă de artilerie. Atacul francez reînoit contra localităţilor Vanquois — Bourenilles, la est de marginea pădurei Argonne, nu a înaintat mai departe şi s'a stins sub focul artileriei noastre. Inamicul a avut evident pierderi mari.
Trei aviatori inamici au aruncat bombe la Friburg în Brisgan, oraş deschis nesituat în zona de operaţiuni. Zece bombe au căzut fără a pricinui pagube. Se menţionează aceasta numai spre a se stabili odată mai mult faptul că un oraş deschis, nesituat în regiunea operaţiunilor, a fost bombardat cu bombe.

Luptă navală anglo-germană

Londra 9 | 12. — Oficial. — Escadra britanică sub ordinele vice amiralului Frederic Dturdee a zărit, în ziua de 8 | 12 la ora 7 şi jum. dim. crucişătoarele germane „Nuerenberg" şi „Dresden" lîngă insulele Falkland (în apropiere de capul Horn). In urma luptei care s'a angajat, crucişătoarele germane „Scharnhorst" (vaporul amiralului von Spee) şi „Leipzig" au fost scufundate. „Dresden" şi „Nuerenberg" au fugit dar sînt urmărite. Două vapoare încărcate cu cărbuni, cu pavilion german, au fost capturate. Mai mulţi marinari germani de pe „Leipzig" şi „Gnaisenau" au fost salvaţi. Pierderile engleze sînt neînsemnate.

Războiul în răsărit

— Operaţiile austro-germane —

Viena. Oficial 10.—In Polonia, ziua de ieri a fost calmă pe frontul nostru. Atacul de noapte dat de ruşi la sud-vest de Novoradomsk a fost respins.
In Galiţia occidentală cei doi adversari au băgat în lupte trupe numeroase. Până acum am făcut peste 10,000 prizonieri ruşi pe acest front.
Operaţiunile noastre în Carpaţi au avut de rezultat că am recîştigat teritorii considerabile.

*

Berlin 10.—Comunicat al marelui stat major: La răsărit de lacurile Mazuriene se dau doar lupte de artilerie.
In Polonia septentrională, pe dreapta Vistulei, una din coloanele noastre înaintînd, a luat cu asalt Przasnysz. Am făcut 600 prizonieri şi am luat mai multe mitraliere. Pe stînga Vistulei ofensiva este continuată.
In Polonia meridională atacurile ruseşti au fost respinse.

Luptele în Serbia

— Comunicat austro-ungar —

Viena,—10—Comunicat oficial —O parte din trupele noastre din Serbia s'au ciocnit la vest de Gerni-Milanovatz cu forţe considerabile inamice şi n'au putut înainta. Pentru a evita o contra ofensivă inamică, diverse părţi din trupele noastre au fost instalate în poziţiuni mai favorabile.
La sudul Belgradului ofensiva noastră înaintează. La 8 Decembrie am luat 20 tunuri, un reflector şi am făcut numeroşi prizonieri,

Generali ruşi rechemaţi

Berlin.—Agenţia Wolf zice că în Danemarca s'ar zvoni că pe lîngă generalal Rennenkampf, alţi 6 generali ruşi au fost rechemaţi de la comandamentele lor.

Grecia nu cedeaza nimic

Copenhaga.—Se află că guvernul grecesc a declarat pe faţă că nu va primi nici o propunere care să ceară restituirea Kavalei şi nu va admite ca Grecia să fie tăiată de Serbia.

Intelectualii greci şi puterile centrale

Berlin. - Profesorii universitari din Berlin şi din Viena au primit manifestaţii de simpatie de la profesorii universităţii din Atena, printre cari se află şi renumitul filolog atenian Hotziakis.

Profesorii greci îşi exprimă recunoştiinţa pentru instrucţiunea ştiinţifică căpătată în Germania şi-şi exprimă convingerea că Germania luptă péntru păstrarea înaltei sale culturi. Ei speră că Germania va eşi victorioasă din greaua criză universală.

Războiul sfînt

Constantinopol.—Ali Paşa, vice-preşedintele Camerei, a declarat într'un interview că războiul sfînt a provocat la Damasc un mare entuziasm. Peste 30.000 de musulmani erau de faţă în moscheia Omciazilor, în ziua cetirei fetvalei. Toată populaţiunea din Damasc este gata să pornească la războiul sfînt. Toate triburile din Syria sînt gata să asculte de ordinul guvernului. Şeful Druizilor chemat la Damasc şi-a luat angajamentul să execute toate ordinele guvernului.

Ali Paşa a dat apoi lămuriri despre campania fratelui său Abdel Melik contra Franţei în Maroc. Un alt frate al lui Ali Paşa avînd în armata franceză din Maroc gradul de maior, după ce s'a făcut că se pregăteşte de război alături de francezi, a înarmat forţe considerabile şi porneşte actualmente contra Egiptului.

Serbia izolata de Rominia

Roma.—„Corriero del Sera" află din Berlin, că pe lîngă distrugerea marelui pod peste Vardar, acum a fost distrus prin explozibile tunelul de la Zagoţa, artera principală ce lega Niş spre România şi spre Negotin pe Dunărea. Ast-fel că acuma Serbia este izolată şi de România.

Pentru neutralitatea Italiei

Roma.—Astă-zi a apărut primul număr al unui ziar „Pro Italia", care este scos de'o asociaţiune intelectuală. In programul a estui ziar se spune că gruparea aceasta s'a format ca o contrazicere cu aceia care cer intrarea în război cu toată puterea şi imediat alături de tripla înţelegere cea ce e contra părerii marei majorităţi a ţării. Redacţia scrie: Noi nu ţinem nici cu puterile centrale europene, nici cu tripla înţelegere. ci numai cu ţara noastră: „pre Italia nosrra" şi ne simţim datori să luptăm contra patimelor care vor să întunece tabloul adevăratelor noastre interese. Noi am devenit aproape contra voinţei noastre o grupare politică şi nu voim altceva decît să luptăm în mod liber pentru binele patriei.

Ora 3 p. m.

Ofensiva sârbilor

Niş.—In ziua de 25 Nov., pe frontul de nord-est trupele noastre au continuat urmărirea duşmanului risipit şi alungat dincolo de linia Ujitse Valjevo-Lazarevaţ.

Duşmanul retrăgîndu-se în mare grabă a căutat să reziste la Valjevo, dar a fost înfrînt şi armatele noastre au ocupat oraşul la 25 Noembrie, iar a doua zi am ocupat Ujitze.

Pe acest front, numai în ziua de 25 Nov. am făcut prizonieri 28 ofiţeri, 3 medici şi 2236 soldaţi. Am capturat, afară de muniţii, un tun de munte, o mitralieră şi 20 bucătării de campanie. Prada luată mai în urmă n'a fost încă inventariată.

Pe frontul de nord, pe linia Kosmai-Varovniţa, lupte crîncene au avut loc cu puternice forţe duşmane. In urma contra atacurilor lor, inamicii au suferit pierderi mari şi au fost nevoiţi să se retragă.

LOTERIA

Bucureşti. — Azi a avut loc tragerea cl. VI-a a loteriei Regatului Romîn.

Au cîştigat:

3000 lei No. 9094, 30117.

2000 lei No. 9642, 27937, 29017 17959.

1000 lei No. 2110, 7262, 9903, 10993 12908, 12907, 20614, 36696, 48175, 11663 40083, 45710, 56607.

Comunicari franceze

Paris. — Comunicatul oficial francez din 9 Decembrie zice:
Nici un incident n'a fost de semnalat afară de progresele trupelor noastre lar Bar-Villers şi atacul german de la Tructe-le-Val dar care a dat greş.

Paris. — Comunicat oficial din 10 Decembrie:
Situaţia generală e fără schimbare.
Ieri din nou aviatorii noştri au aruncat cu succes 16 bombe asupra gărei şi hangarelor de Zepelinuri din Freiburg în Brisgan. Cu tot focul violent al germanilor, aviatorii s'au înturnat fără nici un accident.

Comunicat turc

Constantinopole. Oficial.—Cartierul general comunică:
„Ieri ruşii, sub protecţia unor vase de războiu, au încercat o debarcare de trupe le Goma, la sud de Batum, spre a putea ataca din flanc trupele noastre.
Ruşii debarcaţi au fost obligaţi a se retrage, incercînd grele tunuri. In timpul acestor încăerări am luat două tunuri.
La graniţa vilaetului Van, cavaleria noastră a risipit cavaleria rusă. La graniţa Persiei, la est de Van, lîngă Deir. am respins un atac al ruşilor, cauzîndu-le mari pierderi.

Armistiţiu

Berlin.—„Vossische Zeitung" află din Roma că se vorbeşte în cercurile vaticanului că Papa va interveni a se face un acord între statele beligerante pentru încheerea unui armistiţiu în timpul Crăciunului.

Ştiri din izvor austriac

Viena.—Corespondentul de războiu al ziarului „Neues Wiener Taggeblatt" de pe frontul de pe Carpaţi află că forţele austro-ungare ce se află în Carpaţi şi în Ungaria septentrională au întreprins zilele aceste o ofensivă şi mai mare în potriva ruşilor—şi cu succes. Corespondentul a putut observa în regiunea Kutwa înaintarea splendidă a infanteriei noastre şi focul eficace al artileriei austriace. Trupele care au luptat în această parte erau compuse din germani din Boemia şi Alpi. Deşi de curînd intrate în luptă aceste trupe au luptat cu un avînt admirabil. Trupele sunt aprovizionate cu lucruri de iarnă în abundenţă, aşa că suportă cu uşurinţă rigorile timpulni.

Comunicat rusesc

Petrograd.—Statul major general comunică următoarele cu data de 27 Noembrie:
Niei o schimbare esenţială pe tot frontul afară de unele încercări individuale ale duşmanului de a trece de la defensivă la ofensivă ceia ce a produs mai multe lupte în ţinutul Piesanov Presnyss şi deasemenea la Pietrokov, dar toate defavorabile germanilor.
In regiunea trecătorilor de la Wiskov în munţii Berkide, în ziua de 25 Noembre în timpul unui atac al unei poziţiuni întărite, am capturat 4 tunuri, peste 300 prizonieri şi un număr de care.
In Caucaz n'a avut loc nici o acţiune în ziua de 26 Noemure.

Acţiunea parlamentarilor conservatori

Bucureşti.—Ziarul „Epoca", cu privire la darea de seamă a hotărîrei comitetului conservator, spune că drept o urmare a celor decise, parlamentarii conservatori din Senat vor prezenta, în urma unei interpelări, următoarea propunere:

„Conform art. 68 din regulamentul Senatului, invităm guvernul ca în acţiunea externă să se călăuzească de grija integrităţei Serbiei, lucru indispensabil azi intereselor noastre."

Această propunere este iscălită de majoritatea senatorilor conservatori.

Sanatoriul „Sf-ta Maria"

fost Dr. TZAICU, str. Zmău No. 3, Iaşi

complect reorganizat. Direcţie nouă. Hydrotherapie. Electricitate. Examen de sînge. Urine.

Secţia chirurgicală sub conducerea **profesorului Dr. Amza Jianu.**

Secţia medicală cu laborator pentru examene de urină, sînge etc.

Preţuri moderate. Ingrijirea bolnavilor nu va lăsa nimic de dorit.

Pacienţii au libertatea de a'şi alege d-nii medici curanţi.

Dr. Leon Şeptelici-Andrieşi

Clinica Veterinară

Iaşi, strada Păcurari 138, Iaşi

DIRECŢIA

Dr. D. BUZENCHI

Boale interne şi externe; operaţiuni de mica şi marea chirurgie.

Se primesc animale bolnave în pensiune: **animale mari 3 lei pe zi, animale mici 2 lei pe zi.**

Se practică vaccinaţiuni contra turbării, jigodiei la cîni şi dalacului (la toate animalele).

Anexa: *Atelier special de potcovărie normală şi pathologică; aplicarea raţională a cauciucurilor franceze şi ruseşti.*

ANUNCIU

Templul Iacob de Neuschotz

— Stradă Cuza-Vodă (Golia) —

Sâmbătă 29 Noembrie 1914

— ora 9 jum. a. m —

Cantorul R. SIMON

Va oficia serviciul religios asistat de un cor de copile ale cursului primar al şcoalei „Steaua".

Onor. Public este rugat a'şi rezerva din timp locurile.

Comitetul şcoalelor „Steaua"

Dr. G. SAVA-GOIU

consultaţii pentru

Boale de ochi

Simbătă şi Duminică dela 2—4 str Păcurari 21

Un vechiu *şi renumit Contabil se angajează pentru ţinere de registre, verificare de conturi-curente, bilanţuri, facere de inventare pentru orice branşă.*

A se adresa la Tipografia H. Goldner sub CONTABIL.

D-ră germană *diplomată cunoscînd şi franceza, romîna şi piano dă lecţiuni particulare, la un institut în provincie sau la un copil.*

Norocul la Schröder e Colosal!

In a zecea zi de tragere a clasei a VI-a, loteria în curs a căzut în colectura noastră principală, recunoscută de toată lumea ca cea mai norocoasă, cîştigul de:

Lei **70,000** pe No. 19181

Vîndut de filiala noastră din IAŞI,

Str. Ştefan cel Mare No. 8

Afară de cîştigul de mai sus am putut achita onor. noştri clienţi în cursul actualei loterii:

Lei **100,000** pe No. 46985
„ **75,000** pe No. 53163
„ **50,000** pe No. 52606

Lei **25,000** pe No. 43795. Lei **15,000** pe No. 522
Lei **15,000** pe No. 714. Lei **10,000** pe No. 3098
Lei **10,000** pe No. 7458. Lei **10,000** pe No. 46891

şi nenumărate cîştiguri à lei 5,000, 3,000, 2,000 etc. etc. etc.

Tragerea clasei a VI-a continuă până la:

22 Decembrie st. n.

şi ţinem la dispoziţia onor. public ultimele lozuri norocoase ale acestei clase:

1/8 numai lei **22,50**
1/4 lei **45.** — **1/2** lei **90.** — **1/1** lei **180.**

ROB. TH. SCHRODER

BUCUREŞTI

Centrala: Calea Victorii No. 97

Sucursale

Calea Victoriei 50, Calea Griviţei 96, Str. Lipscani 72.

IAŞI: Str. Ştefan cel Mare No. 8.

BOTOŞANI: Calea Naţională 203. *BRĂILA: Str. Regală 4.*
CRAIOVA: Str. Unirii 71. *CONSTANŢA: Piaţa Independenţei 24.*
GALAŢI: Str. Domnească 14. *PLOEŞTI: Str. Basarabilor 1.*

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . 10 lei

5 BANI

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ IV, 40 „

5 BANI

Administraţia: Tipografia H. Goldner, Iaşi.
TELEFON No. 36 —

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul XII — N. 2343 — Duminică 30 Noem. 191

După plecarea ruşilor

— Iaşul în 1837 —

Scriitorul franco-rus Anatol de Demidov este prea puţin cunoscut. Doară în treacăt dacă au aflat cetitorii lucrării d-lui N. A. Bogdan—„Oraşul Iaşi"—despre celebra şi zgomotoasa lui călătorie în Principateie Romîne, pentru a face drumul din Franţa în Rusia, împreună cu o suită numeroasă.

Suntem în 1837, adică puţin timp după a doua ocupaţiune rusă.

Credem interesant a se şti—după nou apăruta traducere complectă a cărţii în „Biblioteca pentru toţi"—ce aspect avea Capitala Moldovei în acea epocă şi transcriem aci cîteva pasagii:

«Cînd intrarăm în Iaşi îl găsirăm inundaţi. O gardă de doisprezece cavaleri ne aştepta la porţile Capitalei şi ne făcurăm intrarea în ea, pe o stradă lungă, pavată grosolan cu o podea de stejar. Pe această stradă apa era înaltă de un picior dar prăvăliile de care este plină, prevăzătoare, se ridică deasupra nivelului ei cu nişte trepte. Porţile şi ferestrele caselor erau pline cu mulţime de curioşi, între care se aflau mai mult evrei. Toţi aceşti negustori socoteau că trebue să salute cu umilinţă şirul nostru de trăsuri, plin de apă şi noroiu. Datoram noi această mare politeţă a lor gărzii noastre, care arăta ca suntem primiţi bine de către Prinţ s'au aceşti oameni salutau în înfăţişarea convoiului nostru atît de mare o întîmplare pe care-şi puneau în gînd s'o exploateze?

Lungul nostru drum pe străzile care deveniseră nişte fluvii se isprăvi în sfîrşit, la hotelul St.-Petersburg, unde ne aşteptau semnele celor mai obligatoare prevederi. Ne primiră mai mulţi ofiţeri şi o gardă de jandarmi fu pusă sub porunca noastră ca să vază de trăsuri. In curînd vizita agăi, care, în bogatul său costum oriental venise să ne dea pretenţioasele-i servicii, ne dovedi că la Iaşi, ca şi la Bucureşti, eram protejaţi de cea mai nobilă şi politicoasă ospitalitate. Hotelul în care am fost găzduiţi, era clădit cu o măreţie mult mai mare de cît trebuitoare pentru menirea sa. Afară de mărimea şi faimoasa aşezare a saloanelor şi, de asemenea, afară de picturile care împodobesc din belşug apartamentele. nu se mai găsea altceva nimic din ceia ce poate stînge oboseala şi zăpăceala produsă de o cale lungă. Aceste camere frumoase nu ne dădeau alt culcuş de cît un biliard, care nu izbuti să primească de cît patru din noi. Restul trebui să se mulţumească cu cîteva salteie umplute cu nişte paie. De altfel, nimic altceva orice ar fi, nu încărca luxul acestei găzduiri cu totul spartane. La vederea uniformelor frumoase ale numerosului personal din salon, crezi că ai de aface cu un palat şi nu bănueşti nici de cum că oaspeţii acestei frumoase clădiri oftează zadarnic după lucrurile pe care călătorul cel mai sărac le găseşte în cel mai prost han de ţară.

Cu toate acestea, primirăm în locuinţa noastră de deplîns, persoane cu cele mai înalte ocupaţii şi ranguri din Iaşi... Erau încă în invalmăşala sosirii, cînd ni se vestî vizita d-lui principe Şuţu, ministru de interne, a cărui înţelepciune şi bună creştere sunt considerate cu drept cuvînt în Moldova. In timpul celor cîteva clipe ce mi-au fost date să vorbesc cu acest înalt funcţionar, auzii din gura sa nişte culegeri asupra stărei din ţară, care-mi părură atît de vrednice de interes, încît nu părăsii pe ministru, pînă cînd nu binevoi să-mi făgăduiască comunicarea documentelor autentice asupra stărei actuale din Moldova asemuită cu starea de lucruri dinainte de tratatul dela Andrianopole..."

„...Şederea noastră în Iaşi trebuia să fie atît de scurtă, că de abia avurăm timp să primim persoanele care ne onorau cu vizitele lor. Prinţul Sturza binevoi să se ostenească, venind însuşi la hotelul nostru şi cît mai stăturăm aci, am fost înconjuraţi cu dovezile celei mai frumoase atenţii; între altele, muzica ungurească a corpului de gardă dela care veni de mai multe ori să ne înveselească a masă. Cumpătarea dela mesele noastre fu cu adevărat în limitele celei mai straşnice higiene, căci nu trebuia ca luxul dela ele să-şi bată joc de simplitatea mobilelor.

Era să ajungem la graniţa Rusiei şi ştiam cu toţii că trecînd-o nu puteam să scăpăm de o carantină lungă: era vorba de 14 zile, pentru că trebuia să ne supunem de bună voie soartei, pe care nu puteam s'o ocolim; ne hotărîrăm să intrăm cît de curînd în Lazaret.

Şi ca urmare, ziua de 21 Iulie fu desemnată pentru îndeplinirea acestei întemnţări trebuitoare şi binevoitoare; deci nu mai avem de folosit pentru cunoaşrea Capitalei Moldovei decît cîteva ceasuri...".

„...Ce să mai spunem despre Iaşii, în care am stat atît de puţin timp? Nu ne-a fost dat, ca la Bucureşti, să luăm parte la întîlnirile intime, în cari se oglindeşte în toată voia sa fizionomia unei societăţi! După cît am putut judeca după persoanele care ne-au onorat cu vizitele lor, instrucţiunea nu este în veciste la nobilimea moldovană. Colegiul, frecventat de tinerii de familie bună, ia pe zi ce trece un nou avînt. In Iaşi se socotesc 3 tipografii cari întrebuinţează 11 prese. Trei din ele tipăresc în franţuzeşte, ruseşte şi greceşte. Acum cîţi-va ani s'a întemeiat *„Societatea medicilor şi naturaliştilor"* şi lucrările ei au luat o parte destul de însemnată la desvoltarea inteligenţei publice... Şi cum toată lumea se adunase ca să ne arate cea mai frumoasă bunăvoinţă, această înţeleaptă societate, considerînd scopul ştiinţific al călătoriei noastre ne făcu cinstea să ne dea diplome de membrii străini. O colecţie de istorie naturală, încă puţin desvoltată, e obiectul grijei înţelepte a guvernului, care are de gînd să înjghebeze o menajerie. Astfel totul te face să crezi că în cîţi-va ani, Iaşii vor puteà să-şi deà contingentul lor în marea adunare ştiinţifică a Europei şi să lucreze, la rîndu-le la acele nobile studii, cari au ca subiect ţinuturile orientale, ce devin din ce în ce mai interesante..."

...Dar călătorul-scriitor are la dispoziţie un bogat material oficial pe care-l utilizează, atît pentru Muntenia, cît şi pentru Moldova.

Din acele detalii poate vom mai culege cîte ceva.

△

NOTA ZILEI

Dansul nulelor

Am azistat şi azistăm iar la un joc al uulelor..,

E vorba de ştirile de războiu, bine înţeles. Au fost destule 24 de oare ca să apară şi să dispară nule de...mare valoare...

Aşa de exemplu Germanii aveau, într'o zi, 50000 prizonieri în Polonia: a doua zi—5000.

La rîndul lor Ruşii consolau Europa că nemţii—ca să învingă — au pierdut 100.000, iar de-o zi pe alta numai 10000.

In Serbia—variaţia s'a făcut cu o repeziciune şi mai vertiginoasă.

Nici odată în istorie nu s'a văzut un mai mare danţ al nulelor. Să fie din cauza.. nulităţilor care joacă un rol în evenimentele de acum?

Mici Polemici

Un ziar află că în Bulgaria s'a recrutat până şi un invalid, căruia îi lipsia un braţ.

...Iată unul care n'o să... îmbrăţişeze cariera militară.

*

Regisorul teatrului menţine pe afişe o ortografie pocită: „două pan*flete" în loc de pamflete. Numai denu ar căpătà—cum serie un confrate — „bene merente".*

*

Serbia înşiră mereu cîte piese de tun a cucerit.

De n'ar fi ştirea cotidian inventată „de toute pièce" — ca să fim franco-fili.

*

Austriacii spun că în Serbia „n'au putut înaintà din cauza inamicului".

Pe şleau, s'ar chemà: au dat îndărăt...

*

Alţi 6 generali ruşi au fost rechemaţi.

...Stranie mobilizare şi asta!

*

Prea severă notiţa cu farmacistul „Evenimentului" din polemicile de eri?

— Dacă e vorba de... drastice!

*

Grav conflict la „Mănăstirea Dealului" între profesori şi elevii atinşi de afecţiuni venerice.

...Şi să-i zici „mănăstire"?!

*

Rusia ne oferă tovărăşia Bucovinei.

— De-o camdată s'au instalat tovarăşi la nevestele şi fetele locuitorilor...

*

Se pare că ştirea succesului de la Lodz fusese exagerată.

— Lodz-inca zilei este... Minciuna!

ECOURI

Garros.—„L'Auto" povesteşte un episod din activitatea militară a lui Garros, care dela începutul războiului şi pînă astăzi a adus numeroase servicii în aviaţia militară franceză.

Cţiva soldaţi francezi — scrie ziarul — păzeau un pod care lega drumul dela Albert la Dorlens, cînd la un moment dat văzură sburînd de-asupra capetelor lor, un avion german. Pentru a-şi descărcà sufletul, traseră asupra lui mai multe focuri de puşcă fără a-l lovi. Cu toate acestea, spre marea lor uimire, avionul descrise o spirală şi ateriză la cîteva sute de metrii de postul francez. Soldaţii alergară într'acolo crezînd că vor face prizonier pe aviator. Dar uimirea lor fu şi mai mare cînd văzură descinzînd un soldat francez: Garros în persoană.

Un ofiţer l'a întrebat cum se face că sboară cu un aparat german.

Foarte simplu, i-a răspuns Garros; săptămîna trecută am plecat să vînez cîteva „Taube". Dintr'un loc a început să mă urmărească un aeroplan german, din care se trăgea mereu asupra mea. La un moment dat mi-am dat seama că şi motorul funcţiona rău. Am crezut că e mai bine să descind într'un „looping the loop", Simulam căderea. Germanul crezîndu-mă mort s'a coborît şi el, apropiindu-se de mine pentru a-mi lua ordinele scrise şi hîrtiile pe care le aveam asupra mea.

Eu culcat pe spate, în iarbă, stam nemişcat. Cînd pilotul german fu aproape de mine, mă ridicai deodată şi cu două focuri de revolver l'am culcat la pămînt, înainte ca să poată pronunţa un cuvînt; apoi mi-am încredinţat aparatul unui factor din vecinătate, m'am instalat pe „Taube" a cărui manevră, cum vedeţi, este din cele mai uşoare.

INFORMAŢII

Autorităţile locale au fost înştiinţate că misiunea italiană soseşte în Iaşi astăzi la ora 5, cu trenul de Ungheni. Cum acest tren ajunge obicinuit cu întîrziere, nu se poate cunoaşte precis ora sosirei.

De asemenea încă nu se ştie dacă misiunea va mai rămîne mult în Iaşi sau va pleca spre Bucureşti cu trenul de 9 seara.

Autorităţile ruseşti din Unghenii-ruşi continuă a aplica măsura ca străinilor care fac parte din ţările beligerante, şi care părăsesc Rusia, să li se confisce a treia parte din banii ce au asupra lor, cu o sălbătăcie ne mai pomenită. Astfel unei germană care a sosit eri din Rusia şi care avea asupra ei 700 de ruble, i s'au luat toţi banii şi nu i s'a lăsat de cît o rublă, ca plată de tren pînă la Iaşi.

Banca Moldovei şi Banca Iaşilor, împreună şi fiecare aparte, au cerut primăriei de Iaşi să autorize, sau să obţie autorizaţia de la guvern pentru importul de zahar şi grîu din Rusia.

Dacă s'ar obţine această autorizaţie preţul zaharului ar urma să scadă imediat, iar în ce priveşte grîul s'ar evita eventuala urcare a preţului, lucru care se prevede în mod sigur la primăvară, cînd stocul grîului va scădea.

Concetăţenii noştri Virgil A. Popovici şi Cezar A. Popovici, în urma depunerei examenului de capacitate, au fost numiţi administratori de plasă în jud Tulcea.

Joi 4 Decembrie a. c. orele 4 p. m. societatea educatoarelor romîne va ţine şedinţă în sala externatului „Oltea Doamna", la ordinea zilei fiind conferinţa d-lui dr. Ioan M. Dinescu, întitulată: Vederi medico-sociale asupra copiilor din România.

UN UNGUR SUSPECT.—Poliţia a arestat eri pe un străin, ce părea suspect şi întreba pe sergenţi asupra diferitelor consulate străine din localitate. Dus la siguranţă, el a declarat că se numeşte Mitte Petroff şi este bulgar. Insă siguranţa continuînd cercetările a găsit asupra lui, într'un plic legat la gît, 5 paşapoarte, austro-ungar, german, italian, sîrb şi bulgar, toate însă avînd semnalmentele lui. Vorbeşte mai multe limbi. Cercetat mai de aproape, a declarat că este ungur, originar din comuna „Biserica albă" din Banat El se dădea de surdo-mut, pentru motivul de a evita explicaţiuni la diferitele fruntarii prin care trecea. Spune că a intrat în ţară, în luna August, prin Predeal, a stat cît-va timp la Bucureşti, a eşit apoi din ţară prin Giurgiu, a fost prin Bulgaria, şi reîntrînd în ţară prin Silistra, a fost prin Craiova, Galaţi. Brăila, Buzeu şi alte oraşe. Intrebat ce meserie are, a răspuns că e lucrător brutar, însă mîinele sale nu dovedesc de loc că ar fi lucrător. De altfel inter-aparenţa arată că e un om mai subţire, însă bine deghizat.

In urma cercetărilor, siguranţa locală l'a expediat siguranţei generale din Bucureşti.

Se va reprezenta Duminică 30 Noembre la *Cinema modern:* Haiducul din Sarajevo.

Dramă în 5 acte.

Inalta Curte de Cassaţie a respins ieri atît recursul d-lui procuror general cît şi pe acel al principelui Sturdza făcute contra Deciziei Curţei de Iaşi s. I-a prin care se respingea acţiunea în anularea contractelor de arendă a moşiilor Flămînzii şi Cilibiu pe baza legei trusturilor.

Recursul principelui Sturdza se baza pe 8 motive, iar acel al procurorului general pe 4.

Chestia cea mai importantă de drept era dacă terţiul poate utiliza în justiţie şi în contra autorului o scrisoare confidenţială a acestuia, chestie asupra căreia doctrina modernă franceză este în desacord cu cea mai mare parte din jurisprudenţă.

Curtea noastră de Cassaţie întăia dată a dat o soluţiune directă în această chestie.

Conferinţa d-lui D. Gusti despre „Sociologia Războiului", care trebuia să aibă loc mîne, a fost amînată pentru 6 Decembrie, la orele 2 p. m.

Biletele vîndute sunt valabile.

In strada Sărărie, pe la casa cu No. 51, s'a prăbuşit o bucată de teren, pe o întindere destul de mare.

Aflăm cu multă părere de rău că tînărul Gheorghe Savul, licenţiat şi doctorand în filosofie, a căzut grav bolnav. Tînărul Savul, care îşi făcea stagiul la şcoala de ofiţeri, a fost adus în localitate,

Ii dorim o grabnică însănătoşire.

In astă seară Sîmbătă 29 Noembrie, are loc o reprezentaţie a cinematografului Pathé Frères în sala Circ Sidoli, cu următorul program:

„Suferinţele unei Regine", dramă senzaţională în 3 părţi. Montare cu un lux şi bogăţii extraordinare de către casa Pathé-Frères din Paris. Intreaga desfăşurare este filmenată în culori naturale (Pathécolor).—Viaţa luxoasă din palate—Intrigile şi gelozia—Splendide serbări—Incendiul palatului—Abdicarea reginei etc. In rolul principal apare d-ra Gabrielle Robine, de la Comedia Franceză.

Dansuri ruseşti, executate de trupa pitică Maracovski din Finlanda scene ş vederi sportive, etc.

Prince şi mortul înviat, scene foarte comice.

Helgolanda, insulă în Marea Nordului, interesante vederi după natură.

N o u l program viitor se reprezintă mîine Duminică 30 Noembrie, două matineuri la 3 şi 5 ore şi reprezentaţie serală. Program nou duminical:

„Lepain regele nevinovaţilor», senzaţională dramă în 3 acte,—Lepain, condamnat la 15 ani de mnncă silnică—Un uragan însoţit de trăsnete sfarmă celula lui Lepain—Inchisoarea în flăcări—Lepain scapă şi se întîlneşte cu tovarăşul său—Comorile lul Lepain dispărute — Lepain caută să se răzbune etc.

Luni 1 Dec. program nou: „Misterele sufletului" roman înduioşător din luptele vieţei, etc.

Starea d-lui A. D. Xenopol continuă a fi staţionară. Eri după amează şi aseară au avut loc nuoi consulturi medicale.

Pe de altă parte aflăm că Academia Romînă a cerut eri telegrafic familiei lămuriri asupra stărei sănătăţii distinsului profesor universitar şi academician.

Succesul unei artiste romîne.—Cetim următoarele în ziarul italian „Il Faro" din 14 Nov:

„D-na Magda Doriny (ieşanca Madeleine Sion) a cîştigat publicul ales încă din prima seară. Vocea ei dulce şi timbrată, ageră şi caldă, pătrunde la inimă şi o mişcă şi o tresaltă şi o face să tremure de spasm, de mînie şi amor. La această artistă se amestecă minunat graţia rafinată a cîntului frumos, intensitatea naturei sale pasionate, eleganţa şi sobrietatea scenică. Totul la d-sa ne demonstrează un temperament de artistă nu comună. In fiecare seară smulge aplauze furtunoase".

In urma unor nuoi dispoziţiuni ale ministerului de interne s'a oprit din nou eliberarea de paşapoarte pentru persoane de la vrîsta de 17 pînă la 46 de ani.

In Tg. Frumos au fost arestaţi băetanii Const. Patron şi C. Călin, pentru furt.

Un incendiu a distrus o mare cantitate de producte şi locuinţa săteanului Gh. Iacob din Dumeşti.

D. G. Şindrilaru a fost numit ajutor-mecanic la atelierul de pe lîngă facultatea de ştiinţe a Universităţii din Iaşi.

De la societatea de medici şi naturalişti.—Aseară a avut loc în localul societăţei de medici şi naturalişti şedinţa ştiinţifică prezidată de d. prof. dr. C. Bacaloglu.

Au luat parte d-nii d-ri.: Bazgan, Botez, Hortolomei, Iancu, Mironescu, Moţoc, Nimereanu, Stenner, Tafrali şi Ţaicu.

La ordinea de zi au fost:

1. Epispadias operat cu succes d. dr. Moţoc.

2. Hematom spontan toracic subentan d. dr. Ţaicu.

3 Uretroplastia venoasă, clinic şi experimental d. dr. Hortolomei.

4. Hematomul subptenral — complicaţie într'un caz de plagă prin armă de foc. D. dr. Ţaicu.

Viitoarea şedinţă va avea loc la 12 Decembrie.

Ziarul „La Politique" se exprimă astfel, cu privire la intcrpelarea pe care senatorii conservatori urmau să o adreseze guvernului:

„Comitetul executiv al partidului conservator a fost convocat pentru Miercurea viitoare.

Această convocare a fost motivată de publicarea unei întrebări pe care cţiva senatori conservatori îşi propuneau să o pue guvernului şi care ar implicà astfel o schimbare în atitudinea adoptată de partidul conservator în privinţa chestiunelor la ordinea zilei.

Un schimb de vederi a avut loc astăzi dimineaţă, la clubul conservator, între parlamentarii partidului, şi convocarea comitetului executiv a fost fixată pentru Miercurea viitoare".

Debitul Badareu aduce la cunoştinţa Onor. Public, că a redus în mod simţitor preţurile produselor alimentare vînzîndu-le sub preţul pieţii şi anume:

Delicioşul unt p. masă şi cafea	6.00	kg
Smîntîna dulce centrifugată	2 40	„
Brînză de burduf, de munte	3.00	„
Caşcaval de Penteleu	3.00	„
Adevăratul Ghiudem de Botoşani	5 —	„
Renumitul Salam de Sibiu	7 —	„
Grăsime de porc topită	2.00	„
Brînză de Brăila	2—	„
Brînza Olanda	4.50	„
Rocfert	5.60	„
Gervais bucata	0.45	„
Schweitzer	4.80	„

De asemenea se găseşte must dulce şi vin nou de calităţi superioare.

La via d-lui Const. Kilimoglu (comuna Copou), se află de vînzare viţe de vie din varietăţile Selection Carrière, Chasselas, Bordeaux, Bourgogne, altoite pe portaltoi cei mai rezistenţi.

A apărut

ROMÂNII

şi

Austro-Ungaria

de

A. D. XENOPOL

Profesor la Universitatea de Iaşi. Membru al Academiei Romîne şi al Institutului din Franţa.

O broşură de 150 pagini **1 leu**

De vînzare la librăria Socec

Doctor FISCH

Specializat la Berlin în

BOLI DE COPII

Precizarea diagnozelor prin analize microscopice

Iaşi, str. Cuza-Vodă (Golia) 42

Consult. 10—11 şi 3—5

De arendat *viile d-lui Gh. Porcineanu din comuna Tomeşti, chiar de acum cu tot ce se află pe dînsele. Via e pusă în pămînt.*

Amatorii se vor adresa la d. Vasile Speranţă, str. Fătu No. 5.

2 odăi confortabil mobilate *se inchiriază de pe acum.*

Informaţiuni la administraţia acestui ziar strada Gh. Mîrzescu, 17.

ANUNCIU

Maistru cârnaţar

FRANTZ LEIBEL Str. Dragoş 25

Vin la domicilia pentru lucrat mascuri, primesc şi marfă la afumat.

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

OFENSIVA RUSA

Petrograd 11. — Statul major al generalisimului comunică:

In direcţia Mlava, în noaptea şi ziua de 10 | 12, ofensiva energică a germanilor a fost respinsă cu succes. Trupele noastre la rîndul lor au reluat ofensiva, urmărind coloanele inamice care se retrăgeau pe alocurea în desordine.

In regiunea de la nord de Loviz, inamicul a dat, în noaptea de 9 spre 10 Decem., cum şi toată ziua, atacuri crîncene care totuşi au fost respinse de noi, cauzînd pierderi enorme germanilor. In acest răstimp trupele ruse au respins în total 7 atacuri în cursul cărora unele din unităţile noastre au lăsat pe inamic să se apropie la o distanţă infimă şi l'au pus pe fugă printr'un foc omorîtor.

In regiunea de la sud de Cracovia, la 10 | 12, ofensiva noasîră a reuşit cu toată rezistenţa tenace a germanilor, Am capturat mai multe tunuri şi mitraliere germane cum şi pînă la 2000 prizonieri.

In celelalte părţi nici o schimbare esenţ'ală.

Comunicat austro-ungar

Viena. — Oficial. — Operaţiile noastre în Carpaţi se urmează conform planului. Inamicul a opus ieri, în cea mai mare parte, rezistenţă numai cu ariergardele care au fost respinse.

In Galiţia nu s'a obţinut nici un rezultat decisiv. Pretutindeni pe unde ruşii au atacat au fost respinşi cu grave pierderi.

Pe frontul nostru din Polonia, liniştea a continuat şi ieri. Numai Przemysl este împresurat, dar neatacat.

Un ordin de zi al Feldmareşalului Frederic

Viena 10.—Feldmareşalul Frederic a lansat ordinul de zi următor:

M. S. a binevoit a mă numi feldmareşal.

Soldaţi!

Voi mi-aţi dobîndit, prin vitejia voastră neasemănată, cea mai înaltă demnitate militară. Cu o mîndrie legitimă puteţi conchide din această distincţiune extraordinară, că silinţele noastre de a invinge un inamic puternic au aflat recunoaştere. Dar inamicul nu este încă invins. Conştiinţa fericită de mulţumirea şefului nostru suprem al războiului, vă va da o nouă putere. Deja rîndurile inamicului şovăesc. Incă un ultim asalt şi inamicul este invins.

Cu D-zeu, pentru împarat, rege şi patrie, înainte.

Gloanţe dum-dum

Niş.—Observaţiile făcute de mai mulţi medici de spital confirmă că armatele austro-ungare întrebuinţează gloanţe dum-dum.

Răni produse de asemenea gloanţe s'au constatat la 144 soldaţi.

Guvernul sîrb a trimis un protest triplei înţelegeri şi statelor neutre.

Ruşii se retrag de la Carpaţi

Buda-Pesta.—După ziare, trupele noastre au reluat Bartfa care a suferit puţin de pe urma invaziunei. Ruşii s'au depărtat din comitatul Saros prin defileul Dukla. Slabe detaşamente ruse incapabile de ofensivă, se găsesc încă la graniţa comitatelor Zemplin, Ung şi Maramureş.

Ofiţeri romîni decoraţi

Berlin 11. — Colonelul romîn Rudeanu şeful direcţiunei armamentului în ministerul de războiu, a fost decorat cu vulturul roşu cl. II. Maiorul Cernavodeanu, membru al direcţiunei armamentului, cu vulturul roşu cl. III. Locot-colonel Papana, membru în direcţia armamentului, a primit ordinul coroanei regale a Prusiei cl. II.

Un discurs al regelui Bulgariei

— Bulgaria faţă de situaţia actuală —

Sofia.—Regele a primit astă seară comisiunea parlamentară însărcinată a remite răspunsul Sobraniei la discursul tronului. Cu această ocazie regele a pronunţat alocuţiunea următoare;

„Mi-a fost întotdeauna plăcut a întîlni pe delegaţii adunării naţionale şi a schimba cu dînşii idei asupra situaţiunii şi administraţiunii ţării. Dar anul acesta, în mijlocul evenimentelor ce se desfăşoară împrejurul nostru, contactul cu reprezentanţii poporului nu este lipsit de oare-care importanţă pentru stat. Doresc să aud de la d-stră domnilor, care sînt grijile de azi ale naţiunei şi să împărtăşesc cu d-voastră gîndul ce nutreşte sufletul meu şi credinţa ce am că graţie ţărei şi înţelepciunei bulgarilor statul va ieşi din nuoile încercări neuzat şi neameninţat în viitorul lui. In adevăr sînt mîndru de a da dreptatea cuvenită virtuţilor naţiunei bulgare. Cînd în 1912, cu o unanimitate de avînt şi cu o vitejie care n'au fost întrecute pînă acum, ea a sfărîmat pe un puternic adversar, lumea a recunoscut extraordinarele ei calităţi militare. Dar virtuţile cetăţeneşti pe care le-a arătat în adversitate, suferind bărbăteşte loviturile soartei şi repunîndu-se cu ardoare la lucru spre a-si atinge ţelurile propuse, i-au meritat un şi mai mare respect din partea lumei străine ca după victorie, şi au încălzit toate inimele fiilor devotaţi ai patriei.

Astăzi cînd Europa întreagă este în flăcări, *cînd incendiul se propagă şi se apropie de noi*, cînd toate popoarele înconjurătoare se mişcă şi-şi ţin trupele cu arma la picior, naţiunea noastră şi-a preţuit situaţiunea şi *şi a definit atitudinea* cu sînge rece şi cu prudenţa care sînt probe netăgăduite de înţelepciune şi de maturitate politică.

Acum privirile regelui şi ale poporului sînt intoarse spre d-stră. In părerlie şi sfaturile ce exprimaţi constat solicitudinea dv. pentru binele national, iar rezoluţiunele dv. de a jertfi totul pe altarul intereselor naţiunei, mă asigură şi mi inspiră încrederea că în viitor un acord tot atît de deplin va exista între naţiune şi coroană şi că în acest acord vom găsi puterea necesară spre a asigura viitorul Bulgariei.

Dumnezeu să vegheze asupra destinelor patriei şi să binevoiască a încorona cu succes silinţele noastre comune.

Calatoria lui von der Goltz

— Protestul triplei înţelegeri —

Berlin. 10—După o ştire din Sofia adresată «Gazetei de Colonia», reprezentanţii triplei înţelegeri au protestat pe lîngă guvernul bulgar contra trecerei lui Goltz-Paşa.

Guvernul a răspuns că, precum a făcut şi Romînia, nu poate cauza dificultăţi călătorilor izolaţi

Prinţul Bavariei rănit

Roma.—Ziarul „Messagero" află din Londra că prinţul moştenitor al Bavariei ar fi grav rănit la un picior.

Ororile ruşilor impotriva romînilor

Arad.—Mare senzaţie produce reproducerea de către ziare a unor fotografii luate după prima alungare a ruşilor din Bucovina. Se vede în mod clar cum soldaţii ţarului „au liberat poporul romîn din ghiarele austriacilor" după cum au promis.

Pe moşia Grigorela, unde administr. a arătat clar că proprietarul e creştin ortodox şi de naţionalitate romînă, colonelul comandat a scuipat pe administrator în obraz, l'a numit „romîn obraznic" şi a prădat castelul luînd pentru sine cei mai buni cai. A lăsat să curgă vinul din pivniţe, iar femeile au fost puse la dispoziţia cazacilor.

Proprietarul Iancu a avut pierderi de 250.000 coroane, d. Flondor 150:000, baronul Hurmuzaki 120,000.

Cazacii au prădat biserica şi şcoala, spînzurînd pe oricare îi eşeau în cale.

Satele şi oraşele (depildă Noua Suliţă) au fost cu totul prădate de ruşi.

Nu au lăsat în picioare nici o casă romînească. Au mai fost devastate localităţile Prevorkile, Slăneştie, Oprişeni, Tereşcheni, Stîrcea, Carapeni, Iordăneşti, Czudin, Panca etc:

Toţi locuitorii romîni sînt aduşi la sapă de lemn. Trupele austro-ungare le-au adus cît posibil ajutor în hrană şi bani. S'a format un comitet de ajutor.

Groaznica ciocnire de trenuri în Rusia

Berlin.—Ziarul „Figaro" anunţă o mare ciocnire între două trenuri lîngă Petersburg. Materialul explozibil s'a aprins şi în urma unei înspăimîntătoare explozii toate vagoanele au fost făcute praf. Din persoanele aflate în trenuri nici una n'a scăpat cu viaţă:

S'a deschis o anchetă, dar până în prezent toate cercetările au rămas infructoase.

Situaţia în apus

Berlin.—11.—Marele stat major anunţă de la cartierul general, cu data de 11 | 12 dim:

In Flandra am făcut progrese. La vest şi est de Argonne poziţiunele artileriei franceze au fost combătute cu bun succes. Atacurile franceze din pădurea Pretre, la vest de Pont-à-Mousson, au fost respinse

Un domn *din străinătate, stabilit pe cîtva timp în localitate, cunoscînd puţin limba franceză caută un domn sau o damă pentru conversaţie franceză în schimb cu lecţiuni din limba germană sau cu plata în numerar.*

A se adresa sub: Dr. X. Y. 81 Iaşi poste-restante.

Zvon despre revolta moţilor

Bucureşti. Unele ziare apărute astăzi în Capitală vorbesc despre o răscoală a moţilor, vestiţii romîni din munţii, apuseni ai Transilvaniei

Se zice că şi guvernul ar fi primit ştiri alarmante în această privinţă dar păstrează un mutism complet.

Se bănueşte că motivul acestei revolte ar fi purtarea autorităţilor maghiare care fac nuoi recrutari printre romînii fără nici un discernămînt

HOTEL ROMANIA

— FOST HOTEL NAŢIONAL —

IAŞI—PIAŢA UNIREI

Renovat în totul Mobilier nou în toate camerele.

La orice oră se găsesc camere bine îngrijite şi încălzite

SERVICIU PROMPT

Deasemenea s'a aranjat în parterul hotelului cu intrarea instr. Seulescu 2, renumitul

Restaurant HERMAN EHRLICH

Hotelul Romania este pus sub conducerea D-lor **H. Ehrlich şi Elie Frenchel**

VIZITAŢI NOUL

Magazin de Manufactură, Galanterie

ŞI LINGERIE

LA „KAHANE"

— Palatul Braunştein—Str. Cuza-Vodă 83 (fost Golia) —

Bine asortat în: Ştofe pentru rochii, *calităţi superioare şi utimele noutăţi*, Pluşuri pentru jachete şi Linoleum Pînzărie de Olanda şi Belgia, Chifonuri *în toate lăţimele şi calităţi*, Atlasuri, Pistră de saltele şi Zephiruri, cămăşi bărbăteşti, Napajuri şi feţe de mese de Olandă şi de bumbac, Inlet, Satinuri pentru plăpomi, ratinuri, flanele, moltoane *şi în general tot ce e mai nou în această branşă.*

Mare asortiment complect în lingerie de dame

— Serviciul conştiincios şi cu Preţuri modeste —

Onorata clientelă este rugată a vizita magazinul spre a se convinge.

Sanatoriul Dr. TZAICU

Iaşi, str. Carol No. 20

Direcţiunea Sanatoriului aduce la cunoştinţa publicului şi numeroasei sale clientele, că în urma experienţii făcute şi după îndemnul medicilor şi suferinzilor, a părăsit vechiul său local din strada Zmeu, din regiunea joasă a oraşului şi **s'a mutat de la 26 Octombrie a. c.** *în casele proprii din*

Strada Carol no. 20

(lîngă Universitate)

regiunea cea mai înaltă şi mai sănătoasă a Iaşilor.

DIRECŢIUNEA

CHIRISTIGHEA

„Bradul Moldovei"

Mari depozite de Cherestea

Str. Uzinelor 11—14

Asortat cu toate esenţele de lemn pentru construcţie şi tîmplărie

Societatea „Bradul Moldovei"

— Telefon —

Cherche maison française ou allemande, bonne famille, professeur du Lycée, pension pour fille.

Au journal sous 1000 H. H.

Dr. G. SAVA-GOIU

consultaţii pentru

Boale de pochi

Sîmbătă şi Duminică dela 2—4

str Păcurari 21

Norocul la Schröder e Colosal!

In a zecea zi de tragere a clasei a VI-a, loteria în curs a căzut în colectura noastră principală, recunoscută de toată lumea ca cea mai norocoasă, cîştigul de:

Lei **70,000** pe No. 19181

Vindut de filiala noastră din IAŞI,

Str. Ştefan cel Mare No. 8

Afară de cîştigul de mai sus am putut achita onor. noştri clienţi în cursul actualei loterii:

Lei **100,000** pe No. 46985
„ **75,000** pe No. 53163
„ **50,000** pe No. 52606

Lei **25,000** pe No. 43795. Lei **15,000** pe No. 522
Lei **15,000** pe No. 714. Lei **10,000** pe No. 3098
Lei **10,000** pe No. 7458. Lei **10,000** pe No. 46891

şi nenumărate cîştiguri à lei 5,000, 3,000, 2,000 etc. etc. etc.

Tragerea clasei a VI-a continuă până la:

22 Decembrie st. n.

şi ţinem la dispoziţia onor. public ultimele lozuri norocoase ale acestei clase:

1/8 numai lei **22,50**

1/4 lei **45.** — **1/2** lei **90.** — **1/1** lei **180.**

ROB. TH. SCHRODER

BUCUREŞTI

Centrala: Calea Victorii No. 97

Sucursale

Calea Victoriei 50, Calea Griviţei 96, Str. Lipscani 72.

IAŞI: Str. Ştefan cel Mare No. 8.

BOTOŞANI: Calea Naţională 203. *BRĂILA: Str. Regală 4.*
CRAIOVA: Str. Unirii 71. *CONSTANŢA: Piaţa Independenţei 24.*
GALAŢI: Str. Domnească 14. *PLOEŞTI: Str. Basarabilor 1.*